
3 1761 06977721 7

REGESTA SUPPLICATIONUM

A PÁPAI KÉRVÉNYKÖNYVEK MAGYAR VONATKOZÁSU OKMÁNYAI

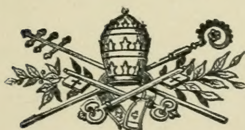
AVIGNONI KORSZAK

II. KÖTET.

VI. INCE PÁPA 1352—1362. V. ORBÁN PÁPA 1362—1370. VII. KELEMEN ELLEN-PÁPA 1378—1394

ÖSSZEGYÜJTÖTTE ÉS FÖLDOLGOZTA

Dr. BOSSÁNYI ÁRPÁD

BUDAPEST

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

1918.

Nihil obstat.

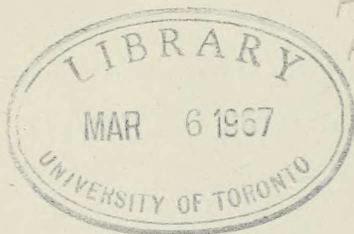
Dr. Ludovicus Balics,
censor dioecesanus.

Nr. 1263/1918.

Imprimatur.

Jaurini, die 22-a Februarii a. D. 1918.

Antonius,
episcopus.

Kiadja dr. Bossányi Árpád.

Főpásztoromnak, FETSER ANTAL

győri püspök úr őméltóságának

ajánlva.

A II. KÖTET TARTALMA.

A KÖTET ELSŐ FELE.

A KÖTET MÁSODIK FELE.

A KÖTET ELSŐ FELE.

ELŐSZÓ.

A római levél- és könyvtárak ismertetése. Utmutatóul a római levéltárakban való kutatásokhoz (az eddig végzett buvárlatok eredményeinek összefoglalása), a reájuk vonatkozó irodalom felhasználásával és saját tanulmányai alapján összeállitotta *Hodinka Antal,* egyetemi tanár.

I. RÉSZ.

A RÓMAI LEVÉLTÁRAK.

(Az I. kötet előszavának *folytatása és befejező része.)*

A camera apostolica iratai a vatikáni levéltárban.

Az 1671-i «Indice» szerint :

1—13.	l. Introitus et exitus camerae	1— 273	köt.
13—27.	« « « « locor. partic...	274— 554	«
27—48.	« « « « collectorum ...	555—1029	«
49—57.	« Quietantiae et obligationes... ...	1030—1103	«
57—69.	« Diversa	1104—1247	«
69—74.	« Processus	1248—1323	«

Egyenként :

1-ső sorozat :	α) Introit et exit cam.	273
	β) « « « loc. part.	281
	Összesen	554

2-ik sorozat :	Collectoria	475
3-ik «	Quiet. et oblig.	74
4-ik «	Diversa	143
5-ik «	Processus	76
	Összesen	1323

A mai állapot 1896-ban :

4-ik sorozat : Armaria és pedig

1. arm.	XXIX-ben	160 köt.	Diversa
2. «	XXX-ban	90 «	cameralia
	Összesen	250 köt.	

3. arm.	XXXIII-ban... ...	90 köt.	Censuum et taxarum
4. «	XXXIV-ben	59 «	Instrumenta
5. «	XXXV-ben... ...	152 «	cameralia
6. «	XXXVI-ban	49 «	Informationes
7. «	XXXVII-ben... ...	40 «	caales
8. «	LVIII-ban	42 «	
	Összesen ...	682 köt.	

1-ső sorozat :	Introitus et exitus	561 köt.	
2-ik «	Collectoria	450 «	
3-ik «	Obligationes	88 «	
	Összesen	1781 köt.	

A mai (1911) állapot Brom szerint :

1. Introitus et exitus	1—608 köt.	1279—1528.
2. Obligationes et solutiones	1— 88 «	1295—1509.
3. Collectoriae...	1—509 «	1337—1410.
4. Diversa cameralia...	1—253 «	1389—1572.
Összesen	1458 köt.	

I-ső sorozat: Introitus et exitus.

Irodalom: Palmieri : Introiti et esiti di p. Nic. III. 1279—80. 1889. — *Langlois et Stein :* id. m. 753. l. — *Brom :* Guide . . . 43—44. ll. — *Abraham :* Sprawozdanie . . . 1887 : 78—80. ll. és az 1899 : 217—19. ll. — és *Berliére* id. inventariuma (au point de vue des dioeces. de Cambrai, Liége, Therauanue et Tournai).

Az introitus et exitus, másképp recepta et expensa camerae a kamarai számadásokról (rationes camerae) vezetett könyveknek csak egy része, hiszen a collectoria és az obligationes sorozatok is voltaképen jövedelemről, bevételről szóló följegyzések. Tartalmukat talán legtalálóbban jellemezhetjük, ha az e sorozatban levő manulia-nak nevezett kötetekről kézi számadásoknak mondjuk. A patrimoniumokból befolyt bevételek, tehát a régi földcensus jövedelmei és az ezen összegekből tett kiadások jegyzékei. 1279—1528-ig 1—608 negyedr. papir köt. Egyes kötetek csoportosítják a tételeket, mások időrendben vannak vezetve. E sorozat kiadására nézve megállapodás van a Leo- és a Görres-társaságok között, a mennyiben az előbbi XXII. Jánosig (1316), az utóbbi V. Mártonig (1417) vállalta a kiadást.[1]

Az 1—380. köt. indexét kiadta De *Loye* Les arch. de la chambre ap. au XIV. s. 1899 I. p. Inventaire, 1—118. ll. De Pretis

[1] Amannak a részéről *Pogatscher* írt a társaság évnegy. folyóír. Die Kultur II. (1901) 464—77. ll., Die Herausgabe d. Rechnungsbücher d. ap. Kammer c., ezéről *Göller :* Die Einnahmen d. ap. Kammer unter *Joh.* XXII. 1910.

(index sor. 133) 561 kötetnek adja a rövid tartalmát, mint a következőkben láthatni. E szerint van az 1—11 köt. kivételével

XXII. Jánosnak ...	129 köt.		V. Miklósnak	16 köt.	
XII. Benedeknek	58	«	III. Kálixtnak ...	11	«
VI. Kelemennek ...	68	«	II. Piusnak	18	«
IV. Inczének ...	31	«	II. Pálnak	28	«
V. Orbánnak ...	38	«	IV. Sixtusnak	24	«
VI. Gergelynek...	14	«	VIII. Inczének ...	13	«
VII. Kelemennek ...	21	«	VI. Sándornak ...	11	«
VIII. Benedeknek	8	«	II. Gyulának ...	16	«
V. Mártonnak ...	11	«	X. Leonak	11	«
IV. Jenőnek ...	23	«	Összesen	561 köt.	

1. 1279—80. Introitus et exitus Nicolai III.
2. 3. 1291. Processus contra rectorem civitatis Benevent.
4. 1300. Condemnationes factae Faenti et Forli.
5. 1302—1303. Introitus et exitus.
6. 7. 8. 1300—1307. Condemnationies in Forli.
9. 10. 11. Introitus et exitus Foroiulii.

1. XXII. János 1316—1334.

12. 1316—21. Introitus provinciae Viennensis.
13. 1316—17. Introitus et exitus camerae apostolicae.
14. 1316 Sept.—1317 Aug. Introit. et exitus c. a. Expensus in castro Navarum 1316. Jegyzetek 1315—20. Introitus 1316—20.
15. 1316—19. Collectanea provinciae Cantuarensis.
16. 1316 Aug.—1317 Aug. Introitus et exitus, idem ab 1317—1318.
17. 1317—18. Exitus c. ap. fol. 68—99. Indices ad diversa camer. 1317—18.
18. 1317—18. Manuale solutionum pro aedif. palatii.
19. 1310—29. Liber assignatuum papae traditarum c. ap.
20. 1317—21. Collect. prov. Bisuntin.

21. 1317—19. 1324. Introitus et exitus patrimonii S. Petri in Tuscia. f. 176—197. Introitus Johannis de Amelio in duc. Spolet 1325—32.
22. 1318—24. Introitus duc. Spolet. sub Joh. de Amelio.
23. 1317—33. Liber assignatuum papae et camerae.
24. 25. } 1318—19. Introitus et exitus c. ap.
26. 1318—19. Introitus et expensae pro aedif. palatii.
27. 1323. Collect. dioec. Auxitanae.
28. 1319—20. Expensae pro galeriis.
29. 1329 Aug.—1330. Aug. Intr. et exit. c. ap.
30. 1319—20. Expensae pro aedif. palatii.
31. 1319—20.
32. 1331—32. } Intr. et exit. c. ap.
33. 1316—31. Tributum de Neopoli. Intr. et exit. 1319—20 c. ap.
34. 1319—21. Collect. Lugd. Vienn. decimarum provinc. juxta Rodanum.
35. 1319—24. Expensae pro Lorgue.
36. 1319—20. Manuale expens. pro bestiis.
37. 1322. Expens. pro Lorgue.
38. 1319—20. Intr. et exit. c. ap.
39. 1320—22. Collect. in Tuscia.
40. 41. } 1320—21. Intr. et exit. c. ap.
42. 1318—22. Recepta pro terra sancta.
43. =40.
44. 1321—22. =39.
45. 1321—25. Solutiones pro militibus ecclesiae in Marca Anconitana.
46. 1321—24. Intr. de M. Anconit.
47. 1321—22. Intr. et exit. c. ap.
48. 49. } 1321—25. Rec. et exp. Bertrandi legati in Lombardia.
50. 1321—24. Expensae thesaurarii Marchae Ancon.
51. 1331—36. Expensae pro comitatus Sabinensis.
52. 1332—40. Registr. ducatus Spoletan.
53. 1322. Solutiones hospitiorum, familiarum in Avignon.
54. 1322—23. Intr. et exit. c. ap.
55. 1322—24. Manuale exp.

56.	1323—29.	Intr. ex decima.
57.	1323—24.	Intr. et exit. c. ap.
58.	1324—25.	Intr. et exit. c. ap.
59.	1323—4.	Intr. et exit. c. ap.
60.	1323—32.	Reg. duc. Spolet.
61.	1324.	Reg. duc. Spolet.
62.	1321—24.	Registr. thesaurarii Marchiae Ancon.
63.	1324.	Collect. prov. Benevent.
64.	1324.	Inquisitio bonorum monast. s. Juliani prope Todi in duc. Spolet.
65. 66.	1324—25.	Intr. et exit. c. ap.
67.	1328.	Collect. spoliorum dioec. Lemovic.
68.	1324—25.	Reg. M. Ancon.
69.	1325.	Rationes thesaurarii Campagnae marit.
70. 71. 72. 73.	1325—26.	Intr. et exit. c. ap.
74.	1324—25.	Registr. expens. duc. Spolet.
75.	1308—09.	Intr. et exit. Clemens V.
76.	1323—24.	Rationes thes. Benevent.
77.	1325—26.	Expens. thes. M. Ancon.
78.	1325—27.	Solutiones pro militibus eccl. in M. Ancon.
79.	1321—22.	Rat. curiae Beneventanae.
80.	1324—26.	Rat. thes. comit. Venaysini.
81. 82.	1326—27.	Intr. et exit. c. ap.
83.	1330.	Collect. prov. Naubon. Tolos.
84.	1327—28.	Intr. et exit. c. ap.
85.		Manuale exp. pro bestiis.
86.	=84.	
87.	1327.	Collect. prov. Bituric.
88. 89.	1327—29.	Rationes thes. Benevent.
90.	1328.	Solutiones familiarium papae et pensiones hospit.
91.	1318—24--29.	Introitus et exitus ducatus Spolet.
92.	1329—30.	Intr. et exit. c. ap.
93.	1328—32.	Liber condemnatum in d. Spalat.

94.	1329—33.	Rationes thes. Benevent.
95.	1327—29.	Collect. prov. Tarracon.
96.	1328—29.	Solut milit. in Marchia Ancon.
97.	1328—29.	Exp. cam. pro bestiis, 1329. pro aedif. palat. 1338—39 magistri Marest.
98.	1329—30.	Intr. et exit. c. ap.
99.	1328—32.	Emolumenta sigilli.
100.	1328—29.	Intr. et exit. c. ap.
101.	1328—30.	Intr. M. Ancon.
102.	1328.	Exp. milit. in patrimonio.
103.	1329—30.	Intr. et ex. Romandiolae.
104.		Processus in Todi.
105.	1330—35.	Collect. prov. Burdigal.
106.		Collect. prov. Narbon. 106*a*. Rationes coquinae 1330.
107.	1330.	Rec. et exp. Card. Bertrandi de Turre in Lombardia.
108. 109.	1330—31.	Intr. et exit. c. ap.
110.	1331—36.	Intr. et exit. in Tuscia.
111.	1331—32.	Intr. et exit. in Marchia Ancon.
112.		Exp. prov. Romandiolae. — 1331. Aedificat. castri Cerviae.
113.	1336.	Rec. thes. patrim. Tusciae.
114.	1332—40.	Exp. duc. Spolet.
115.	1331—36.	Intr. in patrim. Tusciae.
116.	1331—36.	Exp. « « «
117.	1331—33.	Rec. « « «
118.	1331—36.	Exp. « « «
119. 120.	1332—33.	Intr. et exit. c. ap.
121.	1332.	Exp. Camp. marit.
122.	1332—39.	Introitus et exitus ducatus Spoleti.
123.	1332—40.	
124.	=119.	
125. 126.	1332—33.	Manuale exp. coquinae.
127.	1332—40.	Introitus et exp. ducatus Spoleti.
128.	1332—39.	Recepta ducatus Spoleti.
129.	1333—36.	Thes. Benevent.

130. 1333—36. Solutiones familiarium tempore I. de Amelio.
131. 1333—34. Intr. et exit. c. ap.
132. 1334. Febr.—Aug. Intr. et exit. c. ap. sub. I. de. Amelio.
133. 1333. Spolia Ademari Massiliensis.
134. 1332—40. } Regest. ducatus Spoleti.
135. 1333—40. }
136. 1333—34. Intr. et exit. c. ap.
137. =136. F. 54. nomina provinciarum et collect. sedis ap.
138. 1334—35. Solutiones familiarum, hospitiorum.
139. Inventarium de bonis, libris etc. S. Petri ad Aram.
140. 1331—35. Regest. ad administr. thes. S. Petri in Tuscia.

2. *XII. Benedek 1334—42.*

141. 1334—37. Intr. com. Venayssini.
142. F. 1. Marestalle 1340—42. F. 50. A Bertrand de Torre card. küldött összegek jegyzéke.
143. 1334. Apr.—Sept. Introitus com. Venayssini.
144. 1334—42. Intr. et exit. thesaur. papalis.
145. 1332—37. Rec. et exp. Pontii Stephani in partibus Ianuae et Tusciae.
146. 1334—Dec. 20.—1336. Jun. Intr. et exit. c. ap.
147. 1335. } Manuale exp. pro aedif. capellae palat.
148. 1336. }
149. } 1336. Intr. et exit. c. ap.
150. }
151. 1336. Intr. et exit. provinciae Romandiolae.
152. 1336—37. Intr. et exit. monasterii S. Petri ad aram.
153. 1336—39. Expensae ducatus Spoletani pro fortalitio de Montefalcone.
154. 1336—40. Intr. patrimonii in Tuscia.
155. 1337. Intr. marchae Anconitan.
156. 1337. Rec. ducatus Spolet. Montefalco.
157. 1337—39. Recep. et expensae eppatus Avinion.
158. 1337—39. Rec. patrimonii in Tuscia.
159. 1337—54. Inventarium castri pontis Sorgiae.

160.	1337.	Manuale exp. pro aedificiis, vadia, solutiones hospitiorum.
161.	1337.	Intr. et exit. c. ap. (161–162)
162.	1337.	
163.	1337—40.	Condemnationes curiae episc. Forojul.
164.	=161.	
165.	1338.	Manuale expensarum pro aedificiis.
166.	1338.	Expens. Benevent.
167.	1338.	Intr. et exit. marchiae Anchonitanae.
168.	=166.	
169.	1338—39.	Introitus provinciae Romandiolae.
170.	1338.	Intr. et exit. c. ap.
171.	=170.	
172.	1338—39.	Recept. et expens. in archieppatu Narbon.
173.	1338—39.	Expensae ducatus Spoleti pro fort. Montefalcone.
174.	1338—44.	Rec. et exp. S. Petri de Urbe.
175.	1339.	Intr. et exp. marchiae Anconit.
176.	1339=173.	
177.	1339.	Intr. et exp. c. ap.
178.	=177.	
179.	1339—42.	Expensae coquinae.
180.	=174.	
181.	=172.	Inter expensas exitus pro S. Bernard Parisiis 1339—42.
182.	1340.	Intr. prov. Romandiolae.
183.	1340.	Exp. pro libris, operibus etc.
184.	1340.	Exp. provinciis de bello jacturam passis.
185.	1340. (185–186)	Intr. et ex. c. ap. (185–186)
186.		
187.	1341—42.	Exp. c. ap.
188.	1340—41.	Intr. m. Anconit.
189.	1341—42.	Intr. Romandiolae.
190.	1341.	Intr. et exit. c. ap. (190–194)
191.	=190.	
192.	=190.	
193.	1342.	
194.	=193.	
195.	1342. Mai-Juli.	Intr. et exit. c. ap.
196.	1342.	Stipend. militum in Marchia Anconit.

197. 1340. Sept.—1342. April. Manuale expensarum pro aedificiis.
198. 1341—52. Rec. et exp. castri Montilii (Monteaux)

58. köt.

3. VI. Kelemen. 1342—52.

199. 1352—62. Provisiones bladi et vini curiae.
200. 1343. Mai—1344. Mai. Intr. et exit. c. ap.
201. 1342—44. Exp. pro aedif. pontis Saturnini.
202.
203.
204. 1342. } Expensae pro aedif. Villanovae (Villeneuve).
205. 1342—44. }
206. 1342—43. Intr. et exit. c. ap.
207. 1342—52. Registr. bladi et vini curiae.
208. 1343—44. }
209. =208. } Intr. et ex it c. ap.
210. 1348—49. }
211. 1343. Sept.—Dec. Intr. et exit. c. ap.
212. 1343—47. Aedif. et recept. Sti Petri in Rom.
213. 1343. Solut. stipend. militum in Marchia Anconit.
214. 1343—44. Manuale intr. et ex.
215. =208.
216. 1344—45. Intr. et exit. c. ap.
217. 1343. Intr. et exit. prov. Romandiolae.
218. 1343. Jan.—Apr. Manuale intr. et exit. c. ap.
219. 1343. Maj.—Aug. Manuale intr. et exit. c. ap.
220. 1343—44. Manuale intr. et exit. c. ap.
221. 1343. Intr. et exit. bladii.
222. 1343—50. Registr. rectoris Ducatus Spolet.
223. 1343—53. Rec. et exp. thes. com. Venayssini.
224. 1345—1350. Introitus et exitus ducatus Spolet.
225. 1344. Intr. M. Ancon.
226. 1344. Solut. milit. in M. Ancon.
227. 1344. Sept.—Dec. Rec. et exp. c. ap. etiam contra Turcos.
228. 1344. Exp. pro aedif. im Casadii.
229. 1344. Exp. pro aedif. Avenion.
230. 1344. Spolia archiep. Benevent.
231. 1396. Oct.—1398. Apr. 18. Exp. pro coquina.
232. 1345—55. Aedif. palatii in Villanova et Avenion.

233.	1340—44.	Intr. civit. Benevent.
234.	1345—46.	Rec. et exp. c. ap.
235.	1345—46.	
236.	=234.	
237.	=234.	
238.	1316—45.	Solutiones factae camerae. F. 43—50. taxationes decimarum ecclesias.
239.	1345—46.	Manuale rec. et exp. c. ap.
240.	1345 Apr.—Dec.	Exp. pro aedif.
241.	1345—46.	Intr. rectoratus Benevent.
242.	1345—46.	Intr. et exp. c. ap.
243.	1346—47.	
244.	1346.	Compotus bajuli de Alanho.
245.	1346—47.	Rec. et exp. c. ap.
246.	1346—47.	Exp. pro marestalla.
247.	1346—47.	Rec. et exp. c. ap. contra Turchos.
248.	1346—47.	
249.	1346—47.	Compotus bajuli de Monsiliis.
250.	1347—48.	Rec. et exp. c. ap. contra Tarchos.
251.	1347. Mart.—Mai.	Rec. et exp. c. ap.
252.	1347—50.	Introitus patrimonii Tusciae.
253.		
254.		
255.	1347—48.	Rec. ducatus Spoletan.
256.	1348—49.	Expensae pro aedificiis.
257.	1350.	Intr. et exitus ducatus Spoletan.
258.	1348—50.	Exp. pro aedific. Cusadei.
259.	1349—55.	Introit. civitatis Benevent.
260.	1349—50.	Rec. et exp. c. ap.
261.	1350—51.	
262.	1351—60.	Communia servitia, nautica, intr. et exit. de 1351.
263.	1351—52.	Communia servitia, nautica, intr. et exit. de 1351.
264.	1350—58.	Introit. patr. Tusciae.
265.	1352. Mai.—Dec.	Rec. et exp. c. ap.
266.	1351—95	Rec. et exp. patr. in Tuscia.

68 köt.

4. *VI. Incze 1352—62.*

267. 1352. Dec.—1353. Dec. Exp. c. ap.
268. 1353. Solutiones militum in Tuscia.
269. 1353. Mart.—1361. April. Exp. c. ap. pro operibus.
270. 1352—53. Manuale rec. et exp.
271. 1352—62. Rec. c. ap.
272. 1353—54. Rec. et exp. c. ap.
273. 1353—54. Manuale rec. et exp. c. ap.
274. 1354—55. Expensae pro constructione rochae per card. Albornoz.
275. 1354—55. Manuale recept. et exp. c. ap.
276. 1355—58. Card. Albornoz.
277. 1354—55. Rec. et exp. c. ap. 1 pro custodia palatii Avenion.
278. 1355—56. Rec. et exp. c. ap.
279. 1356—58. Expensae pro guerra in marchia Anconit.
280. 1355—56. Manuale recept. et exp. c. ap.
281. 1356—57. Exp. pro aedificatione Rochae papalis in civitate Ancona.
282. 1356—57. Rec. et exitus cam. ap. pro custodia villae Avenion.
283. 1356—57. } Manuale rec. et exp. c. ap.
284. 1357—58. }
285. Expensa pro fortalitiis in Italia.
286. 1357—58. Recept. et expensae cam. ap. pro guerra in Italia, pro custodia v. Aven.
287. 1359—62. Expensae pro recuperatione marchiae Anconit. et Romandiolae.
288. 1358—60. Summarium recept. et expens. c. ap.
289. 1358 Mai.-Dec. Expensae pro guerra contra haeresiarcham de Forlivio.
290. Computa militum card. Albornoz.
291. 1359. Expensa pro aedificatione palatii in civitate Cesena.
292. 1359. Expensa pro aedificatione palatii in civitate Cesena.
293. 1359—60. } Recept. et expensa cam. apost. pro guerra etc.
294. 1360—61. }

295. 1361. Jan.—Sept. Recept. et expensa cam. apost.
296. 1361. Oct.—1362. Nov. Recept. et expensa cam. apost.
297. 1361 Oct.—Dec. Recept. et expensa cam. apost.

31 köt.

5. *V. Orbán 1362—70.*

298. 299. 300.	1362—63.	Recept. et expensa cam. apost.
301.	1360—63.	Introitus et exitus pro parte card. Albornoz.
302.	1362—66.	Expensa camerae apost. pro cera et alia.
303.		Recepta.
304.	1362—63.	Exp. et rec. c. ap.
305. 306.	1363—64.	Manuale rec. et exp. c. ap.
307.	1363. Nov.—1364. Nov. 5.	Rec. et exit. c. ap.
308.	1364—65.	Manuale rec. et exp. c. ap. f. 180 dacia et gabella civ. Bonon.
309.	1365.	Rec. et exp. pro aedificis Montispessulani.
310.	1364—65.	Rec. et exp. c. ap.
311.	1364. Nov.—1365. Nov. 5.	Rec. et exp. c. ap.
312.	1364.	Stipendia militibus civit. Bonon.
313.	1363—67.	Iuvent. et computus civit. Benevent.
314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321.	1365—66. 1365—66. 1365—66. 1364—65. 1365—66. 1366—67. 1366—67. 1366—67.	Manuale rec. et exp. c. ap.
322.	1367. Nov.—1368. Nov. 1369. Nov.—1370. Aug. 31.	Man. rec. et exp. civit. Avinion.
323.	1367. Mai. 25.—Nov. 5.	Man. rec. et exp. c. ap. ante recessum in Viterbo.
324. 325.	1367—68.	Man. recept. et exp.
326=325.		

327. 1367. Jan.—1369. Nov. Man.
328. Adminstr. benef. et collegii in Montispessul.
329. 1368. Rec. et exp. pro vinea, viridario, piscina in Vaticano.
330. 1368, 73—74. Exp. pro palatio, marestellae.
331. 1369.—70. Nov. Manuale rec. et exp. c. ap.
332. 1369 Oct. 6.—70. Oct. Manuale rec. et exp. c. ap. in Avenione.
333. =331.
334. 1369. Juli.—Oct. Exp. pro aedif. palatii (Romae?).
335. 1370. Jan.—Sept. Rec. et exp. directoris operum B. de Manso in Avenion.

38. köt.

6. XI. Gergely 1370—78.

336. 1372. Jan.—Sept. Man rec. et exp. c. ap.
337. 1383. Nov.—1385. Mart. Man. rec. et exp. c. ap.
338. 1383. Nov.—1384. Dec. Man. rec. et exp. c. ap.
339. 1374. Jan.—Aug. Man. rec. et exp. c. ap.
340. 1374. Jan.—1375. Man. rec. et exp. c. ap.
341. 1374—76. Restrictus exp. et intr. c. ap.
342. 1375—76. Manuale rec. et exp. c. ap.
343. 1375—76. Rec. et exp. c. ap.
344. 1376. Jan.—Sept. Rec. et exp. c. ap.
345. 1376. Sept.—1378. Jan. 4. Manuale rec. et exp. c. a. Utazás Rómába.
346. 1376. Jan.—Oct. Manuale rec. et exp. c. ap. Utazás Rómába.
347. 1376—78. Manuale rec. et exp. c. ap. Utazás Rómába.
348. 1376. Sept.—1378. Manuale rec. et exp. c. ap. Avenion. Utazás Rómába.
349. 1377—78. Exp. et rec. eppi de Pamiers.

14 köt.

7. VII. Kelemen ellenpápa 1378—94.

350. 1378. Oct. 13.—1379. Oct. 31. Manuale rec. et exp. c. ap.
351. 1378. Dec. 1.—1379. Iun. 20. Manuale rec. et exp. c. ap.
352. 1379. Nov.—1380. Iuni. Manuale rec. et exp. c. ap.

353. 1379 Iuli—1380. Iuni. Manuale rec. et exp. c. ap.
354. 1380. Nov.—1381. Oct. Manuale rec. et exp. c. ap.
355. 1381. Nov.—1382 Oct. Manuale rec. et exp. c. ap.
356. 1382. Nov.—1383. Oct. Manuale rec. et exp. c. ap.
357. 1378—84. Expens. pro blado. Rationes card. Iohannis Sti. Marcelli pro. legat. 1378—84.
358. 1384. Computus temporalis.
359. 1384—85.
360. 1385—86.
361. 1385—86. } Manuale recept. et expens. c. ap.
362. 1386—87.
363. 1386—87.
364. 1387. Computus recept. et expens. temporalis.
365. 1388—89. Manuale recept. et expens. c. ap.
366. 1389—90.
367. 1390—92.
368. 1390—91. } Manuale recept. et expens. c. ap.
369. 1691—92.
370. 1392—93.

21 köt.

8. *XIII. Benedek ellenpápa 1394-től.*

371. 1393 Nov.—1394 Aug. Manuale recept. et expens. c. ap.
372. 1395—96. Manuale recept. et expens. c. ap.
373. 1394—96. Expensae pro cibariis.
374. 1396—97. } Manuale recept. et expens. c. ap.
375. 1397—98.
376. 1404 Aug.—1405. Sept. Manuale recept. et expens. c. ap.
377. 1413—16. } Manuale recept. et expens c. ap. Avenionae.
378. 1408—1421.

8 köt.

9. *V. Márton 1417—1431.*

379. 1418—1423. Mai.
380.
381. 1423—1424. Camera urbis. Malatesta: Stat. di gab. p. 63.
382. 1423—1424. Iun.
383. 1425—1426. Mai.

384. }
385. } 1426—1428. Sept.
386. 1426—1430. Camerae urbis. Gottlobb: Aus d. Cam. p. 31.
387. 1428—1429. Sept.
388.
389. 1429—1430. Iuli.

11 köt.

10. IV. Jenő 1431—1447.

390. }
391. } 1431. Oct.—
392.
393. —1433. Mai.
395. }
396. } 1433. Iun.—1434. Mai.
397. 1434. Iuli—1435. Aug.
398. 1434. Iuli—1436. Febr.
399. }
400. } 1436. Ian.—1437. Juli.
401. }
402. } 1437. Iuli—1438. Sept.
403. }
404. }
405. } 1438. Oct.—1439. Dec.
406. }
407. } 1440. Ian.—1441. Dec.
408. }
409. } 1442. Ian.—1443. April.
410. 1443. Mai.—1445. Mart.
411.
412. 1445. April—1447. Mart.
413.

23 köt.

11. V. Miklós 1447—1455.

414. } 1447. April—1448. Aug. ex repositura cardin. camer.
415. } ex repositura thesaurarii.
416. } végződik 1449 március.
417. } 1448. Sept.—1450. Mart. ex repos. thesaurarii.
418. } ex reposit. card. camer.

419. } 1450. Mart.—1451. Oct. ex reposit. card. camer.
420. } ex reposit. thesaurarii.
421. } 1451. Nov.—1452. Sept. ex reposit. thesaurarii.
422. } ex reposit. card. camer. fol. 1—49 hiányzik.
423. }
424. } 1453. Apr.—1454. Mart.
425. }
426. fol. 1—179. 1453. Decemb. 18—1455
427. }
428. } 1454. Apr.—1455. Mart.
429. }

16 köt.

12. III. Kálixt 1455—1458.

430. } 1455. Iuni—1456. Maj.
431. }
432.
433. }
434. } 1457. Mart.—1457. Aug.
435. }
436. } 1457. Sept.—1458. Febr.
437. }
438. } 1458. Mart. 1.—1458. Aug. 1.
439. }

10 köt.

13. II. Pius 1458—1464.

440. } 1458. Aug. 22—1459. Aug. 31.
441. }
442. Registrum camerae Vrbis, thesaur. Ambrosii Spanochi ab 1458. Sept.—1459. Aug.
443. } 1459. Sept.—1460. Aug.
444. }
445. Registrum camerae Vrbis, continuat. vol. 442. ab 1459. Sept.—1460. Aug.
446. } 1460. Sept.—1461. Aug.
447. }
448. Registrum camerae Vrbis ab 1461 Ianuario ad 1461 Mart.

449. }
450. } 1461 Sept.—1462 Aug.
451. In hoc est fasc. ex reg. deposit. Gregorii XII. introit. et exit. ab 1408—1412.
452. }
453. } 1463. Sept.—1464. Aug.
455. }
456. } 1463. Sept.—1464. Aug.
457. Regest. depositarii Urbis Ambrosii de Spanochis.
458. 1464. In questo libro saranno scripti tutti li danari, li quali a me Nicolo di Piccoluomo saranno dati dalla S. S. e cosi scrivaro in questo libro tutte l'entrate e l'uscite cho numerando addi 1o d'Aprilo anno 1464 e l'quale libro ne di fogli 182 e cosi . . . aparanno in questo entrata a fog. 2. et uscita a fog. 50. e di mese a mese. A «bevétel» csak 6 hónapon át (április—augusztus) van vezetve az 1 l.—6. l.-ig minden oldalon egy-egy hónap és pedig csak az egyik oldalon. Alul minden hónap jövedelme összegezve van. A «Kiadás» a 68. l. kezdődik, de csak egy oldal van meg. A végén hozzá van kötve egy fasc. intr. et exit. de mense Iulii 1465 Pauli II.

18 köt.

14. II. Pál 1464—1471.

459. }
460. } 1465.
461. }
462. } 1466.
463. }
464. } 1466.
465. }
466. } 1467.
467. }
468. } 1467. Mart.—1467. Sept.
469. }
470. }
471. } 1467. Sept.—1468. Apr.

472.
473. } 1468. Mai.—1468. Sept.
474.
475. 1468. Introit. et exit. subposit. gubernio Sorani.
476. 1469. Sept.—1470. Jan.
477.
478. } 1469. Febr.—Iul.
479.
480. } 1469. Aug.—1470. Mart.
481. 1470. Apr.—Sept.
482. Hiányzik.
483.
484. } 1470. Apr.—Dec.
485.
486. 1471. Mai—Jul.

28. köt.

15. IV. Sixtus 1471—1484.

487. 1472. Aug. 16—1472. Iul.
488.
489. } 1473. Aug.—1474. Iul.
490.
491. } 1474. Iul.—1475. Mai.
492. 1475. Iun.—1476. Mai.
493.
494. } 1476. Iun.—1477. Mai.
495.
496. } 1477. Iun.—1478. Mai.
497.
498.
499. } 1479. Iun.—1480. Mai.
500.
501. } 1480. Iun.—Aug.
502.
503. } 1480. Aug.—1481 Iul.
504. 1490. Sept.—1491. Aug. VIII. Incze introit. et exit. köteihez tartozik.
505. 1481. Aug.—1482. Apr.
506.
507. } 1482. Apr. 20—1483. Mart.

508.–509. 1483. Apr.—1484. Marc.
510. 1484. Apr.—Aug.

24 köt.

16. VIII. Incze 1484—1492.

511. 1484. Sept.—1485. Aug.
512.–513. 1485. Sept.—1486. Aug.
514.–515. 1486. Sept.—1487. Aug.
516.–517. 1487. Sept.—1488. Aug.
518.–519. 1488. Sept.—1489. Aug.
520.–521. 1489. Sept.—1490. Aug.
522.–523. 1491. Sept.—1492. Iul.

13. köt.

17. VI. Sándor 1492—1503.

524. 1492. Sept.—1493. Aug.
525.–526. 1493. Sept.—1494. Aug.
527. 1494. Sept.—1495. Aug.
528.–529. 1496. Sept.—1497. Aug.
530. 1497. Sept.—1498. Aug.
531. 1498. Sept.—1499. Aug.
532. 1501. Sept.—1502. Aug.
533.–534. 1502. Sept.—1503. Aug.

11 köt.

18. II. Gyula 1503—1513.

535. 1503. Nov.—1504. Nov.
536.–537. 1504. Dec.—1505. Nov.

538.
539. } 1505. Dec.—1506. Nov.
540.
541. } 1506. Dec.—1507. Nov.
542.
543.
544. } 1507. Dec.—1508. Nov.
545. Camerae Vrbis.
546.
547. } 1508. Dec.—1509. Nov.
548. 1509. Dec.—1510. Nov.
549. 1510. Dec.—1511. Nov.
550. 1511. Dec.—1512. Nov.

16 köt.

19. X. Leo 1513—1521.

551. 1513—1514.
552.
553. 1514—1515.
554. 1515—1516.
555. 1516—1517.
556. 1516—1517.
557. 1517—1518.
558. 1518—1519.
559. 1519—1520.
560. 1519—1520.
561. 1523—1524.

11 köt.

II-ik sorozat: Collectoria.

Irodalom : Főmunka *Kirsch :* Die päpstl. Kollectorien in Deutschl. während d. XIV. Jahrh. a Görres-társ. Quellen u. Forschungen ... III. köt. 1894. — *Hennig :* Die päpstl. Zehnten aus Deutschl. im Zeitalt. d. avign. Papsttums . . . 1909. — *Brom* id. m. 48—51. ll. — *Abraham :* id. h. 211—13. ll. — A Mon. Vatic. Hung. I. (1886). előszó. — *Samaran-Mollat :* La fiscalité pontif. en France au XIV. s. 1905. a 174. s köv. ll. adja a francia collectorok jegyzékét.

Azon jövedelmeket, melyeket az ap. kamara nem a patrimuniomokból szedett, hanem az összes hívőktől folytak be, vagy ezek fizették közvetlenül a kamarában — ez az oblig. et

solut. sorozat — vagy a kamara szedette be saját hivatalos közegei, a collectorok utján. A collectort — a XIII. sz. óta — a camerarius előterjesztésére a pápa nevezte ki bizonyos területre, meg nem határozott időre az ottani hivektől a pápának fizetendő illeték beszedésére. Ilyen adók voltak:

1. a Szentföld fölszabadítására ajánlott összegek (világiaktól ugy, mint egyháziaktól),

2. a Szentföld fölszabadítására vezetendő hadjáratok költségének a fedezésére az egyházi javadalmakra vetett *tized*,

3. *spolia*, a végrendelet nélkül elhalt egyháziak lefoglalt vagyona,

4. az exemptus kolostorok évi *censusa*,

5. az egyházi javadalmak első évi jövedelme, jus deportus.

E sorozatban van 1—509. köt. 1274—1410.

De Loye: Les archives. I. p. Inventaires 119—179 adja a leltárát. Ábrahám is ad több kötetet, de a régi, 1671-i index számait s így csak Wenzell (index 194) egyeztető indexével használható.

1.	1337.	Spolia provinciae Albiensis.
2.		Copia voluminis 1.
3.	1306—1320.	Collectoria Petri Durandi in Alemannia. Kiadta Kirsch. : P. Coll. 36—82. Decimae Gregorii X. Martini IV et Bonif. VIII.
4.	1356.	Collectoria Eblo de Medico facta in Alemannia.
5. 6. 7.	1367—1371.	Collectoria Leod. Traject. et Colon. Sigeri de Novolapide. Kirsch. u. o. 336—77.
8.	1345—1348.	Rat. Collect. Iohannis de Casleto in dioec. Colon. Leodi. Traiect. Kirsch: P. Coll. 260—294. l.
9.	1360—64.	Rat. Collect. Iohannis de Hoyo in dioec. Metens. Kiadt. u. o. 295—319. — Florent. de Wevelinghoven in dioec. Colon. Kiadt u. o. 320—335.
10.	1322.	Collectoria Tusciae, Marchiae Ancon, Romandiolae, patr. duc. Spoleti.
11.	1363—64.	Collectoria Angliae et Hiberniae.
12.	1368—74.	
13.	1370—74.	

14.	1276—83.	Collectoria Angliae et Scotiae.
15.	1374—79.	Collectoria provinciarum Aquensis, Arelatensis, Ebredunensis.
16.	1317—35.	Collectoria provinciarum Aquensis, Arelatensis, Ebredunensis.
17.	1317.	Processus contra Aix-enses.
18.	1342—49.	
19.	1367—68.	
20.	1367—68.	Collectoria provinciarum Aquensis, Arelat.
21.	1382—85.	Ebred. Tholas.
22.	1402—06.	
23.	1404.	
24.	1316—24.	Beneficia card. Colonna.
25.	1279.	Collectoria Aragoniae etc.
26.		Spolia et collectoria ex variis provinciis occidentis.
27.		Statuta civitatis Podileno.
28.	1334—53.	Collectoria Arelat.
29.	1327—33.	Collectoria Auxit.
30.	1334—39.	Collectoria Auxit., Bituric., Narbo., Tholos.
31.	1348—53.	Collectoria Auxit., Tholos.
32.	1372.	
33.		
34.	1370—78.	Collectoria Auxit., Tholos.
35.	1385.	
36.	1385.	
37.	1382.	Collectoria Burdigal.
38.	1315—17.	
39.	1385—86.	
40.	1389.	
41.	1388.	
42.	1389.	
43.	1398—1401.	Rationes aerarii Avinion.
44.	1410—1412.	
45.	1413—1414.	
46.	1417.	
47.	1358—62.	
48.	1368—78.	
49.	1358—71.	Ordinationes gabellarum, Expensae pro custodia Avenion.

50.	1331—1344.	Processus varii.
51.		« «
52.		Catalogus libratae sub Clem. VII. et Iohan. XXII. et assignat. hosp. Avig.
53.	1344.	Taxationes seu assignationes hospitii Avignionensis.
54.	1349—55.	Epistolae camerarii papalis in negotio processorum.
55.		Processus contra Iudeos sub Benedicto XIII.
56.		Processus varii.
57.		Rationes decimae per triennium in Bisuntin. et nonnullis aliis civit. circa 1302—04. Kiadta: Kirsch: P. Coll. p. 1—32.
58.	1338—40.	Expensae thesaur. Benevent.
59.		Expensae monast. Benevent. S. Sophiae.
60.		« «
61.		Instrumenta saec XII. Benevent.
62.		
63.		
64.	1342—55.	Rationes collect. Viennensis, Bisunt., Lugdun., Tarentas et Treverensis. Kirsch: P. C. 160—257.
65.	1345—58.	
66.	1358—63.	
67.	1364—77.	
68.	1391—98.	
69.	1379.	
70.	1326—42.	Rationes collect. Bituric.
71.	1343—45.	Varia de Gallia.
72.	1402—07.	Collectoria Bitur.
73.	1340—57.	
74.	1345—55.	
75.	1351—62.	
76.	1355—59.	
77.	1355—62.	
78.	1362—63.	
79.	1363—66.	
80.	1363—66.	
81.	1366—67.	
82.	1371—78.	
83.	1380—95.	
84.	1381—87.	

85.	1382—98.	Collectoria Bitur.
86.	1386—97.	
87.	1355.	Rationes aerarii Bituric.
88.	1355.	
89.	1387.	Collectoria Bitur.
90.	1396—98.	
91.	1403—1407.	
92.	1367—73.	Collectoria Burdigal.
93.	1329.	Rationes thesaurarii Campagniae Maritimae.
94.	1336.	Inventarium episcopatus Carcasson.
95.	1340.	Inventarium civitatis Carpentoracensis.
96.	1395.	Collectoria.
97.	1351—1358.	
98.	1348—51.	
99.		Collectoria Daniae, Sveciae, Norvegiae.
100.		
101.	1387—88.	
102.	1354.	Inventarium F. episcopi Electensis.
103.	1290—92.	Rationes decimarum Firman., Recanat., Farfens., Arimin.
104.	1303—08.	
105.	1338—43.	Res civit. Freius, Marseille.
106.	1346.	
107.	1360—79.	
108.	1291—1300.	Solutiones censuum et decimarum in Francia.
109.	1339.	Solutiones censuum et decimarum dioecesis Genov.
110.		
111.	1311—21.	Rationes decimarum Hispaniae.
112.	1330.	Rationes collectarum Hispaniae.
113.	1340—51.	
114.	1342—66.	Index collectarum Hispaniae.
115.	1352—55.	
116.	1361—70.	
117.	1358—61.	Rationes collectarum Hispaniae.
118.	1363—71.	
119.	1363—76.	
120.	1362.	Inventarium Antonii eppi Maiorcae.
121.	1375—79.	Rationes collectarum Hispaniae.
122.	1384—87.	

123. 1400—1402. Rationes collectarum Hispaniae.
124.
125. 1372—82. Rationes collect. Ianuae.
126. 1373. Rationes collect. Leridae.
127. 1328—35. Rationes decimarum Campagniae Maritimae.
128. 1384—89. Rationes thes. Bituric.
129. 1369—80. Rationes collect. Lombard. Venet. Romand. Sclavoniae, Aquensis, Alb.
130. 1350—60. = 129.
131. 1295—1303. =129.
132. 1360, 71, 82. Rationes collect. Ianuae.
133. 1280—1314. Rationes inquisitorum haereticae pravitatis in Lombard., Romandiola.
134. 1317—39. Rationes collectorum Lugdun, Viennae, Tarent., Abred.
135. 1338—1339. Collect. Iohannis Olgerii, decani Belnenis. Francia megyékben és Trierben. Ez utóbbit kiadta Kirsch : P. C. 148—157.
136. 1341. Processus propter Magalon. in Avignon.
137. 1361—74. Diversa Magalon.
138. 1364—66. idem.
139. 1364—65. idem.
140. 1363. Inventarium eppi Antoni de Maiorca.
141. 1341—43. Introitus et exitus Marchiae Anconit.
142. 1324—25. 1340—43. Introitus talliae Marchiae Anconit.
143. 1329—85. Diversa Massiliensia.
144. 1326—60. Rationes de castro Montilii.
145. 1324—39. Rationes collect. Auxit. Norbon. Tholos.
146. 1335—40. Diversa Norbonensia.
147. 1336—40. Rationes collect. Norbon. Tholos. Auxit.
148. 1341—47. = 146.
149. 1341—55. } Rationes collect. Norbon.
150. 1347—58. }
509-ig. 1410.

Ez a sorozat 1896-ban rendezés és leltározás alatt állott. Az akkori 450 köt. ma 509-re nőtt. Mivel Brom csak a XXIX. és XXX=2 arm. említ, mint diversa cameraliat, összesen 251. kötettel, ezt levonva az általam felhozott XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. és LVIII. arm.=682 köt. számából, marad

430 köt. Ezt a számot hozzáadva Brom 1458 köthez, kapunk 1888 köt. számot. Mivel pedig az ő Intr. et exit 608 köt. és az 1896-i 561 köt. közt 47, az ő Collect. 509 és az 1896-i 450 közt 59=összesen 106 köt. a külömbség, ezt a 106 köt. levonva a fenti 1888-ból, kijön az 1896-i 1781 köt. Ebből világos, *a)* hogy ezt a 106. köt. 1896 óta osztották be az Intr. et exit. és a Collect. sorozathoz, és *b)* hogy az 1896-i XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. és LVIII. arm. (430—106) 324 még fennmaradó kötetei beosztásra várnak s ezekről Brom hallgat. Világos ez abból is, hogy szerinte a Collectoria, melyhez ő a censust is hozzásorolja, szerinte csak 1410-ig megy, ám az általam közölt XXXIII. arm. census kötetei (40—90) 1525-től 1766-ig terjednek. Következőleg ezek még a Collectoria sorozathoz lesznek beosztandók. Ezen 6 arm. 324 kötetéből csak az első 2 arm. (XXXIII. és XXXIV.) köteteinek rövid tartalmát adom De Pretis indexéből, éppen csak hogy lássuk, hogy ez arm. kötetei pl. Brom könyvéből hiányzanak. A többit, mint ezekkel együtt még rendezés alatt állókat, már csak azért sem láttam tanácsosnak felsorolni, mert ezzel csak zavart okoznék. A kamarai iratok sorozatait kutatónak azonban e még be nem osztott kötetekre is figyelnie kell.

3. sorozat: Diversa cameralia és armaria XXXIII—XXXVII. és LVIII.

a) *Diversa cameralia.*

Irodalom : Berliere : Inventaire anal. des. Div. cam. des arch. Vatic. au point stb. 1906 átnézte mind a 250 köt. 1389—1500. és 813 belga érd. darabot jegyzett ki. — *Wirz :* Bullen u. Breven . . . Einleit. 23. l. 90 köt. nézett át, de őszintén bevallja, hogy ez a sorozat war kein erquickliches Feld. — *Arnold* a Rep. Germ. Einleit. 48. s köv. ll. IV. Jenő korába vonatkozó 34 darabot közöl.

A 2 arm. 251 kötetében levő s 1389—1579. terjedő anyagot *Berliére* s utána *Brom* ekként jellemzik : C'est un fouillis des documents de tous genres su l'on trouve les correpondences des camériers avec leur agents, des mandats et des decisions en matiére financiére, les nominat. d'enployes, ordres de paiement, passeports et franchises, les lettres de recommendat., des actes concernant l'admin. des douanes, des engagements milit., des visi-

tes ad limina... *Brom,* on rencontre ici . . . des lettres du camerar. á ses subord., des quittances de sommes dues a la cam. par des évêques et des abbés, specialm. pour leur visit. ad lim., . . . des piéces relatives aux functions des collecteurs, des piéces de procés, des dispenses. . . . Szóval a div. cam. est un sens si élastique. Comme le titre l'indique, on a enregistrè dans cette série divers documents . . ., pour lesquels on ne trouvait pas dans autres séries de place convenable.

A kötetek rövid tartalma a következő :

arm. XXIX. 1—161. köt.

A XXIX. arm. és a div. cam. sor. sz.
Lit. diversae.

1.	Vrb VI. et Bonif. IX.	1389—91	=311 l. cum. ind. solum ad pag. 112				
2.	Greg. XII.	1403—11	= 55 l.	sine	ind.		
3.	Ioann. XXIII. Mart. V. Eug. IV.	1414—32	199 «	«	«		
4.	Mart. V.	1413—18	245 «	«	«	tom.	1
5.	«	1419	262 «	«	«	«	2
6.	«	1420	268 «	cum	«	«	3
7.	«	1421—1423	283 «	«	«	«	4
8.	«	1424—1425	273 «	sine	«	«	5
9.	«	1425—26	294 «	cum	«	«	6
10.	«	1425—31	175 «	«	«	«	7
11.	«	1426—29	289 «	«	«	«	8
12.	«	1430—31	149 «	sine	«	«	9
13.	«	1430—31	155 «	«	«	«	10
14.	« Capit. Milit.	1419—25	114 «	cum	«	«	11
15.	« « «	1424—34	203 «	«	«	«	12
16.	Eug. IV. { Litterae passus, salviconducti, visit. liminum ad fol. 12 tantum. literae extrahendi grana etc ad f. 8. tantum.	1431—32	279 l.	cum.	ind.	tom.	1
17.	«	1432—34	271 l.	cum.	ind.	tom.	2
18.	«	1434 febr. 18. —máj. 26.	59 «	sine	«	«	3
19.	«	1434—1437	282 «	«	«	«	4

20.	IV. Eug.		1437—1443	268 l.	sine	ind.	tom.	5
21.	«		1445—1446	104 «	cum	«	«	6
22.	«	Capit. Milit.	1431—1438	145 «	sine	«	«	7
23.	«	« «	1438—1444	59 «	«	«	«	8
24.	«	« «	1434—1441	137 «	«	«	«	9
25.	Ejusdem et aliorum pp. Capit. Milit.		1440—1468	92 «	«	«	«	10
26.	Nicol. V.		1447—1452	230 «	cum	«	«	1
27.	«		1452—1455	144 «	«	«	«	2
28.	Calixti III.		1455—58	261 «	«	«	«	1
29.	Pii II.		1458—1462	301 «	«	«	«	1
30.	«		1463—64	159 «	«	«	«	2
31.	«		1463—64	109 «	sine	«	«	3
32.	Pauli II.		1464	324 «	cum	«	«	1
33.	«		1463—70	268 «	«	«	«	2
34.	«	Capitula	1464—69	233 «	«	«	«	3
35.	«	Capitula	1469—71	157 «	«	«	«	4
36.	Sixti IV.		1471—78	318 «	«	«	«	1
37.	«		1471—1474	n. n.	sine	«	«	2
38.	«		1472—1476	343 «	«	«	«	3
39.	«		1475—79	363 «	«	«	«	4
40.	«		1479—82	274 «	cum	«	«	5
41.	«		1482—83	229 «	sine	«	«	6
42.	«	Capit.	1471—82	358 «	cum	«	«	7
43.	«	Capit.	1473—84	349 «	«	«	«	8
44.	Innoc. VIII.		1484—86	273 «	«	«	«	1
45.	«		1486—87	279 «	«	«	«	2
46.	«		1487—88	329 «	«	«	«	3
47.	«		1489— (nincs kitéve)	356 «	«	«	«	4
48.	«		1491—92	142 «	«	«	«	5
49.	«	Capit.	1484—91	285 «	«	«	«	6
50.	Alex. VI.		1492—95	233 «	«	«	«	1
51.	«		1491—97	233 «	«	«	«	2
52.	«		1497—1499	253 «	«	«	«	3
53.	«		1497—1501	236 «	«	«	«	4
54.	«		1501—1503	238 «	«	«	«	5
55.	«		1502—1508	119 «	«	«	«	6
56.	Pii III.		1503—1505	177 «	«	«	«	1
57.	«		1503—1506	245 «	«	«	«	2

58.	Iulii II	1504—13	312 l.	cum	ind.	tom.	1
59.	«	1506—11	275 «	«	«	«	2
60.	«	1507—12	133 «	sine	«	«	3
61.	«	1509—12	238 «	cum	«	«	4
62.	«	1503—10	291 «	«	«	«	5
63.	Leonis X.	1513—14	383 «	sine	«	«	1
64.	«	1514	205 «	«	«	«	2
65.	«	1515—17	231 «	«	«	«	3
66.	«	1515—23	183 «	cum	«	«	4
67.	«	1517—19	184 «	sine	«	«	5
68.	«	1519—20	219 «	«	«	«	6
69.	«	1520—22	87 «	«	«	«	7
70.	«	1519—23	214 «	«	«	«	8
71.	«	1521—23	251 «	«	«	«	9
72.	«	1513—25	277 «	«	«	«	10
73.	Adriani VI.	1522—23	143 «	«	«	«	1
74.	«	1523—24	192 «	«	«	«	2
75.	Clem. VII.	1523—25	208 «	«	«	«	1
76.	«	1523—28	190 «	«	«	«	2
77.	«	1525—27	223 «	«	«	«	3
78.	«	1526—34	241 «	«	«	«	4
79.	«	1528—30	238 «	«	«	«	5
80.	«	1528—30	245 «	cum	«	«	6
81.	«	1528—31	246 «	sine	«	«	7
82.	«	1528—33	174 «	«	«	«	8
83.	«	1528—33	316 «	cum	«	«	9
84.	«	1528—33	200 «	«	«	«	10
85.	«	1528—33	359 «	sine	«	«	11
86.	«	1528—34	241 «	«	«	«	12
87.	«	1528—35	238 «	cum	«	«	13
88.	«	1530—32	188 «	«	«	«	14
89.	«	1530—32	202 «	«	«	«	15
90.	«	1530—33	235 «	sine	«	«	16
91.	«	1530—33	187 «	cum	«	«	17
92.	«	1531—33	355 «	«	«	«	18
93.	«	1532—34	252 «	sine	«	«	19
94.	«	1533—35	121 «	cum	«	«	20
95.	«	1534	231 «	«	«	«	21
96.	«	1533—37	177 «	sine	«	«	22
97.	«	1533—40	381 «	«	«	«	23

98.	Clem. VII. ac Pauli III.	1534—37	235 l.	sine	ind.	tom.	24
99.	« Pauli III. Iulii III. Pauli IV.	1534—58	484 «	cum	«	«	25
100.	Pauli III.	1534—36	256 «	sine	«	«	1
101.	«	1534—37	737 «	cum	«	«	2
102.	«	1534—38	32 «	sine	«	«	3
103.	«	1534—39	365 «	«	«	«	4
104.	«	1535—40	266 «	«	«	«	5
105.	«	1535—41	n.n. «	«	«	«	6
106.	«	1535—46	186 «	«	«	«	7
107.	«	1536—39	139 «	«	«	«	8
108.	«	1537—38	164 «	cum	«	«	9
109.	«	1537—38	107 «	sine	«	«	10
110.	«	1537—39	314 «	«	«	«	11
111.	«	1537—41	92 «	cum	«	«	12
112.	«	1537—46	142 «	sine	«	«	13
113.	«	1538—41	250 «	cum	«	«	14
114.	«	1538—40	428 «	sine	«	«	15
115.	«	1539	358 «	cum	«	«	16
116.	«	1539—41	174 «	«	«	«	17
117.	«	1539—40	182 «	sine	«	«	18
118.	«	1539—46	219 «	cum	«	«	19
119.	«	1540—41	255 «	sine	«	«	20
120.	«	1540—41	247 «	«	«	«	21
121.	«	1540—41	167 «	«	«	«	22
122.	«	1540—45	166 «	«	«	«	23
123.	«	1540—41	182 «	«	«	«	24
124.	«	1540—42	182 «	«	«	«	25
125.	«	1541	non n.	«	«	«	25
126.	«	1541—42	232 l.	cum	«	«	26
127.	«	1541—43	236 «	«	«	«	27
128.	«	1541—42	69 «	sine	«	«	28
129.	«	1541—45	87 «	«	«	«	29
130.	«	1542	181 «	cum	«	«	30
131.	«	1542—43	181 «	«	«	«	31
132.	«	1542—43	182 «	sine	«	«	32
133.	«	1542—47	71 «	«	«	«	33
134.	«	1543—44	186 «	«	«	«	34
135.	«	1543—44	178 «	«	«	«	35
136.	«	1543—45	282 «	cum	«	«	36

137.	Pauli III.	1543—46	217 l.	sine	ind.	tom.	37
138.	«	1544—45	183 «	cum	«	«	38
139.	«	1544—45	196 «	«	«	«	39
140.	«	1545	185 «	«	«	«	40
141.	«	1545—46	104 «	«	«	«	41
142.	«	1545—46	187 «	«	«	«	42
143.	«	1545—50	127 «	sine	«	«	43
144.	«	1545—50	285 «	cum	«	«	44
145.	«	1546	296 «	«	«	«	45
146.	«	1546—47	190 «	«	«	«	46
147.	«	1546—47	185 «	«	«	«	47
148.	«	1546—48	170 «	«	«	«	48
149.	«	1546—51	244 «	sine	«	«	49
150.	«	1546—52	225 «	cum	«	«	50
151.	«	1547	97 «	«	«	«	51
152.	«	1547—48	100 «	«	«	«	52
153.	«	1547—48	185 «	«	«	«	53
154.	«	1547—49	185 «	sine	«	«	54
155.	«	1547—60	423 «	cum	«	«	55
156.	«	1548	186 «	«	«	«	57
157.	«	1548—49	201 «	«	«	«	58
158.	«	1548—51	117 «	«	«	«	59
159.	«	1549—50	185 «	«	«	«	60
160.	Iulii III.	1549—51	233 «	sine	«	«	1
161.	«	1550	236 «	cum	«	«	2

Arm. XXX. 1—90 köt.

162.	«	1550—51	191 l.	cum	ind.	tom.	3
163.	«	1550—52	181 «	«	«	«	4
164.	«	1550—52.	289 «	«	«	«	5
165.	«	1550—52	non n.	sine	«	«	6
166.	«	1550—53	148 l.	cum	«	«	7
167.	«	1550—62	302 «	sine	«	«	8
168.	«	1551	185 «	cum	«	«	9
169.	«	1551	189 «	«	«	«	10
170.	«	1551—52	233 «	«	«	«	11
171.	«	1551—54	281 «	«	«	«	12
172.	«	1551—56	175 «	«	«	«	13
173.	«	1552	182 «	«	«	«	14
174.	« expedit.	1552—54	non n.	sine	«	«	15

175.	Iulii III.	1552—55	348 l.	cum	ind	tom.	16
176.	«	1552—56	229 «	sine	«	«	17
177.	«	1552—53	183 «	cum	«	«	18
178.	«	1552—59	284 «	«	«	«	19
179.	«	1553—54	184 «	«	«	«	20
180.	«	1554—55	185 «	«	«	«	21
181.	«	1554—56	229 «	«	«	«	22
182.	«	1555	182 «	«	«	«	23
183.	Pauli IV.	1554—58	287 «	«	«	«	1
184.	«	1555—56	186 «	«	«	«	2
185.	«	1556—59	278 «	«	«	«	3
186.	«	1556—59	185 «	«	«	«	4
187.	«	1556—60	189 «	«	«	«	5
188.	«	1558	187 «	«	«	«	6
189.	«	1558—59	187 «	«	«	«	7
190.	«	1558—59	257 «	«	«	«	8
191.	«	1558—61	180 «	«	«	«	9
192.	«	1558—60	190 «	«	«	«	10
193.	Ejusd. ac. Pii IV.	1558—63	225 «	«	«	«	11
194.	« «	1558—64	288 «	sine	«	«	12
195.	Pii IV.	1559—60	185 «	cum	«	«	1
196.	«	1559—60	207 «	«	«	«	2
197.	«	1559—60	191 «	sine	«	«	3
198.	«	1559—60	171 «	cum	«	«	4
199.	«	1560—61	236 «	«	«	«	5
200.	«	1560—61	357 «	sine	«	«	6
201.	«	1560—61	119 «	«	«	«	7
202.	«	1560—61	183 «	cum	«	«	8
203.	«	1560—61	289 «	«	«	«	9
204.	«	1560—63	285 «	sine	«	«	10
205.	«	1561—62	222 «	cum	«	«	12
206.	«	1561—62	181 «	«	«	«	13
207.	«	1561—62.	263 «	«	«	«	14
208.	«	1561—67.	401 «	sine	«	«	15
209.	«	1562	184 «	«	«	«	16
210.	«	1562	192 «	«	«	«	17
211.	«	1562—64	231 «	«	«	«	18
212.	«	1562—64	123 «	«	«	«	19
213.	«	1562—67	303 «	«	«	«	20
214.	«	1562—67	182 «	«	«	«	21

215.	Pii IV.	1563—64	186 l.	cum	ind.	tom.	22
216.	«	1563—65	199 «	«	«	«	23
217.	«	1564—65	181 «	«	«	«	24
218.	«	1565	183 «	«	«	«	25
219.	«	1565—66	224 «	«	«	«	26
220.	«	1565—66	191 «	«	«	«	27
221.	«	1563—67	230 «	sine	«	«	28
222.	Pii V.	1564—66	185 «	cum	«	«	1
223.	«	1564—68	232 «	«	«	«	2
224.	«	1566—67	200 »	«	«	«	3
225.	«	1566—67	182 «	«	«	«	4
226.	«	1566—67	191 «	«	«	«	5
227.	«	1566—77	268 «	«	«	«	6
228.	«	1566—69	172 «	«	«	«	7
229.	«	1567	183 «	«	«	«	8
230.	«	1567—	214 «	«	«	«	9
231.	«	1567—68	283 «	«	«	«	10
232.	«	1567—68	227 «	«	«	«	11
232.	«	1567—68	227 «	«	«	«	11
233.	«	1567—71	181 «	«	«	«	12
234.	«	1567—68	184 «	«	«	«	13
235.	«	1568	198 «	sine	«	«	14
236.	«	1568—69	184 «	cum	«	«	15
237.	«	1568—71	273 «	«	«	«	16
238.	«	1568—71	231 «	«	«	«	17
239.	«	1568—71	186 «	«	«	«	18
240.	«	1568—71	193 «	«	«	«	19
241.	«	1568—73	288 «	«	«	«	20
242.	«	1569—70	274 «	«	«	«	21
243.	«	1569—75	232 «	«	«	«	22
244.	«	1569—78	190 «	«	«	«	23
245.	«	1570—71	181 «	«	«	«	24
246.	«	1570—73	185 «	«	«	«	25
247.	«	1570—75	181 «	«	«	«	26
248.	«	1570—74	188 «	«	«	«	27
249.	«	1571—72	282 «	«	«	«	28
250.	«	1572	23 «	sine	«	«	29
251.	Greg. XIII.	1573—79	283 «	cum	«	«	1

Összesitve: 1—3.

V. Márton	12 köt.	II. Gyula	5 köt.
IV. Jenő	10 «	X. Leó	10 «
V. Miklós	2 «	VI. Hadrián	2 «
III. Kálixt	1 «	VII. Kelemen ...	25 «
II. Pius	3 «	III. Pál	60 «
II. Pál...	4 «	III. Gyula	23 «
IV. Sixtus	8 «	IV. Pál	12 «
VIII. Incze	6 «	IV. Pius	28 «
VI. Sándor	6 «	V. Pius	29 «
III. Pius	2 «	XIII. Gergely... ...	1 «
		Összesen	251 köt.

Hogy a Div. cam. köteteiben levő anyagról kissé jobban tájékozódjunk, lássuk néhány kötetét részletesebben :

1. köt. Sárgabőrkötés. fol 1. Quietantiák 1389 jan. 8—1391 jun. 15 a Marinus diac. card. d. pape camerariusnak fizetett pénzekről, pl. a f. 73*b* Quiet. 32 fl. pro abbate de Egres. Marinus etc. universis etc. salutem. etc. Universitati etc., quod ven. p. fr. Johannes abbas monasterii de Egres ord. Cisterc. Cenadiens. dioec. pro caritativo subsidio olim imposito dicto ordini aut. ap. per ven. d. p. d. Maffiolum tunc archieppum Ragusinum, nunc Messaniensem 32 fl. a. de Vngaria nobis die dat. pres. per manus ven. viri d. Bertrandi Nigri archidiac. Orodiensis in eccl. Cenad. solvi fecit realiter cum effectu. De quibus 32 fl. a. de Ung. sic nobis.. D. Rome etc. 1. Iun. pont. etc. a. 12. — Index után : Tabula tallie prov. patrim. cottus Sabin. et terrarum Arnulforum . . . Utóbb : Infrascripta tallia est, que solvi consvevit eccle in prov. marchie Ancon. tempore Egidii Sabin. eppi legati etc.

2. köt. fol. 10. In Xti nom. a. A. n. ej. 1408 die ult. Maii temp. Greg. XII a. pont. ej. 2. hic incoabitur liber et quaternus sive manuale 1. mei Mich. Franc. de Cascina de Pisis ap. atque imp. auct. notarii et hac die in dei nom. assump. et jur. ad notariatum cam. ap. per r. p. Ant. dei gr. epp. Pensauriensem thesaurarium prefate cam. ac locumtenentem in pref. cam. pro rev. in X.-to p. ac dno meo d. Ant. card. s. Petri ad vinc pr. card. etc., in quo quidem libro seu manuali a modo in thesauraria cam. prel. et in ipsa cam. per me scribentur omnes actus, instrum., oblig. et alia, que mihi ocurrent . . . közjegyzői kézjegygyel.

17. köt. fol. 1. Registrum diversarum II. d. p. Eugenii IV. inceptum a. 1432 in mense Iul. (5). a. 2° szintazon Franc. de Pisis

által. Ebben bennünket érdeklő a 150—151 ll. Infrascripta sunt capitula, conventiones et pacta inita et firmata inter ss. d. nostrum Eugenium p. ex parte una et magnif. viros consiliarios, legatos et ambasciatores ser. principis et d. d. Sigismundi regis. a. 1433, a mennyiben Zsigmond kiséretét s közte a magyarokat névszerint felsorolja.

b. Armaria XXXIII—XXXVII.

Brom 1911-i munkájában, tehát az egyik legujabb műben, mely a vat. levéltárat ismerteti, a Div. cameraliákat tartalmazó XXIX. és XXX. arm. kívül a szintén kamarai iratokat tartalmazó XXXIII—XXXVII = 5 arm. a registres des copies (Guide . . . 26. l.) közé sorozza, azt mondván : les arm. 33 et 34 renferment 90 et 52 vol. de copies de la chambre ap., se rapportant principalement á la perception de dimes et d'impots en faveur du s. siége. L'arm. 35 contient 152 vol. de copies de documents relatifs aux droits temporels et aux fiefs du siége ap. Les arm. 36 et 37 renferment 49 et 40, volum. informationum camer., la plupart du XVI et du XVII. s. Ces informations ont eté composées par Monterenzi, Contelori et De Rubeis, qui étaient successivement commissaires généraux de la chambre ap. Ezt a 2 utóbbi armt tehát, ha mindjárt csak 16 és 17. sz. informatiók is azok, de a kamara főmegbizottaitól eredő eredeti iratok, melyeket Garampi is idéz az ő cédulajegyzékében. Az index sorozat 137. köt. Contelоritól hozzájuk készített betűsoros jegyzék. Ezek tehát nézetem szerint nem foglalhatnak helyet a registres des copies között. A XXXIII-at is helytelenül fogja együvé a XXXIV-el, mert amabban jobbára a «census»-ról szóló kötetek vannak, emebben pedig instrumenta cameralia, épp ugy, mint a XXXV-ben. E szerint ez a kettő tartozik együvé. Álljon itt egyébként igazolásul és némi tájékozásul De Pretis rövid megjelölése az egyes köteteknek.

Arm. XXXIII. 1—90 köt.

1.	Liber	Quind. 1594—1677	non num.		sine	ind.
2.	«	« Mart. V. — Iul. III.	664	l.	cum	«
3.	«	« a Iul. III ad Pium IV.	350	«	sine	«
4.	«	« ?	339	«	cum	«
5.	«	taxarum ecclesiarum	61	«	sine	«

6.	Liber taxarum ecclesiarum	60	l.	sine	ind.
7.	« « «	non num.		«	«
8.	« « «	241		«	«
9.	« « « in Francia	non num.		«	«
10.	« « « dioec. Turon.	« «		«	«
11.	« « oppid. et dioec.	« «		cum	«
12.	« decim. et collect. sub Vrb VI.	289	«	«	«
13.	« « sub Paulo III.	220	«	sine	«
14.	« «	715	«	cum	«
15.	« « sub Innoc. XI.	non num.		sine	«
16.	« « D. Ciampoli	« «		«	«
17.	« « et procur. Lugdun.	« «		«	«
18.	« « in Hispania et Portug	229	«	«	«
19.	« « in Portug.	72	«	«	«
20.	« « in Portug.	74	«	«	«
21.	« « et procur. Paduens?	non num.		«	«
22.	« «	« «		«	«
23.	« collectoriae in Polonia	31	«	«	«
24.	« divers. contra collectores.	20	«	«	«
25.	« collectoriae in Hungaria et Polon.	non num.		sine	«
26.	« « in Anglia	« «		«	«
27.	« exactionum divers.	80	«	«	«
28.	« introitus et exitus cam. apl.	71	«	«	«
29.	« comput. subsid. in Lombardia	non num.		«	«
30.	« spoliorum 1560.	23	«	«	«
31.	« comput cam. ap. in Hispania	non num.		«	«
32.	« obligationum cameraliun	« «		cum	«
33.	« intr. et exit. cam. ap.	372	«	«	«
33a.	Reg. seu liber censuum, collect. et quietant. 1291	53	«	cum	«
34.	Lib. quietant. 1464—72	48	«	«	«
35.	« « 1471—85	126	«	sine	«
36.	« « 1484—93	93	«	cum	«
37.	« « 1492—1524	104	«	«	«
38.	« sommarii censuum	non num.		sine	«
39.	« actorum super censibus	« «		«	«
40.	« censuum 1525—35	133	«	«	«
41.	« « 1535—1550	117	«	«	«
42.	« « 1525—1578	135	«	«	«
43.	« « 1550—1566	183	«	«	«

44.	Lib.	censuum	1566—1583[1]	263	l.	sine	ind.
45.	«	«	1618—1625	non	num.	«	«
46.	«	«	1620—34	«	«	«	«
47.	«	«	1626—34	«	«	«	«
48.	«	«	1635—47	«	«	«	«
49.	«	«	1648—59	«	«	«	«
50.	«	«	1660—67	«	«	«	«
51.	«	«	1669—72	«	«	«	«
52.	«	«	1673—77	«	«	«	«
53.	«	«	1678—82	«	«	«	«
54.	«	«	1683—87	«	«	«	«
55.	«	«	1688—92	«	«	«	«
56.	«	«	1693—97	«	«	«	«
57.	«	«	1698—1701	«	«	«	«
58.	«	«	1702—1704	«	«	«	«
59.	«	«	1705—1707	«	«	«	«
60.	«	«	1708—1710	«	«	«	«
61.	«	«	1711—1714	«	«	«	«
62.	«	«	1715—1717	«	«	«	«
63.	«	«	1718—1720	142	l.	sine	«
64.	«	«	1721	143	«	«	«
65.	«	«	1722	142	«	«	«
66.	«	«	1723	158	«	«	«
67.	«	«	1724—25	158	«	«	«
68.	«	«	1726—27	156	«	«	«
69.	«	«	1728—29	158	«	«	«
70.	«	«	1730—31	160+164	«	«	«
71.	«	«	1732—33	166+174	«	«	«
72.	«	«	1734—35	184+184	«	«	«
73.	«	«	1736—37	186+174	«	«	«
74.	«	«	1738—39	174+174	«	«	«
75.	«	«	1740	174	«	«	«
76.	«	«	1741	175	«	«	«
77.	«	«	1742	174	«	«	«
78.	«	«	1743	178	«	«	«
79.	«	«	1744	174	«	«	«
80.	«	«	1745—46	178+176	«	«	«
81.	«	«	1747—48	176+176	«	«	«

[1] Reg. Censuum ab 1580—92 exstat. Archiv. S. Angeli Arm. IV. Caps 5.

82.	Liber censuum	1749—50	176+176 l.	sine	ind.
83.	« «	1751—52	178+190 «	«	«
84.	« «	1753—54	186+190 «	«	«
85.	« «	1755—56	190+190 «	«	«
86.	« «	1757—58	190+190 «	«	«
87.	« «	1759—60	190+196 «	«	«
88.	« «	1761—62	190+190 «	«	«
89.	« «	1764—64	189+190 «	«	«
90.	« «	1765—66	190+190 «	«	«

Hogy e kötetekről szintén tájékozódhassunk kissé bővebben is, álljon itt néhány kötet részletesebb leírása:

(Arm. XXXIII. vol. 1—90.)

A vol. 38-tól kezdve a «census»-t tartalmazó köteteket foglalja magában. A 38. és 39. kötet «sommaria censuum» és «regestum actorum super censibus» ez adónem összegeit és történetére vonatkozó adatokat, tehát általános dolgokat nyújt. A sorozat a 40-ik kötettel kezdődik s adja a censust 1525-től fogva 50 kötetben rövid megszakítással egészen 1766-ig.

Az első 37 kötet nem képez egy csoportot; inkább egyes csoportoknak «taxae», «decimae», «collectoria»-töredékét alkotja.

Vol. 1. non. num. sine ind. De Pretis katalógusa «regest. indict. *quindenn.* archivii» nevezi; maga a kötet ezt a felírást viseli: Registro dei *quindenni* dovuti alla camera ap. *per le unioni di chiese e benefici,* e pagati dall'anno 1594 in circa fin verso il 1677 reparati secondo i giorni e mesi d'ogni rispettiva indict. in cui scade il pagamento.

Vol. 2. fol. 1—664. cum. ind. Hasonló tartalmu. Címe: Registro di tutte *le unioni perpetue di benefici e chiese* fatte da Martino V. (1417) fino al Giulio III. (1555) cronologicamente disposte e per le quali si debbono i *quindenni* alla camera ap. Vi e in principio l'indice alfabetico di tutti i benefici sopresi e rigressivamente uniti ad altri e disposti secondo il vocabolo della dioecesi di ciascuno.

Vol. 3. De Pretis szerint: fol. 1—350 sine ind. regestum quinden. a Julio III ad Pium IV. (1569). A mai 3-ik kötetben olvasható felirat pedig másnak jelzi tartalmát: Processo e atti della causa vertente fra la camera ap. e la congregazione Casinese per i quindeni, pagamenti di annate, di com. e min. servizi e di altri diritti

della camera ap., de quali la camera ap. si faceva creditrice per ragione delle unioni fatti di monasteri, chiese e benefici alla dtta congne 1552—1564.

fol. 78. e la nota di 114 chiese e benefici uniti alla medma. Vi sono anche inserite varie bolle e motuppii di sommi pontefici risquardanti i quindenni de benefici uniti alla dtta congne.

Vol. 4. Questo tomo e un duplicato del tomo 2 (l. fenn) eccetto, che questo e disposto per alfabeto di dioecesi, e quello *e per ordine successivo di pontefici.* Hátlapján: Liber unionum et quindeniorum ab. a. 1417—1555 per alphabetum dioecesium.

Ez a 4 kötet tehát az egyházi uniók után járó «quindennia» nevű adót (1417-től 1674-ig) fizetők névsoros lajstromát nyújtja s a «quindenna» csoport töredékét képezi.

A következő 5—11=7 kötet más csoporttöredék. Címük De Pretis szerint: Registrum taxarum ecclesiarum. És tényleg a 6. köt. Hártya, kis fol. 1—601. Taxe omnium mundi ecclesiarum.

1—14*a* a püspökségek betűrendben.

I. In Dalmatia supra mare: Patr. Aquil.

II. In Istria supra mare: 1. Patr. Grad. 2. Archiepp. Jadr.: suffr. Ansar., Vegl., Arb., Nonensis.

III. In Sclavonia: Archiepp. Spalat.: suffr. Tragur., Sign., Scardon., Far., Fridoensis, Croacensis, Corbav., Tinnin., Sibenicensis, qui per d. Bened. VIII. dicitur de novo creatus.

IV. In Ungaria: 1. Arch. Strig. Agr., Nitr., Vac., Quinqueeccl., Vespr. et Jaur. — 2. Archiep. Coloc.: Varad., Sirm., Bosn., Transilv., Ultrasilv., Cenad. — Közbe van szurva Polon, azután 1. Archiep. Ragus. 2. Archiep. Antibar.

14*a*—43*a*. Icipiunt taxe omnium mundi monasteriorum.

44*a*. Provinciale omnium mundi ecclesiarum patriarch., metrop. et eppal.

60. De ordinibus militiarum.

5. köt. Szintén hártya 1—61*b* l. Láthatólag másolat. 5 col. cursiv írás is van benne.

Vol. 15. Végén jegyzékek a XI. Ince idejében a magyar-török hadjárat költségeire küldött összegekről.

Arm. XXXIV.

1. Instr. camer. a Ioan. XXII — ad Paulum III.
2. « « 1331—1343

2 *A*	Instr. camer.	1338—1344
3.	« «	1376—1411
4.	« «	1410 et sequent.
5.	« «	1413—23
6.	« «	1463 Card. Bessarion
7.	« «	1460 « «
8.	« «	1424—1431
9.	« «	1430—1434
10.	« «	1433—34
11.	« «	1464—1502
12.	« «	1466—1482
13.	« «	1487—1496
14.	« «	1497—1498
15.	Liber contractuum	1499—1512
16.	« «	1492—1519
17.	« «	1496—1520
18.	« «	1513—1534
19.	« causarum camerae	1511—1527
20.	Prothocol. Hip. de Cesis	1522—1533
21.	Instr. camer.	1525—1532
22.	« «	1525—1532
23.	« «	1528—1529
24.	« «	1528—30
25.	« «	1531—32
26.	« «	1530—36
27.	« «	1531—35
28.	« «	1532—34
29.	« «	1534—39
30.	« «	1534—42
31.	« «	1535—43
32.	« «	1536—39
33.	« «	1536—40
34.	« «	1537—42
35.	« «	1537—47
36.	« «	1539—42
37.	« «	1540—45
38.	« «	1544—47
39.	« «	1549—54
40.	« «	1554—57
41.	« «	1557—63

42. Instr. camer. 1563—64
43. « « 1562—76
44. « « 1569
45. « « 1570—79
46. « « 1566
47. « « 1576—96
48. « « 1574—81
49. « « 1575—82
50. « « 1581—85
51. « « 1585—86
52. « « sive Inventarium divers. notar. camer.
59-ig stb.

4-ik sorozat: Obligatiók 1—88. köt.

Irodalom : Joh. *Strauchius* Luneburgensis († 1680), De annatis. Jena, 1673. — *Scarsius*, De annatis Joh. *Pape*, De annatis, Jena, 1673. — *Marschall* (v. Marchall) Sám., De jure annatarum praesertim principis evangelici. 1707. megjelent mint opusc. IV. Joan. Petri Ludewighii Opuscula miscella II. köt. Halle, 1720. fol. 886—975 l. és De jure annatarum czimmel u. o. Grunertnél recusa 1739, kis 4°. 1—96. l. — *Woker*, Dr. Phil., Das kirchliche Finanzwesen der Päpste. Nördlingen, 1878. 1-ső fej. Confirmations-Palliengelder und Annaten. 9—31. l. — *Gottlob.* Dr. Adolf, Aus der camera apostolica d. 15. Jahrhunderts. Innsbruck, 1889. 8°, 190. s köv. l. — *Kirsch.* Dr. Joh. Pet., Die päpstlichen Kollektoren in Deutschland während des XIV. Jahrhunderts. Paderborn, 1894, 8°. A Görres-társ. Quellen u. Forschungen, III. köt. Bevezetés. I. Die Abgaben. 5. Die vom Papste vorbehaltenen Einnahmen kirchlicher Beneficien (Reservationen, Annaten) XXIV—XXIX. l. — *König* S. J. Dr. Leo, Die päpstliche Kammer unter Clemens V. u. Johann XXII. Wien, 1894. 8° 31 l. (az összes adónemek közül az annatákról tud a legkevesebbet). — *Kirsch.* Dr. I. P., Die Annaten und ihre Verwaltung in der 2. Hälfte des 15. Jahrhunderts a Histor. Jahrbuch. IX. köt. (1888) 300—312. l. — *Hayn*, Aus den Annaten-Registern Martin's V. az Annalen d. hist. Vereins für den Niederrhein. Heft 56. 1893, 144—179. l. — *Eubel.* Einige Bemerkungen betreffend die Entwicklung der Annaten, a Hist. Jahrbuch 15. köt. 302 s köv. ll. — *Haller :* Die Verteilung d. servitia minuta u. d. obligat. d. Prälaten im XIII. u. XIV. Jahrh. a római porosz tört. int. Quellen u. Forschungen . . . I. köt. 1898, 281.—295. ll. Haller a 281. l. j. azt mondja : Über die Servit. im Allg. orientirt am besten Kirsch (fenti műve), Freilich ist das, was S. 12. uff. über die serv. min. gesagt wird, zum Teil veraltet. — *Eubel :* Die Provisiones praelat. während d. gr. Schismas a De Waal : Röm. Quartalschr. VII (1893) 405. s köv. ll. — Uő. Die Prov. prael. d. Greg. XII. nach Mitte Mai 1418 uo. X. (1897), 166. s köv. ll. — Uő. Die päpstl. Provis. an Deutsch. Abteien während d. Schimas u. d. Pontif. Martin's V. a bencés-ciszterc.

rend Studien u. Mitteil. XV. (1894) 71. s köv. ll. — Uő. Zur päpstl. Reservations- u. Provesionswesen a De Waal: Röm. Quartalschr. VIII (1894) 169. s köv. ll. — *Haller:* Die Ausfertigung d. Provisionen d. XIV—V. Jahrh. a por. római tört. int. Quellen u. Forsch. II (1899) 1—40. ll. — *Lux:* Constit. ap. de graii benef. reserv. ab 1295—1378. 1904. — *Kirsch:* Die Finanzverwaltung d. Kardinalkollegs im XIII. u. XIV. Jahrh. 1895. Kirchengesch. Studien II, 4. — *Baumgarten:* Untersuchungen u. Urk. über d. camera collegii card. für d. J. 1295—1437. 1897. — *Haller:* Die Ausfertigung d. Provisionen. Ein Beitrag zur Diplomatik d. Papsturk. d. XIV. u. XV. Jahrh. ua. Quellen u. Forsch. II. köt. (1899), 1—40. ll. — *Schneider:* Zur älteren päpstl. Finanzgesch. Ua. Quellen ... IX. köt. (1906), 1—37. ll. — *Castello-Coleman:* De annatis Hiberniae. 1910.

Mivel az apostoli kamarának az előbbi sorozatok irataiban foglalt censusból és decimából befolyó bevételei és jövedelme már a XIII. század közepén sem voltak elegendők, az akkori pápák újabb és újabb jövedelmi forrásokról gondoskodtak. Nevezetesen IV. Kelemen és III. Miklós behozták a *servitium*, IX. Bonifác az *annata*, II. Pál a *quindenna* néven ismert bevételi ágakat, melyekhez az V. Kelemen idejében már rendes adónemként szereplő «*visitatio*» járul. Mindazon iratok, amelyek e 4 bevételi forrásból befolyt jövedelmeket tartalmazzák, már a kamara 1671-i jegyzékében (49—57. l.) az 1029—1103=74 kötetet tartalmazó külön sorozatként szerepelnek. Ma egyik fele az olasz állami levéltár (archivio di stato) külön sorozatát alkotja, a másik pedig a vatikáni levéltár kamarai iratainak «*obligationes*» című sorozataként van fölállítva. E sorozat a következő 88 kötetet tartalmazza:

Mai szám			1671:	C. sz.
1.	Gentilis szamadásai; obligatiók	1295—1317	1032	13*A*
A		1295—1304		
2.				
3.	Solutiones praelatorum	1314—1316	1037	312
4.	« « et divisiones	1314—1324	1038	310
5.	«	1316—1323	1039	311
6.	Obligationes	1316—1344	1040	297
7.	Solutiones seu quietantiae	1320—1323	1045	316
8.	«	1322—1330	1046	317
9.	«	1323—1327	1047	318
10.	«	1324—1330	1049	315
11.		1317		319
12.	Quietantiae	1328—1331	1050	320

13.	Quitantiae	1329—1338	1051	321
14.	Solutiones	1332—1347	1052	298
15.	«	1333—1338	1054	322
16.	Obligationes	1333—1348	1053	299
17.	Solutiones	1335—1337	1055	323
18.	« item lit. visit. verbal.	1338—1342	1056	324
19.	«	1342—1345		325
20.	Obligationes et solutiones	1344—1376	1060	301
21.	Solutiones	1345—1349		326
22.	Obligationes	1345—1360	1062	302
23.	«	1343—1366	1059	300
24.	Solutiones	1348—1352		328
25.	«	1349—1354		331
26.	«	1349—1352		329
27.	«	1349—1353		330
28.	Obligationes	1349—1356		303
29.	Solutiones	1351—1353		332
30.	«	1352—1355		333
30*A*	«	1353—1357		334
31.	Literae camer.	1356—1367		421
32.	Solutiones	1357—1361		336
33.	«	1357—1361		335
34.	«	1361—1364		337
35.	Obligationes	1361—1375		359
36.	« et solutiones	1362—1370		304
37.	Solutiones	1364—1366		338
38.	«	1366—1370		339
39.	«	1370—1372		340
40.	«	1373—1374		341
41.	«	1375—1376		342
42.	«	1375—1381		343
43.	« et obligationes	1376—1398		344
44.	«	1380—1394		571
45.	«	1381		345
46.	»	1382—1385		346
47.	« Urb. VI. et Bon. IX.	1385—1390		572
48.	Obligationes « « «	1386—1397		590
49.	«	1388—1406		305
50.	Solutiones serv. com.	1389—1391		
51.	Divisiones « « Bonif. IX.	1389—1399		

52.	Obligationes Bonif. IX.	1390—1400	891
53.	Solutiones	1391—1405	348
54.	Divisiones «	1399—1407	
55[1]	Solutiones «	1396—1422	
55[2]	Quiet. Eugenii IV.	1436	
55[3]	Quietantiae Iohannis XXIII.	1413	349
56.	Obligationes	1409—1415	
57.	«	1400—1407	
58.	«	1418—1422	
59.	Solutiones	1389—1406	
59*A*		1422—1447	
60.	Obligationes	1422—1428	
61.	Divisiones	1413—1420	
62.	Solutiones	1419—1425	
63.	«	1425—1435	
63*A*	Divisiones	1441—1447	
64.	Obligationes	1427—1443	
65.	Divisiones	1428—1437	
65*A*	Obligationes	1431 oct.—1441 iul. 4.	
66.			
67.	Solutiones	1434—1447	
68.	«	1437—1443	
69.	Divisiones	1437—1443	
70.	Obligationes	1431—1459	
71.	«	1443—1447	
72.	Provisiones	1442—1457	
73.	Solutiones	1443—1447	
74.			
75.	Provisiones	1456—1457	
76.	Solutiones	1447—1460	
76*A*	Obligationes	1447—1461	
77.		(1445—1447)	
78.	Solutiones Eugenii IV.	1445—1447	
78*A*	«	1458—1464	
79.	«	1460—1470	
79*A*	Notae Camerae	1480—1496	
80.	Divisiones	1460—1470	
81.	Debitores S. Collegii	1471—1511	
82.	Provisiones	1466—1483	
83.	«	1466—1488	

84.	Obligationes	1466 sept. 17—1476 nov. 27.	
84*A*	II-us Oblig. Sixti IV.	1478 jan. 9—1484 aug. 27.	
85.	Solutiones	1492—1504	
86.	«	1484—1497	
87.	Divisiones	1485—1486	
88.	Obligat. Iulii II.	1505—1509	309

Az 1671-i index számai.				
1029.	Solut. censuum et dec. im Francia	1263—1291	108	
1029.	Quietantiae divers. recept.	1291—1300	129*A*	
1030.	Obligationes divers.	1295—1317	313	
1031.	« et quietant.	1305—1314	314	
1032.	Solutiones servit	1305—1310	313*A*	
1033.	Quietantiae commun. servit.	1305—1322		
1034.	Obligationes subsid.	1310	161	
1035.	« « Siciliae.	1310	161	
1036.	« servit. praelat.	1311	298	
1037.	Solutiones divers.	1314—1326	312	
1038.	« «	1314—1323	310	
1039.	Obligat. et quietant.	1316—1322	311	
1040.	« commun. servit.	1316—1344	297	
1041.	Quietant. divers.	1316—1335	373	
1042.	Solutiones servit.	1317—1329	293	
1043.	«	1317—1322	319	
1044.	«	1317	378	
1045.	«	1320—1322	316	
1046.	« et obligat. servit.	1322—1330	291	
1047.	Quietant. divers.	1323—1327	292	
1047.	Obligationes	1323—1327	318	
1048.	« praelatorum	1324	145	
1049.	« et solut. servit.	1329	315	
1050.	Quietant.	1328—1331	320	
1051.	«	1329—1338	321	
1052.	Solutiones et obligationes	1332—1347	298	14
1053.	Obligationes et quietantiae	1333—1345		
1054.	Quietantiae	1333—1338	322	
1055.	«	1335—1337	323	
1056.	Obligationes	1338—1342	324	
1056.	«	1338—1359	324	18
1057.	Solutiones servit.	1339		

1058.	Quietantiae	1342—1345	325
1059.	Obligationes	1343—1365	300
1060.	«	1344—1376	301
1061.	Quietantiae	1345—1349	325
1062.	Obligationes	1345—1360	202
1062.	«	1345	497
1063.	«	1348—1352	328
1064.	«	1348	328
1065.	Quietantiae	1349—1351	329
1066.	Receptiones	1349—1351	331 stb.

C) A segretaria di stato iratai.

Irodalom: H. *Göller:* Zur Gesch. d. päpstl. Sekretariats a Quel. u. Forsch. aus ital. Arch. u. Bibl. herausgeg. vom. Kgl. Preuss. Hist. Instit. in Rom. 11. köt. (1908) 360—364. ll. — *Uő.:* Aus d. Kanzlei d. Päpste u. ihrer Legaten, uo. 10. köt. (1907), 301—304. ll. — *Friedensberg.:* Regesten z. Deutschen Gesch. aus d. Zeit des Pontifts Innoc. X, 1644—1655. Aus d. Abtheilung «Lettere» d. Vat. Archivs, uo. 7. köt. (1904), 236—285. ll. *Ancel:* La secrétairie pontif. sous. Paul IV. (1556—1559) a Revue d. quest. histor. LXXIX. évf. (1906) 408. s köv. ll. — *Törne:* Ptolémée Gallio, card. de Come. Étude sur . . . la secrétairie pontif. et sur la politique des papes au XVI. s. 1908. — *Sägmüller:* Die Anfänge d. diplom. Korrespondenz a Hist. Jahrbuch 15. évf. (1894) 279—306. ll. — *Pieper:* Zur Entstehungsgesch. d. ständigen Nuntiaturen, 1894. — *Uő.:* Die päpstl. Legaten u. Nuntien in Deutschland, Frankreich u. Spanien s. d. Mitte d. 16. Jahrhund. I. Theil, 1550—59. 1897. — *Meister:* Zur span. Nuntiatur im XVI. u. XVII. Jahrhund. a De Waal-féle Röm. Quartalschr. 7. évf. (1893), 447—481. ll. — *Richard:* Origines de la nonciature de France. Nonces résidants avant Léon X (1456—1511) a Revue d. quest. histor. LXXVIII. évf. (1905), 103. köv. — *Uő.:* Origines des nonciatures permanentes. La représentation pontif. au XV. s. (1450—1513) a löveni Revue d'hist. eccl. VII. évf. (1906) 52—70. és 317—338. ll. *Uő.:* Origines et développement de la secretairie d'état apost. (1417—1823) uo. XI. évf. (1910) 56 s köv. ll. — *Cauchie* et *Maere:* Recuiel d. instruc. grales aux nonces de Flandre (1596—1635), Brüssel, 1904 és *Uők:* Les instr. grales aux nonces d. Pays-Bas espagnols szintén 1596—1635 a Revue d'hist. éccl. V. évf. (1904), 16 s köv. ll. — *Maere:* Origines de la nonciature de Flandre uo. VII. évf. (1906), 565 s. köv. ll. — *Steinherz:* Die Facultäten eines päpstl. Nuntius im 16. Jahrhund. a MdIfÖG. XIX. évf. (1899), 327—342. ll.

Röviden ugyan, de találóan mondja Sägmüller[1] a secretaria statusról: Ende des MAs wurden die politischen Angelegenheiten

[1] Lehrbuch d. Kath. KRs. I. 1914. 121. l.

u. d. diplomatische Korrespondenz d. Papstes dem . . . Kardinal-Nepoten zur Besorgung überlassen. So entstand die secretaria status an deren Spitze . . . seit Ende d. 17. Jahrhund. d. Kardinal-Staatssekretär trat. Kevésbbé helyes az az állítás, hogy a középkor végén, a secretaria brevium felállításakor, a külföldet és a pápaságot illető politikai ügyek és az ezekre vonatkozó diplomáciai levelezés kivétettek a kancellária hatásköréből és egy új hatóság, a card. nepos által vezetett secretaria status-ra bizattak. Mert a XXII. János óta rendes lit. secretae-ről írja Schmitz-Kallenberg,[1] hogy ezek umfassen ausser den auf die weltliche Herrschaft d. Papstes... bezüglichen Stücken fortan den grössten Teil der *politischen Korrespondenz.* Ezeket man für sich registrierte (weil) sie nicht . . . durch die päpstliche *Kanzlei*, sondern durch die *Kammer* expediert würden. És XXII. János utóda XII. Benedek alatt már működtek a secretarii papae . . . die nicht zu dem eigentlichen Kanzleipersonal gehören, sondern dem Kämmerer den Diensteid ablegten . . . sie besorgten die *politische* Korrespondenz d. Päpste és ha registráltak, külön jelölték (R. per me betüvel) az általuk registrált kötetet. Tehát a politikai levelezés már a középkorban külön volt kezelve s nem állott a kanczellária alatt. Mindössze annyi történt, hogy ezt a levelezést a pápához legközelebb álló bizalmasa, a nepos vette át s így a secretariusok alája kerültek. Igy lett magától a secretaria status. S mivel ez a nepos rendszerint biboros volt, a nepos rendszer felhagyása után is biboros maradt a vezető, mint addig is volt.

A nuntiusok eredete is vitás. A francia Richárd a camerárius előterjesztésére a hivektől beszedendő pénzek öszegyűjtésére a pápa által kinevezett kollektorok útján véli eredni a nuntiusokat, amennyiben pl. a spanyolországi főkollektor tényleg mindkét nevet viselte. Ezzel szemben tény, hogy a pápáknak már Konstantinápolyban voltak apocrisiariusaik, később nyugaton legatasaik.[2] A való mint rendesen, itt is a középen lesz : a bizonyos helyre küldött kollektorra legatusi funkciót is bíztak, pénzügyi teendők mellett politikai, diplomáciai feladatokat is ruháztak reá, noha nem állíthatom bizonyosnak, hogy ez mindenütt így volt.

[1] Papsturkunden, id. h. 108. l.

[2] A lit. secretae fellépte előtt a lit. curiales, a pápai udvartól küldött levelek viszik a lit. secr. későbbi szerepét. L. még *Zimmermann* : D. p. Legation in d. e. Hälfte d. XIII. Jahrh. (1198—1241) a Görrest. Veröff. d. Sect. f. R.- u. Socw. XVII. (1913.)

A nuntiaturák és a legatiok száma 22 volt. Alapításuk a XVI. sz. elejére esik. Működésük kezdete nem mindenütt ment simán. Nem mondhatni, hogy tisztán csak a pápaság kül-képviselete volt a hivatásuk és céljuk, mert pl. a brüsszelinek figyelemmel kellett kisérnie az angol egyházi viszonyokat, a kőlni a németalföldi vallási állapotok szemmeltartására volt küldve, hiszen Köln még csak választófejedelmi székhely sem volt. Nálunk 1526 előtt 2 nuntius működött: Burgio és Campeggio. A Habsburgok trónrajutása után Magyarország egyházi kérdéseinek a történetesen Bécsben székelő németországi nuntiusok a közvetítői a Szentszékkel. A nuntiusok és legatusok és a nepos bib. államtitkárok levelezése a secreteria di stato iratainak a zömét alkotja. Erről a sorozatról azt mondhatjuk, hogy amennyiben szó van pápai iratoknak a nepos-biborosok alapította családi levéltárakba való jutásáról, akkor csak itt ez az egy lehet.[1] Viszont azonban nem szabad megfeledkeznünk arról a szokásról, hogy az államtit. hivatal az egyes kongregációk által kért nuntiusi jelentéseket eredetiben áttette. Végül a nun. és a leg. köteteinek mai száma 1—22 arm. 1—5586 köt., míg a Napoleon által Párisba hurcoltak száma 1—7737 köt. volt, azaz akkor és azóta is 2151 kötettel van kevesebb, a mi több mint a mai állomány egyharmada.

A segreteria di stato iratainak 2 sorozata van: 1. nuntiatura és legatio és 2. a lettere-sorozat.

Amaz	1—22 arm.	1—5586,	
emez	1—13 «	1—1240	s így
a kettő együtt		6826	kötetből áll.

De Pretis 1731-ben az indexsorozat 134. sz. kötetét készítette hozzájuk. Azonfelül van a 168—184. sz. = 17 köt. index is 1550—1721.-ig, de ebbe bele van véve a varia miscellanea, a Bibl. Pio, stb. sorozatok is.

[1] Ezt az eljárást igenis lehet menteni. Nem eltulajdonítási vágy, tehát nem szándékosság vezette az illető nepos biborosokat, hanem minden politika személyes lévén, érthető, hogy az illető pápa a személyéhez legközelebb állóban bízott meg leginkább. Kevésbé menthető az az eljárás, hogy e bizalmi állásról való távozásuk után sem adták vissza.

I. «Nuntiature e Legazioni» sorozat.

1—22. arm, összesen 1—5586. köt.

1.	Nunt.	Germaniae	ab anno 1515	Armario	I.	1—49*A*
			(1521)	«	II.	50—231
				«	III.	232—
			ad annum 1740	«	IV.	361
2.	«	Franciae	ab anno 1517	Armario	I.	1—85
				«	II.	86—206
				«	III.	207—393
3.	«	Spagna	« « 1563	Armario	I.	1—123
				«	II.	124—196
				«	III.	197—248
				«	IV.	249—336
4.	«	Poloniae	« « 1560	Armario	I.	1— 83
				«	II.	84—170
			ad annum 1783	«	III.	170*A*—216
5.	«	Portogallo	ab anno 1535			1—126
6.	«	Angliae	« « 1566—1704			1—18
7.	«	Genua	« « 1572—1604			1—7
8.	«	Venezia	« « 1532	Armario	I.	1—118
				«	II.	119—192
				«	III.	193—273
9.	«	di Napoli	« « 1570	Armario	I.	1—90
				«	II.	91—159
				«	III.	160—397
10.	«	di Colonia, Köln	« 1575	Armario	I.	1—95
				«	II	96—173
11.	«	delle Pace	« 1628—1715			1—59
12.	«	Svizzera, Schweiz	ab anno 1532	Armario	I.	1—73
				«	II.	74—115
				«	III.	116—301
13.	«	Florenz	ab anno 1572	Armario	I.	1—63
				«	II.	64—122
				«	III.	123—148
14.	«	Savoia	ab anno 1568	Armario	I.	1—88
				«	II.	89—128
				«	III.	129—193

15.	Nunt. Avignone	ab anno 1564	Armario	I.	1—75
			«	II.	76—159
16.	« Flandra	« « 1553	Armario	I.	1—71
			«	II.	72—115
			«	III.	116—188
17.	« Malta	« 1572			1—106
18.	« Bologna	« « 1553	Armario	I.	1—73
			«	II.	74—134
19.	« Ferrara	« « 1597	Armario	I.	1—72
			«	II.	73—143
20.	« di Romagna	« « 1597—1740			1—76
21.	« « Vrbino	« « 1664—1740			1—42
22.	« « Monaco (Baviera)	1786—1808			1—49

Mai állapot Brom G. «Guide aux arch. Vatic.» 73—87. ll. szerint.

1.	Germania	index	nro	134	szerint	1—348	köt.	1515—1740
		«	«	135	«	252—709	«	1713—1809
2.	Francia	«	«	134	«	1—615	«	1517—1809
3.	Spagna	«	«	134	«	1—439	«	1563—1796
4.	Polonia	«	«	134	«	1—382	«	1567—1783
5.	Portogallo	«	«	134	«	1—204	«	1535—1809
6.	Inghilterra	«	«	134	«	1—18	«	1565—1689
								1702—1704
								1801—1809
7.	Genova	«	«	134	«	1—10	«	1572—1584
								1593—1604
8.	Venezia	«	«	134	«	1—360	«	1532—1534
								1561—1562
								1566—1798
9.	Napoli	«	«	134	«	1—411	«	1570—1809
10.	Colonia	«	«	134	«	1—297	«	1575—1799
11.	Baviera	«	«	134	«	1—49	«	1786—1808
12.	Paci	«	«	134	«	1—60	«	1628—1715
13.	Svizzera	«	«	134	«	1—322	«	1532—1803
14.	Firenze	«	«	134	«	1—185	«	1572—1809
15.	Savoia	«	«	134	«	1—281	«	1568—1796
16.	Avignone	«	«	134	«	1—344	«	1564—1789
17.	Fiandra	«	«	134	«	1—196	«	1553—1796

18. Malta	index nro	134	«	1—165	«	1572—1792
19. Bologna	« «	134	«	1—317	«	1553—1791
20. Romagna	« «	134	«	1—76	«	1597—1740
21. Ferrara	« «	134	«	1—104	«	1597—1740
22. Urbino	« «	134	«	1—42	«	1664—1740

1. *Nuntiatura di Germania.*

Irodalom : Laemmer : Monumenta Vatic. hist. eccl. s. XVI. illustr. Ex tabul. s. sed. ap. secr. 1861. App. Marini : Memorie ... az 1520—1546. évi kötetekből. — *Balan* sottoarchiv. : Monum. reform. Luther. extr. ex tabul. secretioribus s. sedis 1521—25. — 1884. — *Balan* sottoarchiv. : Mon. saec. XVI. hist. illustr. Vol. I. Epist. Clem. VII. per Sadoletun scriptae ... 1885. A Rómában működő 3 német tört. intézet vállalkozását és e munkásság eddigi eredményét l. előbb. Azonkívül : *Kalkoff :* Die Depeschen d. Nuntius Aleander. 1886. — *Ehses :* Kard. Lor. Campeggio auf d. Reichstage v. Augsburg 1530. a De Waal.-féle Röm. Quartalschr. XVII (1903) 383—406, XVIII. 358—384, XIX. 129—152. és XX. 54—80 és XXI. 114—139. ll. — *Dittrich :* Die Nuntiaturberichte Giov. Morone's vom Reichstage in Regensb. 1541 a Görres-társ. Hist. Jahrbuch IV (1883) 395 és 618. ll. és Nuntiaturber. Giov. Morone's vom deutsch. Königshofe 1539—40, 1892. — *Pastor :* Die Correspondenz d. Card. Contarini während seiner deutsch. Legat. 1541 a Görres-társ. Hist. Jahrb. I. (1880) 321 s. köv. ll. — *Dittrich :* Regesten u. Briefe d. Card. Casp. Contarini. 1881. A Németországban való kezdetéről *Friedensberg* a Nuntiaturberichte. I. Einl. XXXVIII s köv. l. Anfänge d. Nuntiatur in Deutschl.

E sorozat köteteit felsorolja az index sorozat 134 köt. és pedig 1—348 kötetet 1515—1740, míg a 135 köt.-ben van egy újabb jegyzék, még pedig a 252—709. kötetig 1713—1809-ig. E szerint e sorozatnak kettős számozása van, ami meglehetős zavart okoz. Az index sorozat 162 köt. van egy időrendi jegyzéke a németországi nuntiusoknak 1278—1699-ig, azaz még a régi legatusok is hozzá vannak számítva.

Arm. I.

1. Registro di lettere scritte al vesc. di Verolo et al vesc. di Tricarico nunzii in Germ. et ad alcuni altri 1515.
2. Registro di lettere scritte dal card. Farnese a diversi 1534—1542.

2*a*. Registro di lettere scritte al nunzio Aleander 1538—1539.

3. Registro di lettere scritte dal card. Caraffa al Aleander 1555.
4. Registro di lettere scritte in Germania, Francia e Spagna 1560—1566.

5. Registro di lettere scritte al card. Aldobrandini 1566.
6. Registro di lettere scritte a m. Delfino nunzio in Germ. 1572—74.
7. Registro di lettere scritte a m. Delfino nunzio in Germ. 1575—1578.
8*a*. Registro di lettere scritte a m. Porcia nunzio in Germ. 1579.
9. Registro di lettere scritte al card. Madruccio legato in Germ. all'archiduca et al Segretario Minucci 1574—1583.
10. Registro di lettere a diversi dal card. legato in Germ. 1578—79 e da m. Delfino nunzio in Germ. 1560 sept. 21—1562. jan. 21.
11. Minute di lettere scritte a m. Malaspina et a m. Sta Croce nunzii in Germ. 1578 sept. 27—1581 sep. 1.
12. Minute di lettere scritte a m. vesc. di Vercelli nunz. in Germ. 1579—1585 et al segr. Avena 1583.
13. Minute di lettere scritte al p. Possevino inviato in Germ. et Moscovia 1579—1585.
14. Minute di lettere scritte al nunz. in Germ. 1580—1584 et all'archiduca 1584—1585.
15. Minute di lettere scritte al nunz. in Germ. 1591—1593.
16. Registro di lettere scritte al nunz. in Praga 1605—1610.
17. Registro di lettere scritte a m. Serra commissario in Vngaria nell'anno 1605. e Austria 1606—1610.
18. Registro di lettere scritte al card. Milino legato in Germ. 1608.
19. Registro di lettere scritte al p. Milenzio destinato alla dieta di Ratisbona 1608.
20. Registro di lettere scritte al nunzio di Vienna 1608—1609.
21. Registro di lettere scritte al nunzio in Gratz 1605—1610.
22. Registro di lettere scritte al nunzio in Gratz 1609—1611.
23. Registro di lettere scritte al imperadore 1609 aug.—1612 aug. 11.
24. Registro di lettere scritte al nunzio in Germ. 1613—1634 con una istruzione a m. Spada nunzio straord. all Imperad.
25. Registro di lettere scritte all'nunzii all imperio, alli Svizzeri et al *collettore* in Portogallo 1615.
26. Registro di lettere scritte al nunzio in Vienna 1609 aug.—1620.
27. Registro di lettere scritte alli nunzii all'imper., Svizzeri, Napoli, Torino, Florenzia etc. 1626.
28. Registro di lettere scritte da Roma a Vienna 1632—1634.

29. Cifre scritte al nunzio all imper. 1644—1651.
30. Cifre scritte per segr. di stato in Vienna, Spagna, Francia, Napoli etc. 1654.
31. Registro di lettere scritte al nunzio in Vienna 1644 nov. 19.—1652 jan. 13.
32. Registro di lettere scritte al nunz. in Vienna 1655—61.
33. Registro di lettere scritte al nunz. in Vienna 1662—65.
34. Registro di lettere scritte al nunz. in Vienna 1666—69.
35. Registro di lettere scritte al nunz. 1670—76.
36. Registro di lettere scritte al nunz. 1676—81.
37. Registro di lettere scritte al nunz. straordinario Litta 1679.
38. Registro di lettere scritte al nunz. 1682—86.
39. Registro di lettere scritte al nunz. 1687—92.
40. Lettere originali 1689—90.
41. Lettere originali 1691—92.
42. Registro di lettere 1693—95.
43. Registro di lettere 1696—1700.
44. Registro di lettere dal 27 Sept. 1700—1706.
45. Registro di lettere 15 Dec. 1708—1709 dec. 31.
46. Registro di lettere scritte dall'card. Paulucci segr. di stato al abbate Santini uditore della nunt. a Vien. 1707 jan. 1.—1710 nov. 8.
47. Registro di cifre 1700 octob. 18.—1720 maj. 25 e minuti diverse di cifre 1700 dec. 18.—1716 nov. 14.
48. Registro di lettere del card. Paulucci a m. Piazza nunzio in Polonia 1710 jan. 1—1714 febr. 10.
49. Registro 1713—1716.
49*a*. Registro di lettere in cifre 1711—13, 1717—1725, 1720—1730.

Arm. II.

50. Lettere scritte al nunzio in Germ. e lettere del card. Brundusino legato in Germ. 1510—1521.
51. Registro di lettere scritte dal card. Brundusino leg. in Germ. 1531—32.
52. Registro di lettere scritte dal c. Brundusino leg. in Germ. 1538—39.
53. Lettere di nunzio Campeggio dalla Ungaria 1517, 1525, dalla Englettera 1528—1529.
54. Lettere di nunzio Campeggio dalla Germania e Paesi Bassi 1530—1532 e lettere di m. Arcelta nunz. in Napoli 1532.

55. Lettere di nunzio Burgio 1524—1527 in Vngaria.
56. Lettere di m. Vergerio 1533—1534 e 1526—1532.
57. Lettere del vesc. di Modena nunz. in Germ. 1536—1542.
58. Lettere del vesc. di Modena nunz. in Germ. 1537—1542.
59. Lettere del card. Brundusino al card. Farnese et altri 1538—1544.
60. Lettere di m. Verallo nunz. in Germ. 1541—1547.
61. Lettere di m. vesc. di Fano nunz. in Germ. 1551—1552.
61 *A* Carte dell'imperatore
62. Lettere di m. Caimano nunz. Germ. 1551—1553.
63. Lettere dell'abbate Martinengo scritte da Vienna 1551—1555.
64. Lettere di m. Delfino nunz. in Germ. e del Varmiense scritte al card. Rusticucci 1560—71.
65. Lettere di m. vesc. di Torcello scritte familiarmente al card. Commendone 1564—72.
66. Lettere del vesc. Delfino nunz. in Germ. 1562—65, et prothonot. Biglia nunz. 1562—70.
67. Lettere di m. Biglia nunzio in Germ. 1570.
68. Lettere di diversi nunzii in Germ. 1570—95.
69. Lettere orig. di m. Delfino nunz. al card. Como da Vienna 1572.
70. Lettere orig. di m. Delfino nunz. al card. Como da Vienna 1573.
71. Lettere orig. di m. Delfino nunz. al card. Como da Vienna 1574.
72. Lettere orig. di m. Delfino nunz. al card. Como da Vienna 1575.
73. Lettere orig. di m. Delfino nunz. al card. Como da Vienna 1576.
74. Lettere orig. di m. Delfino nunz. al card. Como da Vienna 1577—78.
75. Minute di lettere scritte a m. Delfino nunz. 1579—80 e risposte date dal med. 1580.
76. Lettre scritte da diversi di Germ. 1572—76.
77. Lettere scritte dal duca di Cliva al Praga 1572—82.
78. Lettere del arciduca d'Austria 1572—85.
79. Lettere dell duca di Baviera 1572—85.
80. Lettere di m. Portia nunz. all arciduca 1573—74.
81. Lettere di m. Portia 1575—76.

82. Lettere di m. Portia 1577—78.
83. Lettere scritte da m. Vesc. di Torcello nunz. all imper. al card. Con. in Polonia 1573—75.
84. Lettere scritte a m. Groppero nunz. in Germ. 1573—77. e risposte del med. 1573—80.
85. Lettere del Vesc. d'Herbipoli e dell'abbate di Fulda 1573—84.
86. Lettere scritte da Germ. da Nicolo Eliandi 1575—82.
86*A* Diversi di Colonia 1575—84. Trivio 1575.
87. Lettere scritte dal p. Feliciano Ningrado poi vesc. della Scala nunz. in Germ. 1573—84.
88. Lettere scritte dal p. Feliciano 1573—79.
89. Lettere scritte dal p. Feliciano 1580.
90. Lettere scritte dal p. Feliciano 1580—85.
91. Lettere scritte da diversi in Germ. 1577—81.
92. Lettere scritte dal p. Possevino 1577—80.
93. Lettere scritte dal p. Possevino 1581—82.
116. Registro del nuntio straordin. all'imperat. 1628 jun.—dec. végéig.
118. Cifre 1629 jan. 6—aug. 4.
119. Cifre 1629 aug. 4—dec. 15.
120. Cifre 1629 dec. 15—1630 dec.
145. Cifre di mr. nunzio in Vienna dal 1647—1651.
146. fol. 36 Szelepcsényi érsek nyugtatja a nuntiust, hogy a dieta végzéseinek ellene mondott.
147. fol. 36—45 Draskovics győri püspök ügye.
fol. 58 1649 jan. 30.
fol. 68 1649 jan. 30.
fol. 104 1649 márc. 6. l'arcivesc., que mostra qualche zelo, non e in gran concetto di prudenza.
fol. 121 1649 márc. 24. Pozsonyba menetelről.
fol. 130 a legközelebbi levél már Pozsonyban kelt április 2.
fol. 139 a legközelebbi levél már Pozsonyban kelt április 9.
fol. 146 a legközelebbi levél már Pozsonyban kelt április 23.
fol. 150 a legközelebbi levél már Pozsonyban kelt április 30. püsp. proces. Da che sono.
fol. 163 a legközelebbi levél már Pozsonyban kelt május 7. püsp. proces. Da che sono.
fol. 208 a legközelebbi levél már Bécsben kelt junius 19.
fol. 218 An rex Ungariae more aliorum patronorum tantum habeat jus praesentandi et nominandi vel potius

jure peculiari coronae possit eligere praelatos et conferre beneficia?

fol. 233 Bécs jul. 24. és mellékli az autic. egy nyomtatott példányát.

fol. 283 Bécs aug. 21. mellékli Eszterházi László Fraknó aug. 21. levelét, hogy 1500 aranyat kölcsönöz a nuntiusnak.

fol. 285 Az erről szóló elismervények.

fol. 383 Bécs, nov. 12.

150. Lettere di mr. nunzio di Vienna del 1652.

fol. 18. Mariani zenggi püspök ügye.

187. Lettere 1670.
188. Cifre 1670—73.
189. Lettere 1671.
190. « «
191. « 1672.
192. « 1673.
193. « 1674.
194. « 1675.
195. Cifre 1674—76.
196. Lettere 1676.
197. « 1676
198. Cifre 1676—79.
199. Lettere 1677.
200. « 1678.
201. « 1679.
202. « 1680.
203. « 1681.
204. « 1682.
205. « 1682.
206. Cifre 1680—83.
207. Lettere 1683.
208. « 1684.
209. Cifre 1684—89.
210. Lettere 1684.
211. « 1685.
212. « 1686.
213. « 1687.
214. « 1688.
215. « 1689.

216. Cifre 1689—91.
217. Lettere 1690.
218. « 1691. Nyomtatott jelentés a szalankameni csatáról.
219. Cifre 1691—1700.
220. « 1691—94.
221. « 1695—97.
222. « 1698—1700.
223. Lettere 1692.
224. « 1692.
225. « 1693.
226. « 1693.
227. « 1694.
228. Cifre 1721—22.
229. « 1723—24.
230. Registro di cifre 1721—24.
231. Cifre durante il pontificato di Benedetto XIII.
232. Lettere 1695.
233. « 1696.
234. « 1697.
235. « 1698.
236. « 1699.
238. « 1700.
239. « 1701.
240. « 1702.
241. « 1703.
242. « 1704.
243. « 1705.
244. « 1706.
245. « 1707.
246. « 1708.
247. « 1709 tom. I.
248. « 1709 tom. II.
249. « 1711.
250. « di m. Nunz. in Vienna 1711.
251. « « « « « « 1712.
252. 252. Lettere di m. Nunz. in Vienna 1713.
253. 253. « « « « « « 1714.
254. 254. « « « « « « 1715.
255. 255. « « « « « « 1716 tom 1.
256. « « « « « « 1716 tom 2.

257 256 Lettere di m. nunz. in Vienna1717.
258. 257. « « « « « « 1718.
259. 258. « « « « « « 1719.
260. 259. « « « « « « 1720.
261. 274. « orig. di m. Alessandro Albani ministro ap.
in Vienna 1720 febr. 7. — 1720 aug. 11.
262. 274. Lettre orig. di m. Alessandro Albani ministro ap.
263. in Vienna 1720 febr. 7. — 1721 márc. vég.
264. 277. Lettere di m. nunz. in Vienna 1721.
278. « « « « « « 1722.
265. 275. Cifre dalli 1700 okt. 26—1720 maj. 11.
266. 276. Cifre 1720 febr. 1—1721 febr. végeig.
267. 279. Lettere di m. nunzio in Vienna 1723.
268. 280. « « « « « « 1724.
269. 281. « « « « « « 1725.
270. 282. « « « « « « 1726.
271. 283. « « « « « « 1727.
272. 284. « « « « « « 1728.
273. 285. « « « « « « 1729.
274. 286. « « « « « « 1729.
275. 287. « « « « « « 1730.
306. Minute di lettere 1699.
307. « « « 1700.
308. « « « 1701.
309. « « « 1702.
310. « « « 1703.
311. « « « 1704.
312. « « « 1705.
313. « « « 1706.
314. « « « 1707.
315. « « « 1708.
316. « « « 1709.
317. « « « 1710.
318. « « « 1711.
319. « « « 1712.
320. « « « 1713.
321. « « « 1714.
322. « « « 1715.
323. « « « 1716.
324. « « « 1717.

325. Minute di lettere 1718.
326. } « « « 1719.
326. } « « « 1719.
327. « « « 1720.
328. 491. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1719—1721 márc.
329. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1721—22.
330. « « « « « « « « « 1723—24.
331. « « « « « « « « « 1725—26.
332. « « « « « « « « « 1727.
333. « « « « « « « « « 1728.
334. « « « « « « « « « 1729.
335. « « « « « « « « « 1730.
336. « « « « « « « « « 1731. jan.—jun.
337. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1731. jul.-dec.
338. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1732. jan.-jul.
339. Minuti di segr.di stato al nunzio in Vienna 1732. jul.—dec.
340. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1733 jan.—jun.
341. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1733 jul.—dec.
342. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1734.
343. « « « « « « « « « 1735. stb.
344. « « « « « « « « « 1736.
345. « « « « « « « « « 1737 jan.—jun.
346. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1737 jul.—dec.
347. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1738 jan.—jun.
348. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1738 jul.—dec.
349. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1739 jan.—jun.
350. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1739 jul.—dec.

351. Minuti di segr. di stato al nunzio in Vienna 1740.

Smurlo id. m. 188—190. ll. közöl néhány uj jelzést is (ind. 135. köt.).

252. Lettere 1713.
253. « 1714.
254. « 1715.
255. « 1716.
256. « 1717.
257. « 1718.
258. « 1719.
259. « 1720.
260. « 1721.
261. Minute di lettere 1711—14.
262. « « « 1711—20.
263. « « « 1715—18.
264. Registro di lettere 1713—14.
265. « « « 1715.
266. « « « 1716.
267. « « « 1717.
268. « « « 1718.
269. « « « 1719.
270. Lettere 1720.
271. « 1720.
272. « del card. Albani 1720—1722.
273. Cifre di nunzii di Vienna 1700 okt. 20.—1720 máj. 11.
274. Cifre del card. Albani 1720 febr. 19—1721 febr. 15.
275. « « « « 1721 okt. —1722 dec.
276. « « « « 1723 jan.—1724 márc.
277. Lettere di Petrucci 1721.
278. « 1722.
279. « 1723.
280. « 1724.
281. « 1725.
464*A* Cifre 1691—1700.
469. Lettere a mr. Davia 1703.
470. « 1704.
471. « 1705.
472. Registro delle cifr. 1700 dec. 18—1720 máj. 25.
473. Lettere di nunzio Piazza 1709.
474. « « « « 1710.

475. Lettere di nunzio Piazza 1711.
476. « « « « 1712.
477. « 1713.
478. « 1713.
479. « 1714.
480. « 1714.
481. « 1715.
482. « 1715.
483. « 1716.
484. « 1716.
485. « 1717.
486. « 1717.
487. « 1718.
488. « 1718.
489. « 1719.
490. « 1719.
491. « e cifre 1720.
492. Minute di lettere 1719—1721.
493. Registro di lettere 1717—1721.
494—6. Documenti concern. alcuni affari trattati da mr. Spinola nunzio in Vienna.
497. Registro di lettere 1720—21.
498. Cifre senza traduzione 1720.
499. Registro di lettere 1721—1726.

2. *Nuntiatura di Polonia.*

Irodalom : Dembinski : Sprawozdanie . . . O materyalach do dziejow XVI.i XVII. w. 1880(a Krak. akad. Arch. Kom. histor. IV. köt.)—*Wierzbowski :* Otčet . . . 1880, 88—89. ll. csak az éveket adja. Uő. 1880. Rómában kinyomatta a lengyelországi legatusok és nuntiusok névsorát : Synopsis legator. a lat., nat., nuntiorum, internunt. etc. apost. in Polonia terrisque adjac. 1073—1794. címen. — *Šmurlo :* Otčet . . . 1894. 28—40. és 176—185. ll.

Az első lengyelországi pápai nuncius L. Lipomanni[1] volt 1556 óta. Irataik száma 1560—1783, összesen 382 kötet. Index-ül szolgál hozzá a De Pretis-é, az index-sorozat 134. sz. 45—53. ll., a mely — mint alább látható — 1—1 soros rövid mondatban jelzi

[1] Tőle és utódától Ruggieritől csak egy-egy Relazione-t bírunk (Bologn. v. 25. és 40.). Egyébként l. a 170. köt.

a kötet tartalmát. Tekintve a gyakori érintkezést a Habsburgok és Lengyelország között, érthető, hogy e jelentésekben igen sok a hazánkat érdeklő tudósítás. Hogy csak egyetlen példát említsek, ott van a 184. kötet, a mely az 1605-ben V. Pál pápa hazánkba küldött megbizottjának, Sciarra-nak a levelezését tartalmazza, ottan Davia (1696—1700), Spada (1704—1706), Piazza (1706—1711) nunciusok jelentései éppen a Rákóczi szabadságharca idején. Annak idején már Turgenjev (Mon. hist. Russiae . . . Scripta varia e secreto archivo Vatic. et aliis arch. et bibl. Rom. excerpta. I. 1075—1584, 1841, II. 1584—1719. 1842) részére használta Marini (l. ennek Codex diplom. Rutheno Moscoviticus-át 1835, a registrált iratok közt). Azután *Teiner* és pedig két művéhez: 1. a Monum. Polon. et Lithvan. gentiumque finit. hist. illustr. I—IV. 1860—64. az 1217—1773. évig és 2. La Suéde et le s. siége sous les rois Jean III., Sigism. III et Charles IX. d'apres des documents trouves dans les archives du Vatic. I—III. 1842. Ugyane tárgyról írt szintén e sorozat adatait használva a francia *Biaudet:* Le s. siege et la Suéde durant la 2. moitié du XVI s. I. Notes et documents. 1896—7. — *Wierzbowski* 1887-ben kiadta: Vinc. Laureo, évéque de Mondovi, nonce ap. en Pologne (1574—78) et ses depeches inédits . . . récueillies aux arch. secr. du Vat. c. művét.

Tekintettel arra, hogy a nunt. di Germania-n kívül ez a nunt. di Polonia az, a mely a mi XVI—XVIII. sz. történetünkre a legtöbb adatot szolgáltathatja, kivánatos volna, hogy kutatóink a másik mellett ezt is figyelmökre méltassák s a kettő magyar vonatkozású adatait részletesen tanulmányozzák s ha fontosabb, szöveg szerint is lemásolják. A krakói akadémia által Rómába küldött «Mission polonaise» tagjai a nunciatura köteteinek a másolatát is végezték (l. Smolka és Czermák id. jelentéseit). Sőt első félszázadi történetének a feldolgozásához is nekifogtak.

1. M. Portia nunz. al card. Rusticucci 1567—72.
1*A* Lettere di diversi al card. Comendone 1571—83.
2. Card. Comendone legato al m. Portia nunzio 1572.
3. « « « « « « « 1573.
4. Scritture diversi 1551—73.
5. Lettere « 1560—72.
5*A* « di m. Portia al card. Commendone 1571—73.
6. « « » « « « « 1571—73.

7. Lettere del m. V. Laureo, vesc. del Mondovi nunzio 1574.
8. Lettere del m. V. Laureo, vesc. del Mondovi nunzio 1575.
9. Scritture varie 1575.
10. Lettere publiche 1574 márc. 27—1575 sept. 21.
11. « 1575 október 10—1577 febr. 25.
12. « « 1577 márc. 4—1579 febr. 3.
13. « del m. V. Laureo vesc. del Mondovi nunzio 1576—1577.
14. Lettere del m. V. Laureo vesc. del Mondovi nunzio 1578 jun. (akkor m. Caligari nunzio).
15. Polonia 1579—1585.
16. Lettere del m. Caligari vesc. di Batinovo nunz. 1579.
17. « « « « « « « 1580.
18. Lettere del m. Caligari e m. Bolognetti nunzii 1581.
19. M. Bolognetti nunzio 1582.
20. « « « 1583.
21. « « « 1584—1585.
22. Lettere del nunzio di Polonia 1585—1672.
23. Polonia 1586—1592.
24. Cifre 1587.
25. Lettere diverse scritte al nunzio 1587.
26. L'arcivescovo di Napoli 1587.
27. Polonia 1587—1591.
28. Lettere e scritture di Polonia 1587—1591.
29. Varie scritture 1587—1588.
30. Cifre discifrate delli nunzii in Polonia, Suizzeri, Colonia, Avignon.
31. Diversorum 1587—92.
32. Il. card. Aldobrandini 1588.
33. Varia 1588.
34. Polonia 1588—90.
35. Registro delle lettere del nunz. in Pol. 1592.
36. Lettere di diversi a cardinali in conclave 1592.
37. « « Roma in Polonia 1523—1631.
37*A* « del nunzio in Polonia 1609—1610.
38. « di Varsavia 1625.
39. Cifre del nunzio im Polonia 1626—30 maj. végeig.
40. Lettere « « « « 1626.
41. « « « « « 1627.
42. « « « « « 1629.

42*A* Littere del nunzio im Polonia 1631.
43. « « « « « 1632.
44. Cifre di Polonia 1630 október 19—1632 jul. végéig.
45. « di m. nunz. in Polon. 1632 jun.—1632 dec.
46. Lettere di m. nunz. Polon. 1633.
47. Nunzio di Pol. 1634—40.
48. Cifre dall'a. 1634—36.
49. Lettere 1639 októb. 23—1643 jún. 6.
50. Cifre 1639 nov. 19.—1641 szept. 28.
51. « di m. nunz. 1641 maj. 25.
52. Lettere di m. nunz. 1645.
53. Cifre « « « 1645—51.
54. Lettere « « « 1646.
55. « « « « 1647.
56. « « « « 1648.
57. « « « « 1649.
58. « « « « 1650.
59. « « « « 1651.
60. « 1652.
61. « 1653.
62. « 1654.
63. « 1655.
64. « 1656.
65. « 1656.
66. « 1657.
67. « 1657.
68. « 1658.
69. « 1658.
70. « 1659.
71. « 1660.
72. « 1661.
73. « 1662.
74. « 1663.
75. Cifre delli m. m. nunzii in Polon. e Venezia 1663—65.
76. Lettere di m. nunz. in Polon. 1664.
77. « 1665.
78. « 1666.
79. Cifre 1666.
80. Lettere 1667.
81. « 1668.

82. Cifre 1667—69.
83. Lettere 1669.
84. « 1670.
85. Cifre con li m. m. arcivesc. Nerli e Bonvisi, nunzii e Carlo Saracineschi 1670—73.
86. Lettere di m. nunzio 1671.
87. « « « « 1672.
88. « « « « 1673.
89. « « « « straordinario e poi ordinario 1673—76.
90. « « « « 1674.
91. Cifre con. m. m. Bonvisi et Martelli nunzii 1673—76.
92. Lettere di m. nunzio 1675.
93. « « « « 1676.
94. Cifre con la nunziatura 1676—82.
95. Lettere di m. nunzio 1677.
96. « « « « 1678.
97. « « « « 1679.
98. « « « « 1680.
99. « « « « 1681.
100. « « « « 1682.
101. « « « « 1683.
102. Cifre con la nunziatura 1683—89.
103. Lettere di m. nunzio 1684.
104. « « « « 1685.
105. « « « « 1686.
106. « card. « 1687.
107. « del card. Pallacivino di m. nunzio 1668.
108. « di m. nunzio 1689.
109. « « « « 1690.
110. « « « « 1691.
111. « « « « 1692.
112. Cifre con la nunziatura 1692 nov. 11—1695 dec. 27.
113. Lettere di m. nunzio 1693.
114. « « « « 1694.
115. « « « « 1695.
116. « « « « 1696.
117. Cifre con la nunziatura 1696 jan.—1700 jun. 9.
118. Lettere di m. nunzio 1697.
119. « « « « 1698.
120. « « « Paulucci nunzio straordin. 1698.

121. Lettere di m. nunzio 1699.
122. « « « « 1700.
123. « « « « 1701.
124. « « « « 1702.
125. « « « « 1702.
126. « « « « 1703.
127. « « « « 1703.
128. « « « « 1704.
129. « « « « 1704.
130. « « « « 1705.
131. « « « « 1706.
132. « « « « 1707.
133. « « « « 1708.
134. « « « « 1709.
135. « « « « 1710.
136. « « « « 1711.
137. « « « « 1712.
138. « « « « 1713.
139. « « « « 1714.
140. « « « « 1715.
141. Lettere del p. S. I. Salerno 1715—20.
142. Cifre scritte dal p. Salerno e cifre scritte al medesimo 1711—1719 e in fino vi alcuni lettere del medesimo.
143. Cifre di m. nunzio e risposte 1700 dec.—1720.
144. Lettere di m. nunzio 1716.
145. « « « « 1716.
146. « « « « 1717.
147. « « « « 1718.
148. « « « « 1719.
149. « « « « 1720—21 febr. 12.
150. « « « « 1721.
151. « « « « 1722.
152. « « « « 1723.
153. Cifre da m. nunzio in Polonia 1722—1724.
« « « « « Venezia 1721—1724.
Cifre da internunzio in Brusselles 1721—1724.
Cifre da m. nunzio in Colonia 1721—1724.
« « « « « Napoli 1721—1724.
Cifre da vicelegato d'Avignone 1721—1724.
« « m. inquisitore in Malta 1721—1724.

Cifre da m. Passerini in Francia 1721—1724.
154. Lettere di m. nunzio 1724.
155. « « « « 1725.
156. « « « « 1726.
157. « « « « 1727 jan. 1—1728 jul. vége.
158. « « « « 1727 szept. 30—1728 vége.
159. « « « « 1729—1730 jan. 25.
160. Cifre di m. Santini nunzio col. registro delle risposte 1724—1728.
161. Cifre di m. Paulucci nunzio col registro delle risposte in tutto il pontificato di Benedetto XIII.
162. Cifre di m. nunzii in Polonia, Venezia, Colonia, Napoli, internunzio in Brusselles, vicelegato d'Avignone, inquisitore di Malta, Mr. Passerini in Parigi, padre Daubenton in Madrid 1720—1724.
163. Lettere di m. nunzii 1730—1731.
164. « « « « 1732.
165. « « « « 1733—1734.
166. « « « « 1735.
167. « « « « 1736.
168. « « « « 1737.
169. « « « « 1738.
170. « « « « 1739—1740.
170*A* Lettere di segretaria di Stto al nunzio in Polon. 1560—1563.
171. Lettere publiche a m. vesc. Mondovi, nunzio in Scozia, Savoia e Pol. 1566 aug. 5—1577 nov. 16.
172. Lettere scritte in Polonia 1572—1578.
173. Lettere scritte in Polonia 1605.
174. Lettere scritte a m. Serra commissario di Paolo V. in Ungaria 1605—09., al vescovo di Reggio nunzio 1609—1611.
174*A* Lettere di Roma in Polonia 1623—31.
175. « « « « « 1632—37.
176. « scritte a diversi vescovi et arcivescovi in Polonia.
177. Cifre da Roma in Pol. 1634.
178. Lettere scritte a m. nunzio 1645—51.
179. « « alli m. m. nunzii in Germ., Spagna, Franzia, Polon. Venezia, Colonia, Brusseles, Lucerna, Fiorenza, Turino, Napoli, vicelegato d'Avignone 1654.
180. Lettere scritte a m. nunzio 1655—61.
181. « « « « 1662—65.

182. Lettere scritte a m. nunzio 1666—69.
183. « « « « 1670—76 jul. 22.
183*A* « « « « 1676 szept. 6—1681.
184. « « « « 1676 szept. 26—1681.
185. « « « « 1682 jan. 1—1686.
186. « « « « 1687 jan. 1—1692.
187. « « « « straordinario 1698.
188. « « « « 1693 jan. 1—1700 szept.
189. « « dal card. Paulucci a m. nunzio 1700—1706.
190. Registro di lettere scritte a m. nunzio 1713—1721 mart. 15.
191. Registro di cifre scritte a m. m. nunzii in Polonia, Napoli, Venezia, Brusselles, Colonia, vicelegato d'Avignone, inquisitore in Malta, m. Passerini in Parizi, p. Daubenton in Madrid 1720—1724.
192. Minute di lettere al nunzio 1611—14 e 1631—35.
193. « « « « « 1647—75.
194. « « « « « 1667—78.
195. « « « « « 1678—85.
196. « « « « « 1685—99.
197. « « « « « 1691—93.
198. « « « « « 1694—96.
199. « « « « « 1697—99.
200. « « « « « 1700—1701.
201. « « « « « 1701 jan. 1—1716 máj. 9. parte in cifra.
202. Minute di lettere al nunzio 1702—1705.
203. « « « « « 1704—1705.
204. « « « « « 1706—1708.
205. « « « « « 1709—1712.
206. « « « « « 1712—14.
207. « « « « « 1715—17.
208. « « « « « 1718—1721 márc. 19.
209. « « « « « 1721—24.
210. « « « « « 1725—27.
211. « « « « « 1728—29.
212. « « « « « 1730—31.
213. « « « « « 1732—33.
213*A* Lettere del nunzio e d'altri al card. Borghese 1609 fatte comprare dalla Santita di N. S. Benedetto XIII. dalla libreria del Card. Ottoboni. Vedi 37*A*.

214. Minute di lettere al nunzio 1734—36.
214 *A* Registro di lettere del medesimo del 1563 al card. Boromeo, del Commendone, Beranda et Aquaviva fatto compare come sopra.
215. Minute di lettere al nunzio 1737—38.
216. « « « « « 1739—40.

Az egyes kötetekben foglalt levelekre nézve álljon itt mutatóba pl. a 4-ik kötetből egy kis részlet:

1. Informatione fatta per il re di Polonia dal S. Antonio Maria Gratiani.
2. Instructio capituli Cracoviensis ad congregationem Varsoviensem 1572 jan. 1.
3. Hosius bibornok Braun Jánosnak 1572 mart. 5.
4. Antonius M. Gratiani a varmiai bibornokkal közli C. Commendone legatus tárgyalásait a lengyel szenatussal a török elleni szövetség ügyében 1572 idus maii.
5. Consultationes et constitutiones senatorum et nobilitatis palatinatus Cracoviensis et Sandomiriensis 1572.
6. Confederatio conventus Cracoviensis 1572.
7. Literae eppi Cujaviensis ad archieppum.
8. Pars testamenti regis de servanda unione.
9. Maximilianus II. ad status ecclesiasticos Poloniae 1572 jul. 21.
10. Albertus Fridericus dux Prussiae ad Petrum Myszkowszki 1572 jul. 15.
11. Andr. Grodzieczki Ioanni Latalski pal. Posnan. 1572 fer. IV. post Bartol.
12. Articuli Sandomirienses 1572. aug. 12.
13. Instructio Lucae Padoski a capitulo Cracoviensi ad archieppum et eppos atque conventum electionis novi regis 1572 aug. 20.
14. A lengyel convent proclamatioja. Knyszyn 1572 aug. 31.
15. A lengyel convent levele Mahomet basához. Knyszyn 1572 aug. 30.

3. Nuntiatura di Francia.

Irodalom: Pieper: Die päpstlichen Legaten u. Nuntien in Deutschland, *Frankreich* u. Spanien seit d. Mitte d. XVI. Jahrh. 1896. — *Fraikin:* La nuntiature de France 1527—1534 a Melanges d'arch. et d'histoire des ecols fr. d'Ath. et de Rome XXVI (1906) köt. 516—563. ll. A «So-

ciété des archives de l'hist. relig. de la France» vállalta a sorozat iratainak a kiadását. Eddig megjelentek: *Fraikin:* Nontiatures de France. Nonciatures de Clement VII. depuis la bataille de Pavie jusqu'au rappel d'Acciajuoli (1525 febr. 22—1527 jun. vége) az Archives de l'hist. relig. de la France, vol. LI. 1896. — *Ancel:* Nonciatures de Paul IV avec la dern. année de Iules III et Marcel II. Vol. I. Nontiatures de Sebast. Gualterio et de Cesare Brancatio. 1554 máj. — 1557 jul.

Első állandó nunciusként 1514—17. Canossa Leone Ludovico szerepel s attól kezdve megszakítás nélkül 1809-ig, mikor Napoleonnal megszakadt az összeköttetés, halad a soruk. Az iratok csak 1517-től fogva vannak meg s 1809-ig 615 kötet a számuk. Le vannak írva az indexsorozat 134 köt. 15—31 ll.

4. Nuntiatura di Spagna.

Irodalom: Meister: zur Spanischen Nuntiatur im XVI. u. XVII. Jahrh. a De Waal-féle Röm. Quartalschr. VII. (1893.) évf. 447—481. ll. a végén a Cod. Ottobon. 2206 fol. egy Notizia sopra la nuntiatura di Spagna c. melléklettel. — *Pieper:* Id. műve. — *Hinojosah:* Los dispachos de la diplomacia pontificia en España, 1896, amelyben a spanyol nuntiatura kezdetét és XVI. századi történetét is fejtegeti. — Kézir. források: Biblioth. Corsini Cod. 699 (33. D. 24.); Abusi, che occorrono nel tribunale della nuntiatura di Spagna e suoi rimedii.

Az első a Spanyolországban állandókká lett kollektorok közül, aki egyuttal nuncius címet is kapott és viselt, Giov. Ruffo del Teodoli volt (1506—1518). E nunciatura iratai 1563-al kezdődnek és 1796-ig 1—439. kötet a számuk, melyek az index sorozat 134. köt. 33—42. II. vannak felsorolva.

5. Nuntiatura di Napoli.

Irodalom: Meister: Die Nuntiatur v. Neapel im XVI. Jahrh. a Görres-társ. Histor. Jahrb. XIV. (1893.) évf. 70—82. ll.

A Nápolyban működött kollektorok közül Arcella Fabio (1528) volt az első, a ki a nuncius cimet is használta, de a spanyol alkirály itt is tiltakozott ellene és csak Sauli Ant.-nak (1569) sikerült magát hivatalosan is ilyenül elismertetnie. A nápolyi nuntiusok azonban csak VI. Károly (1738) alatt érték el a tulajdonképeni nunciusok állását. — 1570—1809-ig, a midőn Napoleon a nápolyi királyságot Muratnak adta. Iratainak a száma 411 köt., melyek az indexsorozat 134 köt. 77—84. ll. vannak felsorolva.

6. *Nuntiatura di Colonia.*

Irodalom : Lossen : Zur Gesch. d. päpstl. Nuntiatur in Köln 1573—95. a münch. tud. akad. Sitzungsber. 1888. évf. 159—196. ll. — *Unkel :* Die Errichtung der ständigen apost. Nuntiatur in Köln a Görres-társ. Histor. Jahrb. XII (1891.) évf. 505—537. és 721—746. ll. — *Cauchie :* L'opposition á la jurisdiction du nonce de Cologne dans les Pays-Bas catholiques (1616—1783) az Analectes pour servir l'hist. ecclesiast. de Belgique, XXX (1904) köt. 309. s köv. ll. — *Pacca* bib. : Memorie storiche sulla nuntiatura di Colonia dal 1786—1794. 1832. — *Kiadások :* A porosz római tört. int. Nuntiaturberichte, III. Abth. 1572—85. 1. köt. *Hansen :* Der Kampf um Köln 1576—84. — 1892. és 3—5. köt. *Schellhas :* Süddeutsche Nuntiatur d. Gr. Bathol. Portia v. 1573/4, 4/5, 5/6, — 1893. 1903. 1909. és a Görres-társ. sorozata 1584—90, melyből megjelentek : I. Abtheil. Die Kölner Nuntiatur. 1. köt. *Ehses* u. *Meister :* Bonomini in Köln . . . 1895. — 2. köt. *Ehses :* Ottav. Mirto Frangipani, 1587—90. — 1899. Ez utóbbira vonatkozó l. *Cauchie :* Rapport sur la correspondance d'Ott. Mirto Frangipani a belga Bullet. de la coon roy. d'hist. LXXVII. (1908) köt. — *Schwarz :* Die Nuntiatur. Korrespondenz Kaspar Groppers, 1898.

Nem kollektori tisztséghez járuló nunciusi megbizás módján fejlődött ki, hanem azon szükségből, hogy a protestantizmusra hajló Rajnavidéken a szentszéknek közvetlen képviselője legyen. Legalább Gropper Gáspár működött ott rendkívüli nuntiusként, akit 1576-ban Portia Bert. követett. Első rendes nuntius volt Bonomi 1584 óta «nuntius in Germania inferiore». A nuntiatura 1794-ig állott fenn, amidőn is a francia forradalom zavaraiban kénytelen volt működését megszüntetni. Az utolsó nuntius, della Genga, a későbbi pápa, már csak a címet viselte és nem is székelt Kölnben. A rajnai választóval folytatott levelezését Suorel de St.-Iulien adta ki az Annales de St. Louis des Francais, III (1898.) évf. 25—57. ll.

Frangipani nuntius levelezéseinek nagy része a nápolyi Bibl. Nazionaleba került. A nuntiusok névsorát közölte Brom : Archivalia in Italie...750—51. ll. Az 1575—1799-ig terjedő 297. köt. iratainak a leltára az index sor. 134. köt. 85—92. ll.

7. *Nuntiatura di Flandra.*

Irodalom: Cauchie et *Maere:* Recueil des instructions grales aux nonces de Flandre 1596—1635. — 1904. — *Maere :* Les origines de la nonciat. de Flandre a belga Revue d'hist. eccl. VII (1906). Kiadások : *Brom :* Fenti Archivalia. . . . északi Hollandiára vonatkozó kivonatokat közölt 765. s köv. ll.

A flandriai nuntiaturát 1596-ban osztrák Albert bib. helytartó rendszeresítette, a mely 1794-ig működött, midőn a francia zavarok folytán megszünt. Az iratok 1553—1796-ig terjednek 194 kötetben. A kötetek jegyzéke az indexsorozat 134 köt. 128—134. ll. Ujabban 2 köt. adtak hozzá : a 195. köt. az 1694., a 196 pedig az 1800—03 évekre vonatkozik. Ez utóbbiban van 1 füz., a mely Saiie liege-i kanonoknak a párisi nuntiaturához beosztott Mazioval 1801—1805-ben folytatott levelezését tartalmazza másolatban. A nuntiusok névsorát összeállította Cauchie az 1896-ban megjelent De la crétion d'une école belge a Rome, c. műve 24—34. ll., mindenik mellé kitéve a megfelelő évet. Cauchienek ezt a névsorát Brom átvette a maga Archivalia in Itallie c. művébe (760—61. ll.), de megtoldva a nuntiusok rövid életrajzával. A belga Institut historique megbízásából Cauchie magára vállalta a flandriai nuntiatura iratainak a kiadását.

8. *Nuntiatura delle paci.*

Az 1628—1715 terjedő időkben kötött békekötések tárgyalásaira kiküldött rendkívüli pápai meghatalmazottak iratainak a sorozata ez az 1—60 kötetből álló külön gyűjtemény. Tehát nem helyhez kötött, hanem időről-időre és helyre ad hoc delegált követekről és irataikról van szó. Igy az 1—13. kötet. Panziroli, nunzio apost. per la pace di principi d'Italia 1628—1632 ; a 14—28 kötet az 1636-48 évekből a westphaliai békekötés ügyében működött pápai követ,

a 30—42 kötet az 1675—1679 évekből a nimvegeni békekötéshez delegált Bevilacqua,

a 46—50, 55—56 kötet az 1708—1713. évekből az utrechti békekötés tárgyalásaihoz küldött Passionei apát iratait tartalmazza. A kötetek tartalma fel van sorolva az indexsorozat 134. kötet, 94—95. ll.

9. *Nuntiatura di Portogallo.*

Irodalom: Rebello da Silva: Relações com a curia Romana, 1501—79. I—IX. köt. 1862—86. á Corpo diplom. Portuguez-ben és Ugyő : Quadro elementar des relações polit. e diplom. IX—XII. 1864—74. c. sorozatban Curia Romana 1137—1557. — *Pacca* bib. : Notitie sul Portog. con. una breve relazione della nunziatura di Lisbona 1795—1802. 1835.

A Lissabonban székelt nuntiatura 1535—1809-ig terjedő iratainak kötetszáma 1—204. és le vannak írva az indexsorozat 134. kötet 55—64. ll. Itt is a kollektorokat bízták meg, mint nuntiusokat, egyház-politikai ügyek elintézésével, legalább pl. Paluzza Albertone, s. angeloi püspök 1611—13., a fossombronei püspök 1615-ben, mint portugalliai kollektorok szerepelnek.

10. Nuntiatura di Svizzera.

Irodalom: Wirz: Akten über die diplomatischen Beziehungen der röm. Kurie zu der Schweiz 1512—1552, 1895, bár csak az 1-ső köt. iratait használhatta fel, az Einleitung 36—37. ll. adja a sorozat 322 kötnek a jegyzékét. — *Steimer:* Die päpstl. Gesandten in der Schweiz 1073—1873, 1907, összeállította a névsorukat. — Kiadás: Nuntiaturberichte aus d. Schweiz seit dem Concil v. Trient. nebst ergänz. Actenst. I. k. *Steffens* u. *Reinhardt:* Die Nuntiatur v. Giov. Franc. Bonhomini 1579—1581. 1906. XXXII + 762. l. — II. köt. *Reinhardt:* Studien z. Gesch. d. Kath. Schweiz im Zeitalter Carl Bor. stb. 1910.

E nuntiatura máig fennáll, 1532, illetve 1541 óta. Iratai 1532-ben kezdődnek s ez idő óta volt ott a szentszéknek rendkívüli meghatalmazottja, 1541 óta állandó követe, aki Luzernben székelt. A 322 köt. sorozat 1532—1803-ig terjed s az említett 134 kötet 95—101. ll. van leírva.

11. Inghilterra.

A protestáns, a pápasággal egyenesen szembehelyezkedő angol egyház és Anglia nem tűrt semmiféle összeköttetést Rómával. Angol nuntiaturáról tehát nincsen szó. Hanem egyes esetekben, pl. kath. Mária uralma alatt Pole bib. legatusként meglátogatta Angliát 1554—57, vagy 1649-ben Rinuccini fermoi érsek mint rendkivüli követ a kath. irlandiakat, kivételesen érintkezésbe léphetett Róma az ott üldözésnek kitett hívekkel. Az Angliára vonatkozó kötetek száma 18, az 1565—1689. és 1702—04. évekből, melyek a 134 kötet 65. l. vannak leírva.

12. Nuntiatura di Monaco (München).

A XVI. sz. végén 10 évi fennállás után megszünt bajorországi nuntiaturát München székhellyel csak 1786-ban állították fel, ahol máig is fennáll. 1786—1808-ig terjedő iratainak száma 49 kötet, amelyek a 134. sz. index 92—93. ll. vannak leírva.

13. Malta.

Ezt a jelenleg angol birtokban levő szigetet 1797-ig a souverain máltai lovagrend birtokolta. A rendnél volt a pápának képviselője, kinek az iratai 1572—1792-ig terjednek 165 kötetben melyek a 134. sz. indexben vannak felsorolva, 136. l.

14. Legazione d'Avignone.

Irodalom: Meffre: Apercu hist. et canon. sur la datarie d'Avignon az Annal. de St.-Louis des Francais, I. (1896.) évf. 13—50.

Avignon város és Venaissin kerület 1274—1791 a pápák tulajdona volt, melyet egy bib.-legatus vagy vicelegatus kormányzott, tehát éppen azt az állapotot találjuk itt is, mint az olaszországi pápai birtokoknál. Csakhogy az avignoni bib.-legatus egyházi hatalmát területileg is megnövesztették, a mennyiben egész Délfranciaországot az ő joghatósága alá rendelték és tartalmilag is, a mennyiben pl. saját datariája volt. 1564—1789-ig terjedő 344 kötetbe foglalt iratai a 134. sz. indexkötet 120—26. ll. vannak leírva.

15. Nuntiatura di Venezia.

A nagyhatalmú és mintadiplomáciával rendelkező velencei köztársaság orátoraival szemben a pápáknak sem lehetett mellőzniök, hogy a dogenál ne legyen képviseletök. A velencei nuntiusok 360 kötetnyi iratsorozata 1566—1798-ig terjed, amely évben Napoleon végetvetett az egykor oly dicső köztársaságnak s utolsó dogejával, Manin-nal lezáródott a dogek sora. Az 1566-ot megelőző időből is vannak egyes évekről : 1532—34, 1561—62, iratok. A kötetek a 134 indexkötet 69—76. ll. vannak felsorolva.

16. Nuntiatura di Genova.

Feltünő, hogy Velence egykori vetélytársa, Genuában csak ideig-óráig működő rendkívüli nuntiusokat találunk 1572—84, 1593—1604-ig. E néhány évből való irataik 10 kötetbe foglalvák, az 1801—09-ig a Napoleon alkotta liguriai köztársasághoz küldött pápai meghatalmazott irataival együtt. A 134. indexkötet 67. l. sorolja fel őket.

17. Nuntiatura di Savoia.

A mai olasz királyi ház eleinél, a savoiai hercegeknél, utóbb szárd királyoknál, kik egy pápát is adtak az egyháznak, Turinban székelt nuntiusok iratai 1568—1796-ig 281 kötetbe foglalvák,melyek a 134. indexkötet 112—18. ll. vannak előszámlálva.

18. Nuntiatura di Firenze (Toscana).

A toscanai nagyhercegek székhelyén, Florenzban alkalmazott nuntiusoknak 1572—1809. terjedő iratai 185 kötetét a 134. indexkötet 104—11. ll. sorolja fel.

19. Legazione di Bologna.

20. Legazione di Ferrara.

21. Legazione di Romagna.

22. Legazione di Vrbino.

Ezeket a pápai területeket egy-egy biboros legatus kormányozta. E legatusoknak a segretario di stato-val folytatott politikai természetű levelezéséből

Bolognáé	1553—1791-ig	1—317	kötet,
Ferraráé	1597—1740-ig	1—104	kötet,
Romagnáé	1597—1740-ig	1— 76	kötet és
Vrbinóé	1664—1740-ig	1— 42	kötet,

melyek a 134. indexkötetben együttesen a 142—163. ll. vannak felsorolva.

II. Lettere sorozat.

Irodalom: Friedensberg: Regesten zur deutsch. Gesch. aus d. Zeit d. Pontif. Innoc. X. 1644—55. Aus der Abtheil. «Lettere» d. Vatik. Archivs a por. római tört. irod. Quellen u. Forsch. IV (1901) 236—55, V. 601—24, VI. 146—73. és VII. 126—38. ll. A 237. l. megkülönbözteti *a)* Depeschen és *b)* lettere 1—4. csop Keine d. Abt. reicht über d. *Pontif. Leos X. zurück.* Nálunk *Veres* E. használta ki e sorozatot.

Míg a nuntiatura sorozat a segretaria di stato és a nuntiusok közti hivatalos levelezéseket : utasításokat, jelentéseket (relazioni,

lettere, avvisi) és mellékleteiket tartalmazza, a nem hivatalos iratokat, tehát a magánszemélyekkel, a bibornokoktól le a katonákig, folytatott levelezést, illetve váltott leveleket külön «Lettere» czimet viselő sorozatban találjuk.[1] Ezekből sok került egyesek tulajdonába, úgy hogy pl. a vatikáni levéltár tulajdonába visszajutott collezioni diverse egyes csoportjaiban sok levelet találunk, amelynek helye voltaképen itt a lettere sorozatban lehetne.

A lettere sorozat 1—5 csoportból áll. Minden csoportban vannak a segretariához intézett és a secretariától adott levelek, azaz mindkét féle válaszok.

Mindannyihoz van De Pretistől való index az indexsorozat 134. kötet 164—196. ll. Átnézetét adja a következő tábla :

1. Principi e titolati	ab 1513	Arm.	I.	1—56
		«	II.	57—108
		«	III.	109—146
	De Pretis szerint	«	IV.	147—260
	Brom szerint 1815-ig összesen			277.
2. Cardinali	ab. 1523.	Arm.	I.	1—82
	De Pretis :	«	II.	83—158
	Brom 1803-ig összesen			189.
3. Vescovi e prelati	ab. 1515.	Arm.	I.	1—68
		«	II.	69—122
	De Pretis	«	III.	123—230
	Brom 1797-ig összesen			380.
4. Particolari	ab 1519	Arm.	I.	1—88
		«	II.	89—148
	De Pretis	«	III.	149—213
	Brom 1803-ig összesen			315.
5. Soldati	ab 1572—1713			79.
	Összesen 1—5 csoport			1240 köt.

I. Lettere di principi e titolati.

Irodalom : Brom : Guide . . . 89. l. — *Wierzbowski :* Otčet VII . . . 107—05. ll.

Tartalmazza a világi fejedelmi személyeken kívül még mindazon világi méltóságok, még katonaiak is, leveleit és a válaszokat,

[1] Teljesen azonos tehát a mi missiles-einkkel.

akik magasabb ranguak és nagyobb hivataltviselők voltak. Ide számították a nevesebb tudósokat is. Sajátságos, hogy a szentszéktől küldött iratok fogalmazványait is megőrizték: 1533—1746. nem kevesebbet mint 28 kötetet. Az egész sorozat iratainak a tartalmát adni lehetetlen, annyiféle tárgyról szóllanak, ezért a kutatás céljaira legalkalmasabbnak látszott a kötetekben foglalt iratok éveit jelölni meg, amint következik.

Vol.		
1.		1513—1523
2.		1524
3.		1525
4.		1526
5.		1527—28
6.		1529—32
7.		1532
8.		1533—1534
9.		1535—1546
10.		1528—1536
11.		1529—1559
12.		1537—48
13.		1535—48
14.		1537—48
15.		1548—55
16.		1549—50
17.		1550—55
18.		1551
19.		1551—54
20.		1551—54
21.		1550—54
22.		1555—1560
23.		1561—65
26.		1565—80
27.		1563—80
28.		1573—78
29.		1587—1654
30.		1565—1572
31.		1565—71
32.		1575—85
34.		1574
35.	Báthory István	1572—1586

36.		1573—84
37.		1573
38.		1573
39.		1574—78
40.		1577—79
41.	Báthory István	1572—82
50.		1591
56.		1613—1676
57.		1633
61.	s így tovább egészen a 277 kötetig.	

2. Lettere dei cardinali.

Irodalom : Brom id. m. 87. l. — *Šmurlo* id. m. éppen csak megemlíti.

Nem tisztán csak bibornokok levelezését tartalmazza, hanem világi fejedelmekét is, sőt püspökök levelei is vannak benne. Itt is megőrzіték a válaszok fogalmazványait. Mi itt is csak az éveket adjuk :

Vol.								
1.	Lettere	originali	scritte	al	Card.	Sforza ;	tom.	I.
2.	«	«	«	«	«	«	«	II.
3.	«	«	«	«	«	«	«	III.
4.	«	«	«	1523—1604.				
9.	«	«	«	1624—89.				
53.	«	«	«	1689				
54.	«	«	«	1689				
55.	«	«	«	1690				
56.	«	«	«	1691				
57.	«	«	«	1692				
58.	«	«	«	1693				
59.	«	«	«	1694				
60.	«	«	«	1695				
61.	«	«	«	1696				
62.	«	«	«	1697				
63.	«	«	«	1698				
64.	«	«	«	1699				
65.	«	«	«	1700				
66.	«	«	«	1701				
67.	«	«	«	1702				
68.	«	«	«	1703				

69.	Lettere	originali	scritte	1704
70.	«	«	«	1705
71.	«	«	«	1706
72.	«	«	«	1707
73.	«	«	«	1708
74.	«	«	«	1709
75.	«	«	«	1710
76.	«	«	«	1711—1712
77.	«	«	«	1713—1714
78.	«	«	«	1715
79.	«	«	«	1716
80.	«	«	«	1717
81.	«	«	«	1718

3. Lettere dei vescovi e prelati.

Irodalom: Brom id. m. 88. l. Szerinte : Le contenu se compose en majeure partie de lettres originales d'éveques et d'autres ecclesiastiques haut placés. Tehát nemcsak püspökök levelei és a segreteria di stato hozzájuk írt levelei vannak e csoportban, hanem azon egyházi méltóságokéi is, akiket prelatusoknak nevez az egyházjog. De itt sincs következetesen keresztülvive az osztályozás. A kutatásnak e három csoportnál ügyelnie kell tehát erre a figyelmeztetésre.

Vol.						
1.	Lettere	di	diversi	vescovi		1515—1612
2.	«	«	«	«		1591—1609
10.	«	«	«	«		1613
11.	«	«	«	«		1609—1612
22.	Lettere	di	vescovi	oltramontani		1614—1652.
23.	«	«	«	e governatori		1628—1664.
24.	Lettere	di	diversi	arcivesc.	e vesc.	1644—1650.
25.	«	«	«	«	«	1644—1653.
26.	«	«	«	vescovi	e govern.	
30.	«	«	«	«	«	1648—49.
31.	«	«	«	«	«	1649—1650.
32.	«	«	«	«	«	1650—1651.
33.	«	«	«	«	«	1652—1654.
34.	«	«	«	«	«	1651—1653.
35.	«	«	«	«	«	1653.
36.	«	«	«	«	oltram.	1653—1700.
37.	«	«	«	«	«	1654.

38.	Lettere	di	diversi	vescovi	e prelati	1655—1657.
39.	«	«	«	«	«	1655.
40.	«	«	«	«	«	1658.
52.	«	«	«	«	«	1669.
53.	«	«	«	«	«	1670.
54.	«	«	«	«	«	1671.
55.	«	«	«	«	«	1672.
56.	«	«	«	«	«	1673.
57.	«	«	«	«	«	1674.
58.	«	«	«	«	«	1675.
59.	«	«	«	«	«	1676.
60.	«	«	«	«	«	1677—1691.
61.	«	«	«	«	«	1678.
62.	«	«	«	«	«	1679.
63.	«	«	«	«	«	1680.
64.	«	«	«	«	«	1681.
65.	«	«	«	«	«	1682.
66.	«	«	«	«	«	1683.
67.	«	«	«	«	«	1684.
68.	«	«	«	«	«	1685.
69.	«	«	«	«	«	1685.
70.	«	«	«	«	«	1686.
71.	«	«	«	«	«	1687.
72.	«	«	«	«	«	1688.
79.	«	di	diversi	prelati	e govern.	1690.
80.	«	«	«	«	«	1690.
81.	«	«	«	«	«	1691.
82.	«	«	«	«	«	1692.
83.	«	«	«	«	«	1693.
84.	«	«	«	«	«	1694.
85.	«	«	«	«	«	1695.
86.	«	«	«	«	«	1696.
87.	«	«	«	«	«	1697.
88.	«	«	«	«	«	1698.
89.	«	«	«	«	«	1699.
90.	«	«	«	«	«	1700.
91.	«	«	«	«	«	1701.
92.	«	«	«	«	«	1702 vol. I.
93.	«	«	«	«	«	1702 vol. II.

4. *Lettere di particolari vel diversi.*

Irodalom : Brom id. m. 90 l. — *Šmurlo* id. m. 43—56. és 190—198. ll. csak orosz szempontból.

Ide sorozták mindazon személyeknek a levelezését, akik Brom szerint ètaient en relation avec la curie és az előbbi 3 csoportba nem voltak sorolhatók, szóval a rang és méltóság nélküli közemberek és a nép. Ezért is ez a legnagyobb, 1—315 köt. tartalmazó csoport. Épp'ezért jónak láttam ezt a csoportot a többinél valamivel részletesebben ismertetni.

Arm.	I. vol.	1—88.	1519-től—1699-ig,
«	II. «	89—148.	1700—1736,
«	III. «	149—213.	1515—1527. és 1609—1740-ig.

Arm. I.

1. Lettere di particolari 1519-től 1692-ig.
2. « di Franc. Guicciardini 1526—32.
3. « Zani alle galere di Civita Vecchia 1577—78.
4. « orig. del Franc. Aldobrandini alli Card. Aldobrni et S. Giorgio 1595—97 e 1601.
5. Lettere diversi orig. in interesso del Card. Borghese 1608.
6. « altre nel 1609.
7. « di particolari 1612—1613.
8. « d'Olevano al card. Borghese 1618—21.
9. « di partic. 1614—1620.
10. « orig. scritte da mons[re] Lega da Palermo ad card. Aldobrandini 1620.
11. Lettere di particolari 1621—30.
12. « orig. proposte e risporte in neg. del matrim[o] di Anna Craraffa al Card. Ald[ai] 1629. 1630—31 e 1634.
13. Lettere di particolari 1631—79.
14. « « « « 1644—53.
15. « « « « 1645—46.
16. « « « « oltramontani 1645—51.
17. « « « « 1645—53.
18. « « « « 1645—53.
19. « « « « d'Italia e Germania 1645—53.
20. « « « « 1645—57.

21. Lettere di particolari 1647.
22. « « « « 1648.
23. « « « « 1648.
24. « « « « 1649—50.
25. « « « « 1650.
26. « « « « 1650—51.
27. « « « « 1652.
28. « « « « 1653.
29. « « « « 1654.
30. « « « « 1655.
31. « « « « 1655.
32. « « « « 1655.
33. « « « « 1656.
34. « « « « 1656.
35. « « « « 1657.
36. « « « « 1657.
37. « « « « 1658.
38. « « « « 1659.
39. « « « « 1660.
40. « « « « 1661.
41. « « « « 1662.
42. « « « « 1663.
43. « « « « 1664.
44. « « « « 1665.
45. « « « « 1666.
46. « « « « 1667.
47. « « « « 1668.
48. « « « « 1669.
49. « « « « 1670.
50. « « « « 1671.
51. « « « « 1672.
52. « « « « 1673.
53. « « « « 1674.
54. « « « « 1675.
55. }
56. } « « « « 1676.
57. « « « « 1677.
58. « « « « 1678.
59. « « « « 1679.
60. « « « « 1680.

61. Lettere di particolari 1681.
62. « « « « 1682.
63. } « « « « 1683.
64. }
65. }
66. } « « « « 1684.
67. }
68. } « « « « 1685.
69. }
70. « « « « 1686.
71. Memoriali e viglietti 1686—90.
71*A* U. a. 1691—92.
72. } Lettere di div. pers. 1687.
73. }
74. } « « « « 1688.
75. }
76. « « « « 1689.
77. « « « « 1690.
78. } « « « « 1691.
79. }
80. } « « « « 1692.
81. }
82. « « « « 1693.
83. « « « « 1694.
84. « « « « 1695.
85. « « « « 1696.
86. « « « « 1697.
87. « « « « 1698.
88. « « « « 1699.

Arm. II.

89. Lettere di particolari 1700.
90. « « « 1701.
91. « « « 1702.
92. « latine « 1702—1707.
93. } « di « 1703.
94. }
95. « « « 1704.
96. « « « 1705.

97.–98.	Lettere di particolari	1706.
99.–100.	« « «	1707.
101.–102.	« « «	1708.
103.–104.	« « «	1709.
105.–106.	« « «	1710.
107.–108.	« « «	1711.
109.–110.	« « «	1712.
111.–112.	« « «	1713.
113.	« « «	1714.
114.–115.	« « «	1715.
116.–117.	« « «	1716.
118.–119.	« « «	1717.
120.	« « «	1718.
121.	« « «	1719.
122.–123.	« « «	1720.
124.–125.	« « «	1721.
126.	« « «	1722.
127.	« « «	1723.
128.	« « «	1724 aug.
129.	« « «	1724 szept. 1-től dec. végeig.
130.	« « «	1725 jun. végéig.
131.	« « «	jul. 1-től dec. végeig.
132.	« « «	1726 jan. 1.—jun. 30.
133.	« « «	jul. 1.—dec. 31.
134.	« « «	1727 jun. 30.
135.	« « «	jul. 1.—dec. 31.
136.	« « «	1728 jun. 30.

137. Lettere di particolari jul. 1.—dec. 31.
138. }
139. } « « « 1729—1730 februáig.
140. « « « 1730.
141. « « « 1731.
142. }
143. } « « « 1732.
144. « « « 1733.
145. }
146. } « « « 1734.
147. « « « 1735.
148. « « « 1736.

Arm. III.

149. Báró Karg levelei 1709—1712.
150. « « « 1713—1719.
151. Bermeitinger atya levelei 1712—1719.
152. Lettere a diversi d'Italia, Francia e Germania 1626.
153. Registro di lettere scritte a nunzii et altri 1515—19.
154. « « « « a diversi 1525—27.
155. Lettere a diversi particolari 1644—51.
156. « « « « 1655—61.
157. « « « « 1662—65.
158. Registro di lettere scritte a diversi 1664—65.
159. Lettere scritte a diversi part. 1670—76. jul.
160. « « « « « 1676 sept. 29—1681 végéig.
161. Registro di lettere scritte a div. part. 1682—87.
162. Lettere a diversi part. 1687 apr. 17—1700 szept. 4.
163. Paulucci card. levelei a div. part. 1700—1707.
164. Registro di lettere scritte a div. part. 1708—12.
165. « « « « « « « 1713—15.
166. « « « « « « « 1716—17.
167. « « « « « « « 1718—21 mart.
168. « « « « « « « 1721—25.
169. « « « « « « « 1726—30 febr.
170. « « « « « « « 1730—34.
171. Minute orig. di lett. scr. a div. part. 1609—15.
172. « « « « « « « « 1609—16.
173. « « « « « al Giulio della Torre 1610—20.

174. Minute orig. di lett. scr. a div. part. 1616—22.
175. « « « « « « « « 1616—33.
176. « « « « « « « « 1625—1713.
177. « « « « « « « « 1667—69.
178. « « scr. per. segret. di Stato a div. part. 1676—79.
179. « « di lettere scritte per segret. di Stato a diversi part. 1680—82.
180. Lettere originali 1683—84.
181. « « 1685—86.
182. « « 1687—89.
183. « « 1690—94.
184. « « 1695—99.
185. « « 1700—1702.
186. « « 1703—1704.
187. « « 1705—1706.
188. « « 1707. In fine vi sono alcuni per il governatore di Sermoneta.
189. « « 1708.
190. « « 1709.
191. « « 1710.
192. « « 1711.
193. « « 1712.
194. « « 1713.
195. « « 1714.
196. Minute 1715.
197. Lettere 1716.
198. « 1717.
199. « 1718.
200. « 1719.
201. « 1720—1721 márc. 19-ig.
202. « 1721—1722.
203. « 1723.
204. « 1724.
205. « 1725.
206. « 1726.
207. « 1727.
208. « 1728.
209. « 1729—30.
210. « 1731—32.
211. « 1733—34.

212. Lettere 1735—37.
213. « 1738—40.

5. Lettere di soldati.

Ez az 1572—1713. évekből 1—79. köt. tartalmazó csoport a pápa szolgálatában álló katonaságra vonatkozó iratokat tartalmazza. Tehát nem a katonák leveleit, hanem a felszerelésükre, szolgálatukra vonatkozó hivatalos iratokat.

D) Miscellanea seu div. collectiones.

a) *Tridentina.*

Irodalom : Ehses : Geheimhaltung d. Akten d. Konzils v. Trient. a De Waal-féle Röm. Quartalschr. XVI. (1902.) évf. 295—307. ll. — *Brom :* Guide aux arch. Vatic. 32—33. ll. Kiadások : *Pallavicini* Sforza bib. Istoria del conc. di Trento. I—II. 1656—7. Pápai engedélylyel használta a vat. levt. ezen iratait. — *Theiner :* Acta authentica conc. Trid. I—II. 1874. — *Drüffel :* Mon. Trident. 1545 jan.—1546 febr. I—III. füz. 1884—87. — *Merkle :* Conc. Trid. diariorum pars I. 1901. – *Ehses :* Conc. Trid. actorum pars. I. 1904. stb. — *Susta :* Die röm. Kurie u. d. Konzil v. Trient unter Pius IV. Aktenstücke z. Gesch. d. Konzils v. Trient. I—II. köt. 1904—09.

A trienti zsinatra vonatkozó iratokat és a zsinat aktáit már De Pretis P. az arm. LXII. és LXIII. sorozottaknak írja le. Összesen 1—154.[1] köt. : az arm. LXI-ben 50, az LXIII-ban 104 köt. Ez utóbbiak között pl. a 85. köt. acta conc. Pisani ; a 86 és 86*A*. acta conc. Basileensis. De Pretis itt is megadja minden köt. tartalmát, de indicatiói itt is oly rövidek, mint egyéb sorozatok köteteinél. A zsinatra vonatkozó iratok kiadását a Görres-társaság vállalta magára. Annak idején Fraknói püspök a Knauz-féle Magyar Sionban Magyar főpapok a trienti zsinaton c. megjelent tanulmányában ez arm. anyagát még nem használhatta.

b) De diversis Germaniae.

De Pretis P. indexe szerint, melyben a kötetek rövid tartalmát is adja, az arm. LXIV-ben 1—34. köt. de diversis Germaniae

[1] Fraknóinál 151 köt.

gestis egyh. tartalmú gyűjtemény van elhelyezve a XVI. sz. A cim azonban nem fedi teljesen a tartalmat, mert vannak az iratok között tisztán lengyel vonatkozásúak is, pl. a 29. köt. diversa Poloniae, és hollandusok is, melyekből több darab megjelent az Archief voor de geschiedenis vanhet aartsbisdom Utrecht, IX., XII., XXII. köt. A németországi vonatkozásúakból egyetmást közzétettek Balan: Mon. hist. saec. XVI. és Mon. ref. Luther. és Laemmer: Mon. Vat. hist. eccl. s. XVI. Megjegyzendő, hogy Lutherre et errores ejus complectentia diversa másolatok vannak az LIV. arm. 46—48 (= 3) kötetben (l. alább a Másolatok c. alatt is). Mindezeket a Lutherre vonatkozó iratokat használta Denifle is Lutherről írt nagy művében. Amennyiben ez iratok a német birodalom XVI. századi egyházi állapotaira vonatkoznak, érdekesen egészítik ki a nunciatura di Germania XVI. száz. tartalmazó köteteit egyrészt, másrészt a «Tridentina»-t tartalmazó 2 arm. Németország egyházi viszonyaira világosságot vető iratokat.

c) *Collezioni diverse.*

A vatikáni levéltárban, vagy törzsosztályában összehalmozott iratoknak az a fennmaradó része, mely az eddigi sorozatokon kívül áll, «különféle gyűjtemények» című csoportba van foglalva.

Brom (id. m. 91—94. ll.) a secr. di stato iratainak a sorozatában *g)* csoportként veszi fel varia miscellanea néven a De Pretis indexében miscellanea néven 1—14+4 super. armban elhelyezett iratokat. Tartalmuk szerint ez iratok documents politico-religieux, um. instructions des légats et nonces, descriptions de pays et de cours á l'etranger, itinéraires, concordats traites de réforme et de juridiction ecclesiast., journaux des conclaves etc. És külön tárgyalja, közvetlen ez után a csoport után, de nem a secr. di stato iratai közt, hanem önálló sorozatként colleziani diverse cimen a jobbára szerzés útján a levéltárba került néhány magángyűjteményt. Ám ezek értékesebb részének a tartalma pl. a Bibl. Pio, a Clemente XI, a Bolognetti, teljesen hasonló a miscellanea iratokéhoz. A Bolognettiről ő maga is azt írja: Le contenu est principalement formé de copies de documents politico eccles. A Bibl. di Clem. XI. szintén azt, hogy elle renferme un grand nombre de documents politico-ecclest. Ennek következtében

tekintet nélkül a collezioni diverse név alá foglalt gyűjtemények provenientiájára, a mely indokolttá tenné a külön csoportosításukat, az egyező tartalom alapján czélszerűbbnek látszott e két csoportot, mint egy külön sorozat 2 tagját együvé foglalva együtt ismertetni.

De Pretis az első csoport 1—13 armariójához saját indexet készített (index sorozat 136-ik köt.), melyből az első két arm. köteteit, köztük a varia politicorum-ét, részletesen is leírtam, amint következik.

1. De Pretis index nro 136 szerint: Miscellanea.

Armario piccolo, összesen 12 számozatlan darab.

«	I.	vol.	1—205.	Collectanea.
«	II.	«	1—176.	Varia politicorum.
«	III.	«	1—264.	Miscellanee, lettere, cene.
«	IV.	«	1—170.	Bandi ab a. 1720—1781 s köv.
«	V.	«	1—105.	Bolle, brevi, editti.
«	VI.	«	1—167.	Opuscula theol. et liter.
«	VII.	«	1—113.	Visit. eccles. divers. Rom. et Ital. s. XVII et XVIII.
«	VIII.	«	1—94.	Scripta congreg. epporum et regularium.
«	IX.	«	1—121.	Confinia status eccles., memoriali diversi per governa.
«	X.	«	1—197.	Scripta s. congr. officii 1680—1716, Poenit., Rotae, (processus), Prop., conc. Trident., de auxiliis, vitae sanct. bullae contra haereticos.
«	XI.	«	1—195.	Collect. de primatu papae, vitae pontif. et card.
«	XII.	«	1—186.	Diaria pontif. et acta consistor.
«	XIII.[1]	«	1—98.	Diaria pontif. et acta consistor.
«	XV.	«	1!—140.	Diaria pontif., memorie, notizie, registri.
	Összesen	vol.	2231.	

«	II.	superiore vol.	1—264.	Biblioteca Pio.
«	X.	« «	1—130.	

[1] Az arm. XIV. üres volt, legalább az indexből kimaradt.

Armario	IX. superiore	vol.	133—275.	
«	VIII. «	«	276—347.	Bolognetti.
		«	1—265.	Clemente XI.

2. Varia miscellanea et Collectiones diversae.

Brom, aki id. m. 91. és 95. ll. külön ismerteti e sorozatokat, így csoportosítja:

Varia miscellanea:	Arm.	I.	205.	köt.	14	hiányzik.
	«	II.	289	«	—	«
	«	III.	304	«	55	«
	«	IV.	258	«	7	«
	«	V.	és a Bandi 1 és 2 sorozata.			
	«	VI.	170	köt.	53	hiányzik
	«	VII.	115	«	1	«
	«	VIII.	94	«	75	«
	«	IX.	106	«	33	«
	«	X.	197	«	165	«
	«	XI.	205	«	19	«
	«	XII.	157	«	37	«
	«	XIII.	149.	«	—	«
	«	XV.	201	«	—	«
	Összesen		2460	köt.	459	hiányzik.

Collectiones diversae: 95—103. ll.

97.	l.	A	Biblioteca Pio	428	köt.
97.	«	B	« Carpegna	229	«
97.	«	C	« Bolognetti	340	«
97.	«	D	« Ronconi	20	«
98.	«	E	« Clemente XI.	265	«
98.	«	F	Carte Garampi	251	«
98.	«	G	MSS. di Confalonieri	89	«
99.	«	H	Registro Dandini	6	«
99.	«	I	De caritate s. a. erga Gallos	42	« + 18
99.	«	K	Buon Governo	16	terem
100.	«	L	Avvisi	124	köt.
100—1.	«	M	Carte Farnesiane		20
101.	«	N	Archivio Borghese	2000	«
102.	«	O	Bolle e Bandi, 3-ik sor.	80	«
102—03.	«	P	Varia diplomata.		

α) Varia miscellanea.

Irodalom : Brom id. m. 91—94. ll. — *Šmurlo* id. m. 64—68. és 203—209. ll. csak varia polit. címen. — *Cauchie :* De la creation d'une école belge a Rome. Compte-rendu des travaux du dix. congres de la feder. archeol. et histor. de Belge 1896, 36—37. ll. — *Guerard :* Pet. introd. aux invent. des arch. du Vat., 1901. 24—26. ll.

Ez a 2231, illetve 2460 kötetet, melyből 459 hiányzik, kitevő gyűjtemény, melynek tartalmát röviden már jellemeztem, ha szabad összehasonlítást tenni, értékesebb a másik csoport anyagánál. A XV., illetve XIV. armario közt a legértékesebb az Arm. II-be sorozott varia politicorum 289 kötete. E köteteket De Pretis indexén kívül Cauchie is ismereti rövidesen, míg a Görres-társ. részletes katalógust készíttetett hozzá. Brom figyelmeztet, hogy a hiányzó kötetek nem mind eltünt kötetek. Némelyiket a Párisból való visszaszállítás után visszaadták rendeltetési helyére, pl. valamely kongregációnak, azért most ott keresendő.

Arm. I.

1. Relazione dello stato della Germania e trattati per la liberta della religione catolica in Danimarca.
2. Collectanea scripturarum ad religionem in Germania pertinentium.
3. « « Germaniae.
4. Registrum expeditionum nuncii in Germania 1542.
5. } Collectanea di scritture di Germania 1676-tól 1708-ig, tom I—II.
6. }
7. Congregatio particularis Bisuntina Ord. S. Spiritus 1714.
8. Defensio jurisdictionis ecclesiasticae Leodiensis card. Sacripantes.
9. Atto del giuramento tra l'imperatore e leghe Grise de 1726.
10. Luoghi dell'*Ungaria* e regni confinanti.
11. Collectanea di scritture di Germania et *Vngaria.*
12. Miscellanea de regno *Hungariae.*
13. } Historia schismatis Anglicani, tomi I—II.
14. }
15. Collectanea d'Inghilterra.
16. Inghilterra et Ibernia.
17. Collectanea d'Inghilterra, Scozia et Ibernia.
18. Ioannis Seldeni? mare clausum favore regis Angliae.
19. Collectanea di scritture di Fiandra, Olanda, Svezia e Danimarca.
20. Scritture di Francia 1569—86. tom. I.
21. « « « 1587—88. « II.
22. « « « 1589. « III.
23. « « « 1590. « IV.
24. « « « 1591—92. « V.

25. Scritture di Francia 1593—94. tom. VI.
26. « « « 1500—1600. « VII.
27. « « « 1585. « VIII.
28. « « « 1592 e sequenti « IX.
X. és XI. kimaradt
29. « « « « XII.
30. « « « « XIII.
31. « « « « XIV.
32. « « « « XV.
33. Collectanea scripturarum Franciae.
34. « di scritture di Francia 1662-ig. tom. I.
35. « « « « « 1662—76. « II.
36. « « « « « 1676—79. « III.
37. « « « « « 1679—83. « IV.
38. « « « « « 1683—90. « V.
39. « « « « « 1690—1700. « VI.
40. « « « « « 1700—1704. « VII.
41. « « « « « di div. anni. « VIII.
42. « scripturarum inter sedem ap. et regem Franciae.
43.–44. Congregationes in rebus Franciae.
45.–46. Miscellanea di Francia.
47. Varia di Francia, Spagna, Venezia.
48. Lettere di Annibale Carso e Gio. Francesco di Perunda e negoziati della regina madre col re di Navarra.
49. Risposta dell'imperatore al manifesto di Francia et altre scritture per la guerra tra Francia e Spagna.
50. Ragionamento di fra Domenico Bollani, vesc. di Cannea sopra il ricevere nel grembo della chiesa Enrico Bordber.
51. Miscellanea della regalia e d'altre controversie con la Francia.
52. Regalia card. Friderici Columne 1680—81.
53. « « « « 1681—82.
54. « « « « 1682—83.
55. « scripturae diversae.
56. Dell'origine della regalia Ciampini.
57. Istoria delle guerre civili di Francia Enerico card. d'Avila.
58. Itinerario del. card. Francesco Barberini legato a latere alli re di Francia.
59. Avvisi di Parigi dell'abbate Lauri 1680—85.
60. Risposta al manifesto del principe d'Oranges et altre scritture per la guerra contro la Francia e Spagna per la pace d'Italia 1625.
61. Collectanea di bolle e scritture di Portogallo tomo I.
62. « « « « « « « « II.
63. « « « « « « « « III.
64. « « « « « « « « IV.
65. « « « « « « « « V.
66. « « « « « « « « VI.
67. Dilucidazione di Portogallo per il re Giov. IV et altre scritture diverse.

68. Scritture sopra li quindennii di Portogallo dal 1707 a tutto Marzo 1716 per la Cong^{ne} particolare.
69. Collectanea quindeniorum ab 1605—1654. Portugallia.
70. De patronatu Portugalliae.
71. Collectanea di scritture di Portogallo.
72. Iura sedis Ap. in Portugalliam.
73. Iura sedis ap. circa collationes beneficiorum in regno Portugalliae.
74. Miscellanea di Portogallo.
75. Registro delle cose piu notabili nella nunziatura di Portogallo di m. Accoromboni nel 1620.
76.–77. Gravami delli discendenti dal'Ebrei in Portogallo. tom. I—II.
78. Allegatio juris favore christianorum descendentium a sanguine Hebreorum in r. Port.
79. Scrittura presentata al Vrbano VIII. da Pantaleone Rodriguez del conseglio di Portogallo.
80. Altra simile.
81. Polonia.
92. Itinerario del card. Caetano legato al re di Polonia 1596—7.
83. Inventarium archivii regni Poloniae in arce Cracoviae existentis.
84. Collectanea di scritture diverse di Polonia 1610—1710.
85. Collectanea di scritture di Polonia.
86.–88. Spagna.
89. Miscellanea di Spagna.
90. Collectanea di scritture di Spagna. tom. I.
91. « « « « « « II.
92. « « « « « « III.
93. Collectanea scripturarum Hispaniarum.
94. Iudice delle lettere di Spagna 1598—1605.
95. Della donazione del re di Spagna al duca di Laerma e delle tratte nel regno di Sicilia.
96. Relazione del viaggio del card. Sacchetti nunz. in Spagna, istruzione nel il med^{mo} ed altro.
97. Negoziato dell'ambasciatore di Spagna circa le materie della dataria.
98. Discorso in forma di dialogo del cattolico politico per la riforma in Spagna.
99. Collectanea sopra le diferenze tra Carlo 3 e Filippo 5 sopra la successione ad r. di Spagna.
100. Trattato d'accordo tra la s. sede et il re di Spagna nel 1714.
101. Scritture card. Belluge pro defensione sedis ap.
102. Scritture del med^{mo} card. sopra la giurisdizione de vescovi nelle vicarie dell'ordine di S. Giacomo.
103. Altre del med^{mo} card. sopra il pregiudizio degl'ecclesiastici in ordine all'accrescimento del sale.
104. Memoriale med^{mo} card. ad Innoc. XIII. sopra il disciplina secondo il conc. di Trento.

105. Lettera pastorale del med^{mo} card. alli confessori.
106. Proposizione fatta dalli deputati di Catalogna nelli stati 1640.
107. Breve d'Vrbano VIII. contro il card. Borgia.
108. Registro di lettere scritte da m. nunz. in Spagna 1565—68.
109. Expeditio litterarum legationis Hippoliti de Medices.

110.	Registrum	expeditionum	nuntii	Hispaniarum	1571.	tom.	I.
111.	«	«	«	«	1572.	«	II.
112.	«	«	«	«	1573.	«	III.
113.	«	«	«	«	1574.	«	IV.
114.	«	«	«	«	1575.	«	V.
115.	«	«	«	«	1576.	«	VI.
116.	«	«	«	«	1576.	«	VII.
117.	«	«	«	«	1577.	«	VIII.
118.	«	«	«	«	1577.	«	IX.
119.	«	«	«	«	1578.	«	X.
120.	«	«	«	«	1579.	«	XI.
121.	«	«	«	«	1580.	«	XII.
122.	«	«	«	«	1581.	«	XIII.

123.–126. Processus originales inter diversas personas coram d. Spinola Hispaniarum nuntio 1711—1713. tom. I. II. III. IV.
127. Litterae dimissoriae diversae coram Spinola nuntio Hispaniarum productae 1711—13.
128. Instrumenta, inhibitiones, depositiones testium super valore beneficiorum coram Spinola nuntio Hispaniarum productae 1711—13.
129. Regestrum nuntiaturae apostolicae Hispaniarum 1711—13.
130. Regestrum collectoriae generalis Hispaniarum 1711—13.
131. Regestrum abbreviatoriae apostolicae Hispaniarum 1711—13.
132. Ordinationes in regno Hispaniarum 1711—13.
133. Computum archieppatus Taraconensis et eppatus Vicentin. tempore vacationis et inventarium spoliorum eppi Cartagin. Spinulae nunt. Hisp.
134. Supplicationes originales porrectae Spinolae nunzii Hisp. 1711—13.
135. Collectanea di scritture di Venezia tom. 1.
136. « « « « « « 2.
137. « « « « « « 3.
138. Miscellanea di Venezia.
139. Transsumptum publicum instrumentorum et bullarum existentium in archivio Anconitano inter sedem a. et Venetos.
140. Collectanea jurium sedis ap. contra Venetos quoad confinia, flumen Padi et mare.
141. Indice di lettere de nunzii a Venezia 1570—85.
142. Regestrum expeditionum nuncii ap. apud Venetos 1575—77.
143. Statuta reipublicae Venetae.
144. Discorso alla republica di Venezia per l'immunita degli ecclesiastici.
145. Bullae pontificum Romanorum et alia scripta contra Venetos.
146. Scritture sopra la scommunica di Paolo V contro Venezia.

147. Venezia.
148. «
149. Venetiae diversorum.
150. Collectanea di scritture di Lucerna et altri Svizzeri.
151. « « « diverse de cantoni Svizzeri.
152. « « « « di Malta e Genova.
153. Miscellanea di Genova.
154. Collectanea de republica Santi Marini.
155. Collectanea Sabaudiae praesertim super jure nominandi ad eppatus et beneficia.
156. De nominationibus ad cathedrales et beneficia in ducatu Sabaudiae.
157. Savoia.
158. «
159. Savoia privilegia
160. Savoia « pro dataria
161. « « « « 1698.
162.–164. Collectanea per Savoia.
165. Collectanea Asti, Papiensis et Castri.
166. Asti-i egyház.
167. Scritture e processi concernenti li feudi dell Artegiano 1709—1715.
168. Asti, Savoia.
169. P. *Bottini :* de feudis castrorum in Savoia.
170. Processus contra turbatores officiales ducis Savoiae in abbatia S. Benigni 1712.
171. Processus 1713.
172. Giustificazioni per le cose di Savoia.
173. « « « « « «
174. Dataria.
175. Collectanea scripturarum civitatis Avenionensis et cottus Venaisini.
176. De dnio s. sedis in cottu Avenion.
177. Varia d'Avignone.
178. Collectanea di'scritture d'Avignon et cottu Venaissin.
179. Miscellanea Avenion. et cottu Venaissin.
180. 3 copiae jurisdictionis Navariensis.
181. 3 « « «
182. 3 « « «
183. Miscellanea di Bologna 1560—1700.
184. Chronica Parmensis.
185. Istoria di Parma e Piacenza.
186.–189. Dnio temporale della s. apl. sopra Parma e Piacenza. 1—4 köt.
190.–192. Dominio della sede ap. sopra Comacclio. Tom I—IX.

193.
194.
195.
196. } Dominio delia sede ap. sopra Comacclio. Tom I—IX.
197.
198.
199.
200.
201. } Risposte alle scritture di Modena 1—4 köt.
202.
203.
204. } Responsio relationi jurium ducis Parmae super ducatu Castri.
205.
206.
207.
208.
209. } Risposta alla relazione delle ragioni del duca di Parma 1—9 köt.
210.
211.
212.
213.

Arm. II.

1. Politicorum varia tom. 1.
2. « « « 2.
3. « « « 3.
4. « « « 4.
5. « « « 5.
6. « « « 6.
7. « « « 7.
8. « « « 8.
9. « « « 9.
10. « « « 10.
11. « « « 11.
12. « « « 12.
13. « « « 13.
14. « « « 14.
15. « « « 15.
16. « « « 16.
17. « « « 17.
18. « « « 18.
19. « « « 19.
20. « « (diversae instructiones.) tom. 20.
21. Politicorum varia tom. 21.
22. « « « 22.
23. « « « 23.
24. « « « 24.
25. « « « 25.

26. Politicorum varia tom 26.
27. « « « 27.
28. « « « 28.
29. « « « 29.
30. Instructiones diversae tom. 30.
31. Index diversorum Frugilli tom. 30.
32. Politicorum varia tom. 31.
33. « « « 32.
34. « « « 33.
35. « « « 34.
36. « « « 35.
37. « « « 36.
38. « « « 37.
39. Ceremoniale Romanum tom. 38.
40. Reformatio curiae Romanae tom. 39.
41. Politicorum varia tom. 40 et 41.
42. « «
43. Conclavia tom. 42.
44. Gravamina Germaniae cum responsionibus tom. 43.
45. Politicorum varia tom. 44.
46. « « « 45.
47. « « « 46.
48. « « « 47.
49. « « « 48.
50. Diarium Sixti IV. tom. 49.
51. Politicorum varia tom. 50.
52. « « « 51.
53. « « « 52.
54. « « « 53.
55. « « « 54.
56. « « « 55.
57. « « « 56.
58. « « « 57.
59. « « « 58.
60. « « « 59.
61. « « « 60.
62. Relazione di Germania tom. 61.
63. Relazione di Polonia tom. 62.
64. Politicorum varia tom. 63.
65. Relazioni diverse tom. 64.
66. « « « 65.
67. Politicorum varia tom. 66.
68. « « « 67.
69. « « « 68.
70. « « « 69.
71. « « « 70.
72. « « « 71.
73. « « « 72.

74. Politicorum varia tom. 73.
75. « « « 74.
76. « « « 75.
77. « « « 76.
78. « « « 77.
79. « « « 78.
80. « « « 79.
81. « « « 80.
82. « « « 81.
83. « « « 82.
84. « « « 83.
85. « « « 84.
86. « « « 85.
87. « « « 86.
88. « « « 87.
89. « « « 88.
90. « « « 89.
91. « « « 90.
92. « « « 91.
93. « « « 92.
94. « « « 93.
95. « « « 94.
96. « « « 95.
97. « « « 96.
98. « « « 97.
99. « « « 98.
100. « « « 99.
101. Venezia « « 100.
102. Spagna « « 101.
103. Germania « « 102.
104. Politicorum « « 103.
105. « « « 104.
106. « « « 105.
107. « « « 106.
108. « « « 107.
109. « « 108.
110. }
111. } Istruzioni diverse alli nunzii et ambasciatori tom. 109—110.
112. Istruzioni a diversi card. legati et a governatori delle citte ecclesiastiche tom. 111.
113. Relazioni di Francia tom. 112.
114. Relazioni di Germania e suoi stati dell'entrate di Cypro tom. 113.
115. Relazioni diverse di Polonia tom. 114.
116. Spagna : armamento contro il Turco, spese et altro tom. 115.
117. Istruzioni e relazioni 116.
118. Lettere diverse, istruzioni scritte nel pontificato di Greg. XV al nunzio di Spagna el altri. tom. 117.

119. Napoli e Sicilia successi tra Paolo IV. e re di Spagna. Lettere, istruzioni, relazioni e capitoli di pace e treuga.
120. Relazioni di Carlo V e stati del re Philippo II e di Roma tom. 119.
121. Relazioni e conclave di Pio V. tom. 120.
122. Lettere et istruzioni nel pontificato di Paolo IV 1555—1559. tom. 121.
123. Pontificum varia, instructiones, tom. 122.
124. Relazioni. tom. 123.
125. Politicorum varia tom. 124.
126. Relazioni Germania tom. 125.
127. Istruzioni e scritture varie nel pontificato di Paolo IV. tom. 126.
128. Relazioni tom. 127.
129. Instructiones diversae romanorum pontificum tom. 128.
130. « pro nuntiis tom. 129.
131. Lettere della lega di Francia del card. di Ferrara sotto Pio IV. tom. 130.

(a 131 kimaradt)

132. Clementis VII diversorum tom. 132.
133. Lettere della nunziatura ord. e straord. di Francia del card. Maffeo Barberini tom. 133.
134. Relazione di Spagna tom. 134.
135. Lettere concernenti alla nunziatura di Francia del card. Maffeo Barberini tom. 135.
136. Politicorum varia tom. 136.

(137 kimaradt)

137. Nunziatura straord. di Francia tom. 138.
138. Lettere di complimento e negozii di card. Maffeo Barberini tom. 139.
139. Politicorum varia 140—141.
140. « «
141. « « 141 bis. Politica, morale e sapienza Stoica.
142.–144. Ricordi politici del Maretti tom. I. II. III.
145.–146. Miscellanea di varie cose di Roma.
147. Collectanea diversarum scripturarum.
148. Relationi di Roma del Navagero.
149. Relazione della corte di Roma.
150. Relazioni di Roma.
151.–157. Relazioni di corti diverse fatti dalli ambasciatori alli loro principi, tom. I—IX.
158. Relazione di Spagna del Zani ambasciatore di Venezia.
159. Relazioni diverse delle corti.
160. Relazioni dello stato dell imperio e Germania 1628.
161. « della Germania. I—III.

162. } Relazione della Germania I—III.
163. }
164. « della corte di Spagna di Roma.
165. « di Venezia a Paolo V.
166. « di Constantinopoli del Navagero.
167. « di Roma del Navagero di Persia, Moscovia, Ethiopia.
168. « « « « « « del Tripoli.
169. « dell imperatore et el re di Spagna del Badoaro e di Savoia del Lipomanno.
170. Istruzioni, relazioni, discorsi, lettere.
171. Conclavi da Clem. V. fin a Giulio II.
172. Dell elezione in papa di S. Pietro final Celestino.
173. Genealogia delle case Pio et Pico.
174. A pápa-választás módja szent Pétertől III. Pálig.
175. Relazioni diverse d'ambasciatori di Venezia.
176. Memorabilia rerum consistorialium ab Alex. VI. et sequent. pp.

Arm. III.

vol. 1. Miscellanea avertimenti politici, precedenze, istruzioni di Portugallo et altro. tom. 1. vol. 1.
« 2. Miscellanee abiura de Borri, solenazione di Napoli, Portug. et altr, tom. 1 vol. 2.
« 3. Miscellanea accidente de corti, rottura tra la Francia et Alessandro VII. tom. 2 vol. 1.
« 4. Miscellanea proposizioni di chiese, accidente de corti pace di Pisa et altre, tom. 2. vol. 2.
« 5. Miscellanea capitoli di paci, matrimonii, cardinali, precedenze, pretensioni di Modena stb.
« 6. Miscellanea manifesti, precedenze, appalti, cardli, dispense, riccordi politici t. 3. v. 2.
7. Miscellanea parlamento di Francia, lettere, relazioni, discorsi, diarii. tom. 4. p. 4.
« 8. Miscellanea indulti, relazioni, lettere manifesti. tom. 4. p. 2.
« 9. « concordia Fauentina, discorsi, decreti, manifesti, relazioni, lettere.
« 10. Miscellanea abiure, editti, manifesti, orationi e proteste. tom 7.
« 11. « abbreviatori, vescovi, monasteri, consistori, capitani, cardli, chierici. és így tovább usque vol. 23.
vol. 24—30. Lettere.
« 31—50. Cene tom. I. A — tom. XIX. U.
« 73. Relazione della nunziatura di Polonia di mon. Visconti.
« 113. Miscellanea s. XVI. fol. 107. Oratio Martini Berzevicii habita ad Gregor. XIII. nomine Steph. Bathory voivodae Transilvaniae.
« 239*A*. Ord. praedicat. prov. Russiae chronicon s. XVII.

Arm. IV. és V.

De Pretis (136. sz.) indexe szerint az arm. IV-ben volt 170, az V-ben 105. kötet, a kettőben együtt = 275 kötet. Ma a kettő egyesitve van s *Brom*

szerint a kettőben együtt 258 kötetnek kellene lennie, de ezek közül is hiányzik 7. De Pretis szerint az előbbiben vannak : bandi 1720—1781 s köv. évekből, az utóbbiban : bolle, brevi, editti, másolatokban a XIV—XVIII. sz. A bandi 2 sorozatból áll, melyek elsejéhez van betűrendes index (152. sz.). V. ö. alább a Bandi 3-ik sorozatát.

Arm. VI.

De Pretis szerint 167, Brom szerint 170 kötet, melyekből 53 hiányzik. Az 1—28. kötet : Opera Antonii Brutii.

Arm. VII.

De Pretis szerint 113, Brom szerint 115 kötet, melyekből 1 hiányzik. Visitationes eccles. et dioec. saec. XVII et XVIII. Romae et in Italia, pl. vol. 1. Regestrum visit. lim. Pii II.

Arm. VIII.

De Pretis szerint 94 kötet. Ezt Brom is megerősíti, de azzal a hozzáadással, hogy nem kevesebb 75-nél hiányzik. Mivel pedig e kötetek a congreg. epporum er regularium iratait tartalmazták, azt kell hinnünk, hogy visszakerültek a congreatiohoz, (most c. negot. relig. sod. propos.), a melyhez voltaképpen tartoznak, mint a köv. látható :

vol. 29. Dominicani.
« 42. Diversa de regularibus (hiányzik).
« 43—53 = 12 köt. Materiae diversae super statu regularium (hiány.).
« 55—57 = 3 köt. Miscellanea regularium (hiányzik.)
« 58. Miscellanea dei Gesuiti.
« 59. Miscellanea dei Gesuiti.
« 60. Colladi : Regnum Sinarum et instructio pro itinere ad Indias.
« 60*A*. Sur les missions de la Chine.
« 62. Collectanea congr. epporum et reg. s. XVII.
« 79. Ecclesiae in part. infid. ord. alphab. dispositae.
« 80. Ciampini : De ecclesiis in part. infid.

Arm. IX.

De Pretis szerint 121. köt. Brom szerint 106 köt., melyből 33 hiányzik. Acta congreg. immunit. ab a. 1637.

Arm. X.

De Pretis szerint 197. köt. Brom is e számot írja, de szerinte 165 köt. hiányzik.

vol. 1—4. Acta congreg. s. officii.
« 24—28. Scripturae ad s. inquisit. 1680—1716.
« 32. Bullae contra haereticos.
« 45. Acta congr. s. officii 1651.
« 104—111 = 8 köt. Scritture et relazioni della congreg. de Prop. Fide (hiányzik).
« 108 « Scritture di Prop. Fide 1621—1654.
« 109 « Relazione dello stato della rel. catt. ad Innoc. XI.

vol. 110—111. Ciampini : Discorsi nelle conferenze di Prop. Fide.
« 114—116. Acta s. Poenitentiariae s. XVI.
« 117—133. Acta congreg. conc. Trident.

Arm. XI.

De Pretis szerint 195, Brom szerint 205 köt., melyekből 19 hiányzik.
vol. 16. De potestate papae supra concilium.
« 25. Vita et regesta Innoc. III.
« 37. Creatio cardinalium.
« 38. Diaria Leonis IX. et aliorum pontif. s. XV.
« 40—41. Collectanea de pontif. et cardin. 483—1484.
« 44. Consistorialia ab elect. Alex. V ad Mart. V. 1409—1433.
« 67. Vota cardinalium in conc. Lateran.
« 118—133=16 köt. Conclavi diversi.
« 134. Capitulaciones electionis pontificum.
« 135. Iuramenta ab imper., card. et eppis ac aliis praestita.
« 174. Collectanea di diversi ambasciatori.
« 175. Descrizioni della potenza dei principi.

Arm. XII.

De Pretis szerint 186, Brom szerint csak 157 köt. és ezekből is 37 hiányzik.
vol. 1—104. Diaria és pedig :
« 1—4. « pontif. 1463—1483.
« 5—13. Diarium Burchardi 1483—1506.
« 14. « « (ex. s. XVII). et Buonconte Monaldeschi. 1516—1539.
« 15—17. Diaria pontif. 1506—1513.
« 18—22. Paris de Grassis ad 1521.
« 23—45. Diaria usque ad 1638.
« 47. Diaria Burchardi.
« 74. Index diariorum supradictorum Cop. fatta da nro 100 sotto per Bissaiga.
« 75—89. Diaria 1640—1680.
« 90—104. « sine dato.
90. köt. *Turigi :* Collectanea ex diariis magistrorum ceremoniar.
100. « Index diariorum. 1489—1644.
101—02=2 köt. Repertorium magistrorum ceremoniarum.
103—104=2 « Fragmenta diariorum.
« 105—186. Acta consistorialia ab a. 1498.
Brom id. m. 92. l. ez utóbbi akták közül különösen kiemeli a
121*A*. köt. Provisiones s. collegii (XVII. sz. más.).
33. « Formulaire du grand cérémonière du pape.
179 (!) « Simonetta bib. De signatura just. et graciae. (Megjegyzem, hogy a számban hibát követett el, mert szerinte Arm. XII. devant contenir 157 (!) vol.

Arm. XIII.

De Pretis ez arm. köteteinek a számát 98-ra teszi, Brom szerint 149.
vol. 1. Ant. de Petro camer. basil. s. Petri, Diarium 1401—1417.
« 3. Volterani : Diarium, 1479—84.
« 32. Diaria, 1513—1706.

Arm. XV.

De Pretis szerint 140 kötet, melyekhez 1879-ben annyit hozzáadtak, hogy ma Brom szerint 201 kötet van benne.
vol. 25. Epistolae Innoc. III.
« 29. « Eug. IV.
« 35. Vita Martini V.
« 36. O. Panvini, Fragm. hist. circa res consistoriales et cardin.
« 44. Diarium 1481—1492.
« 47. Litterae Aenei Silvii.
« 60. Relationi politiche.
« 80. Itinerario del Fantuzzi nel paesi di Polonia.
« 99—100. Relazioni e discorsi.
« 103. Relazioni e discorsi del s. XVI.
« 104. « « « « XVII.
« 126. Scritture dirette al conclave dopo la morte d'Innoc. XI.
« 141. Marino Marini : Codex diplom. Rutheno Moscoviticus monumentis e tabulario Vatic. depromptis congestus (ebből mer. *Turgenjev :* Mon. hist. Russiae. Scripta varia e secreto arch. Vatic. et aliis archiv. et biblioth. Rom. excerpta. I. 1075—1584, 1841. II. 1584—1719. 1842. és *Theiner :* Mon. Polon. et Lithvan. gent. finit. hist. illustr. . . . ex tab. Vatic. depr. I—IV. 1217—1775. 1860—64.)

β) Collectiones diversae.

Brom így határozza meg a gyűjteményt : ce sont des collections de manuscrits de cardinaux, de prelats ou de familles aristacratiques . . . surtout aux XVI et XVII s. A levéltár indexeiben van több ilyen magángyűjtemény leltározva, pl. a Bibl. Ceva, Bibl. Spada, Bibl. Ciampini, a melyeknek a kötetei ma már be vannak osztva részben a var. misc., részben a nuntiatura sorozatba s így itten nem szerepelhetnek mint a collectiones diversae alosztály külön csoportjai. A coll. div. köteteihez valók az index sorozat 196—239 kötetei, de ez indexekban vannak kötetek, amelyekbe felvett gyűjtemények, pl. a Bibl. Chigi, Bibl. Cibo, ma nincsenek a levéltárban. Vannak továbbá gyűjtemények, pl. a Buon governo, melyek nincsenek leltározva. Azért csak a köv. 7-et ismertetem, ú. m.

1. Biblioteca Pio.

E gyűjteményt savoiai Pius bib. († 1689) hagyatékábó_ 1753-ban XIV. Benedek pápa szerezte meg. Brom szerint 428 kötet ből áll. Az index sorozat 218. kötetében betűsoros index van hozzá.

1. Cifre antiche e moderne ad uso delle nunziature dal secolo XIV—XVIII. in sillabe e in parole.
2. Lettere scritte al nunzio in Vienna 1605—1607.
3. « « « « « « 1607—1609.
4. « « « « « « 1613—1614.
5. « « « « « Gratz 1605—1609.
6. « « « « « « 1609—1611.
7. « « « « « Praga 1605—1609.
8. « « « « « « 1609—1612.
9. « « « « « Vienna 1634—1637.
10. « « « « « « 1635—1637.
11. « « « « « « 1634—1637.
12. Lettere in cifra scritte da diversi al nunz. in Vienna 1634—1637.
13. Diverse scr. e lett. del nunzio in Vienna 1639—1641.
14. Lettere del nunzio, in Vienna 1641.
15. « « « « « 1642.
16. « « « « « 1643.
17. « al « « « 1642—1643.
18. Idem di diversi nuncii, scritte al nuncio in Vienna 1639—1641.
19. Idem di diversi nuncii, e ministri 1640—1643.
20. Lettere e scritture del nunzio in Vienna per l'elettorato di Treveri 1640—1643.
21. Lettere e memorie della nunziatura di Vienna 1653—56.
22. « « « « « « 1657—1658.
23. Innoc. X. Cifre e Risposte del nunzio in Germ. 1644—1649.
24. « « « « « « 1644—1654.
25. Aless. VII. « « « « « 1655—1661.
26. « « « « « « 1662—1667.
27. « e Clem. IX. « « « « « 1667—1669.
28. Clem. X. « « « « « 1670—1673.
29. « « « « « « « 1670—1675.
30. « « « « « « « 1674—1676.
31. Innoc. XI. « « « « « « 1676—1677.

32*A*. Lettere del card. Santa, internunz. in Francia 1561—65. vol. I— II.

32.–33. Pacis Vestphalicae tomi I—II.

34. Copia di lettere inviate ai diversi nunzii 1586 jul. 11 in una coll'indice dei libri proibiti, da diversi publicare nelle risp. nunziature.
35. Ajura di Enrico IV attentata dal card. Maffeo Barberini nunzio.

36.
37.
38. Lettere del. card. Ubaldini nunzio in Francia 1607—1616. vol. I—VI.
39.
40.
41.
42. Lettere del nunzio inFrancia 1617—21, con alcune del card. Bentivoglio.
43. vol. I—III.
44.
45.
46. Lettere del nunzio in Francia 1621—24. vol. I—IV.
47.
48.
49.
50.
51. Lettere di m. Ubaldini nunzio in Francia 1607—1616. vol I—V.
52.
53.
54.
55.
56.
57. Lettere di m. Corsini nunzio in Francia 1621—24. vol. I—VII.
58.
59.
60.
61.
62.
63.
64.
65. Lettere del nunzio in Francia 1644—57. vol. I—IX.
66.
67.
68.
69.
70. Lettere di m. Roberti nunz. in Francia 1664—77.
71.
72. Lettere al nunzio in Francia 1613—21.
73.
74. Lettere 1621—24.
75.
76. Lettere 1644—56. vol. I—III.
77.
78.
79. Lettere.
80.
81.
82. Innoc. X. cifre, proposte e risposte del nunzio in Francia 1644—54. vol. I—VI.
83.

84. 85. 86. Innoc. X. cifre, proposte e risposte del nunzio in Francia 1644–54. vol. I–VI.

87. 88. 89. 90. 91. 92. Aless. VII. Cifre. prop. e risposte del nunzio in Francia 1655—67. vol. I—VI.

93. Aless. VII. e Clem. IX. Cifr. pr. e risp. del n. di Francia 1667—69. vol. 1.
195. Lettere del card. Chigi ai varii nunzii 1662–64.
234. « ai diversi particolari della segret. di stato 1609—12.
235. « « cardinali legati 1607—08.
236. « « « « et ai diversi particolari 1613—1614.
237. Istruzzioni alli nunzii da Eugenio IV. ad Alessandro VII.
245. « di Innoc. VIII ai nunzii in Francia, *Ungheria*, Germ. Bohem, e Polon.
250. Istruzzioni del card. Ludovisi 1621.
252. « per nunzio di Polonia 1668—70.
253. Lettere diverse 1555—1698.
260. Legazioni diverse.

264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. Miscellanee dei affari politici.

2. Biblioteca Carpegna.

Ez a 229. kötetből álló gyűjtemény, a melyből több kötet elveszett, az 1714-ben elhúnyt Carpegna Gáspártól származik. Tartalmánál és minőségénél fogva is kevésbbé érdekes. XVII. századi, másodkézből való egyházpolitikai iratok másolatai, melyeket már Garampi ismert. Az indexsor. 140 és 141. köt. betűrendes jegyzék van hozzájuk.

3. Biblioteca Bolognetti.

Irodalom : Sickel : Röm. Berichte. IV. 25 s köv. ll. — Pometti : Archiv. della soc. Rom. XXI. köt. 292 s köv. ll. — Kehr : Nachrichten d. kgl. Ges. d. d. Wiss. zu Göttingen, 1900, 395 l. — Brom : Guide aux. arch. Vatic.

97. l. — Šmurlo : Otčet o dvuh komandir. az Učen. zap. Iurjev. Univ. 1894. 68 és 209. ll.

Ez a 347 (340) kötetből álló iratgyűjtemény egykor a Bolognetti-Cenci családé volt. 1810-ben került a vatik. levéltárba. Index hozzá az indexsorozat 136. és 142. köt.

(Régi jelz.: Arm. X. super.) vol. 1—130.

10. Relationes.
24. } 27. } «
33. } 34. } «
35. Nunziatura di Polonia di mr. Marescotti.
38. Riti e costumi di diversi popoli.
40. Relazione della Polonia di G. Lipomanno, ambasciatore veneto a quella corona 1575.
42. *a)* Istruzzione al nunzio di Polonio e Suezia. *b)* Istruzzione ad uno mandato al granduca di Moscovia.
45. Pontificato di Gregorio XIII e suoi successi, évről-évre folytatva.
58. Diarium electionis futuri novi regnantis Varsaviae. Más péld. c. Ottob. 2642.
B) Oratio habita a brone Šeremetjev magno generali Moscoviae ad SS. Innoc. XI. 1698.
60. Stato della religione cattolica in Europa e numero de cattolici.
61. Diversa.
67. } 70. } Giornale di Roma 1700. 1701 e 1702. in I—IV. vol.
75. Relazione della corte di Roma del cavalier Erizo, ambasciatore veneto nel pontificato di PP. Innoc. XII e Clem. XI.
77. } 80. } Giornale universale dal 1692 a tutto il 1697 in I—IV. vol.
87. } 89. } Miscellanea.
102. Articoli di pace tra il re di Polonia Stanislao e Carlo XII re di Suezia.

107. Ceremoniale per la prima udienza del nunzio di Polonia, mint a 144. köt.
117. Speculum electionis regis Poloniae.
122. Relazione di Vitelli, ambasc. straord. del gr. duca di Toscana a p. Innoc. XII.

(Arm. IX. superiore.)

134. Memoriale presentato dal B. Lille ambasc. di Suezia alli stati d'Olanda per la rottura contro di Moscoviti.
139. Vasto accrescimento di dominio del regnante Pietro zar di Moscovia verso la Cina. Religione dei Moscoviti. Pronostici del dover esser presto distrutto l'imp. Turchesco, stb. ex 1711.
140. Iustitia armorum, quae Petrus I. imp. Russiae contra Turcas arripuit.
144. Ceremoniale per la prima udienza, mint a 107. köt.
156.–157. Istruzioni, 2 köt.
158. Istruzione di m. Torres arcives. d'Adrianop. nunzio di Polonia.
159. R. Alidosi, ambasc. di gr. d. di Toscana: Relaz. dell'imp. e della Polonia.
160. Relazioni di corti. *a)* 20 s köv. ll. Origine del paese e costumi dei cosacchi. *b)* 261—316. ll. A. Vimina da Ceneda: Relaz. della Moscovia 1657.
165. p. 521—531. Unione della chiesa greca e latina.
168. Informazione a prencipi christ. dello stato di Polon. 1674.
170. Diarium elect. futuri novi regis Varsaviae, mint az 58. köt.
174. 484—505. ll. Articoli chiesti da greci schismatici al papa per la riunione alla chiesa. 505—520. Parole de papa alli greci per occas. di riunione a Brest.
176. Cerimoniali per l'ambasciatorie varie discorsi.
185. Trattato dei titoli e titolo «czar» preteso di gr. duca di Moscovia.
199. Ceremoniale per la prima udienza di m. Paulucci nunzio di Polonia.
203. Relazioni sul'ambasciatori.
213. Miscellanea.
217. Miscellanea.
221. Miscellanea.
235. Miscellanea.

240. Diarii di Roma da Bonif. VIII. al Aless. VI.
241. Notizie di Polonia (Zsigm. Ágost. id. nyelv, műv. keresk. jog) e relaz. di Ruggieri e G. Lipomanno (az első 2 nunt.)
243. Miscellanea.
249.–251. Miscellanea. vol. I—III.
256. Sepoltura d. princ. Alessandro Sobieski di Polon.
257. Abusus et praejud. a nuntiat. ap. juribus r. Polon. illata.
267. Riti, costumi e ceremonii dei popoli di Russia.
(Arm. VIII. super.)
286. u. a. mint a Bibl. Corsini : cod. 283.
290. Diversi.
302. Diversi.
304. Gesuiti.
305. Diversi.
309. Diversi.
311. Diversi.
312. Notizie storiche di famiglie sovrane di Europa.
314. Relazioni diverse.
315. Diversi.
316.–318. Manoscritti miscellanei. I—III. köt.
320. Diversi.
322.–325. Gesuiti. I—IV. köt.
331.–337. Varia I—VII. köt.
338.–343. Miscellanea I—VI. köt.
344.–346. Scritture diverse. I—III. köt.

4. *Biblioteca Ronconi.*

Ez a számozatlan és jegyzék nélküli 20 köt. Ronconi tulajdona volt, akit 1746-ban De Pretis helyére neveztek ki a levéltárba, 1749-ben pedig Garampi segédje volt. XVII. és XVIII. sz. diplomácziai iratok másolatai.

5. *Biblioteca di Clemente XI.*

Irodalom : Brom id. m. 98. l. röviden szól róla. — *Šmurlo:* id. tm. 56—64. és 198—202. ll.

A Bibl. Pio-val és a Bolognetti-vel a 3-ik jelentősebb gyűjteménye e csoportnak. 1690—1721. közötti időből való részben eredeti, részben másolt iratok vannak benne. Tartalma némileg sajátos, amennyiben XI. Kelemen tudvalevőleg kiváló figyelmet fordított a keleti egyházra, azért is e gyűjteményben ezen egyházra vonatkozó több iratot találunk, mint bármely másban. Pl. hogy csak egyet említsek, a 221 köt. egy füzet van bevarrva, mely az uniálni akaró keleti schismatikusok részére VIII. Orbán által előírt hitvallást tartalmazza, cyrill betűs szláv,[1] latin, görög és örmény nyelven, stb. Index hozzá az index-sorozat 143—44. kötete.

1—5. Governo spirituale della chiesa univers., dello stato pontif. e di Roma.
6—9. Ricordi e scritti di p. Clemente XI.
10—40. Stato immediatamente soggetto al sum. pontef.
41—86. Feudi della chiesa Romana.
87—112. Spagna.
113—114. Portogallo.
115—123. Francia.
124—161. Scritture concernenti l'eres. di Giansenio.
162. Miscellanea di Francia.
163—168. Ingilterra.
169—187. Germania.
188. Svezia.
189—192. Paesi Bassi (Ollanda) e missioni del settentrione 1702—1719.
193—196. Polonia, Moscovia, Boemia 1697—1716.
197. *Ungaria* e *Transilvania.*
198—209. = 12 köt. Varie scritture spettanti alla rel. di Europa.
I. 198 « Francia, Spagna, Germania.
II. 199 « Ollanda, Prussia, Danimarca, Suezia, Polonia, Moscovia, Boemia, *Ungaria.*

[1] Sajátságos, hogy e professio fideinek XVII. sz. cyrill-betüs kézirata megvan a zay-ugróci levéltárban is. Irójául Isaias van megnevezve, aki nézetem szerint De Camillis vicariusa.

III. 200 köt. Scritture sulla schisma di cath. chiesa 1694—1710.
IV. 201 « Scritture sulla schisma di cath. chiesa 1711—1721.
V. 202 « Scritture sulla schisma di cath. chiesa 1691—1711.
VI. 203 « Scritture sulla schisma di cath. chiesa 1711—1721.
VII. 204 « Minute di lettere della segr. di stato emendate o mutate dal p. Clem. XI. 1701—1705.
VIII. 205 « Minute di lettere della segr. di stato emendate o mutate dal p. Clem. XI. 1705—1721.
IX. 206 « Lettere dei sovrani di Europa scritte al p. Clem. XI.
X. 207 « Lettere dei cardinali al p. Ilem. XI. 1700—1721. A—M.
XI. 208 « Lettere dei cardinali. Negroni 1701—1711—N.
XII. 209 « Lettere dei cardinali 1700—1721. 0—Z.

210—219. Guerra contro il Turco 1716—17. a 210 k. tartalomjegyzék.

220—222. Grecia e Greci.
I. 220 köt. Notamento di p. Clem. XI sopra l'unione del patr. d'Aless.
II. 221 «
II. 222 « 1—10 cap. 1. Chiesa di S. Giov. dei Greci di Venezia.
2. Greci d'Italia et Itali Albanesi.
3. Libri ss. dei Greci bisognosi di correzione.
4. Dalmazia. Albania. Servia.
5. Moscovia.
6. Costantinop., Turco-Grecia e Morea.
7—10. Isole dell'Arcip. Scio, Cipro.

223. Asia : Giorgia, Persia.
224—264. « India e Cina.
265. Africa e America.

6. *Carte Garampi.*

Irodalom : Dengel : Die polit. u. kirchl. Tätigkeit d. m. Jos. Garampi in Deutschland, 1761—63. 1905.

A levéltár jegyzékekkel való felszerelése körül oly érdemeket szerzett Garampinak bécsi és varsói nuntiusi működésére vonatkozó iratok gyűjteménye, melyhez az index-sorozat 157 köt. szolgál jegyzékül.

7. *Carte Farnesine.*[1]

Irodalom : Ehses : Die Carte Farnes. des Vatik. Archiv e a De Waal-féle Röm. Quartalschr. XXVII (1913) 41—47. ll. — Brom, id. m. 100—101. U.

A Farnese Ranuccio által 1591-ben Parmaban alapított Farnese levéltár tudvalevőleg Nápolyban van az állami levéltárban. Egy kis töredékét XIII. Leo pápa 1890-ben megszerezte a vatik. levéltár számára. Az iratok egy része XVI, másrésze XVII. századi. Emezek tartalma családi érdekű levelezés, amazok a trienti zsinatra vonatkoznak.

8. *Avvisi.*

Megemlítem még röviden a segr. di statonak különféle nuntiaturákkal 1605—1707. közötti időben folytatott levelezését tartalmazó 124 köt. Avvisi czímű gyűjteményt is, melyhez az index-sorozat 194 köt. szolgál jegyzékül.

E) Instrumenta originalia.

Irodalom : Áldásy : Olaszorsz. tört. kut. a Magy. Könyvszemle, Uf. I. köt. 1893. 248—49. ll. — *Fraknói :* A vatikáni levéltár a MO. és a római szentszék... 347. l. — *Brom :* Guide aux Arch. Vatic. 34—35. ll. — *Abraham :* Sprawozdanie z posuk. 1896—7 i 1897—8. 9 l. Dyplomata i dokum. oryginalne. I. Instr. misc.

Az Instrumenta miscellanea néven a vatikáni levéltár mindazon hártya-, vagy papirokleveleinek gyűjteménye értendő, melyek nem kötetekbe foglalva, hanem 83 nagy papirdobozban[2], idő-

[1] Brom a Borghese levéltárt is a coll. div. sorozatba foglalja. Ez a 2000 kötetnyi gyűjtemény maga több mint a coll. div. összes többi gyűjteményei együttvéve. Azért is helyesebbnek láttam külön sorozatként adni.

[2] *Brom :* c'est une collection . . . des documents orig. conservés au n. 3.000 dans 60 casettes en bois.

rendben vannak elhelyezve. Ez a XVII. század folyamán alakult gyűjtemény az angyalvári mellett a vatikáni levéltár másik (= összesen kettő) eredeti oklevél gyűjteménye. A dobozokat Fraknói így sorolja fel: Az

I. a	996—1244.
II—V.	1250—1300,
VI—LXXIII.	1301—1399 és
LXXIV—LXXXIII.	1400—1510, tehát csak századonként.

Ábrahám minden egyes doboznak adja a megfelelő éveit, a melyekből való oklevelek vannak benne. Szerinte az

I.	996—1244.
II.	1250—1275.
III.	1276—1286.
IV.	1288—1295.
V.	1296—1300.
VI.	1301—04.
VII.	1305—1307.
VIII.	1308—1309.
IX.	1310—11.
X.	1312—15.
XI.	1316—17.
XII.	1318.
XIII.	1319.
XIV.	1320 jan.-jun.
XV.	1320 jul.-dec.
XVI.	1321.
XVII.	1322.
XVIII.	1323.
XIX.	1324.
XX.	1324.
XXI.	1325—26.
XXII.	1327.
XXIII.	1328.
XXIV.	1329.
XXV.	1330—31.
XXVI.	1332.
XXVII.	1333—34.
XXVIII.	1335—36.
XXIX.	1335—36.

XXX.	1337—38.
XXXI.	1339.
XXXII.	1340.
XXXIII.	1341—42.
XXXIV.	1343—44.
XXXV.	1345.
XXXVI.	1346—47.
XXXVII.	1348.
XXXVIII.	1349—50.
XXXIX.	1351—52.
XL.	1353—54.
XLI.	1355.
XLII.	1356—57.
XLIII.	1358—59.
XLIV.	1360—61.
XLV.	1362.
XLVI.	1363.
XLVII.	1364.
XLVIII.	1365.
XLIX.	1366.
L.	1367.
LI.	1368.
LII.	1369.
LIII.	1369—70.
LIV.	1370—71.
LV.	1372.
LVI.	1372.
LVII.	1373.
LVIII.	1373.
LIX.	1373.
LX.	1374.
LXI.	1375.
LXII.	1376.
LXIII.	1377.
LXIV.	1378—79.
LXV.	1380.
LXVI.	1381—82.
LXVII.	1383—84.
LXVIII.	1385.
LXIX.	1386—87.

LXX.	1388—89.
LXXI.	1390—91.
LXXII.	1392—93.
LXXIII.	1394—99.
LXXIV.	1400—03.
LXXV.	1404—05.
LXXVI.	1406.
LXXVII.	1466.
LXXVIII.	—
LXXIX.	—
LXXX.	—
LXXXI.	—
LXXXII. LXXXIII.	1417—1510.

Az eredeti oklevelek *másik* gyűjteményét l. az angyalvári levéltár sorozatában. Van még egy *harmadik* is, melyet a legtöbben föl sem említenek, mások pl. Brom (id. m. 102.) varia diplomata néven a collectiones diversae sorozatba állítják be. Részemről helyesebbnek tartom itt az instr. miscell. csoporttal együtt ismertetni, mert szintén eredetiek levén, per analogiam együvé tartoznak. Brom ugyanis azt írja a collections diverses P. p. alatt: Signalons enfin plusieurs collections detachées de diplomes (bulles, brefs, *chartes* originales), que les archives du Vatic. ont acquises en diverses occasions. Ilyenek: *A)* 1. Bullarium generale ab Alexandro III. ad Martin. V. = 2 fol. köt. ered. bulla; 2. Bullarium Basilianum a sz. Bazilrendre vonatkozó bullák gyűjteménye; 3. Bullarium Bened. p. XIII. szintén 2 köt. ered. bulla gyűjtemény.

B) Az instrumenta monastica. Értjük 1. azon ered. hártyaoklevelek gyűjteményét, melyeket a franciák a római kolostorokban összeszedtek. Mivel pedig minden rendnek a generálisa is ott székelt, nem az illető római rendház, hanem inkább a rendnek akkor Rómában volt oklevelei ezek: ilyen pl. a fundo dei pp. Basiliani, Dominicani, Franciscani, Augustini, melyek Párisból való visszahozataluk után letétként kerültek a levéltárba. 2. Egyes olaszországi kolostorok okleveleit, melyek különböző időben és czímen jutottak a levéltár birtokába, aminők az instrumenta Veneta, instr. Tudertina és a pergamene di Nonantola.

2. *Az angyalvári levéltár története.*

L. előbb az I. kötet 27–30 lapon.

Az angyalvári levéltár leltárai és indexei. Az angyalvárba került iratokról az első jegyzéket, jobban mondva átiratokat maga Platina készítette, aki úgy a bibliotheca secreta, mint az angyalvári levéltárnak őre volt.

XVI. század. Az angyalvári iratok első tulajdonképeni leltárát 1518-ban Acciajuoli készítette, aki X. Leó rendeletére, nem tudni mikor, sok iratot vitt át a bibliothecából az Angyalvárba. Az 1527-i sacco di Roma alkalmával a francia katonák az Angyalvárt is feldulták. Nem is készült az iratairól e században több index és leltár, úgy, hogy a következő század elején Contelori őszintén bevallja, hogy non se ne trova *indice* ne moderno, ne *antico*, Ronconi pedig szintúgy panaszkodik per fatalissima mancanza degli indici.

XVII. században, mindjárt az elején, két leltár és index készült: 1610-ben a Silvio *Paoli*-é és 1628-ban a *Confalonieri-é*.

Megjegyzendő, hogy Acciajuoli idejében az egész egy, scrinium ferratum, vasszekrényből állott, melyben az iratok zsákokba téve állottak. VIII. Kelemen 1593-ban I–XVIII., szekrényt csináltatott, mert több iratot átvitetett oda, melyeknek a jegyzékét: Nota delli libri e scritture, che alla giornata si repongono nell'arch. di cast. eretto da Clem. VIII. említik V. Kelemen regestaiban a benczések (Prol. LVII. l.). Azt pedig már Marini tudta (cap. 13.), hogy Adriani 1607 aug. 12. Torres biborostól iratokat vett át, valamint 1611-ben Paoli, melyekről Confalonieri írja, hogy e bibl. Vatic ad hoc idem arch. translata az üres C. armariumba rakta.

Silvio de Paulis leltára (ered. arm. LVI.nro 25 és nem teljes más. Páris, Bibl. nat. nro 13.075) pap. fol. sárgás hártyába kötött kézirat. Czíme: Series scriptorum, quae in archivio arcis Hadrianae continentur jussu Pauli V. a Silvio de Paulis disposita a. 1610. Alatta ez a jegyzet olvasható: Prima nota *armarium*, secunda *capsulam*, tertia *scripta* capsularum designat. Erről a de Paulis-féle leltárról állítja Fabre (id. m. 4. l. 4. j.), hogy c'est devenu l'inventaire définitif. Il a été complété dans la suite, mais la distribution des documents par casettes rangeés dans les armoirs (alors au nombre de XVI (így), n'a pas été modifieé depui. Épp ezért, de meg azért is, hogy az általa jelezett magyar vonatkozású

iratok, összehasonlíthatók legyenek egyrészt az 1339 szept. 5. (vagyis II.) és a Confalonieri leltárában jelzettekkel, álljanak itt a de Paulis leltárában található magyar vonatkozású iratok. (Az általa említett 3 rubrikához egy 4-iket, az első helyen levőt, adtam, mely az ő leltára lapszámait jelzi.)

Silvio de Paulis 1610. leltárának magyar iratai.

6^{a}l.	IIII°	II^{a}	k.	Ludovicus rex Hungariae precatur Adrianum VI, ut cum imperatore, ac cum regibus christianissimo et Angliae tractet pro sumendis armis contra infideles ob magnum periculum, quod Ungariae regno imminet.
6^{b}l.	IIII°	II^{a}	ii	Adrianus VI papa Altobello nuntio sedis ap. apud Venetos committit, ut cum doge et imperatoris oratore tractet, ut velint subministrare aliqua subsidia pro reparatione Scardonae et Belgradi.
6^{b}l.	IIII°	II^{a}	kk.	Adrianus VI. papa Julium de Medicis S. R. E. vicecancellarium requirit, ut aliquod subsidium Ungariae regi pro portae Scardonae et arcis Belgradi reparatione subministrare velit.
25 l.	XI°	I^{a}	160.	Antonii Ortebeghe oratoris Ludovici regis Hungariae credentiales ad Clementem VII.
35 l.	XIII°	VI^{a}	XX.	Ancharani castri homines eximuntur a solutione collectarum a rege Hungariae et Siciliae, Ladislao.
35 l.	XIII°	VI^{a}»	f et g.	A várat Frangepani Ottó özvegye, Eudoxia, III. Sándor pápának cedálta.
42^{a} l.	II°	VII^{a}	l.	Artolphus episcopus Transilvanus a rege Bela commendatur Innocentio IV.

42^b	XI°	I^a	155.	Arx Varadina a Turcis obsessa; pro illa recuperanda petitur subsidium a Clemente VII.
44^a.	I^o	X^a	ffff	Ad Asani terram legationis officium petitur a rege Bela pro se ipso.
56^b.	I^o	X^a	llll.	Benedictus XII. super transsumpto literarum regis Hungariae.
65^a.	I^o	X^a	ffff	Bela rex Hungariae ad Gregorium IX super Vatatio et aliis rebus.
	I^o	X^a	nnnn	Idem de eadem.
65^a	II	VIII	m	Bela rex Innocentio IV super variis sui regni necessitatibus.
65^a	II	VII	l.	Belae regis commendatitiae.
65^a	II	VII	n	Bela rex ad Innocentium super variis necessitatibus.
65^a	II	VII	o et x	Bela rex petit confirmationem translationis B. archieppi Colocensis ad Strigon. sedem a se factae.
65^a	II	VII.	p	Bela rex ad Clementem IV. super variis necessitatibus.
65^a	II	VII	q	Bela rex ad Clementem IV de ecclesia Zagrabiensi.
65^a	II	VII	r	Bela rex ad Gregorium IX. super admonitione a se Vatatio facta.
65^a	II	VII	s	Bela rex Innocentio IV. super compositione cum Tartaris facta.
65^a	II	VII	t	Bela rex ad Innocentium IV super matrimonio filii sui cum nepte ejusdem papae.
65^a	II°	VII^a	u	Bela rex misit Ladislaum familiarem suum ad Clementem IV cum compositione cum filio suo facta.
71 l.	II	VII^a	a—b	Bonifacius VIII. declarat regnum Hungariae excluso Wencislao pertinere ad Mariam et ejus filium.

73.	II.	VII.	k.	Bona regina Poloniae reliquit legatum Isabellae reginae Hungariae.
82[b]	II. I.	VII[a] X[a]	r et ffff	Bela rex petit Bulgariam nulli occupandam concedi. V. superius.
90[b]	XI	II	cccc	Confoederatio imperatoris Caroli V facta cum Clemente VII, a Ferdinando rege Hungariae ratificata.
91[b]	XIV	VI	ooo	Carolus V. imperator regi Poloniae pollicetur nihil magis cupere, quam ut tractatus pacis inter ipsum regem Poloniae et regem Hungariae ad finem perducatur.
108.	II	VII	k	Camillus de Russis Barensis super donatione sibi facta a Ioanne rege Ungariae de quodam legato. V. superius.
110[a]	XII[o]	I[a]	177	Carpetratensis eppus rogatur a Ludovico rege Hungariae, velit suo favore adesse, ut archieppus Strigoniensis collegio cardinalium adscribatur.
110[b]	XI	I	178	Idem ab eodem super lite Felicis Lisycki.
110[b]	XI	VII	66	Campeggius cardlis legatus in Germania ad Iacobum Salviati de . . . ducibus . . . Hungariae.
112	XII	III[a]	zzzz	Chanadiensis ecclesia (kegyúri jog).
114[b]	XIV	VI	mmm	Campeggius nuntius precatur regem Poloniae, ut pacem per se diu inter imperatorem et regem Hungariae tractatum ad finem perducat.
138[a]	XI	I[a]	37	Angliae rex Clementem VII notificat de regni Hungariae procella propter apparatum Turcicum.

138[b]	XI	I	40	Idem eidem de strage Hungariae illato.
140[b]	XI	I	73	Ferdinandus archidux Austriae gratias agit Clemen. VII pro receptis 20 m. fl. a.
140[b]	XI	I[a]	74	Idem auxilium rogat contra Turcos.
140[b]	XI.	I	77	Idem Clem. VII recommendat Andream de Castro.
141	XI	I	82	Idem rogat, ut Paulus de Varda eppus Agriensis transferatur ad sedem Strigoniensem.
146.				Iohannes rex Hungariae Clementem VII. certiorem facit de regno et corona recuperatis.
147.				Iohannes rex rogat Clem. VII. super restitutione domus monasterii Sti Stephani in monte Celio (a mai S. Stefano rotondo) fratribus heremitis Sti Pauli.
148.				Idem eidem commendat seipsum et regnum suum.
149.				Idem eidem commendat fratrem Franciscum comitem a Frangepani et negotium eius.
153.				Ludovicus rex Hung. Clem. VII. gratias agit de subsidio sibi promisso contra Turchas.
155.				Idem ab eodem subsidium petit pro liberanda arce Varad a Turcis oppugnata.
157.				Idem eidem supplicat, ut causam inter fratres praedicatores conventus de Crasna et eppum de Zagrab Romae vertentem ad judices ordinarios regni remittat.
159.				Idem eidem super ancipiti regni sui conditione, item subsidium rogat.
168.				Idem eidem pro aversione censurarum a capitulo Strigoniensi.
170.				Idem eundem certiorem facit de Tur-

				corum contra regna sua apparatu opemque sibi quam citissime petit.
171.				Idem eidem supplicat, ut negotium induciarum inter christianos principes urgere velit.
172.				Idem eidem commendat negotium pacis inter ipsos principes.
173.				Idem eundem certiorem facit super connubiis et concordia inter principes christianos et super subsidio sibi ab eodem Clemente praestanda.
174 l.				Ludovicus rex Hung. Clementem VII. certiorem facit de apparatu Turcico eorumque foedere cum Tartaris inito.
151.	XVI°	XIV^a	y.z.aa.	3 levél, a melyekben Clemens VII foedus inter sedem apostolicam, Carolum V. imp., Ferdinandum Hungariae regem, Venetorum dominium et Franciscum Mariam Sforza Mediolani ducem cum aliis principibus christianis initum approbat.
154^b	VIII°	VIII^a	g i	Clemens VIII. super concessione jubilei pro rebus Hungariae.
167^b	I	X^a	gggg	Andreas rex Hung. ad Innocentium IV.,ut compellat archieppum Colocensem ad reddendum sibi summam 7. mil. flor. auri.
168^a	II	VII	o	Colocensis archieppus super electione sua ad sedem Strigoniensem facta a rege Bela.
168^a	II	VII	x	Idem de eodem.
180^a	II	VII	p—q	Demetrius archidiaconus de Zegonio ? (Borsiensis) designatus nuntius a rege Bela ad Clementem IV. Két levél.

184.				Clemens VII Ferdinando regi Romanorum durante bello Turcico minden hóra 25 ezer aranyat igér.
189[a] l.	II	VII	f	a. 1280. Elisabeth major regina Ungariae super receptione decretorum contra hereticos latorum.
210	XI	I[a]	82	Ferdinandus rex Romanorum ad Clem. VII super confirmatione Pauli de Varda Agriensis, electi Strigoniensis.
210[b]	XI	I	184	Ferdianandus rex Romanorum ad cardlem Salviati, ut instet coram Clem. VII. super prestatione 25 mil. aureorum sibi pro quovis mense durante bello Turcico promissorum. V. ö. VII. Kelemen levelét, a melyben e havi 25 ezer aranyat igéré, fönnebb.
210[b]	XI	I	185	Idem ad eppum Carpentoracensem secretarium Clem. VII. pro soluendo subsidio contra Turcas.
211.	V	III[a]	d	Idem ad Paulum IV pro Iohanne Vjlak eppo Tininiensi.
213.	XI	I	74	Idem archidux Austriae ad Clem. VII pro subsidiis contra Turchas. V. ö. fennebb.
214.	XI	I	98	Idem eundem cretiorem facit de bello contra Turcos intentando.
215	XI	I	241	Ferdinandus archidux Austriae hortatur Clememten VII., ut succurrat regno Hungariae pene collabenti.
220[1]	XI	VI	kkk	Foedus contra Turcas.
235[b]	XI	I	149	Franciscus comes Frangipani et ejus

				negotium commendatur Clem. VII. a rege Iohanne.
235^{b}	XI	I^{a}	150	Iohannis regis Hung. credentiales pro Francisco de Casaliis ad Clementem VII.
247.	VII	VII	c.d.e.	Gabriel presbyter et alii septem plebani provinciae.
			f.g.h. h.h.i.	Ungariae ducatus ad Gregorium XIII. de adversitatibus per Turchos et hereticos sibi illatis.
251^{b}	V	VI	B	Processus super morte violenta Georgii eppi Varadiensis.
252.	II	VII^{a}	b	Gentilis cardlis legatus attenta sententia Bonifacii VIII (vide superius), confirmat Carolum Martel in regem Hungariae.
261^{b}	I	X^{a}	ffff	Gregorius IX. admonitur a Bela rege Hungariae super rebus Vatacii (vide superius, bis).
261^{b}	I^{o}	X	gggg	Gregorio IX. Andreas rex conqueritur de excommunicatione facta ab archieppo Strigoniensi.
	II	VII^{a}	r	Gregorius IX. Vatacio super admonitione Belae regis, ut ecclesiae obediet.
309.	XI	I	40	Henricus Angliae rex certiorem facit Clementem VII. de strage a Turcis Hungariae illata.
319.	XI°	XII^{a}	13	Hieronimus Borarius scribit Ioanni Mattheo Giberto de rege et regina Ungariae ac de Lutheri exstirpanda heresi.
329. 1.	I	X	gggg	Honorius III. ab Andrea rege Hungariae fit certior super delictis in regno suo tempore, quo fuit in terra sancta,

				irrepsis et de desponsatione filiae suae cum filio regis Armeniae.
334.	II	VII	a	Hungaria debetur Carolo Martello excluso Vencislao.
334.	II	VII	q	Hungariae constitutiones imperfectae.
334.	II	VII	r	Petitur absolutio a censuris per Belam regem Hungariae incursis propter constitutiones eppi Prenestini legati.
334.	XIIII°	VI	qqq	Hungariae regni capitula per ducentos novae conjurationis nobiles confirmantur.
334.	IIII°	I[a]	ss	Hungariae civitatibus quibusdam indulgentiae conceduntur a Leone X.
338[b]	I	X[a]	gggg	Andreas rex Hungariae petit ab Innocentio IV. I. Strigoniensem legatum deputari, ut sibi injungat in regem filium suum.
338[b]	II	VII	n	Jacobus minister fratrum Minorum prov. Hungariae ad Innocentium IV a rege Bela nuntius deputatur.
340[b]	XI	VII	bb	Littera legati Campeggio ad Jacobum Salviati, in qua etiam de Hungariae principibus mentio fit.
345 I.		X[a]	ffff	Jauriensis eppus deputatur nuntius ad Gregorium IX a Bela rege pro obtinendo legati officio in terra Aseni.
353 l.	II°	VII[a]	l	a. 1250 Innocentium IV petit Bela rex confirmare electionem Artolphi eppi Transilvani in eppum Treverensem (sic) recte Jauriensem.
353 l.	II	VII[a]	m	Eidem idem exponit varias necessitates regni sui.
353 l.	II	VII[a]	n	Eidem idem mittit nuntium fr. Jacobum ministrum frtr. Minorum.
353 l.	II	VII[a]	o	Eidem idem supplicat pro confirma-

			tione translationis B(erchtoldi) Colocensis ad sedem Strigoniensem.
353 l. II	VII	s	Eidem idem significat, quod cogitur pacem componere cum Tartaris, nisi adjuvetur.
353. l. II	VII	X	Eidem idem circa translationem Berchtoldi Colocensis ad sedem Strigoniensem.
355. l. II	VII	i	Innocentio VI. Ludovicus rex scribit de recuperatione Rasciae.
371^{b} II	VII	k	Ioannes rex Hungariae legatum sibi ab Izabella regina relictum Camillo de Russis Barensi donat.
371b XI	I	132 et	Idem, credentiales pro Francisco Ca-
XI	I	150	salis ad Clem. VII. misso.
XI	I	151	Idem gratulatur Clem. VII. de ejus valetudine.
XI	I	146	Idem Clementem VII. certiorem facit de regni et coronae recuperatione.
413. II	VII	d et	Ladislaus rex Hungariae fatetur rece-
II	VII	h	pisse decreta a Philippo Firmano legato contra hereticos.
428 l. IV°	I	60	Leo X. Maximiliano imperatori cruciatam concedit pro regni Croatiae conservatione.
428 l. XIV	VI	yyy	Leo X. a Ludovico rege Hungariae rogatur pro subsidio ad oppugnandum imperatorem Turchorum.
443^{b} XI	I	152	Ludovicus rex Hung. Clementem VII. rogat, ut pensionem 110 aureorum ad favorem Erfordiensis decani reservatam exstinguere velit.
443^{b} XI	I	154	Ejusdem credentiales ad Clem. VII. pro Petro Antonio Beno.
443^{b} XI	I	156	Idem eidem, ut capitulum Strigoniense a lite cum Philippo de Senis eximat.

443^b	XI	I	158	Idem eidem se et regnum suum commendat.
443^b	XI	I	167	Idem eidem, ut archieppum Strigoniensem cardinalem faciat.
443^b	XI	I	169	Idem eidem promittit Stephano Federico sibi commendato de ecclesia quam primum vacatura provideri velle.
443^b	XI	I	176	Idem eidem pro confirmatione Pauli Warda electi Agriensis.
443^b	XI	I	177	Idem eppo Carpentoracensi pro favore, ut archieppus Strigoniensis cardinalis fiat.
445.	XI	IV	69	Idem ad Leonem X, ut Benedictum Warfaluza in suffraganeum eppo Bosnensi deputet.
445.	XI	XII	54	Idem a nuntio apostolico petit pecuniam pro subveniendis belli necessitatibus.
445.	II	I	kkkk	Maximilianus imperator a Leone X. petit dilationem publicationis indulgentiarum in Austria ad succurrendum necessitatibus christianis contra Turchas concessarum.
459.	II	VIII	1.	Mathias rex Hung. voluit, ut antequam Georgius in regem Bohemiae coronaretur, debitum juramentum S. R. E. praestet.
459.	II	I	tttt	Mathiam regem Hungariae Paulus V. confirmat in imperatorem.
459.	XI	I	126	Maria regina Hungariae commendat Beno.
465.	XI	VI	mmm	Marcus Samuel super invasione fortalitii Scutari.

465.	II	VII	a	Michael eppus Zagrabiensis super publicatione bullae Bonifacii.
492b	XI	VII	m	Moldaviae longitudo et principes.
496.	XIV	IV	I	Mathias rex Hung. de sua electione in imperatorem ad Paulum V.
612.	XIV	VI	nnn	Poloniae rex card[li] Campeggio scribit, ut pacem inter Ferdinandum Rom. regem et Ioanem regem Hungariae omnino concludat.
612.	XIV	VI	ppp	Poloniae regi significat rex Hungariae, se ad pacem cum Ferdinando rege Rom. ineunda promptissimum fore.
612.	XIV	VI	uuu	Poloniae rex regi Hungariae super concordia cum Turcis.
662	VII	II	k	Serviae populus rogat pro erectione unius archieppatus.
662.	V°	IIII[a]	a	Stephanus Pannonius in urbe penitentiarius super collegio Vngarorum in urbe erigendo.

V. Pal felállítván a vatikáni titkos levéltárt, melyről Fabre azt tartja (5. l.) Gasparoloval teljes ellentétben, hogy c'est moins une *création* nouvelle, qu'une *translation* de l'ancierne archive de la bibliotheque, 1614 máj. 13 brevejével (közli Fabre u. o. 6. l. 4. j.) meghagyta Ansideinek, akit custode della nostra libreria Vat. e dell'arch. di castello nevez, hogy bizonyos iratokat vigyen vissza részben a levéltárba (arch. di detta bibl.), részben a könyv tárba. Az erről készült jegyzék, Indice de'libri e scritture levate dal castello s. Ang. e portate nella libr. Vat. az arch. cast. s. Ang. arm. IX. ord. 2. alatt van.

Mikor Confalonieri ki lett nevezve, egy praelat. bizottságot talált cum arch. custode et cam. notario, melynek feladata volt, ut tabularii scripta cum *inventariis* conferri possint. Quod cum ab eadem congreg. fieri coepisset, multa monumenta reperta sunt temere posita atque in inventariis minime adnotata. Quare de-

mandatum mihi fuit (az 1628 jan. 28. brevével) munus, eadem scripta in ordinem atque *inventaria* redigendi. 1629. febr. 13. retuli tandem, — írja alább idézendő előszavában — beatme p., in 2 vol. summaria omnia scriptorum illorum, quae *nondum* fuerant *in veteribus inventariis* adnotata. Eadem scripta ad capsulas armariorum tam *super.*, quam *infer.* archivi sattis v. in arce s. Ang. constituti juxta singulorum argumenta ordine materiae observato pro viribus addidi (Fabre u. o. 8. l.). E 2 kötethez előszót írt, melyeket Fabre a Barber. könyvtár 38. köt. 26. l. talált és szószószerint közölt (u. o. 9—12 és 12—14. ll.)

Mindkettő 1628 nov. 10. kelt. Az elsőből az iratok akkori állapotának a tudomásul vétele végett szükségesnek látszik átvenni a következőket : Successerat satis magna scriptorum moles in hoc. s. sedis archivio ejusque armariis ac tabulariis, quae *nunquam fuerant inventario* adnotata. Multa scripta nullo ordine digesta cernebantur multaque exstabant in alienis vel promiscuis capsulis ita temere collocata, ut opportunus atque aptus illis locus circumscribendus desideraretur. Bevallja, ex necessitate et decoris studio fuisse compulsum, hogy rendet teremtsen és leltárt készítsen. Cum enim plura scripta extra inventarium obscura, ignota et neglecta in tabulariis jacerent et in dies diversorum scriptorum accessio fieret, cum scriptis et monumentis, quae in hoc archivio asservantur, cum *antiquo inventario* collatis, *novum* cameralis notarii manu *inventarium* confectum fuisset, cui nulla aliorum scriptorum nota inseri poterat, *quartum* additamentorum volumen conficere coactus sum, a melyet olykép készített (Fabre u. o. 9. l.), ut scriptis, quae in dies accedent, opportunus notationis locus relinqueretur (mint másutt mondja : 4-tum volumen sub nomine appendicis scriptorum, quae ad capsulas armariorum inferiorum addita sunt, confeci.) A 2-ik előszóból kitetszik, hogy *pro scriptis in superioribus armariis* contentis *proprium inventarium* factum est. Volt pedig I—XVIII. armarium. Az 1—3-at kivéve a többi üres volt, mert quae olim in illis asservabantur, non huic arcis s. Ang., sed Vatic. archivio, quo translata sunt, idonea sunt visa.

Ő az armariokat A—M. betükkel jelölte meg és singula armaria in 2 loculos, qui *ordines* appellantur, separata.

A B-be rakta expensas Sixti V.

In C. multa exstabant folia a reliquis praecisa in unum temere collecta, quae ad Alex. VI. pertinebant, quae dissipata et

divulsa, tamen in plura volumina conglutinata in arm. XV. caps. 12. asservantur.

Cum ita C vacuum restabat, belerakta a Silvio által átvett iratokat, quae e bibl. Vatic. ad hoc idem archiv. translata sunt a. 1611.

Arm. D.-be hártyaleveleket helyezett spectantia ad Templarios et Ariminienses. E. F. G. arm. vacua.

In arm. H. I. K. L asservantur plura scripta typis impressa in folia et fasces congesta temp. interd. contra Venetos editi jussu Pauli V. pont. ejusdem, melyek előbb az alsó armban állottak. M. sunt supervacanea.

Az arm. XV. caps. 10—15 bullákat, breveket és a lit. princ. köteteit, a caps. 16-tól kezdve VIII. Orbán iratait rakta el.

A XVI. és XVII. régen üresek, ő alatta teltek meg. A XVIII. inf. lévő iratokat inveni ita compressa, convulsa et confusa, ut non sine magno labore et diligentia ad suos quaeque fasciculos fuerint a me allegata.

Szóval Confalonieri ezen feljegyzéséből kitünik, hogy körülbelül egy időben az angyalvári levéltár iratai épp oly kevéssé gondozott állapotban voltak, mint Lonigo kevéssel előbb kelt nyilatkozata szerint a bibl. secreta iratai. Confalonieri rendezése megmaradt egészen a Párisba való áthurcolásig.

Marini, midőn Saint-Cyr tábornok engedélyével az angyalvári levéltár iratait átvitette a Vatikánba, megtartotta a régi szekrényeket és a jelzéseket. Midőn Parisból visszakerültek s végleg a vatikáni levéltárban helyezték el őket, szintúgy megtartották az egykori felállítást úgy, hogy az új helyen is megvan a maga teljes egészében, még a neve is ugyanaz, csak éppen nem önálló levéltár többé, hanem a méltán központi pápai levéltárnak mondható vatikáni levéltár külön osztálya. Mint Confalonieri idejében, ma is *alsó* és *felső* armariokból áll. Az alsók I—XVIII. római számokkal jelölvék, a felsők A—M (=12) betükkel.[1] Az alsó armariók mindenikében több-kevesebb capsula, minden capsulában 20—90 számozott oklevél van. Fraknói röviden meg is jelöli a bennök levő magyar vonatkozású darabokat, ú. m. az arm. II. caps. 7. 1—31. drb. IV. Béla idejéből (=összesen 11 oklevele van) 1784-ig, továbbá az arm. VII caps. 7 nro 3—8=6 drb., végül az arm. XIV. caps. VI. nro 45. 51—63. 66. és 68=16 drb.

[1] Összesen 30, Fraknóinál 29.

A felső arm. közül a C és D. betűsek, mint armari dei fasci ismeretesek, mert e kettőben az iratok nem capsulákban, hanem fasciculusokban vannak elhelyezve.[1]

Mindenesetre érdemes volna az instr. orig., az angyalvári sorozat és a varia dipl. eredeti magyar érdekű darabjait tüzetesen átvizsgálni s pontosan leírva együttesen kiadni. L. *A)* a. legalul.

3. *A Dataria és iratai.*

Irodalom: régibb: a holland Theodorus *Amydenus* (Dirk van Ameyden) Tractatus de off. et jurisdict. datarii, nec non de stylo datariae, 1701. újabb: *Célier:* Les dataires du XV. s. et les origines de la datarie apost. 1911.

A dataria a XIII. századig visszamenő pápai hivatal a prodatarnak nevezett biboros datariussal az élén, a mely a pro foro externo szóló privilegiumokat intézte, mint ahogy a poenitenciaria a pro foro interno szólókat. Ő vette át a pro foro externo szóló *supplicatiokat*, előterjesztette az ügyet a pápának, a kinek a fiat kézjegygyel történt elhatározása szerint a kért ügyben nyert engedélyt keltezett (datare) és saját stylusa szerint formulázott *bulla*-alakban vagy maga állította ki vagy a kanczellaria útján expediáltatta a megfelelő irodai díj (taxa) fejében. Ennélfogva az iratai, melyek tartalma nyilvános irregularitas, nyilv. házassági akadály alól való fölmentés, pro foro externo szóló mindennemű kiváltság, a pápának fentartott javadalmak adományozása, a) *supplicatiók*[2] és b) *bullák.*

b) A datariai vagy lateráni bullaregesták sorozata.

Irodalom: Denifle: Die Universitäten d. MAs bis 1400. 1885. Einl. XX. és XXI. és a 419. ll. — *Abraham* Sprawozdanie z poszukiwán w arch. i bibl. Rzyms. 1896—7. i 97—8. 133—141. ll. — *Brom:* Guide aux arch. Vatic. 1911. 60—63. ll. — *Guerard:* Pet. introd. aux. invent. d. arch. du Vatic. 1901. 165 köv. ll. — *Miltenberger:* a Görres-társ. Hist. Jahrb. XV. (1894) évf. 252. s köv. ll. szintén adja a jegyzéküket. — *Arnold:* Repert. Germ. I. köt. XX—XXXIV. ll. — *Ottenthal:* Die Kanzleiregister P. Eugens IV. a Mitth. d. Inst. f. öst. Geschf. Ergänzb. III. 385—396.

A Dataria két iratsorozatát laterani-nak is nevezik, mert előbb a lateráni palotában őrizték, ahová a vatikáni levéltár megnyitása után sem engedték a kutatókat. Magyar történet-

[1] Fraknói rövidesen felsorolja az angyalvári levéltárban levő magyar érdekű okleveleket.

[2] A supplicatiókról a III. kötet előszavában ír dr. Bossányi Árpád.

tudósok voltak az elsők, akik ottan dolgozhattak. A Századok 1885. évf. (768. l.) azt írta, hogy Fraknói V., Thallóczy, Fejérpataky és Pettkó B. dolgoztak a (vat.) levéltár addig zárva tartott osztályaiban is, sőt bebocsátották őket ... a Datariának a Lateránban őrzött levéltárába is, melynek iratsorozatai közül a bullaregesták 1380, a brévék 1513 és a supplicatiók 1621-ben kezdődnek. E levéltári osztályok iratai, teszi hozzá a jelentés, pl. a can. visitra vonatkozó jelentések, közgazdasági viszonyainkat, hazánk beléletét egészen új világításba helyezik. (!) A bullaregesták sorozata 1389-ben IX. Bonifáczczal kezdődik és 1823-ig (VII. Pius) összesen 2161 papirra írt kötetet ölel fel. Átnézetük a következő:

1.	IX. Bonifác	1—118,	összesen	118	köt.
2.	VII. Ince	119—127,	«	9	«
3.	XII. Gergely	128—135,	«	8	«
4.	V. Sándor	136—138,	«	3	«
5.	XXIII. János	139—185,		47	«
6.	Konstanci zsinat	186,	«	1	«
7.	V. Márton	187—303,	«	117	«
8.	IV. Jenő	304—435,	«	132	«
9.	V. Miklós	436—504,	«	69	«
10.	III. Kálixt	505—541,	«	37	«
11.	II. Pius	542—609,	«	68	«
12.	II. Pál	510—726,	«	117	«
13.	IV. Sixtus	727—862,	«	136	«
14.	VIII. Ince	863—953,	«	90	«
15.	VI. Sándor	954—1155,	«	202	« s így

tovább.

A sorozatban nagy hézagok illetve hiányok vannak. Érdekesen nyilatkozik erről Denifle: Als Anfangs dieses Jahrhunderts die päpstl. Archive von Paris wieder zärückgestellt wurden, blieb manches in Paris oder auf der Reise hängen. Thatsache ist, dass von den Regestenbunden im Lateran ein *bedeutender* Theil nicht zürückkam und die Bände, welche wieder glücklich anlangten, der Einbanddecken beraubt waren, so dass sie neuerdings gebunden werden mussten, in Folge dessen die Numerierung eine andere als zur Zeit Garampis wurde (id. m. 419. l.)[1] Garampi t. i. az ő

[1] Brom írja pl. (id. m. 61. l.) On raconte, que le zélé archiviste du Vatic. M. Marini . . eut le bonheur d'en sauver ... 200 vol. tombés entre les mains d'un épicier ...

papirszeletes indexébe felvette a laterani iratok adatait, — index és inventarium nem lévén hozzájuk, — a kötetek hátlapjain levő jelzéseket használva. Mivel ezek most az átkötés után eltüntek, Wenzel alleváltáros 1903-ban az index-sorozat 319A. kötetében egy registrum concordantiae-nek elnevezett lajstromot állított össze, melyben az egyes kötetekben levő éveken kívül a régi és az új jelzés is fel van véve. XIII. Leó pápa t. i. 1886 telén a bulla-regesta, 1892-ben pedig a supplicatio köteteket áthozatta a Lateránból a vatikáni levéltárba, úgy hogy ma, mint Denifle mondja (u. o. XXI l.): Das *A*rchiv der *B*ullen[1] im Lateran, welches ... von altersher der Dataria apost. gehörte, bildet *an sich* einen *Bestandtheil* der Vatik. Sammlung oder, wenn man will, umgekehrt. Ugyanő röviden bár, de találóan jellemzi a tartalmunkat: Der *Inhalt* der Registerbände im Lateran bezieht sich grösstentheils auf *Provisionen*. Sehr wichtig sind sie hinsichtlich der *Bischofsernennungen* und sie bieten hierin selbst für jene Epoche grössere Ausbeute, in der das Vatik. Archiv wieder reicher ist (uo. XXI. l.).

Ezek szerint a vatik. levéltárban jelenleg 3-féle bulla regesta kötet van:

a) vatikáni	2019 köt.
b) avignoni	394 «
c) lateráni...	2161 «
Összesen...	4574 köt.

Kérdés már most van-e ezek között valami tartalmi külömbség? A vatikáni regesta-kötetek sorozatánál szándékosan közöltem a kötetek jegyzékét *oklevélnemek* szerint. Ebből látható, hogy az 51 kötettel (an. 1. XI. Bened. 1303 okt. 27—1304 jul.7.) az addig, tehát az egész XIII. századon át, bullákkal váltakozva előforduló *epistolák* eltünnek,[2] s maradnak a 359 köt. kivéve csak bullák, még pedig: secreta, de curia, communes, továbbá execut. et gratiae (118 köt.) indulg., privil., expect., legation., divers. offic. stb. Ha már most az 51 köt.-től a 320-ig (tehát a XIV. sz. köteteiben levő) oklevél nemeket tekintjük egyrészt a vat., másrészt az avign. sorozatban, azt találjuk, hogy míg kezdetben mind a kettőben

[1] Ezért jelzi Garampi AB betükkel a laterani adatokat.
[2] Csak a 244—244*N*. jön elő újra mint epistola. Ezek VI. Incze archetypái.

ugyanazon fajtákat egyaránt megtaláljuk, utóbb az a külömbség jelentkezik, hogy az avignoniakban túlnyomók a secreták, a melyek tartalma politikai, míg a vatikániakra (a 109—117, 130—146, 245—250 és 263—73, 310—12 csak = 46 secreta jut 170 kötetből. Itt tehát 170—46=124 köt. jut a több nemekre, melyek között túlnyomó (az 53. 63—108, 119—129, 147—213, 219—234, 252—57, 258, 259—260) a communes, olykor indulgentiales-sel együtt. Vagyis ekkor még a vatik. reg. sorozat kötetei között találjuk a pro foro externo adott kegyetosztó tartalmú bullákat, köztük a beneficialis provisiókról valókat is, melyek 1389 óta a datariai kötetekben folytatódnak. Az V. Orbánra eső 260 köt. óta, tehát még az avignoni sorozat megszünte előtt, a vatik. sorozat köteteiből eltünnek a b. communes s a többiek s ezeket átveszi a Dataria, a melynek a köteteiben vannak még: b. de provis. praelat. de benef., de praebendis, dignit. vacantibus, de diversis formis. A vatikáni sorozatban ezentúl csak a b. de curia, offic. és secreta-t találjuk vagyis az avignoni sorozat köteteinek a tartalma folytatódik.

Itt jegyzem meg, hogy püspöki névsoraink teljessé tételéhez szükséges, a főpapi székek betöltésére vonatkozó, adatokat (personaliákat) e szerint I. a kanczell. iratok közül 1389-ig a vatikáni bullareg. sorozat, 1389-től a later. bullareg. sorozat, köteteiben, II. a kamarai iratok közül az oblig. et solut. sorozatban körülbelül 1526-ig, azontúl pedig III. a consistor. levéltár iratai között kell keresnünk.

4. A Borghese levéltár iratai.

Irodalom: Áldássy es Fraknói id. m. — Brom: Guide 101—102.

A Borghesék családi levéltára, melyet XIII. Leó pápa 1892-ben magához váltott, Brom szerint furent placées dans les archives du Vatican ou elles forment une section *indépendante.*[1]

Szerinte 4 sorozatban (series) doivent étre au nombre d'environ 2.000. Az én följegyzéseim szerint (1896-ban)

a series	I-ben	van	nro	954	köt.
« «	II-ben	«	«	521	«
« «	III-ban	«	«	132	«
« «	IV-ben	«	«	301	«
összesen	I—IV-ben			1928	köt.

[1] Broms Guide aux arch. Vaticanes 11. l. Ha indépendant, nem értem miért sorozta a Collections diverses alá.

Magyar vonatkozásúak bold. Wenzel allevéltáros sajátkezű följegyzése szerint a következők:

Serie	I.	nro	30. Guerre coi Turchi 1587—94.
«	«	«	745. c. 1.
«	«	«	966.
«	«	«	973. cart. 12.
«	II.	«	3 cart. 247.
«	«	«	34 in fine.
«	«	«	68 c. carte 429.
«	«	«	157 (!)
«	III.	«	7. car te 228, 360. Pauli V. Relazione dello stato presente eccltico e politico d'Ungheria.
«	«	«	9^a cart. 193.
«	«	«	11. c. d.
«	«	«	33. mint a nro 7.
«	«	«	48^a.
«	«	«	51^b és c in fine.
«	«	«	69^c e carta topografica di Budapest (1609—10-ből ceruza rajzocska).
«	«	«	70^a cart. 32.
«	«	«	84^d.
«	«	«	127^a c. 299.
«	«	«	128^a.
«	«	«	124^b. Transsilvania. Báthory István és András levelei VIII. Kelemen pápához és Aldobrandini biboroshoz.
«	IV.	«	80 in fine. Scritture diverse del tempo del re Mattia.
«	«	«	225 in fine.
«	«	«	233.
«	«	«	273 e 274 carte 27.

III. A poenitentiaria és levéltára.

E. Göllernek imént megjelent nagyszabású monographiája[1] feleslegessé teszi, hogy az irodalmával, eredetével, forrásaival és

[1] Die päpstl. Pönitentiarie von ihrem Ursprung bis zu ihrer Umgestaltung unter Pius V. a Bibl. d. kgl. Preuss. Hist. Instit. III. és IV. köt. = összesen 2 köt. Az 1-ső IV. Jenőig, 2 részben: *a)* Darstellung, *b)* Quellen, 1907, A 2. köt. Miklós—V. Pius (1747—1567), — 1908.

irataival részletesebben foglalkozzunk. A reá vonatkozó irodalom különben is kevés, mert igaza van Göllernek, hogy bis in die jüngste Zeit hinein wusste man nur wenig von dieser Behörde, die neben der Kanzlei u. der Camera apt. zu den hervorragendsten Institutionen der päpstl. Kurie gehört.[1] Munkája kettéosztásában is helyesen járt el, mert hiszen már Lonigo említi Eugenii 4. bulla (m) super officio poenitentiariae et alia diversa super dicto officio.

Keletkezését Götz a legkorábbra, a XII. sz. második felére, Lea a XII. sz. első negyedére helyezi. Göller szerint (84. l.) III. Honór, sőt talán már III. Ince alatt létezett, sőt IX. Gergely alatt a neve is előfordul. Registereket már a XIV. sz. óta vezettek s V. Sándor (1409—1410) korától kezdve a sorozatuk még a XVII. sz. elején megvolt, amikor is Coccinus leírta őket. Gachard[2] a párisi jegyzékek alapján 1810-ben 4256 kötetet említ, még pedig 3488 supplicatiot,
134 expeditiot,
634 matrimonialiat

Összesen 4256 köt.

Vanutelli Serafin biboros poenitentiarius — Göller nem mondja, az ő kérésére-e vagy sem s azt sem, hogy mikor — hat in dem jetzigen Archiv. d. Pönitentiarie nachforschen u. feststellen lassen, dass dessen Akten nicht über die *2. Hälfte des 18. Jahrhunderts* zurückreichen.

IV. A congregatiók levéltárai.[3]

A munkám elején felsorolt congregatiók közül csak az alábbi háromnak a levéltára volt eddig hozzáférhető, de ezeké is nehezen. Azért ezeknek is csak egészen rövid ismertetését tudom adni.

[1] Uő.: Zur. Gesch. d. päpstl. Poenitentiarie unter Clem. VI. (1342—1352) a De Waal-féle Röm. Quartalschr. 17. évf. (1903), 413—417. ll. — Uő.: Das alte Archiv. d. päpstl. Pönitentiarie, uo. Supplem. 1913. 1—19. ll. — Előtte *Lea*: A formulary of the papal penitentiary in th. 13. I. 1892. — *Lang*: Beiträge zur Gesch. d. ap. Pönitent. im XIII. u. XIV. Jahrh. a Mitth. d. Inst. f. öst. Geschf. Ergänzb. VII. 23.

[2] Les archives du Vat. 119. l.

[3] A Rota 1896-ban szünetelvén, a levéltára nem volt hozzáférhető. Azért itten csak 1—2 műre hivom fel a figyelmet, ú. m. *Henner*: Zur Gesch. d. Rota Romana az Arch. f. k. Krecht, LXXIII (1895) és *Göller*: Zur Gesch. d. Rota Rom. uo. XCI (1911).

A) Az archivio dei cerimonieri iratai.

Irodalom : Palmieri : Brevis notitia et catalogus arch. s. congr. caerimonialis 1893. — *Ehrle :* D. Archiv d. päpstl. Ceremonienmeister az Archiv. f. Lit. u. Kirchengesch. d. MA. s V. (1889) köt. 587—602. ll.

Ehrle szerint ez utóbbinak 1803 óta Fornici által készített s 50 példányban nyomtatott katalogusa volt. Köteinek száma 1—653 drb. 1870-ben a Vatikánba hozták át és a sixtini kápolna alatt szűk helyiségben állították fel. Új katalógusát 1864-ben Tortoli készítette. Czíme : Catalogo dei codici, protocolli e libri existenti nel arch. dei cerimonieri pontifici. Ehrle az 588 l. némi mutatványt közöl belőle. Két magyar vonatkozású irat van benne, ú. m. : vol. 35 pag. 6. Sovrani in Roma, köztük 1433 Zsigmond király és császár és a pag. 66. Regina di Bossina 1475-ben.

B) *A congr. consistorii levéltára és iratai.*

Irodalom : Ehses : a Röm. Quartalschr. I. (1887) évf. 689 s köv. ll. — *Eubel :* Aus d. päpstl. Konsistorialarchiv. Uo. XIII. (1899) 285—288. ll. ismerteti a C. 303. köt. s kimondja, hogy die Bestände d. päpstl. Konsistorialarchives reichen *nicht* über d. XV. Jahrh. zurück und auch aus diesem Jahrh. ist nicht viel vorhanden. — *Ehrle :* Die ältesten bisher bekannten Consistorialakten d. Cardinalcollegs 1409—1433. az Archiv f. Lit. u. Kirchengesch. d. MAs VII (1900) köt. 694 s köv. ll. ismerteti a consistor. levéltár C. 329. kimondva, hogy die älteste, melyben egyúttal die Consistorialakten am vollständigsten erhalten sind. — *Ehses :* Aus d. Consistorialakten 1530—34 a Röm. Quartalschr. VI (1892) 220—60. ll., amerikai püspökségekre vonatkozó iratokat közölt. — *Pastor :* Gesch. d. röm. Päpste I (1891) 689—693. ll. jegyzéket is állított össze. — *Korzeniowski :* Analecta Romana, quae hist. Palon. s. XVI. illustr. ex arch. et bibl. excerpta a Script. rer. Polon XV (1904) köt. Az I—LXIV. ll. van egy Catal. actor. et docum., míg az 1—151. ll. Excerpta ex libris manuscriptis arch. consist. Rom. 1409—1590. A. 4. l. j-ben, bár ismerte Pastor jegyzékét, közhasználatra közölte az iratok általa összeállított teljes katalogusát. Szerinte a levéltár 1 teremben felállított I—XII. arm.-ban van elhelyezve.

Arm.	I. II.	processus ecclesiarum	1543—1700	körülb.	90	köt.
«	III. IV.	« «	1700—1792	«	100	«
«	V.	juram. fidelit. et prof. fid.	1670—1809	«	14	«
«	VI.	praeconia et propositiones	1620—1827	«	27	«
«	VII.	Acta consistorialia	1589—1717	«	80	«
«	VIII.	« «	1718—1771			
«	IX.	« «	1772—1817			
«	X.	« «	1409—1701.			
«	XI.	« «	1523—1798.			
«	XII.	« «	1529—1700.			

Cauchie De la créátion d'une éc. Belge a Rome, 1896, 39 s köv. ll. — *Brom :* Guide aux. arch. Vatic. 66. 70. ll.

A congr. s. consistorii-t 1587-ben állította fel V. Sixtus, míg VIII. Orbán a levéltárat 1625-ben, melynek iratai, mint láttuk, visszanyulnak 1409-ig. Ez iratok főleg a főpapi kinevezések szempontjából fontosak, mert a 3 féle — nyilv., félnyilv. és titkos — consistorium közül ez utóbbiban történt a megüresedett főpapi székek betöltése. C'est ce consist. ordinaire ou secret — írja Brom[1] — qui présente le plus d'intérêt pour les recherches historiques. Car c'est lá, entre autres objets, qu'a lieu la nomination, le deplacement, la disposition d'archevéques, d'éveques et d'abbés. Mind a mellett nous n' en avons qu'une connaissance trés incompléte, car on ne les a pas encore ouvertes dans toute leur etendue aux recherches historiques, ce qui, du reste, aura probablement bientôt lieu. Ennek az az oka, hogy a levéltár helyileg meg van osztva : egy része a consistoriumi helyiségekben[2] van, másik fele ideiglen a vatik. könyvtárban.[3] Amabba csak igen kivételesen lehet engedélyt kapni. Ez utóbbit a könyvtárban természetesen szabad kutatni. Ez a rész Brom szerint a következőkép oszlik fel :

a)	acta	camerarii	12	köt.	1489—1600,
b)	«	cancellarii	8	«	1517—1564,
3.	«	miscellan.	60	«	1409—1692.
4.	«	consistorialia	11 szám. / 23 nem «	köt.	1592—1668, 1746—49. XVI. és XVII. száz. más.

C) *A congregatio de propaganda fide levéltára.*

Irodalom (Comazzani), Archivio di propaganda. Indice dei titoli di localita. 1884. — *Pieper :* Römische Archive. I. Das Prop. Archiv a De Waal-féle Röm. Quartalschrift für christl. Alterthumskunde u. für Kirchengesch. I. évf. (1887), 80—99 és 259—265. ll. Pieper 1—4 pontban tárgyalja : *a)* Bedeutung d. Archives. Geschichtliches ; *b)* Geschäftsgang d. Congreg. ; *c)* 83. l. Die einzelnen Abtheilungen d. Archivs ; és *d)* 259. l. Veröffentlichungen aus d. Prop. Archive.

[1] Id. m. 66—67 l.

[2] Ez a Korzeniawski említette 1 szóba 12 armval.

[3] *Brom :* A consist. levt. helységet a levéltárral együtt VIII. Orbán állította fel, autrefois on pouvait, *mais seulement par grande faveur*, y penetrer. . . . Les *parties* des archives consist. dont l'accés est *permis* et qui ont d'abord été conservées provisoirement dans la bibl. du Vatic. . . . id. m. 67. l.

A propaganda iratainak az elhelyezésére VIII. Orbán a vatikáni könyvtár alatt 1 termet rendeztetett be. Onnét a cancellaria épületébe vándorolt, 1649 után a porpaganda saját palotájába. 1660-ban kapta első levéltárosát Lesley személyében. Gachard a propaganda Párisba szállított iratainak a számát az akkor fölvett leltárak szerint 1—3963 kötetre teszi, Pieper pedig a mai számot 5000-re becsüli, 1810 óta máig 3963-ról ennyire növekedvén azaz körülbelül 100 év alatt 1000 kötettel. Szerinte az akkori 3963 számot majdnem teljesnek vehetjük, mert a kötetek állománya erlitt selbst durch die Wegführung nach Paris nur wenige Einbussen. Mindössze 40 kötet veszett el, még pedig

10	köt.	congr. határozat,
12	«	breve,
5	«	decr. super confess.
11	«	congr. decret.
2	«	instructiones.

40 kötet, entweder beim Transporte oder in andere Archive Roms. E két feltevés közül az előbbi a való. Egy bécsi levéltárban ugyanis mintegy 40 kötet propag. irat van, melyek csakis az átszállításkor juthattak oda s kétségtelenül azonosak a Pieper említette 40 eltünt kötettel.

A *levéltár sorozatai*: a) *acta*, az ülések jegyzőkönyvei. Az 1-ső kötet 1622—1625.

b) *Scritture*: 1. riferite, melyekről az előadó titkár jelentést tett a biboros tagok ülésén, kezdődnek 1622—1668 = összesen 1—417 köt. 1669-től azaz a 418 kötettel hivatkozás kezdődik az actá-kra. 1873-ig 1000 kötet van belőlük. Nincsenek tartományok szerint csoportosítva, hanem csak az egyesekre vonatkozók vannak a folytatólag számozott kötetekbe gyűjtve.

57.	köt.	Lettere	di	Ungaria,	1629
67	«	«	«	«	1627.
72	«	«	«	«	1631.
75	«	«	«	«	1633.
76	«	«	«	«	1634.
78	«	«	«	« e Trans.	1636.
79	«	«	«	«	1637.
80	«	«	«	«	1638.
85	«	«	«	«	1642.
87	«	«	«	«	1643.

90	köt.	Lettere	di	Ungaria,	1645.
93	«	«	«	«	1646.
94	«	«	«	«	1647.
96	«	«	«	«	1648.
97	«	«	«	«	1648.

II. non riferite, melyekről az üléseken nem történt jelentés. Tartományok szerint vannak csoportosítva. A Germania e missioni settentrioni csoportjában van Ungheria e Transilvania is. Ennek 1-ső köt. 1650—1680. terjed s 1866-ig van belőle 22 köt.

c) *Lettere della s. congr.* A kongregációtól adott válaszok és szétküldött iratok, még pedig itt is az 1668-ig (1—52. köt.) a lettere della s. congreg. és a mgr. segret. külön-külön, az 1669-től (53. köt.) együtt is, de külön is. Az 1—52 köt. közül az 1—32 köt. iratai chronologikus sorrendben haladnak, a 32—52. tartományok szerint csoportosítvák. Az

1.	köt.	lett.	latine d. s. c.	1622—1623.
2—8.	«	«	volgari	1622—1629
9.	«	«	latine	1630—1646.
16—32.	«	«	volgari	1630—1686.
33—45.	«	«		1657—1664.
45—52.	«	«		1665—1668.

A 32—52. tartományok szerint csoportosítvák, pl. a 42. köt. Ungaria. 1657—1664.

d) *Udienze* ... 1 köt. 1666—1679. és 1869-ig 162 köt.

e) *Congregazioni particolari,* 1—160 köt. 1622-től.

f) *Collegi e visite* 1648-tól 1—30 köt.

A menyiben, mint a *c)* lettere sorozatból látható, a propagandától eredő levelek majd a congregatio, majd a mgr. segretario nevében küldettek el, nem lesz érdektelen a titkárok névsorát ismerni, mely a következő:

1.	Ingoli Francesco	1622—1649.
2.	Massari Dionisio	1649 aug. 30—1657 ápr.
3.	Alberici Mario	1657 máj. 7—1664 jun. 30.
4.	Manfroni Antonio	1664 szept. 22—1666 decz.
5.	Casanate Girolamo	1666 decz.—1668 ápr.
6.	Ubaldi Federico	1668 máj.—1673 márcz.
7.	Cerri Urbano	1673 márcz.—szept.

8.	Ravizza Francesco	1673 nov. 20—1675 máj.
9.	Cerri Urb.	1675 jun. 25—1679.
10.	Corsi Domenico	1679.
11.	Cibo Edoardo	1680 jan. 15—1695 aug.
12.	Fabroni Carlo	1695 szept.—1706 máj. 15.
	Banchieri Ant prosegr.	1702.
	Gozzadini Ulisse pros.	1706.
13.	Banchieri Ant.	1706—1707.
14.	De Cavalieri Silvio	1707—1717.
	Callicola prosegr.	1710—1711 és 1717.
15.	Caraffa Pietro Luigi	1717—1724.
	Passionei prosegr.	1720—1721.
16.	Ruspoli Bartolomeo	1724—1730.
17.	Fortegnerri Nicola	1730—1735.
	Riccardi prosegr.	1733—35.
	Uslenghi prosegr.	1735.
18.	Monti Filippo	1735—1743.
19.	Lercari Nicola	1743—1757.
	Antonelli prosegr.	1743—44.
20.	Antonelli Nicolo	1757—1759.
21.	Morefoschi Mario	1759—1770.
22.	Borgia Stefano	1770—1789.

A) (A 138. l.-hoz.) Acciajuoli ezen leltárát kiadta Montfoucon a Bibl, bibliothecarum-ban. Nem volna érdektelen a Montfoucon és a Muratori kiadta indexekben, az 1339-i c. Bbb-i leltárakban, továbbá az Acciajuoli és a S. Pellico indexekben említett magyar vonatkozású okleveleket összevetve és átnézve kiadni.

A mult száz. magyar kutatók sorát Berzeviczy Albert nyitja meg 1818 decz. 26—1819 április 24., akinek József fhg. nádor szerezte meg a kutatási engedélyt. L. Szádeczky, B. A. utazásai, Földr. Közl. 1889. (V—VI. f.) 307—8. ll.

Pieper A. Die pp. Legaten ... cz. művének ismert. l. a Századok 1900. évf. 530 l.

A velencei nunt. irod. : *E. Tolomei*, La nunziatura di V. nel pont. di Clem. VII. 1892. Ism. Áldássy, Századok, 1893. évf.

A németorsz. nunt. szólt még *Capasso :* La diplomazia pont. in Germ. nel s. XVI. a róm. por. tört. int. Nuntiaturber. 1892-ben megjel. Erste Abth. (1533—1559.) I. és II. köt. (1533—1538.) a Rivista stor. Ital. 1892. évf. IV. füz. megjel. ismert. (Nálunk a NB. e 2 köt. Fraknói ism. a Századok 1892. évf. 411—15. ll.)

BEVEZETŐ RÉSZ.

A MAGYAR EGYHÁZMEGYÉK A XIV. SZÁZAD MÁSODIK FELÉBEN VI. INCE, V. ORBÁN ÉS VII. KELEMEN (ELLENPÁPA) SUPPLICATIÓI ALAPJÁN.

Irta: Dr. Bossányi Árpád.

I.

AZ ESZTERGOMI ÉRSEKI TARTOMÁNY

Esztergomi egyházmegye

A kérvények folyamán előforduló suffraganeus püspökségek:

Egri egyházmegye
Győri egyházmegye
Nyitrai egyházmegye
Pécsi egyházmegye
Váci egyházmegye
Veszprémi egyházmegye

Esztergomi egyházmegye.

I. Templomok és oltárok:

Esztergom, ker. szent Jánosról nev. plebániatemplom.[1]

A borsodmegyei *Ónod* községben, mely egyházhatóságilag az esztergomi egyházmegyéhez tartozott, Zudar Péter és fivérei ujjáépítették a *mindenszentekről* nevezett plébániatemplomot. 1363-ban, amikor V. Orbán pápa a templomot bucsúkkal látta el, az építés még nem volt befejezve.[2]

Szencz = Wortberg, Pozsony m., szent Misklósról nev. plebániatemplom.[3]

Szentistván, esztergomegyházmegyei község, szent István királyról nev. plébániatemploma 1357. április 27-én bucsút kapott.[4]

Zsegra (Siigra, Sygra, Theiner: Sugra), Szepes m., — villa de s. Spiritu.[5]

Az esztergomi székesegyház Mária-oltárának javadalmáért, egyik 1359. február 10-én kelt kérvény szerint, Jánosfia István esztergomi és egri kanonok az apostoli szék előtt pört folytatott.[6]

II. A káptalanok.

1. Az esztergomi káptalan.

a) Olvasókanonokok (lectores):

Demetrius 1345—1352.

Telegdi Tamásnak közvetlen utóda. 1352-ben halt meg.[7]

Valentinus natus Johannis Bani de genere Szentemágocs 1353-tól.

Demeter utóda, kineveztetésének kelte: 1353. március 3.[8] Nagybátyja, Dorozsma nb. Garay János veszprémi püspök ajánlotta kinevezésre. Pécsi és veszprémi kanonok is volt. 1355. julius 11-én káptalani méltóság rezerváltatott részére.[9] 1374-ben pécsi püspök, 1380-ban bibornok.

[1] CXC.
[2] CCCLXX.
[3] XCI. — Suppl. I. p. II. 244. 513.
[4] LXXXIV. — A kérvény nem határozza meg közelebbről a községet.
[5] CLXX. [6] CLXXXVII. [7] IV. [8] IV. [9] LIX.

Gallus Valentini 1374.

Bullás.[1]

b) **Éneklőkanonok** (cantor):

Gallus Valentini 1365 előtt, 1373.[2]

c) **Őrkanonokok** (custodes):

Stephanus Oliverii de genere Ratot 1357-ig.[3]

Andreas Fortis 1357-től.

Miklós kalocsai érsek udvari papja, zágrábi és bácsi kanonok, dubiczai főesperes, 1357-től királyi káplán. Mint ilyen 3 évre fölmentést kapott, hogy a király szolgálatában egyházi javadalmaitól távol élvén, azok jövedelmét zavartalanul élvezhesse. Őrkanonoki kinevezése 1357. junius 13-án kelt.[4]

d) **Főesperességek és főesperesek:**

Supplicatioinkban a következő főesperességekről van szó: *Bars, Nyitra, Esztergom, Zólyom,* XXI., LXI., CLIX., CCXXXVI., CCLXII., CCLXV.

Barsi főesperesek:

Conradus de Scupellenberch (Skultéti) 1352-ig.[5]

Demetrius Thomae Jánoki de genere Hunt-Paznan 1352-től.

Kinevezésének kelte: 1352. január 15.[6] Bár 1355-ben VI. Ince pápa Barsi Mihályt is kinevezte barsi főesperessé, kétségtelen, hogy Demeter akkor már hivatalban volt és azontul is zavartalanul megmaradt benne.[7]

Michael Jacobi de Bars 1355.

Bullás. Kinevezése 1355. augusztus 17-én kelt, kinevezését Nagy Lajos király szorgalmazta, bár a barsi főesperesség már 1352. január 15-e óta be volt töltve.[8] Kinevező bullája alapján persze érvényesíteni is iparkodott jogait, ami sok pénzébe és még több fáradságába került, de hiába. 1359. junius 8-án ismét a király folyamodott érdekében és a folyamodványban előadván mindeze-

[1] L. mint kői prépostot.
[2] L. uo.
[3] L. mint budai prépostot.
[4] XCVII., CIII., CCCVIII.
[5] L. mint nyitrai főesperest
[6] Suppl. I. p. II. 228. 477.
[7] LXI.
[8] LXI.

ket, kárpótlásul rezervációt kért valamely méltósággal vagy hivatallal egybekötött javadalomra az esztergomi egyházmegye területén. Különben már régebben nyitrai és székesfehérvári kanonok volt, mint királyi káplán udvari szolgálatot teljesített.[1]

Esztergomi főesperes (a mindenkori szentgyörgymezei prépost):

Johannes Andreae 1352-től.[2]

Nyitrai főesperes:

Conradus de Scupellenberch (Skultéti) 1352-től.[3]

1360-ban egyik külföldi származású udvari papja érdekében folyamodott.[4] Julius 28-án pedig Vilmos bibornok, esztergomi nagyprépost őt ajánlotta egy pécsi kanonoki stallumra, bár a nyitrai főesperességen kívül a szepesi, bácsi és egy kölnegyházmegyei társaskáptalanban is bírt javadalmas kanonoki stallummal.[5] A bibornok folyamodványában káplánjának nevezi Skultéti Konrádot.

Zólyomi főesperes:

Gregorius Johannis 1358.[6]

e) Kanonokok:

Guillelmus Gilberti Biterrensis † 1348. május 19.[7]

Johannes Martini de Olaszy 1348.

Gilbert fia Vilmos stallumába nevezte ki a pápa 1348. május 25-én. Akkor már javadalmas budai kanonok volt és mint kinevezett váci kanonok ott is egy kanonoki javadalom megüresedésére várt.[8]

Demetrius 1352-ig.[9]

Conradus de Scupellenberch (Skultéti) 1352.[10]

[1] CCXXXVI.
[2] L. mint szentgyörgymezei prépostot.
[3] Suppl. I. p. I. pag. 179—80.
[4] CCLXII.
[5] CCLXV.
[6] CLIX.
[7] CCXXIX. — Suppl. I. p. I. pag. 185.
[8] CCXXXII.
[9] L. mint lectort.
[10] L. mint nyitrai főesperest.

Demetrius Thomae Jánoki de genere Hunt-Páznán 1352.[1]

Valentinus natus Johannis Bani de genere Szentemágocs 1353-tól.[2]

Ladislaus Ulrici de Plaga de Wilyelmow 1353-ig.

Prágaegyházmegyei pap, István kir. hercegnek volt tanítója, több káptalannak javadalmas kanonokja, 1347-ben kinevezett bácsi prépost.[3] Ez a fényes és jövedelmező pálya azonban váratlanul megszakadt: László kegyvesztett lett volt tanítványa, a királyi herceg előtt. Már 1352. junius 6-án[4] «önkényt» megvált esztergomi és győri stallumától. 1353. junius 12-én[5] a pápához intézett panaszos kérvényében azonban azt mondja, hogy e stallumoknak még mindig birtokában van. Valószinű tehát, hogy fenti lemondása nem volt önkénytes, hanem hogy akkor kezdődött közte és a királyi herceg között az egyenetlenkedés. István királyi herceg haragja, ugy látszik, engesztelhetetlen volt, László *néròi üldözésnek* minősíti, mely elől külföldre kellett menekülnie. Miután keresztényszigeti[6] plébániajavadalmától megfosztotta, egyuttal azt is megakadályozta, hogy kanonoki javadalmainak jövedelmét fölvehesse. Nem tehetett tehát egyebet, mint hogy lemondván összes magyarországi javadalmairól, hazájában, a prágai egyházmegyében keresett kárpótlást. VI. Ince pápa elfogadta a lemondást és kérését teljesítette.

Johannes Andreae 1353.[7]

Petrus Ladislai 1353-ig.

1353. augusztus 22-én veszprémi nagyprépost[8] lett és akkor esztergomi stallumáról lemondott.[9]

Stephanus Mauritii 1353-tól.

Péter veszprémi nagyprépost utóda, kinevezése 1353. auguszt. 22-én kelt.[10] Fölszentelt pap és 1353-ig kissingi plébános volt.

[1] L. mint barsi főesperest.
[2] L. mint lectort.
[3] V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 183—4.
[4] Suppl. I. p. II. 239. 497.
[5] XV.
[6] Az első kötetben az erdélyi egyházmegyéhez soroztam, a középkorban azonban az esztergomi egyházmegye joghatósága alá tartozott.
[7] XXI. V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 187—8.
[8] L. ott. [9] XXII. [10] XXIII.

Petrus Stephani 1353.

Nagy Lajos király kérésére, 1353. december 9-én,[1] méltósággal vagy hivatallal egybekötött javadalomra kapott rezerváló bullát. Supplicatioink folyamán nincsen nyoma, hogy e jogát később érvényesíthette volna. Trencséni főesperes volt.[2]

Andreas Stephani 1353.

Már 1353 előtt javadalmas esztergomi kanonok és ugyanott néhány tizednegyednek élvezője volt. A király 1353. december 9-én írt kérvényével, melyben káplánjának nevezi, káptalani méltóságot vagy egyházmegyei hivatalt biztosított részére.[3]

Petrus Begonis 1353.[4]

Valentinus Johannis Bani de genere Szentemágocs 1353.[5]

Johannes Michaelis de Zowath 1354.

Kinevezésének kelte: 1354. október 14.[6] Váradi (eccla colleg. min. BMV.) kanonok volt és Páduában az egyházjogot tanulta.

Michael Jacobi de Bars 1355.[7]

Nicolaus Nicolai de Zsegra 1356.[8]

Thomas Simonis de Spinis (de genere Balogh) 1357.[9]

Stephanus Oliverii de genere Rátót 1357.

Supplicatióink 1357-ben említik, amikor budai prépost lett. Azelőtt esztergomi őrkanonok volt. Hogy ezt a tisztséget mikor nyerte el, nincsen közelebbi adatunk. Mint budai prépost is megmaradt esztergomi kanonoknak.[10]

Andreas Fortis 1357.[11]

Stephanus Nicolai Treutel 1357.[12]

Gregorius Johannis 1358.

[1] XXXIII.
[2] L. ott.
[3] XXXIV.
[4] XXXVI.
[5] L. mint lectort.
[6] IL.
[7] L. mint barsi főesperest,
[8] L. mint hántai prépostot.
[9] L. mint szenttamási prépostot.
[10] L. mint budai prépostot.
[11] L. mint custost.
[12] L. mint csázmai prépostot.

Zólyomi főesperes. 1358. augusztus 6-án Gilétfy László veszprémi püspök kérésére nevezte ki VI. Ince pápa esztergomi kanonokká. Különben váradegyházmegyei klerikus volt.[1]

Johannes de Zsegra 1358.

Esztergomegyházmegyei klerikus, kinevezésének kelte: 1358. szeptember 25.[2]

Stephanus Johannis 1359.

Egri János, a király gyóntatója pártfogolta. 1359 február 10-én kanonoki stalluma mellé rezervációt kapott a legközelebb megüresedő és méltósággal vagy hivatallal egybekötött javadalomra. A vonatkozó kérvény szerint már regebben bevezetett egri kanonok is volt, az esztergomi egyházmegyében néhány tizednegyedet is élvezett és a székesegyház Mária-oltárának igazgatói tisztéért az apostoli szék előtt pört viselt.[3]

Johannes Jacobi de Mencsel (Monichhel) 1359.

Veszprémegyházmegyei klerikus. Kinevezése 1359. junius 30-án kelt.[4]

Nicolaus Johannis de Leucha 1360.

1360. julius 29-én[5] nevezte ki a pápa rezerváló bullával arra a kanonoki javadalomra, mely Bebek Domonkosnak csanádi püspökké történt kinevezése folytán volt üresedésben. Nyitrai éneklőkanonok[6] és szepesi javadalmas kanonok volt.[7]

Dominicus Dominici dictus Bebek de Csetnek de genere Ákos 1361-ig.[8]

Michael Padus 1361.[9]

Alexander Nicolai 1361.[10]

Michael Stephani 1363.

Skultéti Konrád nyitrai főesperessel együtt járt királyi követségben Avignonban és ez alkalommal, 1363. julius 6. (julius 11.: CCCLXXIX.)-án neveztetett ki kanonokká. Szerpap volt.

[1] CLIX.
[2] CLXX.
[3] CLXXXVII.
[4] CCXXXIX.
[5] CCLXVIII.
[6] 1352. V. 3.
[7] Suppl. I. p. II. 197. 502., 237. 493.
[8] L. mint csanádi püspököt.
[9] L. mint váci lectort.
[10] L. mint patai főesperest.

Addig, úgy látszik, más egyházi javadalommal nem bírt még, hanem Konrád főesperes személyes környezetéhez tartozott.[1]

Stephanus Pauli 1366.

Erzsébet ifj. királynénak káplánja és már régebb idő óta nyitrai javadalmas kanonok volt. Esztergomi kanonok 1366. junius 23-án lett.[2]

Nicolaus natus comitis Johannis 1366.[3]

Martinus Benedicti 1366.

Zágrábegyházmegyei fölszentelt pap volt, a marseillesi apát ajánlotta kinevezésre 1366. julius 7-én.[4]

f) Plébánosok és egyszerű javadalmasok:

Plébánosok:

Johannes Andreae 1346.

Verebélyi plébános,[5] szentgyörgymezei prépost.

Stephanus Mauritii 1353-ig.

Kissingi plébános. 1353. augusztus 22-én kineveztetvén esztergomi kanonokká, plebániájáról le kellett mondania.[6]

Johannes Chatonis 1359.

Esztergomban, a ker. szent Jánosról nev. egyház plebánosa.[7]

Paulus Henrici de Kassa 1361.

Karpini plébános, szepesi és egri kanonok.[8]

Nicolaus de Brassó 1366-ig.

Brassói plebánosból knini püspök lett.[9]

[1] CCCLXXVIII–IX.
[2] CDXVII.
[3] L. mint szenttamási kanonokot.
[4] CDXXXIV.
[5] XXI. V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 187–8., p. II. 156. 310.
[6] XXIII.
[7] CXC., l. mint esztergomi kanonokot.
[8] L. ott, v. ö. CCXCIV. [9] CCCXCIV.

Nicolaus de Corona 1366.

Wydenbachi (Vidombák), 1366-tól *brassói* plébános.[1]

Nicolaus Petri de Brasso 1366-tól.

Esztergomegyházmegyei klerikus, *wydenbachi* (vidombáki) plébános, kinevezésének kelte : 1366. március 12.[2]

g) Oltárigazgató :

Stephanus Johannis 1359.

Esztergomi és egri kanonok. Az esztergomi székesegyház Mária-oltárának javadalmáért pörben állt.[3]

2. Szenttamási prépostok :

Dominicus Dominici dictus Bebek de Csetnek de genere Ákos 1357-ig.[4]

Thomas Simonis de Spinis de genere Balogh 1357-től.

Krasznai főesperes és erdélyi, 1354 óta váradi kanonok. 1357. április 25-én szenttamási prépost, ebben a méltóságban a szepesi prépostta kinevezett Bebek Domonkosnak utóda. Mint prépost a főesperességen kívül minden egyéb javadalmát megtartotta. 1363. augusztus 31-én V. Orbán pápa engedélyével öccsével, Simonnal kambiált, melynek alapján Tamás váci, Simon pedig erdélyi kanonok lett.[5]

Kanonokok :

Johannes Chatonis 1359.

Az esztergomi ker. szent Jánosról nevezett templom plebánosa, majd szenttamási kanonok. 1359. május 18-án Himfi Pálfia Benedek főispán egy esztergomi székeskáptalani kanonoki stallumra ajánlotta kinevezésre, de a kérvény töröltetett.[6]

[1] CCCXCIV., l. a helységeknél.
[2] CCCXCV.
[3] L. mint esztergomi kanonokot, v. ö. CLXXXVII.
[4] L. mint csanádi püspököt.
[5] LII. LXXXI—II., CCCIII., CCCVIII.
[6] CXC.

Nicolaus natus comitis Johannis 1358.

1358. december 30-án[1] Erzsébet anyakirályné egy esztergomi székeskáptalani kanonoki stallumot kért a számára, a pápai bulla alapján azonban akkor csak egy szenttamási stallumhoz juthatott. 1366. junius 13-án Frankói István nyitrai püspök uj folyamodványt nyujtott be érdekében: rezervációt kérvén az esztergomi székeskáptalanban legközelebb megüresedő méltósággal vagy hivatallal kapcsolt javadalomra.[2] Már 1358 előtt javadalmas egri kanonok volt.

3. Szentgyörgymezei prépost:

Johannes Andreae 1352-től.[3]

4. Pozsonyi prépostok és a káptalan:

a) Prépostok:

Guillelmus de Pusterla de Mediolano 1352. 1374.[4]

Blasius Cosmae 1352—1357.

VI. Kelemen 1352. január 13-án, Nagy Lajos király ismételt sürgetésére, Pusterlai Vilmost elmozdítván, Kozmafia Balázst nevezte ki pozsonyi prépostté. Mégis egyik 1354. április 16-ról[5] keltezett kérvény bitorlónak nevezi Balázst, pedig a kérvényt a királyi udvarhoz közel álló személy írta. A rezervációk nyomán támadt zavarok adják meg ennek is magyarázatát, kétségtelen azonban az is, hogy Pusterlai Vilmos sohasem adta föl a pozsonyi prépostsághoz fűzött jogát és a pápai kancellária ezt a jogfolytonosságot regisztrálta is. Pusterlai Vilmos különben a pápai udvarban élvén, tekintélyével és befolyásával is azon volt, hogy e jogfolytonosság ébren és állandóan napirenden tartassék, egyelőre azonban VI. Ince sem tekinthetett el a magyar király jogos és nyomatékosan hangsulyozott indokai fölött,[6] melyek miatt a szépen jövedelmező pozsonyi prépostságban Balázst, illetve azt kellett meghagyni, akit e fontos méltóság betöltésére a magyar király tartott alkalmas és szükséges egyéniségnek. Balázs 1357—

[1] CLXXXIV.
[2] CD.
[3] XXI. — Suppl. I. p. I. pag. 187—8.
[4] XLII. — Suppl. I. p. I. pag. 188—9. (9. jegyzet.)
[5] XLII. [6] V. ö. Suppl. I. p. II. 228. 476.

1358-ig lehetett a prépost, 1358-ban már *Márton* nevével találkozunk. Talán ő utána sikerült Pusterlai Vilmosnak mégis régi jogát érvényesíteni, mert amikor 1374. augusztus 11-én XI. Gergely pápa motu proprio Corsinoi Péter bibornokot nevezi ki pozsonyi préposttá, a kinevező bullában azt olvassuk, hogy ez a méltóság és javadalom ezuttal Pusterlai Vilmos milánói érsek halálával üresedett meg.

b) Őrkanonokok:

Petrus de Polonia 1360-ig.

Pusterlai Vilmos bibornok, prépostnak volt a helynöke. Nevével supplicatioink folyamán csak halála után, illetve a custosi stallum új betöltése alkalmával találkozunk.[1]

Jacobus Michaelis 1361-től.

Már 1361 előtt javadalmas pozsonyi kanonok. Petrus de Polonia halála után az akkori pozsonyi prépost (hihetőleg ismét Pusterlai Vilmos) őt nevezte ki őrkanonokká, amihez 1361. május 5-én a pápa megerősítését is megkapta.[2]

c) Kanonokok:

Michael Cynke 1345 előtt.[3]

Simon de Legnitz 1353.

Nagyon valószinű, hogy a pozsonyi kanonoki stallumot 1352-ben nyerte el. Akkor t. i. július 8-án Jegerdorfi Pál püspök fölmentést eszközölt ki részére, hogy a királyi pár szolgálatában vagy valamelyik egyetemen tanulmányainak élvén, javadalmait zavartalanul élvezhesse.[4] És amikor 1353. április 20-án Nagy Lajos király még egy prágai kanonoki javadalmat is kért részére,[5] a kérvény szerint — melyben a király őt különösen kedvelt káplánjának nevezi — már pozsonyi és boroszlói kanonok volt. A pápa ezuttal nem teljesítette a király kérését, mert a prágai káptalan akkor már nem bírt el több kanonokot. Ehelyett 1360. szeptember 1-én[6] rezervációt kapott méltósággal vagy hivatallal egybekötött

[1] CCXCVI., CCCLXII.
[2] CCXCVI., CCCLXII.
[3] L. mint veszprémi custost.
[4] Suppl. I. p. II. 245. 517.
[5] VII.
[6] CCLXXXV.

nagyobb javadalomra a boroszlói egyházmegyében, ennek ellenében azonban megvált pozsonyi stallumától. Akkor már a salzburgi érsek káplánja volt. Valószinű, hogy Magyarországból végleg eltávozott.

Johannes Henrici dictus Ehrenreich de Znaim (Znoynia) 1354.[1]

Mathias Wolfhardi de Ruspach 1358.[2]

Petrus de Polonia 1360-ig.[3]

Henricus Herdegein 1360.

Naumburg-egyházmegyei (suffr. Magdeburg) fölszentelt pap, Erzsébet királyné pápai követe, kinevezésének kelte: 1360. április 20.[4]

Jacobus Michaelis 1361-től.[5]

Johannes Brigant 1363-ig.

Nevét supplicatioink halála után említik.[6]

Alexius Matthaei 1363-tól.

Kinevezésének kelte: 1363. március 3.[7]

Brictius Benedicti 1366.[8]

Jacobus Nicolai 1366.

A királyi pár ajánlására nvezte ki V. Orbán pápa 1366. junius 23-án.[9] Esztergomegyházmegyei klerikus volt.

Michael Ramaz de Zomlin 1366.

A nyitrai püspök ajánlotta kinevezésre V. Orbán pápának, 1366. julius 6-án. A biharmegyei Zomlini család tagja, a vonatkozó kérvény is váradegyházmegyei klerikusnak mondja. A Zomliniak ismeretes családfájában előfordul Mihály királyi jegyző, aki azonos lehet Mihály kanonokkal. Később bizonyára elhagyta az egyházi pályát.[10]

[1] L. mint hántai prépostot.
[2] L. mint nyitrai lectort.
[3] L. mint őrkanonokot.
[4] CCLII.
[5] L. mint őrkanonokot.
[6] CCCLXVIII.
[7] CCCLXVIII.
[8] L. a nyitrai egyházmegyében.
[9] CDXIV.
[10] CDXXVIII.

d) Plebánosok és egyszerű javadalmasok:

Johannes Andreae 1352.

Szent László kápolnájának igazgatója.[1] Esztergomi kanonok.

Johannes Henrici de Znaim 1354.

A Szent Lőrincről nevezett egyház plébánosa.[2] Hántai prépost,[3] pozsonyi kanonok.

Alexius Gregorii 1357.

A pozsonyi prépost adományozási körzetébe eső egyházi javadalomra kapott kinevező bullát, 1357. május 26-án. A pécsi éneklőkanonoki stallum ellenében később lemondott erről a jogáról.[4]

Andreas Lucae de Gello 1359.

Hasonló kinevezést kapott 1359. május 18-án.[5]

5. Szepesi prépostok és kanonokok.

a) Prépostok:

Dominicus Dominici dictus Bebek de Csetnek de genere Ákos 1356—1360.[6]

Benedictus Georgii Heem (Himfi) 1360—1379.[7]

b) Kanonokok:

Nicolaus Johannis de Leucha 1349-től.[8]

Arnoldus de la Caucina 1352.

1352. május 3-án[9] nevezte ki VI. Kelemen pápa. 1353. május 12-én[10] megsürgette a kinevező bulla expediálását. Titeli, krakói, boroszlói és gnezeni kanonok is volt. Magyarországba mint pápai tizedszedő került.

Johannes Hamanny dictus Chnobloch 1358.

A vonatkozó kérvény szerint a Moetnitzi (minden további megjelölés nélkül) plebániáért pört folytatott és a pört elvesz-

[1] XXI.
[2] XLI. LVIII.
[3] L. ott.
[4] CIL.
[5] CCIX.
[6] L. mint csanádi püspököt.
[7] L. mint veszprémi kanonokot.
[8] L. az esztergomi kanonokok között.
[9] Suppl. I. p. II. 493.
[10] IX.

tette. Esztergomegyházmegyei fölszetentelt pap volt. 1358. április 8-án lett szepesi kanonok.[1]

Dominicus Dominici dictus Bebek de Csetnek de genere Ákos 1360-ig.[2]

Conradus de Scupellenberch (Skulteti) 1360.[3]

Nicolaus Nicolai de Libenow 1360.

Kázmér lengyel király udvari káplánja, boroszlóegyházmegyei fölszentelt pap. A lengyel király ajánlotta kinevezésre VI. Ince pápának, 1360. aug. 17-én.[4]

Paulus Henrici de Kassa 1361.[5]

c) Egyszerű javadalmas:

Michael Jacobi de Novoloco 1359.

Esztergomegyházmegyei klerikus. 1359. május 18-i kelettel kapott kinevező bullát a szepesi prépost adományozási körzetébe eső egyházi javadalomra.[6]

III. Az esztergomi egyházmegyéből származott klerikusok:

Johannes Laurentii de S. Martino 1355.

Pozsegai és pécsi kanonok, a Szepességből származott.[7]

Jacobus Andreae de Verofola 1357.

Esztergomegyházmegyei klerikus, gvercsei főesperes.[8]

Georgius Pauli 1357.

Győri kanonok.[9]

Dionysius Johannis de Maróth 1358.

Esztergomegyházmegyei szerpap, mosoni főesperes.[10]

1 CXL.
2 CCLXVI.
3 L. mint nyitrai főesperest.
4 CCLXXVII.
5 L. mint egri kanonokot.
6 CXCI.
7 LXV. CXLVIII.
8 LXXIII., 1. a zágrábi egyházmegyében.
9 L. ott, CIV.
10 L. a győri egyházmegyében.

Benedictus Johannis 1358.[1]

Michael Jacobi de Novoloco 1359.[2]

Michael Heuclin de Kesző 1359.

Esztergomegyházmegyei fölszentelt pap, nyitrai kanonok.[3]

Stephanus Dominici 1359.

Veszprémi kanonok.[4]

Nicolaus Ladislai de Zsegra 1360.

Egri kanonok.[5]

Paulus Johannis 1378.

Váradi kanonok, VII. Kelemen ellenpápa nevezte ki.[6]

IV. Plebániák:

Brassó, mint plebánia, a CCCXCIV—V. suppl. szerint az esztergomi egyházmegyéhez tartozott. Plebánosai: *Brassói Miklós,* aki 1365. szeptember 5-én knini püspök lett. Utóda 1366. március 12-iki kinevezési kelettel: *Miklós (de Corona),* volt vidombáki (wydenbachi) plébános.[7]

Ker. szent Jánosról nevezett plebániatemplom *Esztergomban,* plébánosa: *Chatófia János* szenttamási kanonok.[8]

Kárpin (Corpin), plebánosa: *Kassai Henrikfia Pál* egri kanonok.[9] 1361.

Kissing (Chysich),[10] ma puszta Megyer és Óbuda között és a békésmegyeri plébániához tartozik. Plebánosa 1353-ban: *Moricfia István,* esztergomi kanonok.

Ónod, Borsod megye.[11]

Szencz, Worthberg, Pozsony m. Plebánosa 1352-ben *Brünni Bertholdfia Péter* vasvári prépost,[12] kivel 1357-ben már mint püspökkel találkozunk.[13] Az I. kötetben megfejtetlenül maradt Worthberg helység neve.[14]

[1] L. mint egri kanonokot.
[2] L. mint szepesi javadalmast.
[3] CXCIV.
[4] CCXVII.
[5] CCLX.
[6] CDXLIV.
[7] CCCXCIV—V.
[8] CXC.
[9] CCXCIV.
[10] XXIII.
[11] L. a templomoknál.
[12] Suppl. I. p. II. 244. 513.
[13] XCI.
[14] Suppl. I. p. I. pag. 194.

Szentistván, esztergomegyházmegyei plébánia szent István király tiszteletére épült templommal. Közelebbi adatot nem nyujt a vonatkozó kérvény.[1]

Wydenbach = *Vidombák*, az esztergomi egyházmegyéhez tartozó brassómegyei plébánia, plébánosai: 1366-ig *Miklós* (de Corona), 1366. március 12-től *Brassói Péterfia Miklós*.[2]

V. Helységek:

Brassó.[3]

Kissing — Chysich, Pilis m.[4]

Ónod, Olnod, Borsod m., a Zudar cs. birtoka.[5]

Szentistván (Villa sancti Stephani), a vonatkozó kérvény nem határozza meg közelebbről.[6]

Vidombák (Wydenbach), Brassó m., mint plébánia az esztergomi egyházmegyéhez tartozott.[7]

Zsegra, Siigra, Sygra, Szepes m., a Szentlélekről nev. plébániatemplommal, a Pócs cs. birtoka.[8]

Egri egyházmegye.

I. Püspök:

Nicolaus de genere Pécz 1330—1361. — Suppl. CXXV., CCXCV.

Jánoki Tamásfia László egri prépost halála után saját hatáskörében Jánosfia László borsodi főesperest nevezte ki prépostta.[9] A kinevezést 1358. február 25-én a pápa is megerősítette.

Antalfia Miklós halála után pedig a patai főesperességet Miklósfia András egri éneklőkanonokkal töltötte be. 1361. május 3-án[10] az új főesperes nevében pápai megerősítésért folyamodott.

Többet VI. Ince pápa kérvénykönyveiből nem tudunk meg róla. 1362-ben már nem élt.

Utóda *Kacsich nb. Shéchényi Mihály* váci püspök. Egyetlen egy kérvénye sem maradt ránk.

[1] CXC.
[2] CCCXCIV—V.
[3] CCCXCIV—V.
[4] XXIII.
[5] CCCLXX.
[6] LXXXIV.
[7] CCCXCIV—V.
[8] CLXX.
[9] L. a prépostok sorában.
[10] CCXCV.

II. Káptalan:

a) Nagyprépostok:

Ladislaus Thomae Jánoki de genere Hunt-Páznán 1352—1357.

VI. Ince pápa kérvénykönyveiben nevével csak halála után, illetve a préposti stallum új betöltése alkalmával találkozunk.[1]

Ladislaus Johannis 1358.

Bullás. Borsodi főesperes. Dörögdi Miklós püspök nevezte ki Jánoki László halála után és 1358. február 25-én föltételesen a pápa is megerősítette. Azonban Treutel István kinevező bullája korábban kelt és minden föltétel nélkül állíttatott ki, jogát tehát nem tudta érvényesíteni.[2]

Stephanus Nicolai Treutel 1358—9.

Treutel Miklós pozsonyi főispán fia. 24 éves és javadalmas esztergomi kanonok volt, amikor 1358. február 20-án egri prépost lett.[3]

Másfél hónappal később, Gilétfy Lászlónak veszprémi püspökké történt kinevezésével megüresedett a csázmai prépostság is, ezt a méltóságot Coppenbachi Henrikfia Vilmos királyi titkárral töltötte be a pápa.[4] Coppenbachi Vilmost Nagy Lajos király ajánlotta kinevezésre, míg Treutel Miklósért Kerekegyházi Laczkfy Miklós folyamodott.

Amikor a két új prépost székhelyét már elfoglalta, a király máskép határozott: Vilmost az egri, Istvánt pedig a csázmai prépostságban kivánta látni.

1359. július elején tehát Vilmos bibornok, esztergomi nagyprépost előtt Avignonban lemondtak prépostságaikról és pápai engedélyt kértek a kambiumhoz. A pápa julius 14-én[5] ehhez hozzájárult. Egy évvel később, 1360. augusztus 16-án[6] Treutel István újból folyamodik: ő, *mivel a király úgy kivánta,* átment a csázmai prépostságba és Vilmos is zavartalanul élvezi az egri préposti javadalmat; mivel azonban a kinevező bullák még mindig nincsenek a kezében, ismételten és utólagosan pápai megerősítést kért. Nem gondolhatunk mást, mint hogy az 1359-i kambiumot megerősítő bullák eltévedtek vagy elvesztek és a rezervációk okozta zavarok

[1] CXV. [2] CXXV. [3] CXV. [4] CXXVIII. [5] CCXL.
[6] CCLXXII.

között mindenki féltette hivatalát és javadalmát. Ez utóbbi folyamodásnak azonban egy kellemetlen következménye is volt: a megerősitéssel a pápa Istvánt arra kötelezte, hogy a császmai prépostságból ez utóbbi megerősítésig bevett minden jövedelmet megtéríteni tartozik.

Mint egri nagyprépostnak egy külön kanonoki javadalomhoz is volt joga; 1359-ben a stallumhoz kapcsolt javadalmat még nem foglalhatta el, a kambiumnál azonban föntartotta jogát a stallumhoz és javadalomhoz; 1360-ban már javadalmas egri kanonok volt és ezt mint császmai prépost is megtartotta.[1]

Guillelmus Henrici de Bergzabern de Coppenbach 1359–1360.[2]

Johannes Dominici de Surdis de Placencia[3] 1361–1362.

1351. május 29-e óta kalocsai prépost volt,[4] egri préposttá 1361. február 4-én neveztetett ki.[5] Vilmos közvetlen utóda. 1362-ik év végén váci püspök lett.[6]

Demetrius Petri 1363–1364.[7]

b) Olvasókanonok:

Johannes Nicolai 1352–1356.[8]

c) Éneklőkanonokok:

Jacobus 1348-ig.[9]

Alexander Nicolai 1349–1355.[10]

Georgius 1356-*tól.*[11]

d) Főesperességek és főesperesek:

Abauj, Borsod, Pankota, Patha, Szabolcs, Tarczafő (Tarcsa), Ung, Zemplén, suppl. XXXVI., L., CXXV., CXXXIX.,

[1] V. ö. CCCXX., CCCXL.
[2] L. mint pécsi püspököt.
[3] Plancenza — Piacenza Olaszországban. Kollányi után indulva (Eszt. kanonok. 55.) az I. kötetben tévesen Spanyolországot írtam.
[4] Suppl. I. p. I. pag. 269.
[5] CCLXXXVIII.
[6] L. ott.
[7] L. mint szerémi püspököt.
[8] L. mint küküllői főesperest az erdélyi egyházmegyében.
[9] CCXCV. — Anjoukori okmánytár V. 279. 147.
[10] L. mint patai főesperest.
[11] CCXCV. — Fejér, IX. 2. 519.

CCXXXIII—IV., CCXLVII., CCXCV., CCXCVII., CCCXXXIX., CCCXLI., CCCXLIII., CCCLVI., CCCLXXXI.

Abaujvári főesperes:

Dominicus Nicolai 1359.

1315-ben már mint abaujvári főpesperessel találkozunk vele.[1] Halálának évét nem tudjuk, csak annyi bizonyos, hogy 1359-ben még élt. Tehát 45 éven tul volt főesperes és egri kanonok. 1353 óta az egri egyházmegyében több tizednegyedet is élvezett, ezekről 1359-ben lemondott.[2]

Borsodi főesperes:

Ladislaus Johannis 1356-tól.[3]

Pankotai főesperesek:

Petrus Demetrii 1350-től.

Tatamérius fehérvári prépostnak unokaöccse, zempléni főesperes, egri és aradi kanonok. A zempléniből 1350-ben a pankotai főesperességbe ment át, a kambiumhoz 1353. december 9-én utólagos pápai megerősítést is kapott.[4]

Benedictus Clementis 1356—1359.

Hogy Demeterfia Péter meddig maradt meg hivatalában, nincs rá adatunk, 1356-ban azonban már Kelemenfia Benedek volt a pankotai főesperes.[5] Ez a javadalom, úgy látszik, még nem volt pápailag rezerválva, mert folytatólagosan az egri püspök töltötte be, a kinevezett (vagy a püspök) csupán utólagos megerősítésért folyamodott a pápához. Kelemenfia Benedeknél ez a kérvény is hiányzik és csak 1359-ben olvasunk róla, amikor a pankotai főesperességről lemondott és a pálos-szerzetbe lépett.[6]

Nicolaus dictus Bako 1359-től.

Az egri püspök nevezte ki, kineveztetésekor 20 éves és már esztergomi kanonok volt. A korhiányban dispenzáltatván a püspök kinevezését 1359. október 26-án a pápa is megerősítette.[7]

[1] Anjoukori okmánytár I. 390. 353.
[2] CCXLVII.
[3] L. a nagyprépostok között.
[4] XXXVI. — Suppl. I. p. I. pag. 200—1.
[5] Anjoukori okmánytár V. 29. 14.
[6] CCCXLI. [7] CCCXLI.

Patai főesperesek:

Nicolaus Anthonii 1353—1355.

1352-ben még László (dictus Katho), 1356-tól pedig már Miklósfia Sándor volt a patai főesperes. Antalfia Miklós tehát 1353. és 1355. között lehetett a főesperes. Amikor már régen nem élt, 1361-ben említi egyik supplicatio.[1]

Alexander Nicolai 1355-től.

1349-től 1355-ig éneklőkanonok volt, patai főesperes 1355-ben lett. Az egri püspök nevezte ki. 1361-ben pápai megerősitést is kért, mert mint a legtöbb nagyobb egyházi javadalomnál, itt is kétségek merültek föl, nem volt-e Antalfia Miklós halálakor ennek a javadalomnak betöltése szintén a pápának fentartva. Különben esztergomi és egri kanonoki stallummal is bírt.[2]

Szabolcsi főesperesek:

Nicolaus Arnoldi de Strelitz[3] 1352—1361.

Mint az I. kötetben leközölt és rá vonatkozó supplicatiokból kitünik, már 1345. szeptember 11-én szerzett rezerváló bullát méltósággal vagy hivatallal kapcsolt nagyobb javadalomra az egri egyházmegye területén. Szerzett jogát azonban csak 1352-ben érvényesíthette, amikor Dávid (1320—1350.) halálával megüresedett a szabolcsi főesperesség. Bizonyos, hogy csaknem állandóan Avignonban lakott és VI. Kelemen halála után De Judicis Vilmos bibornok környezetéhez tartozott. Befolyása tehát a pápai udvarban sem csökkent. Ezt ki is használta. 1359. junius 2-án váradi őrkanonokká neveztette ki magát, a stallumot azonban tényleg soha sem foglalhatta el.[4] 1360-ban, már mint öreg ember s mivel magyarországi javadalmainak jövedelmét Avignonból bizonyára csak nehezen tudta beszedni, arra határozta el magát, hogy egy meissen-egyházmegyei plébánia ellenében magyar egyházi hivatalairól és javadalmairól lemond. Röviddel azután Avignonban meghalt. Pózeni kanonok is volt.[5]

[1] CCXCV.
[2] CCXCV., CCCXLIII., CCCLXI.
[3] Suppl. I. p. I. pag. 202.
[4] CCCXXXVII., CDXIII.
[5] CCLXXI., CCXCVII., CCXCIX.

Nicolaus Johannis dictus Alexander 1359.[1]
Bullás.
Petrus de Monasterio 1361-től.

Francia származású, De Judicis Vilmos bibornok pártfogoltja, udvari káplánja és magyarországi megbizottja. Először 1360-ban hallunk róla, akkor egri kanonok[2], majd kalocsai éneklőkanonok lett.[3] 1361. augusztus 24-én[4] pedig szabolcsi főesperessé nevezte ki a pápa. A hivatalt és javadalmat minden nehézség nélkül elfoglalta és még 1370 után is mint szabolcsi főesperesről olvasunk róla.

Tarcsai (Tarczafő) főesperes:

Alexander Dionysii 1355-től.

Kői prépost volt,[5] a tarcsai főesperesség ellenében azonban 1355-ben lemondott erről a keveset jövedelmező méltóságról. Nagy Lajos szolgálattevő udvari káplánja volt. A zágrábi és az egri káptalanban még egy külön javadalmas stallummal is bírt.[6]

Ungi főesperesek:

Sixtus Johannis de genere Ajka 1351-ig.[7]

Petrus 1352.

Okmányaink 1352-ben Pétert nevezik meg mint ungi főesperest. Valószinűleg az egri püspök nevezte ki Sixtus halála után. Azonban Nagy Lajos királynak 1352-ben kelt előterjesztésére a pápa ideiglenesen és püspöksége meliorációja cimén Pál nándorfehérvári püspöknek adományozta ezt a javadalmat. Péter tehát elesett attól.[8]

Paulus Lucas Chestaltz 1352—1356.[9]

[1] L. mint váradi őrkanonokot.
[2] CCLXVII.
[3] CCXCVII.
[4] U. o.
[5] CCCXXXIX.
[6] CXXXIX., CCCXXVI. — L. a zágrábi kanonokok között.
[7] L. — Suppl. I. p. I. pag. 201. — Karácsonyi, MN. I. 82 sq.
[8] Anjoukori okmánytár V. 566. 352., 573. 352. Suppl. I. p. II. 494. — E kötetben: L.
[9] L., v. ö. mint nándorfehérvári püsp.

Nicolaus Johannis 1360.

Szintén külföldi származású. 1363-ban még szerpappá sem szenteltette magát, pedig — ahogyan az utólagosan megadott fölmentésben olvassuk — erre a kinevezéssel egyidejűleg köteleztetett.[1] Egri kanonok volt. A pápai megerősítés úgy szól, hogy az ungi főesperesség Sixtus halálával üresedett meg. Kétségtelen azonban az, hogy 1352-től legalább 1356-ig Pál nándorfehérvári püspök volt a főesperes.[2]

Zempléni főesperes:

Petrus Demetrii 1350-ig.[3]

e) Kanonokok:

Dominicus Nicolai 1315-től.[4]

Johannes Andreae 1326—1355.[5]

Jacobus 1348-ig.[6]

Guillelmus Gilberti Biterrensis 1348-ig.

Esztergomi, egri, pécsi, váci és veszprémi kanonok volt.[7]

Johannes Dominici 1348-tól.

Büki István kalocsai érsek udvari papja és apostoli követe. Kinevezése: 1348. május 25-én kelt.[8]

Alexander Nicolai 1349—1355.[9]

Petrus Demetrii 1350-től.[10]

Sixtus Johannis de genere Ajka 1351-ig.[11]

Petrus 1352.[12]

Paulus Lucas Chestaltz 1352—1356.[13]

[1] CCCLXXXI.
[2] L., CCCLVI.
[3] L. mint pankotai főesperest.
[4] L. mint abaujvári főesperest.
[5] XXI. — Borsodi főesperes.
[6] Éneklőkanonok.
[7] V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 247., ahol kiegészítendő, hogy egri és váci kanonok is volt.
[8] CCXXX.
[9] L. mint patai főesperest.
[10] L. mint pankotai főesperest.
[11] [12] [13] L. ezeket mint ungi főespereseket.

Ladislaus Thomae Jánoki de genere Hunt-Páznán 1352—1357.[1]

Johannes Nicolai 1352-től.[2]

Nicolaus Arnoldi de Strelitz 1352—1361.[3]

Nicolaus Anthonii 1353—1355.[4]

Paulus Pauli 1353.

Egeregyházmegyei fölszentelt pap volt, kinevezésének kelte: 1353. julius 2. Laczkfy Dénes kalocsai érsek ajánlotta kinevezésre.[5]

Alexander Nicolai 1355-től.[6]

Alexander Dionysii 1355-től.[7]

Georgius 1356-tól.[8]

Ladislaus Johannis 1356-tól.[9]

Benedictus Clementis 1356—1359.[10]

Demetrius Pauli Varadiensis 1357.

Kinevezésének kelte: 1357. január 12. Fölszentelt pap.[11]

Dominicus Petri de Széch 1357-ig.[12]

Stephanus Nicolai Treutel 1358—9.[13]

Dominicus 1358-tól.[14]

Borsodi főesperes.

Alexius Gregorii 1358-tól.[15]

Benedictus Johannis 1358-tól.

Esztergomegyházmegyei fölszentelt pap, Kerekegyházi Laczkfy Miklós káplánja. 1358-ban, Laczkfy Miklós ügyeiben Avignonban járván, VI. Ince pápa egri kanonokká nevezte ki.[16]

[1] L. mint nagyprépostot.
[2] L. mint olvasókanonokot.
[3] L. mint szabolcsi főesperest.
[4] L. mint patai főesperest.
[5] XIX.
[6] L. mint patai főesperest.
[7] L. mint tarcsai főesperest.
[8] L. mint éneklőkanonokot.
[9] L. mint borsodi főesperest.
[10] L. mint pankotai főesperest.
[11] LXXVIII.
[12] L. mint erdélyi püspököt.
[13] L. mint nagyprépostot.
[14] CXXV.
[15] L. mint pécsi lectort.
[16] CLXXII.

1359. május 18-án még egy váci kanonoki stallumra is szerzett bullát.[1]

Nicolaus Herbordi de genere Hahot 1358-tól.

A királyi kápolna káplánja, kinevezésének kelte: 1358. december 30.[2]

Nicolaus filius comitis Johannis 1359.[3]

Stephanus Johannis 1359.[4]

Guillelmus Henrici de Bergzabern alias de Coppenbach 1359—1360.[5]

Nicolaus dictus Bako 1359-től.[6]

Nicolaus Johannis dictus Alexander 1359.[7]

Andreas Calosi 1359.

Kinevezésének kelte: 1359. május 18.[8] Veszprémi klerikus volt.

Emericus Johannis Iváncs de genere Zovard 1359.

Mikor lett kanonok, nem állapíthatjuk meg, 1359. november 18-án[9] azonban már mint javadalmas kanonok a következő helységek tizednegyedének haszonélvezetében erősíttetett meg: Bölcs, Középnémeti, Lapispatak, Nagyida, Nádasd, Szakalya, Szakál, Somos, Vadász.

Nicolaus Johannis 1360.[10]

Petrus de Monasterio 1360.[11]

Paulus Henrici de Kassa 1360.

Kinevezésének kelte: 1360. augusztus 16.[12] Fölszentelt pap 1361-ben még nem foglalhatta el a stallummal járó javadalmat,

[1] CCII.
[2] CLXXXI.
[3] L. az esztergomi egyházmegyében.
[4] L. mint esztergomi kanonokot.
[5] L. mint pécsi püspököt.
[6] L. mint pankotai főesperest.
[7] L. mint váradi őrkanonokot.
[8] CCXXII.
[9] CCXLVII.
[10] L. mint ungi főesperest.
[11] L. mint szabolcsi főesperest.
[12] CCLXXIV.

de akkor azt olvassuk róla, hogy karpini, esztergomegyházmegyei plébános volt és ugyanakkor szepesi kanonokká is kineveztetett.[1]

Nicolaus Ladislai de Podvinna 1361.[2]

Johannes Dominici de Surdis de Placencia 1361.[3]

Demetrius Petri 1363—1364.[4]

Dionysius Nicolai de genere Héder 1365.[5]

Michael Petri 1378.

VII. Kelemen ellenpápa nevezte ki 1378. november 22-én.[6]

III. Egyszerű javadalmasok és az egri egyházmegyéből származott klerikusok:

Johannes Michaelis de Zowath 1354.

Az egri egyházmegyéből származott, Páduában tanult, esztergomi és váradi kanonok.[7]

Petrus Andreae 1359.

Váradi kanonok.[8]

Paulus Nicolai de genere Hermán 1359.

Erdélyi kanonok.[9]

Nicolaus Stephani de Pozsegavár 1366.

1366. junius 14-én kapott az egri püspök adományozási körzetébe eső egyházi javadalomra kinevező bullát. Pécsegyházmegyei klerikus.[10]

Ladislaus Ladislai 1378.

Váradi kanonok.[11]

Stephanus Ladislai 1378.

Váradi kanonok.[12]

[1] CCXCIV. [2] L. mint pozsegai kanonokot. [3] L. mint nagyprépostot. [4] L. mint szerémi püspököt. [5] L. mint győri főesperest. [6] CDXXXVI. [7] IL. [8] CCXVI. [9] L. ott. [10] CDI. [11] CDXLII. [12] CDXLIII.

Oltárigazgató:

Alexius Gregorii 1358.

Az egri székesegyház ker. szent János oltárának igazgatója. Ez a javadalom egy kanonoki stallumhoz volt kapcsolva.[1]

IV. Helységek:

Lapispatak Nagyida Szakalya Szakál Vadász	tizednegyedet fizető kapellániák v. ö. Suppl. I. p. I. pag. 208—9. Haszonélvezők: 1348-tól Pankotai András; 1359-ig Miklósfia Domonkos abaujvári főesperes; 1359-től Zovárd nb Iváncsfi Jánosfia Imre egri kanonok.[2]

Bölcs,[3] — a mai Belső- és Külső-Bölcs, szintén tizednegyedet fizető kapellániák, haszonélvezők: mint fönt.

Középnémeti,[4] — az I. kötetben (pag. 209.) megfejtetlenül maradt, — fenti tizednegyedet fizető kapellániákhoz tartozik.

Nádasd,[5] — az I. kötetben (pag. 209.) azt írtam, hogy a Torna-megyei *Nádaskának* felel meg; azonban Torna-megye mindig az esztergomi (most rozsnyói) egyházmegyéhez tartozott. Tehát az Abaujmegyei, a Hernád m. f. *Nádasdról* van szó.

Somos, — Eperjestől délre, Lapispataktól északra, Sáros megyében.[6]

Győri egyházmegye.

I. Templomok:

A vasmegyei *Hermán* község plebániatemploma szent István király tiszteletére épült. A Laczkfyak birtoka volt. 1358. február 24-én Kerekegyházi Laczkfy Miklós 100 napi bucsút eszközölt ki VI. Ince pápától a templomot látogató hivek részére.[7]

Kehk? (Kelik?), — a másoló rossz irása után nem lehet határozottan megállapítani, hogy melyik községről van szó. A supplicatio irásához legközelebb áll a vasmegyei *Keléd* és emellett szólna Himfi Benedek avignoni követsége is. A Himfiak ugyanis vasmegyei birtokosok voltak. — A kérvényben említett

[1] CCXLV., l. a pécsi egyházmegyében.
[2] CCXLVII.
[3] [4] [5] U. o.
[6] U. o. — Suppl. I. p. I. pag. 209. így javítandó.
[7] CXXIII.

község szent Györgyről nev. plebániatemploma 1359. május 18-án 40 napi bucsút kapott.[1]

A *szarvkői* vár alatt szent Anna tiszteletére épült templom állott. Alapítója hihetőleg Laczkfy István erdélyi vajda, mert a várat is ő építette. A templom gazdag volt értékes ereklyékben, ami annak a jele, hogy Laczkfy István és családja különös kegyelettel viseltettek a templom iránt. A szarvkői vár és a hozzátartozó birtokok, tehát a templom is, 1364-ben az Osl nemzetség Kanizsai ágának kezére került. Kanizsai István zágrábi püspök folyamodására 1366. junius 19-én[2] V. Orbán pápa 100 napi bucsút engedélyezett a templomnak.

Szentmargit (Margita, Szentmargitbánya, legrégibb néven: Mayád) sopronmegyei község védőszentje tiszteletére épült templomának VI. Ince pápa engedélyezett 100 napi bucsút, 1358. február 24-én.[3] Szintén a Laczkfyak birtoka volt, a bucsúért is Kerekegyházi Laczkfy Miklós folyamodott.

II. Püspök:

Colomannus 1337—1375. — Suppl. CLXXXVIII.

A győri egyházmegyének 1337-től 1375-ig Károly Róbert király természetes fia, *Kálmán* volt a püspöke.

Születési évét egész pontosan meg tudjuk állapítani a következő adatokból:

XII. Benedek pápának 1335. junius 24-én[4] kelt bullája szerint Kálmán házasságban élt atyától és hajadon leánytól született. Mária, Károly Róbert első neje pedig 1317. december 16-án halt meg, míg második nejével, Beatrixszel csak az 1318-ik év végén lépett házasságra. A királynak XXII. Jánoshoz írt levelében azonban azt olvassuk, hogy Kálmán 1333-ban életének 22-ik évében lett volna. Ezzel szemben a pápa által elrendelt vizsgálat azt bizonyította be, hogy a fiatal herceg 1333-ban még 17-ik életévét sem töltötte be.[5] Kálmán tehát Mária királyné életében, 1316-ban született.

[1] CCXXIII.
[2] CDVIII.
[3] CXXIII.
[4] Reg. Vat. tom. 119. ep. 625. — Theiner I. 604. 899.
[5] Theiner I. 595. 886.

Anyjáról Pór Antalnál[1] azt olvassuk, hogy Széchényi Tamás erdélyi vajdának leánya, Mihály váci püspöknek nővére lett volna. Ez puszta föltevés. Erre vonatkozó komoly adat még nem áll a történetírás rendelkezésére, minden fejtegetés tehát csak bizonytalan találgatás.

Nevelését és iskoláztatását Ivánka váradi püspök felügyeletére[2] bízta, mert ezzel is ki akarta mutatni, hogy természetes fiát nem szégyenli, kit különben attól sem tiltott el, hogy a hercegi címmel a koronás Anjou-címert is használhassa. Abból sem csinált titkot, hogy minél előbb püspöki rangra akarja emelni és kezdettől fogva a győri egyházmegye élére szánta őt. Már 1332-ben magának biztosította széküresedés esetére az új betöltés jogát,[3] a pápához intézett fölterjesztésben ugyan földrajzi és politikai okokra hivatkozott, de követei élőszóval mondták meg a király szándékát, hogy ezuton akar természetes fiának jövőjéről gondoskodni.

Egyelőre váradi éneklőkanonokká neveztette ki Kálmánt, aki akkor 16 éves volt. Két évvel később, 1334-ben meghalt XXII. János és a király sietett, hogy az új pápa jóindulatát is biztosítsa természetes fia részére. XII. Benedek engedett a király sürgetésének és 1335-ben a váradi és a csanádi püspökök lelkiismeretére bízta a föltételesen megadott dispenzáció kihirdetését, hogy Kálmán pappá, majd püspökké is fölszentelhető legyen. És még ugyanazon évben mint szerpapot már az esztergomi nagyprépósti méltóságban látjuk őt.[4] 1336-ban meghalt Miklós győri püspök is, az út tehát teljesen nyitva állott Kálmán előtt.

Azonban mégis támadhattak még nehézségek, mert püspöki kinevezése egy egész évig elhuzódott.

A jelek arra mutatnak, hogy a győri káptalan állást foglalt a királlyal és jelöltjével szemben. Talán a jelölt fiatal kora, talán már akkor is kevésbbé jó híre, mindenekelőtt Károly Róbert király erőszakoskodásai[5] tették indokolttá azt az aggodalmat, hogy a káptalan nem várhat sok jót a királytól és fiától. De a király nem engedett és a pápának is figyelemmel kellett lennie elődje rezerváló

[1] Századok XXIII. (1889.) 369—384.

[2] V. ö. Bunyitay, A váradi püspökség tört. I. 168.

[3] Theiner I. 553. 863.

[4] Fejér VIII. 4. 114.

[5] Károly Róbert ismételten elfoglalta a győri várat, az egyházi birtokokat lefoglalta és Miklós püspök iránt sok rosszindulatot mutatott.

bullájára. A változhatatlanba belenyugodott tehát a káptalan is és 1337. május 6-án[1] megjelent a bulla, mely Kálmánt, a «concorditer postulátus»-t,[2] a győri püspöki székbe emelte. Ugyanazon kelettel értesítést kaptak erről : a káptalan, az egyházmegye, az esztergomi érsek és a király. Junius 17-én megérkezett az engedély is, hogy püspökké szenteltesse magát.

A kinevezett püspököknek — mint már máshol is láttuk — le kellett mondaniok egyéb egyházi hivatalaikról és javadalmaikról. Ez a kötelezettség azonban csak a püspökké történt fölszenteléssel, tehát a püspöki székhely tényleges és végleges elfoglalásával egyidejüleg állott be. Supplicatioink folyamán azt tapasztaljuk, hogy pl. a püspökké kinevezett nagyprépost stallumának ujból való adományozása — rendszerint néhány hónapi időközről van szó — hozzávetőleg azt az időt jelzi, amikor a kinevezett püspökké szenteltett.

Kálmán esetében, aki esztergomi nagyprépost, váradi éneklőkanonok és székesfehérvári kanonok volt, XII. Benedek pápa az esztergomi préposti stallumot csak 1339. január 18-án töltötte be, amiből arra következtetünk, hogy Kálmán püspöki szentelése is az 1338. év végéig huzódott el.

Azontul aztán nem is hallunk róla lényegesebb dolgot egészen 1353. május 31-ig, amikor azt olvassuk VI. Ince pápa akkor kelt bullájában, hogy az esztergomi érsek Kálmán püspököt kihágásai miatt börtönbe vetette.

Mi történt 1339. és 1353. között, tehát tizenhat éven belül? ezt kérdezzük a bulla olvasásánál.

Nagy Lajos királynak és az akkori esztergomi érseknek, Vásári Miklósnak jelleme a vádat a priori alaposnak, a büntetést megokoltnak állítja elénk.[3] Viszont nem hagyhatjuk figyelmen kívül azokat a mellékkörülményeket sem, melyek alapján egyes történetírók Kálmánt a politika áldozatának mondják.

Károly Róbert halálával ugyanis Kálmán nemcsak atyját, de hatalmas pártfogóját is elvesztette. Erzsébet özvegy anyakirályné nem felejtette el, hogy Kálmán elhunyt férjének termé-

[1] Reg. Vat. tom. 124. ep. 194., 269.

[2] Pór semmivel sem bizonyítja, amit állít, hogy a káptalan per compromissum választotta meg Kálmánt.

[3] Pór nagyon egyoldaluan Nagy Lajos, Erzsébet királyné és a «szolgalelkű» Nagymartoni Pál országbíró áldozatának mutatja be Kálmánt, akinek póréből különben csak egy okmányt ismer.

szetes gyermeke volt. Ezt éreztette vele, elnyomta, később üldözte is és visegrádi udvarában sem tűrte meg többé. Kálmánt azonban királyi atyja, amíg élt, nemcsak kényeztette, hanem úgy kezelte, mintha születési hibája nem fosztotta volna meg a törvényes királyi hercegek jogaitól. Természetes, hogy a hirtelen, kedvezőtlen és megalázó átmenet dacossá tette és a surlódások közte és a királyi udvar között elkerülhetetlenek lettek. Az udvari intrikusok munkája, a folytonos besugások, vádakozások és rágalmak végre nyilt szakítást eredményeztek, lehet, hogy Kálmánban a keserűség és harag lehetetlen vágyakat is ébresztettek: a vége Kálmán bebörtönöztetése volt.

Igy okoskodnak azok, akik Kálmán püspököt, az ellene emelt vádak alól mindenképen tisztázni akarják.

Pedig ez egyoldalú védelem, mely megokolatlanul siklik el fontos és kétségtelen adatok fölött, sőt megvádol olyan egyéniségeket, akik tisztán, történelmi nagyságukban állanak előttünk.

Hiszen a nápolyi expedicióban Kálmán püspököt ott látjuk Nagy Lajos király oldalán. Már pedig, ha Kálmánt Erzsébet királyné a visegrádi udvarból kiüldözte volna, ez nem lett volna lehetséges.

Erzsébet anyakirálynénak — és Nagy Lajos királynak! — mélyen vallásos lelkülete különben is kizárja azt a föltevést, hogy Kálmánt törvénytelen születése miatt — bármily közelről érintette is ez őket — mellőzték, sőt üldözték volna, ha különben buzgó, jámbor, kötelességét teljesítő püspök lett volna. Minden körülményt egybevetve, inkább arra következtethetünk, hogy a király mindent megkisérelt, amivel Kálmánt megmenthette volna. Amennyire tehette, udvarához fűzte, expedicióiban magával vitte, azonban hiábavaló volt minden, Kálmán féktelen természetével rákényszerítette Nagy Lajost arra, hogy a legerőszakosabb rendszabályokhoz nyuljon.

De a hibákat se írjuk kizárólagosan Kálmán rovására.

Mert nevelésében, illetve Károly Róbert azon törekvésében találjuk sok hibának forrását, hogy Kálmánból mindenképen és minél előbb püspököt akart csinálni. Pedig, ha a váradi püspök felügyelete alatt nevelődött is, 21 éves korában mégsem lehetett annyira kiforrott egyéniség, hogy a püspöki méltóság és egy egyházfő gondjainak-terheinek viselésére képes és méltó lett volna. Királyi atyja ezeken kívül még kényeztette is, talán saját nyugtalan lelkiismerete vitte rá, hogy hibáit elnézze és amikor semmit

sem tagadott meg törvénytelen fiától, tette ezt azért, hogy elfojtsa vagy ellensulyozza a törvényes királyfiakkal szemben elfoglalandó alárendelt viszonyáról esetleg feltámadó keserű érzéseit és öntudatát.

Igy lett vágyaiban szertelen, hajlamaiban féktelen. És ilyen hajlamokkal, a királyi atya kegyeitől elkápráztatva, 21 életévvel, tapasztalatlanul, a felelősség átérzése nélkül kellett beleülnie a püspöki székbe, ahonnan pedig már egy egész országnak volt felelős tetteiért.

Nagy Lajos királynak nem állott útjában Kálmán püspök, miért akarta volna üldözésekkel elnyomni? Ő, a legitim, igazságos, erélyes és zseniális megkoronázott király, aki rövidesen a külföldön is páratlan tekintélyt szerzett, hogyan félhetett volna törvénytelen születésű fivérétől? Könnyebben férkőzhetne hozzánk az a gyanú: nem támadtak-e Kálmán lelkében soha sem teljesedő képtelen aspirációk királyi öccsével szemben? Nagy Lajos ilyen titkos törekvések fölött is gondtalanul eltekinthetett volna. Azonban erről alig lehet szó és a király mélyen vallásos, a klérust oly nagyon megbecsülő lelkével, mint az ország többi főpapját, bizonyára Kálmán püspököt is támaszának, segítőtársának tekintette, akinek atyja révén még precedenciája is volt a királyi udvarban.

De Kálmán nem igen szolgált rá sem a bizalomra, sem a megbecsülésre. Egyházmegyéjével nem sokat törődött, intézkedéseiben erőszakos volt, mások jogait nem tisztelte. A püspöki szék neki — úgy látszik — csak hatalmi eszköz volt és mivel a vagyon értékét sem ismerte, a püspöki javakat is könnyelmű kézzel fecsérelte. Világi alkalmazottai természetesen uruk példáját követték, visszaélések napirenden voltak és a felelősség minden esetben Kálmánra hárult. Nem törődött vele és nem is törekedett a helyzeten javítani. Igy néhány év alatt nemcsak rossz hire, de túlsok ellensége is támadt.

A bajokat még növelte az érzékiségre hajló természete. A királyi kegyek, a fiatal korban elért méltóság és hatalom — tehát a korlátlan alkalom — inkább még a szükséges akaraterőt is elnyomták, mellyel szenvedélyeinek határt szabhatott volna. A vád ágyasról és hasonló kihágásokról szól. Az ilyen vádakat azonban mindig óvatosan kell kezelni, mert a mendemondák kiszinezik a látszatot is, Kálmán esetében pedig az iránta nagyra nőtt gyűlölet is dolgozott, azért sem a vád súlypontját nem he-

lyezhetjük erre, sem föltétlen szavahihetőséget nem tulajdoníthatunk a vád e részének.

Az utolsó és legsulyosabb — bár az apostoli székkel később közölt — vádpont mindenesetre az, hogy összeesküvést szőtt a király ellen. Sajnos, éppen e pontra nézve tapogatózunk teljes homályban, mert sehol semmi bővebb fölvilágosítást nem találunk. Tényleg titkos törekvések éltek Kálmán püspök lelkében? Hogyan gondolta, hogy azokat a hatalmas és népszerű királlyal szemben meg is valósíthatja?

Mivel a nápolyi hadjáratban még a király kiséretében látjuk őt, 1353-ban pedig már börtönben volt, az összeesküvés idejét 1350 és 1353 közé kell tennünk.

Elejtve azokat a találgatásokat, melyek szerint Kálmán a királyi trón után áhítozott és ezért szőtt volna Nagy Lajos ellen összeesküvést, a körülményeket és a szereplők egyéniségét egybevetve, a következő magyarázat állja meg leginkább a helyét.

Nagy Lajos megunván a panaszokat és megsokalván Kálmán könnyelmű cselekedeteit, amikor sem intés, sem fenyegetés nem használt, végre erőszakos rendszabályhoz nyult: Kálmánt börtönbe záratta. Ez a börtön azonban inkább csak internálás volt, az esztergomi érsek felügyelete alatt, és a püspök szabadon érintkezhetett látogatóival, barátaival és egyházmegyéje papjaival. Természetes, hogy ez a helyzet sem volt kényelmes, nem is szólva a nagy megaláztatásról, mely a keserűség és a harag érzését váltotta ki lelkéből. Világos, hogy börtönéből mindenképen szabadulni akart. Négy évi hiábavaló küzködés aztán bosszúra ösztökélte. Ellenségei mellett voltak jó barátai is, aminthogy Nagy Lajosnak is nem egy nyilt és titkos ellensége akadt. Amikor Kálmán kiszabadulásának reménye mindinkább fogyott, — lehet, hogy a király ellenségei sugallták a gondolatot — Kálmán kétségbeesésében a király ellen szőtt összeesküvéstől remélte saját szabadulását.

Pörének következő adatai állnak előttünk.

1353. május 31-én[1] a pápa, értesülvén Kálmán püspök bebörtönöztetéséről, ügyének megvizsgálására az esztergomi és a prágai érsekeket küldte ki.

Junius 17-én[2] VI. Ince a királyhoz intézett levelében meg-

[1] Reg. Avin. tom. 125. fol. 418 v.
[2] Reg. Vat. tom. 235. fol. 127.

említi a püspök ügyét, mely ügyben a pápai követ külön levelet is vitt és szóbeli megbizása is volt. Itt arra lehet következtetni, hogy a király Kálmán püspök elmozditását kivánta.

1354. augusztus 17-én[1] a pápa megintette a királyt, hogy tegye jóvá Kálmánnal szemben tanusított igazságtalan eljárását és bocsássa szabadon a foglyot. A király részéről a vádat — ugy látszik — csak e levél után terjesztették in extenso az apostoli szék elé, aminek az lett a következménye, hogy a pápa 1357. február 29-én újabb szigorú vizsgálatot indított, kiküldvén erre a váradi, a csanádi és a görzi püspököket. A vizsgálatot elrendelő bulla Kálmánt a szentszék elé is megidézte.

1358. március 16-án[2] — szinte csodálkozva olvassuk — az akkor negyvenkét éves Kálmán püspök azért a kegyelemért folyamodott a pápához, hogy gyóntatója végső órájában általános föloldozásban részesíthesse őt. Külön követ útján bizonyára szabadon bocsáttatását sürgette meg, egyuttal fenti kegyelmet is kérte.

1358. március 26-án[3] a király ellen szőtt összeesküvés miatt rendeltetett el ellene a vizsgálat. A pápa ezuttal külföldi egyházfőkre bizta a vizsgálat vezetését.

Azután már megtört Kálmán ereje és a királynak ünnepélyes igéretet tett, hogy további életmódját püspöki méltóságához fogja szabni. Nagy Lajos megkegyelmezett neki és 1359-ben Győrött találjuk őt. Nincs okunk azt hinni, hogy ez a szabadonbocsátás a pápa közbenjárására történt volna. A pápa 1358. március 26-án kelt bullája annyira erélyes és oly szigorú hangú, hogy Kálmán onnan már semmi jót sem remélhetett. Ezt tehát csak az ő deferálásának és a király kegyelmének lehet betudnunk. Mert a vádak nagyrészt beigazolódtak. Ezt bizonyítja egy 1360. február 10-én kelt kancelláriai supplicatio, mely Kálmán megvizsgált ügyében — a beigazolt vádak ismételt felsorolásával — bíró kirendelését kéri. VI. Ince a florenci bibornokra ruházta a bírói tisztet.

Az itéletet nem ismerjük. Azonban 1364. szeptember 3-án[4] V. Orbán pápa többek közt Kálmán győri püspököt is fölszólította, hogy a salzburgi érsek és a bajor herceg között a béke helyreállításán közremunkáljon. Tehát az apostoli szék is visszafogadta őt kegyelmébe.

[1] Reg. Vat. tom. 236. fol. 142.
[2] Reg. Vat. tom. 138. fol. 234.
[3] Reg. Avin. tom. 138. fol. 599.
[4] Reg. Vat. tom. 246. fol. 329.

III. A káptalanok.

1. A székeskáptalan.

a) Szent Adalberti prépostok:

Nicolaus 1353-ig.

Nevével halála után egy 1353. április 20-án kelt kérvényben találkozunk.[1]

Johannes Henrici de Scherffembergh 1353—1357.[2]

Leonhardus natus nobilis Chadoldi de Ekhartsau Albae Baronis 1357.

1352. január 22-én hallunk róla első ízben.[3] A passaui (Felső-Ausztria) egyházmegyéből származott. 1332. vagy 1333-ban született. Fenti kelettel Nagy Lajos király fölmentést kért részére, hogy a kánoni kor hiányában is méltósággal vagy hivatallal kapcsolt egyházi javadalomra legyen kinevezhető. E fölmentés alapján kapott elsőbb hazájában egy kanonoki stallumot, majd 1357-ben, tehát 24 éves korában szent Adalberti préposttá neveztetett ki. Kinevezése idején valamelyik egyetemen az egyházjogot hallgatta.[4]

b) Főesperességek és főesperesek:

Győri főesperes:

Dionysius Nicolai comitis de Heydrich de genere Héder 1379.

A királyné főajtónállójának, a mosoni főispánnak a fia. 1365-ben tünik föl először az egyházi pályán; május 9-én Erzsébet anyakirályné ajánlására egri kanonokká neveztetett ki. 1379-ben mint a győri kerület főesperesével találkozunk vele.[5]

Komáromi főesperes:

Johannes Stephani 1359 előtt.[6]

Mosoni főesperes:

Dionysius Johannis de Maroth 1351 körül.

Talán a Tardos nemzetség Maróti ágának egyik ivadéka. Esztergomegyházmegyei szerpap volt. 1358. február 11-én utó-

[1] VI.
[2] L. mint knini (tinnini) püspököt.
[3] Suppl. I. p. II. 230. 480.
[4] XCVI., CCCXI.
[5] CCCLXXXVII.
[6] L. mint vasvári prépostot.

lagos megerősítésért folyamodott VI. Ince pápához, mivel kétségei voltak, hogy a mosoni főesperesség betöltése, melyre Kálmán püspök körülbelül 7 év előtt őt kinevezte, nem volt-e a pápának föntartva. A kérvény szerint e főesperesi javadalom évi 64 forintot, a mai pénzértékben tehát 723 koronát jövedelmezett.[1]

c) Kanonokok:

Johannes Stephani 1344.[2]

Dionysius Johannis de Maroth 1351.[3]

Ladislaus Ulrici de Plaga de Wilyelmow 1353-ig.[4]

Nicolaus 1353-ig.[5]

Johannes Henrici de Scherffembergh 1352—1357.[6]

Ladislaus filius Beke 1355-től.

Erzsébet anyakirályné káplánja, — győri, veszprémi és óbudai kanonok, egyuttal a szerémmegyei Szalánkemén plébánosa. 1360. szeptember 1-én a királyné kérésére káptalani méltóság rezerváltatott részére, ennek ellenében azonban plebániájáról kellett lemondania.[7]

Leonhardus natus nobilis Chadoldi de Ekhartsau Albae Baronis 1357.[8]

Georgius Pauli 1357.

Miklós kalocsai érsek kamarása, kinevezése 1357. julius 26-án kelt. Esztergomegyházmegyei klerikus volt.[9]

Michael Ladislai de Marcaltő 1358.

Kinevezésének kelte: 1358. február 20. Kerekegyházi Laczkfy Miklós folyamodott érdekében.[10]

[1] XCIV., CCCXV.
[2] L. a vasvári prépostok között.
[3] L. mint mosoni főesperest.
[4] L. az eszterg. kanonokok között.
[5] L. mint szent Adalberti prépostot.
[6] L. mint knini püspököt.
[7] LVI., CCLXXX.
[8] L. mint szent Adalberti prépostot.
[9] CIV. [10] CXVII.

Petrus Magnus filius Bene 1358.

Váradi polgárcsaládból származott. 1350-ben már budai éneklőkanonok. 1358. augusztus 6-án váradi kanonok lett. Győri javadalmát 1350. és 1358. között nyerte el.[1]

Michael Nicolai de Tolnavár 1358.

Gilétfy László veszprémi püspök ajánlotta kinevezésre VI. Ince pápának 1358. augusztus 6-án.[2] Pécsegyházmegyei klerikus volt és hihetőleg a Gut-Keled nemzetség Maróti ágából származott.

Adam Marci 1358.

Kinevezése 1358. december 30-án kelt. Már 1358 előtt váci és kalocsai javadalmas kanonok, azonkívül Al- és Fel-Keszi (a mai Buda-Kesz) plébános volt. Gilétfy László veszprémi püspökkel plebániája tizedei miatt hosszú pörben állott, mely pörben a pápai megbizott bírák 1365. április 4-én mondtak itéletet.[3]

Stephanus Chemlei (?) 1359.

1359. május 18-án, Himfi Benedek pilisi főispán folyamodására káptalani méltóság vagy egyházmegyei hivatal biztosíttatott részére. Veszprémi kanonok volt.[4]

Nicolaus Petri 1360.

Már 1360 előtt javadalmas győri kanonok, 1360-tól bekcsini főesperes (Zágráb em.). Győri stallumát azután is megtartotta.[5]

Brictius Benedicti 1366.[6]

Dionysius Nicolai comitis de Heydrich de genere Héder 1379.[7]

2. A vasvári (Castrum Ferreum) káptalan.

a) Prépostok:

András 1352-ig.

Nevét halála után olvassuk.[8]

Petrus Bertholdi de Brunna 1352—1357.

[1] CLVIII., l. a váradi kanonok között.
[2] CLXIV.
[3] CLXXXIII.
[4] CCXV.
[5] CCLXIX.
[6] Nyitrai kanonok, l. ott.
[7] Győri főesperes, l. ott.
[8] LXII.

A supplicatiók pályafutásáról a következő adatokat szolgáltatják:

Külföldről, neve után, hihetőleg Brünnből származott át hozzánk és mint udvari káplán, majd mint kancellár, István királyi herceg udvarában teljesített szolgálatot. 1352 előtt zágrábi és győri kanonok, szempci plébános és a zágrábi (hegyi rész) szent Márk kápolna igazgatója volt. 1352. julius 2-án[1] erdélyi kanonokká neveztetvén ki, ugyanott káptalani méltóság vagy egyházmegyei hivatal is rezerváltatott részére, ehelyett azonban november 2-án,[2] az akkor megüresedett vasvári prépostságot nyerte el. VI. Kelemen pápa közbejött halála miatt a kinevező bullákat nem lehetett kiállítani, később meg is feledkeztek ezekről és csak 1355. augusztus 21-én,[3] Péter sürgetésére továbbíttattak, már VI. Ince pápa neve alatt. Két évvel később *Chur-i* (Schweiz) *püspök lett.*[4] — Egyik kérvényben azt olvassuk, hogy győri olvasókanonok volt. Ez a másoló tévedése. Mátyás olvasókanonok ugyanis 1350. december 6-án halt meg, utóda 1352. november 2-iki kinevezési kelettel Zemlini Ferenc, kinek kérvénye kétségtelenné teszi, hogy Mátyásnak közvetlen utóda.[5] Ugyanaznap kelt különben Brünni Péter vasvári préposti kinevezése is.

Jodacus Bertholdi de Brunna 1357—1358.

Péter fivére. Királyi káplán és besztercei (erdélyi egyhm.) plébános volt. Kinevezése 1357. május 25-én kelt.[6] Csak rövid ideig viselte ezt a méltóságot, mert 1358 végén vagy 1359 elején meghalt.[7]

Johannes Stephani 1359-től.

Vasváry Vitus volt nyitrai püspök unokaöccse. Először 1344-ben találkozunk vele, amikor győri kanonok lett. Valószinüleg ez volt az első egyházi javadalma.[8] Utóbb komáromi főesperes is volt, 1359-ben pedig vasvári préposttá nevezte ki Kálmán püspök. A kinevezést VI. Ince pápa 1359. november 22-én jóváhagyta.[9] Rövid ideig maradt meg a vasvári káptalan élén, mert 1364-ben már *István* (filius Chenyg domini de Ugud)[10] volt a pré-

[1] Suppl. I. p. II. 244. 513.
[2] Suppl. I. p. II. 246. 519.
[3] LXII.
[4] XCI., XCV., CXXIX.
[5] Suppl. I. p. II. 246., 518.
[6] XCV.
[7] CXXIX.
[8] Suppl. I. p. II. 47. 86.
[9] CCXLVII.
[10] H. oklt. 273. 255.

post. Istvánfia János 1377-ben a buda-hévizi és esztergomi keresztes lovagok mestere volt.

b) **Kanonokok:**

Paulus Nicolai de Debrecen 1359.

Himfi Benedek pilisi főispán folyamodására nevezte ki VI. Ince pápa 1359. május 18-án. Váradegyházmegyei pap volt.[1]

Johannes Stephani de genere Héder 1366.

Erzsébet királyné ajánlotta kinevezésre, kinevezése 1366. junius 23-án kelt.[2]

Nyitrai egyházmegye.

I. Püspök:

Stephanus Anthonii de Franko (de Insula)[3] 1350—1367.

Suppl. XXXII., XXXIX—XL., CXXVIII., CCCXCVII—CD., CDXXV.

VI. Ince pápa kérvénykönyveiben 1353. október 31-éről[4] keltezett kérvény ujabb tanusága annak, hogy Nagy Lajos király mennyire a szivén viselte a hitélet fölvirágoztatását, a szent tudományok fejlesztését országában, mely a tatárjáráskor szenvedett nagy sebekből — különösen egyházi téren — még másfél század multán sem épült föl teljesen. Már 1346-ban is írt erről a pápának. Akkor Frankói István szent Ágoston-rendi szerzetest ajánlotta, mint olyant, akinek a teológia mesterévé való avatását országos érdeknek mondta. Frankói István, az egyetlen magyar magiszter theologiae, 1350-ben nyitrai püspök lett. Mint püspököt, de mint a királynak állandóan bizalmas tanácsadóját is, egyházmegyéjének szükségletein kivül az országos ügyek is annyira lefoglalták — ezt olvassuk ki a királynak 1353. október 31-én kelt kérvényéből, — hogy a szenttudományok egy második magyar mesterének avatása vált szükségessé.

Bizonyára maga Frankói Miklós — aki a szent Ágoston-renddel állandóan benső összeköttetésben maradt — ajánlotta a királynak, illetve közvetve a pápának *Miklós* szent Ágoston-rendi szerzetest. A pápa a jelöltet vizsgára a párizsi egyetemre utasí-

[1] CIC. [2] CDXIX. [3] V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 218—9. [4] XXXII.

totta. Nem tudhatjuk : nem állotta meg ezt a vizsgát, vagy meghalt időközben? — mert 1366. junius 12-én Frankói István püspök, ezuttal személyesen, *Verebélyi Pétert*, a szent Ágoston-rend magyar tartományának párizsi lectorát ajánlotta V. Orbán pápának, mint olyant, aki tudományával és jámbor életével méltó a magister theologiae ritka és kiváltságos cimére, és a vonatkozó kérvény szerint akkor is a nyitrai püspök volt az egyedüli, aki a magyar klerusban ezt a fokot elérte.[1]

Működéséről a supplicatiok egyéb adatot alig nyujtanak. Mégis a rendelkezésre álló kevés anyagból is megitélhetjük, hogy Frankói István püspök tudományos, tanító és térítő munkásságával sokban hozzájárult a magyar egyháznak Nagy Lajos király uralkodása alatt végbement fölvirágoztatásához.

1366. jul. 6-án[2] magas korára hivatkozva azért a kegyelemért folyamodott, hogy gyóntatója őt halálos órájában általános bűnbocsánatban részesíthesse. Folyamodványában azt írja, hogy érzi, hogy már nem él sokáig, mégis 1367-ben még kalocsai érsek lett, 1376 óta pedig a jeruzsálemi patriarka cimét is viselte és csak 1382-ben adta vissza az Úrnak nemes lelkét.

VI. Incéhez és V. Orbánhoz intézett kérvényei egy lépéssel közelebb visznek bennünket István püspök családi hovatartozandóságának megállapításában.

1366. junius 13-án ugyanis unokaöccse : *Fehérvári Mihályfia Miklós* érdekében folyamodott, akit — már mint nyitrai kanonokot — még egy veszprémi kanonoki stallumra terjesztett elő kinevezésre.[3] Fehérvári Miklós *apjáról* azonban azt tudjuk, hogy *ő Miklós zágrábi püspöknek*, majd esztergomi érseknek *is vérrokona* volt.[4] Kétségtelen tehát, hogy a két egyházfejedelem is közeli rokon volt. Testvérek, esetleg unokatestvérek voltak? Vagy csak nőágon állna fönn e rokonság? Később napfényre kerülő okmányok bizonyára ezt is el fogják dönteni. Wertner Mór fáradhatatlan kutatásai után *István* püspököt nyugodtan nevezhetjük *Frankói* vezetéknévvel, de éppen az ő bizonyító és levezető adatai is nagyon valósziművé teszik, amit pedig ő tagadásba vesz, hogy fenti rokonság megállapítása után *Miklós* esztergomi érseket szintén *Frankói*-nak kell neveznünk.[5]

[1] CCCXCVII.
[2] CDXXIV.
[3] CCCXCVIII.
[4] Suppl. I. p. II. 241. 503.
[5] V. ö. Turul 1910. 33. l. és 1912. 115. l.

Rokonságából még fivérét: *Antalfia János* pécsi javadalmas kanonokot, nyitrai lectort ismerjük, aki 1358-ban utóbbi stallumáról a pécsi szent Bertalan ispotály igazgatói tiszte ellenében lemondott.[1]

Környezetéhez tartoztak: Nicolaus Ladislai de Podvinna pozsegai kanonok[2] és Brictius Benedicti nyitrai és győri kanonok.[3] 1366-ban a király küldetésében még személyesen járt Avignonban VI. Orbán pápánál.

II. A káptalan.

a) Olvasókanonokok:

Johannes Anthonii de Franko 1351—1358.

István püspök tesvéröccse, 1351 óta nyitrai olvasókanonok. 1350. január 28-án pécsi kanonok lett, a káptalanba azonban még 1354-ben sem volt bevezethető, mivel a kanonoki stallumhoz kapcsolt javadalom nem üresedett meg addig, vagy pedig, mivel ilyen üresedés esetére másoknak elsőbbségi joguk lehetett. Püspök bátyja kérésére 1354. január 26-án, szintén a pécsi egyházmegyében, méltósággal vagy hivatallal egybekötött más javadalom is rezerváltatott részére. E rezervációval kapcsolatosan bejelentette a lectoratusról való lemondási szándékát. Erre azonban csak 1358-ban került a sor, mikor a pécsi szent Bertalan ispotály plebánosa és igazgatója lett, valószinüleg fenti rezerváló bulla alapján.[4]

Mathias Wolfhardi de Ruspach 1358-tól.

Frankói János utóda, kinevezése 1358. március 10-én kelt.[5] Egy pozsonyi kanonoki javadalomért pörölt az apostoli szék előtt, más egyházi javadalommal nem bírt. Vonatkozó kérvénye szerint a nyitrai lectoratus jövedelme 5 ezüst márkát, a mai pénzértékben tehát 226 koronát ért meg.

b) Éneklőkanonok:

Nicolaus Johannis de Leucha 1352-től.[6]

[1] XXXIX., CXXVIII., CCCXVIII.
[2] XL.
[3] CCCIC.
[4] XXXIX., CXXVIII., CCCXVIII.
[5] CCXXVIII., CCCXVIII.
[6] 1352. május 3. V. ö. CCLXVIII. — Suppl. I. p. I. pag. 219. L. mint esztergomi kanonokot e kötetben.

c) Trencséni főesperes:

Petrus Stephani 1353. 1359.[1]

d) Kanonokok:

Petrus Stephani 1345.[2]

Johannes Anthonii de Franko 1351-től.[3]

A lectoratusról 1358-ban lemondott ugyan, de kanonoki stallumát és a kapcsolatos javadalmat megtartotta. Ruspachi Mátyás 1358. március 10-én kelt kérvénye is *csak* a lectoratusért szól. Ez különben supplicatioink folyamán megszokott rendes forma.

Nicolaus Johannis de Leucha 1352.[4]

Michael Jacobi de Bars 1355. 1359.[5]

Mathias Wolfhardi de Ruspach 1358-tól.[6]

Michael Heuclin de Kesző (Kezeu) 1359.

Kinevezésének kelte: 1359. május 18.[7] Esztergomegyházmegyei pap volt, Himfi Benedek pilisi főispán ajánlotta kinevezésre.

Nicolaus Michaelis de Alba 1366.

Frankói István püspök unokaöccse. 1366-ban már nyitrai javadalmas kanonok volt. Akkor egy veszprémi kanonoki stallumra is kapott kinevező bullát, de úgy látszik, hogy nem a veszprémi, hanem a székesfehérvári káptalanban jutott be, mert a személyére vonatkozó okmányokban csak ez utóbbiról találunk adatokat. És itt egy nagy szerencsétlenség történt vele: 1370-ben megölte egyik fehérvári kanonoktársát, Miklósfia Ágostont. V. Orbán pápa április 3-án kénytelen volt ezért ellene a kánoni vizsgálatot megindítani. Sajnos, a veszprémi püspökhöz ez ügyben írt bulla nem maradt ránk, így a közelebbi részletekről semmit sem tudunk. A vizsgálat eredménye azonban annyira terhelő volt,

[1] XXXIII., CCXLVI., CCCXLV. — V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 220—1.
[2] L. mint trencséni főesperest.
[3] L. mint olvasókanonokot.
[4] L. mint éneklőkanonokot.
[5] L. mint barsi főesperest.
[6] L. mint olvasókanonokot. [7] CXCIV.

hogy XI. Gergely pápa 1371. január 5-én Miklóst fehérvári kanonoki stallumától megfosztotta. Nem tudjuk, többi egyházi javadalmairól is le kellett-e mondania.[1]

Brictius Benedicti 1366.

Frankoi István nyitrai püspök különösen kedvelt és bizalmas udvari papja, nyitrai, pozsonyi és győri kanonok. A győri kanonoki javadalom ellenében lemondott pozsonyi — amúgy is vitás — stallumáról.[2]

Stephanus Pauli 1366.

Erzsébet ifj. királyné káplánja, nyitrai és esztergomi kanonok.[3]

e) A nyitrai egyházmegyéből származott klerikus:

Johannes Andreae 1352.

Szentgyörgymezei prépost. A nyitrai egyházmegyéből származott.[4]

Pécsi egyházmegye.

I. Templomok:

A *székesegyház* 1366. junius 19-én bucsúkban részesült. A vonatkozó kérvény[5] szerint, melyet Vilmos püspök terjesztett V. Orbán pápa elé, szent István király alapította és építette és nemcsak anyagiakban látta el bőségesen, de arról is gondoskodott, hogy bucsúkban és kiváltságokban se szükölködjék. A templom azonban a tatárjáráskor és más háborús alkalmakkor sokat szenvedett, többször le is égett, igy kiváltságlevelei, a pápai bullák is mind elpusztultak. A püspök 7 évi bucsút kért, a pápa azonban csak 100 napit engedélyezett.[6]

Az *erdődi* szent István-plebániatemplom 1359. november 5-én kapott bucsút, plébánosa akkor, egyik november 15-én kelt suppl. szerint, Darabos Tamás volt.[7]

Podvinj (Podvinna, Bród m. é.) községben szűz Mária tiszteletére épült templom állott. 1365. május 24-én Erzsébet anyakirályné kért és eszközölt ki a templomnak bucsúkat.[8]

1 CCCXCVIII. — V. ö. Mon. Vespr. II. 202. 236.
2 CCCIC.
3 CDXVII.
4 XXI.
5 CDIX.
6 V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 223.
7 CCXLIII.
8 CCCLXXV.

1355. szeptember 11-én Miklós püspök jelentést tett a pápának, hogy a *pécsi várban* egy *kápolnát,* benne 8 oltárt épített: egyuttal a kápolnát látogató hivek részére bucsút is kért. A kápolnát szűz Máriának, az oltárokat a következő szenteknek ajánlotta: István és László királyok, Imre herceg, Márton hitvalló, Livinusz és Dorottya vértanuk, Erzsébet és Mária Magdolna. VI. Ince pápa 100 napi bucsút engedélyezett.[1]

A *pécsi szent Bertalan ispotály* plebániatemplomát a supplicatiok javadalmas lelkész-igazgatóival kapcsolatosan említik.[2]

II. **Püspökök**:

Nicolaus Henrici 1346—1360. — Suppl. I., LXIII—V., CVIII—X.

Guillelmus Henrici de Bergzabern alias de Coppenbach 1360—1374. Suppl. X., XCII., CXXXVIII., CCXL., CDIX.

Henrikfia Miklós püspöknek mindössze 7 kérvényét találjuk VI. Ince pápa kérvénykönyveiben. Ezek közül egy *unokaöccse,* Walterfia László boroszlóegyházmegyei klerikus, egy másik *káplánja,* De Montilio Péter érdekében szól. Elsőt boroszlói kanonokságra ajánlotta,[3] utóbbi részére pápai megerősítést kért a pozsegai préposti méltóságban, melyre őt 1352-ben saját jogkörében kinevezte.[4]

Három kérvényben különböző egyházi személyeket ajánlott be az apostoli széknél (LXIV—V., CX.). A CVIII-ik kérvény csonkán maradt: hűséges embereit megfelelő egyházi állásokkal és javadalmakkal szerette volna jutalmazni, amiben a pápai rezervációk akadályozták. Valószinüleg akkor már kancelláriai szabály volt, hogy hasonló általános kéréseket tartalmazó folyamodványokat nem volt szabad regisztrálni, ezek helyett személyenkint és külön kérvényekben kellett minden egyes javadalomért vagy rezervációért folyamodni.

1355. szeptember 11-én arról tett jelentést, hogy a pécsi várban[5] a b. Szűz tiszteletére egy kápolnát, abban pedig 8 oltárt épített. A jelentéssel együtt 100 napi bucsút kért és eszközölt ki a szokott feltételekkel a kápolnában ájtatoskodó hívek részére.

Ebben a kápolnában választotta ki sírhelyét is. Emlékét a szent élet híre övezi. 1360-ban halt meg.

[1] LXIII.
[2] CXXVIII., CLXXXV., CCCXVIII., CCCLXXXIX., CCCXCI.
[3] CIX. [4] I. [5] L. a templomoknál.

Utóda: *Coppenbachi (Bergzaberni) Henrikfia Vilmos.* Külföldről, hihetőleg a spejeri egyházmegyéből származott át hozzánk és kezdetben a király káplánja, majd titkára és kancellárja, végül a királyi kápolna igazgatója volt. 1353. május 13-án[1] hallunk róla első ízben, amikor Nagy Lajos mint bergzaberni plébánost egy spejeri kanonoki stallumra ajánlotta kinevezésre. A kinevező bullát megkapta ugyan, de a javadalomhoz még 1357-ben sem tudott hozzájutni, akkor, május 18-án[2] a király megismételte kérését, aminek azután megvolt a kivánt eredménye, mert 1358. április 8-án,[3] amikor csázmai prépost lett, a vonatkozó kérvény szerint a spejeri káptalannak már bevezetett kanonokja volt.

A csázmai préposti méltóságra Nagy Lajos király ajánlotta, mint említettük: 1358. április 8-i kelettel. Ugyanakkortájt volt üresedésben az egri prépostság is és ebbe a stallumba — minden valószinűség szerint szintén a király tudtával és beleegyezésével — Treutel Istvánt nevezte ki VI. Ince pápa. 1359. julius 14-ről[4] mégis egy kérvényt találunk azzal a tartalommal, hogy Vilmos csázmai és István egri prépostok stallumaikat fölcserélték. Ezt a kérvényt pedig kiegészíti Treutel István — akkor már csázmai prépost — 1360. augusztus 16-án kelt folyamodása, melyből megtudjuk, hogy e javadalomcsere kifejezetten a király parancsára történt. Miért? nem találunk rá egyéb magyarázatot, mint hogy Nagy Lajos király szándékainak és további terveinek bizonyára jobban megfelelt ez az elhelyezés.

Supplicatioink azontul csak egyszer említik meg nevét: 1355. szeptember 11-én bucsút kért székesegyházának.[5] Ebben a kérvényben kiemeli, hogy a hitélet egyházmegyéjében eleven és virágzó.

III. A káptalanok.

1. A székeskáptalan.

a) Éneklőkanonokok:

Nicolaus Nicolai de Zagrabia 1358-ig.

1345 óta pécsi kanonok, arra azonban, hogy mikor lett *éneklőkanonok*, nincsen adatunk. Endre nápolyi király káplánja

[1] X.
[2] XCII.
[3] CXXXVIII.
[4] CCXL.
[5] CDIX., l. a templomoknál.

volt. 1357 vagy 1358-ban halt meg. Tagja volt még a zágrábi káptalannak is.[1]

Alexius Gregorii 1358.

Miklós bibornok folyamodott érte és 1358. május 26-án neveztetett ki.[2] 1358-ban egri kanonok,[3] a következő évben az egri székesegyház ker. szent János oltárának igazgatója.[4] Ezeken kívül a pozsonyi prépost adományozási körzetében is várt egy javadalomra.

b) Főesperességek és főesperesek:

Asszuágy, Baranya, Tolna, CCXXIX., CCXLIII., CCLXXIX. CCCLXIX.

Asszuágyi (Ozinag, Oziag) *főesperesek:*

Johannes Pauli de Wolko 1346-ig.[5]

Johannes Alberti de Gubin 1346-tól.[6]

Mindkettőnek nevét VI. Kelemen pápához írt supplicatiókban találjuk, itt csak azért említem meg őket újból, hogy az I. kötetbe (pag. 225.) becsúszott hibát kijavítsam, mert ott az asszuágyi főesperesi kerületet *eszéki*-nek írtam.

Baranyai főesperes:

Martinus 1360.

Erzsébet anyakirályné káplánja és apostoli követe. 1360-ban személyesen járt Avignonban.[7]

Tolnai főesperesek:

Nicolaus Casocti 1363-ig.

Dalmát származású, Trauegyházmegyei szerpap, tolnai főesperes, 1361. december 17-én vál. *traui püspök.* Pappá, majd püspökké való szentelése elhuzódott 1363-ig, mert a tolnai főesperesség csak akkor töltetett be újból.[8]

Georgius Alberti de Modrussio 1363-tól.

Kinevezése 1363. március 3-án kelt.[9]

[1] CXLVII—VIII., CCCXXVII—VIII., v. ö. Suppl. I. p. II. 211.
[2] CXI., CIL.
[3] CLIII.
[4] CCXLV.
[5] [6] V. ö. CCXXIX. 2. jegyzet.
[7] CCLXXIX., CCLXXXII—IV.
[8] CCCLXIX.
[9] CCCLXIX.

c) Kanonokok:

Nicolaus Nicolai de Zagrabia 1345—1358.[1]

Guillelmus Gilberti Biterrensis 1348-ig.[2]

Blasius Stephani de Oziag (Asszuágy) 1348-tól.[3]

Johannes Anthonii de Franko 1350-től.[4]

Petrus de Montilio 1352 előtt is.[5]

Valentinus Johannis Bani de genere Szentemágocs 1352. A későbbi pécsi püspök.[6]

Brictius Lucae de Chech 1353.

Laczkfy Dénes kalocsai érsek udvarához tartozott, veszprémegyházmegyei klerikus volt. Pécsi kanonok 1353. augusztus 11-én[7] lett, más egyházi javadalommal akkor még nem bírt. 1357. szeptember 25-én székesfehérvári kanonok.[8]

Johannes Nicolai 1354.

Durazzói Róbert pártfogoltja, kinevezésének kelte: 1354. május 12.[9] Akkor már javadalmazott bácsi kanonok volt. A csanádi egyházmegyéből származott.

Petrus Tylonis de Dobra 1355.

Boroszlóegyházmegyei klerikus, kinevezésének kelte: 1355. szeptember 11. Miklós püspök ajánlotta VI. Ince pápának.[10]

Paulus Matthaei 1357.

Kinevezése 1357. január 12-én[11] kelt, Futaki Demeter váradi püspök ajánlotta kinevezésre. Ez volt az első egyházi javadalom, amit elnyert. Fölszentelt pap volt.

Alexius Gregorii 1358.[12]

[1] L. mint éneklőkanonokot.
[2] CCXXIX. Suppl. I. p. I. pag. 228.
[3] U. o.
[4] L. a plebánosok között.
[5] L. mint pozsegai prépostot.
[6] L. mint esztergomi olvasókanonokot, v. ö. Suppl. I. p. I. pag. 230.
[7] XX. [8] CX. [9] XLVIII. [10] LXIV. [11] LXXIX.
[12] L. mint éneklőkanonokot.

Johannes Laurentii de S. Martino 1358-tól.

1358. május 5-én[1] Bonjohannes fermoi püspök folyamodott érdekében és a pécsi éneklőkanonoki stallumra ajánlotta kinevezésre. A pápa azonban csak egyszerű kanonoki javadalmat biztosított neki. Akkor már a pécsi szent Jánosról nev. vártemplom javad. kanonokja is volt. A vonatkozó kérvény szerint Bonjohannes püspöknek sok szolgálatot tett. 1355. szeptember 11-én[2] Miklós pécsi püspök terjesztette föl kinevezésre egy pozsegai kanonoki stallumra, a kapcsolatos javadalomhoz azonban még 1358-ban sem jutott hozzá.

Blasius Johannis de Collan 1358.[3]

Petrus Johannis 1359.

Himfi Benedek ajánlotta kinevezésre, kinevezése 1359. május 18-án[4] kelt. Győregyházmegyei fölszentelt pap volt.

Emericus Stephani 1359.

De Judicis Vilmos bibornok szolgálatában állott, az ő folyamodására neveztetett ki 1359. julius 22-én.[5] — Az országban uralkodott járványos betegség idején fogadalmat tett, hogy ha életben marad, a pálos szerzetbe fog belépni. Fogadalmát azonban megbánta és 1364. február 22-én fölmentésért folyamodott. A pápa csak annyit enyhített, hogy könnyebb szerzetbe való belépéshez adott engedélyt. Ezt a kérvényét Piacenzai (de Surdis) János váci püspök pártolta. A veszprémi egyházmegyéből származott.[6]

Bartholomaeus Michaelis 1360.[7]

Conradus Hermanni de Plawe 1360.

Naumburg-egyházmegyei klerikus, Skultéti Konrád nyitrai főesperes káplánja. 1360. május 12-én[8] a boroszlói vagy a pécsi egyházmegyében kért egy kanonoki javadalmat. 1365. szeptember 24-én[9] a szent Bertalan ispotály igazgató-lelkésze lett. Pécsi

[1] CXLVIII.
[2] LXV.
[3] L. mint budai főesperest.
[4] CXCV.
[5] CCXLI.
[6] CCCLXXXIV.
[7] L. mint bosnya őrkanonokot.
[8] CCLXII.
[9] CCCXCI.

kanonoki stalluma évi 8 ezüst márkát jövedelmezett, ami a mostani pénzértékben 361 korona 60 fillérnek felel meg.

Dominicus Diminici dictus Bebek de Csetnek de genere Ákos 1360-ig.[1]

Conradus de Scupellenberch (Skultéti) 1360-tól.[2]

Martinus 1360.[3]

Michael de Bodrog (Wodrug) 1360.

Nagy Lajos király ajánlotta kinevezésre 1360. augusztus 16.[4] A kalocsai egyházmegyéből származott.

Duxinius Nicolai de Spalato 1362.

Nagy Lajos király 1362-ben fölhatalmazást kért a bosnya püspök részére, hogy Boszniában a katholikus hitélet terjesztése érdekében káptalanában néhány kanonoki stallumot olyanokkal tölthessen be, akik a nép nyelvét bírják. Ugyanakkor Spalatoi Miklósfia Duxinius pécsi és bosnya kanonok számára, mint aki a bosnya nyelvviszonyokkal teljesen ismerős volt, hogy pasztorális munkáját annál lelkesebben végezze, kanonoki stalluma mellé még káptalani méltóságot is rezerváltatott.[5]

Nicolaus Casocti 1363-ig.[6]

Gallus Valentini 1365.[7]

Ganselmus Rudensis 1366.

Nevével halála után, stallumának új betöltésénél találkozunk. 1366 előtt halt meg.[8]

Paulus de Soklos 1366.

Ganselmus utóda, állítólag jogtalanul foglalta el stallumát.[9]

Martinus Georgii 1366.

Pécsegyházmegyei fölszentelt pap, a pozsegai Szent Péter templom Mária-oltárának igazgatója. Siklósi Pál megvádolásával szerzett kinevező bullát 1366. junius 19-én.[10]

[1] L. mint csanádi püspököt.
[2] L. mint nyitrai főesperest.
[3] L. mint baranyai főesperest.
[4] CCLXXV.
[5] CCCLXVII.
[6] L. mint tolnai főesperest.
[7] L. mint kői prépostot.
[8] CDVI.
[9] CDVI.
[10] U. o.

Dominicus Jacobi 1366.

A királyi pár udvari káplánja, váradi kanonok, ugyanott a szent András kápolna káplánja. Pécsi kanonoki kinevezése 1366. junius 29-én kelt.[1]

Petrus Emerici Laczk de Simontornya de genere Herman 1366.[2]

2. A pécsváradi Szent János egyház kanonokjai:

Clemens Ladislai 1353.[3]

Petrus Emerici Laczk de Simontornya de genere Herman 1359.

Kinevezése 1359. május 18-án[4] kelt. 1366. junius 23-án a pécsi székeskáptalanban is rezerváltatott részére egy stallum.[5]

3. A pozsegai káptalan.

***a)* Prépostok:**

Andreas 1353.

1353 előtt halt meg.[6]

Petrus de Montilio 1353.

Fölszentelt pap, egyházjogász, Miklós pécsi püspök káplánja, már 1352 előtt javadalmas pécsi kanonok, 1352 óta dömösi éneklőkanonok és zágrábi javadalmas kanonok. Ugyanazon évben nyerte el Miklós püspök kezéből a pozsegai préposti méltóságot, ennek ellenében lemondott dömösi javadalmairól. 1353. február 24-iki kelettel VI. Ince pápa is megerősítette őt a prépostságban.[7]

***b)* Éneklőkanonokok:**

Mathias Petri Laud . . . (?) 1363.

János váci püspök káplánja. Már 1363 előtt éneklőkanonok volt. A pápa a püspök kérésére 1363. április 23-án[8] méltóságot vagy magasabb hivatalt is biztosított részére a veszprémi egyházmegyében, aminek ellenében hajlandó volt éneklőkanonoki stallumáról lemondani.

[1] CDXXI.
[2] L. mint pécsvári kanonokot.
[3] L. a veszprémi egyházmegyében.
[4] CCIII.
[5] CDXVIII.
[6] I.
[7] I.
[8] CCCLXXII.

Stephanus Ladislai 1363.

Erzsébet királyné káplánja. 1363 előtt már javadalmas kanonok volt. Péterfia Mátyás rezervációjával egyidejüleg és azzal kapcsolatosan neveztetett ki éneklőkanonokká. A vonatkozó kérvény szerint 40 arany forint, a mai pénzérték szerint tehát 452 korona volt az éneklőkanonok évi jövedelme.[1]

c) Kanonokok:

Blasius Johannis de Collan 1347-től.

1347. január 15-én[2] neveztetett ki. Utóbb veszprémi, 1358. augusztus 6-án[3] pedig pécsi kanonok lett.[4]

Nicolaus Ladislai de Podwinna 1354.

Kinevezése 1354. január 26-án[5] kelt, más javadalommal akkor még nem bírt. Akkor a nyitrai püspök terjesztette föl kinevezésre. Május 12-én pedig Durazzói Róbert kért részére rezervációt méltóságra vagy hivatalra, szintén a pozsegai káptalanban.[6] 1361. augusztus 24-én,[7] mint a királyné káplánja Avignonban járt. Akkor egri kanonoki stallumra és ehhez 1363-ban méltóságra is kapott rezerváló bullát.[8]

Johannes Laurentii de S. Martino 1355.

1355. szeptember 11-én neveztetett ki.[9]

Andreas Anthonii 1358.

Gilétfy László veszprémi püspök folyamodására nevezte ki VI. Ince pápa 1358. augusztus 6-án.[10] Pécsegyházmegyei fölszentelt pap volt.

Mathias Petri 1363.[11]

Stephanus Ladislai 1363.[12]

4. Plebánosok:

A szent Bertalan ispotály és egyház igazgató-plebánosai:

Thomas 1348.[13]

[1] CCCLXXVII. [2] Suppl. I. p. I. pag. 230. [3] CLVII. [4] L. mint budai főesperest. [5] XL. [6] XLVII. [7] CCXCVIII. [8] CCCLXXIV. [9] LXV. [10] CLXI. [11] [12] Pozsegai éneklőkanonokok, l. ott. [13] Suppl. I. p. II. 185. 378.

Johannes Anthonii de Franko 1357.[1]

Gallus Valentini 1365.[2]

Conradus Hermanni de Plawe 1365.

Kinevezése 1365. szeptember 24-én[3] kelt. Kérvényéből megtudjuk, hogy ez a javadalom évi 15 ezüst márkát, mostani pénzértékben tehát 678 koronát jövedelmezett.

Erdődi plébános:

Thomas Darabos 1359.[4]

IV. A pécsi egyházmegyéből származott klerikusok:

Georgius Nicolai 1353.

Szerémi főesperes, veszprémi kanonok.[5]

Dominicus Stephani Gara de genere Dorozsma 1358.

Bosnya kanonok.[6]

Blasius Aegidii de Liszko 1358.

Székesfehérvári kanonok.[7]

Michael Nicolai de Tolnavár 1358.

Győri kanonok.[8]

Cosma Josephi 1359.

Bosnya éneklőkanonok.[9]

Benedictus Nicolai de Gnojnicza 1359.

Bácsi kanonok.[10]

Thomas Benedicti de Ivánka-Szent-György 1359.

Bosnya kanonok.[11]

[1] L. mint nyitrai olvasókanonokot.
[2] L. mint kői prépostot.
[3] CCCXCI., l. mint pécsi kanonokot.
[4] L. mint titeli olvasókanonokot.
[5] XXXV.
[6] CLXI.
[7] CLXIII.
[8] CLXIV.
[9] CLXXXIX.
[10] CXCVII.
[11] CXCVIII.

Stephanus Martini de Radeh (?) 1359.

A pécsi egyházmegyében kapott rezerváló bullát valamely javadalomra, 1359. május 18-án.[1]

Michael Jacobi de Danocz 1360.

Hasonló bullája 1360. szeptember 1-én kelt.[2]

Stephanus Nicolai de Pozsegavár 1366.

Az egri egyházmegye területére kapott hasonló bullát 1366. junius 14-én.[3]

V. Plebániák:

A *pécsi szent-Bertalan ispotály* egyuttal plébánia is volt.[4]
Erdőd, Valko m.[5]

VI. Helységek:

Gnojnicza (Gnomicha).[6]
Ivánka-Szent-György,[7] a kérvényben: de S. Georgio Iwanka, akkor Valko m., ma Ivankovo, Szerém m.

Váci egyházmegye.

I. Püspökök:

Johannes Dominici de Surdis de Placencia 1362—1376. — Suppl. CXXVI., CCXL., CCLXXXVIII., CCCXVI., CCCLVIII., CCCLXXII—III., CCCLXXXIII—VI.
Petrus Guillelmi 1376-tól. — Suppl. CXXIX., CCCXIX.

Széchényi Mihály püspök nevével sem VI. Ince, sem V. Orbán kérvénykönyveiben egyetlen egyszer sem találkozunk. Az 1362-ik év végén az egri egyházmegye élére helyeztetett át.

Váci püspökké egyidejüleg *Piacenzai (De Surdis) János* egri prépost neveztetett ki.

Az olaszországi Piacenzából[8] származott hozzánk és kezdet-

[1] CCVI.
[2] CCLXXXII.
[3] CDI.
[4] L. a templomoknál.
[5] CCXLIII.
[6] CXCVII.
[7] CXCVIII.
[8] Kollányi után indulva (Eszt. kanon. 55.), az I. kötetben tévesen Spanyolországot írtam.

ben Vásári Miklós esztergomi nagyprépost, majd nyitrai püspök oldalán, később, mint a király bizalmas és kiváló tehetségű káplánját, a király mellett és előkelő egyházi méltóságokban látjuk őt. Piacenzából már mint kanonok jött, első magyar egyházi javadalmát a csázmai káptalanban nyerte el, hol 1351-ig éneklőkanonok volt. 1349. március 26-án[1] zágrábi kanonokságra kapott kinevező bullát, a káptalanban azonban beiktatva nem lett, mert javadalmai között ezt soha sem sorolja föl s a csázmai éneklőkanonokságról is csak 1351. május 29-én mondott le,[2] amiről pedig már — ha tényleg beiktattatott volna — a zágrábi kanonoki javadalom ellenében is le kellett volna mondania. 1349 és 1351 között neveztetett ki esztergomi kanonokká, de 1351-ben még nem jutott a stallumhoz kötött javadalom haszonélvezetéhez. 1351. május 29-én, Vichadoli Demeter halála után, kalocsai prépost lett.[3]

Ebben a méltóságban egy évtizeden át maradt meg.

1361. február 4-én,[4] miután Coppenbachi Vilmos a pécsi püspöki székbe emeltetett, VI. Ince pápa, Nagy Lajos király folyamodására, Piacenzai Jánost a kalocsaiból az egri prépostságba helyezte át. És mint egri prépost választatott 1362-ben váci püspökké.

A következő évben, április hónapban Avignonban találjuk őt. Pápai megerősítését személyesen ment el szorgalmazni, egyuttal, mint a király követe, országos ügyeket is intézett el ez alkalommal. Egy egész évig maradt ott és ott szenteltetett püspökké is. 1364. február havában ugyanis még mindig Avignonban találjuk,[5] az akkor kelt kérvényekben azonban már «episcopus»-nak[6] cimezi magát.

Váci püspök korából mindössze 6 kérvénye maradt ránk és ezekben feltünő, hogy csaknem mind a zágrábi egyházmegyére, illetve odavaló egyházi személyekre vonatkoznak.[7]

Kálmán győri püspök halála után XI. Gergely pápa a győri

[1] Suppl. I. p. II. 214. 442.

[2] V. ö. CXXVI., 1358. május 10-én lett újból betöltve!

[3] Suppl. I. p. II. 214. 442.

[4] CCLXXXVIII.

[5] Lehetetlen, hogy 10 hónapon belül kétszer tette volna meg ezt az utat.

[6] V. ö. 209. oldal.

[7] CCCLXXII—III., CCCLXXXIII—VI.

püspöki székbe akarta őt áthelyezni, ennek azonban útját állta az esztergomi káptalannak 1376. január 26-án kelt választása, melynek alapján Piacenzai János esztergomi érsek lett.

Utóda *Vilmosfia Péter.*

A váci egyházmegye 1915. évi tört. schematizmusa a 29-ik oldalon *Beregzowi és Bolthowi I. Péter*-nek nevezi, akiről egyuttal azt írja, hogy mielőtt váci püspök lett, *veszprémi prépost* volt. Sem a vezetéknevek helyességének, sem annak megerősítésére nincsenek adataim, hogy Péter püspök veszprémi prépost lett volna, a schematizmus pedig nem szolgál közlebbi fölvilágosítással és forrásait sem jelöli meg. Igy egyelőre csak azokra a biztos adatokra támaszkodhatom, miket a vonatkozó supplicatiók nyujtanak.

Eubel[1] szerint Piacenzai János utóda *Péter, az erdélyegyházmegyei és szent Miklósról nevezett besztercei egyház plébánosa.*[2] Ezt supplicatioink is megerősítik.

Ugyanis 1358. március 10-én[3] *Vilmosfia Péter erdélyegyházmegyei, tordai* plébános a *besztercei* plébániáért folyamodott. Egy másik, 1358. május 29-én[4] kelt kérvényben azonban azt olvassuk, hogy a tordai plébániát Mikefia János halála után Istvánfia János nyerte el, aki a plébániajavadalmat el is foglalta és hozzá pápai megerősítést is kapott. Nem lehet másként, mint hogy Vilmosfia Péter kezében szintén volt kinevező okmány, de elsőbbségi jogon, vagy az erdélyi püspök pártfogásával Istvánfia János foglalta el ezt a plebániát. Mivel ugyanakkor a *besztercei* plebánia is megüresedett, Vilmosfia Péter március 10-én a tordai ellenében ezt a javadalmat kérte. De ugyanazon kelettel Malech(fia?) Miklós zágrábi fölszentelt pap is folyamodott a besztercei plébániáért, és — mindkét kérvény Fiat-tal jelöltetett. Vilmosfia Péter 1358. március 10-én kelt kérvényét olvasva, azt kellene hinnünk, hogy a kérvény keltezésének idején tényleg ő volt a tordai plébános: «non obstante, quod parochialem ecclesiam de Torda *noscitur obtinere,* quam *paratus est dimittere*», viszont a CL. kérvényből biztosan megállapítható, hogy *Mikefia János volt az utolsó tordai plébános,* akinek halála után az erdélyi püspök Istvánfia Jánost nevezte ki és János a pápához benyujtott kérvényében a «provisio» és «acceptatio» megerősítéséért folyamodott. Tehát a javada-

[1] Hier. 541.
[2] Gre. XI. a. 6. t. 290. f. 111.
[3] CXXIX.
[4] CL.

lom tényleges birtokában volt. A supplicatiok folyamán sokszor tapasztaljuk, hogy egy és ugyanazon javadalomra több személy kapott kinevező bullát, a besztercei plébániára pl. *ugyanazon napon* Péter és Miklós neveztettek ki, a kérvények is csaknem egymás mellett regisztráltattak. A kinevezettek rendszerint, ha csak más javadalommal nem kárpótoltattak, nem mondtak le a bullával szerzett jogukról,[1] hanem az apostoli szék előtt pört indítottak.

Kétségtelen itt, hogy a besztercei plébániajavadalmat ezúttal Péter foglalta el és kétségtelen az is, hogy az a Péter, aki mint váci püspök Piacenzai János utóda, püspökké történt kinevezésekor *besztercei plébános* volt.

Egyéb rá vonatkozó adatot supplicatioinkban nem találunk.

II. A káptalan.

a) Olvasókanonokok:

Albertus (Ladislaus?) 1361-ig.[2]

Michael Padus 1361-től.

Kinevezése 1361. február 4-én kelt. Kinevezése idején esztergomi kanonok volt és a páduai egyetemen az egyházjogot tanulta.[3]

b) Kanonokok:

Guillelmus Gilberti Biterrensis † 1348. május 19.[4]

Johannes Martini de Olaszy 1348-tól.[5]

Simon Simonis de Spinis de genere Balogh 1354—1363.[6]

Adam Marci 1358 előtt is.[7]

Benedictus Johannis 1359-től.[8]

Emericus Peteu (de genere Nádasd?) 1359 előtt is.

[1] L. pl. a pozsonyi prépostoknál «Blasius Cosmae».
[2] L. mint kalocsai prépostot.
[3] CCXC., CCCIX.
[4] CCXXXII.
[5] CCXXXII., Suppl. I. p. I. pag. 235.
[6] Krasznai főesperes, l. az erdélyi egyházmegyében.
[7] Győri kanonok, l. ott.
[8] Egri kanonok. l. ott.

Himfi Benedek pilisi főispán 1359. május 18-án fölmentést kért részére, hogy valamelyik egyetemen tanulmányainak élvén, váci kanonoki javadalmának jövedelmét zavartalanul élvezhesse.[1]

Thomas Simonis de Spinis de genere Balogh 1363-tól.[2]

Mathias Johannis de genere Héder 1365-től.

Kakas Miklósnak, Erzsébet anyakirályné kancellárjának unokája. Kinevezése 1365. május 9-én kelt.[3]

Veszprémi egyházmegye.

I. Templomok:

A *székesegyház* az új püspök, Gilétfy László kérésére 1358. augusztus 6-án[4] bucsúkban részesült.[5]

Budán 3 templomról és 1 kápolnáról tesznek supplicatioink említést:

a b. Szűz tiszteletére épült prépostsági templomnak Nagy Lajos király cserét ajánlott: a pápa a prépostság érdekeinek megvizsgálására a váradi, a zágrábi és a veszprémi püspököket küldte ki.[6]

a b. Szűzről nev. plebániatemplom (Alba ecclesia) egyik *oltára*, melynek szent István király volt a védőszentje, 1359. junius 8-án bucsúkat kapott;[7]

Mindenszentek tiszteletére épült templom egyik oltára, mely a 4 evangélistának volt ajánlva, Nagy Lajos király folyamodására 1358. április 8-i kelettel 1 évi és 40 napi bucsút kapott.[8]

Az *Oltáriszentség* tiszteletére — hihetőleg — maga a király épített egy *kápolnát* Budán: 1358. április 8-án VI. Ince pápa bucsúkkal ruházta föl.[9]

1359. május 18-án Himfi Benedek pilisi főispán két családi kápolnának kért bucsút: az egyik a *veszprémi* székesegyházhoz tartozott, védőszentje szent László király volt, a másik a *fehérvári* Mária-templomban volt és szent Benedek tiszteletét hirdette. Mindkettőt Himfi Benedek ősei építették. (Capellae perpetuae.)[10]

[1] CCXXV.
[2] L. mint szenttamási prépostot.
[3] CCCLXXXVIII.
[4] CLVI.
[5] Suppl. I. p. II. 77. 150.
[6] XXVIII.
[7] CCXXXVIII.
[8] CXLV.
[9] CXLIV.
[10] CCXX.

A somogymegyei *Berény* községben ker. szent Jánosról nev. plébánia-templom állott.[1]

Az *Al-Keszi* szent György- és a *Fel-Keszi* Mária-plebániatemplomokat egyik kérvény Márkfia Ádám plebánosnak nevével kapcsolatosan említi.[2]

A somogymegyei *nezdai* (Nezd) Mária-plebániatemplomnak V. Orbán pápa engedélyezett 1363. április 23-án bucsúkat, a bucsúkért a király folyamodott.[3]

A b. Szűzről nev. *visegrádi* plebániatemplomban az országos pestis járvány idején az Oltáriszentség tiszteletére egy külön *oltár* épült. Ezt az oltárt 1360. április 20-án VI. Ince pápa, Erzsébet királyné kérésére, 1 évi és 40 napi bucsúval ruházta föl.[4]

II. Püspökök:

Johannes Pauli Gara de genere Dorozsma 1346—1357. — Suppl. II—IV., XXI—II., LVIII.

Ladislaus Nicolai (Gilétfy) 1358—1372. — Suppl. CXXX. CXXXVIII—IX., CLIV—CLXV.

Benedictus Georgii Heem (Himfi) 1379—1387. — Suppl. CCXIV., CCLXVI., CCCLII.

Garai Pálfia János püspök nevénél mindenekelőtt az I. kötetbe becsúszott azon hibát kell kijavítanom, hogy őt ott a «Gara» nemzetségből származtattam. «Gara» nemzetség nincsen, a Dorozsma nemzetségből való.

VI. Ince pápa kérvénykönyveiben az ő neve alatt beírt supplicatiok különböző javadalmak adományozására vonatkoznak. *Káplánja*, Jakab veszprémi kanonok részére a hántai prépostságot kérte,[5] *unokaöccse*, Alsáni Bálint részére pedig megerősítést kért az esztergomi olvasókanonoki stallumban.[6]

Garai Jánosnak 1357-ben bekövetkezett halála után a veszprémi székeskáptalan *Gilétfy László* csázmai prépostot, Miklós nádor fiát választotta meg püspökké és választását megerősítés végett azonnal az apostoli szék elé vitte. Mivel azonban a pápa a veszprémi püspöki szék betöltését még Garai János életében magának tartotta fönn, László megerősítése, illetve kinevezése nem ment gyorsan, — a kinevező bullák csak 1358. március 26-án keltek.[7]

[1] CCCLXXVII. [2] CLXXXIII. [3] CCCLXXI. [4] CCLI. [5] II. [6] IV. [7] CXXX.

És mert kinevezése idején legfeljebb szerpap lehetett, püspöki fölszentelése is elhúzódott. Egyik, március 10-ről[1] keltezett supplicatio tévesen azt mondja, hogy már márciusban fölszentelt püspök volt, ezzel szemben a király április 8-án[2] Lászlónak püspöki fölszentelése *után* megüresedő javadalmaknak új betöltésére tett előterjesztéseket. Ezt bizonyítják különben saját és augusztus 6-ról keltezett kérvényei is,[3] amelyekben magát még *választott* püspöknek címezi. Supplicatioink folyamán azt tapasztaljuk, hogy a püspökök címe mindaddig, míg püspökké föl nem szenteltettek — akár választás, akár kinevezés folytán lettek püspökök — *electus*; ha a pápai megerősítést megkapták: *electus et confirmatus*; — végül a fölszentelés után már egyszerűen: *episcopus* (pl.) Vesprimiensis.

Gilétfy László kineveztetésekor 36 éves volt,[4] tehát fiatalon, 50 éves korában halt meg.

Pályájáról püspökké történt kinevezéseig rendelkezésünkre álló adatokat az I. kötetben (pag. 325.) közöltem le.

VI. Incéhez intézett kérvényeiben mindenekelőtt székesegyházának bucsút, önmagának pedig fölhatalmazást kért, hogy szabadon választhasson gyóntatót és hogy székeskáptalanában két méltóságot saját belátása szerint tölthessen be. Balázs budai főesperest, aki megválasztatását elősegítette és Péter budai éneklőkanonokot, aki a választás megerősítéséért kétszer ment el Avignonba, külön kitüntetésre ajánlotta a pápának.[5] Hét kérvényben környezetéből és baráti köréből való egyházi személyeket terjesztett föl kinevezésre különböző egyházi javadalmakra.[6] Ezek közül Garai Istvánfia Domonkos, Liszkói Balázs és Tolnavári Mihály — valósziníűleg rokonságából valók voltak.

Halála után Veszprém ismét *László* nevű püspököt kapott (1372—1377.), kiről supplicatióinkban mint kalocsai prépostról olvasunk.[7] Őt *Péter* győri püspök követte. Péter egy év mulva meghalt.

1379-től *Himfi Györgyfia Benedek* volt a veszprémi püspök.

1359. május 18-án[8] Himfi Benedek pilisi főispán rok na, Györgyfia Benedek, fölszentelt pap, veszprémi kanonok nevében rezervációt kért a veszprémi egyházmegyében méltósággal vagy

[1] CXXX.
[2] CXXXVIII.
[3] CLIV—CLXV.
[4] Suppl. I. p. II. 10. 14.
[5] CLVII—VIII.
[6] CLIX—CLXV.
[7] L. ott.
[8] CCXIV.

hivatallal kapcsolt nagyobb egyházi javadalomra. A következő évben, julius 29-én már szepesi prépost volt.[1] Ezuttal a király terjesztette föl kinevezésre és vonatkozó kérvényében Benedeket káplánjának nevezi, aki akkor a páduai egyetemen a jogot hallgatta. Több adatot supplicatioinkban nem találunk róla.

III. A káptalanok.

1. A veszprémi székeskáptalan.

a) Nagyprépostok:

Johannes † 1350 körül.

Az I. kötetben tévesen a Mindenszentekről nev. Veszprémvári prépostok között soroltam föl. 1353. augusztus 22-én kelt kérvényében olvassuk nevét.[2]

Petrus Ladislai 1353—1360.

Garai János nevezte ki, Nagy Lajos király kérésére pedig, 1353. augusztus 22-én[3] VI. Ince pápa is jóváhagyta ezt a kinevezést. A vonatkozó kérvény szerint esztergomi kanonok volt, erről a stallumról a pápai megerősítéssel gyidejüleg lemondott. 1360-ban, Thatamerius halála után székesfehérvári préposttá választatott, a választást március 24. és 28-án hagyta jóvá a pápa.

Johannes Martini 1360-tól.

A királyi kápolna aligazgatója, 1359. junius 25-én kői prépost,[4] 1360. május 20-tól veszprémi székesegyházi prépost.

b) Őrkanonokok:

Stephanus 1320—1353.

Okmányaink[5] 1320. és 1353. időközben említik. Amiből még nem lehet föltétlen bizonyossággal arra következtetni, hogy e 33 év alatt esetleg nem két egymást követő és István nevű őrkanonokról van szó. Azonban egy és ugyanaz a személy is lehet, mert a XIV. században nem szokatlan, hogy egyházi méltóságokat és hivatalokat 18—20 éves fiatal klerikusok töltöttek be. Supplicatioink csak egyszer,[6] jóval halála után, utódjának megerősítése alkalmából említik.

[1] CCLXVI., CCCLII. [2] XXII. [3] XXII. [4] CCCXXXIX.
[5] CLXVII. 3. jegyzet. [6] CLXVII.

Michael Cynke 1363-tól.

Mint az I. kötetben (pag. 247.) leközölt adatokból tudjuk, már 1345-ben rezerváltatott részére egy kanonoki stallum és 1352-ben már mint beiktatott javadalmas kanonokról olvasunk róla. 1352 előtt lett fehérvári főesperes is. Istvánnak 1353-ban bekövetkezett halála után Garai János püspök kinevezte őrkanonokká és akkor lemondott főesperesi hivataláról. Ehhez 1358. szeptember 2-án utólagosan pápai megerősítést kért és kapott.[1] Ezeken kívül pozsonyi kanonok volt.

c) Főesperességek és főesperesek:

Veszprém, Buda, Fehérvár, Somogy, — III., XXII., CLVII., CLXVIII., CCL., CCCXXXIV., CCCXXXVI.

Veszprémi főesperesek: a Mindenszentekről nev. veszprém-vári prépostok:

Petrus filius Deseu de genere Dorozsma 1352-től.[2]

Budai főesperes:

Blasius Johannis de Collan 1351-től.[3]

Csak egy kérvényben olvassuk nevét: Gilétfy László, hogy püspökké történt megválasztatásának előmozdításáért megjutalmazza, 1358. augusztus 6-án[4] pécsi kanonokságra terjesztette föl.

Fehérvári főesperesek:

Michael Cynke 1353-ig.[5]

Johannes dictus Tonsus 1353-tól.

1352. január 31-én a somogyi főesperességet kérte,[6] és kérvényében azt állította, hogy Jánosfia Miklós szimonia útján jutott e hivatallal kapcsolt javadalomhoz. A pápa Fiat-tal jelölte a kérvényt. Röviddel utóbb a fehérvári főesperesség is megüresedvén, Garai János püspök a maga hatáskörében inkább erre a javadalomra nevezte ki őt. Veszprémi kanonok volt.[7]

[1] U. o.
[2] L. mint veszprém-vári prépostot.
[3] Suppl. I. p. I. pag. 244.
[4] CLVII.
[5] L. mint őrkanonokot.
[6] Suppl. I. p. II. 233. 488.
[7] CLXVIII.

Somogyi főesperesek:

Nicolaus Johannis 1352.[1]

Johannes dictus Tonsus 1352.[2]

Bullás.

d) **Kanonokok**:

Stephanus 1320—1353.[3]

Petrus Stephani 1344-től.[4]

Johannes † 1350 körül.[5]

Jacobus Crius 1352.[6]

Valentinus Johannis Bani de genere Szentemágocs 1353.[7]

Petrus Ladislai 1353.[8]

Michael Cynke 1353.[9]

Georgius Nicolai 1353.

1353. december 9-én[10] Erzsébet királyné, 1354. január 18-án[11] Durazzói Róbert folyamodtak érdekében. Ez utóbbi kérvény szerint veszprémi és szerémi kanonok (itt főesperes) volt. A veszprémi egyházmegyében méltóság vagy egyházi hivatal megüresedésére várt.

Ladislaus filius Beke 1355.[12]

Benedictus Georgii Heem (Himfi) 1359—1379.

Fölszentelt pap és veszprémi kanonok volt. 1359. május 18-án[13] Himfi Benedek pilisi főispán, kanonoki stalluma mellé káptalani méltóságot vagy egyházmegyei hivatalt is rezerváltatott részére. A következő évben, julius 29-én[14] szepesi prépost lett és akkor lemondott fenti rezerváció által szerzett jogáról,

[1] [2] L. Johannes d. Tonsus fehérvári főesp. és CLXVIII. l. jegyz.
[3] L. mint őrkanonokot.
[4] XXXIII. — Suppl. I. p. I. pag. 244.
[5] L. mint nagyprépostot.
[6] L. mint hántai prépostot.
[7] L. mint esztergomi olvasókanonokot.
[8] L. mint nagyprépostot.
[9] L. mint őrkanonokot.
[10] XXXV.
[11] XXXVII.
[12] L. a győri kanonokok közt.
[13] CCXIV.
[14] CCLXVI.

de kanonoki stallumát továbbra is megtartotta. 1379-ben veszprémi püspök.

Stehanus Chemlei 1359.[1]

Stephanus Dominici 1359.

Kinevezésének kelte: 1359. május 18.[2] Az esztergomi egyházmegyéből származott.

Johannes Martini 1360.[3]

Mathias Petri 1363.[4]

Nicolaus Michaelis de Alba 1366.[5]

2. Mindenszentekről nev. veszprém-vári prépost:

Petrus Deseu Gara de genere Dorozsma 1351-től.

Nagybátyja, Garai János püspök nevezte ki 1351-ben. Addig őrsi prépost volt.[6] A püspöki kinevezést VI. Kelemen pápa 1352. február 11-én,[7] VI. Ince pápa pedig 1353. március 3-án,[8] majd ismét 1358. szeptember 2-án[9] is, megerősítette. Mint veszprémvári prépost veszprémi főesperes is volt. Az I. kötetben a székesegyházi és a veszprémvári prépostokat összetévesztettem. *János* székeskáptalani prépost volt és nem Dezsőfia Péter, hanem *Lászlófia Péter* lett 1360-ban székesfehérvári prépost.

3. A szűz Máriáról nev. fehérvári káptalan.

a) Prépostok:

Thatamerius 1331—1360.

Csak halála után, illetve az új prépost kinevezésével kapcsolatosan említik supplicatioink.[10]

[1] L. a győri egyházmegyében.
[2] CCXVII.
[3] L. mint nagyprépostot.
[4] L. mint pozsegai éneklőkanonokot.
[5] L. mint nyitrai kanonokot.
[6] CLXVI.
[7] Suppl. I. p. II. 235. 492.
[8] III.
[9] CLXVI., CCCXXXV.
[10] CCL., CCLXIII., CCCXLVIII.

Petrus Ladislai 1360–1370.[1]

Az ő prépostságához kellemetlen emlék fűződik: a fehérvári káptalan prépostjával együtt önkényesen egy idegen püspök joghatósága alá helyezkedett. 1365. november 22-én[2] Gilétfy László püspök a következő panaszt terjesztette avignoni prokurátora által a pápa elé: A fehérvári káptalan kiváltságait szándékosan félremagyarázván, illetékes főpásztorától elszakadt; egyes templomokat és kápolnákat kiváltságosoknak nyilvánítván, azoktól a tizedfizetéseket megtagadja. Sőt önkényesen egy egyházmegye nélküli szerzetes-püspököt ismert el főpásztorának, aki Fehérváron székel és mindenben úgy intézkedik, mintha ő volna az illetékes megyés püspök; az összes püspöki ténykedéseket is végzi, papokat, templomokat, olajokat szentel. A káptalan eljárása nemcsak a püspök tekintélyét és joghatóságát sérti, de a fegyelmet is meg fogja bontani az egész egyházmegyében, ha a jogos büntetés késik. A pápa a prépost és a káptalan ellen elrendelte a vizsgálatot.

***b)* Kanonokok:**

Nicolaus Simonis (Salamonis) *de genere Balogh* 1344.[3]

Andreas Petri 1344.

Kinevezése 1344. október 9-én kelt,[4] stallumában Chama bácsi prépostnak utóda. 1357. május 18-án[5] egy erdélyi kanonoki stallumért folyamodott, melyet szintén Chama prépost birt. Ez a javadalom tehát vagy éveken át betöltetlen maradt, vagy ha Chama halála után betöltetett, Péterfia András fenti kérvénnyel csak az általános rezervációk esetleges kellemetlenségeit akarta kikerülni. Két plebániajavadalommal is bírt, ezek: Gipsa = Dipse falú és Varesium = Szászváros[6].

Michael Jacobi de Bors 1355.[7]

Johannes Nicolai 1355.[8]

[1] L. mint veszprémi prépostot.
[2] CCCXCII.
[3] Suppl. I. p. I. pag. 250., — tovább l. mint ózdi főesperest az erdélyi egyházmegyében.
[4] Suppl. I. p. II. 86. 165.
[5] XCIII.
[6] Suppl. I. p. I. pag. 297.
[7] L. mint barsi főesperest.
[8] L. mint küküllői főesperest.

Brictius Lucae de Chech 1357.[1]

Johannes Petri 1358.

Kerekegyházi Laczkfy Miklós rokona, veszprémi klerikus, kinevezése 1358. február 20-ár kelt.[2]

Blasius Aegidii de Liszko 1358.

Gilétfy László püspök rokonságából való. Kinevezése 1358. augusztus 6-án kelt.[3]

Petrus Pauli de Cenadino 1359.

Himfi Benedek pilisi főispán pártfogoltja, kinevezése 1359. május 18-án[4] kelt. Már előbb is volt egy javadalma a fehérvári egyházban.

Antonius natus Gehan 1360.

Kinevezésének kelte: 1360. szeptember 1.[5]

Nicolaus de Brasso 1366-ig.[6]

Emericus Gregorii de Wyczna 1366-tól.

Már régebben pozsegai kanonok, fehérvári stallumában Brassói Miklós knini püspöknek utóda, kinevezése 1366. április 7-én kelt.[7] A vonatkozó kérvény szerint fehérvári kanonoki javadalma évi 150 arany forintot, mostani pénzértékben tehát 1295 koronát jövedelmezett.

Petrus Georgii 1366.

Veszprémegyházmegyei fölszentelt pap, Frankói István nyitrai püspök káplánja, avignoni követségében kisérője. 1366. julius 6-án[8] rezervációt kapott az esztergomi egyházmegye területén nagyobb javadalomra; a vonatkozó kérvény szerint egy fehérvári kanonoki stallumért pörben állott az aspotoli széknél.

Martinus Simonis 1366.

Szintén a nyitrai püspök káplánja, erdélyegyházmegyei fölszentelt pap és már régebben a szent Miklósról nev. fehérvári

[1] L. mint pécsi kanonokot.
[2] CXVII.
[3] CLXIII.
[4] CCXVIII.
[5] CCLXXXIV.
[6] L. mint knini püspököt.
[7] CCCXCVI.
[8] CDXXIX.

káptalan javadalmas tagja. 1366. július 6-án,[1] a püspök előterjesztésére, a b. Szűzről nev. fehérvári káptalanban biztosíttatott részére egy stallum, ennek ellenében lemondott a másik káptalanban bírt javadalomról. A vonatkozó kérvényben a kanonoki javadalom évi jövedelme 3 ezüst márkára van becsülve (135 korona 60 fillér), ami aránytalan ahhoz a jövedelemhez képest, mit pl. Wycznai Imre (l. följebb) stalluma jövedelmezett. A bevallás talán a szent Miklósról nev. káptalan szegényebb javadalmazású stallumaira vonatkozhatik.

4. A szent Miklósról nevezett fehérvári káptalan.

Kanonok:

Martinus Simonis 1366.[2]

5. Budai prépostok és kanonokok.

***a)* Prépostok:**

Stephanus Laurentii de Csorna (Kanizsai) de genere Osl 1345—1356.

Mint a már leközölt adatokból ismeretes (I. k. pag. 252.), 1343 előtt bácsi olvasókanonok volt és ezt a stallumot 1345 után, mint budai prépost is megtartotta. Csak 1353-ban mondott le róla.[3] 1356-ban zágrábi püspök lett.[4]

Stephanus Oliverii de genere Rátot 1357-től.

Nagy Lajos király 1357. május 25-én Kanizsai István prépostnak püspökké leendő fölszentelése után megüresedő budai préposti méltóságra Rátot nb. Olivérfia István udvari káplánt, esztergomi őrkanonokot ajánlotta kinevezésre,[5] aki e kinevezéssel kapcsolatosan lemondott esztergomi stallumáról.[6] Supplicatioink nem nyujtanak több rá vonatkozó adatot.

***b)* Éneklőkanonok:**

Petrus magnus filius Bene 1358.[7]

***c)* Kanonokok:**

Stephanus Laurentii de Csorna de g. Osl 1345—1356.[8]

[1] CDXXX.
[2] L. följebb.
[3] XVIII.
[4] L. ott.
[5] XCIV., CCCIX.
[6] XCVII.
[7] L. a győri egyházmegyében.
[8] L. följebb mint prépostot.

Johannes Martini de Olaszy 1346.[1]

Ladislaus filius Beke 1355.[2]

Stephanus Oliverii de g. Ratot 1357.[3]

Petrus 1358.[4]

Albertus (Ladislaus) 1361.[5]

Petrus Karaszin 1363.

A somogymegyei Berény község ker. szent Jánosról nev. templomának plébánosa volt. 1363. július 2-án arról tett az apostoli széknek jelentést, hogy egy paptársával Segesdről saját falujába igyekezvén, rablók kezébe került, akik mindenéből kifosztották és jobb kezének két ujját is levágták. Lelkészi teendők ellátására ilykép alkalmatlan lett, plébániájáról tehát lemondott és megélhetésének biztosítására egy budai kanonoki javadalmat kért és kapott.[6]

Nicolaus de Brasso 1366-ig.[7]

Matthaeus Simonis 1366-tól.

Zágrábegyházmegyei fölszentelt pap, a zágrábi székesegyház szent Lőrinc oltárának igazgatója, 1366. július 6-tól[8] zágrábi, augusztus 11-től[9] budai kanonok volt. Ez utóbbi stallumban Brassói Miklós knini püspöknek utóda. A vonatkozó kérvény szerint budai stalluma évi 100 frtot, tehát 1130 koronát jövedelmezett.

5. Dömösi éneklőkanonok:

Petrus de Montilio 1353-ig.[10]

7. Hántai prépostok:

Blasius Cosmae de Eng 1352-ig.

1352. január 13-án pozsonyi prépost lett.[11]

Jacobus dictus Crius (Posa) 1352—1355.

Balázs utóda.[12] 1353. március 3-án[13] VI. Ince pápa is megerősítette méltóságában. 1354 végén vagy 1355 elején halt meg.

[1] Esztergomi kanonok, l. ott.
[2] L. mint győri kanonokot.
[3] L. mint prépostot.
[4] L. mint éneklőkanonokot.
[5] L. mint kalocsai prépostot.
[6] CCCLXXVII.
[7] Knini (Tinnin) püspök, l. ott.
[8] CDXXXV.
[9] CDXXXV.
[10] L. mint pozsegai prépostot.
[11] II. — Suppl. I. p. II. 228. 476.
[12] Suppl. I. p. II. 232. 485.
[13] II.

Johannes Henrici dictus Ehrenreich de Znaim (Znoyma) 1355—1356.

Olmücegyházmegyei fölszentelt pap, királyi káplán, kinevezett pozonyi kanonok és ugyanott a szent Lőrincről nev. egyház plebánosa. Nagy Lajos király kivánságára Jakab halála után őt nevezte ki Garai János püspök hántai préposttá, plebániájáról akkor lemondott. 1355. június 30-án[1] a pápa is megerősítette a prépostságban, melyről azonban következő év április 6-án a bosnya olvasókanonoki stallum ellenében lemondott.[2]

Nicolaus Nicolai de Zsegra 1356-tól.

Az 1350—4. évi pápai tizedjegyzék szerint Jakabbal egyidejüleg ő is lefizette az illetéket, valószinű tehát, hogy 1352-ben ő is kineveztetett. Jogát föntartotta, de csak Znaimi János lemondása után tudta azt érvényesíteni. Ő sem akart soká a gyönge javadalmazású prépostságban megmaradni. Már 1358-ban valamely más préposti javadalomra kért és kapott rezervációt. A vonatkozó kérvény szerint a veszprémi egyházmegye néhány prépostságát szabad választással a káptalan töltötte be, a megerősítés joga pedig az esztergomi érseket illette. A pápai rezervációk ezeket a jogokat is megszüntették. 1360-ban a szent Mihályról nevezett prépostsági templomnak kért bucsút, egyúttal egyik rokona érdekében is folyamodott.[3]

8. Őrsi prépostok:

Petrus Deseu de genere Dorozsma 1352-ig.[4]

Clemens Ladislai 1352-től.

Garai János káplánja és a veszprémvári Mindenszentekről nevezett káptalannak javadalmas kanonokja. Püspöki kinevezés útján lett őrsi prépost, VI. Kelemen 1352. február 11-én,[5] VI. Ince pedig 1353. március 3-án,[6] majd 1358. szeptember 2-án[7] is jóváhagyta a kinevezést. 1358-ban már a veszprémi székeskáptalannak is tagja.

[1] LVIII.
[2] Mon. Vespr. II. 164. 190.
[3] CCLIX—LXI.
[4] L. mint veszprém-vári prépostot.
[5] Suppl. I. p. II. 235. 492. [6] III. [7] CLXVI.

IV. Plebánosok:

Petrus Bartholomaei de Lábod (Labat) 1353.

A veszprémi püspök adományozási körzetében valamely egyházi javadalom biztosítására személyesen ment el Avignonba. Kinevező bullája 1353. május 8-án kelt.[1]

Adam Marci 1358.

Al- és Fel-Kesz (Budakesz) plebániáját bírta. Emellett győri, kalocsai és váci kanonok volt.[2]

Petrus Karaszin 1363-ig.

A somogymegyei Berény ker. szent Jánosról nevezett egyházának plébánosa.[3]

V. A veszprémi egyházmegyéből származott klerikusok:

Blasius Cosmae 1352.

Pozsonyi prépost.[4]

Brictius Lucae de Chech 1353.

Laczkfy Dénes kalocsai érsek mellé került udvari káplánnak. Pécsi és székesfehérvári kanonok.[5]

Jacobus Andreae 1359.

Erdélyi kanonok.[6]

Johannes Jacobi de Mencsel 1359.

Esztergomi kanonok.[7]

Emericus Stephani 1359.

Pécsi kanonok.[8]

VI. Plebániák:

Budán a b. sz. Máriáról nev. plébánia. Egyik oltárának szent István király volt a védőszentje.[9]

[1] VIII.
[2] CLXXXIII.
[3] L. mint budai kanonokot.
[4] L. ott.
[5] XX.
[6] CCX.
[7] CCXXXIX.
[8] CCXLI., CCCLXXXIV.
[9] CCXXXVIII.

Berény, somogymegyei plebánia. Temploma ker. szent Jánosról neveztetett.[1]

Al-Kesz és *Fel-Kesz* (ma : Budakesz), előbbi szent György-ről, utóbbi a b. Szűzről nev. templommal.[2]

Nezda, somogymegyei község, a b. Szűz tiszteletére épült templommal, melyet V. Orbán pápa 1363-ban bucsúkkal ruházott föl.[3]

Visegrád, plébániatemploma szűz Máriáról neveztetett. Az Oltáriszentség tiszteletére épült fogadalmi oltára 1360-ban bucsúkat kapott.[4]

VII. Helységek ;

L. a templomoknál és a plébániáknál, ezeken kívül :

Mencsel — Monichhel, Nagy-Vásonytól délre.[5]

Segesd — Somogym., plébánia.[6]

[1] CCCLXXVII. [2] CLXXXIII. [3] CCCLXXI. [4] CCLI. [5] CCXXXIX. [6] CCCLXXVII.

II.

A KALOCSA-BÁCSI ÉRSEKI TARTOMÁNY.

Kalocsa-bácsi egyházmegye.

A kérvények folyamán előforduló suffraganeus egyházmegyék:

Csanádi egyházmegye
Erdélyi egyházmegye
Váradi egyházmegye
Zágrábi egyházmegye
Boszniai egyházmegye
Nándorfehérvári egyházmegye
Szerémi egyházmegye

A spalatoi érseki tartományhoz tartozott:

Tinnini (Knin) egyházmegye.

Kalocsa-bácsi egyházmegye.

I. A székesegyház.

1357. július 26-án Frankoi Miklós érsek újabb bucsúkat eszközölt ki székesegyházának. A vonatkozó kérvény szerint a templom alaktalan, a hely pedig, melyen állt, egészségtelen, mocsaras volt.[1] Emiatt a hivek elkerülték a templomot. Az ájtatosság növelésére tehát azért folyamodott az érsek, hogy 4, esetleg 5 évi bucsút nyerhessenek, kik a szokásos föltételek mellett a székesegyházat a jövőben látogatni fogják. VI. Ince pápa azonban csak 1 évi és 40 napi bucsút engedélyezett.[2]

1358. április 8-án Nagy Lajos király hasonló kéréssel fordult a pápához, és szintén 1 évi és 40 napi bucsút eszközölt ki.[3] A vonatkozó folyamodvány szerint a templomot a magyar királyok építették, *védőszentje szent Pál apostol volt és idővel érseki székesegyház lett.* Tehát nem a kalocsai, hanem a *bácsi* székesegyházról van szó.

II. Érsekek:

Fr. Dionysius de Laczk de genere Herman 1350—1355. — Suppl. XVII—XX., LXXII.

Nicolaus de Franko 1356—1358. — Suppl. LXXII., XCIV., XCVII—CVI.

Thomas Pancratii de Telegd de genere Csanád 1358-tól. — Suppl. CDXXIV.

Laczkfy Dénes érsek neve alatt összesen 4 kérvény maradt ránk. Ezekben különböző javadalmakat kért részint udvari papjai, részint más egyházi személyek számára.

Frankoi Miklós, előbb zágrábi püspök, 1356. augusztus 4-től volt kalocsai érsek. Mint már *Frankoi István* nyitrai püspökre (1367-ben szintén kalocsai érsek) vonatkozó adatok összefoglalásánál is megjegyeztem, a két egyházfő immár kétségtelen közeli rokonsága és a többi róluk szóló eddig felkutatott adatok után, minden más találgatással szemben, az igazsághoz legközelebb járunk, ha Miklós érseket is *Frankoi*-nak nevezzük.[4]

[1] L. László érsek hasonló panaszát Suppl. I. p. II. 82. 159.
[2] C. [3] CXLII. [4] V. ö. 190. oldal.

1357. július 26-án a következő kérését terjesztette az apostoli szék elé: Mint az ország kancellárja nem tartózkodhatik székhelyén és a főpapi ténykedéseket sem végezheti ott, mert állandóan a királyi udvarhoz van kötve. Úgy a királyi pár, mint saját buzgóságától indíttatva tehát, azért a kiváltságért folyamodik, hogy a királyi pár kiséretében, az ország bármely részében, a palliumot használhassa, papokat és szent olajokat szentelhessen és pedig a tiltott időkre és helyekre való tekintet nélkül. Mindezekre — kivéve a palliumot — mint zágrábi püspököt is már VI. Kelemen pápa is fölhatalmazta. Ezuttal azonban VI. Ince csak a kalocsai érseki tartomány területére adta meg a kért kiváltságokat.[1]

Ugyanakkor a kalocsai érsekség régi sérelmes birtokcseréjében is újabb, hathatósabb orvoslásért folyamodott. Ez a sérelmes birtokcsere 1334. június 24-én történt meg a minorita rendi László érsek és Széchényi László erdélyi vajda között. A kalocsai érsek akkor a következő érseki helységeket engedte át Széchényi Tamásnak: *Rimaszombat*, Rimabánya, Török, Szkálnok, Urréve, Kraszko, Szkork, a két Pokorágy, Tarnocz, Cserencsény, Rimabrezó és Tiszolcz, ezek ellenében a következő bácsmegyei helységek csatoltattak az érsekséghez: Gerecz, Tótfalu, Csalános, a két Lugas, Botorfalva, Szurdok, Gyümölcsény, Venécze, Ujfalu, Lázárfalva, Tamanya, Szücsi, és Szerém megyében: Mortovcz és Gerecz.[2]

A birtokcserét mindkét fél érdekeltsége tette látszólag indokolttá: a hontmegyei birtokok távol estek Kalocsától, viszont Széchényi Tamás épen Rimaszombat környékén volt érdekelve. Hogy mit veszített ezzel a cserével az érsekség, csak később tünt ki: a termékeny hontmegyei birtokok (és Rimaszombat!) ellenében mocsaras, nagyrészt műveletlen és haszontalan birtokokat kapott.

A pápák minden panaszra elrendelték ugyan a vizsgálatot, de a hatalmas és számító Tamás vajda kezéből már mit sem lehetett kicsikarni, különben az odiózus birtokcsere is minden forma szerint és királyi jóváhagyás és megerősítés mellett történt.

Még székesegyházának eszközölt ki bucsút,[3] melyről föntebb szóltam.

Szintén fenti kelettel bőjti felmentésért is folyamodott. Általános szokás — ugymond —, hogy Magyarországon bőjti napo-

[1] IC. [2] Anjoukori okmt. III. 79—82. 66. [3] C.

kon az emberek sem tejes étellel, sem tojással nem élnek; ő viszont az ő gyönge testalkatával és rossz emésztésével a halételeket nem bírja meg. Arra kért tehát fölmentést, hogy tojásokat és tejes ételeket ehessen. A pápa az orvosok rendeletére bízta a fölmentést.[1]

Végül még szentföldi zarándoklásra kapott fölhatalmazást.[2] Rokonságából két *unokaöccsét*, Lévai Miklósfia Mihály kamarcsai főesperest[3] és Lévai Lőkösfia Tamást[4] említi meg.

Káplánjai: András (Fortis) dubiczai főesperes, esztergomi custos,[5] és Miklósfia János szerdahelyi plébános.[6]

Kamarása: Pálfia György győri kanonok.[7]

A supplicatiókból látjuk, hogy állandóan a királyi pár oldalán élt. 1358-ban esztergomi érsek lett. Életének ez időszakából azonban csak két supplicatióját bírjuk; az egyikben unokaöccse, Lévai Lőkösfia Tamás érdekében folyamodott, ez a kérvény azonban csonka maradt; a másikban fölhatalmazást kért, hogy irregularitás alól föloldozhasson.[8]

Utóda 1358. augusztus 25-i kinevezési kelettel: *Csanád nb. Telegdi Pongrácfia Tamás csanádi püspök.*

Csak egy kérvénye maradt ránk: 1366. július 6-án jogvédőkért folyamodott.[9]

III. A káptalanok.

1. Kalocsai székeskáptalan.

a) Nagyprépostok:

Johannes Dominici de Surdis de Placencia 1351—1361.[10]

Ladislaus (Albertus?) 1361—1367.

Piacenzai János 1361. február 4-én a kalocsai préposti stallumból az egri káptalan élére ment át. Ugyanazon kelettel kinevezte VI. Ince az új kalocsai prépostot is és pedig *Albert* királyi *udvari orvos* és káplán, váci lector, váci és budai javadalmas kanonok személyében.[11] Azonban amikor 1366. június 19-én Nagy Lajos király többek nevében a szokott gyóntatói kegyelemért folyamodott, a folyamodványban *László* kalocsai prépostnak, Nagy Lajos király *udvari orvosának* nevét olvassuk. Elégséges adat áll rendelkezésünkre annak kétségtelen megállapítására, hogy az a László,

[1] CVI. [2] CII. [3] LXXII. [4] CCLIII. [5] XCVII., CIII. [6] XCVIII. [7] CIV. [8] CCLIV. [9] CDXXIV. [10] L. mint váci püspököt. [11] CCLXXXIX., CCCLIX.

aki 1367-ben nyitrai, 1372-ben veszprémi és 1377-ben váradi püspök lett, *a király udvari orvosa és kalocsai prépost volt.* Viszont nagyon valószinűtlen az, hogy a királynak egy Albert és egy László nevű orvosa lett volna, *akik 1361—1366 időközben egymás után kalocsai prépostok is lettek volna.* Nagyon valószinű tehát, hogy a vonatkozó kérvényben említett váci lectornak, kinevezett kalocsai prépostnak, királyi káplánnak és udvari orvosnak neve nem Albert, hanem László és hogy a hibát a kérvény másolója követte el.

b) Olvasókanonok:

Thomas Darabos (Dorvos) 1352-től.

Kinevezése 1352. június 4-én kelt,[1] titeli lector, csanádi kanonok és erdődi plébános.[2]

c) Éneklőkanonok:

Petrus de Monasterio 1361 előtt is.[3]

d) Kanonokok:

Johannes Dominici de Surdis de Placencia 1351—1361.[4]

Thomas Darabos 1352.[5]

Albertus Ulrici 1353 előtt is.[6]

Adam Marci 1358 előtt is.[7]

Gallus Valentini 1359 előtt is.[8]

Jacobus Bartholomaei de Szalánkemén 1360.

Kinevezése 1360. szeptember 1-én kelt. Erzsébet anyakirályné pártfogolta és kérvényében kedvelt klerikusának nevezi őt.[9]

[1] Suppl. I. p. II. 219. 453.
[2] CCXLIII.
[3] L. mint szabolcsi főesperest az egri egyházmegyében.
[4] L. mint váci püspököt.
[5] Olvasókanonok.
[6] Bácsi lector, l. ott.
[7] L. mint győri kanonokot.
[8] Kői prépost, l. ott.
[9] CCLXXXI.

Franciscus de Chip 1360.

Fr. Rogerius de Pinis, a jeruzsálemi János lovagrend nagymestere ajánlotta, mint káplánját, kinevezésre, 1360. október 12-én.[1]

Petrus de Monasterio 1361.[2]

e) Plebánia.

Szalánkemén, Szerém m., plébánosa Bekefia László budai, győri és veszprémi kanonok.[3]

2. Bácsi káptalan.

a) Prépost:

Chama 1341-ig.

Egyik 1357-ben kelt kérvény az I. kötetben közölt adatokat azzal egészíti ki, hogy erdélyi javadalmas kanonok is volt.[4]

b) Olvasókanonokok:

Stephanus Laurentii de Csorna (Kanizsai) *de genere Osl* 1353-ig.[5]

Albertus Ulrici 1353-tól.

Laczkfy Dénes érsek káplánja, kalocsai kanonok, 1353-tól bácsi olvasókanonok.[6]

c) Kanonokok:

Ladislaus Ulrici de Plaga de Wilyelmow 1353-ig.[7]

Johannes Nicolai 1354 előtt is.[8]

Andreas Fortis 1357 előtt is.[9]

Benedictus Nicolai de Gnojnicza 1359.

Pécsegyházmegyei klerikus volt, kinevezése 1359. május 18-án kelt.[10]

Conradus de Scupellenberch (Skultéti) 1360 előtt is.[11]

[1] CCLXXXVI.
[2] Éneklőkanonok.
[3] CCLXXX.
[4] XCIII.
[5] L. mint zágrábi püspököt.
[6] XVIII.
[7] L. az esztergomi kanonokok között.
[8] L. a pécsi kanonokok között.
[9] L. mint esztergomi őrkanonokot.
[10] CXCVII.
[11] Nyitrai főesperes, l. az esztergomi egyházmegyében.

3. Titeli kanonok:

Thomas Darabos 1359 előtt is.[1]

IV. A kalocsa-bácsi egyházmegyéből származott klerikusok:

Nicolaus Karachini 1357.

Kői kanonok, ugyanott plébános.[2]

Nicolaus Eliae de Szalánkemén 1359.

1359. május 18-án a titeli prépost adományozási körzetébe eső egyházi javadalomra kapott kinevező bullát.[3]

Michael de Bodrog 1360.

Pécsi kanonok.[4]

Csanádi egyházmegye.

I. Templomok:

1358. február 24-én[5] Kerekegyházi Laczkfy Miklós 3 csanádegyházmegyei plebániatemplomnak kért bucsút, ezek:

Kerekegyház (Kerekighas), az aradi főesperesi kerületben, temploma Mindenszentek tiszteletére épült.

Papi, Keve vármegyében, plebániatemploma a b. Szűzről neveztetett.

Széchény, szintén szűz Máriáról nevezett plebániatemplomáavl, Arad megyében.

II. Püspökök:

Gregorius Georgii 1345—1350. — Suppl. CCXXXIII., CCXL.

Thomas Pancratii de Telegd de genere Csanád 1350—1358. — Suppl. CCXXXIII.

Gregorius 1359—1360. — Suppl. CCXXXIII.

Dominicus Dominici dictus Bebek de Csetnek de genere Ákos 1360—1367. — Suppl. CCXXXIII., CCLXV—LXVIII.

Telegdi Tamás püspököt VI. Ince pápa 1358. augusztus 25-én a kalocsai érseki székbe helyezte át.

[1] CCXLIII. [2] CXII. [3] CXCIII. [4] CCLXXV. [5] CXXIII.

Utóda *Gergely* váradi őrkanonok lett.

Sem addigi pályafutásáról, sem családi származásáról közelebbi adataink nincsenek. Csak annyit állapíthatunk meg, hogy 1342. vagy 1343-ban lett váradi őrkanonok. Okmányaink szerint ugyanis 1341-ben még *Péter*, 1343. május 3-án már Gergely töltötte be ezt a tisztet.[1]

Kropf Lajos a Századok XXXII. 497-ben összetéveszti Györgyfia Gergely püspökkel, Bunyitay (A váradi püsp. tört. II. 88.) is csak valószinűnek tartja, hogy Gergely csanádi püspök azonos lehet azzal a Gergellyel, aki 1343 óta váradi őrkanonok volt. Supplicatioink ezt kétségtelenné teszik.

Bizonyos, hogy nem volt jelentéktelen egyéniség. Mint végzett egyházjogász[2] és mint udvari káplán, Nagy Lajos belső tanácsosai között foglalt helyet és fontos országos ügyek elintézésénél is ott találjuk őt. Pl. jelen volt és közreműködött, amikor Nagy Lajos a velenceiekkel békét kötött. Ezeken kívül a váradi egyházmegye ügyeinek intézéséből is kivette részét.

Püspöki fölszentelése elhuzódott az 1359. év második felébe, mert Nagy Lajos király június 2-án írt kérvényében a váradi őrkanonoki stallum rezerválását kérvén, Gergelyről azt mondja, hogy még nem szenteltett püspökké.[3] VI. Ince pápa pedig csak október 23-ról kelt bullával adta meg az engedélyt, hogy a felszentelő püspököket szabadon választhassa ki magának.[4] A következő év elején már meg is halt.

Bebek Domonkost szintén még VI. Ince pápa nevezte ki, aki egyuttal 1360. július 28-án már az általa bírt és felszentelése után megüresedő egyházi javadalmak új betöltéséről is intézkedett.

Az I. kötetben tévesen *Pelsőczi*-nek írtam, pedig az Ákos nb. Bebekek *csetneki* ágából származott.

Egyházi pályáján 1349-től kisérhetjük. Akkor már szenttamási prépost volt. Ezt a méltóságot valószinüleg 1348 óta töltötte be, mert okmányaink szerint[5] 1347-ben még *Jakab* volt a szenttamási prépost. Domonkos akkor már esztergomi és pécsi kanonok is volt. Úgy látszik, hogy az esztergomi stallummal kezdte egyházi pályáját, azután lett pécsi kanonok és szent-

[1] Zichy cs. okmt. I. 604. 570. — Anjoukori okmt. IV. 322. 197.
[2] Anjoukori okmt. IV. 293. 175.
[3] CCXXXIII.
[4] Theiner II. 45, 81.
[5] Anjoukori okmt. IV. 638. 397.

tamási prépost,[1] 1349. március 22-én[2] pedig ezek mellé még egy egri kanonoki stallumot is kapott. Ez a kinevezése összefüggött egri prépostta történt kinevezésével, melyet Bebek György hevesi főispán szorgalmazott,[3] de bár a kérvény Fiat-tal jelöltetett, a kinevező bullával szerzett jogát mégsem tudta érvényesíteni. Ehelyett 1357. április 25-én szepesi prépost lett és innen emeltetett 3 év mulva a csanádi püspöki székbe, ahol 1374-ig maradt meg. Akkor a váradi püspökségbe helyeztetett át, de még ugyanazon év október 31-én meghalt.

III. A káptalanok.

1. Székeskáptalan.

a) Aradi főesperesek:

Johannes Henrici de Scherffembergh 1352—1353.[4]

Johannes Pelvos 1353-tól.

Külföldi származású, De Judicis Vilmos bibornok, esztergomi nagyprépost udvari káplánja és magyarországi megbizottja, boroszlói és zágrábi kanonok. Aradi főesperes 1353. június 27-én lett.[5]

b) Kanonokok:

Petrus Johannis de genere Hermanni 1358.[6]

Johannes Petri † 1359 előtt.

Halála után olvassuk nevét. A vonatkozó kérvény szerint, mely 1359-ben kelt, az általa életében bírt stallum annyi ideig volt üresedésben, hogy annak betöltési joga az apostoli székre szállott.[7]

Thomas Darabos 1359.[8]

Ladislaus Andreae 1366.

Saját előadása szerint egyszerű, tanulatlan ember volt, akit a király bemutatására az erdélyi püspök segesvári plébánossá

[1] Suppl. I. p. II. 195. 397. — Anjoukori okmt. V. 384. 229.
[2] Suppl. I. p. II. 204. 419.
[3] Suppl. I. p. II. 195. 397.
[4] L. mint Knini (Tinnin) püspököt.
[5] XVI.
[6] L. mint aradi őrkanonokot.
[7] CCXLIII., CCCXLII.
[8] Titeli olvasókanonok, l. ott.

nevezett ki. Ezzel jog szerint az a kötelezettség járt, hogy záros időn belül pappá szenteltesse magát. Mivel ő ezt nem tudta és csak a kisebb rendeknél maradt, kinevezése után körülbelül egy évvel pápai fölmentés útján akarta a hibát és mulasztásának következményeit jóvátenni. Folyamodványa 1366. március 3-án kelt.[1] Akkor már javadalmas csanádi kanonok is volt.

c) Egyszerű javadalmas:

Blasius Andreae 1359.

1359. május 18-án a püspök adományozási körébe eső egyházi javadalomra kapott kinevező bullát.[2]

2. Aradi káptalan.

a) Őrkanonok:

Petrus Johannis de genere Herman 1358.

Kerekegyházi Laczkfy Miklós 1358. február 20-án kelt kérvényében vérrokonának nevezi őt. Nagyon valószinű, hogy a Herman nemzetség felpestei Makray ágából származott. 1358 előtt lett őrkanonok, fenti kelettel a csanádi székeskáptalanban is egy javadalmas kanonoki stallum biztosíttatott részére.[3]

b) Kanonokok:

Petrus Demetrii 1345.[4]

Petrus Johannis de genere Herman 1358.

Az őrkanonoki javadalom mellett külön kanonoki stallummal és javadalommal is bírt.[5]

IV. Helységek:

Kerekegyház.[6]
Papi.[7]
Széchény.[8]

[1] CCCXCIII.
[2] CXCII.
[3] CXVI.
[4] Pankotai főesperes, — l. az egri egyházmegyében és vö. Suppl. I. p. I. pag. 285.
[5] CXVI. [6]—[8] CXXIII., l. a templomoknál.

Erdélyi egyházmegye.

I. Templomok:

A b. Szűznek szentelt *arnolfájai* (? Arnahigh) templom kegyurának, Kerekegyházi Laczkfy Miklósnak folyamodására 1358. február 24-én bucsút kapott.[1]

A *besztercei* szent Miklósról nevezett plebániatemplomot supplicatióink 1357-ben plebánosának, Brünni Jodacus vasvári prépostnak és Vilmosfia Péternek, illetve Malechfia Miklósnak nevével kapcsolatosan említik.[2]

A *bonchidai* plebániatemplomról szintén plébánosának (Kaplony nb.?), Simonfia János váradi kanonoknak előléptetésével összefüggően olvasunk.[3]

Déván szent Miklós tiszteletére épült templom állott. Plebánosa 1378-ban Miklósfia János királyi káplán.[4]

Gipsáról az I. kötetben azt írtam, hogy mint község elpusztult és hogy helyét sem lehet megállapítani. Ez téves, mert Gipsa= a mai *Dipse* falu. 1344 előtt már plebánia volt.[5]

Kereszténysziget (Insula Christianorum) a XIV. században nem az erdélyi, hanem az esztergomi egyházmegyéhez tartozott.[6]

A *segesvári* plebániatemplomról plebánosának kérvényében olvasunk. 1366.[7]

A védőszentjéről nevezett *szentmiklósi* plebániatemplom kegyurának, Kerekegyházi Laczkfy Miklósnak folyamodására, 1358. február 24-én egy évi és 100 napi bucsút kapott.[8]

Ugyancsak Laczkfy Miklós folyamodására és hasonló bucsúban részesült a kolozsmegyei *szováti* (Zoad) Mindenszentekről nev. plebániatemplom is.[9]

Torda, plebániatemplomának védőszentje szent Miklós. 1358.[10]

Varesium =Szászváros. Igy egészítendő ki az I. kötetben.[11]

[1] CXX.
[2] XCV., CXXIX., CXXXII.
[3] CCXXVIII.
[4] CDXXXVII–XL.
[5] XCIII. — Suppl. I. p. I. pag. 297. és p. II. 86. 165.
[6] XV. — Suppl. I. p. II. pag. 297.
[7] CCCXCIII.
[8] CXX.
[9] CXX.
[10] CXXIX., CL., CCCXXX.
[11] Suppl. I. p. I. pag. 297. és p. II. 86. 165.

II. Püspökök:

Andreas de genere Balogh 1318—1356. — Suppl. LI—II., LVII.

Dominicus Petri de Széch de genere Balogh 1357—1368. — Suppl. LXXXI. sq., LXXXVI—XCI.

András püspöknek két kérvényét közöljük: 1354. december 24-én Tövisi Simon erdélyi klerikus részére egy váci kanonoki javadalmat kért és ugyanakkor a kérvényben meg nem nevezett néhány személynek a szokott gyóntatói kegyelmet eszközölte ki.[1] Különben, mint már az I. kötetben leközöltekből láttuk,[2] összeköttetése az apostoli székkel laza maradt élete végéig. Egyházmegyéjében mindig önhatalmulag intézkedett, a kinevezéseknél és javadalmak adományozásánál sem sokat törődött a rezervációkkal, még az excommunicatióval sem, mellyel a pápa sujtotta. 1356-ban halt meg.

Supplicatioink folyamán az is megállapítható, hogy a Balogh nemzetségből származott.

Utóda *Balogh nb. Széchy Péterfia Domonkos,* András püspöknek rokona. Születési évét a rendelkezésre álló adatok egybevetéséből 1317-re tehetjük.

Az I. kötetben (pag. 291.) nem tudtam préposttá történt kinevezésének évszámát pontosan megállapítani és 1335-től soroztam őt az erdélyi nagyprépostok közé. Most határozottan megállapíthatom, hogy 1331-től viselte ezt a méltóságot. Mert 1330. június 8-án még *Miklóst,*[3] 1331. május 17-én már Domonkost[4] említik okmányaink.

14 éves korában lett nagyprépost. Ez egy méltóságon és egyházi javadalmon kívül tudtunkkal csak még az egri káptalanban bírt egy javadalmas kanonoki stallummal,[5] László után különben az egri püspöknek általános helynöke is volt.[6]

András halála után a káptalan őt választotta meg püspökké, a pápai kinevezés 1357. február 27-én kelt.[7] Péter ostiai-velletrii

[1] LI—II.
[2] Suppl. I. p. I. pag. 288—91.
[3] Anjoukori okmt. II. 486. 420.
[4] Gr. Wass cs. czegei lt. L. A. f. l. n. 16.
[5] CLIII.
[6] pl. Fejér IX. 2. 514.
[7] Reg. Av. Innoc. VI. t. 17. fol. 215.

bibornok-püspök szentelte püspökké Avignonban. A fölszentelés után azonban nem nagyon sietett egyházmegyéjébe, mert erre a pápának, április 23-án, külön kellett őt utasítania.[1] És még május első felében már Nagy Lajos király udvarában találjuk. Távozása előtt még több kérvényt írt rokonai és barátai érdekében.

Unokaöccsei: Tövisi Simonfia Tamás, aki szenttamási prépost lett[2] és ennek fivére Simon krasznai főesperes[3] és Miklós erdélyi kanonok.[4]

Rokona: Széchy Dénes bán fia Péter, ozdi főesperes.[5]

Káplánja: Demeterfia Vince dobokai főesperes.[6]

Végül még székesegyházának eszközölt ki bucsút[7] és a végrendelkezési jogot is megszerezte magának.[8]

Supplicatioink azontul nem említik. Fiatalon, 51 éves korában halt meg.

1368. június 28-án[9] már *Demeter* volt az erdélyi püspök. Kérvényeink őt mint szerémi püspököt említik.[10]

III. A székeskáptalan.

a) Nagyprépostok:

Dominicus Petri de Széch de genere Balogh 1331—1357.[11]

Johannes dictus de Strigonio (de S. Georgio) 1357-től.

Szolgálattevő kir. udvari káplán volt. Kinevezése 1357. április 27-én kelt.[12] Kinevezése idején, mint a király apostoli követe, személyesen volt jelen Avignonban.

b) Éneklőkanonokok:

Michael dictus Olasz 1357-ig.

Benedek[13] közvetlen utóda, 1354 után foglalta el stallumát és 1357 elején halt meg Avignonban.[14] Ebből és

[1] Theiner II. 29. 52.
[2] LXXXI.
[3] LXXXII.
[4] LXXXVIII.
[5] LXXXVI.
[6] LXXXVII.
[7] LXXXIX.
[8] XC.
[9] Reg. Av. Urb. V. t. 17. fol. 168.
[10] CCCXC.
[11] L. mint püspököt.
[12] LXXXIII.
[13] Vö. Urkundenbuch II. 102. 105.
[14] CXXXIV.

«Olasz» melléknevéről arra következtethetnénk, hogy külföldi származású volt.

Nicolaus Simonis de Széch de genere Balogh 1358-tól.

Egeregyházmegyei klerikus, András püspök unokaöccse, 1344 óta székesfehérvári kanonok.[1] Később, mint a püspök titkára és képviselője, hoszabb ideig, valószinüleg nagybátyja haláláig, Avignonban tartózkodott. 1357. május 18-án[2] erdélyi kanonok lett, a stallummal járó javadalmat azonban még egy év mulva sem foglalhatta el. Éneklőkanonoki kinevezése 1358. március 24-én kelt.[3] Ekkor már unokafivére, Széchy Domonkos püspök ajánlotta kinevezésre. Rokona, Széchy Dénes bán fia, Péter halála után az ozdi főesperességet nyerte el (1360 körül)[4] és ebben megmaradt haláláig, mely az 1370-es években következett be.[5] Képzett egyházjogász volt.

c) Főesperességek és főesperesek:

Doboka, Kraszna, Küküllő, Ozd, Szolnok, Ugocsa, Telegd. — LII., LVII., LXXXI., LXXXII., LXXXVI—VI'., CXXXV., CLI., CCLXXXVII., CCCII., CCCV., CCCXII., CCCXXIV., CCCXXXI., CCCLVII., CDXXXVII., CDXXXIX.

Dobokai főesperesek:

Michael dictus Tonsus 1356.

1357 előtt lemondott a főesperességről és a premontrei rendbe lépett.[6]

Vincentius Demetrii 1357-től.

Domonkos püspök káplánja, erdélyi kanonok és ugocsai főesperes. 1357-ben az ugocsaiból a dobokai főesperességbe ment át.[7]

Thomas dictus Artista 1378.

Állítólag aposztáziát követett el, — erről vádolja egy 1378. november 22-én kelt kérvény.[8]

[1] LXXXVIII. 1. jegyz. [2] LXXXVIII. [3] CXXXIV. [4] CCLXXXVII. [5] CDXXXIX. [6] LXXXVII. [7] LXXXVII. [8] CDXL.

Stephanus Cantoris 1378.

Krasznai főesperes volt. Mint ilyen, azzal a jelentéssel, hogy Tamás hitehagyott lett, a krasznai főesperesség ellenében a dobokaiért folyamodott, 1378. november 22-én.[1]

Krasznai főesperesek:

Thomas Simonis de Spinis de genere Balogh 1357-ig.[2]

Simon Simonis de Spinis de genere Balogh 1357-től.

Tamásnak fivére. 1354-ben váci kanonok,[3] 1357. április 25-én[4] krasznai főesperes. 1363-ban pápai engedéllyel váci stallumát Tamás erdélyi kanonoki javadalma ellenében elcserélte.[5]

Stephanus Cantoris 1378.

Simon halálának évét nem tudjuk, így azt sem tudjuk, hogy ki volt közvetlen utóda. István nevét 1378-ban olvassuk, amikor krasznai főesperességét a dobokaival akarta elcserélni.[6]

Küküllői főesperesek:

Stephanus Simonis 1355 előtt.

Nevét halála után olvassuk.[7]

Johannes Nicolai (Tót-Sólymosi Apród) 1355.

Nagy Lajos király 1355. június 14-én kelt kérvényében a következőket adja elő: Simonfia István halála után András püspök Tót-Sólymosi Apród Jánost nevezte ki küküllői főesperessé, aki ezen lelkipásztorkodással egybekötött javadalom és méltóság ellenében megvált az egri káptalanban bírt éneklőkanonoki stallumától és már évek óta zavartalanul látja el főesperesi tisztét és élvezi ezt a javadalmat. Csak később jutott tudomására, hogy András püspököt akkor, amikor őt kinevezte, pápai kiközösítés és felfüggesztés akadályozta püspöki joghatóságának gyakorlásá-

[1] CDXL.
[2] L. mint szenttamási prépostot.
[3] LII.
[4] LXXXII.
[5] CCCLXXX.
[6] CDXL., l. a dobokai főesperesek között.
[7] LVII.

ban. Mivel ő erről nem tudott, hogy minden esetleges kellemetlen következményt eleve elhárítson magáról, a király párfogása mellett utólagos pápai megerősítésért folyamodott. András püspök sokszor — csaknem mindig — hadilábon állott az apostoli székkel (és a királlyal),[1] tudunk kiközösítésről, de csak egyről, mely őt 1346-ban érte. Azonban bizonyos, hogy János kinevezése 1352-nél később kelt,[2] mert egri lectorrá történt kinevezése is még csak 1352. május 25-én kelt. — Mint küküllői főesperes egyuttal erdélyi, egri, székesfehérvári és zágrábi kanonok is volt.[3] Életrajzi adatait terjedelmesen Pór Antal gyűjtötte össze a Századokban, 1893. 1 köv. ll.

Ozdi főesperesek:

Johannes Zeka 1357 előtt.

Nevét halála után olvassuk.[4]

Petrus filius Dionysii bani de Széch de genere Balogh 1357—1360.

Kinevezése 1357. május 18-án kelt, akkor már régebben javadalmas erdélyi kanonok volt.[5] A vonatkozó kérvény szerint az ő kinevezését megelőzőleg a főesperesség hosszabb ideig betöltetlen maradt. Augusztus 14-én engedélyt kapott, hogy a kinevezéshez kötött vizsgát otthon tehesse le.[6] 1361-ben már nem élt.[7]

Nicolaus Simonis (Salamonis) de Széch de genere Balogh 1360-tól.[8]

Ladislaus dictus Veres 1378.

Valószinü, hogy Széchy Miklós közvetlen utóda. Miklósfia János 1378. november 22-én kelt kérvényében azt állította róla, hogy szimonia útján jutott e javadalomhoz.[9]

Johannes Nicolai 1378.

Erzsébet ifj. királynénak káplánja és dévai plébános volt. 1378. november 22-én erdélyi kanonok, ozdi és telegdi főesperes lett.[10] Itt mindenesetre hiba történt a kérvények bejegyzésénél, mert egy személy egy egyházmegyében nem lehetett egyszerre két

[1] Vö. Suppl. I. p. I. pag. 288—91.
[2] Suppl. I. p. II. 238., 495.
[3] LVII.
[4] LXXXVI.
[5] LXXXVI.
[6] CVII.
[7] CCLXXXVII.
[8] L. mint éneklőkanonokot.
[9] CDXXXIX.
[10] CDXXXIX.

kerületnek a főesperese. E kérvények (összesen és csak 10) VII. Kelemen ellenpápához intéztettek.

Szolnoki főesperesek:

Thomas dictus Custos 1357-ig.

Nevét halála után olvassuk.[1]

Nicolaus Georgii 1357-től.

Az erdélyi püspök nevezte ki, Tamás utóda. A pápai megerősítésből, mely 1358. március 24-én kelt,[2] csak annyit tudunk meg, hogy kinevezése sem volt sokkal régibb keletű.[3] Már előbb is erdélyi kanonok volt.

Ugocsai főesperes:

Vincentius Demetrii 1357-ig.[4]

Telegdi főesperesek:

Johannes dictus de Salia 1378.

Halála után, VII. Kelemen ellenpápához intézett kérvény említi.[5]

Johannes Nicolai 1378.[6]

d) Kanonokok:

Dominicus Petri de Széch de genere Balogh 1331—1357.[7]

Michael dictus Olasz 1354—1358-ig.[8]

Chama 1341-ig.[9]

1341-ben már nem élt és csak 1357-ben értesülünk arról, hogy erdélyi kanonok volt. A vonatkozó kérvény szerint tehát ez a stallum 16 éven át maradt volna betöltetlen.[10]

[1] CXXXV.
[2] CXXXV.
[3] CLI. «nuper».
[4] L. mint dobokai főesperest.
[5] CDXXXVII.
[6] L. mint ózdi főesperest.
[7] L. mint püspököt.
[8] L. mint éneklőkanonokot.
[9] Bácsi prépost, vö. Suppl. I. p. I. pag. 271.
[10] XCIII.

Ladislaus Ulrici de Plaga de Wilyelmow 1345—1353.[1]

Petrus Bertholdi de Brunna 1352—1357.[2]

Thomas Simonis de Spinis de genere Balogh 1354 előtt, 1363-ig.[3]

Michael dictus Tonsus 1356-ig.[4]

Johannes Zeka 1357 előtt.[5]

Petrus Dionysii de Széch de genere Balogh 1357 előtt, 1360-ig.[6]

Vincentius Demetrii 1357 előtt is.[7]

Nicolaus Simonis de Széch de genere Balogh 1357-től, † 1370 után.[8]

Andreas Petri 1357-től.

1344-től találkozunk nevével. Dipsei és szászvárosi plébános, székesfehérvári kanonok volt. Erdélyi kanonok 1357. május 18-án lett. Ebben és a székesfehérvári stallumban Chama volt bácsi prépost utóda.[9]

Nicolaus Georgii 1357 előtt is.[10]

Thomas dictus Custos 1357-ig.[11]

Jacobus Andreae de Albaregali 1359—1393.

Kinevezése 1359. május 18-án kelt. Stalluma egy 1393-ból keltezett bulla szerint 60 arany forintot, tehát 678 koronát jövedelmezett. — 1393-ban le kellett mondania erről a javadalomról.[12]

Michael Andreae 1359.

1359. május 18-án a szokott gyóntatói kegyelemben részesült.[13]

Paulus Nicolai Laczk de genere Herman 1359.

Kinevezése 1359. május 18-án kelt. Nagybátyja, Laczkfy András erdélyi vajda ajánlotta kinevezésre.[14]

Simon Simonis de Spinis de genere Balogh 1363-tól.[15]

Johannes Nicolai 1378-tól.[16]

[1] Esztergomi kanonok, l. ott.
[2] Vasvári prépost, l. ott.
[3] L. mint szenttamási prépostot.
[4] L. mint dobokai főesperest.
[5—6] Ózdi főesperesek, l. ott.
[7] L. mint dobokai főesperest.
[8] L. mint éneklőkanonokot.
[9] XCIII. Vö. Suppl. I. p. II. 86. 165.
[10—11] Szolnoki főesperesek, l. ott.
[12] CCX.
[13] CCXII.
[14] CCXXVI.
[15] L. mint krasznai főesperest.
[16] Ózdi főesperes, l. ott.

Ladislaus dictus Veres 1378.[1]

Johannes dictus de Salia 1378.[2]

Stephanus Cantoris 1378.[3]

Thomas dictus Artista 1378.[4]

Johannes Stephani 1378-tól.

VII. Kelemen ellenpápa nevezte ki 1378. november 22-én.[5] Fölszentelt pap volt.

IV. Plebánosok:

Andreas Petri 1344.

Dipsei és szászvárosi plebános.[6]

Jodacus de Brunna 1357-ig.

Besztercei plebános. Mint kinevezett vasvári prépost 1357-ben lemondott plebániájáról.[7]

Johannes Mikeae 1358-ig.

Tordai plebános volt. 1357 végén vagy 1358 elején halt meg.[8]

Johannes Stephani 1358-tól.

Tordai plebános.[9]

Petrus Guillelmi 1358.

Tordai, 1358-tól beszterczei plebános, 1376-ban váci püspök.[10]

Nicolaus Malech 1358.

Kinevezett beszterczei plebános[11]

[1] Ózdi főesperes, l. ott.
[2] Telegdi főesperes, l. ott.
[3—4] Dobokai főesperesek, l. ott.
[5] CDXLI.
[6] L. mint kanonokot.
[7] XCV., CXXIX., CXXXII., l. mint vasvári prépostot.
[8] CL.
[9] CL., vö. a váci püspököknél: «Petrus Guillelmi», 205. l.
[10] L. ott.
[11] A 9. jegyzet szerint.

Johannes Simonis 1359.

Bonchidai plebános, váradi kanonok.[1]

Johannes Nicolai 1378.

Dévai plebános.[2]

V. Plebániák:

Arnahigh — talán a Szászrégentől k. d.-re fekvő *Arnolfája*, ma: *Ranolfája* értendő alatta. — Temploma a b. Szűznek volt ajánlva.[3]

Besztercze, — a templom védőszentje szent Miklós.[4]

Bonczhida, Kolozsm.[5]

Déva, — a templom védőszentje szent Miklós.[6]

Dipse (Gipsa), Beszterce-Naszód m.[7]

Segesvár.[8]

Szászváros (Varesium).[9]

Szentmiklós, a Kis-Szamos mentén, ma Pusztaszentmiklós.[10]

Szovát, Kolozs m., — temploma Mindenszentek tiszteletére épült.[11]

Torda, — templomának védőszentje szent Miklós.[12]

Váradi egyházmegye.

I. Templomok:

Kerekegyházi Laczkfy Miklós 1358. február 24-én[13] kelt folyamodványában, különböző birtokain épült több templomnak bucsút kérvén, e templomok között találjuk a szent Lőrincről nevezett *Kovácsi* plebániatemplomot is. Biharmegyében két Kovácsi volt: az egyik Hegyköz-Kovácsi, a másik a mai Puszta-Kovácsi helyén állt. Ezek egyikéről van szó. — VI. Ince pápa 100 napi bucsút engedélyezett.

A *székesegyház szent András kápolnáját* egyik kérvény Jakabfia Domonkos kanonok nevével kapcsolatosan említi, aki a kápolna javadalmára rezerváló bullát kapott.[14]

Hasonló utalást találunk a *székesegyház szent Katalin oltárára,* melynek Pálfia László volt az igazgatója.[15]

[1] CCXXVIII. [2] Ózdi főesperes, l. ott. [3] CXX. [4] L. a templomoknál és a plébánosoknál. [5] CCXXVIII. [6] CDXXXVII—XL. [7] XCIII. [8] CCCXCIII. [9] XCIII. [10] CXX. [11] CXX. [12] CXXIX., CL., CCCXXX. [13] CXXIII. [14] CDXXI. [15] CDXXIII.

II. Püspök:

Demetrius de Futak 1345—1372. — Suppl. LXXIV—LXXIX., CDXXVI.

1357. január 12-én különböző kegyelmekért és kiváltságokért folyamodott VI. Ince pápához és pedig: hogy hordozható oltárt használhasson, hogy napfölkelte előtt misézhessen vagy miséztethessen és hogy ő maga és még más 8 személy gyóntatójuk által halálos órájukban általános föloldozásban részesülhessenek. Folytatólagosan a végrendelkezés jogát eszközölte ki magának, egyuttal 3 évre jogvédőket kapott. Végül megengedte neki a pápa, hogy 2 hites jegyzőt avathasson és hogy 24 személynek engedélyt adhasson szentföldi zarándoklásra. — 1366. július 6-án ismételten azért folyamodott, hogy gyóntatója általános föloldozásban részesíthesse. A vonatkozó kérvény szerint állandó kéz- és lábköszvény bántalmakban szenvedett.

Supplicatioink azután többé nem említik.

III. A káptalan.

a) Nagyprépost:

Philippus Bodae de Tárkány 1345—1366.

1357. jan. 12-én[1] a szokott gyóntatói kegyelemért folyamodott.

b) Olvasókanonok:

Gallus Valentini 1372.

Bullás.[2]

c) Őrkanonok:

Gregorius 1343—1359-ig.[3]

Nicolaus Arnoldi de Strelitz 1359.

Bullás.[4]

Nicolaus Johannis dictus Alexander 1366—1368.

VI. Ince pápa 1359-ben Arnoldfia Miklós szabolcsi főesperest váradi őrkanonokká, Sándor Miklóst pedig szabolcsi főesperessé

[1] LXXX. [2] L. mint kői prépostot. [3] L. mint csanádi püspököt. [4] Szabolcsi főesperes, l. ott.

nevezte ki.[1] Arnoldfia Miklós azonban nem foglalhatta el az őrkanonoki stallumot, tehát Sándor Miklós sem érhette el a szabolcsi főesperességet, ehelyett röviddel utóbb a váradi székesegyházi főesperességgel kárpótolta magát. Akkor már egri kanonok is volt. 1366. junius 23-án[2] váradi őrkanonokká nevezte ki V. Orbán pápa. Egész pályafutása azt mutatja, hogy nem volt nagy kedve az egyházi pályára. Az őrkanonoki stallumba sem iktattatta be magát. 1368-ban összes egyházi javadalmait elhagyván, megnősült.

Michael Thomae 1368.

Bullás.[3]

Jacobus Pauli 1368—1390.[4]

d) Székesegyházi főesperes:

Nicolaus Johannis dictus Alexander 1366-ig.[5]

e) Kanonokok:

Johannes Martini de Olaszy 1348.[6]

Ladislaus Ulrici de Plaga de Wilyelmow 1353-ig.[7]

Johannes Andreae 1353.[8]

Johannes Michaelis de Zowath 1354-ig.[9]

Thomas Simonis de Spinis 1354.[10]

Petrus magnus filius Bene 1358.

Meg kell jegyeznem, hogy Bunyitay szerint (II. 98.) Futaki Demeter püspök nevezte volna ki váradi kanonokká. Ezzel szemben bizonyos, hogy váradi kanonoki kinevezése 1358. augusztus 6-án kelt és hogy Gilétfy László veszprémi püspök terjesztette elő kinevezésre, aki ezzel akarta őt jutalmazni két avignoni

[1] CCXXXIV.
[2] CDXIII.
[3] CCXXXIII.
[4] Bunyitay, II. 101.
[5] L. mint őrkanonokot.
[6] CCXXXII. — Suppl. I. p. I. pag. 309.
[7] Esztergomi kanonok, l. ott.
[8] XXI. — Suppl. I. p. I. pag. 187—8.
[9] L. mint esztergomi kanonokot.
[10] Szenttamási prépost, l. az esztergomi egyházmegyében.

útjáért, melyet püspökké történt megválasztatásakor a pápai megerősítés kieszközlése végett tett meg.[1]

Gregorius Nicolai 1358.

Erzsébet királyné ajánlotta a pápának, kinevezése 1358. december 30-án[2] kelt. Erdélyegyházmegyei klerikus.

Petrus Andreae 1359.

Az egri egyházmegyéből származott, Himfi Benedek pilisi főispán pártfogoltja, kinevezése 1359. május 18-án kelt.[3]

Johannes Simonis 1359.

Erdélyegyházmegyei fölszentelt pap, bonchidai plébános. Váradi kanonoki kinevezése 1359. május 18-án kelt.[4]

Gregorius 1359-ig.[5]

Dominicus Jacobi 1366.

Már mint javadalmas váradi kanonok és a székesegyház szent András kápolnájának igazgatója, 1366. június 29-én még egy pécsi kanonoki javadalomra is kineveztetett. A szent András kápolna javadalmáról akkor lemondott. A királyi pár szolgálattevő káplánja volt.[6]

Ladislaus Pauli 1366.

Kinevezése 1366. június 29-én kelt. Fölszentelt pap és a székesegyház szent Katalin oltárának igazgatója volt. Ez utóbbi javadalomról fenti kelettel lemondott.[7]

Ladislaus Ladislai 1378.

VII. Kelemen ellenpápa nevezte ki 1378. november 22-én.[8]

Stephanus Ladislai 1378.

Egri egyházmegyei klerikus, VII. Kelemen ellenpápa nevezte ki 1378. november 22-én.[9]

[1] L. mint budai éneklőkanonokot.
[2] CLXXXII.
[3] CCXVI.
[4] CCXXVIII.
[5] Csanádi püspök, l. ott.
[6] CDXXI.
[7] CDXXIII.
[8] CDXLII.
[9] CDXLIII.

Paulus Johannis 1378.

Esztergomegyházmegyei klerikus, VII. Kelemen ellenpápa nevezte ki 1378. november 22-én.[1]

Brictius Johannis 1378.

Őt is VII. Kelemen ellenpápa nevezte ki 1378. november 22-én.[2]

IV. A váradi egyházmegyéből származott klerikusok:

Demetrius Pauli Varadiensis 1357.

Egri kanonok.[3]

Gregorius Johannis 1358.

Esztergomi kanonok.[4]

Paulus Nicolai de Debrecen 1359.

Vasvári kanonok.[5]

Michael Ramaz de Zomlin 1366.[6]

Zágrábi egyházmegye.

I. Templomok:

A *székesegyház* két izben kapott búcsukat: Piacenzai János váci püspök, királyi követ előterjesztésére 1364. február 22-én[7] és Kanizsai István püspök folyamodására 1366. június 19-én.[8] A váci püspök előterjesztéséből tudjuk, hogy a székesegyház tűzvésznek esett áldozatul és hogy 1364-ben az újraépítési munkálatok még folyamatban voltak.

Supplicatioink két oltárát említik:

a *b. Szűz oltára*[9] és

szent Lőrinc oltára.[10]

Szent Márk kápolnája «in monte Cretensi = Grecensi», Zágráb hegyi részében.[11]

[1] CDXLIV. [2] CDXLV. [3] LXXVIII. [4] CLIX. [5] CIC. [6] L. mint pozsonyi kanonokot. [7] CCCLXXXV. [8] CDVIII. [9] XXXVIII. [10] CDXXXII., CDXXXV. [11] XCI. — Suppl. I. p. I. pag. 327. és p. II. 244. 513.

A *szerdahelyi szent Erzsébet plebániatemplom* plebánosának nevével kapcsolatosan fordul elő.[1] Két Szerdahely volt a zágrábi egyházmegye területén; mivel Peker-Szerdahelynek a XIV. században szent Mártonról nevezett temploma volt, a kérvényben említett plebániatemplom tehát a Jákó-Szerdahelyi volna, ha csak — ami nem is valószinű — Peker-Szerdahelynek még egy második plebániatemploma is nem volt.

II. Püspökök:

Nicolaus de Franko 1350—1356. — Suppl. LXXII., XCIV.

Stephanus Laurentii de Csorna (Kanizsai) de genere Osl 1356-tól. — Suppl. XVIII., LXXII., XCIV., CDVIII.

Frankoi Miklós püspök Laczkfy Dénes halála után 1366-ban a kalocsai, Vásári Miklós halála után pedig 1358-ban az esztergomi érseki székbe került.

VI. Ince és V. Orbán kérvénykönyveiben csak egyszer találkozunk még nevével: 1357. január 12-én — akkor már megerősített kalocsai érsek volt — a pápa jóváhagyta azt az intézkedését, mellyel még mint zágrábi püspök unokaöccsét, Lévai Miklósfia Mihályt kamarcsai főesperessé nevezte ki.[2]

Utóda *Ösl nb. Kanizsai István,* kit kérvényeink többször a *csornai* (de Cuirna) előnévvel neveznek meg. Az I. kötetben elnézésből azt a sajnálatos hibát követtem el, hogy őt a Nagymartoni grófok nemzetségéből származtattam. Ez a rokonság csupán női ágon állott fönn. Atyja Osl nb. Lőrinc, Imre fia. A *csornai* előnév Csorna, Sopronm. községtől ered, — az Osliak főbirtokai Sopronmegyében lévén, egyik családi főfészkük Csorna volt.

VI. Kelemen pápa kérvénykönyveiből merített és már az I. kötetben leközölt adatokon kívül folytatólagosan supplicatioinkból csak keveset tudunk meg róla.

1353. július 2-án megvált bácsi lectori stallumától.[3] 1356. augusztus 4-én zágrábi püspökké neveztetett ki. — 1357. május 25-én még nem szenteltetett püspökké,[4] mert a budai prépostság akkor még csak rezerváló bullával biztosíttatott Rátót nb. Olivérfia István esztergomi őrkanonoknak, — Istvánt a vonatkozó kérvény választott és megerősített[5] püspöknek nevezi.

[1] XCVIII.
[2] LXXII.
[3] Suppl. I. p. I. pag. 272.
[4] XCIV.
[5] Olvasd a 209. lapon.

Azontúl a supplicatiokban 1366-ig semmit sem olvasunk róla. 1366. június 19-én a zágrábi székesegyháznak és a röviddel azelőtt a Kanizsaiak tulajdonába került szarvkő-váraljai szent Anna templomnak kért bucsúkat.[1]

III. A káptalanok.

1. A zágrábi székeskáptalan.

a) Főesperességek és főesperesek:

Bekcsin, Dubicza, Kamarcza, Kemlek, Varasd, Zágráb, — XXXVIII, XLVI., XCVII., XCVIII., CV., CXXVII., CLII., CLXXXV., CCLXIV., CCLXIX., CCCXIII., CDIV.

Bekcsini főesperesek:

Paulus 1352 előtt.[2]

Gallus Valentini 1365-ig.

1360-ban kői préposttá neveztetvén ki, bejelentette lemondását a főesperességről. A pápa a királyi pár előterjesztésére utódját is kinevezte Péterfia Miklós győri kanonok személyében. A zágrábi egyházmegye okmányaiban mégis még 1366-ban is *Gál kői prépost* szerepel, mint bekcsini főesperes, ezt a javadalmat tehát mint kői prépost is egy időre még megtartotta.[3]

Johannes 1360.

Bullás.[4]

Nicolaus Petri 1366.

Bálintfia Gál utóda, az okmányok 1366-tól említik.[5]

Dubiczai főesperesek:

Andreas Fortis 1357.[6]

Johannes Nicolai 1357-től.

András utóda. Frankoi Miklós kalocsai érsek udvari káplánja, szerdahelyi plébános.[7] Kinevezése 1357. június 13-án kelt.[8] Plébániájától később megvált. 1366. június 19-én egy zágrábi kanonoki

[1] CDVIII.
[2] CCLXIV.
[3] L. mint kői prépostot.
[4] CCLXIV.
[5] CCLXIX.
[6] Esztergomi őrkanonok, l. ott.
[7] L. a templomoknál.
[8] XCVIII.

javadalom csatoltatott a dubiczai főesperesi javadalomhoz, mert a főesperes csekély jövedelméből nem tudott megélni.[1]

Kemleki főesperes:

Dionysius Farkasii (Folcasii) 1354.

1354. április 24-én a szokott gyóntatói kegyelemben részesült.[2]

Varasdi főesperes:

Johannes Bautonis 1354.

Már régebben varasdi főesperes volt, amikor 1354. január 18-án zágrábi kanonokká is kineveztetett. A zágrábi székesegyházban birt oltárjavadalomról e kinevezéssel egyidejüleg lemondott. Zágrábegyházmegyei fölszentelt pap volt.[3]

Zágrábi főesperesek:

Benedictus 1358-ig.

Halála után olvassuk nevét.[4]

Petrus Thomae 1358-tól.

A püspök nevezte ki főesperessé és székesegyházi kanonokká, amihez 1358. június 1-én pápai megerősítést is kapott.[5]

b) Kanonokok:

Petrus Stephani 1344-től.

Sárospataki plebános, majd veszprémi kanonok és trencséni főesperes. 1353. december 9-én[6] az esztergomi egyházmegye területén méltóság vagy hivatal rezerváltatott részére, ennek ellenében a trencséni főesperességtől akart megválni. A vonatkozó kérvény nem említi, hogy zágrábi kanonok, erre 1344. február 13-án kapott kinevező bullát.[7]

Ladislaus Nicolai (Gilétfy) 1345—1358-ig.[8]

1 CDIV.
2 XLVI.
3 XXXVIII.
4 CLII.
5 CLII.
6 XXXIII.
7 Suppl. I. p. II. 48. 88.
8 CXXX., CDIV. L. mint veszprémi püspököt és Suppl. I. p. II. 90. 172.

Johannes Pelvos 1350-től.[1]

Paulus 1352 előtt.[2]

Petrus de Montilio 1352-től.[3]

Johannes Bautonis 1354.[4]

Dionysius Farkasii 1354.[5]

Johannes Nicolai 1355.[6]

Petrus Bertholdi de Brunna 1357-ig.[7]

Johannes Stramloi 1357-től.

Brünni Péter utóda, kinevezése 1357. május 18-án[8] kelt. Széchy Domonkos erdélyi püspök ajánlotta kinevezésre. A csázmai káptalanban is bírt egy kanonoki javadalommal.

Andreas Fortis 1357.

Dubiczai főesperes.[9]

Petrus Henrici de Olsna 1358.

Boroszlóegyházmegyei klerikus, 1358. március 10-ről[10] keltezett kinevezése arra a stallumra szólt, mely Gilétfy Lászlónak veszprémi püspökké történt fölszentelése után jött üresedésbe. Ez a stallum eredetileg a csázmai prépostsággal függött össze,[11] de 1366-ban a pápa Nagy Lajos király előterjesztésére a szegény javadalmú dubiczai főesperességhez csatolta.[12] Mivel 1357-ben Miklósfia János neveztetett ki dubiczai főesperessé[13] és annak sehol semmi nyoma nincsen, hogy később Henrikfia Péter lett volna a főesperes, viszont a király előterjesztése kimondottan arra a stallumra vonatkozik, mely Gilétfy László püspökké szen-

[1] Aradi főesperes, l. ott és Suppl. I. p. I. pag. 324.
[2] Bekcsini főesperes, l. ott.
[3] L. mint pozsegai prépostot.
[4] L. mint varasdi főesperest.
[5] Kemleki főesperes, l. ott.
[6] L. mint küküllői főesperest.
[7] XCI. Vasvári prépost, l. ott.
[8] XCI.
[9] L. mint esztergomi őrkanonokot.
[10] CXXX.
[11] Suppl. I. p. II. 90. 172.
[12] CDIV.
[13] L. följebb.

telése után üresedett meg, bizonyosra vehető, hogy Péter *bullás* és a kanonoki stallumba nem iktattatott be. Egy hónappal az ő kinevezése után különben Dénesfia Sándor tarczafői főesperes is kapott kinevező bullát ugyanerre a stallumra.

Alexander Dionysii 1358.[1]

Tarczafői (Tarcsa, egri egyházm.) főesperes, kinevezése 1358. április 8-án[2] kelt. Azok szerint, amik Henrikfia Péter kinevezésére vonatkoznak, őt is *bullásnak* kell tekintenünk.

Nicolaus Nicolai de Zagrabia 1358-ig.

Nevét halála után, az általa bírt javadalmak új adományozása kapcsán olvassuk. Pécsi éneklőkanonok is volt.[3]

Jacobus Martini 1358-tól.

Zágrábi Miklós utóda, kinevezése 1358. május 5-én kelt.[4] Bonjohannes fermói püspök folyamodott érdekében és folyamodványában azt mondja, hogy Magyarországon és a külföldön sokat fáradoztak együtt az egyház ügyeiben.

Benedictus 1358-ig.[5]

Petrus Thomae 1358-tól.[6]

Nicolaus Dragori 1358-tól.

Kinevezése 1358. augusztus 6-án kelt,[7] Gilétfy László veszprémi püspök pártfogolta. Már régebben csázmai kanonok volt.

Wigandus Merchlini de Schomstein 1359.[8]

Petrus Johannis 1359.

Vilmos bibornok, esztergomi nagyprépost ajánlotta kinevezésre 1359. július 22-én.[9]

Georgius Mladeni 1363-tól.

János váci püspök pártfogoltja, kinevezése 1363. árpilis 23-án kelt.[10]

[1] L. az egri egyházmegyében.
[2] CXXXIX.
[3] CXLVII–VIII.
[4] CXLVII.
[5–6] Zágrábi főesperesek, l. ott.
[7] CLXV.
[8] CCXXXV.
[9] CCXLII.
[10] CCCLXXIII.

Nicolaus Mladeni 1364.

Szintén János váci püspök ajánlására nevezte ki V. Orbán pápa 1364. február 22-én.[1]

Matthaeus Simonis 1366-tól.[2]

Gallus Valentini 1366-ig.[3]

Nicolaus Petri 1366-tól.[4]

Dionysius Iwani de Gersentha 1366.

Zágrábegyházmegyei fölszentelt pap és már 1366 előtt a székeskáptalan beiktatott tagja. 1366. június 19-én, Nagy Lajos király előterjesztésére, káptalani méltóság vagy egyházmegyei hivatal rezerváltatott részére.[5]

Johannes Petri de Posega 1366.

Fölszentelt pap volt. Egy székesegyházi egyszerű javadalmat élvezett, melyről 1366. június 23-án, amikor kanonok lett, lemondott.[6]

2. A csázmai társaskáptalan.

a) Prépostok:[7]

Ladislaus Nicolai (Gilétfy) 1345—1358.[8]

Vilhelmus Henrici de Bergzabern, de Coppenbach 1358—1359.[9]

Stephanus Nicolai Treutel 1359-től.[10]

b) Éneklőkanonok:

Johannes Dominici de Surdis de Placencia 1351.[11]

1 CCCLXXXIII.
2 Budai kanonok, l. ott.
3—4 Bekcsini főesperesek, l. ott.
5 CDV.
6 CDXV.
7 1366-ban a király előterjesztésére elszakíttatott a préposti javadalomtól az addig hozzákapcsolt zágrábi kanonoki javadalom.
8 Veszprémi püspök, l. ott.
9 CXXXVIII., CCXL. — Pécsi püspök, l. ott.
10 L. mint egri nagyprépostot.
11 Suppl. I. p. I. pag. 269., e kötetben l. mint váci püspököt.

c) Kanonokok:

Ladislaus Nicolai (Gilétfy) 1345—1358.[1]

Johannes Dominici de Surdis de Placencia 1351-ig.[2]

Johannes Henrici de Scherffembergh 1353-ig.

Bullásnak tekinthető, mert amikor 1353-ban győri szent Adalberti prépost lett, még nem volt beiktatva és ezzel a kinevezéssel egyidejűleg a csázmai stallumról, illetve hozzávaló jágáról, lemondott. VI. Kelemen nevezte ki, valószinűleg 1352-ben.[3]

Johannes Stramloi 1357 előtt is.[4]

Paulus Nicolai de Dombro 1358.

1358-ban[5] folyamodott azért a stallumért, melyet Piacenzai János bírt, mielőtt kalocsai prépost lett volna. Mivel azonban Piacenzai János kinevezése már 1351-ben kelt, alig hihető, hogy ez a stallum 7 évig maradt volna betöltetlen. A kérvény ugyan Fiat-tal jelöltetett, mégis *bullásnak* tekinthető.

Nicolaus Dragori 1358.[6]

IV. Plebánosok és egyszerű javadalmasok:

Johannes Nicolai 1357.

A szerdahelyi[7] szent Erzsébet templom plébánosa, dubiczai főesperes.[8]

Fabianus Wlchinae de Dombro 1359.

Zágrábegyházmegyei klerikus, 1359. május 18-án a püspök adományozási körzetébe eső egyszerű javadalomra kapott kinevező bullát.[9]

Emericus Stephani 1366.

Hasonló tartalmú bullája 1366. július 6-án kelt.[10]

Johannes Petri de Posega 1366.

Kanonok. 1366-ig a székesegyház javadalmas káplánja volt.[11]

[1] L. mint veszprémi püspököt.
[2] L. mint váci püspököt.
[3] VI., l. a győri egyházmegyében.
[4] Zágrábi kanonok. l. ott.
[5] CXXVI.
[6] L. mint zágrábi kanonokot.
[7] L. a templomoknál.
[8] L. ott.
[9] CXCVI.
[10] CDXXXI.
[11] CDXV.

V. A zágrábi egyházmegyéből származott klerikusok:

Nicolaus Malech 1358.

Fölszentelt pap, erdélyegyházmegyei beszterczei plébános.[1]

Martinus Benedicti de Dombro 1359.

Fölszentelt pap, szerémi javadalmas.[2]

Johannes Chuslonis de Hrastomcha 1359.

A tinnini egyházmegye területére kapott rezerváló bullát.[3]

Stephanus Damiani de Pulkuv 1359.

A péterváradi apát adományozási körzetébe eső javadalomra szerzett rezerváló bullát.[4]

Mathias Marci 1359.

A tinnini egyházmegye területén volt javadalma.[5]

Paulus Crisani 1359.

A zárai érsek adományozási körzetébe eső javadalmat kért és kapott.[6]

Mathias Weeth de Dombro 1359.

Fölszentelt pap. Kinevező bullája az esztergomi szentgyörgymezei prépost adományozási körzetében biztosított neki egyházi javadalmat.[7]

Stephanus Martini 1359.

Hasonló tartalmú kinevezése a dömösi prépost joghatóságához tartozó valamelyik javadalomra szólt.[8]

Emericus Videch Ivanich 1360.

A kalocsai érsek adományozási körzetében várt üresedést.[9]

Nicolaus Gregorii 1363.

Kétfeleséges apától származott, törvénytelen születés akadálya alól kért tehát fölmentést, hogy az egyházi rendeket fölvehesse. A pápa — bár az anya jóhiszeműsége amugy is törvényesítette — megnyugtatására megadta a kért fölmentést.[10]

[1] CXXXII. [2] CC. [3] CCI. [4] CCIV. [5] CCV. [6] CCVII. [7] CCVIII. [8] CCXI. [9] CCLXXVI. [10] CCCLXXXII.

Martinus Benedicti 1366.

Fölszentelt pap. Az esztergomi egyházban várt méltóság vagy hivatal üresedésére.[1]

Boszniai egyházmegye.

I. Püspökök:

Boniohannes de Campello Firmanus 1348—9. — Suppl. CXLVII., CCLVIII.

Peregrinus de Saxonia o. Min. 1349—1356. — Suppl. CCLVIII.

Petrus 1356—1376. — Suppl. CCLVIII., CDVII.

Boniohannest VI. Kelemen pápához intézett egyik supplicatio már mint fermoi püspököt említi. A bosnya püspökségből 1349-ben helyeztetett át a fermoi egyházmegye élére, azontul mint pápai legátus fordult meg hazánkban. Legatusi működésében egyik segítőtársa Mártonfia Jakab zágrábi klerikus volt, akinek 1358. május 5-én egy zágrábi kanonoki javadalmat eszközölt ki.[2]

Utódát, *Peregrinust*, supplicatioink nem említik.[3]

Péter 1356-ig bosnya éneklőkanonok volt és mint ilyent nevezte ki VI. Ince pápa bosnya püspökké. 1360. április 23-án káplánja, Mihályfia Bertalan bosnya őrkanonok érdekében folyamodott. 1366. június 19-én a király a szokásos gyóntatói kegyelmet eszközölte ki részére.[4] 1362. november 26-án[5] Nagy Lajos király fölhatalmazást kért Péter püspök részére, hogy egyházmegyéjében a katolikus vallás sikeres terjesztése érdekében 6 székeskáptalani kanonoki stallumot olyanokkal tölthessen be, akik a nép nyelvét értik.

II. A káptalan.

a) Olvasókanonok:

Johannes Henrici dictus Ehrenreich de Znaim 1356.[6]

b) Éneklőkanonokok:

Petrus 1356-ig.[7]

Cosma Josephi 1356-tól.

Péter püspök utóda, a pápai megerősítés 1359. április 15-én kelt. Pécsegyházmegyei fölszentelt pap volt.[8]

[1] CDXXXIV. [2] CXLVII. — Suppl. I. p. I. pag. 284—5. [3] Eubel I Epi Bosn. — Suppl. I. p. I. 329. [4] CDVII. [5] CCCLXVI. [6] LVIII [7] L. a püspökök közt. [8] CLXXXIX.

c) Őrkanonok:

Bartholomaeus Michaelis 1360.

Péter püspök káplánja. 1360. április 23-án egy pécsi kanonoki javadalom is rezerváltatott részére.[1]

d) Kanonokok:

Petrus 1356-ig.[2]

Johannes Henrici de Znaim 1356-tól.[3]

Cosma Josephi 1356-tól.[4]

Bartholomaeus Michaelis 1360.[5]

Dominicus Stephani de Gara de genere Dorozsma 1358-tól.

Kinevezése 1358. augusztus 6-án kelt. Gilétfy László veszprémi püspök ajánlotta VI. Ince pápának.[6]

Thomas Benedicti de Ivánka-Szent-György 1359.

Himfy Benedek folyamodott érdekében, kinevezése 1359. május 18-án kelt. Pécsegyházmegyei klerikus volt.[7]

Duxinius Nicolai de Spalato 1362.

Péter püspök 1362. november 26-án a bosnya káptalanban méltósággal vagy hivatallal kapcsolt magasabb egyházi javadalmat kért részére. A kérvényben azt írja róla a püspök, hogy Bosznia nyelvviszonyaival különösen ismerős lévén, e kinevezése pasztorális munkájában még inkább fogja őt lelkesíteni. Akkor már javadalmas bosnya és pécsi kanonok volt.[8]

Nándorfehérvári püspök:

Paulus Lucas Chestalz. — Suppl. L.

1354. november 2-án azért folyamodott, hogy püspöksége melioratiójaképen az egri egyházmegyében egy kanonoki javadalmat és az ungi főesperességet továbbra is megtarthassa. A rácok — úgymond — az összes püspöki javakat lefoglalták és lefoglalva tartják, onnan tehát semmi jövedelme nincsen. Kérvényében

[1] CCLVIII.
[2] Éneklőkanonok, majd püspök.
[3] Olvasókanonok.
[4] Éneklőkanonok.
[5] Őrkanonok.
[6] CLXII.
[7] CXCVIII.
[8] CCCLXVII.

szomorú szinekkel ecseteli helyzetét: 12 évnél tovább alamizsnákból tartotta fönn magát. VI. Kelemen pápa azután egy egri kanonoki és az ungi főesperesi javadalomnak haszonélvezetét biztositotta Pál püspöknek élete tartamára. VI. Ince pápa azonban ezeket az élethossziglan szóló rezervációkat megszüntette és Pál püspöknek is csak 2 évre engedte át fenti javadalmakat. 1354. november 2-án ujabb 2 évre kapott meghosszabbítást.

Szerémi egyházmegye.

I. Püspök:

Demetrius Petri 1364—1368. — Suppl. CCCXC.

Supplicatióink csak egy ízben említik nevét: a pápa 1365. június 20-án megerősítette Vasvári Mihályt abban az egri kanonoki stallumban, melyet püspökké történt kinevezése előtt Demeter volt egri nagyprépost bírt.[1] — Szerémi püspök 1364-ben lett, addig és pedig 1363-tól, egri prépost volt. 1364. november 29-én: «electus et confirmatus Sirmiensis».[2] — 1368-ban az erdélyi egyházmegye élére helyeztetett át.[3]

II. Kői prépostok:

Alexander Dionysii 1355-ig.[4]

Johannes Martini 1355—1360.

A királyi kápolna másodfőnöke volt és úgy látszik, más egyházi javadalommal még nem bírt, amikor 1355-ben kői prépost lett. A pápai megerősítés csak 1359. június 25-én kelt.[5] — 1360. május 20-án, miután a pápa jóváhagyta a székesfehérvári káptalannak Péter veszprémi nagyprépostra esett választását, Nagy Lajos király és Erzsébet királyné az ilykép megüresedett veszprémi székesegyházi nagypréposti méltóságra János kői prépostot ajánlották. A pápa fenti kelettel ki is nevezte őt.

Gallus Valentini 1360-tól.

Nagy Lajos király alkancellárja volt, egyházi pályáját a zágrábi egyházmegyében, a bekcsini főesperességgel és egy székeskáptalani kanonoki javadalommal kezdte meg. Kinevezésének

[1] CCCXC.
[2] Zichy cs. oklt. III. 274. 186.
[3] Eubel im. I. 477.
[4] L. mint tarczafői főesperest az egri egyhmben.
[5] CCCXXXIX.

idejét azonban nem tudjuk pontosan meghatározni. Folytatólagosan kalocsai kanonok és egy 1359. február 10-én kelt rezerváció alapján, a pécsi szent Bertalan ispotály igazgatólelkésze lett. 1359 előtt tehát még csak bekcsini főesperes, zágrábi és kalocsai kanonok volt. 1360. május 20-án kői préposttá neveztetett ki. Ez új méltósága ellenében le kellett volna mondania a bekcsini főesperességről és a pápa a királyi pár előterjesztésére 1360. július 29-én már az új főesperest is kinevezte Péterfia Miklós győri kanonok személyében. Bizonyos azonban, hogy Gál körülbelül 1365-ig tovább is viselte ezt a hivatalt és pedig mint kői prépost. 1365-ben aztán megvált a főesperességtől. A királynak 1365. május 11-én Gál érdekében írt kérvényéből arról értesülünk, hogy 1360 és 1365 közötti időben esztergomi éneklőkanonok lett, ugyanott még egy külön javadalmas kanonoki stallummal is bírt, régebbi javadalmaiból azonban már csak a zágrábi kanonoki és a pécsi szent Bertalan ispotály igazgató-lelkészi javadalmakat tartotta meg, de ezek mellé egy pécsi kanonoki stallumot is szerzett még. A kői prépostságtól tehát megvált. Fenti kelettel Nagy Lajos király méltóság vagy egyházmegyei hivatal rezerválását kérte Gál nevében az esztergomi egyházmegye területén, a rezerváció alapján szerzett jogának érvényesitésével egyidejüleg a cantoriától és pécsi lelkészi javadalmától akart megválni. Erre azonban hosszabb ideig kellett várnia. Közben háji prépost és váradi olvasókanonok lett, ez utóbbi stallumot azonban nem foglalta el. 1374-ben esztergomi olvasókanonokká is kineveztetett, de ezt a stallumot sem foglalta el. — További sorsáról nincsenek adataink.[1]

A spalatói érseki tartományhoz kapcsolt Tinnini (Knin) egyházmegye.

Püspökök:

Johannes Henrici de Scherffemberg 1357—1364. — Suppl. VI., LXXXV., XCVI.

Nicolaus de Brasso 1364—1373. — Suppl. CCCXCIV.

Scherffembergi Jánost supplicatióink mint kinevezett, de még be nem iktatott csázmai kanonokot, 1352-ben említik első ízben. Akkor, június 6-án de Judicis Vilmos bibornok ajánlására aradi

[1] CLXXXV., CCLXIV., CCLXIX., CCCL., CCCLXXXIX. — Matkovic, Rec. XLIII. — Bunyitay im. II. 105.

főesperessé és ugyanott javadalmas kanonokká nevezte ki VI. Kelemen pápa. Ugyanazon kelettel még arra is kért fölhatalmazást Vilmos bibornok, hogy Plágai Lászlónak, István kir. herceg tanítójának esztergomi és győri kanonoki stallumairól való lemondását elfogadhassa és hogy egyuttal e javadalmakat Scherffembergi Jánosra átruházhassa. Ezt azonban nem engedte meg a pápa. — 1352. július 2-án Nagy Lajos király a szokásos gyóntatói kegyelmet eszközölte ki számára és ebben a kérvényében a király Jánost kedvelt káplánjának nevezi. A következő évben, április 20-i kelettel, szintén a király előterjesztésére, győri szent Adalberti préposttá nevezte ki VI. Ince pápa. Ez új méltósága ellenében azonban le kellett mondania — bár a király azt kérte, hogy ezt továbbra is megtarthassa — az aradi főesperességről és önkényt mondott le a csázmai kanonoki stallumról is, mert a stallumhoz kapcsolt javadalom haszonélvezetéhez még akkor sem tudott hozzájutni. — 1357. április 28-án tinnini püspök lett, — 1364-ben a gurki egyházmegye élére helyeztetett át.

Utóda *Brassói Miklós.* — Brassói plébános és budai kanonok volt. A pápai megerősítés 1365. szeptember 5-én kelt. 1373-ban a csanádi egyházmegye élére helyeztetett át.

A KÖTET MASODIK FELE.

VI. INCE PÁPA (1352—1362.) KÉRVÉNYKÖNYVEI-
NEK MAGYAR VONATKOZÁSÚ OKMÁNYTÁRA.

I.

1353. február 24. — Miklós pécsi püspök káplánját, De Montilio Péter dömösi, pécsi és zágrábi kanonokot, András prépost halála után, pozsegai préposttá nevezte ki. E kinevezés megerősítését kéri.

Supplicat ... Nicolaus[1] Quinqueecclesiensis episcopus, quatinus collationem et provisionem per ipsum episcopum iure suo ordinario factas dilecto capellano et servitori suo Petro de Montilio, in iure perito et in presbiteratus ordine constituto, de prepositura ecclesie sancti Petri de Posaga, Quinqueeclesiensis diocesis, tunc vacante per obitum ... Andree ultimi prepositi ... dignemini ... confirmare vel eidem de novo providere ... Non obstante, quod in Dimisiensi cantoriam, et in ipsa et Quinqueecclesiensi ecclesiis canonicatus et prebendas obtinet, seu quod per ... Clementem Papam VI. ... eidem Petro de canonicatu et prebenda ecclesie Zagrabiensis[2] provisum extitit graciose, bulle tamen nondum sunt expedite, paratus enim est cantoriam et canonicatum ac prebendam Dimissienses dimittere, cum ... preposituram fuerit pacifice assecutus ...

Fiat G. — Sine alia lectione ... Fiat G.

Datum Avinione VII. Kalendas Marcii, anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 67.

II.

1353. március 3. — Garai János veszprémi püspök káplánja, Jakab veszprémi kanonok részére a hántai préposti javadalmat kéri. Ez a javadalom Della Pusterla Vilmos elmozdítása után

[1] Nicolaus Henrici, 1346-tól pécsi püspök, — v. ö. LXIII—LXV. CVIII. sq. és Suppl. I. p. I. pag. 223—4.

[2] Petrus De Montilio-t már mint pécsi kanonokot, 1352. május 3-án De Judicis Vilmos bibornok ajánlotta arra a zágrábi stallumra, melyről ő, eltoglalván az esztergomi prépostságot, lemondott, — v. ö. Suppl. I. p. II. 236. 493. — Dömösi stallumáról az a kérvény nem tesz említést, de az 1353. *január 18-án* kelt bulla, melyben már VI. Ince pápa nevezi ki zágrábi kanonokká, javadalmai között a dömösit is fölsorolja. — L. Theiner, II. 6. 12.

Kozmafia Balázsnak pozsonyi prépostá történt kinevezése folytán üresedett meg.

Supplicat ... Johannes,[1] episcopus Wesprimiensis, quatinus sibi in personam dilecti capellani sui Jacobi sponso[2] (sic) canonici Wesprimiensi, specialem gratiam facientes, eidem de prepositura ecclesie Hantensis, Vesprimiensis diocesis, vacante ... pro eo, quod Blasius Cosme[3] preposituram ecclesie Posoniensis ... est pacifice assecutus ..., dignemini providere, non obstante, quod dictus Jacobus canonicatum et prebendam in dicta ecclesia Vesprimiensi noscitur obtinere ...

Fiat nisi fuerit alteri ius quesitum G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 85.

III.

1353. március 3. — A veszprémi püspök Lászlófia Kelement őrsi préposttá nevezte ki. Pápai megerősítés.

Item supplicat, quatinus collationem per dictum episcopum... Clementi Ladislai, canonico prebendato ecclesie sancti Johannis Castri Quinqueecclesiensis, capellano suo, factam de prepositura ecclesie Vesprimiensis,[4] sue diocesis, tunc per obitum ultimi prepositi ... vacante, decernere dignemini perinde valere ...

Fiat, de novo eidem providendo, nisi etc. G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 85.

IV.

1353. március 3. — A veszprémi püspök kérvénye unokaöccse, Alsáni Bálint érdekében, akit az esztergomi érsek Demeter halála

[1] Johannes Pauli Gara de genere Dorozsma, — l. Suppl. I. p. I. pag. 240—2. — V. ö. Turul, 1903. 132.

[2] 1355. jun. 30-i kérvényben : Jacobus Posa. Máshol : — Crius, — v. ö. Suppl. I. p. II. 232. 485., ahol a veszprémi püspök már 1352. január 31-én is kérte ezt a kinevezést még VI. Kelemen pápától. — 1355-ig élt, v. ö. LVIII. A hántai prépostságban utóda: Ehrenreich János, — XLI. LVIII. CLXIX.

[3] Erzsébet anyakirályné káplánja. Nagy Lajos király sürgetésére Vilmos (della Pusterla Mediolanus) konstantinápolyi patriarkának a pozsonyi prépostságból való elmozditása után, 1352. január 13-án nevezte ki VI. Kelemen pápa. — V. ö. Suppl. I. p. II. 228. 475.

[4] Kétségtelen, hogy a kérvény hibásan regisztráltatott. 1352. február

után az esztergomi káptalan olvasókanonokjává nevezett ki. — Pápai megerősítés.

Item supplicat, quatinus collationem per archiepiscopum Strigoniensem ... Valentino, nepoti suo, canonico Vesprimiensi factam de lectoratu[1] ecclesie Strigoniensis, tunc vacante per obitum quondam Demetrii, ultimi lectoris ... decernere dignemini perinde valere ...

Fiat de novo eidem providendo, nisi fuerit alteri ius quesitum G. — Sine alia lectione etc. Fiat G.

Datum Avinione V. Nonas Marcii anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 85.

V.

1353. április 15. — Erzsébet királyné kérvénye a Klarisszák monostorai érdekében. VIII. Bonifác és XXII. János pápák kiváltságainak megerősítését kéri, melyek nevezett rend monostorait a tizedfizetés alól fölmentik.

Supplicat ... Elizabet Regina Ungarie, quatinus privilegia ... abbatissis et conventibus universis, monasteriis ordinis sancte Clare per Bonifacium PP. VIII. et Johannem PP. XXIII. ... concessa, ut ipse videlicet ad prestationem decimarum de quibuscumque possessionibus et aliis ipsorum bonis omnibus, presenti-

11-én — Suppl. I. p. II. 235. 492. — a veszprémi püspök hasonló előterjesztésében azt mondja, hogy Dezsőfia Pétert veszprémvári és Lászlófia Kelement őrsi préposttá nevezte ki. — Egyik 1358. szeptember 2-án kelt kérvény pedig — v. ö. e kötetben CLXVI. — szintén Lászlófia Kelemen őrsi prépostnak az *őrsi* prépostságban leendő utólagos megerősítését kéri. Ez utóbbi kérvény szerint 1352-ig Dezsőfia Péter volt az őrsi prépost, aki akkor *veszprémvári* préposttá neveztetett ki; őrsi prépost ugyanakkor Kelemen lett.

[1] *Thomas Pancratii de Telegd de genere Csanád* 1341-ben nyitrai főesperes, később esztergomi lector volt, majd egy esztergomi stallum megtartásával ismét a nyitrai főesperességre ment át. — 1344: Thomas Pancratii lector, — Fejér IX. 1. 228. — 1346: *magister Demetrius ecclesie Strigon. lector,* — Fejér IX. 1. 410. — 1349: Demetrius lector, — Anjoukori okmt. V. 258. 131. — 1351: per manus ... magistri Demetrii lectoris ecclesie nostre, — Fejér IX. 2. 95. — Demeter tehát Tamásnak közvetlen utóda, kinevezése 1345-re, halála 1352-re tehető. — 1360: magister *Valentinus* lector eccle Strigon., — Fejér IX. 3. 177. — Ez Alsáni Bálint, — Valentinus natus quondam Johannis Bani, — pécsi püspök, bibornok. — V. ö. LIX. — Suppl. I. p. II. 242. 506. — Életrajza Áldásy-tól 1903-ban jelent meg.

bus et futuris, et ad alia in dictis privilegiis et quolibet ipsorum contenta, minime teneantur, rata habentes et grata, cum insertione ipsorum in vestris litteris ... dignemini ... confirmare ...[1]

Exhibeantur in Cancellaria et que fuerint rationabilia, confirmentur.

Datum Avinione XVII. Kalendas Maii anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 120.

VI.

1353. április 20. — Miklós halála után a király káplánját, Scherffembergi János aradi főesperest ajánlja kinevezésre a győri szent Adalberti préposti méltóságra és javadalomra.

Supplicat ... Ludovicus Rex Ungarie, quatinus ... capellano suo, Johanni Scherffemberg,[2] nunc per ipsum Regem ad Sanctitatem Vestram transmisso, de prepositura sancti Adalberti in ecclesia Jauriensi, ac canonicatu et prebenda dicte ecclesie, per obitum quondam Nicolai, olim ipsius ... prepositi et canonici prebendati ... qui nuper decessit ... vacantes ... dignemini providere, non obstante, quod archidiaconatum Orodiensem[3] in ecclesia Cenadiensi obtinet, seu quod ... Clemens predecessor vester sibi de canonicatu sub expectatione prebende, dignitatis ... in ecclesia Chasmensi, Zagrabiensis diocesis[4] ... providit, cui gracie ex nunc in toto renunciare paratus existit, secum insuper, ut prepostituram et archidiaconatum predictos insimul licite retinere valeat, dispensantes, cum aliis ...

Fiat de dicta prepositura,[5] nisi alteri fuerit ius quesitum G. ... non dispensaremus, quod posset archidiaconatum cum prepositura retinere.[6] — Sine etc. Fiat G.

Datum Avinione, XII. Kalendas Maii anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 137.

[1] V. ö. XXV. XXVI. CXLIII.

[2] Johannes Henrici de Scherffembergh, Suppl. I. p. II. 238. 496., 239. 497., 242. 507. — 1357. április 28-án knini (Tinnin) püspök, v. ö. LXXXV., CCCXCIV.

[3] 1352. junius 6. — Suppl. I. p. I. pag. 186.

[4] 1352. julius 2. U. o.

[5] 1353. jun. 27-én Johannes Pelvos neveztetett ki aradi főesperessé: XVI.

[6] 1357-ig szent Adalberti prépost: Leonhardus de Ekhartsau: LXXXV., XCVI.

VII.

1353. április 20. — Nagy Lajos király különösen kedvelt káplánja, Simon (de Legnitz) pozsonyi és boroszlói kanonok részére egy prágai stallumot kér. A pápa azzal a megokolással, hogy a prágai káptalan nagyon meg van terhelve, nem teljesíti a kérést.

Item supplicat, quatinus capellano suo multum sibi dilecto, Symoni de Legnitz,[1] de canonicatu sub expectatione prebende in ecclesia Pragensi... dignemini providere, non obstante, quod in Wratislaviensi et Posoniensi, Strigoniensis diocesis, ecclesiis...[2]

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 137.

VIII.

1353. május 8. — Lábodi Péter veszprémegyházmegyei szegény klerikus, a veszprémi püspök adományozási körzetébe eső egyházi javadalomért folyamodik.

Supplicat... Petrus natus quondam Bartholomei de Labat,[3] pauper clericus Vesprimiensis diocesis, qui post clausam gratiam in forma pauperum de remotis partibus ad curiam Romanam accessit, quatinus sibi specialem gratiam facientes, de aliquo beneficio ecclesiastico... ad collationem... episcopi Vesprimiensis, ad cuius collationem nullus vel pauci impetrasse creduntur propter loci distantiam, sibi dignemini providere...

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam, Avinionensis diocesis, VIII. Idus Maii anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 158.

IX.

1353. május 12. — Arnoldus de la Caucina, Magyarország pápai tizedszedője, szepesi kanonokká történt kineveztetéséről szóló bullák kiállítását sürgeti.

Reverendissime Pater, placeat recordari de obtinendo a domino nostro mandatum viva voce vel per cedulam domino vice-

[1] V. ö. Suppl. I. p. II. 245. 517. — ebben a kötetben: CCLXXXV.

[2] A kérvény nincsen befejezve, — a margón ez olvasható: *ad istam Respondet papa, ecclesia Pragensis est nimis onerata.*

[3] Mon. Vespr. II. 157. 181. — Lábodi Péter, v. ö. ott a bullát és Theiner II. 7. 12.

cancellario dirigendam, quod littere super gratia Arnoldo la Caucina[1] collectori pro sede apostolica in regnis Ungarie et Pollonie facta per ... Clementem PP. VI. de prebenda Scepusiensis, Strigoniensis diocesis, transeant in Cancellaria cum non obstantibus suis.

Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis IV. Idus Maii anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 159 v.

X.

1353. május 13. — Nagy Lajos király Coppenbachi Henrikfia Vilmos királyi káplánt és titkárt, a későbbi pécsi püspököt, egy spayeri kanonoki stallumra ajánlja.

Supplicat ... Ludovicus Rex Ungarie, quatinus dilecto suo capellano Guillelmo Henrici de Campbach,[2] de canonicatu ecclesie Spirensis dignemini providere ... prebendam vero ac dignitatem etc. ... in dicta ecclesia Spirensi eidem Willelmo conferendas ... reservantes, non obstante, quod ecclesiam parrochialem in Berzabery, Spirensis diocesis, obtinet, quam paratus est dimittere ...

Fiat de canonicatu sub expectatione prebende G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 164.

XI.

1353. május 13. — Nagy Lajos király folyamodványa Schoff Ulrik érdekében, akit VI. Kelemen pápa boroszlói kanonokká nevezett ki.

Item supplicat, quatinus gratiam ... Ulrico Scof[3] per ... Clementem PP. VI. ... de dignitate, personatu vel officio ...

[1] V. ö. IX. és Suppl. I. p. I. pag. 276., — p. II. 211. 433. — titeli kanonok, a vonatkozó suppl. nincs meg. A bulla Theinernél jelezve, II. 6. 12., — itt: Amando la Causiva — providetur de canonicatu et prebenda ecclesie Scepus., quos Guillelmus S. M. in Cosm. diac. Cardin. obtinebat et sibi indulgetur, ut in Cracoviensi ecclesia scolasteriam et in eadem et Wratislaviensi, Gnesnensi et Titulensi ecclesiis canonicatus et prebendas retineri possit. — Avin. XII. Kal. Febr. a. I.

[2] V. ö. XCII., itt: Wilhelmo nato quondam Henrici de Bergzabery (Bergzabern, Bajor o.) alias de Coppenbach, suo secretario et consiliario. — CCXL.: egri prépost, — 1360-ban pécsi püspök. CCLXXXVIII.

[3] Ulricus dictus Schoft. — V. ö. XLII. és Suppl. I. p. II. 214. 440., 245. 516.

in ecclesia Wratislaviensi... factam,[1] confirmare dignemini...

Fiat de novo de canonicatu sub expectatione prebende G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 164.

XII.

1353. május 13. — A király egyesek részére a szokott gyóntatói kegyelmet kéri.

Item supplicat, quatinus sibi specialem gratiam facientes in personam Conradi dicti Kochner de Bopphingen, Augustanensis diocesis, iurisperiti, clerici, nobilis viri Ulrici Comitis de Helfestein, consanguinei sui...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 164.

XIII.

1353. május 13. — Hasonló tartalmú kérvény.

Item supplicat, quatinus eidem Conrado et duobus suis fratribus et cuilibet eorum plenam remissionem peccatorum etc.

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 164.

XIV.

1353. május 13. — Nagy Lajos király kérvénye Windischgrätz Bertold aquileai pap érdekében egyházi javadalom adományozásáért.

Item supplicat, quatinus Bertoldo quondam Henrici Mutel de Windischgretz, presbiteri Aquilegiensis diocesis de beneficio ecclesiastico... dignemini providere...

Fiat G. — Sine alia etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis III. Idus Maii anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 164.

[1] 1350. ápr. 8-án, a királyné közbenjárására, v. ö. Suppl. I. p. II. 214. 440. — 1352. julius 8-án Jegersdorti Pál gurki püspök dignitást stb. kérvén számára, kérvényében azt mondja, hogy egyuttal a szent Egyedi (Boroszlóegyházmegye) préposti és egy olmüci kanonoki javadalomnak is várományosa.

XV.

1353. június 12. — Plágai László, István királyi herceg volt nevelője kegyvesztett lett a hercegnél, ezért összes magyarországi egyházjavadalmairól lemond és helyettük a prágai káptalanban kér kinevezést.

Supplicat ... Ladislaus Ulrici,[1] presbiter Pragensis diocesis, magisterque olim domini Stephani ducis fratris, regis Ungarie in scienciis primitivis,[2] quatinus sibi specialem gratiam facientes, dignitatem, personatum ... ad collationem ... archiepiscopi Pragensis spectantem ... dignemini reservare ... Non obstante, quod parochialem ecclesiam in Insula christiana, Strigoniensis diocesis,[3] cuius possessione per dictum ducem Stephanum est privatus, seu quod in Strigoniensi, Iauriensi et Waradiensi ecclesiis canonicatus et prebendas noscitur obtinere.[4] In quibus quidem beneficiis, cum sint in regno Ungarie, propter Neronicam persecutionem dicti ducis, non presumit personaliter permanere, nec sibi occasione predicti ducis, ex eisdem aliquid ministratur, que omnia beneficia iuxta Sanctitatis Vestre ordinacionem offert se dimissurum, cum aliis ...

Fiat et dimittat sicut offert G. — Sine alia etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis II. Idus Junii anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 200 v.

XVI.

1353. június 27. — De Judicis Vilmos bibornok, esztergomi nagyprépost káplánját, Jánost (Pelvos) a megüresedett aradi főesperességre ajánlja.

Supplicat ... Guillelmus sancte Marie in Cosmedin diaconus Cardinalis, quatinus cum eadem Sanctitas Vestra nuper

[1] De Plaga de Wilyelmow, — Suppl. I. p. I. pag. 183 és 271.

[2] Suppl. I. p. II. 11. 17.

[3] Az I. kötetben elnézésből az erdélyi egyházmegyéhez soroltam.

[4] A Suppl. I. kötetében közölt kérvények szerint: esztergomi, erdélyi, bácsi, győri, pécsi és váradi kanonok, kinevezett bácsi prépost volt. — V. ö. Suppl. I. p. II. 11. 17., 113. 216., 171. 351., 218. 451. 1. jegyzet, 239. 497. — E kérvényekben nyoma sincsen a fölpanaszolt üldözésnek, mely valószinüleg 1352-ben kezdődhetett.

Johanni de Serfenberk,[1] archidiacono Orodiensi in ecclesia Cenadiensi, providerit de prepositura ecclesie sancti Adalberti Jauriensis, ac decreverit, ut idem Johannes ... dictum archidiaconatum dimittere teneatur, magistro Johanni Pelros[2] capellano et familiari suo ac procuratori in partibus Ungarie de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Cenadiensis predicte et archidiaconatu Orodiensi ... dignemini providere. Non obstante, quod in Wratislaviensi et Zagrabiensi ecclesiis canonicatus et prebendas obtinere noscitur ...[3]

Fiat G. — Sine alia etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis V. Kalendas Julii anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 23. fol. 216 v.

XVII.

1353. július 2. — Laczkfy Dénes kalocsai érsek egyesek számára a szokott gyóntatói kegyelmet kéri.

Supplicat ... frater Dyonisius[4] archiepiscopus Colocensis ... Item supplicat ... quatinus sibi similem gratiam facientes pro sex personis in vicecancellaria ... nominandis, ut eis et eorum cuilibet liceat idoneum presbiterum in confessorem eligere ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 8 v.

XVIII.

1353. július 2. — Kanizsai István budai prépost önkényt lemondott a bácsi olvasókanonoki stallumról. Dénes kalocsai érsek káplánját, Albertet, Ulrik fiát ajánlja kinevezésre.

Item supplicat ... idem archiepiscopus, quatinus sibi in personam ... capellani Alberti Ulrici[5] similem gratiam facientes de

[1] V. ö. VI.

[2] Helyesen: Pelvos, — cler. Albien. dioec. *Nagy*, A régi Orod, vagyis a' mostani Aradnak dólgai, pag. 34.: *Péll* helységről vezeti le nevét. V. ö. Suppl. I. p. II. 210. 431.

[3] Kinevezésének kelte: 1350. január 28. — U. o.

[4] 1350. január 11-től kalocsai érsek, — V. ö. Suppl. I. kötetében a bácsi prépostok sorában, pag. 272. 3. jegyzet.

[5] V. ö. Suppl. I. p. II. 210. 430. jegyzet.

lectoratu seu scolastria ecclesie beati Pauli Bachiensis, Colocensis diocesis,[1] vacante ... per puram et liberam resignationem ... Stephani[2] prepositi ecclesie beati Petri Budensis, Wesprimiensis diocesis[3] factam, qui dictum lectoratum seu scolastriam in commendam obtinebat, eidem Alberto ... dignemini providere, non obstante, quod in ecclesia Colocensi canonicatum et prebendam noscitur obtinere ... et quod examen ad partes remittatur cum sit absens.

Fiat G. — Sine alia etc. Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 8 v.

XIX.

1353. július 2. — A kalocsai érsek folyamodványa Pálfia Pál egri pap érdekében. Egri kanonoki javadalmat kér részére.

Item supplicat ... idem archiepiscopus, quatinus sibi in personam ... Pauli nati Pauli, presbiteri Agriensis diocesis, similem gratiam facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Agriensis ... dignemini providere ... et quod examen ad partes remittatur, cum sit absens.

Fiat G. — Sine alia etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis VI. Nonas Julii anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 8 v.

XX.

1353. augusztus 11. — A kalocsai érsek Chechi Lukácsfia Brictius veszprémi klerikus részére pécsi kanonokságot kér.

Supplicat ... Dionisius archiepiscopus Colocensis, quatinus sibi in personam dilecti familiaris sui Brixii Luce de Chech,[4]

[1] V. ö. Suppl. I. p. II. 33. 56. — U. o. p. I. pag. 272—3. Kanizsai István és de Judicis Vilmos bibornok, mint bácsi lectorok.

[2] Stephanus Laurentii de Csorna (Cuirna) de genere Osl. — Az I. kötetben tévesen a Nagymartoni grófok nemzetségéből származtattam őt, ez a rokonság pedig csak női ágon állott fönn. — Ilykép javítandó. — Suppl. I. p. II. 33. 56., 94. 178., 116. 223. — 1357-ben zágrábi püspök, v. ö. XCIV.

[3] Futaki Demeter utóda, 1345. augusztus 24-től.

[4] V. ö. CX. — 1357. szeptember 25-én székesfehérvári kanonok, — a bulla Mon. Vespr. II. 172. 200., Theinernél jelezve II. 6. 12.

clerici Wesprimiensis diocesis, nullum beneficium ecclesiasticum assecuti, gratiam facientes specialem, de canonicatu et prebenda sub expectatione, ecclesie Quinqueecclesiensis, . . .dignemini misericorditer providere . . .

Fiat G. —. Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis III. Idus Augusti anno primo. Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 55.

XXI.

1353. augusztus 19. — Andrásfia János, kit VI. Kelemen pápa esztergomi kanonokká nevezett ki, e kinevezés megerősítését kéri.

Supplicat . . . Johannes Andree,[1] clericus Nitriensis, quatinus acceptationem, provisionem et quecumque alia inde secuta sunt sibi, de canonicatu et prebenda ecclesie Strigoniensis, per obitum Nicolai Jacobi ipsius ecclesie canonici prebendati vacantibus, post IV. Kalendas Februarii proxime preteriti, occasione gratie per . . . Clementem PP. VI. eidem concesse factas, dignemini . . . confirmare ac decernere valere, ac si per Sanctitatem Vestram dicta gratia minime extitisset revocata.

Fiat si tempore acceptationis et provisionis ignorabat revocationem huiusmodi et non fuerit alteri ius quesitum G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis XIV. Kalendas Septembris anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 65 v.

XXII.

1353. augusztus 22. — Garai János veszprémi püspök János székeskáptalani nagyprépost halála után Lászlófia Pétert nevezte ki a nagyprépostі stallumba. Pápai megerősités Lajos király kérésére.

Significat . . . Ludovicus Rex Ungarie, quod olim canonicatu et prebenda et prepositura ecclesie Vesprimiensis, per obitum

[1] Garai János veszprémi püspök káplánja, — VI. Kelemen föntemlített bullája 1352. február 11-én kelt. — Verebélyi plebános, a pozsonyi szent László kápolna igazgatója, egy ideig veszprémi lector, majd szentgyörgymezei prépost, váradi kanonok. Mint borsodi főesperes egri kanonok is. — Lásd Suppl. I. p. II. 235. 491. és ott 1. jegyzet.

quondam Johannis ultimi prepositi et canonici ipsius ecclesie, qui extra Romanam curiam clausit diem extremum, vacantibus... Johannes episcopus Vesprimiensis nobili viro Petro Ladislai[1] canonicatum, prebendam et prepositurам predictos canonice contulit et providit de eisdem. Cum autem canonicatus, prebenda et prepositura prefati a nonnullis asserantur ... reservati, supplicat ... dictus Rex, quatinus sibi in personam dicti Petri gratiam facientes specialem, collationem et provisionem predictas perinde valere decernere dignemini ... Non obstante, quod in ecclesia Strigoniensi canonicatum obtinet et prebendam, quas paratus est dimittere[2] ...

Fiat G.[3] Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 69 v.

XXIII.

1353. augusztus 22. — Nagy Lajos király Móricfia István kissingi plébánost ajánlja a XXII. suppl. szerint megüresedett esztergomi kanonokságra.

Item supplicat idem Rex, quatinus ... Stephano Mauricii, in sacerdotio constituto, de dictis canonicatu et prebenda ecclesie Strigoniensis, cum eos per dimissionem[4] ... vacare contigerit, dignemini ... providere. Non obstante, quod idem Stephanus parochialem ecclesiam Chysich,[5] Strigoniensis diocesis noscitur obtinere et cum dimissione eiusdem, cum dictus canonicatum et prebendam fuerit pacifice assecutus.

Sicut supplicat Fiat G. — Sine alia etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis XI. Kalendas Septembris anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 69 v.

[1] 1360. március 24-én székesfehérvári prépost: CCL. — Mon. Vespr. II. 186. 222.

[2] Utóda Móricfia István, v. ö. XXIII.

[3] A bulla Mon. Vespr. II. 158. 183. — V. ö. prep. eccle OO. SS. in Castro Vespr.: Petrus Deseu de genere Dorozsma, uakkor kinevezve, Suppl. I. p. I. pag. 242., ahol a két prépostságot, illetve a prépostok személyét tévesen állítottam be, — és uo. p. II. 235. 492.

[4] Theinernél II. 6. 12. — quos Johannes episcopus Vesprimiensis olim obtinebat, — v. ö. XXII.

[5] Valószinüleg a Pilismegyei Kissing, — Kysengh, — mola ant. Kissing allod. — Ma puszta Megyer és Ó-Buda közt, — Békásmegyer plebániához tartozik. — Csánki MTF. I. 14.

XXIV.

1353. augusztus 31. — Nagy Lajos királynak és nejének Erzsébetnek, István bosnya bán leányának kérvénye 4. fokú vérrokonság akadályában utólagos fölmentésért, egyuttal házasságuk érvényesítéséért.

Significant . . . Ludovicus Rex Ungarie et Elizabet, nata nobilis viri domini Stephani ducis Boznensis, quod ipsi Rex et Elizabet ex certis causis Sanctitati Vestre ex parte ipsorum exponendis, scientes de quarto consanguinitatis gradu ex utroque parente fore coniunctos, matrimonium invicem contraxerunt, carnali inter eos copula subsecuta. Cum autem ex ipsorum separatione, si fieret, possent verosimiliter gravia scandala provenire. Supplicant . . . quatinus ipsos ab excommunicationis sententia, si quam ex premissis contraxerunt, absolvere, et cum eis etiam dispensare dignemini, ut in sic contracto matrimonio licite valeant remanere, prolem susceptam et suscipiendam etc. et cum aliis . . .

Fiat et iniungatur eis salutaris penitencia per Vicecancellarium arbitranda G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 76.

XXV.

1353. augusztus 31. — A királyi pár és Erzsébet anyakirályné folyamodványa a budai Klarisszák kiváltságainak megerősítéséért.

Item . . . supplicant predicti, et Elizabet, mater dicti Regis, quod cum ipsi monasterium sancte Clare de Veteribuda, ordinis eiusdem sancte, Vesprimiensis diocesis, canonice fundaverint ac de bonis suis propriis dotaverint et adhuc sufficientius illud dotare intendant, quatinus fundationem et etiam alia . . . dignemini . . . confirmare ac insuper . . . quod ex nunc gaudeant . . . omnibus privilegiis . . . dicto ordini . . . concessis . . .

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 76.[1]

[1] V. ö. V., XXVI., CXLIII., CLXXIII—VII. — Theinernél a bulla II. 4. 6. — Suppl. I. p. II. 212. 434—5., 216. 446., 243. 509.

XXVI.

1353. augusztus 31. — Ugyanazok engedélyt kérnek, hogy illő kiérettel e zárdát és az apácákat látogathassák.

Item supplicant, quatinus eisdem Regi et Regine ac matri dicti Regis et eorum cuilibet licentiam concedere dignemini ingrediendi cusa devotionis et visitationis predictam et alia quacumque monasterio inclusarum Regni Ungarie cum decenti et honesta comitiva utriusque sexus, quociens eis placuerit et fuerit oportunum[1]...

Rex possit cum quatuor viris honestis et omni suspicione carentibus et Regina cum decenti comitiva mulierum G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 76.

XXVII.

1353. augusztus 31. — Ugyanazok azért a kiváltságért folyamodnak, hogy az ő jelenlétükben miséző és predikáló pap bucsút engedélyezhessen.

Item supplicant, quatinus eis et eorum cuilibet concedere dignemini, ut quociescumque in eorum seu alicuius ipsorum presencia diebus dominicis et aliis solemnibus festis, in missis et aliis per aliquem habentem officium predicandi, proponi contigerit verbum Dei, proponens ipse auctoritate apostolica unum annum et quadraginta dies valeat omnibus ibidem presentibus de indulgencia relaxare.

Fiat de centum diebus G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 76.

XXVIII.

1353. augusztus 31. — Nagy Lajos király az óbudai prépostságnak cserét ajánl, a csere előkészítése céljából azt kéri: rendelje el a pápa a prépostság érdekeinek előzetes megvizsgálását.

Item significant, quod cum ipsi in castro suo de Novabuda, Wesprimiensis diocesis, Regni sui, cum suis familiaribus com-

[1] V. ö. előbbi kérvényt és Suppl. I. p. II. 216. 446. hasonló engedéllyel.

morentur, quod castrum prope aliud castrum de Veteribuda nuncupatum, ad ecclesiam beate Marie de Veteribuda et eius prepositum et capitulum, dicte diocesis, pertinens, noscitur situatum, et propter propinguitatem huiusmodi frequenter contingat gentes ipsius ecclesie nonnulla dampna pati et etiam sustinere, ipse Rex super hiis conscientiam habens et volens per permutationem alterius castri seu loci eidem ecclesie et eius personis utilioris providere, ne dampna seu scandala eis propter vicinitatem huiusmodi valeant provenire, humiliter supplicat ... quatinus ... vel ... episcopis dicti Regni committere dignemini et mandare insolidum, ut ipsi de valore dicti castri de Veteribuda et omni iure, quod habent ipsa ecclesia et eius possessione in eo et de alio etiam castro seu loco vel rebus et iuribus, que idem Rex eis propter hoc offerre et assignare intendit et eorum utilitate et valore et aliis circumstanciis premissorum plenarie se informent et si invenerint, quod propter permutationem huiusmodi conditio eiusdem ecclesie fiat melior et utilior, huiusmodi permutationem fieri faciant, eamque per se vel alium seu alios ad effectum perducant auctoritate vestra et approbent et confirment et cum omnibus ... Contradictores ...

Si prepositus et capitulum et alii, qui tanguntur, petant et consentiant, placet, quod fiat informatio et ad cancellariam remittatur G.[1]

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 76.

XXIX.

1353. augusztus 31. — VI. Kelemen pápa 4 esztendőre a magyarországi egyházak bizonyos tizedeinek szedésére följogosította a királyt. Nagy Lajos ezuttal azt kéri, hogy szerezzen a pápa elődе ez intézkedésének nagyobb érvényt.

Item significat ... dictus Rex, quod cum ... Clemens PP. VI... decimam omnium ecclesiarum proventuum Regni sui et terrarum ei subditarum usque ad quadriennium duxerit concedandam percipiendam ab ecclesiis, monasteriis atque locis ac personis ecclesiasticis eorumdem certis sibi super hoc cum censura eccle-

[1] A bulla Mon. Vespr. II. 159. 184. — A pápa a váradi, a zágrábi és a veszprémi püspököket küldi ki, — v. ö. Fejér IX. 2. 247. Theiner II. 5. 10.

siastica executoribus deputatis, prout in eius litteris plenius continetur, et quod licet processus cum eadem censura facti fuerint in forma consueta, tamen nonnulli ex ipsis personis, monasteriis, ecclesiis atque locis iuxta processus factos et sententias inde latas de huiusmodi decimis satisfacere non curant, sed obmittunt, censuram huiusmodi contemnendo, quare supplicat ... quatinus eisdem executoribus vel aliis committere dignemini et mandare, ut sententias et processus huiusmodi aggravent ...

Dentur per cancellariam littere opportune G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis II. Kalendas Septembris anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 76 v.

XXX.

1353. október 2. — Raguzai Veregnai András azért a raguzai kanonoki stallumért folyamodik, mely Serachai Illésnek raguzai érsekké történt fölszentelése folytán megüresedett.

Supplicat ... presbiter Andreas de Veregna de Ragusio, que civitas Ragusii sita est in Dalmacia, in confinis territorii Regis Rascie, archidiaconus Pedismontis et de Ultra Brenta, diocesis Paduanensis et canonicus Coztolarius, quatinus eidem specialem gratiam facientes, dignemini providere de canonicatu et prebenda ecclesie maioris Ragusine, vacante in curia Romana per promotionem domini Helye de Seracha Archiepiscopi Ragusini. Qui quidem canonicatus sive prebenda, vacantes ut iam dictum est in curia iam sunt XI. anni, et hoc propter distantiam loci sive civitatis predicte et paupertatis dicti canonicatus nullum impetratorem sive impetrantem (sic). Non obstante, quod obtineat archidiaconatum supradictum, cuius ... proventus XII. florenos auri summam non excedunt, cum sit et est paratus ex nunc renunciare et renunciat in manibus Sanctitatis Vestre canonicatui Corczolano, quod melius poterit procurare utilitatem ecclesie Ragusine, unde sumpsit originem et habitat, quod canonicatui Corczolano, qui est remotus a civitate sua cum omnibus ... sibi super hoc certis executoribus deputatis.

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione VI. Nonas Octobris anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 91 v.

XXXI.

1353. október 31. — Nagy Lajos király jelentése a kunok megtéréséről. A katolikus vallás fölvételének még mindig nagy akadálya a félelem az egyházi adók fizetésétől. Az egyházi szolgálmányoktól bizonyos időre leendő mentesítést kér az ujonnan megtérők számára.

Item significat[1]... quod cum nonnulli gentiles Cumani in illis partibus nuncupati, intendant ad fidem catholicam se converti, ad quod obtinendum ab eis idem Rex fervore devocionis accensus existit, et dubitent dicti Cumani, quod ab eis decime, sicut ab aliis christianis exigantur et propter hoc huiusmodi eorum conversio differatur, supplicat, quatinus eidem Regi concedere dignemini, ut illi ex dictis Cumanis, qui ad fidem catholicam, ut promittitur, veraciter convertentur salciri, usque ad certum tempus, de quo Sanctitati Vestre videbitur, post conversionem huiusmodi ad solutionem decimarum predictarum alicui faciendam minime teneantur...

Deliberabitur magis,[2] fiat ad decem annos G.

Datum Avinione II. Kalendas Novembris anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 124.

XXXII.

1353. október 31. — Nagy Lajos királynak a magyar klérus körében a szent tudományok fejlesztését célzó előterjesztése. 1346. szeptember 26-án[3] hasonló értelemben Szigeti István — most nyitrai püspök — érdekében folyamodott, hogy a pápa a magyarországi hitélet előmozdítására, különösen pedig a körüllakó hitetlenekre és eretnekekre való tekintettel őt a szent tudományok magisterévé avassa. Szigeti István püspök nagy elfoglaltságára hivatkozva, ezuttal a szent Ágostonrendi Miklós szerzetest ajánlja ugyanazon értelemben. A váradegyházmegyéből származó Miklós a párisi egyetem előadó tanára.

Item supplicat, quatinus cum regnum Ungarie multis paganis et scismaticis inhabitatum, litteratis et eruditis viris ad con-

[1] L. Nagy Lajos király XXXIII. kérvényét.

[2] L. a királynak VI. Kelemen pápához intézett hasonló kérését 1351. július 11-én, — Suppl. I. p. II. 221. 459. — Itt a pápa határozata : possit... disponi, etiam de quota decime usque ad tricesimam, sicut viderint expedire.

[3] Suppl. I. p. II. 111. 212. — E kötetben : CCCXCVII.

versionem infidelium et hereticorum confutacionem ac ad dilatacionem fidei catholice plurimum indigeat: nullumque pro nunc magistrum habeat in theologia preter magistrum Stephanum episcopum Nitriensem,[1] qui in eorum negociis plurimum occupatus, prout necesse esset ad predicta, solus non sufficit, in personam dilecti capellani et familliaris eorum, fratris Nicolai, ordinis heremitarum sancti Augustini de dicto regno oriundi, Varadiensis diocesis, lectoris Parasiensis et in aliis studiis exercitati, specialem gratiam facientes, ut post jam per ordinem definitos nuncupate Parisiis (sic), prout moris est, sententias legere possit, de benignitate apostolica liberam concedere dignemini facultatem, et quod gaudeat graciis, privilegiis et indulgenciis, immunitatibus, quibus bacalarii Parisienses . . .

Fiat si idoneus fuerit Parisii repertus G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione II. Kalendas Novembris anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 124.

XXXIII.

1353. december 9. — Nagy Lajos király káplánja, Istvánfia Péter részére az esztergomi egyházmegyében káptalani méltóság vagy egyegyházmegyei hivatal rezerválását kéri.

Supplicat . . . Ludovicus Rex Ungarie, quatinus sibi in personam . . . capellani sui Petri Stephani,[2] specialem gratiam facientes, dignitatem, personatum . . . in ecclesia Strigoniensi . . . dignemini reservare . . . (non obstante) quod canonicatum et prebendam ac archidiaconatum Trinchinensem in ecclesia Nitriensi noscitur obtinere, quem . . . paratus est dimittere . . .

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 145.

[1] U. o. és p. I. pag 218—9.

[2] Cler. Vespr. dioec., parochus in Sárospatak, canonicus Vespr. et Zagrab., — v. ö. CCXLVI. CCCXLV., Suppl. I. p. II. 58. 112., 48. 89., 51. 95., 59. 115., 48. 88., — továbbá 50. 91., 129. 251., 167. 338., 181. 367., — és Suppl. I. p. I. pag. 220—1.

XXXIV.

1353. december 9. — Nagy Lajos király folyamodványa káplánja, Istvánfia András esztergomi kanonok érdekében nagyobb egyházi hivatalért az esztergomi egyházmegyében.

Item supplicat ... idem Rex, quatinus sibi in personam ... capellani Andree Stephani similem gratiam facientes, dignitatem, personatum .... in ecclesia Strigoniensi ... dignemini reservare ... Non obstante, quod in dicta Strigoniensi ecclesia canonicatum et prebendam et quasdam quartas decimarum quarumdam ecclesiarum parochialium in Strigoniensi diocesi existentium, noscitur obtinere, quas quartas paratus est dimittere ...

Fiat G.[1] Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 145.

XXXV.

1353. december 9. — Erzsébet királyné kérvénye Miklósfia György szerémi kanonok részére veszprémi kanonokságért.

Item supplicat ... Elizabeth Regina Ungarie, quatinus sibi in personam ... Georgii Nicolai,[2] clerici Quinqueecclesiensis diocesis specialem gratiam facientes, dignitatem, personatum ... in ecclesia Wesprimiensi... dignemini reservare ... Non obstante,[3] quod in ecclesia sancti Yrinei[4] Strigoniensis (sic !) canonicatum et prebendam et archidiaconatum de Pazania noscitur obtinere,[5] quos paratus est dimittere ...

Fiat de canonicatu sub expectatione prebende G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 145.

[1] A bulla Theinernél II. 6. 12., — nem fedi a kérvényt.

[2] Suppl. I. p. II. 1. 2. előfordul Georgius Nicolai, Miklós királyi követ káplánja, székesfehérvári (ecclesiae BMV. et s. Nic.) kanonok, aki nem lehet azonos fenti kérvényben említett Miklósfia Györggyel, — amire a kérvények és az azokat fedő bullák szövegéből következtethetünk. — Ez utóbbi György szerémi kanonok és ugyanott főesperes, fehérvári kanonokságáról nem tétetik említés, viszont a XXXVII. kérvényből arra is kell következtetnünk, hogy egyéb javadalommal veszprémi kanonokká történt kinevezésekor még nem birt. — A Mon. Vespr. II. Index 414. egy személynek veszi.

[3] Hibás szövegezés, v. ö. XXXVII. — A bulla Mon. vespr. II. 161. 187. «non obstantibus ... quod in ecclesia Sirmiensi canonicatum et prebendam cum archidiaconatu de Par- (?) nosceris obtinere». — Fenti kérvényben : Pazania, a XXXVII-ikben : Pozania.

[4] V. ö. CXII. [5] 1354. január 18-án a kanonokság mellé dignitásról stb. kap bullát, — v. ö. XXXVII.

XXXVI.

1353. december 9. — Erzsébet királyné kérvénye, melyben a következőket terjeszti a pápa elé: Az egri egyházmegyében a zempléni főesperesség Demeterfia János halála után megüresedvén, VI. Kelemen pápa bullája alapján Demeterfia Péter egri és aradi kanonok jóhiszemüleg nemcsak hogy elfoglalta a zempléni főesperességet, hanem azt később Demeterfia András pankotai főesperessel, ezen főesperesség ellenében el is cserélte és most már három év óta zavartalanul birja a pankotai főesperesi javadalmat. Pápai föntartás esetére VI. Ince utólagos megerősítését kéri Péter számára.

Item significat, quatinus... Petrus Demetrii,[1] canonicus Agriensis, dudum vigore litterarum gratie sibi facte[2] per... Clementem PP. VI.... de dignitate, personatu... sub expectatione (sic) archidiaconatum de Zemlin in dicta ecclesia Agriensi. per obitum quondam Johannis Demetrii,[3] eiusdem ecclesie archidiaconi, qui extra Romanam curiam diem clausit extremum, tunc vacantem, credens illum sibi deberi, acceptavit et sibi provideri fecit...[4] et deinde ipsum archidiaconatum cum archidiaconatu de Pankota in dicta ecclesia Agriensi cum Andrea Demetrii,[5] cum archidiacono dicti archidiaconatus de Pankata auctoritate ordinaria permutavit, quem archidiaconatum de Pankata ipse Petrus pacifice assecutus, illum per tres annos vel circa tenui, et possedit ex dicta permutatione et collatione pacifice et quietet

[1] Tatamérius fehérvári prépost unokaöccse.

[2] 1345. október 12. — Suppl. I. p. II. 125. 243.

[3] de genere Pécz, Miklós egri püspök unokaöccse, meghalt mint szepesi prépost 1349-ben. — V. ö. Suppl. I. p. II. 41.72., 59. 117., 63. 126. — Theiner II. 6. 12.

[4] Theiner II. 6. 12.: Innocentius episcopus etc. Dilecto filio Petro Begonis canonico Strigoniensi, licentiato in legibus, salutem etc. providetur de canonicatu et prebenda huius ecclesie *et indulgetur, ut archidiaconatum Zemblinensem, Agriensis diocesis, retinere possit.* Datum apud Villamnovam Avin. dioc. V. Kal. Maii a. I-o. — *Tehát 1353 április 27-én.* — V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 202. — p. II. 194. 396., 226. 474. — Mégis *bullásnak* kell őt tekintenünk, mert kétségtelen, hogy Demeterfia András a zempléni, Demeterfia Péter pedig a pankotai főesperességet zavartalanul bírták. — Begofia Péter ezek ellenében mégsem mondott le jogcíméről és erre a jogcimre hivatkozott kérvényében, melyet az idézett bulla fed. — V. ö. Kollányi, Eszt. Kanon. 57—58.

[5] Suppl. I. p. I. pag. 200.

cum . . . dicatur, quod dictus archidiaconatus de Zemlin erat . . . reservatus, supplicat, quatinus permutationem provisionem seu collationem de dictis archidiaconatibus . . . et alia inde secuta . . . dignemini . . . confirmare . . . Non obstante, quod in dicta Agriensi et Orodiensi ecclesiis, Cenadiensis diocesis, canonicatus et prebendas noscitur obtinere[1] et cum aliis . . .

Fiat nisi alteri fuerit ius quesitum G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione V. Idus Decembris anno primo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 24. fol. 145,

XXXVII.

1354. január 18. — Durazzói Róbert kérvénye Miklósfia György pécsi klerikus, szerémi főesperes és kanonok, veszprémi kanonok érdekében, ez utóbbi javadalom mellé a veszprémi egyházmegyében magasabb hivatal és javadalom adományozásáért.

Supplicat . . . Robertus de Duracio,[2] quatinus sibi in personam . . . Georgii Nicolai,[3] clerici Quinqueecclesiensis diocesis, qui in Ungarie partibus, dum ibidem captus cum suis fratribus existebat, plura servicia et multas curialitates et alia bona quamplurima sibi et dictis fratribus suis fecit et impendit, specialem gratiam facientes, dignitatem, personatum . . . in ecclesia Wesprimiensi . . . dignemini reservare . . . Non obstante, quod idem Georgius canonicatum sub expectatione prebende eiusdem ecclesie Wesprimiensis noscitur obtinere, seu quod sibi auctoritate ordinaria de canonicatu et prebenda ac archidiaconatu de Pozania in ecclesia sancti Irenei, Sirmiensis diocesis, dudum fuit provisum, de quibus propter discrimina seu guerras paganorum seu infidelium nichil percepit, ymo illos canonicatum et prebendam ac archidiaconatum in manibus Sanctitatis Vestre omnino dimittit . . .

Fiat eciam (de) dignitate etc. G — Et quod transeat etc. Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 13.

[1] 1345. október 12. — Suppl. I. p. II. 125. 243.

[2] V. ö. XXXVIII., XLVII. — Theiner II. 21. 32.: super concordia reform. inter Ludov. regem et Robertum de Dur.

[3] V. ö. XXXV.

XXXVIII.

1354. január 18. — Durazzói Róbert folyamodványa János varasdi főesperes érdekében egy zágrábi kanonoki javadalomért.

Item supplicat, . . . quatinus sibi in personam Johannis Bautonis, presbiteri Zagrabiensis diocesis, specialem gratiam facientes, de canonicatu ecclesie Zagrabiensis dignemini providere. Prebendam vero . . . reservare. Non obstante, quod idem Johannes archidiaconatum de Vorosd,[1] et prebendam sacerdotalem altaris beate Marie,[2] in eadem ecclesia noscitur obtinere, quam prebendam sacerdotalem paratus est dimittere . . .

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione XV. Kalendas Februarii anno secundo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 13.

XXXIX.

1354. január 26. — Frankói István nyitrai püspök folyamodványa fivére, Antalfia János pécsi kanonok, nyitrai olvasókanonok érdekében, a pécsi egyházmegyében dignitas stb. rezerválásáért.

Supplicat . . . frater Stephanus,[3] episcopus Nitriensis, ambassiator regis Ungarie, quatinus sibi in personam dilecti germani sui Johannis Anthonii, specialem gratiam facientes, dignitatem, personatum . . . in ecclesia Quinqueecclesiensi . . . dignemini reservare . . . Non obstante, quod in ecclesia Nitriensi canonicatum et prebendam ac lectoratum noscitur obtinere, seu quod de canonicatu et prebenda dicte ecclesie Quinqueecclesiensis . . . per . . . Clementem PP. VI. . . . extitit provisum. Quorum canonicatus et prebende nondum est possessionem assecutus. Et quod predictum lectoratum paratus est dimittere[4] . . . et cum aliis non obstantibus . . .

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 18 v.

[1] V. ö. Suppl. I. p. II. 101—2. 193.

[2] Suppl. I. p. I. pag. 328.

[3] Stephanus Anthonii de Franko (de Insula) o. s. Aug., magister theol.,— v. ö. Suppl. I. p. I. pag. 218—9. és p. II. 111. 212. — E kötetben 189—91. old.

[4] 1350. január 28-án neveztetett ki pécsi kanonokká, — nyitrai olvasókanonok 1351 után lett. — V. ö. Suppl. I. p. II. 211. 432. —1358 március 10. rector hospitalis s. Barthol. Quinqueeccl. d., — ennek ellenében lemondott a lectoratusról, utóda Ruspachi Mátyás, — v. ö. CXXVIII.

XL.

1354. január 26. — A nyitrai püspök Podvinnai Lászlófia Miklóst egy pozsegai kanonoki stallumra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat ... idem episcopus, quatinus sibi in personam ... familiaris sui Nicolai Ladizlai de Padwyna, clerici Quinqueecclesiensis diocesis, de canonicatu ecclesie beati Petri de Posega, dicte diocesis dignemini providere. Prebendam vero ... reservare .. [1]

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione VII. Kelandas Februarii anno secundo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 18 v.

XLI.

1354. március 22. — István királyi herceg, káplánja, Znaimi Henrikfia János pozsonyi plébános részére egy pozsonyi kanonoki javadalmat kér.

Supplicat ... Stephanus dux, frater germanus Regis Ungarie, quatinus dilecto capellano suo Johanni Srenrici (sic) de Zvojnia[2] de canonicatu et prebenda .. in ecclesia Posoniensis, Strigoniensis diocesis, in qua olim vigore litterarum ... Clementis PP. VI. ... in canonicum fuit receptus et prebendam expectavit, dignemini providere. Non obstante, quod pauperem parochialem ecclesiam sancti Laurencii extra muros Posonienses, dicte diocesis, noscitur obtinere ...

Fiat G. — Sine alia lectione. — Fiat G.

Datum Avinione XI. Kalendas Aprilis anno secundo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 62 v.

XLII.

1354. április 16. — Jegersdorfi Pál gurki püspök a pozsonyi prépostságot Schoff Ulrik részére kéri.

Sanctissime Pater, olim ... Clemens PP. VI. ... preposituram ecclesie Posoniensis, Strigoniensis diocesis, que dignitas

[1] V. ö. XLVII., ahol dignitasra stb. kap rezerváló bullát, — és CCXCVIII., ahol egri kanonokká neveztetett ki. Itt: de Podvinna,—capellanus dominae reginae. — Podvinj, Bród m.

[2] Znaim. — A bulla Theinernél jelezve, II. 17. 26., itt: Johannes

curata existat (sic), ... Guillelmo[1] electo Constantinopolitano[2] ad biennium concessit in commendam sub data Idus Aprilis,[3] pontificatus sui anno nono. Cum igitur per eandem Sanctitatem Vestram commende fuerunt revocate ac dictum biennium sit elapsum et vacare noscatur preposi tura memorata, dictusque ... Guillelmus a data dicte commende continue usque ad presens in Romana Curia sit moratus, supplicat ... Paulus[4] episcopus Curonensis, quatinus ... Ulrico Schoff[5] de dicta prepositura ... dignemini providere ... Non obstante, quod Blasius Cosme,[6] qui se asserit clericum Wesprimiensis diocesis, de facto detinet

Ehrenreich de Znayma, v. ö. LVIII., ott: Johannes dictus Ehrenreich de Znoymia, presb. Olomuc. dioc., — hántai prépost: CLXIX. Mon. Vespr. II. 164. 190., 165. 191-ben: Joh. *Conradi*, mit tollhibának kell minősíteni, mert LVIII. szerint kétségtelenül egy és ugyanazon személyről van szó. — 1356-ban lemondott a hántai prépostságról, akkor bosnya lector lett. Mon. Vespr. II. 164. 190.

[1] V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 188—9., ott 9. jegyz., mely fenti suppl. szerint bővül. — VI. Kelemen idézett adományozásának kelte ugyanis: 1351. április 13. (Id. Apr. a. 9.). Viszont Nagy Lajos kérvénye — Suppl. I. p. II. 228. 476., melynek alapján VI. Kelemen pápa Kozmafia Balázst nevezte ki préposttá, 1352. jan. 13-án kelt. — Bizonyos, hogy Balázs tényleg és továbbra is megtartotta a pozs. prépostságot, mert 1354-ben pl. *Balázs pozsonyi prépost* a szent Márton egyház egyik javadalmát Péter őrkanonoknak adományozza: Blasius, Prepositus Ecclesie s. Salvatoris alias s. Martini Posonien., Strigon. dioc. Fejér IX. 2. 341. — Ezzel szemben Pusterlai Vilmos nem adta föl jogcímét és bár csak sokára, de mégis elérte, hogy megint pozsonyi prépost lett. — Feltünő, hogy amikor 1352-ben maga Nagy Lajos király ajánlotta Balázst, ezuttal kiválóan bizalmas embere, Jegersdorfi Pál járt el másnak érdekében és hogy ő a király emberét bitorlónak nevezi. Valószinüleg téves információban kereshetjük ennek magyarázatát.

[2] Később milánói érsek lett, de ezt sem foglalhatta el.

[3] Tehát 1351. április 13.

[4] Paulus Johannis de Jegersdorf alias de Praunspeck, de Harrach, — v. ö. Suppl. I. p. II. 208., 428., 213. 438., 214. 441., 213. 438. — L. Pór Antal, Jegerndorfi Pál nyitrai főesperes, 1350. Századok XXXIX (1905.). 693. 789. köv. — A supplicatiókból családja következő tagjait ismerjük:

Péter

Pál — Botonus — János

János
boroszlói kanonok.

[5] 1350-ben a királyné, 1352-ben Jegersdorfi Pál, 1353-ban Nagy Lajos király pártfogolta. — Fenti kérvény tehát nem juthatott a király tudtával az apostoli szék elé. — V. ö. XI. és Suppl. I. p. II. 214. 440., 245. 516.

[6] Az anyakirályné káplánja, előbb hántai prépost volt.

occupatam, seu quod idem Ulricus in maiori et sancti Egidii Wratislavensis ecclesiis, canonicatus obtinet et prebendas...
Commenda, que facta fuerat Patriarche, fuit ex certis causis prorogata.[1]
Datum Avinione XVI. Kalendas Maii anno secundo.
Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 91 v.

XLIII.

1354. április 16. — Jegersdorfi Pál gurki püspök folyamodványa unokaöccse, János érdekében egy boroszlói kanonokságért.

Item supplicat ...idem episcopus Curonensis, quatinus Johanni Johannis de Jegerdorf,[2] Wratislavensis diocesis, dilecto sui germani filio, de canonicatu cum reservatione prebende ecclesie Wratislavensis ... dignemini providere ...
Fiat in ecclesia Strigoniensi G. — Et quod transeat etc. Fiat et committatur examen G.
Datum Avinione XVI. Kalendas Maii anno secundo.
Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 91 v.

XLIV.

1354. április 24. — Tolt Miklós, zágrábegyházmegyei nemes katona és neje Klára, a szokott gyóntatói kegyelmet kérik.

Supplicat ... Nicolaus Tolt de Somseid, miles Zagrabiensis diocesis, quatinus sibi et consorti sue Clare ... ut confessor etc.
Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 94.

XLV.

1354. április 24. — Istvánfia Miklós zágrábegyházmegyei báró és neje hasonló tartalmú kérvénye.

Item supplicat, quatinus Nicolao Stephani baroni de Luidna eiusdem diocesis et consorti sue similem gratiam etc.
Fiat G. — Sine alia lectione etc. Fiat. G.
Datum Avinione VIII. Kalendas Maii anno secundo.
Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 94.

[1] E supplicatio törölve van ezzel a megjegyzéssel: Sic est responsio, nec debebat registrari, sed per errorem fuit registrata.
[2] V. ö. XLII.

XLVI.

1354. április 24. — Dénes kemleki főesperes a szokott gyóntatói kegyelemben részesül.

Dignetur ... concedere Dyonisio Folcasii, archidiacono de Kenluk[1] et canonico in ecclesia Zagrabiensi, plenissimam remissionem omnium peccatorum ...

Fiat G. — Sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione VIII. Kalendas Maii anno secundo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 84 v.

XLVII.

1354. május 12. — Durazzói Róbert folyamodványa Lászlófia Miklós pozsegai kanonok érdekében magasabb hivatalért.

Supplicat ... Robertus de Duracio,[2] quatinus sibi in personam ... Nicolai Ladizlai de Podwina,[3] Quinqueecclesiensis diocesis, canonici ecclesie sancti Petri de Posaga, qui dicto Roberto et suiis fratribus in Hungaria existentibus necessitatis tempore plura servicia ac curialitates impendit et impendi procuravit per se et suos proximos amicos, specialem gratiam facientes, de dignitate, personatu ... in dicta sancti Petri de Posaga ecclesia vel extra ... dignemini providere ... Non obstante, quod ... sit canonicus in dicta ecclesia sub expectatione prebende ...

Fiat G. — Sine alia lectione — Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 110.

XLVIII.

1354. május 12. — Durazzói Róbert folyamodványa Miklósfia János bácsi kanonok érdekében pécsi kanonoki javadalomért.

Item supplicat idem Robertus, quatinus sibi in personam ... Johannis Nicolai, Chanadiensis diocesis, specialem gratiam facientes, eidem de canonicatu ecclesie Quinqueecclesiensis sub expec-

[1] Kemlek (Kemluk, Kemenick) zágrábegyházmegyei főesperesség, — v. ö. Suppl. I. p. II. 29. 50., 50. 92., 132. 255. — 1343., 1345: Benedictus Inasse (Iwasse), 1366: Johannes Crispius. — Suppl. I. p. I. pag. 319.

[2] V. ö. XXXVII—XXXVIII.

[3] V. ö. XL. és CCXCVIII. — A bulla Theinernél jelezve II. 17. 26., itt: Podwia.

tatione prebende... dignemini providere... Non obstante, quod canonicatum et prebendam in ecclesia Bachiensi noscitur obtinere...

Fiat G. — Sine alia lectione — Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis IIII. Idus Maii anno secundo. Suppl. Innoc. VI. tom. 25. fol. 110.

XLIX.

1354. október 14. — Szováthi János egri pap, a páduai egyetem hallgatója, váradi kanonok, esztergomi kanonokságért folyamodik.

Supplicat ... Johannes Michaelis de Zowath,[1] Agriensis diocesis, scolaris in iure canonico in studio Paduano et clericus in sacris ordinibus constitutus, quatinus sibi specialem gratiam facientes eidem de canonicatu ecclesie Strigoniensis dignemini providere. Prebendam vero ... dignemini reservare ... et cum aliis non obstantibus... seu quod ipse Johannes canonicatum et prebendam in minori ecclesia collegiata beate Marie Waradiensis obtinere noscatur, quos canonicatum et prebendam paratus est dimittere ...

Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione II. Idus Octobris anno secundo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 25. parte II. fol. 96.

L.

1354. november 2. — Pál nándorfehérvári püspök kérvénye : VI. Kelemen pápa a nándorfehérvári püspökség zilált anyagi viszonyaira való tekintettel egy egri kanonoki javadalomnak és az ungi főesperességnek haszonélvezetét biztosította Pál püspöknek, élethossziglan. VI. Ince pápa trónralépésekor elődе adományozásait érvénytelenitvén, Pál püspököt is csak két évre erősítette meg fenti javadalmak haszonélvezetében. A püspök ezuttal azt kéri, hogy e javadalmakban továbbra is zavartalanul megmaradhasson.

Sanctissime Pater, cum Sanctitas Vestra ... Paulo episcopo Albensi de Nandor,[2] cuius ecclesie redditus et proventus ac possessiones alias rex Racie occupavit indebite et detinet occupatos, nuper gratiam fecerit specialem de canonicatu et prebenda ac

[1] A bulla Theinernél jelezve, II. 17. 26., itt : de Zowach. — [2] Paulus Lucas Chestalz, — v. ö. Suppl. I. p. II. 157. 311. I. jegyzet, 237. 494.

archidiaconatu de Ung in ecclesia Agriensi, dudum vacantibus per obitum quondam Sixti ultimi archidiaconi dicti archidiaconatus et quondam canonici prebendati dicte ecclesie Agriensis, de quibus ... PP. Clemens ... eidem providerat ... et licet predictus predecessor vester prefato episcopo de predictis canonicatu et prebenda ac archidiaconatu usque ad tempora vite ipsius episcopi providerit in commendam, tamen dicta Sanctitas Vestra eidem nisi ad duos annos tantum de predictis ut premittitur, in commendam providistis, et ne idem episcopus post predictos duos annos in verecundiam cleri et status episcopalis dignitatis cogant diutius mendicare et qui fere per XII annos et amplius mendicavit, supplicat ... quatinus sibi uberiorem gratiam facientes de predictis canonicatu et prebenda ac archidiaconatu de novo dignemini providere et quod ipsos tamdiu valeat possidere et licite retinere ... donec possessionem dicte sue ecclesie Albensis assequi valeat pacificam ...

Fiat de aliis duobus annis G.

Datum Avinione IV. Nonas Novembris anno secundo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 25. parte II. fol. 80.

LI.

1354. december 24. — András erdélyi püspök a szokott gyóntatói kegyelemért folyamodik.

Supplicat ... Andreas episcopus Albensis, Transilvanensisi quatinus specialem gratiam facientes, concedere dignemini sib, et decem personis, quas eius procurator in vestra cancellaria duxerit nominandas, potest eligere confessorem ...

Fiat de VII. G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 25. parte II. fol. 121.

LII.

1354. december 24. — Ugyanaz Simonfia Simon erdélyi klerikust, aki a páduai egyetemen tanul, egy váci kanonoki stallumra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat ...idem episcopus, quatinus ... Symoni Symonis de Spinis,[1] clerico Transilvane diocesis, studenti Padue

[1] Theinernél II. 17. 26.: *Thome* Simonis de Spinis, archidiacono de Crazna, Transilv. dioc., providetur de canon. *Varad.* d. — VIII. Kal. Jan.

in artibus, de canonicatu ecclesie Wachiensis dignemini providere. Prebendam vero ... reservantes ...

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione IX. Kalendas Januarii anno secundo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 25. parte II. fol. 121.

LIII.

1355. május 2. — Görög Mihály királyi pajzshordozó kérvénye a szokott gyóntatói kegyelemért.

Supplicat ... Michael dictus Grecus scutifer ... Ludovici Regis Ungarie, quatinus sibi specialem gratiam facientes etc. (sic). Item supplicat dictus Michael, quatinus sibi ac Margarite et Guedrone sororibus suis, nec non dominis Conrado Luppo et Rodulfo Lupo, militibus, commorantibus in diocesi Jauriensi, indulgentiam in mortis articulo concedere dignemini ...

Fiat G. Suppl. Clem. VI. tom. 26. fol. 96.

LIV.

1355. május 2. — Ugyanaz engedélyt kér, hogy tíz személy kiséretében a szentföldre zarándokolhasson.

Item supplicat dictus Michael, quatinus sibi, ut ipse cum decem personis de Ungaria possit sanctum Sepulcrum dominicum ... visitare ... licentiam dignemini ...impertire ...

Fiat G. — Et quod transeat etc. et sub sigillo domini Cardinalis Guillelmi. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis VI. Nonas Maii anno tercio. Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 96 v.

LV.

1355. május 2. — Erzsébet királyné kinevezésre ajánlja káplánját, Bochniai Andrást egy krakói kanonoki javadalomra.

Supplicat ... Elisabet regina mater regis Ungarie, quatinus sibi in personam ... sui capellani Andree filii Nico (?) de Bochnia,

a. 2. — V. ö. LXXXI., 1357. április 25-én *Thomas* Simonis de Spinis, praepos. s. Thome in prom. Strig. — itt krasznai főesperes és *váradi* kanonok. — CCCLXXX: fivérével, Tamással cambiálván, erdélyi kanonoki stallumot foglal el fenti váci stallum ellenében, — 1363. augusztus 31. — Mindketten Balogh nemzetségbeliek.

Cracoviensis diocesis, specialem gratiam facientes, eidem de canonicatu ecclesie Cracoviensis... dignemini providere...
Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 97 v.

LVI.

1355. május 2. — Erzsébet anyakirályné folyamodványa káplánja, Bekefia László érdekében győri kanonokságért.

Item supplicat dicta regina, quatinus... capellano suo Ladislao filio Beke,[1] Wesprimiensis diocesis, similem gratiam facere dignemini in ecclesia Jauriensi...

Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis VI. Nonas Maii anno tercio. Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 97 v.

LVII.

1355. június 14. — Nagy Lajos király kérvénye: Simonfia István küküllői főesperes halála után András erdélyi püspök Miklósfia János (Tót-Solymosi Apród) egri olvasókanonokot nevezte ki e méltóságra. Mivel azonban, mint erről utóbb értesültek, András püspököt akkor, amikor Istvánt kinevezte, főpásztori jogainak gyakorlásában kiközösítés és felfüggesztés akadályozta, a király fölmentést kér minden kellemetlen következmény alól, melyek fenti körülményből esetleg Istvánra hárulhatnának.

Significat... Ludovicus Rex Hungarie, quod dudum vacante archidiaconatu de Kukulleu,[2] in ecclesia Albensi, alias Transilvana, per obitum quondam Stephani Symonis, ultimi

[1] VI. Ince 1360. szept. 1-én kelt bullája: ... Volentes... Ladislaum Beche (canonicum) Vesprimiensem... consideratione... Elisabeth regine Ungarie... pro ipso Ladislao dicto capellano suo nobis... supplicantis, favoribus prosequi graciosis, ipsumque in ecclesia Vesprimiensi, in qua canonicatum et prebendam obtinet, amplius honorare... mandamus, quatinus... dignitatem vel personatum seu officium... reserves... Non obstantibus quod dictus Ladislaus... ut asserit, in Jauriensi sub expectatione prebende et in Veteribude ecclesiis cum prebenda canonicatum, et plebaniam plebis de Salenkeman, Vesprimiensis et Colocensis diocesis noscitur obtinere. Volumus autem, quod... dictam plebaniam... dimittere teneatur... Kal. Sept. a. 8. — Mon. Vespr. II. 191. 229. — V. ö. CCLXXX.

[2] V. ö. Theiner II. 20. 29. — 1309-ben V. Kelemen pápa *János* küküllői főesperesnek megengedi, hogy a székesfehérvári prépostság mellett a főesepe-

archidiaconi de Kukulleu . . . qui extra curiam Romanam decessit, qui quidem archidiaconatus dignitas curata existit, Andreas episcopus Albensis, ipsum archidiaconatum auctoritate ordinaria contulit Johanni Nicholai, tunc lectori[1] ecclesie Agriensis et sibi providit de eodem, propter quod idem Johannes lectoratum predictum resignavit . . . et licet idem Johannes prefatum archidiaconatum pacifice obtineat et quiete, quia tamen postmodum ab aliquibus audivit, quod idem episcopus tempore collationis . . . erat quibusdam suspensionis et excommunicationis sentenciis innodatus, ipso Johanne lectore hoc penitus ignorante, dubitat, quod huiusmodi collatio . . . valeat impugnari, humiliter supplicat . . . quatinus . . . dignemini decernere perinde valere . . . Non obstante, quod in eadem et Agriensi et Zagrabiensi nec non Albensi Regali collegiata ecclesiis, canonicatus et prebendas noscitur obtinere . . . .

Fiat de novo nisi alteri fuerit ius quesitum G. — Et si e alia etc. Fiat G.

Datum Avinione XVIII. Kalendas Julii anno tercio.

Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 135.

LVIII.

1355. június 30. — Az üresedésben levő hántai prépostságra a király Znaimi Ehrenreich János pozsonyi kanonokot ajánlja.

Supplicat . . . Ludovicus Ungarie Rex, quatinus sibi in personam . . . capellani sui Johannis dicti Ehrenreich de Znoyma,[2]

rességet is megtarthassa, — Mon. Vespr. II. 31. 38. Theiner I. 441. — 1322. Károly Róbert adománylevelében : datum per manus . . . *magistri Johannis prepositi ecclesie Albensis, aule nostre vicecancellarii et archidiaconi de Kukuleu.* Fejér VIII. 2. 345. — 1324-ben XXII. János pápa egyik bullaja szerint *Tamásfia Tamás* budai, vál. székesfehérvári prépost volt a küküllői főesperes. — Mon. Vespr. II. 44. 52. — Valószinüleg Tamás utóda *Simonfia István,* akit *Miklósfia János* követett. — *Pór, János, küküllői főesperes,* Századok 1893. 1 köv. ll.

[1] 1343-ban (előbb is) Johannes Dominici de Usa, lector Agrien. Suppl. I. p. II. 24. 43. *Pór :* Adatok a bolognai és paduai jogegyetemen a XIV. sz. tanult magyarokról. Századok, 1897. 770 l. 31. hibásan 326 l. 36 helyett. — Meghalt 1351-ben, uo. 238. 495. — Utóda János aradi olvasókanonok. Uo.

[2] V. ö. XLI., CLXIX. — Johannes Henrici de Ehrenreich de Znoyma (Znaim), — l. Theiner II. 17. 26. — 1356. április 6-án a boszniai olvasó-

presbiteri Olomucensis diocesis, gratiam facientes specialem, collationem et provisionem per Johannem episcopum Wesprimiensem . . . factas eidem ad instantiam nostri de prepositura collegiate vacante ecclesie Hantensis, Wesprimiensis diocesis, que dignitas existit, vacante per mortem Jacobi Posa,[1] ultimi prepositi... qui . . . extra curiam Romanam diem clausit extremum, dignemini . . . confirmare . . . non obstante, quod idem Johannes rectoriam parochialem ecclesie sancti Laurencii extra muros Posonenses,[2] Strigoniensis diocesis obtinet, et pro canonicatu et prebenda Posonensis ecclesie . . . noscitur litigare, cui rectorie renunciare et cedere est paratus . . .

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione II. Kalendas Julii anno tercio.

Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 150 v.

LIX.

1355. július 11. — A király Alsáni Bálint részére az esztergomi egyházmegyében az olvasókanonoki stallum ellenében más méltóságot vagy hivatalt kér.

Supplicat . . . Ludovicus rex Ungarie, quatinus sibi in personam... Valentini nati quondam Johannis Bani Baroni,[3] lectoris ecclesie Strigoniensis, specialem gratiam facientes, dignitatem, personatum . . . in prefata Strigoniensi vel alia quavis collegiata civitatis vel diocesis Strigoniensis . . . dignemini reservare, non obstante,[4] quod in prefata Strigoniensi ecclesia canonicatum, prebendam et lectoratum obtinet, quem lectoratum paratus est dimittere . . .

Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione V. Idus Julii anno tercio.

Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 154 v.

kanonokság ellenében lemondott a prépostságról, ebben utóda: Nicolaus Nicolai de Zegra (Zsegrai), esztergomi kanonok. CLXIX., CLXX., CCLIX—LXI. — Mon. Vespr. II. 164. 190., 165. 191. — itt: J. *Conradi*, v. ö. XLI. jegyzet.

[1] Jacobus Crius, 1353. március 3-án kinevezve, — v. ö. II., jegyzetek.

[2] V. ö. XLI.

[3] Szentemágócs nb. Alsáni Bálint, 1374-ben pécsi püspök, 1380-ban bibornok. — V. ö. IV. és Suppl. I. p. II. 242. 506. — Kollányi, fol. 51—2. — Turul, 1910 (XXVIII.) 133.

[4] Pécsi kanonok, — Suppl. I. p. II. 242. 506.

LX.

1355. július 22. — De Judicis Vilmos bibornok, esztergomi nagyprépost, a Gentilis bibornok által tartott pozsonyi zsinat határozatainak érvényesítésére apostoli jogvédőket kér.

Significat . . . G(uillelmus) sancte Marie in Cosmedin diaconus Cardinalis,[1] canonicatum et prebendam ac archidiaconatum in ecclesia Wratislaviensi obtinens, ac . . . episcopus et capitulum Wratislavienses, quod olim . . . Gentilis tt. sancti Martini in Montibus presbiter Cardinalis,[2] tunc in regno Ungarie et in provincia Polonie, infra quem ecclesia predicta consistit, ac aliis terris eidem regno adiacentibus . . . legationis fungens officio, in consilio per eum apud Posonium, Strigoniensis diocesis celebrato, nonnullas constitutiones pro libertate ac utilitate ecclesiarum et earum prelatorum et aliarum personarum ecclesiasticarum infra fines legationis sue consistentium edidit utiles et salubres . . . ac deinde . . . Clemens PP. VI. . . . volens . . . confovere . . . rata habens et grata, illa . . . confirmavit . . . Cum autem Pater Sanctissime capitula huiusmodi . . . confirmata . . . quia non sunt, qui tueantur eadem, multi dictarum partium bono conscientie relegato, in suis iniquitatibus gloriantes, servare non curent, immo ducentes illa in contemptum, ecclesias et personas ipsas offendere non vereantur, humiliter supplicant cardinalis, episcopus et capitulum supradicti, quatinus super hoc de opportuno remedio providentes, certos conservatores et iudices . . . dignemini per vestras litteras deputare . . . Bonifacii VIII. . . . de una dieta et aliis . . . non obstantibus . . .

Dentur per cancellariam executores in forma G.

Sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione XI. Kalendas Augusti anno tercio.

Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 160.

LXI.

1355. augusztus 17. — Nagy Lajos király folyamodványa káplánja, Barsi Mihály érdekében. A barsi főesperességre ajánlja.

Supplicat . . . Ludovicus rex Ungarie, quatinus sibi in personam . . . capellani sui Michaelis quondam Jacobi de

[1] XVI. V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 178—9. — VI. Kelemen pápa unokaöccse volt. [2] Apostoli követi megbizólevele: 1307. augusztus 8. — Theinernél I. 415. 664.

Bors,[1] clerici Strigoniensis diocesis, specialem gratiam facientes, eidem ... de archidiaconatu Borsiensi[2] in ecclesia Strigoniensi, vacante ad presens ex eo, quod Conradus Sculteti (sic)[3] archidiaconus Nitriensis in dicta ecclesia, olim archidiaconatum Borsiensem obtinens, dictum archidiaconatum Nitriensem[4] tunc vacantem, auctoritate litterar ım apostolicarum sibi collatum, extitit pacifice assecutus, dignemini providere ... Non obstante, quod idem M(ichael) canonicatum et prebendam ecclesie beate Marie Virginis de Albaregali,[5] Wesprimiensis diocesis, noscatur obtinere ...

Fiat[6] G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis XVI. Kalendas Septembris anno tercio.

Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 190.

LXII.

1355. augusztus 21. — András halála után VI. Kelemen pápa István királyi herceg kancellárját, Brünni Pétert nevezte ki vasvári préposttá. Mivel VI. Kelemen pápa közbejött halála után a kinevező bulla már nem készülhetett el, a kinevezés megerősítése, illetve a bulla kiállítása kérelmeztetik.

Pater Sanctissime, dudum[7] ... Clemens PP. VI. ... ad supplicationem ... regis Ungarie et Elizabet matris sue, ac Stephani tunc ducis Sclavonie, Croacie et Dalmacie, fratris dicti regis ...

[1] V. ö. Suppl. I. p. II. 164. 328. — Nicolaus Michaelis de Bors, cler. Strigon. d.

[2] Bars. — v. ö. Suppl. I. p. I. pag. 179—180.

[3] Conradus de Scupellenberch — Skultéti — 1351-ben ment át a nyitrai főesperességbe, v. ö. CCLXV. és Suppl. I. p. II. 219. 453., 228. 477. — 1352. jan. 15-én Garai János veszprémi püspök kérésére Jánoki Demetert, Tamásfiát nevezte ki VI. Kelemen pápa barsi főesperessé, v. ö. i. m. p. I. pag. 180. — Pl. Anjouk. okmt. VI. 460. 296 : 1356.

[4] Suppl. I. p. I. pag. 181.

[5] 1353. márc. 26-án kelt bulla szerint VI. Ince pápa a fehérvári prépost adományozási körzetébe eső javadalmat bizosított számára, — e bulla alapján lett kanonok. — V. ö. Mon. Vespr. II. 156. 180.

[6] Bizonyos, hogy a barsi főesperességet nem foglalhatta el, v. ö. CCXXXVI., ahol 1359. június 10-én Nagy Lajos király ismételten folyamodott érdekében az esztergomi egyházmegyében dignitásért stb. és ebben a kérvényben csak nyitrai és fehérvári kanonoknak mondja őt.

[7] V. ö. Suppl. I. p. II. 246. 519. — 1352. november 2.

suo capellano et familiari Petro Bercholdi de Brunna,[1] eciam dicti ducis cancellario, de prepositura ecclesie sancti Michaelis de Castro Ferreo,[2] Jauriensis diocesis, per ipsum predecessorem eciam tunc reservata et nihilominus per obitum quondam Andree, ultimi... prepositi, qui duduum extra Romanam curiam decessit, gratiose providit. Verum quia littere super hoc, superveniente ipsius predecessoris obitu, non fuerunt confecte, ac in supplicatione per predictum predecessorem signata, quod dicta prepositura dignitas curata et principalis in eadem ecclesia esset, prout existit, per inavertenciam et simplicitatem formantis dictam supplicationem, non habetur, ... supplicatur, quatinus eidem Petro specialem gratiam facientes, eidem de dicta prepositura, per Vestram Sanctitatem eciam specialiter reservata, de novo providere. Non obstante, quod idem Petrus canonicatum et prebendam in ecclesia Zagrabiensi[3] noscitur obtinere...

Fiat nisi alteri fuerit ius quesitum G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis XII. Kalendas Septembris anno tercio.

Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 192.

LXIII.

1355. szeptember 11. — Miklós pécsi püspök jelentése, hogy székhelyén a várban egy kápolnát épített 8 oltárral. A pápa a kápolnát és oltárait búcsukkal látja el.

Significat... Nicholaus[4] episcopus Quinqueecclesiensis, quod ipse in Castro Quinqueecclesiensi fecit construi et dotavit unam venerabilem capellam, in qua sunt octo altaria,[5] dedicata

[1] P. Bertholdi de Brunna — 1357. episcopus Curiensis, v. ö. XCI. (Chur. Schweiz.)

[2] Vasvár, — 1357. május 25. utóda Jodacus de Brunna, besztercei plébános.

[3] Erről az 1352. nov. 2-án kelt kérvény nem tesz említést, azonban v. ö. XCI., — (lector Jaurinen. ! v. ö. 188. old.) pleb. de Szempcz = Wortberg, Strigon. dioec., capellanus capellae s. Marci Zagrab. dioec., canon. Transsilvan.

[4] V. ö. I. LXV. CVIII. sq. és Suppl. I. p. I. pag. 223—4. — Koller, Hist. Eppatus Quinqueeccl. III. 1—69.

[5] A kápolnát szűz Máriának ajánlotta, — a 8 oltár védőszentei : 1. szent László, 2. szent István király, 3. szent Imre herceg, 4. b. Márton hitvalló, 5. szent Livinusz vértanú, 6. szent Dorottya szűz vértanú, 7. szent Erzsébet,

et consecrata sub tytullo beate Marie Virginis gloriose, nec non duorum regum et geniti alterius eorundem et patronorum regni Ungarie et aliorum sanctorum confessorum et sanctarum virginum et martirum ... Quare supplicat, quatinus concedere dignemini omnibus vere penitentibus et confessis ... eandem capellam visitantibus ... in dedicatione eiusdem capelle et aliis festivitatibus supradictis centum dies de iniunctis eis penitenciis ... relaxare ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 204 v.

LXIV.

1355. szeptember 11. — A pécsi püspök kérvénye Péter boroszlóegyházmegyei klerikus érdekében pécsi kanonokságért.

Item supplicat, quatinus ... Petro Tylonis de Dobra, clerico Wratislaviensis diocesis, specialem gratiam facientes, eidem de canonicatu ecclesie Quinqueecclesiensis sub expectatione prebende ... dignemini providere ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 204 v.

LXV.

1355. szeptember 11. — Hasonló kérvény Szepesi Lőrincfia János pécsi kanonok érdekében pozsegai kanonoki javadalomért.

Item supplicat, quatinus ... Johanni Laurencii[1] de Sancto Martino Cipsensis, Strigoniensis diocesis, de canonicatu collegiate

8. b. Mária Magdolna. — A bulla Kollernél, i. h. III. 63—4. — «Zsigmond pécsi püspök az I. Miklós püspöktől még a XIV. sz. derekán alapított b. szűz Mária «aranyozott» kápolnájának nagy kiváltságokat és gazdag javakat ad. Vallásos buzgalma s gyermeki kegyelete vonzza e helyhez. E kápolnában alussza örök álmát édes szülőanyja s ott kíván pihenni egykor ő maga is. Rendeli, hogy e kápolna igazgatója állandó székkel birjon a káptalanban, méltóságra az őrkanonok után következzék, ugyanazon jogokkal, kiváltságokkal bírjon, mint a prépostok. Kötelessége mindennap a kápolna főoltárán hat pap segédkezése mellett, az ünnepnapokon nagyobb ünnepélyességgel, énekes misét végezni a b. Szűzről. Javadalmazására adja a Baranyában levő Csobánka előhegyet összes jövedelmeivel, földjeivel, szőllőivel. Mindezen alapitványok megerősítését kéri s meg is nyeri VI. Sándor pápától.» (1503.) Tóth-Szabó Pál, Magyarország a XV. sz. végén a pápai suppl. világánál, Századok, 1903. 223. ll. — Az alapító bulla Kollernél IV. 511—3. ll.

[1] 1358. május 5-én pécsi kanonok, — Zágrábi Miklós utóda, v. ö. CXLVIII., — akkor Boniohannes fermoi (előbb boszniai) püspök ajánlja.

ecclesie sancti Petri de Pozega, Quinqueecclesiensis diocesis, dignemini providere, prebendam vero . . . reservare . . . Non obstante, quod idem Johannes in collegiata ecclesia sancti Johannis in Castro Quinqueecclesiensi, canonicatum et prebendam noscitur obtinere.

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis III. Idus Septembris anno tercio.

Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 204 v.

LXVI.

1355. szeptember 30. — Arnoldus de la Caucina pápai tizedszedő, szepesi és titeli kanonok még egy gnesen-i kanonoki javadalmat kér.

Supplicat . . . Arnaldus de Caucina,[1] in regnis Polonie et Ungarie apostolice sedis nuncius, quatinus sibi providere dignemini de canonicatu et prebenda ecclesie Gneneznensis (sic), quos . . . Johannes nunc episcopus Poznawiensis in dicta ecclesia Gneneznensi obtinuit, vacantibus . . . Non obstante, quod idem Arnaldus in Cracoviensi cum scolastria, nec non in dicta Gneneznensi, Wratislaviensi et in Titulensi ac Scepsiensi, Colocensis et Strigoniensis diocesis ecclesiis canonicatus et prebendas obtinet, quos quidem canonicatum et prebendam dicte ecclesie Gneneznensis . . . offert se dimissurum . . .

Fiat G. — Sine alia lectione — Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis II. Kalendas Octobris anno tercio. Suppl. Innoc. VI. tom 26. fol. 222 v.

LXVII.

1355. november 16. — Wolfart Konrád királyi katonának, Nagy Lajos király pápai követének kérvénye.

Supplicat . . . Conradus Wolfart,[2] miles ambassiador Regis Ungarie, quatinus . . . Rudolfo de Tettinchoven, clerico Constanciensi . . . . de canonicatu ecclesie Constanciensis dignemini providere . . .

Fiat G.

Datum Avinione XVI. Kalendas Decembris anno tercio.

Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 262 v.

[1] V. ö. IX. [2] V. ö. CCXCIII.

LXVIII.

1355. november 16. — Elrbachi Burkardnak, az osztrák herceg titkárának, magyar királyi katonának kérvénye.

Supplicat ... Burkardus de Elrbach, miles regis Ungarie atque ducis Austrie secretarius, quatinus ... sui nepotis Burkardi Elrbach, clerici Augustanensis diocesis, de canonicatu ... ecclesie Augustanensis dignemini providere ...

Fiat G.

Datum Avinione XVI. Kalendas Decembris anno tercio.

Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 264.

LXIX.

1355. november 16. — Donavichi Péterfia János, királyi domicellus, a maga és fivére részére a szokott gyóntatói kegyelmet kéri.

Supplicat ... Johannes Petri de Donavich, domicellus ... regis Ungarie, quatinus sibi et Petro, fratri suo, plenam remissionem omnium peccatorum etc. ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 264 v.

LXX.

1355. november 16. — Ugyanaz a szentföldre akar zarándokolni.

Item supplicat idem Johannes ... ut ipse cum decem personis ... sepulcrum dominicum ... visitare licite valeat ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 264 v.

LXXI.

1355. november 16. — Ugyanaz Mihályfia Jakab esztergomegyházmegyei klerikust egy pozsonyi kanonoki javadalomra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat, quatinus ... Jacobo Michaelis,[1] clerico Strigoniensis diocesis, specialem gratiam facientes, de canonicatu ecclesie Posoniensis, dicte diocesis, dignemini providere et prebendam ... reservare ...

Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione XVI. Kalendas Decembris anno tercio.

Suppl. Innoc. VI. tom. 26. fol. 264 v.

[1] V. ö. CCXCVI., custos ibidem.

LXXII.

1357. január 12. — Frankói Miklós kalocsai érsek folyamodványa unokaöccse, Miklósfia Mihály érdekében.

Sanctissime Pater, dudum ... Nicolaus[1] tunc Zagrabiensis episcopus, nunc vero electus et confirmatus Colocensis, Michaeli nato Nicolay Delebra (sic)[2] nepoti suo, canonico Apiensi in XXI. etatis sue anno constituto, archidiaconatum de Kamarcha in predicta ecclesia Apiensi vacantem contulit ... Quare supplicat ... quatinus cum eodem ... dignemini ... dispensare ...

Fiat nisi alteri fuerit ius quesitum G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 9 v.

LXXIII.

1357. január 12. — Ugyanannak Andrásfia Jakab érdekében benyujtott kérvénye.

Item supplicat ... quatinus collationem et provisionem per dictum ... N(icolaum) episcopum devoti (sic) vestro Jacobo nato Andree de Verofola, Strigoniensis diocesis, de archidiaconatu de Guerche in dicta ecclesia Apiensi, dignemini ... ratos habere ...

Fiat nisi alteri fuerit ius quesitum G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione II. Idus Januarii anno quinto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 9 v.

LXXIV.

1357. január 12. — Futaki Demeter váradi püspök különféle kegyelmeket kér.

Supplicat ... Demetrius[3] Varadiensis episcopus, in regno Ungarie, quatinus ei specialem gratiam facientes, sibi indulgen-

[1] Frankoi (Garamkeszi, de Kezeu), 1350-től zágrábi püspök, — Laczkfy Dénes halála után 1356. augusztus 4-én kalocsai, — 1358-ban esztergomi érsek. — V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 741—2., 314—8. — Eubel, Hier. Cath. med. aevi t. I. p. 204. — Matkovic, Recensio etc., XI. — Theiner II. 28. 47. — Utóda Kanizsai István, 1356—1376. — Theiner II. 28. 47. — E kötetben suppl. XCIV., XCVII sq.

[2] 1352. július 2-án kelt kérvényben: Michael Nicolai de Lewe, can. Strig. nom. et disp. in def. aet. — Suppl. I. p. II. 241. 502. — Leve, castell. Lewe, Valko m. — v. ö. Csánki, MTF. II. 272. 284. 329. — vagy Léva?

[3] De Futak, — V. ö. CDXXVI. és Suppl. I. p. I. pag. 301—3.

tias ... concedere dignemini absolutionem in casu mortis pro se et octo personis ... et quod possit per se et alios etiam ante diem missas et alia divina celebrare et facere celebrari, eciam in altari portatili, et sibi eciam licentiam testandi in forma. Et quod usque ad biennium possit per alium facere reconciliari ecclesias et cimiteria ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 14.

LXXV.

1357. január 12. — Ugyanő fölhatalmazást kér, hogy hites jegyzőket avathasson.

Item quod possit ... quatuor creare notarios idoneos in forma. Fiat de duobus in cancellaria nominandis G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 14.

LXXVI.

1357. január 12. — Ugyanő arra kér fölhatalmazást, hogy 24 személynek engedélyt adhasson szentföldi zarándoklásra.

Item quod possit ipse ... concedere XXIV. personis dicti regni licentiam visitandi ... sepulcrum dominicum ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 14.

LXXVII.

1357. január 12. — Jogvédőkért folyamodik.

Item supplicat, quatinus sibi et ecclesie Varadiensi conservatoriam concedere dignemini usque ad triennium ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 14.

LXXVIII.

1357. január 12. — Demeter váradegyházmegyei pap számára egri kanonokságot kér.

Item supplicat, quatinus ... Demetrio presbitero, nato Pauli Varadiensis, nullum beneficium ecclesiasticum assecuto, de canonicatu ecclesie Agriensis dignemini providere ac prebendam ... reservare ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 14

LXXIX.

1357. január 12. — Pál számára pécsi kanonokságot kér.

Item supplicat, quatinus ... Paulo presbitero, nato Mathei, nullum beneficium ecclesiasticum assecuto, de canonicatu ecclesie Quinqueecclesiensis dignemini providere, ac prebendam ... reservare ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 14.

LXXX.

1357. január 12. — Tárkányi Fülöp váradi prépost a szokásos gyóntatói kegyelmet kéri.

Item supplicat ... Philippus,[1] prepositus Varadiensis, quatinus sibi plenam remissionem etc. ...

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione II. Idus Januarii anno quinto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 14.

LXXXI.

1357. április 25. — Széchy Domonkos erdélyi püspök a szepesi préposttá választott Bebek Domonkos után az esztergomi szenttamási préposti méltóságra káplánját, Tövisi (de Spinis) Simonfia Tamás krasznai főesperest, váradi kanonokot ajánlja kinevezésre.

Supplicat ... Dominicus[2] episcopus Transilvanus, quatinus sibi in personam ... capellani sui Thome Symonis de Spinis,[3]

[1] Philippus Bodae de Tarkan, — 1345. december 7-től váradi prépost, — v. ö. Suppl. I. p. II. 140. 274.

[2] Dominicus Petri comitis de Zeche (Széchy), — LXXXIII. LXXXVI—XCI. CVII. CXXXIV—CXXXVII. — András püspök († 1356.) utóda, 1357. február 27-i kinev. kelettel. Innoc. VI. Av. t. 17. fol. 215. — Eubel I. 519. — Az ostia-velletrii püspök szentelte püspökké Avignonban. 1357. április 22-én utasítja a pápa, hogy térjen vissza egyházmegyéjébe és foglalja el püspöki székét. Theiner II. 29. 52. — V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 291. és p. II. 95. 179. — Nevét 1331-től az erdélyi prépostok között találjuk, András püspök halála után (1331-ben lett prépost, v. ö. 233. old.) a káptalan mint prépostját választotta püspökké: 1356-ban: Dominicus praepositus Transilvan., canon. Agrien., vicarius gener. episcopi Agrien. (ebben utóda Lászlónak), Fejér, IX. 2. 514. — Élt 1368-ig. — V. ö. XXXVI.

[3] V. ö. CCC. — 1354. december 24-én még András püspök folyamodott két testvér, (Balogh nb.) Simonfia Tamás és Simon érdekében. A Tamásra

presbiteri Transilvanensis diocesis, qui diu studuit in iure canonico, specialem gratiam facientes, de prepositura ecclesie collegiate sancti Thome de promontorio Strigoniensi, que dignitas existit, vacante ex eo, quod Dominicus Dominici,[1] nuper ipsius ecclesie prepositus, possessionem prepositure ecclesie Scepusiensis, Strigoniensis diocesis, auctoritate litterarum Sanctitatis Vestre extitit assecutus, eidem dignemini . . . providere, non obstante, quod in Transilvanensi canonicatum et prebendam ac archidiaconatum de Crasna, et in Waradiensi ecclesiis canonicatum et prebendam noscitur obtinere, quem archidiaconatum paratus est dimittere . . .

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 107.

LXXXII.

1357. április 25. — Széchy Domonkos erdélyi püspök a Tövisi Simonfia Tamás előléptetésével megüresedő krasznai főesperességet Tövisi Simonfia Simon váci kanonok részére kéri.

Item supplicat, quatinus . . . Symoni[2] Symonis de Spinis, clerico Transilvane diocesis, de archidiaconatu de Crasna[3] predicto . . . dignemini providere, non obstante, quod in ecclesia Wachiensi canonicatum et prebendam noscitur obtinere . . .

Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum apud Pontem Sorgie Avinionensis diocesis VII. Idus Maii anno quinto. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 107 v.

LXXXIII.

1357. április 27. — Széchy Domonkos erdélyi prépost püspökké szenteltetvén, Nagy Lajos király a préposti méltóságra káplánját,

vonatkozó kérvénynek csupán fedő bulláját találtam meg. — Akkor váradi kanonok lett. V. ö. Bunyitay, II. 94. — 1363. augusztus 31-én V. Orbán pápa jóváhagyja a két testvér cambiumát, mely szerint Tamás váci, Simon erdélyi kanonok lett: CCCLXXX.

[1] Dominicus Dominici Bebek de genere Ákos, — v. ö. CCXXXIII., CCXL., CCLXV. sq., CCCLI. Suppl. I. p. I. pag. 187. és p. II. 195. 397. ott 2. jegyzet, 198. 406. — Bunyitay, I. 193. köv., Kollányi, pag. 52 (hibásan !), — Liber dignit. eccl. 199. — Pirhala, A szepesi prép. tört. 54—56. — Az I. kötetben tévesen *pelsőczinek* írtam, — ez György főispánnak az ága, míg Domonkos és testvérei a *csetneki* ágból származtak. — 1361-ben csanádi püspök, — v. ö. CCXXXIII. [2] V. ö. LII. LXXXI. [3] CDXL.

(de Strigonio, alias de Argensi) Szentgyörgyi Jánost ajánlja kinevezésre.

Supplicat ... Lodowicus rex Ungarie, quatinus sibi in personam sui capellani commensalis ... et nuncii ad pedes Sanctitatis Vestre specialiter destinati, Johannis dicti de Strigonio,[1] alias de Argensi, specialem gratiam facientes, canonicatum et prebendam ac preposituram ecclesie Albensis alias Transilvane, quas et quem... Dominicus[2] episcopus Transilvanus in dicta ecclesia obtinebat, vacantes in Romana Curia per munus consecrationis eidem domino Dominico in dicta curia impensum... dignemini conferre...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 95 v.

LXXXIV.

1357. április 27. — Az esztergomegyházmegyei Szent-István község szent István király tiszteletére épült plébánia-templomának búcsu.

Item supplicat, quatinus omnibus vere penitentibus et confessis, qui ecclesiam parochialem sancti Stephani regis, sitam in villa sancti Stephani, Strigoniensis diocesis ... visitaverint ... dare dignemini indulgentias ...

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione V. Kalendas Maii anno quinto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 95 v.

LXXXV.

1357. május 15. — Scherffembergi János knin-i püspök kérvénye Benedek veszprémegyházmegyei nemes vitéz érdekében, aki 6 személy kiséretében a szentföldre akar zarándokolni.

Supplicat ... Johannes[3] episcopus Tininiensis, quatinus Benedicto Haymonis, militi Vesprimiensis diocesis, cum sex personis ... sepulcrum dominicum ... etc.

Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis Idus Maii anno quinto. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 119 v.

[1] V. ö. CCCI. — itt : de S. Georgio.

[2] V. ö. LXXXI.

[3] Johannes Henrici de Scherffembergh, — 1357. április 28-án kinevezve, addig szent Adalberti prépost (Győr e. m.). — V. ö. VI., ott a jegyzetekben a

LXXXVI.

1357. május 18. — Az erdélyi püspök rokonát, Balogh nb. Széchy Dénes bán fia Péter erdélyi kanonokot ajánlja kinevezésre az ózdi főesperességre, amely Zeka János főesperes halála óta üresedésben volt.

Supplicat ... Dominicus episcopus Transilvanensis, quatinus sibi in personam ... Petri Dyonisii[1] presbiteri specialem gratiam facientes, de archidiaconatu de Ozd, in ecclesia Transilvana, vacante per obitum quondam Johannis Zeka, ultimi archidiaconi ... et qui tanto tempore vacavit, quod eius collatio ... est ad sedem apostolicam ... devoluta, dignemini providere, non obstante, quod canonicatum et prebendam in eadem ecclesia Transilvana obtineat ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 141 v.

LXXXVII.

1357. május 18. — Mihály (dictus Tonsus) dobokai főesperes a premontrei szerzetesek rendjébe lépett, az erdélyi püspök az ilykép megüresedett dobokai főesperesi javadalmat káplánja, Demeterfia Vince ugocsai főesperes részére kéri.

Item supplicat, quatinus de archidiaconatu de Doboka in ecclesia Transilvanensi, vacante pro eo, quia olim Michael dictus Tonsus, ultimus archidiaconus eiusdem, intravit religionem Premonstratensium et protessorem ipsius religionis habitum recepit, ... capellano suo Vincentio Demetrii presbitero ... dignemini providere, non obstante, quod canonicatum et archidiaconatum de Hugocha[2] in dicta ecclesia obtineat ac prebendam, quem archidiaconatum paratus est dimittere ...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 141 v.

Suppl. I. köt.-ben található adatok. — Innoc. VI. Av. t. 17. fol. 121. — Eubel I. 512. — A gurki püspökségbe helyeztetett át, v. ö. CXL., Vet. Mon. Slav. Merid. I. 273. (Theiner II. 31. 57.) — eius frater germanus : Otto, — CXL.

[1] V. ö. CVII., CCLXXXVII., CCCXII., CCCLVII.

[2] Ugocsa, 1347 : Nicolaus Valentini, Suppl. I. p. I. pag. 293. — V. ö. CCCV.

LXXXVIII.

1357. május 18. — Széchy Domonkos erdélyi püspök unokaöccse, Balog nb. Széchy Miklós székesfehérvári kanonok részére erdélyi kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus Nicolao Symonis alias Salomonis[1] de Albaregali, clerico Vesprimiensis diocesis, de canonicatu et prebenda ecclesie Transilvanensis, per obitum quondam Michaelis dicti Olaz,[2] ... in Romana curia defuncti ... digenemini providere ... non obstante, quod canonicatum et prebendam Alberegalis dicte Vesprimiensis diocesis obtineat.

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 142.

LXXXIX.

1357. május 18. — Széchy Domonkos erdélyi püspök szent Mihály arkangyalról nevezett székesegyházának búcsut kér.

Item supplicat, quatinus cum ecclesia Transilvana, in honorem Dei et beati Michaelis archangeli sit dedicata, in Cena Domini et in quolibet ipsius beati Michaelis ... ecclesiam ipsam, que in confinibus christianitatis existit, visitantibus ... tres annos de indulgentia dignemini elargiri et alias indulgentias dicte ecclesie confirmare.

Fiat de uno anno et XL diebus G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 142.

[1] Nicolaus Simonis (Salamonis) de Zech (Széchy), de gen. Balog, — egri egyházmegyei klerikus, a püspöknek unokaöccse, 1344. február 15-én fehérvári kanonok (ezt a stallumot előtte Kálmán győri püspök bírta), — Reg. Vat. tom. 157. fol. 153. — Suppl. I. p. II. 62. 123. — E javadalom után az 1350—54. pápai tizedjegyzék szerint $22\frac{1}{2}$ forintot fizetett, a jegyzékben : Nic. Simon. de Ozch., de Orch, — 1353-ban : de Zech, amikor VI. Ince pápa VI. Kelemen kinevező bulláját átirja, — Theiner II. 6. — 1358. március 24-én erdélyi cantor lett, — a vonatkozó kérvényben, v. ö. CXXXIV., a püspök azt írja róla : secretarii sui et in Romana curia procuratoris ... Szintén Balog nb. Dénes bán fia Péter ózdi főesperes halála után ő lett az ozdi főesperes, — v. ö. CCLXXXVII. CCCVI.

[2] V. ö. CCCXXIII. — eszerint éneklőkanonok volt és az éneklő kanonoki stallumot Salamonfia Miklós nyerte el, 1358. március 24-i kelettel.

XC.

1357. május 18. — Ugyanő végrendelkezési jogot kér.

Item supplicat, quatinus sibi licenciam testandi concedere dignemini . . .

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 142.

XCI.

1357. május 18. — Az erdélyi püspök János (Stramloi) csázmai kanonok érdekében folyamodik, hogy a pápa nevezze ki abba a zágrábi kanonoki stallumba, melyet előbb Brünni Péter volt vasvári prépost, most churi (Schweiz) püspök birt.

Item supplicat, quatinus Johanni Stramloi[1] . . . Zagrabiensis diocesis de canonicatu et prebenda ecclesie Zagrabiensis, vacantibus per munus consecrationis susceptum . . . per dominum Petrum[2] episcopum Curiensem, dignemini providere . . . non obstante, quod canonicatum et prebendam in ecclesia sancti Spiritus de Chasma, dicte diocesis, obtinere se credat (sic).

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis XV. Kalendas Junii anno quinto. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 142.

XCII.

1357. május 18. — Nagy Lajos titkára és tanácsosa, Coppenbachi Henrikfia Vilmos (de Bergzabern) részére egy speieri kanonokságot kér.

Supplicat . . . Ludowicus rex Ungarie, quatinus suo secretario et consiliario . . . Wilhelmo[3] nato quondam Henrici de Bergzabery alias de Coppenbach presbitero, de canonicatu ecclesie Spirensis dignemini providere, prebendam quoque ac dignitatem . . . dignemini . . . reservare . . .

Fiat G. — Sine alia lectione — Fiat G.

[1] CCCVII: Stranley.

[2] Petrus Bertholdi de Brunna, vasvári prépost, v. ö. LXII. XCV., — István királyi herceg kancellárja, zágrábi és erdélyi kanonok, a zágrábi (hegyi rész) szent Márk kápolna igazgatója, az esztergomegyházmegyei szempczi (Wortberg) egyház plébánosa. Vasvári prépost 1352. november 2-án lett. — Suppl. I. p. II. 224. 513., 226. 519.

[3] V. ö. X. — Itt Guillelmo Henrici de Campbach, capellano suo — de canonicatu ecclesiae Spirensis . . . CXXXVIII: csázmai prépost, — CCXL: egri prépost, — 1360-ban pécsi püspök. V. ö. CCLXXXVIII.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis XV. Kalendas Junii anno quinto. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 127.

XCIII.

1357. május 18. — Péterfia András székesfehérvári kanonok, erdélyegyházmegyei plébános azért az erdélyi kanonoki stallumért folyamodik, melyet valamikor Chama bácsi prépost bírt.

Supplicat ... Andreas Petri[1] presbiter Transilvane diocesis, quatinus sibi specialem gratiam facientes de canonicatu et prebenda ecclesie Transilvane, vacantibus per obitum quondam Chame,[2] tunc prepositi ecclesie Bachiensis, Colocensis diocesis, ac ipsius ecclesie Transilvane canonici prebendati, qui in Romana curia diem clausit extremum, ... dignemini ... providere, non obstante, quod parochialem ecclesiam de Theba[3] Transilvanensis diocesis, et in ecclesia collegiata Albensis Regalis, Vesprimiensis diocesis, canonicatum et prebendam obtinet ...

Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis XV. Kalendas Junii anno quinto. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 127 v.

XCIV.

1357. május 25. — Nagy Lajos király káplánját, Rátot nb. Olivérfia Istvánt ajánlja kinevezésre az óbudai prépostságra, mely Kanizsai Istvánnak zágrábi püspökké leendő fölszentelésével fog megüresedni. A prépostság ellenében lemond az esztergomi őrkanokságról, azonban megtarthatja az ettől külön bírt esztergomi kanonoki javadalmat.

Supplicat ... Lodowicus rex Ungarie, quatinus preposituram ecclesie Veterisbude, Wesprimiensis diocesis, quam ... Stephanus

[1] V. ö. Suppl. I. p. II. 86. 165. — 1344. október 9-én kérte és kapta azt a székesfehérvári stallumot, melyet előbb szintén Chama bírt. — Az erdélyi stallum tehát Chama halála óta betöltetlen volt. — Fenti suppl. és az azt fedő bulla szerint — Reg. Vat. t. 163 f. 172 v. — «non obstante, quod parrochialem ecclesiam de Gipsa (= Dipse falu) Transilvanensis diocesis, nosceris obtinere, et quod de parrochiali ecclesia de Varesio (=Szászváros), dicte diocesis ... tibi nuper ... duximus providendum ...» V. ö. CCCIV.

[2] Chama, — v. ö. Suppl. I. p. I. pag. 271.

[3] Ily alakban meghatározhatatlan hely. Esetleg Theka — Theke —

Laurencii[1] electus et provisus Zagrabiensis, in dicta ecclesia obtinet,... suo capellano Stephano,[2] nato nobilis viri Oliverii Lorandi, clerico Strigoniensis diocesis, studenti in iure canonico... dignemini reservare. Non obstante, quod canonicatum et prebendam ac custodiam ecclesie Strigoniensis obtinet, quam custodiam paratus est dimittere...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 132.

XCV.

1357. május 25. — Brünni Péter vasvári prépost püspökké szenteltetvén, a király az üresedésben levő prépostságot káplánja, Brünni Jodakus besztercei (erdélyegyházmegyei) plébánosnak kéri.

Item supplicat, quatinus suo capellano commensali... Jodaco de Brunna,[3] presbitero, de prepositura ecclesie Castriferrei, Jauriensis diocesis, quam... Petrus,[4] episcopus Curiensis olim in dicta ecclesia obtinebat, vacante.. dignemini providere. Non obstante, quod ecclesiam parochialem in Bistricia,[5] Transilvane diocesis obtinet, quam paratus est dimittere...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 132.

plebanus de Theka vicearchid. de Ozd, — 1318: Anjouk. okmt. I. 482. — Csánki, MTF. V. 325 sq., — a mai Teke, Kolozsvármegyében.

[1] Stephanus Laurentii de Csorna (de Cuirna) de genere Osl (Kanizsai), v. ö. XVIII., Suppl. I. p. II. 33. 56., 94. 178., 116. 223. — Elődе a zágrábi püspökségben Miklós (Frankói), 1356. augusztus 4-én kalocsai érsek. Kanizsai István budai prépost kinevezése ugyanaznap kelt, — Innoc. VI. Av. t. 14. f. 76. — Vet. Mon. Slav. Merid. I. 295.

[2] A Rátót nemzetségből:

Domonkos tárnokmester 1238—1246.

Roland (Lorand) nádor és bán + 1277—8.

Mátyás 1278—1296.

Olivér tárnokmester 1336—1357.

István budai prépost, — unokatestvére Rátót nb. Leustách szlavon bánnak, v. ö. CLXXIX. — Lásd Karácsonyi MN. III. 3. köv. ll. — Wertner Mór, Megjegyzések: Turul 1903. (XXI.) 128—9. — V. ö. CCCIX.

[3] CCCX.

[4] Petrus Bertholdi de Brunna, v. ö. XCI.

[5] Beszterce, B.-Naszód m. — v. ö. CXXIX. CXXXII.

XCVI.

1357. május 25. — Nagy Lajos király a Scherffembergi János knini püspök által bírt győri szent Adalberti prépostságra udvari papját, Ekhartsaui Leonhard passaui kanonokot ajánlja.

Item supplicat, quatinus Leonhardo de Ekhartzaw,[1] clerico suo dilecto studenti in iure canonico, de prepositura ecclesie sancti Adalberti martiris, Jauriensis diocesis, quam dominus Johannes,[2] episcopus Tynniensis olim in dicta ecclesia obtinebat, vacante . . . dignemini providere, non obstante, quod ipse canonicatum et prebendam in ecclesia Pataviensis noscitur obtinere . . .

Fiat G. — Sine alia lectione — Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis VIII. Kalendas Junii anno quinto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 132.

XCVII.

1357. június 13. — Miklós kalocsai érsek folyamodványa káplánja, András (Fortis) dubiczai főesperes, zágrábi és bácsi kanonok érdekében az esztergomi őrkanonoki staliumért, mely Olivérfia Istvánnak budai préposttá történt előléptetésével üresedett meg.

Supplicat . . . N.[3] archiepiscopus Colocensis, quatinus sibi in personam . . . sui capellani et familiaris continui commensalis, Andree Fortis,[4] archidiaconi Dubicensis,[5] in ecclesia Zagrabiensi, specialem gratiam facientes, custodiam ecclesie Strigoniensis, cum vacabit ex eo, quod Stephanus Oliverii,[6] eandem custodiam obtinens, preposituram ecclesie Budensis, Wesprimiensis diocesis . . . fuerit pacifice assecutus . . . eidem Andree conferendam . . .

[1] Leonhardus natus nobilis Chadoldi de Ekhartsau Albae Baronis, diaconus Pataviensis diocesis, — 1352. jan. 22-én disp. in defectu aetatis, akkor 19 éves volt. — V. ö. Suppl. I. p. II. 230. 480.

[2] Johannes Henrici de Scherffembergh, — 1353. április 20-án neveztetett ki a prépostságra, — v. ö. VI., többi adat ott jegyzetekben. — Tinnini püspök, v. ö. LXXXV. jegyzet. — CCCXCIV.

[3] Frankói Miklós, — v. ö. LXXII. és 190. l.

[4] V. ö. CIII. — capellanus regis factus, disp. in resid. — CCCVIII.

[5] CDIV. — Dubiczai kerület, v. ö. Csánki, Kőrösmegye a XIV. szban, pag. 111.

[6] V. ö. XCIV. CCCIX.

dignemini reservare. Non obstante, quod idem Andreas dictum archidiaconatum et in dicta Zagrabiensi ac Baciensi, Colocensis diocesis,[1] ecclesiis, canonicatus et prebendas obtinere noscatur ...
Fiat G.[2]

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 151.

XCVIII.

1357. június 13. — A kalocsai érsek a XCVII. sz. kérvény alapján a dubiczai főesperesi javadalmat káplánjának, Miklósfia János szerdahelyi plébánosnak kéri.

Item supplicat ... idem archiepiscopus, quatinus sibi in personam ... sui capellani et familiaris continui commensalis Johannis Nicolai,[3] plebani ecclesie sancte Elizabeth de Zerdahel,[4] diocesis Zagrabiensis, similem gratiam facientes, archidiaconatum Dubicensem predictum, cum vacabit ex eo, quod prefatus Andreas dicte custodie fuerit possessionem pacificam ... assecutus ... eidem Johanni conferendam ... dignemini reservare. Non obstante dictam plebaniam (sic) quam obtinet ...

Fiat G. — Sine alia lectione — Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis Idus Junii anno quinto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 151.

IC.

1357. július 26. — Frankói Miklós kalocsai érsek, mint az ország kancellárja, állandóan a királyi pár kiséretében lévén, azért a kiváltságért folyamodik, hogy főpásztori ténykedésre az egész ország területén joghatósággal birhasson. A pápa e joghatóságot a kalocsai érseki tartomány területére korlátozza.

Supplicat ... N. archiepiscopus Colocensis, quod cum ipsum officium cancellarie regni Ungarie curiam regis et regine Ungarie

[1] Kollányi, pag. 60. — tévesen bácsi *és* kalocsai kanonoknak mondja.

[2] Theiner II. 36. 66.

[3] V. ö. CV. CXXVII. CXXXI. CCCXIII.

[4] Két Szerdahely ismeretes a zágrábi egyházmegye területén : az első *Peker-Szerdahely*, a megyericsei uradalom tartozéka, a Pekeriek birtoka sirboltjukkal (XV. sz.), — a mai Szregyani a Biela partján, — a másik a kamarczai főesperesség területén : *Jako-Szerdahely*, a mai Szredice velike, Belovár-

continue in diversis dicti regni partibus necessario oporteat sequi, quare in sua ecclesia non valeat residere, neque pontificalia, prout deceret, ibidem exercere, quatinus sibi tam propter dictorum regis et regine, quam sui ipsius devotionem, ut ubicumque cum rege et regina predictis vel altero ipsorum ipsum esse contigerit, pallio uti et sacros ordines celebrari sacrumque crisma cum oleo consecrari temporibus et locis licitis et honestis et ad hoc statutis, valeat de dono specialis gratie, eidem archiepiscopo licenciam concedere dignemini... maxime Pater sancte, cum alias propter dicte regine devocionem ipso exinde episcopo Zagrabiensi excepto de pallio, per ... Clementem PP. VI. premissa eidem fuerint concessa.

Fiat in provincia sua G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 205.

C.

1357. július 26. — Búcsu a kalocsai székesegyháznak.

Item supplicat idem archiepiscopus ... quod cum sua ecclesia Colocensis predicta, tam propter ipsius deformitatem, quam etiam loci, in quo ipsa sita est, vilitatem et abho(mi)nationem[1] per incolas partium illarum minime visitatur, quatinus ad ipsius loci frequentacionem ac divini cultus et fidelium devocionem augmentandum, inibi omnibus vere penitentibus et confessis ... dictus archiepiscopus vel eius vices gerens ... quatuor vel quinque annos indulgencie ... concedere dignemini perpetuis futuris temporibus ...

Fiat de uno anno et quadraginta diebus G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 205.

tól délnyugatra. — Ez utóbbiról tudjuk, hogy templomának védőszentje *szent Márton* volt, — ez az egyetlen támaszpontom annak a megállapitására, hogy a kérvényben említett Szerdahely *Peker-Szerdahely* lehetne, viszont Kamarczai András kérvénye után (CXXVII.) arra is gondolhatunk, hogy Jako-Szerdahelyen *két templom* állott, a másik szent Erzsébet tiszteletét hirdette. — V. ö. Csánki, Kőrösmegye a XIV. sz-.ban, 41., 69.

[1] V. ö. CXLII. és Suppl. I. p. II. 82. 159. — hasonló panasza László érseknek 1344. október 9-én azzal az előterjesztéssel, hogy az érseki rezidenciát, a székesegyházat és a káptalant a péterváradi várba szándékozik áttelepíteni.

CI.

1357. július 26. — Miklós kalocsai érsek a szentszék elé terjeszti az érsekség régi sérelmes birtokcseréit és azt kéri, hogy a pápa jelentse ki ezeket semmiseknek.

Item supplicat ... dictus archiepiscopus, quod cum nonnulle alienationes bonorum dicte sue ecclesie inutiles per immediatum[1] predecessorem suum in non modicum eiusdem ecclesie preiudicium et gravamen (sic), quatinus omnes huiusmodi permutationes et bonorum eiusdem ecclesie alienationes, et maxime possessionis Rimazombata, quocumque titulo factas, revocare dignemini penitus et annullare ...

Fiat in forma G. Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 205.

[1] Ez hibás megállapítás, mert a minorita-rendi László érsekről van szó, 1317—1337. — L. Suppl. I. p. I. pag. 263—267. és p. II. 152. 304. «1346. szeptember 10. Büki István kalocsai érsek a pápa segítségét kéri ki ahhoz, hogy a rimaszombati birtokot, melyet elődje, a minorita-rendi László érsek egy kisebb értékű birtokért Széchényi Tamás erdélyi vajdának átengedett, a kalocsai érsekségnek visszaszerezhesse.» — Ezt fedi különben a pápának 1357. július 26-án kelt bullája is, ... quod bone memorie Ladislaus Colocensis archiepiscopus nonnullas alienationes stb. — Theinernél, II. 32. 59. — Miklós közvetlen előde Laczkfi Dénes. — Az annyira odiozus és oly hosszú időn át sérelmesnek fölpanaszolt birtokcsere különben 1334. június 24-én történt, illetve akkor nyert királyi jóváhagyást. A birtokcserének alapja a rimaszombati birtoktestnek távoli fekvése az érsekség egyéb birtokaitól egyrészt, másrészt Széchényi Tamás érdekeltsége Rimaszombat környékén. A kalocsai érsek a következő helységeket engedte át: Rimaszombat, Rimabánya (Banya), Törék (Turek), Szkálnok (Zkalnuk), Urréve (Vrreve), Kraszko (Karazkou), Szkork (Zkork), a két Pokorágy (duo Pokorag), Tarnócz (Tornouch), Cserencsény (Cherenchen), Rima-Brezó (Brezou) és Tiszolcz (Tyzolch) Hont megyében, — ezek ellenében megkapta Bácsmegyében: Gerecz (Gerech), Tótfalu (Szond és Keresztur között volt at egyik, Bácsmegye délnyugati vidékén a másik Tótfalu), Csalános (Chalanus), a két Lugas (terra Kethlugas, ... terra Johannis Turs similiter Lugas vocata), Botorfalva, Szurdok, Gyümölcsény (Gumulchen), Venécze (Venicie), Ujfalu (Csánki: «a mai Bács-Ujfalu?»), Lázárfalva, Tamanya (Iványi szerint Palánka vidékén volt egy ilyen nevű puszta), Szücsi (Zuchy), — továbbá Szerém megyében: Mortovcz (Mortouch) és Gerecz. — V. ö. Anjouk. okmt. III. 79—82. 66. — Ezek mind a mai Bács, Bukin és Vajszka vidékén terültek el. — V. ö. Csánki, MTF. II. 174. — A sérelem később tűnt föl, a termékeny hontmegyei birtokokkal szemben ez utóbbiak mocsaras vidékeken feküdtek és alig jövedelmeztek valamit. Széchényi Tamás különben az ő előrelátásában már május

CII.

1357. július 26. — A kalocsai érsek folyamodványa engedélyért, hogy 40 személy kiséretében a szentföldre zarándokolhasson.

Item supplicat idem archiepiscopus, quatinus sibi indulgere dignemini, qnatinus ipse ... XL personis licenciam visitandi sacrum sepulcrum ... concedere valeat ...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 205.

CIII.

1357. július 26. — A kalocsai érsek folyamodványa káplánja, András dubiczai főesperes érdekében, hogy mivel időközben királyi káplán lett, a király szolgálatában javadalmainak jövedelmét zavartalanul élvezhesse.

Item supplicat, quatinus ... suo capellano Andree Fortis,[1] archidiacono Dubicensi in ecclesia Zagrabiensi, qui nunc eciam dicti regis capellanus est factus, omnium beneficiorum ... in dicti regis obsequiis insistendo, percipere possit ... indulgere dignemini ...

Fiat ad triennium G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 205.

CIV.

1357. július 26. — A kalocsai érsek kamarása, Pálfia György, esztergomi klerikus részére győri kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus sibi in personam ... sui cubicularii, Georgii Pauli, clerici Strigoniensis diocesis, specialem graciam facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Jauriensis dignemini providere eidem ...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 205.

5-én Rimaszombatot a Buda városához hasonló szabadalmakkal ruháztatta föl és mindenképen azon volt, hogy e birtok minél jövedelmezőbb legyen, míg a kalocsai érsekek kezén, távoli fekvése mellett inkább elhanyagolt volt. — V. ö. Anjouk. okmt. III. 73. 60.

[1] V. ö. XCVII.

CV.

1357. július 26. — Ugyanannak folyamodványa, hogy Miklósfia János, szerdahelyi plebános, kinevezett dubicai főesperes a szükséges vizsgát otthon tehesse le.

Item supplicat, quatinus examen Johannis Nicolai,[1] plebani ecclesie sancti Elisabeth de Zerdahel, diocesis Zagrabiensis, super gratia sibi facta de archidiaconatu Dubicensi in ecclesia Zagrabiensi, committere dignemini ad partes...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 205.

CVI.

1357. július 26. — Miklós kalocsai érsek bőjti fölmentésért folyamodik. Mivel országos szokás szerint a bőjti napokban a hivek sem tejes étellel, sem tojással nem élnek, az ő gyönge gyomra pedig a halételeket nem bírja meg, fölmentést kér, hogy tejes ételt és tojást is ehessen.

Item supplicat ... idem archiepiscopus, quod cum in partibus suis de consuetudine habeatur, quod in diebus veneris, vigiliis, quatuor temporibus et aliis diebus ieiuniorum lacticiniis et ovis non utitur, et ipse tam propter sui corporis debilitatem, quam eciam sui stomachi malam digestionem piscibus sine sui corporis periculum et gravamen non valet uti, quatinus sibi indulgere dignemini, ut prefatis diebus et vigiliis et aliis diebus ieiuniorum et quatuor temporum lacticiniis et ovis vesci et frui valeat ...

Fiat si medici consulant G.

Datum Avinione VII. Idus Augusti anno quinto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 205.

CVII.

1357. augusztus 14. — Széchy Domonkos erdélyi püspök folyamodványa rokona, Balog nb. Dénesfia Péter ózdi főesperes érdekében, hogy kinevezésével kapcsolatosan a megkívánt vizsgát otthon tehesse le.

Supplicat ... Dominicus[2] episcopus Transilvanus, quatinus dignemini committere ad partes examen dilecti consanguinei sui

[1] V. ö. XCVIII., CXXVII.
[2] LXXXI., LXXXIII., LXXXVI–XCI.

Petri Dyonisii[1] presbiteri super archidiaconatu de Ozd, in ecclesia Transilvana . . .

Fiat G.

Datum Avinione XIV. Kalendas Septembris anno quinto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 204 v.

CVIII.

1357. szept. 25. — Miklós pécsi püspök egy csonkán maradt kérvénye (fölhatalmazásért, hogy egyházi javadalmakat adományozhasson.)

Supplicat . . . N.[2] episcopus Quinqueecclesiensis, quod cum ipse plures sue ecclesie et suos servitores viros sufficientes et honestos habeat, quibus secundum eorum merita propter impetrantium multitudinem de beneficiis ecclesiasticis providere non potest ut vellet, quatinus sibi indulgere dignemini, ut sex personis quas etc.[3]

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 240 v.

CIX.

1357. szeptember 25. — Miklós pécsi püspök folyamodványa unokaöccse, Valterfia László boroszlói klerikus érdekében boroszlói kanonokságért.

Item supplicat . . . idem episcopus, quatinus . . . nepoti suo Ladislao Walterii, clerico Wratislaviensis diocesis, specialem gratiam facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Wratislaviensis dignemini providere . . .

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 240 v.

[1] LXXXVI., CCLXXXVII., CCCXII., CCCLVII.

[2] Nicolaus Henrici, — v. ö. I., LXIII—LXV. Suppl. I. p. I. pag. 223—4.

[3] A supplicatio így csonkán maradt a szokásos befejezés nélkül, valószinüleg azért, mert a kérvény kedvező elintézésére nem lehetett remény, vagy mert ilyen kérvényeket nem is volt már szabad a pápa elé terjeszteni. A rezervációk mind inkább általánosíttattak, lassan már alig tudták, hogy mely javadalmak esnek rezerváció alá, melyek nem? Olyan kérvényeket is találunk, melyekben pl. már tizednegyedek haszonélvezeténél is pápai megerősítést kérnek.

CX.

1357. szeptember 25. — A pécsi püspök Chechi Lukácsfia Brictius pécsi kanonok érdekében folyamodik székesfehérvári kanonoki javadalomért.

Item supplicat, quatinus ... Briccio Luce,[1] clerico Wesprimiensis diocesis de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie collegiate sancti Stephani regis de Albaregali, dicte Wesprimiensis diocesis, dignemini providere. Non obstante, quod idem Briccius canonicatum et prebendam in ecclesia Quinqueecclesiensi obtineat ...

Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione VII. Kalendas Octobris anno quinto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 241.

CXI.

1357. december 2. — Gergelyfia Elek pécsegyházmegyei klerikus csonkán maradt kérvénye.

Supplicat ... Alexius Gregorii, clericus Quinqueecclesiensis diocesis, quatinus sibi specialem etc.[2]

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 298.

CXII.

1357. december 2. — Miklós kői plébános a kői káptalan egyik stallumáért folyamodik.

Item supplicat ... Nicolaus natus Karachmi,[3] presbiter Colocensis diocesis, quatinus sibi specialem gratiam facientes,

[1] 1353. augusztus 11-én Dénes kalocsai érsek ajánlotta egy pécsi stallumra, itt — de Chech, familiaris archiepiscopi Colocen. — V. ö. XX. — A bulla Theinernél jelezve, II. 6. 12.

[2] A supplicatio csonka, meritum és clausula nélkül, á kelet valószinüleg megegyez a következő kérvény keletével. — 1358. május 26-án Miklós (tt. s. Mariae in Via Lata diac. cardin.) kérésére pécsi kanonokká neveztetett ki, v. ö. CIL. — A kérvény záradéka szerint a pozsonyi prépost adományozási körzetében várt egy javadalomra, valószinű, hogy ezzel a kérvényével nyerte el azt az adományozást. — 1358. június 4-én egri kanonokká is kineveztetett, v. ö. CLIII. — 1359. november 18-án pedig pápai megerősítést nyert az egri püspök azon intézkedése, mellyel Elek egri kanonokot az egri székesegyház Ker. sz. János oltárának igazgatójává nevezte ki — CCXLV.

[3] Helyesen : Karachynus, v. ö. pl. Karachynus, praep. Jaur. 1302. — Fejér VIII. 1. 106. Anjouk. okmt. I. 109. 102 (1306).

de canonicatu ecclesie dez (sic) Kw,[1] Syrmiensis ... dignemini providere, prebendam vero .. reservantes ... Non obstante, quod idem Nicolaus parochialem ecclesiam curatam sancti Jacobi in eadem civitate de Kw noscitur obtinere ...

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione IV. Nonas Decembris anno quinto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 298.

CXIII.

1357. dec. 12. — Egyesek a szokott gyóntatói kegyelemért folyamodnak.

Supplicat ... Nicolaus Pauli et Sebeh Johannis de Ungaria, milites Strigoniensis et Colocensis diocesum, quatinus sibi et eorum uxoribus, ac Nicolao et Gregorio Tiburci fratribus, scutiferis Chanadiensis diocesis, plenam remissionem etc. ...

Fiat G. — Sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione II. Idus Decembris anno quinto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 27. fol. 304 v.

CXIV.

1358. február 11. — Dénest megerősíti VI. Ince pápa a mosoni főesperességben.

Item Dyonisius Johannis de Moroth,[2] diaconus Strigoniensis diocesis, archidiaconatum Musoniensem in ecclesia Jauriensi, auctoritate ordinaria, iam sunt septem anni vel circa extitit assecutus. Verum quia dubitat, ne sit per sedem apostolicam reservatus, dignetur eadem Sanctitas collationem de dicto archidiaconatu, cuius fructus ... LXIV florenorum valorem annuum communiter non excedunt, sibi factam, et quidquid secutum est ex eo ... confirmare vel de novo providere ... Non obstante, quod canonicatum et prebendam in eadem ecclesia obtinet ...

Fiat G. — Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione III. Idus Februarii anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 10.

[1] V. ö. XXXV. Lásd Theiner I. 88. 435. 566. — Balics, A róm. kath. egyház tört. Magyarorsz. II. 2. 29. köv., 31. 4. jegyzet. — A szerémi püspökség káptalana.

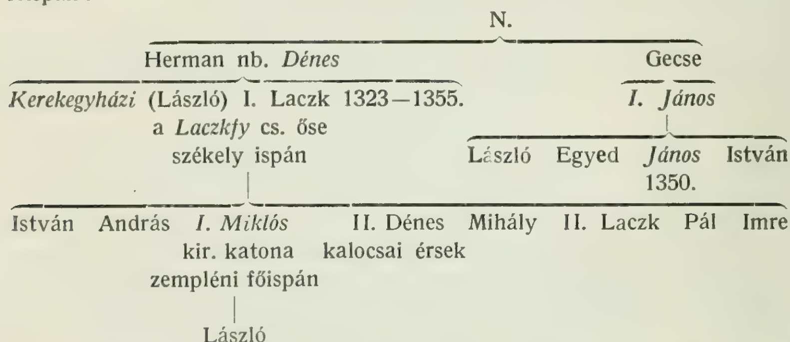
[2] CCCXV. — Nem valószinütlen, hogy a Tardos nemzetség Maróti ágának egyik ivadéka, közelebbi adatok azonban erre nincsenek, — v. ö. Karácsonyi, MN. III. 1. 76—7.

CXV.

1358. február 20. — Kerekegyházi Laczkfy Miklós nemes királyi katona, zempléni főispán, rokona, Treutel István esztergomi kanonok számára a Jánoki Tamásfia László halálával megüresedett egri prépostságot kéri.

Supplicat ... Nicolaus Lath[1] miles, qui pro ... rege Ungarie et subsidium vestrum et sancte Romane ecclesie in Italie partibus existit, quatinus ... suo consanguineo, Stephano Nicolai Treutel,[2] canonico ecclesie Strigoniensis de canonicatu et prebenda ac prepositura ecclesie Agriensis, que principalis dignitas et curata ibidem reputatur, vacante per obitum quondam Ladislai Thome[3]... dignemini eidem Stephano providere, cum eodem,

[1] Kétségtelen, hogy a *Hermán nemzetségből való Laczk Miklós* zempléni főispán :

I. Miklós, a kérvény írója 1368-ig többször előfordul, 1343-ban a kir. udvarban tisztviselő, alkalmasint testőr, 1347-ben, 1366-ban zempléni főispán (Zichy cs. oklt. II. 245., Fejér IX. 3.560.). 1350-ben résztvesz a nápolyi hadjáratban, ő a beneventi győző. 1351—2. a litvánok ellen küzd,1356-ban *a pápának segítségére küldött hadseregnek ő a vezére* (Hist. Hung. Font. D. III. 184.) — V. ö. Karácsonyinál, MN. II. 161—178. — *és e kötetben a CLXXII. kérvényt,* ahol azt maga is megmondja.

[2] Nicolaus Treutel, — Zichy cs. oklt. I 169. 195. : 1319., pozsonyi főispán, U. o. II. 352. 244., Anjouk. okmt. II. 182. 165 : 1325. márc. 21. a pécsváradi konvent előtt aSzente-Mágocs nemz.-ből valóChama testvéreJános bizonyos lopás dolgában *Treutel Miklós pozsonyi főispánnal* kiegyezik. — Kollányi (Eszt. kanonok. 59.) Treutul-nak írja Fejér IX. 2. 599. hibás írása után. — 1357-ben, 23 éves korában lett esztergomi kanonok. — 1359. július 14. felcseréli javadalmát Coppenbachi Vilmos csázmai préposttal (a későbbi pécsi püspökkel), — CCXL., CCCXX.

[3] Ladislaus Thomae Jánoki de genere Hunt-Páznán, 1352—1357. — Suppl. I. p. I. pag. 199.

qui in XXIV. etatis anno vel circa constitutus existit ... dispensantes ... non obstante ... quod canonicatum et prebendam in ecclesia Strigoniensi obtineat ...

Fiat G.[1] Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 58 v. — 59.

CXVI.

1358. február 20. — Ugyanaz rokona, Péter aradi őrkanonok számára a csanádi egyházban kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus ... suo consanguineo Petro Johannis,[2] custodi ecclesie Orodiensis, Chanadiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende nec non dignitate, personatu ... in ecclesia Chanadiensi ... dignemini providere. Non obstante, quod custodiam ac canonicatum et prebendam in ecclesia Orodiensi predicta obtinet ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 59.

CXVII.

1358. február 20. — Ugyanaz rokona, János számára székesfehérvári kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus ... suo Johanni Petri,[3] clerico Wesprimiensis diocesis de canonicatu sub expectatione prebende

[1] Öt nappal később Jánosfia László borsodi főesperes is kapott kinevező bullát: CXXV.

[2] Valószinű, hogy a Hermán nemzetségből való, de talán a család fejének Gecse fiától származott felpestei Makray család tagja s így vérrokon Kerekegyházi Laczkfi Miklóssal. L. a. CXV. suppl.-nál a családfát és Karácsonyi, MN. II. 171—2. — Aradmegyei birtokosok, emellett szólhatna az is, hogy az aradi káptalan tagja.

[3] 1390. nov. 2-án: Bonifacius ... Johanni Petro ... canonicatum ecclesie b. M. V. Albe regalis, Vespr. dioc., tibi conferimus ... Non obstantibus ... quod ... parochialem ecclesiam sancti Emerici de Babarczy, Quinqueeccl. dioc.... nosceris obtinere ... Mon. Vespr. II. 267. 325. — Kérdeses, nem egy másik Péterfia János-e ez, mert 1390. nov. 27-én IX. Bonifác pápa Péter apostoli auditort egy fehérvári kanonokság tb., Pálfia György és Györgyfia István között támadt pörben biróul rendeli és a bullában: ... orta dudum ... super canonicatu et prebenda ecclesie b. M. V. Albe regalis, Vespr. dioc., de quibus tunc per obitum quondam Johannis Petri, ipsius ecclesie canonici ... vacantibus ... materia questionis ... Mon. Vespr. II. 269—70. 329.

ecclesie beate Marie de Albaregali dicte diocesis, dignemini providere . . .

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 59.

CXVIII.

1358. február 24. — Marcaltői Lászlófia Mihály részére győri kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus . . . Michaeli Ladislai de Marsalteu, clerico Jauriensis diocesis de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Jauriensis dignemini providere . . .

Fiat G. — Sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione X. Kalendas Martii anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 59.

CXIX.

1358. február 24. — A maga, neje és még 20 személy részére a szokott gyóntatói kegyelmet kéri.

Supplicat . . . Nicolaus Lath, miles, qui pro . . . Rege Ungarie in subsidium vestrum et sancte Romane ecclesie in Italie partibus existit, quatinus sibi et eius uxori ac XX personis in vicecancellaria nominandis plenam remissionem etc.

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 65.

CXX.

1358. február 24. — Kerekegyházi Laczkfy Miklós erdélyi birtokain, a szováti Mindenszentekről, az arnolfájai (?) szűz Máriáról és a szentmiklósi szent Mihályról és szent Miklósról nevezett templomok részére bucsút kér.

Item supplicat, quod cum ipse ob reverenciam omnium sanctorum in Zoad,[1] et beate Marie in Arnahigh,[2] ac beati Michaelis

[1] Zoad = Szovát (Szo(v)át), Kolozs vármegyében, — ecclesia parochialis in Zoath (1348 : Zsuki cs. lt.), Csánki MTF. V. 342.

[2] Arnahigh, *Apahidára* (Apáthida) gondolhatnánk legelőbb, azonban Apahida a kolozsmonostori bencés apátság birtoka lévén, kegyura is kizárólagos földesura, a bencés apát volt. — Valószinű tehát, hogy a Szászrégentől (Maros-Torda m.) k. d.-re fekvő *Arnolfája*, ma: *Ranolfaja* — értendő, mely nemcsak jóval 1358 előtt egyházashely volt, de egy ideig a Laczkfiakat is vallotta földesurának.

archangeli et beati Nicolai in Zenthmiclos,[1] parrochiales ecclesias in terra sua in medio Olachorum inter naciones proterras, quarum aliqui de novo sunt ad fidem catholicam conversi, de bonis a Deo sibi collatis edificari fecerit et bonis propriis dotaverit easdem, quatinus omnibus vere penitentibus et confessis etc. ... quinque annos et quinque quadragenas ... relaxare dignemini ...

Fiat de uno anno et quadraginta diebus G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 65.

CXXI.

1358. február 24. — Ugyanő azért folyamodik, hogy a CXX. kérvényben említett plébániák az erdélyi vagy a csanádi püspök joghatósága alá soroztassanak.

Item supplicat, quod cum dicte parrochiales ecclesie sub diocesano aliquo adhuc non sint constitute, quatinus dicto militi indulgere dignemini, ut ipsas sub Transilvanensi aut Chanadiensi diocesi, aut unam partem sub uno et aliam sub alio, cum fines utriusque tangant, prout sibi visum fuerit expedire, ordinare possit ...

Fiat per Metropolitanum prout sibi videbitur G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 65.

CXXII.

1358. február 24. — A CXX. kérvényben említett egyházak plébánosai részére a tizedeket olyképen kívánja biztosítani, hogy a püspökök csupán a tizedek negyedét szedhessék.

Item supplicat idem miles, quod cum de consuetudine in partibus illis habeatur, quod diocesani omnes decimas recipiunt et aliquibus rectoribus quartam, aliis sextam vel quartam quarte et quibusdam nichil dimictunt, quatinus dictarum quatuor ecclesiarum rectoribus concedere dignemini, ut quilibet eorum decimas infra limites parrochie sue provenientes, quarta suo diocesano reservata, integre recipere possit ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 65.

[1] Zenthmiclos = Szentmiklós, ma Pusztaszentmiklós, Kolozsvártól keletre, a Kis-Szamos mentén, — ecclesia parochialis in poss. Zenthmyklos (pl. 1498: Dl. 36403. pag. 222. n. l.), Csánki uo. 410.

CXXIII.

1358. február 24. — Kerekegyházi Laczkfi Miklós folyamodványa bucsúért a váradegyházmegyei kovácsi, a csanádegyházmegyei szécsényi, papi, kerekegyházi és a győregyházmegyei margitai és hermáni templomok részére.

Item supplicat,[1] quatinus omnibus vere penitentibus et confessis, qui in beati Laurencii de Kovazi,[2] beate Marie de Zechen,[3] beate Marie de Popii,[4] omnium sanctorum de Kerekighas[5] ac beate Margarete de Margitha[6] et beati Stephani regis in Hermen,[7] ecclesiis parrochialibus Chanadiensis, Waradiensis et Jauriensis diocesium . . . quinque annos etc. . . .

Fiat de centum diebus G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 65.

[1] Bár a kérvény szerint ez volna a sorrend a fölsorolt templomoknál: csanádi, váradi és győri egyházmegyék, — kétségtelen, hogy: váradi (Kovácsi), csanádi (Szécsény, Papi, Kerekegyház) és győri (Margita, Hermán) egyházmegyék sorrendjében következnek.

[2] Nem lehet másról szó, mint az egyik biharmegyei *Kovácsiról.* Két Kovácsi volt Biharmegyében, — az egyik a mai Puszta-Kovácsi helyén állt, a másik Hegyköz-Kovácsi. — V. ö. Csánki MTF. I. 614. — Bunyitay, A váradi egyhm. tört. III. 254.

[3] *Szécsény*, Arad megyében. A pápai tizedlajstrom is az aradi főesperesség plébániái között sorolja föl, — Csanádmegyéhez is számítják. — Csánki, i. m. I. 779.

[4] Annyit meg lehet állapítani, hogy Popii = *Papi*, ad analog. Papi-Szent-Péter: Popizenthpeter (1400: Révay cs. lt.), Keve vármegye. Ez is ott keresendő.

[5] *Kerekegyház* az aradi főesperességben — és *Kerekegyháza* Bihar megyében. Kétségtelenül az aradi főesperesség Kerekegyházáról van szó. A kérvényező *Kerekegyházi Laczkfi Miklós*, és Temes megye északi részén, mely a XIV. sz.-ban Arad megyéhez tartozott, Németszentpétertől északra a Maros mellett feküdt Kerekegyház, melyről a család névadója és utolsó tagjai elővüket vették. Kerekegyházi I. Laczk már 1355-ben mint aradmegyei birtokos fordul elő, ő maga, gyermekei és unokái is aradmegyei birtokokért pörlekednek az aradi káptalannal. — L. *Karácsonyinál*, MN. II. 172.

[6] *Szent-Margit*, Szentmargitbánya, Mayad, — e néven fordul elő a középkorban, de Margitának is nevezték: Freys edles erib gelegen zu Sand Margreten pey dem See (1415: Nagy I., Sopron vm. lt. II. 26.) L. Csánkinál i. m. III. 619.

[7] *Hermán*, Vas m., Szombathelytől dk. — Csánkinál, i. m. II. 755.: plebánosát már 1484-ben, szent István király tiszteletére emelt templomát csak a XV. sz. végén említik, — *kérvényünk szerint tehát már a XIV. sz. közepén.*

CXXIV.

1358. február 24. — Jánosfia Péter nemes erdélyi katona birtokán, Szarvason templomot épített és ezzel kapcsolatosan plébániát akar alapítani.

Item supplicat, quod cum nobilis vir Petrus Johannis armiger Transilvanensis diocesis, qui cum dicto milite in subsidium ecclesie semper fuit et est nunc cum domino Abbate, unam ecclesiam in villa sua in Scarwad,[1] qui locus a parrochiali ecclesia sua bene distat, per quartam partem dicte legalis cum tam propter dictam distanciam, quam inundaciones aquarum multi sine confessione et aliis sacramentis, ac pueri sine baptismate pluries sepelirentur, de bonis a Deo sibi collatis construi fecerit et suis bonis propriis dotaverit eandem, quatinus dictam ecclesiam erigere in parrochialem et ei omnia iura . . . et omnes decimas infra limites illius parrochialis ecclesie obvenientes, quarta diocesano reservata, assignare, deputare et concedere dignemini . . .

[1] Jánosfia Péter a kérvény szerint erdélyegyházmegyei hivő, a kérvény szövegéből tehát arra kellene következtetni, hogy Szarvad (Szarvas) is az erdélyi egyházmegye területén fekszik. Pedig valószinűbbnek tetszik az, hogy vagy a Békés-megyei Szarvas(halom)-ról van szó, ez a mai Szarvas Békés m. ny. határán, — v. ö. Csánki MTF. I. 654. — Haan, Békés vármegye hajdan I. 50. — a kérvény idején a kunsághoz tartozott, — vagy: *a valkómegyei Szarvast* kell benne keresnünk és ha a kérvényező — Kerekegyházi Laczkfi Miklós — személyét vesszük figyelembe, ez utóbbi föltevés lesz a valószinű. A valkómegyei Szarvasnak urai ugyanis a Kalán-Baári nemzetség ivadékai voltak. Annyit tudunk, hogy II. Marján bírta, aki leányának hagyta. Kihez ment e leány férjhez, eddig nincsen rá adatunk. Azonban II. Marján magvaszakadásával nagybátyjának, I. Baárnak ága lép előtérbe. Családját nagyobbrészt Valkó megyében találjuk. I. Baárnak széppunokája II. Pósa (1306—1352) krassói főispán (1339—1352), fiait is e megye területén találjuk. Fiainak nagyraemelkedését — olvassuk Karácsonyinál — előmozdította, hogy a hatalmas Kerekegyházi Laczkfiakkal léptek sógorságra. — II. Pósa Margit nevű leányának is Kerekegyházi Laczk János a második férje. — Ugyancsak II. Pósának van egy János nevű fia, aki esetleg fenti Péternek lehet az atyja, Laczkfiné Baár Margit tehát nagynénje volna. Egy másik nagybátyja, Balázs szintén királyi testőr volt. — Nem képezhetne nagyobb nehézséget az sem, hogy a kérvény Pétert erdélyegyházmegyei hivőnek mondja. Krassói rokonságán kívül Erdélybe is vezetnek rokoni kötelékek; Istvánfia Simon Laczkfi András erdélyi vajdának helytartója volt. Ennek a Simonnak szintén volt János nevű fia. — V. ö. Csánki i. m. II. 350. — Karácsonyi, MN. I. 139—157.

Mandetur diocesano, quod si videatur fiendum, secundum canonica instituta quod faciat. Fiat G. — Sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione VI. Kalendas Marcii anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 65.

CXXV.

1358. február 25. — Miklós egri püspök László halála után Jánosfia László borsodi főesperest nevezte ki egri székesegyházi préposttá. Pápai megerősítésért folyamodik.

Supplicat . . . N.[1] episcopus Agriensis, quatinus sibi in personam . . . Ladislai Johannis, in iure canonico studenti, archidiaconi de Borsod et canonici in ecclesia Agriensi specialem gratiam facientes, collationem . . . auctoritate ordinaria sibi factas . . . de prepositura ipsius ecclesie Agriensis, que in ipsa ecclesia dignitas maior post episcopalem existit, nuper vacante per obitum Ladislai Thome . . . qui nuper extra Romanam curiam diem clausit extremum, ratas et gratas habentes, dignemini . . . confirmare . . .[2] Non obstante, quod in eadem ecclesia dictum archidiaconatum[3] et canonicatum ac prebendam noscitur obtinere, quem archidiaconatum paratus est dimittere . . .

Fiat nisi alteri fuerit ius quesitum G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione V. Kalendas Marcii anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 64 v.

[1] Pécz nb. Miklós, — v. ö. Suppl. I. p. I. pag. 197 sq.

[2] Öt nappal előbb Kerekegyházi Laczkfy Miklós Treutel István esztergomi kanonok részére kérte a prépostságot, vö. CXV. — *Bullás* maradt, vö. CCXL., ahol Treutel Miklósfia István *egri prépost* Coppenbachi Péterfia Vilmos csázmai préposttal cserél. — Vö. CCCXXI.

[3] *Borsodi főesperesek:* János 1320-ig (*1320.* Fejér VIII. 2. 264.) — Benedek 1320—1325. (*1320.* Anjoukori okmt. I. 592. 535. — *1321.* F. VIII. 2. 308.— *1322.* A. II. 58. 49. — *1323.* A. II. 111. 100.— *1324.* A. II. 171. 154.) — (Bálint *1326.* F. VIII. 3. 134.) —(Miklós *1327.* F. VIII. 3. 254.) — Andrásfia János 1326—1355. — (*1326.* Zichy cs. okmt. I. 291. 310. — *1327.* A. II. 343. 303. — *1329.* A. II. 343. 303. — *1329.* A. II. 454. 396. — *1335.* A. III. 255. 161. — *1337.* A. III. 351. 241. — *1338.* H. Oklt. 217. 206. — *1339.* A. III. 543. 361. — *1340.* A. IV. 45. 37. — *1341.* H. Oklt. 231. 216. — *1342.* A. IV. 276. 170. — *1343.* A. IV. 345. 208. Vic. gen. epp. — *1344.* A. IV. 434. 263. — *1347.* A. V. 52. 25. — *1348.* A. V. 252. 128. — *1349.* A . 294.

CXXVI.

1358. március 10. — Dombrói Miklósfia Pál zágrábi pap kérvénye egy csázmai kanonoki javadalomért.

Supplicant ... presbiteri et ceteri clerici regionum et nacionum diversarum infrascripti, quatinus eis gracias infrascriptas per modos inferius designatos dignemini ... concedere ...

Item, quatinus Paulo Nicolai de Dombro,[1] presbitero Zagrabiensis diocesis de canonicatu et prebenda ecclesie sancti Spiritus de Chasma, Zagrabiensis diocesis vacantibus per promotionem Johannis Surdis de Placentia[2] ad prepositituram Coloniensem[3] apud sedem apostolicam reservatis, dignemini ... providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 75.

CXXVII.

1358. március 10. — Kamarczai András a szerdahelyi szent Erzsébet plébániajavadalmat kéri.

Item, quatinus Andree Interflai de Bamarcha,[4] presbiteri Zagrabiensis diocesis plebanatum ecclesie beate Elizabeth[5] dicte diocesis, cum vacaverit ex eo, quod Johannes Nicolai[6] eundem plebanatum obtinens, archidiaconatum Dubicensem[7] in ecclesia Zagrabiensi fuerit pacifice assecutus ... dignemini reservare.[8]

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 77.

161. — *1350.* A. V. 402. 244. — *1352.* A. V. 566. 352. — V. ö. XXI. — *Jánosfia László* 1356—1357. — *(1356.* A. VI. 486. 304.) — Domonkos — *1358.* F. IX. 2. 716. A prépostok névsorát l. CCXL.

1 V. ö. CCCXVI.

2 Johannes Dominici de Surdis, de Placencia, — l. CCLXXXVIII. és Suppl. I. p. I. pag. 269. — 1362—1376 : váci püspök.

3 Helyesen : Colocensem, — kinevezésének kelte : 1351. május 29., Suppl. I. p. II. 214. 442. Vichadoli Demeter utóda.

4 Helyesen: Kamarcha, — V. ö. Csánki, Kőrös m. a XIV.-sz.-ban, 67. — A CXXXI. supplban A. Itrislai. V. ö. még CCCXVII.

5 in Szerdahely, valószinüleg Jákószerdahely, — v. ö. XCVIII., CV., CXXXI. — Csánki i. m. 41., 69.

6 V. ö. XCVIII., CV.

7 U. o. és CCCXIII.

8 A kérvény u. a. kelettel ismét CXXXI.

CXXVIII.

1358. március 10. — Ruspachi Mátyás kinevezett pozsonyi kanonok a nyitrai lectoratusért folyamodik. Addig Frankói István nyitrai püspök öccse, János pécsi kanonok volt a lector.

Item, quatinus Mathie Wolfhardi de Ruspach[1] clerico, de lectoratu ecclesie Nitriensis, qui personatus existit, vacante ex eo, quod Johannes Anthonii,[2] ultimus ipsius ecclesie lector, magistratum hospitalis et rectoratum ecclesie beati Bartholomei in Quinqueecclesiis,[3] curatis assecutus extitit, cuius redditus quinque marcharum argenti valorem annuum non excedunt, dignemini providere. Non obstante, quod super canonicatu et prebenda ecclesie Postunensis (sic !) Strigoniensis diocesis, quos alter detinet, in Curia sanctitatis vestre litigat.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 80.

CXXIX.

1358. március 10. — Brünni Jodacus besztercei plébános vasvári préposttá neveztetvén ki, a megüresedett besztercei plébániáért Vilmosfia Péter tordai plébános folyamodik.

Item, quatinus Petro Guillelmi,[4] presbitero Transilvane diocesis de plebanatu seu parrochiali ecclesia de Bistrichia[5] dicte diocesis, ex eo, quod Judocus (sic !)[6] nuper ipsius ecclesie plebanus, possessionem corporalem prepositure ecclesie Castri Ferrei, Jauriensis diocesis, auctoritate litterarum vestrarum ex+i+it assecutus, eidem dignemini . . . providere. Non obstante, quod

[1] V. ö. CCCXVIII.

[2] Frankói István nyitrai püspök öccse, — v. ö. XXXIX., továbbá : Suppl. I. p. I. pag. 218—9. és p. II. 211. 432.

[3] Thomas, rector hospitalis s. Barthol. Quinqueeccl. d., 1348. jun. 19. — Suppl. I. p. II. 185. 378.

[4] L. ua. kelettel Malech Miklós kérvényét : CXXXII. és CL., ahol azt olvassuk, hogy a tordai plébánia Mikefia János halálával üresedvén meg, pápai adományozás útján Istvánfia János foglalta el azt. — Bizonyos, hogy ezuttal Péter lett a besztercei plebános, aki 1376-ban *váci püspök*. V. ö. 205. oldal.

[5] Beszterce, — v. ö. XCV.

[6] Jodacus de Brunna, Brünni Péter vasvári prépost fivére. Péter püspökké szenteltetvén, a pápa 1357. május 25-i kelettel Jodacust nevezte ki vasvári préposttá. — LXIII., XCI., XCV., CCCX. — Suppl. I. p. II. 246. 519.

parrochialem ecclesiam . de Torda, Transilvane diocesis noscitur obtinere, quam paratus est dimittere .

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol 80 v.

CXXX.

1358. március 10. — László, Miklós nádor fia csázmai prépost, veszprémi püspökké szenteltetvén, az általa birt zágrábi kanonoki javadalomért Olsnai Henrikfia Péter boroszló-egyházmegyei klerikus folyamodik.

Item, quatinus Petro Henrici de Olsna,[1] clerico Wratislavensis diocesis, de canonicatu et prebenda ecclesie Zagrabiensis vacante ... propter munus consecrationis factum Ladislao,[2] cui etiam in ecclesia Wesprimiensi apostolica auctoritate extitit provisum.[3]

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 81.

CXXXI.

1358. március 10. — A CXXVII. kérvény megismétlése.

Item, quatinus Andree Itrislai,[4] presbitero Zagrabiensis diocesis de parrochiali ecclesia ... ecclesie sancte Elisabeth de Zardael, dicte diocesis, vacante ex eo, quod Johannes Nycolay nuper eiusdem ecclesie rector seu plebanus possessionem corporalem archidiaconatus Dubicensis in ecclesia Zagrabiensi ... est assecutus.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 81 v.

[1] V. ö. CCCXXII.

[2] Gilétfy László, Miklós nádor fia, — egyéb adatok : Suppl. I. p. I. pag. 325., ahol tévesen a Hunt-Páznán nemzetségből származtattam őt. — A veszprémi püspökségben Garai János utóda, kinevezésének kelte : 1358. március 26. Mon. Vespr. II. 173. 203. — A fenti kelet és a kinevező bulla kelete között látszólagos ellentmondás magyarázatát abban találjuk, hogy a veszprémi káptalan Lászlóra esett megválasztásának megerősítése az apostoli széknél hónapokon át elhuzódott, v. ö. Mon. Vespr. II. bev. LII. — 1372-ig élt. — Utóda szintén László 1372—1377., v. ö. CLIV. sq.

[3] V. ö. CDIV., ez a kanonoki javadalom a dubiczai főesperességhez csatoltatott.

[4] V. ö. CXXVII., ott : Andree Interflai de Bamarcha (Kamarcza), a kelet u. a. — CCCXVII : Miterflai.

CXXXII.

1358. március 10. — Malech Miklós erdélyi pap a besztercei plebániajavadalomért folyamodik.

Item, quatinus Nicolao Malech,[1] presbitero Zagrabiensis diocesis de plebanatu ecclesie sancti Nicolai de Bistrichia[2] Transilvanensis diocesis, vacante per assecutionem pacificam prepositure ecclesie Transilvanensis,[3] de qua Sanctitas Vestra nuper providit Jodoco[4]... dignemini... providere.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 83.

CXXXIII.

1358. március 10. — Az iroda megjegyzése a kérvények elintézését illetőleg.

Sanctissime Pater, dignetur omnes et singulas supplicationes predictas, prout petitur, signare et expedire, nisi fuerit alteri ius quesitum. Et si sit ita, sicut dicunt, cum clausulis opportunis etc....

Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione VI. Idus Marcii anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 83.

CXXXIV.

1358. március 24. — Balog nb. Széchy Domonkos folyamodványa rokona és káplánja, Széchy Miklós fehérvári kanonok érdekében az erdélyi éneklőkanonoki stallumért.

Supplicat... Dominicus[5] episcopus Transilvanensis, quatinus sibi specialem gratiam facientes, eidem concedere dignemini, ut ipse personis sufficientibus et ydoneis etc.

Supplicat, quatinus sibi in personam dilecti secretarii sui et

[1] L. 1358. márc. 10-én Vilmosfia Péter tordai plebános kérvényét, — CXXIX., CCCXIX. — *Bullás.*

[2] Beszterce, v. ö. XCV., CXXIX.

[3] Téves, mert a vasvári prépostságra kapott kinevezést 1357. május 25-én, v. ö. XCV., CCCXIX.

[4] Jodacus de Brunna, u. o.

[5] Dominicus Petri comitis de Zeche (Széchy), — v. ö. LXXXI., LXXXIII., LXXXVI. sq., CVII.

in Romana curia procuratoris, Nicolai Symonis, alias Salomonis,[1] canonici ecclesie beate Marie Alberegalis Vesprimiensis diocesis,[2] specialem gratiam facientes, de cantoratu ecclesie Transilvane, vacante per obitum quondam Michaelis dicti Olaz[3] ... qui in Romana curia diem clausit extremum, eidem dignemini ... providere. Non obstante, quod in dicta Alberegalis ecclesia canonicatum et prebendam noscitur obtinere, seu quod Sanctitas eadem nuper[4] sibi providit de canonicatu et prebenda ecclesie Transilvane, quorum possessionem nondum extitit assecutus ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 101 v.

CXXXV.

1358. március 24. — Széchy Domonkos erdélyi püspök folyamodványa Györgyfia Miklós erdélyi kanonok, udvari papja érdekében az Őr (Custos) Tamás halálával megüresedett szolnoki főesperességért.

Item supplicat, quatinus collationem, provisionem et introductionem in possessionem ... clerico suo Nicolao Georgii archidiacono de Zolnuk in ecclesia Transilvana, de dicto archidiaconatu, tunc vacante per obitum Thome dicti Custodis ... ratas ... habentes, dignemini ... confirmare ... Non obstante, quod in eadem ecclesia canonicatum et prebendam noscitur obtinere[5] ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom 29. fol. 101 v.

CXXXVI.

1358. március 24. — Az erdélyi püspök folyamodványa fölhatalmazásért, hogy a kiközösítés alól föloldozhassa azokat az egyházmegyéjebeli papokat, kik saját főpásztoruk engedélye nélkül idegen püspökök által szenteltették magukat papokká.

Item supplicat ... quatinus, ut ipse XL. personas sue diocesis Transilvane, qui fecerunt se per extraneos prelatos, ad sacros

[1] szintén Széchy, — LXXXVIII., CCLXXXVII., CCC.

[2] 1344. feb. 15. — Reg. Vat. tom. 157. fol. 153.

[3] CCCXXIII. V. ö. Suppl. I. p. II. 159. 315. és p. I. pag. 292. 1. jegyzet azzal a pótlással, hogy erdélyi éneklőkanonokok: *Santus* 1317—1343. — *Michael* 1344—1352. — *Benedictus* 1352—1354. — *Michael dictus Olasz* 1355—1357. (= v. ö. LXXXVIII.)

[4] 1357. május 18. — LXXXVIII.

[5] V. ö. CCCXXIV. — Ezen adományozásnak még egy megerősítése 1358. május 29-én: CLI.

et presbiteratus ordinem promoveri, diocesani sui licentia non obtenta, etiam si excommunicationis sententia fuisset per ordinarium inde lata, absolvere valeat et cum eis dispensare super irregularitate ... eidem concedere dignemini facultatem ...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 101 v.

CXXXVII.

1358. március 24. — Ugyanannak kérvénye, hogy 40 személy kíséretében a szentföldre zarándokolhasson.

Item, quatinus sibi concedere dignemini licentiam transfretandi una cum XL personis ... et visitandi sanctum Dominicum sepulcrum ...

Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione IX. Kalendas Aprilis anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 101 v.

CXXXVIII.

1358. április 8. — Nagy Lajos király folyamodványa titkára, Coppenbachi Henrikfia Vilmos érdekében. A csázmai prépostságot kéri számára.

Supplicat ... Ludovicus Ungarie rex, quatinus ... Willelmo de Czabery[1] secretario cancellario suo, preposituram Chasmensem, Zagrabiensis diocesis, que dignitas curata existit et que in brevi vacatura speratur per munus consecrationis impendendum ... Ladizlao[2] electo Wesprimiensi ... conferendam dignemini reservare ... Non obstante, quod ... canonicatum et prebendam ecclesie Spirensis obtinet ...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 112.

[1] Vilhelmus natus quondam Henrici de Bergzabern alias de Coppenbach, — v. ö. X., XCII. — CCXL: egri prépost, egy évvel később pécsi püspök, — CCLXXII.

[2] Ladislaus Nicolai palatini (Gilétfy), — 1345. március 4-től csázmai prépost, — CXXX., CXXXIX., CLIV sq.

CXXXIX.

1358. április 8. — Nagy Lajos király folyamodványa, melyben udvari papját, Dénesfia Sándor tarczafői főesperest, egri kanonokot egy zágrábi kanonoki stallumra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat, quatinus ... Alexandro Dionisii clerico commensali dicti regis, canonicatum[1] et prebendam ecclesie Zagrabiensis, que in brevi speratur vacatura per munus consecrationis ... impendendum ... Ladizlao[2] electo Wesprimiensi ... dignemini reservare ... Non obstante, quod ... canonicatum et prebendam et archidiaconatum de Tarcza,[3] ecclesie Agriensis obtinet ...

Fiat G. — Et quod transeat etc. — Fiat G.

Datum Avinione VI. Idus Aprilis anno sexto.

Suppl. Innoc. VI tom. 29. fol. 112.

CXL.

1358. április 8. — A gurki püspök — Johannes Henrici de Scherffembergh — öccse: Ottó, olmücegyhm. nemes katona kérvénye, Chnobloch János érdekében. Szepesi kanonokságra ajánlja kinevezésre.

Supplicat ... Otto frater germanus episcopi Gurcensis,[4] miles Olomucensis diocesis, quatinus sibi in personam ... Johannis quondam Hammanny dicti Chnobloch, presbiteri Strigoniensis diocesis, similem gratiam facientes de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie sancti Martini in suburbio castri Scepusiensis, diocesis predicte, dignemini providere ... Non obstante, quod super parrochiali ecclesia in Moetnicz[5] noscitur in vestro sacro

[1] A mindenkori csázmai prépost egyuttal zágrábi kanonok is volt. Egyik 1345. március 4-én (Suppl. I. p. II. 90. 172.) kelt kérvény szerint : qui canonicatus et prebenda sunt dicte prepositure annexe ... V. ö. CCCXXVI., CDIV.

[2] V. ö. CXXXVIII.

[3] *Tarczafői főesperesek :* Domonkos — *1339.* A. III. 540. 128. — György — *1348.* A. V. 252. 128. — *1349.* A. V. 279. 147. — Miklós — *1352.* A. V. 567. 353. — Budai Imre — *1355*-ig. Theiner II. 20. 29. — Pouth János *(bullás)* — *1355.* Theiner II. 20. 29. — Dénesfia Sándor — *1356.* A. VI. 486. 304. — Fejér IX. 2. 519. : *1356.* hibásan *Alexius.* — *1358.* F. IX. 2. 716.—*1359.* Suppl. CCCXXXIX. — V. ö. CCL., CCLXIII—IV., CCLXIX., CCCXXXIX.

[4] Johannes Henrici de Scherffembergh : LXXXV. jegyzet. — Gurk, in Carinthia.

[5] Semmi más közelebbi megjegyzés nincsen.

palacio litigare et cum ratione eiusdem litis extitit auctoritate apostolica sequestratus...

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione VI. Idus Aprilis anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 112.

CXLI.

1358. április 8. — Konth Miklós nádor a szokásos gyóntatói kegyelemért folyamodik.

Supplicat... Nicolaus Laurencii, comes Palatinus[1] regni Hungarie, quatinus eidem in forma indulgere dignemini, ut confessorem in mortis articulo eligere valeat etc....

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione VI. Idus Aprilis anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 117 v.

CXLII.

1358. április 8. — Búcsu a bácsi székesegyháznak.

Supplicat... Ludovicus rex Ungarie, quatinus ad ecclesiam Colocensem[2] a primogenitoribus suis in honorem beati Pauli apostoli fundatam, dotatam ac in archiepiscopalem sedem sublimatam, in regno Ungarie, indulgentias... concedere dignemini...

Fiat in forma de uno anno et XL diebus G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 118 v.

CXLIII.

1358. április 8. — Bucsú a budai klarisszák monostorának.

Item supplicat, quatinus abbatisse et sororibus sive minoritis monasterii sancte Clare in Veteri Buda, Wesprimiensis

[1] Vilhelmus Drugeth 1334. június 2. — 1342. július 21. — V. ö. Suppl. I. p. II. 137. 265. — Nicolaus filius Soleti, iudex Cuman. 1342—1356. január., — v. ö. Suppl. I. p. II. 10. 14., 26. 45., 69. 136., 70. 138., 90. 172., 118. 225., 128. 248. — fia László veszprémi püspök. — *Nicolaus Laurentii Sclavi dicti Toth alias Konth,* mag. pinc. reg., comes de Bars, Nyitra, Pozsony, Varasd, Vasvár. — *1356. április 6. — 1357. április 24.* — V. ö. Suppl. I. p. II. 199. — 408., 223. 466. — 1. Frankl, A nádori és országbirói hivatal, 161. l.

[2] V. ö. C. — a bácsi székesegyházról van szó, annak védőszentje szent Pál apl.

diocesis[1] pro dicto monasterio dignemini concedere indulgentias, que vestre placuerint sanctitati.

Fiat simili modo G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 118 v.

CXLIV.

1358. április 8. — Bucsú az Oltáriszentség tiszteletére épült budai kápolnának.

Item supplicat, quatinus ad capellam Corporis Christi in Buda, Wesprimiensis diocesis, noviter fundata, concedere dignemini indulgentias[2]...

Fiat simili modo G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 118 v.

CXLV.

1358. április 8. — Bucsú a Mindenszentekről nevezett budai templom egyik oltárának.

Item supplicat, quatinus ad altare quatuor evangelistarum in ecclesia omnium sanctorum in Buda, dicte Wesprimiensis diocesis, concedere dignemini indulgentias[3]...

Fiat simili modo G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 118 v.

CXLVI.

1358. április 8. — Búcsu a b. Szűz szalzburgi templomának.

Item supplicat, quatinus ad ecclesiam beate Marie Virginis in Cellis Salzeburgensis diocesis... indulgentias dignemini concedere...

Fiat simili modo G.

Datum Avinione VI. Idus Aprilis anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 118 v.

[1] V. ö. V., XXV—VI. — Theiner II. 37. 68., 40. 73., 42. 76., 43. 77.

[2] L. Nagy Lajos király 1351. július 11-én kelt hasonló kérvényét — Suppl. I. p. II. 222. 462.

[3] A bulla Reg. Vat. tom. 233. fol. 472.

CXLVII.

1358. május 5. — Boniohannes fermoi — volt bosnya — püspök kérvénye Mártonfia Jakab zágrábi klerikus érdekében. Miklós pécsi kántorkanonok halálával megüresedett zágrábi kanonoki stallumot kéri számára.

Supplicat ... Bonjohannes[1] episcopus Firmanus ... quatinus Jacobo Martini,[2] clerico Zagrabiensis diocesis, qui cum eodem episcopo in Ungaria et in diversis aliis mundi partibus pro Romana ecclesia fideliter laboravit, providere dignemini de canonicatu et prebenda ecclesie Zagrabiensis, vacante per obitum Nicolai[3] cantoris Quinqueecclesiensis ...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 123.

CXLVIII.

1358. május 5. — Ugyanő Szepesi János pécsi kanonokot a pécsi kántorkanonoki stallumra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat, quatinus Johanni Laurencii de sancto Martino,[4] clerico Strigoniensis diocesis, qui pro eodem episcopo in serviciis Romane ecclesie fideliter laboravit, providere dignemini de cantoria ac canonicatu et prebenda ecclesie Quinqueecclesiensis, vacante per obitum Nicolai de Sagrabia[5] ... Non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie sancti Johannis in castro Quinqueecclesiensi obtinere noscitur.

Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione III. Nonas Maii anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 123.

[1] Boniohannes de Campello Firmanus, eps Bosnen., v. ö. Suppl. I. p. I. pag. 284—5. — 1349. január 28-án fermoi püspök, itt elődе : Jacobus de Cingulo o. Praed. Cle. VI. a. 7. t. 188. ep. 140.

[2] CCCXXVII.

[3] Nicolaus Nicolai de Zagrabia, v. ö. CXLVIII.

[4] 1355. szeptember 11-én — v. ö. LXV. : — Johannes Laurentii de Sancto Martino Cipsensis, — akkor a pécsi püspök ajánlotta pozsegai kanonokságra. V. ö. CCCXXVIII.

[5] Nicolaus Nicolai de Zagrabia, can. eccl. Zagr., capellanus commensalis Andreae regis Siciliae. — Suppl. I. p. II. 110. 211. — 1345. szeptember 26-án lett pécsi kanonok. V. ö. CXLVII.

CIL.

1358. május 26. — Miklós bibornok kérvénye Gergelyfia Elek pécsi klerikus érdekében. A Zágrábi Miklós halálával megüresedett pécsi cantoratust kéri számára.

Supplicat ... Nicolaus sancte Marie in Via lata diaconus cardinalis, quatinus sibi in personam ... Alexii Gregorii,[1] clerici Quinqueecclesiensis diocesis, specialem gratiam facientes, de cantoratu, canonicatu et prebenda ecclesie Quinqueecclesiensis, vacantibus[2] per obitum Nicolai de Zagrabia ... eidem dignemini providere. Non obstante, quod in gratia speciali beneficium ecclesiasticum ... spectans ad collationem ... prepositi ecclesie Posoniensis, Strigoniensis diocesis, noscitur expectare, cui cedere est paratus ...

Fiat de dictis canonicatu et prebenda G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis VII. Kalendas Junii anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 145.

CL.

1358. május 29. — Általános kérvénysorozatból: folyamodvány megerősitésért a Mikefia János tordai plebános halálával megüresedett plebániajavadalomra, Istvánfia János javára.

Sub titulo: Confirmationes communes ...

Item acceptationem et provisionem ... factas Johanni Stephani de parrochiali ecclesia sancti Nicolai de Torda, Transilvane diocesis, tunc vacante per obitum Johannis Mikee ... dignemini ... confirmare[3] ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 173.

[1] 1357. december 2-án egy csonkán maradt kérvény jegyeztetett be Gergelyfia Elek nevével — v. ö. CXI. — valószinü, hogy akkor kapott az alább jelzett egyszerű javadalomra rezervációt. — 1358. június 4-én — CLIII. — Miklós bibornok még egy egri kanonoki javadalomra is ajánlotta kinevezésre, — v. ö. CCXLV. — Mag. alt. s. Joh. Bapt. in eccl. Agr.: CCCXXIX.

[2] V. ö. CXLVIII.

[3] 1358. március 10-én kelt kérvény szerint Vilmosfia Péter a plébános (aki később váci püspök), — v. ö. CXXIX., CCCXXX.

CLI.

1358. május 29. — A pápa Györgyfia Miklós erdélyi kanonokot megerősíti Őr — dictus Custos — Tamás halála után a szolnoki főesperességben.

Item collationem ... factas Nicolao Georgii de archidiaconatu de Zolnuk in ecclesia Transilvana, nuper vacante per obitum quondum Thome dicti Custodis ... dignemini ... confirmare[1] ...
(In fine harum confirmationum :)
Sanctissime Pater, dignemini omnes et singulas supplicationes suprascriptas signare et confirmare etc ...
Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.
Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis IIII. Kalendas Junii anno sexto. Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 173.

CLII.

1358. június 1. — A zágrábi püspök Benedek halála után Tamásfia Pétert nevezte ki zágrábi főesperessé és székesegyházi kanonokká. Pápai megerősítésért folyamodik.

Sub titulo : Confirmationes Alemnanorum etc. fol. 177.
Item collationem per ... episcopum Zagrabiensem factam Petro Thome de archidiaconatu ac canonicatu et prebenda ecclesie Zagrabiensis nuper et ultimo vacantibus per obitum quondam Benedicti ... dignemini ... confirmare ...
Fiat G.
Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis Kalendis Junii anno sexto fol. 185. Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 180 v.

CLIII.

1358. június 4. — Miklós bibornok kérvénye Gergelyfia Elek pécsi klerikus érdekében egri kanonoki javadalomért.

Supplicat ... N(icolaus) sancte Marie in Via lata diaconus cardinalis,[2] quatinus sibi in personam ... Alexii Gregorii,[3] clerici Quinqueecclesiensis diocesis, specialem gratiam facientes, de

[1] A vonatkozó kérvény 1358. március 24-én, — v. ö. CXXXV. és CCCXXIV. [2] V. ö. CIL. [3] V. ö. CXI., CIL., CCXLV., CCCXXIX., CCCXXXIII.

canonicatu et prebenda ecclesie Agriensis, vacantibus per promotionem ... factam de Dominico Petri,[1] tunc canonico ipsius ecclesie prebendato ad ecclesiam Transilvanam et munus concecrationis eidem impensum ... eidem dignemini providere. Non obstante, quod in gratia speciali beneficium ecclesiasticum ... ad collationem ... prepositi ecclesie Posoniensis noscitur expectare, cui cedere est paratus[2] ...

Fiat G. — Et sine alia lectione — Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis II. Nonas Junii anno sexto. Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 164 v.

CLIV.

1358. augusztus 6. — Gilétfy László veszprémi püspök folyamodványa a szokásos gyóntatói kegyelemért.

Supplicat ... Ladizlaus, electus Wesprimiensis, quatinus sibi eligendi confessorem eidem et X personis ... concedere dignemini ...[3] Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 234.

CLV.

1358. augusztus 6. — Gilétfy László püspök folyamodványa fölhatalmazásért, hogy a veszprémi egyházban két méltóságot saját hatáskörében ő tölthessen be.

Item, quatinus idem electus duas dignitates in ecclesia vestra Wesprimiensi ... personis ydoneis ... conferre valeat ... concedere dignemini ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 234. (238.)

CLVI.

1358. augusztus 6. — A szent Mihályról nev. veszprémi egyháznak búcsú.

Item, quod visitantibus ipsam ecclesiam in sancti Michaelis, ad cuius honorem ipsa ecclesia est constucta, ac sancti Georgi, qui

[1] Dominicus Petri de Széch de genere Balogh, — LXXXI., LXXXIII., LXXXVI—XCI., CVII., CXXXIV—VII.— 1356 : Dominicus praep. Trans., canon. Agr., vicar. epi Agr., — Fejér IX. 2. 514.

[2] Erre valószinűleg 1357. december 2-án kapott rezervációt. — A kérvény nem említi az 1348. május 26-i kinevezést.

[3] CXXX., CXXXVIII—IX., CLIV sq.

caput (sic) in eadem ecclesia existit . . . unum annum et XL dies de indulgentiis concedere dignemini ut in forma.[1]

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 234.

CLVII.

1358. augusztus 6. — A veszprémi püspök Balázs budai főesperes, veszprémi és pozsegai kanonok részére még egy pécsi kanonoki javadalmat kér.

Item, quatinus . . . Blasio[2] archidiacono Budensi, promotori electionis eiusdem electi, de canonicatu ecclesie Quinqueecclesiensis sub expectatione prebende, dignitatis . . . dignemini providere. Non obstante, quod in predicta ecclesia Wesprimiensi ac sancti Petri de Possaga,[3] Quinqueecclesiensis diocesis, ecclesiis, canonicatus et prebendas noscitur obtinere.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 234.

CLVIII.

1358. augusztus 6. — Gilétfy László veszprémi püspök folyamodványa Nagy Péter budai éneklőkanonok, győri kanonok érdekében. Váradi kanonoki javadalmat kér számára.

Item Petro cantori et canonico prebendato ecclesie Budensis, qui in procuratione eiusdem electionis de Ungaria ad sedem apostolicam bina vice accessit, de canonicatu ecclesie Waradiensis sub expectatione prebende, personatus . . . dignemini providere. Non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie Jauriensis obtinet.[4] Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 234.

CLIX.

1358. augusztus 6. — Ugyanő Jánosfia Gergely váradi klerikust esztergomi kanonokságra ajánlja kinevezésre.

Item Gregorio Johannis[5] clerico Waradiensis diocesis de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Strigoniensis . . .

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 234.

[1] V. ö. Suppl. I. p. II. 77—8. 150. — Theiner II. 36—64.

[2] Blasius Johannis de Collan, — 1351 óta budai főesperes, — l. Suppl. I. p. I. pag. 244.

[3] 1347. január 15. — Suppl. I. p. II. 166. 336.

[4] V. ö. CLX. — Bunyitaynál, A váradi püsp. tört. II. 98 l. — Nagy Péter, atyja Bene, — bővebben l. ott.

[5] Később zólyomi főesperes.

CLX.

1358. augusztus 6. — A veszprémi püspök fölmentést kér Nagy Péter budai éneklőkanonok részére, hogy mig valamelyik egyetemen tanulmányainak él, egyházi javadalmainak jövedelmét zavartalanul élvezhesse.

Item eidem Petro cantori Budensi ut studio generali insistendo fructus eorundem beneficiorum ... ad triennium percipere valeat[1] ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 234.

CLXI.

1358. augusztus 6. — László veszprémi püspök folyamodványa Antalfia András pécsi pap érdekében pozsegai kanonokságért.

Item Andree Anthonii, presbitero Quinqueecclesiensis de canonicatu sub expectatione prebende dicte ecclesie sancti Petri de Possaga dignemini providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 234.

CLXII.

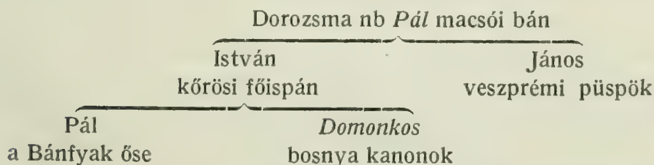
1358. augusztus 6. — Dorozsma nb. Garai Istvánfia Domonkos pécsi klerikus részére bosnya kanonokságot kér.

Item Dominico Stephani de Gora,[2] clerico dicte diocesis Quinqueecclesiensis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Boznensis dignemini providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 234.

[1] CLVIII.

[2] Gara, — Gorra, valkómegyei község, ma Gorján, Diakovártól ény. — V. ö. Csánki, Kőrösm. a XIV. sz.-ban 102. l.

V. ö. Karácsonyi, MN. II.415. köv. ll., Csánki, MTF. II. 270. 282—3. 370. és Wertner, Századok 1897. 938 l.

CLXIII.

1358. augusztus 6. — Liszkai Egyedfia Balázs pécsi klerikus részére székesfehérvári kanonokságot kér.

Item Blasio Egidii de Lizko,[1] clerico dicte Quinqueecclesiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Beate Marie de Albaregali, Wesprimiensis diocesis, dignemini providere...

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 234.

CLXIV.

1358. augusztus 6. — Ugyanő Tolnavári Miklósfia Mihályt egy győri kanonoki stallumra ajánlja kinevezésre.

Item Michaeli Nicolai de Tolvanok,[2] clerico dicte Quinqueecclesiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Jauriensis...

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 234.

CLXV.

1358. augusztus 6. — Dragorfia Miklós csázmai kanonok részére zágrábi kanonoki javadalmat kér.

Item Nicolao Dragori, canonico prebendato ecclesie Chasmensis, Zagrabiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende in ecclesia Zagrabiensi...

Fiat de omnibus suprascriptis ut petitur G. — Et sine alia lectione — Fiat G. — Et pro absentibus commissio examinis propter viarum discrimina ad partes. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis VIII. Idus Augusti anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom 29. fol. 234 v.

[1] Liszko, — Lizko, 1323: Körm. llt. arm. V. lad. 7. no 138. Valkó megyei község. — Csánkinál im. II. 330 l. — A Liszkói (Liszkai) cs., l. uo. 376 l. — Marotiak, u. o. 376—377. — A bulla Reg. Vat. t. 233. f. 176. — Mon. Vespr. II. 175. 206.

[2] Tolnavár, Tolna m. — A kérvényben ajánlott esetleg a Gut-Keled nemzetség Maroti ágának lehet a leszármazottja.

CLXVI.

1358. szeptember 2. — Kérvény Lászlófia Kelemen őrsi prépost megerősítéséért.

Sub titulo : Corfirmationes communes . . .

Item collationem et provisionem Clementi Ladislai[1] . . . factas de prepositura Ursiensi in ecclesia Wesprimiensi, dudum vacante per assecutionem . . . ecclesie omnium sanctorum de castro Wesprimiensi et quam pluribus annis ipsam possidet pacifice . . . dignemini . . . confirmare . . . Non obstante, quod in dicta Wesprimiensi et sancti Johannis de castro Quinqueecclesiensi ecclesiis canonicatus et prebendas noscitur obtinere . . .

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 248.

CLXVII.

1358. szeptember 2. — Mihály veszprémi és pozsonyi kanonok megerősítése István halála után a veszprémi őrkanonoki tisztben és javadalomban.

Item collationem . . . Michaeli Giule[2] . . . factas de custodia ecclesie Wesprimiensis, tunc vacante per obitum Stephani[3] . . . quam pluribus annis tenuit . . . dignemini . . . confirmare . . . Non obstante, quod in dicta Wesprimiensi et de Posonio, Strigoniensis diocesis, ecclesiis canonicatus et prebendas noscitur obtinere . . .

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 248 v.

[1] VI. Kelemen pápának megerősítése : 1352. február 11. — Suppl. I. p. II. 235. 492. — Ezen kérvény szerint Dezsőfia Péter, mielőtt veszprémvári (OO. SS.) prépost lett, őrsi prépost volt és ebben utóda Lászlófia Kelemen. — A Suppl. I. p. I. pag. 242. említett *János a veszprémi székeskáptalan nagyprépostja, utóda Lászlófia Péter.* — *Lászlófia Kelemen* hihetőleg szintén a Dorozsma nemzetség Garay ágának ivadéka. Talán János püspök fivérének, Pálnak unokája, — v. ö. Karácsonyi MN. I. 415 l. és Wertner, A Garaiak. Századok 1897. 938 l.

[2] Az indexben : M. Cinke, — és így helyes, v. ö. Suppl. I. p. II. 122. 235. — A köv. — CLXVIII. — kérvény szerint székesfehérvári főesperes volt.

[3] 1320-tól — Anjoukori okmt. I. 553. 496. — 1353-ig — u. o. VI. 62· 32. — *István* nevü őrkanonokkal találkozunk az okmányokban. Ennek halála után — v. ö. CLXVII. — Michael Cynke fehérvári főesperes az őrkanonok, míg Johannes dictus Tonsus a fehérvári főesperes. V. ö. CCCXXXVI.

CLXVIII.

1358. szeptember 2. — János (dictus Tonsus) veszprémi kanonoknak, mint székesfehérvári főesperesnek megerősítése.

Item collationem ... Johanni Tonsi[1] ... de archidiaconatu Albensi[2] in ecclesia Wesprimiensi, vacante[3] per assecutionem custodie Wesprimiensis, quam pluribus annis possedit pacifice ... dignemini ... confirmare ... Non obstante, quod canonicatum dicte ecclesie Wesprimiensis noscitur obtinere ...

De omnibus predictis etiam sine alia lectione, dummodo non fuerit alteri ius quesitum. Fiat G. fol. 252 v.

Datum Avinione IV. Nonas Septembris anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 248 v.

CLXIX.

1358. szeptember 25. — Zsegrai Miklós hántai prépost a veszprémi egyházmegye területén létező valamelyik más prépostságnak rezerválását kéri.

Significat ... Nicolaus[4] prepositus Hantensis, Vesprimiensis diocesis, ambassiador ... regis Ungarie, quod in diocesi predicta

[1] Johannes dictus Tonsus 1352. január 31-én mint veszprémi kanonok a somogyi főesperességért folyamodott, mivel Miklós, az akkori főesperes e hivatalhoz és javadalomhoz szimonia utján jutott, — v. ö. Suppl. I. p. II. 233. 488. — A kérvény Fiat-tal jelöltetett, jogát azonban — úgy látszik — nem tudta érvényesíteni.

[2] V. ö. CLXVII.

[3] U. o. 2. jegyz.

[4] Nicolaus Nicolai de Zegra=Zsegra, l. bővebben köv. suppl. jegyzet, — CCLIX—LXI. és Mon. Vespr. II. 165. 191. — Supplicatioink folyamán a *hántai prépostokról a köv. névsor állitható össze :* Bench + 1344. előtt. — Suppl. I. p. II. 42. 73. — Petrus Dominici — 1344-ig. — U. o. — Martinus Michaelis — 1344-től, — v. ö. u. o. és 52., 96., Mon. Vespr. II. 136. — Blasius Cosmae de Eng — 1352-ig, — v. ö. u. o. 228. 476., 232. 485. — Jacobus dictus Crius 1352—1355. — Johannes Henrici dictus Ehrenreich de Znaim 1356. április 6-ig. — Nicolaus Nicolai de Zsegra 1356-tól. — Ez utóbbi háromra vonatk. v. ö. II., XLI., LVIII. és Suppl. I. p. II. 485., Mon. Vespr. II. 164—5., 178. ll. — Miklósfia Miklós Jakabbal (dictus Crius) egyidejüleg, tehát már 1352-ben kapott kinevező bullát, mert az 1350—4. pápai tizedjegyzék szerint mindketten lefizették a préposti javadalom után az illetéket, a prépostságot tényleg azonban Jakab birta akkor. — 1354. második felében vagy 1355. elején meghalt — v. ö LVIII. — Ekkor Znaimi János lett a prépost, aki a bosnya lectoratus ellenében megválván a préposti javadalomtól, akkor végre Miklósfia Miklós lett a hántai prépost.

sunt alique prepositure ecclesiarum collegiatarum, quarum singularum electio pertinet ad ipsarum singularum ecclesiarum singula capitula, et dictarum singularum electionum confirmatio ad archiepiscopum Strigoniensem, eorum metropolitam. Supplicat igitur . . . prepositus supradictus, quatinus sibi specialem gratiam facientes, de aliqua dictarum prepositurarum vacantium dignemini providere, vacaturam vero . . . reservantes . . . Non obstante, quod ipse preposituram ecclesie Hantensis predictam ac canonicatum et prebendam ecclesie Strigoniensis noscatur obtinere, quam preposituram est paratus dimittere[1] . . .

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 289 v.

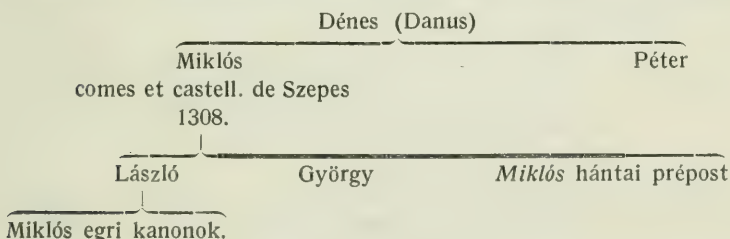
CLXX.

1358. szeptember 25. — Zsegrai János részére esztergomi kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus sibi in personam dilecti consanguinei sui Johannis de Siigra,[2] clerici Strigoniensis diocesis, nullum beneficium ecclesiasticum assecuti, similem gratiam facientes, eidem

[1] Reg. Vat. t. 233. f. 95 v. — Mon. Vespr. II. 178. 209.

[2] CLXIX., CCLIX—LXI. — Theiner II. 36. 66.: Sugra-nak olvasta, utána indul Kollányi im. 60 l. — pedig *Sigra* vagy Sygra a szepesmegyei, *Zsegra*, Szepesolaszi mellett : Villa de sancto Spiritu : 1337. Évk. III. 20. — Csánkinál MTF. I. 269 l. — Zsegra a Pócs családé volt (zsegrai, széki Pócs). A családfát a rendelkezésre álló adatokból ennyire tudom összeállitani :

1350. augusztus 4-én a szepesi káptalan előtt *magister Ladislaus filius quondam comitis Nicolai filii Danus* — Szentmargita (ma Margitfalva), Olsovicza, Podprocs (alio nomine Lazsnowpataka=Lassupatak) és Zsegra nevű birtokait 50 márkáért fivérének, Györgynek örökáron eltulajdonítja. *Danus* kétségtelenül *Dénes,* 1308 : Nicolaus filius *comitis Dyonisii de Sygra* comes et castellanus de Szepes, — Olsavicza (Elsawycha) birtokán szent Miklós tiszteletére ujjáépíti a templomot. — 1349-ben egy határkiigazítási okmányban : comes Petrus filius Danus, — Dénesnek tehát második ismert fia. —

Johanni de canonicatu sub expectatione prebenda ecclesie Strigoniensis dignemini providere[1]...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 293 v.

CLXXI.

1358. szeptember 25. — A pápa megengedi, hogy Zsegrai János a szükséges vizsgát otthon tehesse le.

Item, quod dicti Johannis examen ... ad partes committere dignemini...

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione VII. Kalendas Octobris anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 289 v.

CLXXII.

1358. október 6. — Kerekegyházi Laczkfy Miklós kérvénye káplánja, Jánosfia Benedek esztergomi pap érdekében egri kanonokságért.

Supplicat... Nicolaus Lath,[2] miles (qui) pro... rege Ungarie in subsidium vestrum... in Ytalie partibus existit, quatinus sibi in personam... capellani sui Benedicti Johannis, presbiteri Strigoniensis diocesis nunc et alias per eundem comitem ad eandem Sanctitatem vestram pro suis negociis expediendis destinati, specialem gratiam facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Agriensis... dignemini providere...

Fiat G. — Sine alia lectione — Fiat G.

Datum Avinione II. Nonas Octobris anno sexto.

Suppl. Innoc. VI. tom. 29. fol. 293 (297).[3]

Nem helyezhetők be jól a családfába : 1345. Matthaeus filius Myke de Zygra és fenti suppl.-ban említett János esztergomi kanonok, aki talán György fia. — V. ö. Anjoukori okmt. I. 148. 137., IV. 488. 296., V. 323. 184., 398. 241. — Suppl. CCLIX—LXI.

[1] L. köv. suppl.

[2] Nicolaus Dionysii Laczk de Kerekegyház de genere Hermanni, — CXV—CXXIV.

[3] Nota, quod *numeratio foliorum* huius (29.) tomi, quae legitur in capite tomi, culpa ligatoris sive restauratoris, erratissima est. Attendenda est tantum numeratio, quae in fine foliorum ipsorum videtur et quam secutus est auctor huius operis.

CLXXIII.

1358. december 30. — Erzsébet királyné az általa alapított óbudai monostor részére mindazon kiváltságok és jogok megerősítését kéri, miket VIII. Bonifác és XXII. János a klarisszáknak biztosítottak.

Significat ... Elizabeth regina Ungarie, quod nuper fundavit unum monasterium sororum sancte Clare in Buda, ordinis eiusdem sancte, Vesprimiensis diocesis, in quo centum et ultra sorores filias comitum et nobilium collocavit, unde licet ... Bonifacius VIII. et Johannes XXII. ... huiusmodi sancte Clare sorores et ordinem ab omni solutione decimarum bonorum ipsarum, que tunc haberent et inposterum obtinerent, et ab omnibus ordinariorum procuratoribus, ac legatorum et nuntiorum sedis apostolice contributione eximerint, supplicat ... quatinus sibi specialem gratiam facientes, ipsasque adinstar predictorum predecessorum vestrorum similiter eximentes, huiusmodi gratie adherere dignemini gratiose, quodque contradictores[1] ...

Fiat adinstar, si de privilegiis constat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

CLXXIV.

1358. december 30. — Ugyanő a klarisszák részére egyes ünnepekre és általában a franciskánusoknak biztosított kiváltságok átruházását is kéri.

Item supplicat, quatinus omnes indulgentias, in sancte Clare et sancti Francisci ac nonnullis aliis diebus et festivitatibus fratribus ordinis minorum concessas, eisdem sororibus et monasterio, et quod ipsi gaudeant omnibus libertatibus ... quibus dicti fratres ordinis minorum ... concedere dignemini ...

Fiat de concessis ordini sancte Clare G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

CLXXV.

1358. december 30. — A klarisszák budai zárdája lakói részére a szokásos gyóntatói kegyelmet kéri.

Item, quatinus omnibus dicti monasterii sororibus ac fratribus ad eorum curam deputatis, nec non conversis et procurato-

[1] V., XXV—VI., CXLIII. — A bulla Mon. Vespr. II. 180. 212.

ribus ad servitium deputatis earundem, indulgentiam plenariam in mortis articulo concedere dignemini...

Fiat pro sororibus dicti monasterii presentibus G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

CLXXVI.

1358. december 30. — Nevezett zárdának jogvédőket kér.

Item, quatinus eisdem sororibus et monasterio conservatoriam perpetuam concedere dignemini gratiose.

Fiat ad quinquennium G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

CLXXVII.

1358. december 30. — Erzsébet királyné az óbudai klarisszák nevében azért a kiváltságért folyamodik, hogy a zárda világi alkalmazottainak az összes szentségeket a franciskánusok szolgáltathassák ki és hogy a világi alkalmazottak is a zárda temetőjében temetkezhessenek.

Item supplicat, quatinus fratres ordinis minorum, earundem sororum curam habentes, secularibus dicti monasterii servitoribus, procuratoribus ac eiusdem monasterii negotia pertractantibus, ministrare possint ecclesiastica sacramenta ac eos in eiusdem monasterii cimiterio sepelire[1]...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

CLXXVIII.

1358. december 30. — Engedély szentföldi zarándoklatra.

Item supplicat, quatinus Michael comes camere regie cum decem, et Johannes magister Carpentariorum domini regis, ac Martinus eius frater et quilibet ipsorum dominorum cum quinque personis sanctum Christi sepulcrum visitare valeant, licenciam dignemini elargiri, et Nicolao Herehin etiam cum quinque personis.

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

[1] A bulla Mon. Vespr. II. 180. 211.

CLXXIX.

1358. december 30. — Egyeseknek a szokásos gyóntatói kegyelem.

Item supplicat, quatinus Nicolao comiti filio Ugrini, Bano de Macio[1] ac eius uxori et Ladislao eius filio ac Leustachio Bacio[2] et eius uxori, indulgentiam plenariam . . . concedere dignemini . . . ac etiam Bartholomeo et Alberto de Manay fratribus et Johanni filio Olvin.

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

CLXXX.

1358. december 30. — Olnodi Czudar Péter borsodi főispán és Aba

[1] A Csák nemzetség Ujlaky ágának két utolsó sarja, — magister Nicolaus filius magistri Ugrini de genere Chak, Fejér VIII. 2. 139. — Az 1364-i királyi adománylevélben : «civitatem Wylak vocatam in comitatu de Walkow existentem, olim viri magnifici Comitis Nicolai filii Ugrini de eadem Wylak, Judicis Curie nostre et Ladislai filii sui . . . hominum sc. absque heredum solatio volente domino ab hac luce decessorum . . . V. ö. Botka Tivadar, Kont nádor téves sarja. Századok IV. (1870. 139—154.) 153. l. 12. jegyzet. — A Csákok ága Miklós országbiró és macsói bán családjával :

Pós
III. Ugrin
Miklós
László
† 1364 előtt. — V. ö. Karácsonyi MN. I. 297 l.

[2] Leustachius de genere Rátot, banus vic. totius Sclavoniae, — Fejér, 1356 : IX. 2. 498., 567. — 1357 : u. o. 575. — 1358 : u. o. 667., 670., 748. — A «Bacio» tehát = Bano.

Domonkos tárnokmester 1238—1246.
Roland nádor és bán † 1277—8.
öregebb Rátót † 1266 körül.
Lápai Roland 1320—23.
Leustach bán 1350—61. — V. ö. Karácsonyi im. III. 3 köv. l. — Wertner, Megjegyzések: Turul (XXI.) 1903. 128—9. — Unokatestvére a Rátot nb. Oliverfia István budai prépost, majd zágrábi püspök, — v. ö. XCIV.

nb. Szikszay Anna házasságában utólagos fölmentés vérrokonság akadálya alól.

Item, quod cum Petrus dictus Zudor,[1] comes de Borsad et Anna[2] filia Petri filii Synca[3] (?) matrimonium invicem contraxissent, ignorantes impedimento (sic), quominus hoc fieri posset, ipsumque carnali copula consummassent, ad eorum noticiam pervenerit, quod in quarto consanguinitatis vel affinitatis gradu invicem se contingunt. Quare supplicat dicta regina, ... cum ipsi iam liberos procrearint, ad tollendum omne scandalum ... quatinus cum eis dignemini dispensare ... decernendo.

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

[1] CCCLXX. — Olnodi Czudar Péter, borsodi főispán, kir. pincemester, majd Szlavon bán, — v. ö. *Pincern. mag.* Fejér, 1360 : IX. 3. 156. — 1361 : u. o. 223. — 1362 : u. o. 300. — 1363 : u. o. 348. — 1364 : u. o. 388. — 1365 : u. o. 468. — 1366 : u. o. 530. — 1367 : IX. 4. 39. — 1368 : u. o. 118. — *egyuttal már Szlavon-bán :* IX. 4. 134. — 1370-ben : *Czudar György,* Fejér, IX. 4. 221. — 1359-ben : *Leukus,* Fejér, IX. 3 35. — *Petrus Czudar Banus Sclavoniae :* Fejér, ih. 1368. — 1369 : IX. 4. 164. — 1370 : u. o. 217. — 1373 : u. o. 499. — 1374. uo. 558. — 1376. IX. 5. 84. — 1378 uo. 244. — 1379. uo. 311. — 1380 : u. o. 370. — Tehát 1360-ig *borsodi főispán.* (V. ö. Somogyi, Magyarország főispánjai, 53 l., 1361—1365. számlálja a borsodi főispánok között), — 1360—1368-ig *kir. pincemester,* — 1368—1380-ig Szlavon-bán. — V. ö. még Csánki MTF. I. 164., 167 ll.: Olnod. — 185 l.: az Olnodi Czudar cs.

[2] Az Aba nemzetség Szikszay ágából :

Imre
a Szikszay cs. őse

II. Péter
neje Margit

Anna — v. ö. Karácsonyi, MN. I. 4., itt : Böcsi (Zudar) *Simon* neje. — L. Anjoukori okmt. VI. 433. 276. — Szintén az Aba nemzetségből : Rédey Jakab leánya, *Anna,* férje *Zudar István.*

[3] A bulla Theinernél II. 37. 67. — ily formában : ... nobilis viri Petri dicti Sudari Comitis de Borisad et ... nobilis mulieris Anne ... nobilis viri *Blasii de Fey* domicelli tue Agriensis diocesis nate ... — A bulla hibás, a kérvény regisztrálója jobban írt. — «Synca» vagy a Szikszay családnévre vonatkozik és akkor így olvasandó : Anna filia Petri filii Emerici *de Szikszó,* — vagy a család Szinna birtokára vonatkozik és akkor : Anna filia Petri filii Emerici *de Szinna.* — Az előbbi valószinűbb. — Szikszó és Szinna a család ősi birtoka.

CLXXXI.

1358. december 30. — A királyné Hahót nb. Herbordfia Miklós részére egri kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, ... quatinus ... Nicolao filio comitis Herbordi,[1] Agriensis diocesis, capellano capelle regis Ungarie, specialem gratiam facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Agriensis ... dignemini ... providere ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

CLXXXII.

1358. december 30. — Miklósfia Gergely részére váradi kanonoki javadalmat kér.

Item Gregorio Nicolai, clerico Transilvanensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Varadiensis, dignemini misericorditer providere ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

CLXXXIII.

1358. december 30. — Márkfia Ádám váci és kalocsai kanonok, budakeszi plébános részére még egy győri kanonoki javadalmat kér.

Item simili modo Ade Marci de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Jauriensis dignemini providere. Non obstante, quod ipse plebanatum plebis de superiori et inferiori Kezev,[2] Wesprimiensis diocesis, et canonicatus et prebendas Vaciensis et Collocensis ecclesiarum noscitur obtinere ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

CLXXXIV.

1358. december 30. — Jánosfia Miklós egri kanonok részére esztergomi kanonokságot kér. Egyben azért is folyamodik, hogy

[1] Hahot nemz., — v. ö. Karácsonyi MN. II. 115 sq., nemzetségtábla, Lanczelot leszármazása.

[2] A mai Buda-Kesz. — Középkori okmányokban Al-Kesz és Fel-Kesz: de Olkezu — Inferior Kezev, — de Ful-Kezew — Superior Kezev. — Márkfia Ádám plebánosnak 1365-ben — Mon. Vespr. II. 191. 230. — a veszprémi püspökkel szemben viselt tizedpöréből tudjuk, hogy Alsó-Kesznek szent Györgyről, Felső-Kesznek a b. Szűzről nev. temploma volt.

a kérvényeiben megnevezettek a megkivánt vizsgát otthon tehessék le.

Item Nicolao comitis Johannis, clerici Strigoniensis diocesis, de canonicatu et prebenda ac dignitate ... ecclesie Strigoniensis vacantibus, dignemini providere ... Non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie Agriensis noscitur obtinere ... Et quod omnium predictorum propter viarum longarum incommoda examen committatur ad partes ... Et quod transeat etc. ...

Fiat G.

Datum Avinione III. Kalendas Januarii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 2.

CLXXXV.

1359. február 10. — Nagy Lajos király folyamodványa jegyzője, Bálintfia Gál, bekcsini főesperes, kalocsai és zágrábi kanonok érdekében, a zágrábi egyházmegyében méltósággal vagy hivatallal egybekötött javadalomért.

Supplicat ... Ludovicus rex Ungarie, quatinus sibi in personam dilecti sui notarii Galli Valentini,[1] archidiaconi de Bexin,[2]

[1] 1360. május 20-án a királyi pár kérésére kői préposttá nevezte ki a pápa. — V. ö. CCLXIV., CCLXIX., CCCL. — 1374-ben azt tudjuk róla, hogy háji prépost volt. Bizonyos azonban, hogy a kői prépostságot tényleg elfoglalta és egy ideig birta és 1366-ban is, amikor a bekcsini főesperességtől megvált, még kői prépost volt: Gallus prepos. *Kukoliensis* = Kwensis helyett, archidiac. de Bexin. — V. ö. Matkovic, Recensio etc. ecclae Zagrab., XLIII.— A király 1365. május 11-én kelt kérvénye szerint cantor Strigon. Bunyitaynál im. II. 105 l.: Gál, Bálint fia, esztergomi kanonok, 1372. — A pápa váradi olvasókanonoknak nevezé ki s már esztergomi utódjáról is gondoskodott Máténak, Simonfiának személyében, mindamellett váradi kineveztetése kárba veszett, mert az áll jegyezve neve mellé, hogy sem meg nem jelent, sem levelet nem küldött s történeti emlékeink e korból egészen más olvasókanonokot említenek. — Kollányi im. 63 l.: Gál mester, Bálintfia, éneklőkanonok és a szent Bertalanról nevezett pécsi ispotály főnöke, Nagy Lajos király alkancellárja, pécsi és zágrábi kanonok. 1365. május 11-én még egy esztergomegyházmegyei javadalmat kér részére a király. (Folytatólagosan Bunyitayból veszi át az idézett részt.) Ugyanígy járt az esztergomi olvasókanonksággal is, amelyre 1374-ben nevezte ki a pápa, mint szent Lőrincről címzett háji prépostot, valószinűleg azért, mert egyéb javadalmaitól nem akart lemondani.

[2] V. ö. Csánki, Kőrösmegye a XV. században, III. 115.: «Ami a zágrábi

in ecclesia Zagrabiensi, specialem gratiam facientes, dignitatem etc ... si in ecclesia Quinqueecclesiensi vel extra vacat ad presens, vel cum vacaverit, eidem Gallo conferendam ... dignemini reservare, non obstantibus, quod in dicta ecclesia Zagrabiensi archidiaconatum predictum ac in ipsa et in Collocensi ecclesiis canonicatus et prebendas obtineat ...

Fiat G. — Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione IIII. Idus Februarii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 29.

CLXXXVI.

1359. február 10. — Egri János franciskánus páter, Nagy Lajos király gyóntatója, a kir. kápolna hitszónoka és a királyné pápai követe, atyja Pál ispán és fivére Lőrinc részére, valamint saját magának is a szokásos gyóntatói kegyelmet kéri.

Supplicat ... frater Johannes de Agria, lector ordinis fratrum minorum, confessor regis Ungarie ac capelle sue predicator, et domine regine Ungarie apud sedem Sanctitatis Vestre ambaxiator specialis, quatinus sibi et comiti Paulo, patri suo, ac fratri Laurentio, socio suo, nec non decem ydoneis in vestra cancellaria nominandis (personis) plenam indulgentiam peccatorum suorum ... concedere dignemini ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 31.

CLXXXVII.

1359. február 10. — Egri János, a király gyóntatója, Jánosfia István esztergomi és egri kanonok részére az esztergomi egyházmegye területén káptalani méltóságot vagy egyházmegyei hivatalt kér.

Item supplicat, quatinus Stephani Johannis, canonico Strigoniensi, de dignitate etc. ... vacante vel vacatura in ecclesia Strigoniensi, dignemini providere. Non obstante, quod in ipsa canonicatum, prebendam et quasdam quartas, que beneficia

püspöki megyéből a Drávától északra esett, azaz a Muraköz és Alsó-Lendva vidéke, egyszóval az u. n. *bekcsini főesperesség*, politikai tekintetben inkább a Zalamegye vonzásának engedett, melyre kezdettől fogva a birtoklási viszonyok is utalták, mert földesurai sokáig vagy zalamegyei, vagy legalább is magyarországi nagybirtokosok voltak.» — V. ö. Tkalcic, Mon. Ep. Zagr. I. 194. 194., 196. 195. — II. Statuta Cap. Zagr., 31., 65., 95.

simplicia in eadem ecclesia existunt, obtineat, seu quod super officio magistratus altaris beate Marie in ipsa (Strigoniensi ecclesia) in palatio apostolico litigat, et in Agriensi ecclesiis canonicatum sub expectatione prebende noscatur obtinere, cum aliis clausulis... quas quartas paratus est dimittere...

Fiat G.

Datum Avinione IIII. Idus Februarii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 31.

CLXXXVIII.

1359. február 16. — Kálmán győri püspök ügye.

Dignetur Sanctitas Vestra causam et causas civiles et etiam criminales omnes et singulas, que vertitur, vertuntur et verti poterunt inter procuratorem fiscalem ex una parte, et reverendum patrem dominum Colomannum, episcopum Jauriensem, et omnes alios, quia sua putaverint interesse, coniunctim seu divisim ex altera, super quibusdam conspirationibus in illustrissimum principem dominum Ludovicum Regem Ungarie, per dictum episcopum temere factis, nec non alienacionibus illicitis rerum et bonorum dicte sue ecclesie, dilapidacionibus et mala administratione, concubinatibus et homicidiis et aliis variis et enormibus criminibus commissis per eum, in divine maiestatis offensam, anime sue periculum, pontificalis dignitatis opprobrium, ac suorum et ecclesie preiudicium et scandalum plurimorum, committere alicui de reverendis patribus sancte Romane ecclesie cardinalibus, audiendas et audiendos, et decidendos cum dependenciis emergentibus et connexis, et cum potestate predictum dominum episcopum puniendi et corrigendi, et alias eundem pena canonica percellendi, ac contra ipsum tam civiliter, quam eciam criminaliter procedendi in omnibus et per omnia simpliciter et de plano, et alias prout sibi visum fuerit expedire, nec non dictum episcopum et alios, quorum interest, citandi in curia et extra, et ad partes semel et pluries et quociens fuerit oportunum. Non obstante, quod cause huiusmodi non sint de sui natura ad Romanam curiam devolute.

Committimus Cardinali Florentino. G.

Datum Avinione XIIII. Kalendas Martii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 36.

CLXXXIX.

1359. április 15. — Józseffia Kozma pécsi pap megerősitése a bosnya éneklőkanonoki stallumban.

Dignetur Sanctitas Vestra collationem et provisionem de canonicatu et prebenda ac lectoratu ecclesie sancti Petri de Posaga etc. (sic).

Item, dignetur ... collationem et provisonem de canonicatu et prebenda ac cantoria ecclesie Bosnensis, Cosme Joseph, presbitero Quinqueecclesiensis diocesis, auctoritate ordinaria sibi factas,[1] ratas et gratas habentes, eas ex certa sciencia, etiam si sint quomodolibet reservata, dignemini confirmare, vel ... de novo providere ...

Fiat, nisi alteri fuerit ius quesitum G.

Sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione XVII. Kalendas Maii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 46.

CXC.

1359. május 18. — Himfi Pálfia Benedek pilisi főispán, pápai követ folyamodványa: Chatófia János esztergomi plebánost és szenttamási kanonokot egy esztergomi kanonokságra ajánlja kinevezésre. A kérvény azonban töröltetett.

Supplicat ... Benedictus Heem,[2] comes Pelissiensis,[3] ad

[1] 1356-ig Péter volt az éneklőkanonok, aki akkor bosnya püspök lett, — utóda Kozma. — V. ö. CCLVIII. [2] Benedictus filius Pauli filius Heem, — 1360. V. ö. Zichy cs. okl. III. 168. Heem comes Leporariferorum regal. 1278. január 31. IV. László király adománylevele, H. oklt. 80. 72. — 1347. december 11-én az aradi káptalan előtt Heemfia Pál fiai Bodur fiának Miklósnak Perdeve birtok iránt támasztott igényei ellen óvást tesznek: ... Nicolaus et Petrus — v. ö. CCXIII. — filii Pauli filii Heem suis ac Johannis, Benedicti et Blasii fratrum suorum uterinorum in personis ... H. Oklt. 252. 236. — 1299 körül: Leustachius filius Heem de Sceuleus, — Knauz, Mon. Eccl. Strig. II. 474. 489. — Heem de Wilk — u. o. II. 597. 658. [3] Főispán: *Kewe* — 1366. Magister Benedictus filius Heem, baro ac comes de Kewe. Fejér, IX. 3. 543. — *Krasso* — 1366. B. fil. H., baro et comes de Krasso. U. o. 543. — *Pozsony* — 1363—5. — U. o. 348., 389., 468. — 1379. február 11.: mag. Benedicto filio Pauli filii Heem, com. Poson. — Gr. Sztráray cs. oklt. I. 446. 273. — *Mármaros* — 1366. — Fejér IX. 3. 301. — *Szatmár* — 1366. U. o. — 1377. november 29. — «Benedicto quondam bano ...» Gr. Károlyi cs. oklt. I. 358. 221. — *bolgár bán.* V. ö. Thallóczy, Nagy Lajos és a magyar-

eandem Sanctitatem per ... Regem Ungarie destinatus,[1] quatinus sibi in personam ... Johannis Chatonis,[2] rectoris parrochialis (ecclesie) sancti Johannis Baptiste Strigoniensis,[3] specialem gratiam facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Strigoniensis, dignemini providere, non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie sancti Thome de promontorio Strigoniensi, et predictam parrochialem ecclesiam obtinere noscatur, quos quidem canonicatum et prebendam paratus est dimittere[4]...

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CXCI.

1359. május 18. — Ujhelyi Jakabfia Mihály esztergomi klerikus részére a szepesi prépost adományozási körzetében kér egyházi javadalmat.

Item supplicat, quatinus ... Michaeli Jacobi de Novoloco, clerico Strigoniensis diocesis, de beneficio ecclesiastico ... ad collationem ... prepositi Sipsiensis ecclesie, dicte diocesis, spectante... dignemini providere ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CXCII.

1359. május 18. — Andrásfia Balázs csanádegyházmegyei klerikus részére a csanádi püspök adományozási körzetében kér egyházi javadalmat.

Item supplicat, quatinus ... Blasio Andree, clerico Cenadiensis diocesis, similem gratiam facientes ad collationem ... episcopi Cenadiensis ... ut supra.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

bolgár összeköttetések, — és : Nagy Lajos és a bolgár bánság. — Megjelentek a Századok 1908. február havi füzetében, — a hozzávaló oklevelek a Tört. Tár 1898. évf. 357—367. ll. és a Századok 1900. évf. 577—603. és a hozzá való okleveles függelék 603—615. ll. — A Himfi cs. oklevelei a hg. Batthyányi cs. Körmendi levéltárában őriztetnek. — V. ö. még Somogyi im. az egyes megyéknél.

[1] Itt szerzett érdemeiért neveztetett ki krassói és kewei főispánná. — Somogyi ih. [2] Kollányi im. 61. 1. — nem tudni miért (fenti supplicatiót idézi) — *Csató*-nak nevezi : «1359. Csató szenttamási kanonok stb.» [3] V. ö. Knauz im. II. 142. 112., 397. 403., 398. 404. [4] A Fiat hiányzik, a supplicatio törültetett, a margon : sic erat cancellata.

CXCIII.

1359. május 18. — Szalánkeméni Illésfia Miklós kalocsai klerikus részére a titeli prépost adományozási körzetében kér egyházi javadalmat.

Item supplicat, quatinus Nicolao Helie de Zalamkamen, clerico Colocensis diocesis, similem gratiam facientes, ad collationem ... prepositi ecclesie sancte Sapientie, Titulensis, dicte diocesis, cum clausulis opportunis.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CXCIV.

1359. május 18. — Keszei Mihály esztergomi papot egy nyitrai kanonoki javadalomra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat, quatinus Michaeli Heuclin de Kezeu, presbitero Strigoniensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Nitriensis dignemini providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CXCV.

1359. május 18. — Jánosfia Péter győri papot egy pécsi kanonoki javadalomra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat, quatinus Petro Johannis, presbitero Jauriensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Quinqueecclesiensis dignemini providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CXCVI.

1359. május 18. — Dombrói Fábián zágrábi klerikus részére a zágrábi püspök adományozási körzetébe eső javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus ... Fabiano Wlchine de Dombro, clerico Zagrabiensis diocesis, de beneficio ... ad collationem ... episcopi Zagrabiensis, dignemini providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CXCVII.

1359. május 18. — Gnojnicsai Miklósfia Benedek pécsi klerikust egy bácsi kanonoki javadalomra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat, quatinus Benedicto Nicolai de Gnomicha, clerico Quinqueecclesiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie sancti Pauli Bachiensis, Colocensis diocesis, dignemini providere. Non obstante gratia sibi facta in forma pauperum ad collationem prepositi Budensis, Wesprimiensis diocesis ... Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CXCVIII.

1359. május 18. — Ivánka-Szent-Györgyi Benedekfia Tamás pécsi klerikus részére egy boszniai kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus Thome Benedicti de Sancto Georgio Iwanka,[1] clerico Quinqueecclesiensis diocesis, de canonicatu et prebenda ecclesie Boznensis — dignemini cum vacaverint providere ... Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CIC.

1359. május 18. — Debreceni Miklósfia Pál váradi klerikust egy vasvári kanonoki javadalomra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat, quatinus Paulo Nicolai de Debrecen, Varadiensis diocesis clerico, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie de Ferrocastro Jauriensis diocesis, dignemini providere ...
Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CC.

1359. május 18. — Dombrói Benedekfia Márton zágrábi pap részére a szerémi püspök adományozási körzetében kér egyházi javadalmat.

Item supplicat, quatinus Martino Benedicti de Dombro, presbitero Zagrabiensis diocesis, de beneficio ad collationem ... episcopi Sirmiensis dignemini providere ...
Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

[1] Ivánka-Szent-György, Valkó m. Ma Ivankovo, Szerém m., Vinkoveztől ny.

CCI.

1359. május 18. — Hrastomcsai János zágrábi klerikus részére hasonló adományozást kér a tinnini püspök adományozási körzetében.

Item supplicat, quatinus Johanni Chuslonis de Hrastomcha, clerico Zagrabiensis diocesis, de beneficio ad collationem ... episcopi Tinninensis ... Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CCII.

1359. május 18. — Jánosfia Benedek egri kanonokot egy váci kanonoki javadalomra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat, quatinus Benedicto Johannis[1] de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Vaciensis, dignemini providere. Non obstante, quod canonicatum et prebendam in ecclesia Agriensi obtineat ... Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CCIII.

1359. május 18. — Hermán nb. Simontornyai Laczkfy Imre nádor fia Péter részére a pécsvári szent János-egyházban kér kanonoki javadalmat.

Item supplicat, quatinus Petro Emerici de Lac,[2] clerico Quinqueecclesiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie sancti Johannis in Castro Quinqueecclesiensi, dignemini providere ... Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CCIV.

1359. május 18. — István zágrábi klerikus részére a pécsváradi apát adományozási körzetében kér egyházi javadalmat.

Item supplicat, quatinus Stephano Damiani de Pulkuv, clerico Zagrabiensis diocesis, de beneficio ad collationem ... abbatis

[1] CLXXII.

[2] Kerekegyházi Laczk
István erdélyi vajda
Imre nádor
Péter kanonok. — V. ö. CDXVIII. — Karácsonyi MN. II. 171., Turul 1902. (XX.) 69 l.

et conventus monasterii de Petrovaradino, Colocensis diocesis, spectante, dignemini providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CCV.

1359. május 18. — Márkfia Máté zágrábi klerikus részére hasonló adományozást kér a knini (Tinnin) püspök adományozási körzetében.

Item supplicat, quatinus Mathie Marci, clerico Zagrabiensis diocesis, de beneficio ad collationem ... episcopi Tinnensis dignemini providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CCVI.

1359. május 18. — Mártonfia István pécsi klerikus részére hasonló adományozást kér a pécsi püspök adományozási körzetében.

Item supplicat, quatinus Stephano Martini de Radeh, clerico Quinqueecclesiensis diocesis, de beneficio ... ad collationem episcopi ecclesie Quinqueecclesiensis ... dignemini providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CCVII.

1359. május 18. — Pál zágrábi klerikus részére a zárai érsek adományozási körzetében kér kinevezést.

Item supplicat, quatinus Paulo Crisani, clerico Zagrabiensis diocesis, de beneficio ad collationem ... archiepiscopi Jadrensis dignemini providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CCVIII.

1359. május 18. — Dombrói Mátyás zágrábi papot a szentgyörgymezei prépost adományozási körzetében ajánlja egyházi javadalomra.

Item supplicat, quatinus Mathye Weeth de Dombro, presbitero Zagrabiensis diocesis, de beneficio ad collationem ... prepositi S. Georgii in promontorio Strigoniensis. (sic).

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CCIX.

1359. május 18. — Lukácsfia András esztergomi klerikus részére a pozsonyi prépost adományozási körzetében kér egyházi javadalmat.

Item supplicat, quatinus Andree filio Luce de Gello, clericus (sic) Strigoniensis diocesis (de beneficio) ad collationem ... preпositi et capituli Posoniensis, Strigoniensis diocesis ... dignemini providere ... Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CCX.

1359. május 18. — Andrásfia Jakab veszprémi klerikust erdélyi kanonoki javadalomra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat, quatinus Jacobo Andree de Albaregali,[1] clerico Wesprimiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie beati Michaelis Archangeli Transilvane diocesis dignemini providere. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CCXI.

1359. május 18. — Mártonfia István zágrábi klerikus részére a dömösi prépost adományozási körzetében kér javadalmat.

Item supplicat, quatinus Stephano filio Martini, clerico Zagrabiensis diocesis, de beneficio ad collationem ... prepositi Demenensis, Strigoniensis diocesis, dignemini providere[2] ...
Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61.

CCXII.

1359. május 18. — Egyeseknek a szokásos gyóntatói kegyelmet kéri.

Item supplicat, quatinus Jacobo Mauricii et Blasio dicto Machka, laico Strigoniensis diocesis, ac Michaeli Andree, canonico

[1] 1393-ból Mon. Vespr. II. 293., 359. egy csonka bullát találunk Andrásfia Jakab nevével. A bullából annyit lehet kihámozni, hogy Jakabnak 1393-ban le kellett mondania erdélyi kanonoki javadalmáról,— valószinűleg egyéb sok javadalma miatt, vagy mert jövedelmezőbb, esetleg magasabb ranggal egybekötött javadalmat kapott. A bulla kb. 60 aranyforintra becsüli ezt az erdélyi kanonoki stallumot, = 678 korona.

[2] A bulla Mon. Vespr. II. 182. 216. — Demes, Dömös — ecclesia collegiata s. Margarethae de D. prope castrum Visegrád, — az esztergomi érsek joghatósága alá tartozott.

ecclesie Transilvane, plenam remissionem omnium peccatorum ... concedere dignemini ...

Fiat de omnibus suprascriptis non cancellatis. G.

Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione XV. Kalendas Junii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61 v.

CCXIII.

1359. május 18. — Himfi Benedek pilisi főispán a maga, fivére Péter, feleségeik és még 12 személy számára a szokott gyóntatói kegyelmet kéri.

Supplicat ... Benedictus Heem,[1] comes Pelissiensis ... quatinus sibi et Petro,[2] eius fratri, ac eorum uxoribus et duodecim aliis personis, in Vestra cancellaria nominandis, plenam remissionem omnium peccatorum semel tantum in mortis articulo concedere dignemini ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61 v.

CCXIV.

1359. május 18. — Ugyanő rokona, Himfi Györgyfia Benedek veszprémi kanonok (később szepesi prépost, majd veszprémi püspök) részére a veszprémi egyházmegyében méltóság rezerválását kéri.

Item supplicat, quatinus dilecto suo consanguineo,[3] Benedicto Georgii, presbitero, canonico Wesprimiensi, dignitatem etc. ... in ecclesia Wesprimiensi vel extra, etiam si ibidem maior post episcopalem existat, conferendam, donationi apostolice dignemini reservare. Non obstante, quod canonicatum et prebendam obtineat in ecclesia Wesprimiensi ...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61 v.

[1] V. ö. CXC.

[2] U. o.

[3] Benedeknek nem volt György nevű fivére, tehát nem unokaöccse, a supplicatiók különben ez esetben mindig a *nepos* megjelölést használják. Viszont a Lib. dign. is a *Him* családból származtatja Benedeket, akit 1360. július 29-én Nagy Lajos király káplánjának nevez. A király akkor kelt kérvénye alapján szepesi prépost, 1379-ben pedig veszprémi püspök lett. V. ö. CCLXVI., CCCLII. — Wagner A. Sc. III. 36., V. 572. — Mon. Vespr. II. 189. 227.

CCXV.

1359. május 18. — István veszprémi kanonok részére még egy győri kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus . . . Stephano Chemli (?) canonico Wesprimiensi, dignitatem etc. . . . in ecclesia Jauriensi . . . etiam si ibidem maior post episcopalem existat, conferendam, donationi apostolice dignemini reservare. Non obstante, quod in ecclesia Wesprimiensi canonicatum et prebendam obtineat . . .
Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61 v.

CCXVI.

1359. május 18. — Andrásfia Péter egri klerikusnak váradi kanonoki stallumot kér.

Item, quatinus . . . Petro Andree, clerico Agriensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Waradiensis dignemini . . . reservare . . .
Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61 v.

CCXVII.

1359. május 18. — Domonkosfia István esztergomi klerikus részére veszprémi kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus . . . Stephano Dominici, clerico Strigoniensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Wesprimiensis dignemini providere . . .
Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61 v.

CCXVIII.

1359. május 18.[1] *— Csanádi Pálfia Péter székesfehérvári javadalmast ugyanott kanonoki javadalomra ajánlja kinevezésre.*

Item supplicat, quatinus . . . Petro Pauli de Cenadino, prebendario in ecclesia b. Marie Albaregali, Wesprimiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende eiusdem ecclesie digne-

[1] A bulla *március 18-án* kelt, v. ö. Mon. Vespr. II. 181. 214. — ami valószinüleg iráshiba, mert a vonatkozó kérvény kelte: *XV. Kal. Junii (— XV. Kal. Aprilis).*

mini providere. Non obstante, quod in ipsa ecclesia prebendarius existat...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61 v.

CCXIX.

1359. május 18. — Saját maga és házbelijei részére a szokásos gyóntatói kegyelmet kéri.

Item supplicat, quatinus sibi et omnibus suis familiaribus usque ad numerum quinquaginta, vere penitentibus et confessis, qui contra infideles pugnando decesserint, plenam remissionem omnium peccatorum suorum concedere dignemini...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61 v.

CCXX.

1359. május 18. — Ősei által alapított két örök-kápolnának, úgy mint a veszprémi szent László- és a fehérvári Mária-kápolnának, bucsúkat kér.

Item supplicat, quatinus omnibus vere penitentibus et confessis, qui perpetuas capellas sancti Ladislai in Wesprimiensi et sancti Benedicti, in beate Marie de Alba regali, Wesprimiensis diocesis, ecclesiis, per dictum comitem et antecessores suos fundatas et dotatas... visitaverint, duos annos et duas quadragenas de iniunctis sibi penitentiis relaxare dignemini...

Fiat de uno anno et quadraginta diebus. G.

Sine alia lectione. Fiat. G.

Datum Avinione XV. Kalendas Junii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 61 v.

CCXXI.

1359. május 18. — Domonkosfia Gergely királyi követ a szokásos gyóntatói kegyelmet kéri.

Supplicat... Gregorius Dominici domicellus, ad eandem Sanctitatem Vestram per... regem Ungarie destinatus, quatinus sibi ac eius uxori, et octo personis, in vestra cancellaria exprimendis, plenam remissionem omnium peccatorum suorum... concedere dignemini...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 67.

CCXXII.

1359. május 18. — András veszprémi klerikus részére egri kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus Andree Calosi, clerico Wesprimiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Agriensis, dignemini providere...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 67.

CCXXIII.

1359. május 18. — Egy győregyházmegyei templomnak búcsu.

Item supplicat, quatinus omnibus vere penitentibus et confessis, qui parochialem ecclesiam s. Georgii in Kehk (Kelik?),[1] Jauriensis diocesis, per dictum domicellum et eius antecessores fundatam et dotatam, ... devote visitaverint, quadraginta dies de iniunctis sibi penitentiis relaxare dignemini...

Fiat G. Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione XV. Kalendas Junii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 67.

CCXXIV.

1359. május 18. — Himfi Benedek kérvénye búcsuért a besztercebányai, szent Erzsébetről nev. ispotály részére, melyet Károlyfia Péter városbiró alapított.

Supplicat... Benedictus Heem, comes Pelissiensis... quod cum Petrus Karoli de Novozolio,[2] Strigoniensis diocesis... in predicta villa pro pauperum et infirmorum sustentatione unum ex novo ob reverentiam et honorem beate Elizabeth contraxerit (sic) hospitale, ubi pauperibus divina celebrantur et ecclesiastica sacramenta ministrantur, ut fideles ad eosdem pauperes sustentandos avidius et devocius eccelerant et dictum hospitale adeant frequentius, manus adiutrices porrigentibus et cunctis hoc hospitale visitantibus... unum annum et unam quadragenam indulgentie... elargiri et concedere... dignemini...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 67.

[1] Talán a vasmegyei Keléd?

[2] V. ö. Fejér VIII. 1. 140—2. — Schem. hist. dioec. Neosol. 1886. pag. 137., 422. — Fejérnél az évszám kétségtelenül hibás.

CCXXV.

1359. május 18. — Ugyanannak folyamodványa Petőfia Imre váci kanonok nevében a rezidencia kötelezettsége alól.

Item supplicat, quatinus... Aymerico Peteu, canonico Vaciensi, indulgere dignemini, ut usque ad triennium omnes... fructus beneficiorum suorum in studio generali percipere possit...

Fiat G. Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione XV. Kalendas Junii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 67.

CCXXVI.

1359. május 18. — Laczkfy András erdélyi vajda rokonát, Miklósfia Pál egri klerikust egy erdélyi kanonoki stallumra ajánlja kinevezésre.

Supplicat... Andreas[1] Woyvoda Transilvanus, comes de Sonuk, quatinus sibi in personam dilecti sui nepotis, Pauli Nycolai, clerici Agriensis diocesis, specialem gratiam facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Transilvane dignemini misericorditer providere.

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 70 v.

CCXXVII.

1359. május 18. — Ugyanő Keményfia János és neje részére a szokásos gyóntatói kegyelmet kéri.

Item supplicat, quatinus dilecto suo servitori, Johanni filio Kemin domicello et uxori, Agriensis diocesis, plenam remissionem omnium peccatorum suorum... concedere dignemini...

Fiat G. Et sine alia lectione. Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 70 v.

[1] Hermán nb. Kerekegyházi Laczkfy András székely ispán, erdélyi vajda, macsói bán. — *Erdélyi vajda* 1356—1360. — Fejér IX. 2. 589., 641., 670. 726., IX. 3. 35., 131. — *Macsói bán* 1351—1356. Fejér IX. 2., 212. 305., 483.

Laczk

István — András — I. Miklós

II. Miklós — *Pál* kanonok. — A nepos tágabb értelemben is vehető, így I. Miklós fia lehet. Okmányaink nem említik, hogy

CCXXVIII.

1359. május 18. — Ugyanő Simonfia János erdélyi pap, bonchidai plebános részére váradi kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus ... Johanni Symonis,[1] presbitero Transilvanensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Varadiensis dignemini providere. Non obstante, quod parrochialem ecclesiam de Bonchyda, Transilvanensis diocesis obtinere noscatur ...

Fiat G.

Datum Avinione XV. Kalendas Junii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 70 v.

CCXXIX.

1348. (!)[2] május 25. — A kalocsai érsek udvari papjának, Asszuágyi Istvánfia Balázsnak megerősítése egy pécsi kanonoki stallumban.

Motu proprio dignetur ... providere familiaribus archiepiscopi Colocensis, Ungaris, videlicet pro Blasio Stephani de Oziag,[3] presbitero Quinqueecclesiensis diocesis, specialem gratiam facientes de canonicatu et prebenda Quinqueecclesiensibus, vacantibus nunc per mortem Guillelmi Giberti Biterrensi,[4] qui in Curia Romana XIX. die mensis Maii diem clausit extremum ...

Fiat R.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 285 v. alias pars II. fol. 31 v.

bármelyik Miklósnak Pál fia lett volna, de a család egyházi pályára lépett tagjai rendszerint nem avatkoztak többé családjuk birtokügyeibe, így az okmányokban említés sem igen történik róluk.

[1] Talán a Kaplony nb. Bagosy (Nagy) IV. Simon fia, — határozott adatunk erre egyelőre nincsen.

[2] A CCXXIX—CCXXXII. sz. kérvények *VI. Kelemen pápa 7. évéből ddto VIII. Kalendas Junii valók.* Ez vezette tévútra a regisztrátort és ennek folytán kellett nekem is folytatólagosan VI. Ince kérvényei közé soroznom ezeket. Az itt leközölt CCXXX. kérvény különben hiányzik az I. kötetben, ahol v. ö. p. II. 369—370.

[3] *Asszuágyi:* — itt alkalmam van megjegyezni, hogy az I. kötetben *Oziag*-ot tévesen *Eszék*-nek írtam. Oziag = Asszuágy, v. ö. Csánki, Kőrösm. a XV. században 90. l. 112. j. — Istvánfia Balázsra vonatkozólag semmi határozott adatunk nincsen, hogy a Tétény nb. Asszuágyi cs. sarja volna, bár 1351-ben találkozunk egy Asszuágyi Istvánnak nevével. V. ö. Karácsonyi MN. I. 93. köv.

[4] Esztergomi, pécsi, veszprémi kanonok, † 1348. május 19. — V. ö.

CCXXX.

1348. (!)[1] május 25. — Domonkosfia János, a kalocsai érsek udvari papja, kit a pápa is személyesen ismer, egri kanonokká neveztetett ki.

Item dignemini providere Johanni Domini(ci),[2] Sanctitati Vestre noto, fidelissimo clerico eiusdem archiepiscopi, de canonicatu et prebenda ecclesie Agriensis, vacante per obitum eiusdem Guillelmi . . .

Fiat R. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 285. (mf.)

CCXXXI.

1348. (!)[3] május 25. — Szegvári Miklósfia András veszprémi klerikus veszprémi kanonokká neveztetett ki.

Item dignemini providere Andree Nicolay de Segvár,[4] clerico Wesprimiensis diocesis, de canonicatu et prebenda ecclesie Wesprimiensis, et quibusdam capellis in archidiaconatu Simigiensi, que ipse Guillelmus cum eadem canonia in prefata ecclesia Wesprimiensi possidebat . . .

Fiat R. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 285 v. (mf.)

CCXXXII.

1348. (!)[5] május 25. — Olaszy Mártonfia János budai és váci kanonoknak VI. Kelemen pápa még egy esztergomi kanonoki javadalmat adományoz.

Item dignetur providere Johanni Martini de Olezy,[6] canonico Budensi et expectanti prebendam canonicalem in ecclesia Wa-

Suppl. I. p. II. 182. 368., 183. 369., 183. 370., 232. 486. — váci kanonok: CCXXXII. — egri kanonok: CCXXX.

[1] V. ö. CCXXIX. 2. jegyzet.

[2] 1346. október 14-én István kalocsai érsek követségében személyesen járt Avignonban: Joh. Dominici cler. Stephani aepi Colocen. — Suppl. I. p. II. 160. 318.

[3] L. a CCXXIX. suppl. 2. jegyzetét.

[4] V. ö. Suppl. I. p. II. 183. 369. és ot 1. jegyz.

[5] L. a CCXXIX. suppl. 2. jegyz.

[6] V. ö. Suppl. I. p. II. 155. 309., 183. 370., 189. 385. — Óbudai, váci, váradi és esztergomi kanonok.

ciensi, de canonicatu Strigoniensis ecclesie et prebenda vacantibus per eiusdem Guillelmi obitum . . .

Fiat R.

Et quod transeat sine alia lectione. Fiat R.

Datum Avinione VIII. Kalendas Junii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI.tom. 30. fol. 285 v.

CCXXXIII.

1359. június 2. — Nagy Lajos király folyamodványa Arnoldfia Miklós szabolcsi főesperes érdekében. Gergelynek csanádi püspökké történt kinevezésével megüresedett váradi őrkanonoki stallumra és javadalomra ajánlja kinevezésre.

Supplicat . . . Ludovicus rex Ungarie, quatinus sibi in personam dilecti sui capellani Nicolai Arnoldi, archidiaconi de Sabuch,[1]

[1] *Szabolcsi főesperesek :* Brictius 1309—ig. Péter 1309—1320-ig. Dávid 1320—1350-ig. Miklós, Arnold fia 1352—1361-ig. De Monasterio Péter 1361—től. V. ö. Anjoukori okmt. I. 48. 44., 92. 83., 167. 152., 188. 172., 191. 174., 218. 198., 240. 224., 390. 353., 592. 535. — II. 171. 154., — III. 57. 43., 128. 92., 235. 161., 304. 207.,— V. 29. 12., 253. 128., 279. 147., 567. 353., — VI. 486. 304. — Fejér VIII. 1. 520., — VIII. 2. 309., 264. — VIII. 3. 134., 254., 316., 404., 514., 543., 652. — VIII. 4. 255., 351., 399., 520., 524., 597. — IX. 1. 76. (hibás olvasás : Daniel — David helyett), — IX. 2. 260. — IX. 3. 512. — Zichy cs. oklt. II. 538. 402., 607. 455. — III. 405. 290. — Sztáray cs. oklt. I. 58. 47., 119. 70., 137. 74., 171. 91., 383. 229., 388. 234., 390. 236. — Suppl. CCXCVII. — V. ö. még CCCXXXVII., CCCCXXXVIII., CDXIII. — Arnoldfia Miklós nem foglalhatta el a váradi őrkanonoki stallumot. 1366. június 23-án kelt kérvény — CDXIII. és Rat. Collect. Polon. 1372—5. f. 88. szintén ezt bizonyítja. — Erzsébet királyné fentidézett kérvénye után bizonyos, ahogyan ezt Bunyitay is megállapítja, hogy Arnoldfia Miklós *pozsonyi* kanonok (1390.) más személy. V. ö. Rimely, Cap. E. Poson. 253 l. (legitur adhuc 1394.) — Viszont Jánosfia Miklós (dictus Alexander), aki fentiek szerint nem érhette el a szabolcsi főeperességet, időközben váradi — amint a suppl.-ból kiolvasható : székesegyházi — főesperes lett, emellett már régebben egri kanonok is volt. 1366. június 23-án, amikor Arnoldfia Miklós régen meghalt, már nem a szabolcsi főesperességre törekedett, hanem a váradi őrkanonokságra, melyre a pápa ki is nevezte. A Rationes coll. fol. 56. 88. szerint — l. Bunyitaynál II. 100.— az őrkanonoki stallum mégis üresedésben maradt. Ugyancsak Bunyitay 101. l. ezt írja : «1368. Miklós, Sándorfia (ez hibás, helyesen dictus Alexander !) klerikus kanonok. V. Orbán pápa előlépteti az őrkanonokságra, de mintha sorsa lett volna e kanonokságnak, hogy gazdája ne akadjon : üresen maradt az most is, mert a kinevezett megházasodott. «Rat. Collect. Polon. 1372—5. fol. 88. — Nagyszebeni városi ltár : U. II. 378.» — Miklós útjában

specialem gratiam facientes, canonicatum et prebendam ac custodiam Varadiensis ecclesie, qui vacare speratur per promotionem domini Gregorii[1] electi Cenadiensis et munus consecrationis impendendum eidem, conferendos dicto Nicolao donationi apostolice dignemini reservare. Non obstante, quod idem Nicolaus in Posnaviensi et in dicta Agriensi ecclesiis canonicatus et prebendas, ac archidiaconatum de Sabuch in eadem Agriensi ecclesia noscitur obtinere, quem archidiaconatum paratus est dimittere . . .

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 66.

CCXXXIV.

1359. június 2. — A király a CCXXXIII. kérvény szerint megüresedő szabolcsi főesperességre Sándor Miklóst ajánlja kinevezésre.

Item dignetur . . . Nicolao Johannis dicti Alexandri[2] similem facere gratiam ut prefertur de archidiaconatu de Sabuch supradicto, curam animarum habentem, quem . . . predicto Nicolao conferendum . . . reservantes . . .

Fiat G. Et quod transeat etc. Fiat G.

Datum Avinione IIII. Nonas Junii anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 66.

tehát mi sem állott, hogy 1366-ban az őrkanonoki stallumot elfoglalja, neki azonban nem tetszett az egyházi pálya és beiktatását nem szorgalmazta. Két év multán egy új kérvénnyel és új kinevezéssel biztosította e stallumhoz való jogát, azután pedig — megházasodott ! Még ugyanazon évben Tamásfia Mihályt nevezte ki a pápa váradi őrkanonokká.

[1] *Thomas* Pancratii de Telegd de genere Csanád, 1350—1358-ig csanádi püspök, — 1358. augusztus 25-én kalocsai érsek lett és december 19 én megkapta a pal iumot. — V. ö. CDXXIV. Eubel I. pag. 204. (de Kapolya). Theiner II. 36. 65. — Utóda a csanádi püspökségben *Gergelv* váradi őrkanonok. 1359. május 7-én még Váradon volt. 1359. október 23-án megkapta az engedélyt, hogy püspökké szenteltesse magát. — Theiner II. 45. 81. — 1360. július 28-án már *Bebek Domonkos* a csanádi püspök. Reg. Av. Innoc. VI. t. 27. f. 166. V. ö. LXXXI., CCXL. — Zichy cs. oklt. III. 56. 37., 127. 81. — Károlyi cs. oklt. I. 214. 127., 234. 147. — Kropf Lajos, Adalék Kálmán győri püspök életéhez, Századok 1898. (XXXII.) 497. l. — összetéveszti őt Györgyfia Gergely püspökkel.

[2] Olv. a CCXXXIII. kérvény jegyezetét, a CCCXXXVIII. sz. rezervációt és V. Orbán CDXIII. sz. suppl. — Bunyitay II. 100., 101.

CCXXXV.

1359. június 8. — Schomsteini Wigandus zágrábi kanonok utólagos fölmentése a rezidencia kötelezettsége alól.

Significat . . . Ludovicus rex Ungarie, quod cum Wigandus Merchlini de Schomstein, diaconus Aquilegensis diocesis, parrochialem ecclesiam s. Marie in Gurkveld, dicte diocesis, fuisset canonice assecutus, obtenta a suo diocesano licentia, quod ratione studii per tres annos non teneretur in presbiterum ordinari, quod videlicet studium propter servicia suorum dominorum, quorum notarius erat et est, ad que ipse tenebatur, extitit impeditus, et sic predictam ecclesiam per tres annos et amplius possedit et possidet pacifice et quiete in presbiterum non ordinatus, fructus percipiens de eadem. Quare supplicat . . . quatinus omnem infamie et inhabilitatis notam . . . abolentes . . . sibi de dicta ecclesia de novo dignemini providere, non obstante, quod Sanctitas Vestra predicto Wigando de canonicatu sub expectatione prebende in ecclesia Zagrabiensi providit . . .

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 9 .

CCXXXVI.

1359. június 8. — Barsi Jakabfia Mihály kinevezett barsi főesperes ezt a javadalmat nem foglalhatta el. VI. Ince pápa a király kérésére kárpótlásul az esztergomi egyházmegyében rezerváció útján káptalani méltóságot vagy egyházmegyei hivatalt biztosít részére.

Item significat . . . quod alias eadem Sanctitas ad sui instantiam Michaeli Jacobi de Bors, Strigoniensis diocesis, suo capellano dilecto, de archidiaconatu Borsiensi in ecclesia Strigoniensi, que tunc credebatur vacare, cum non vacaret, providit,[1] ex qua provisione nullum commodum reportavit, sed magis inde graves labores subiit et expensas, unde supplicat idem rex, quatinus . . . huiusmodi gratiam inutilem compensantes, eidem Michaeli de dignitate etc. . . . in dicta ecclesia Strigoniensi, vacante vel vacatura . . . mandare dignemini provideri . . . non obstantibus,

[1] 1353. augusztus 17. — v. ö. LXI. — Akkor már Jánoki Demeter volt a barsi főesperes, aki 1352. január 15-én neveztetett ki és a főesperességet tényleg el is foglalta. — V. ö. pl. 1356. Anjoukori okmt. VI. 460. 296. — Suppl. I. p. I. pag. 179—80.

quod idem Michael canonicatus et prebendas in Nitriensi et in Albaregali ecclesiis, Wesprimiensis diocesis, obtinet ...
Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 95.

CCXXXVII.

1359. június 8. — A király Henrik részére egy külföldi kanonokságot kér.

Item supplicat, quatinus dilecto suo Henrico quondam Herberdi de Poiwein, Aquilegensis[1] diocesis, indulgentes de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Brixiensis dignemini providere ...
Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 95.

CCXXXVIII.

1359. június 8. — A budai Mária-templom szent István-oltárának búcsu.

Item supplicat, quatinus ad altare sancti regis Stephani in ecclesia beate Marie in Buda, Wesprimiensis diocesis, indulgentiam concedere dignemini omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad dictum altare manus suas porrexerint adiutrices ...
(Fiat G.?)[2]
Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis VI. Idus Junii anno septimo. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 95.

CCXXXIX.

1359. június 30. — Vilmos, a királyi kápolna főnöke Mencseli Jakabfia János veszprémi klerikust, egy esztergomi kanonoki stallumra ajánlja kinevezésre.

Supplicat ... Willelmus, comes capelle ... Ludovici regis Ungarie, quatinus sibi in personam dilecti sui Johannis Jacobi de Monichhel,[3] clerici Wesprimiensis diocesis, specialem gratiam

[1] Aquilegensis dioecesis, Aquileia, in Istria — patriarcha.
[2] Hiányzik. — Ecclesia parochialis BMV. (Alba Ecclesia) de castro (monte, promontorio) Budensi, — Mon. Vespr. II. 10., 105., 106., 129., 321., 375., 383.
[3] Monichhel, Menichel = Mencsel, Nagy-Vázsonytól délre, a Vásony (Vasun) nemzetség (Buzafia Móric) ősi birtoka, — v. ö. Karácsonyi MN. III. 132—3. ll., Mon. Vespr. II. 66., 73. — Pl. Knauz im. II. 749. 856.: Valentinus

facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Strigoniensis, eidem Johanni dignemini providere...

Fiat G.

Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis II. Kalendas Julii anno septimo. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 117.

CCXL.

1359. július 14. — Kambium Coppenbachi Vilmos csázmai és Treutel István egri prépost között.

Pater Sanctissime, cum nuper devoti vestri Guillelmus Petri[1] per procuratorem suum Chasmensis, Zagrabiensis diocesis, et

canon. Strig., frater carnalis nobilis domine Gyung, relictae comitis Mauritii filii Buza de Menchel.

[1] *Egri prépostok:* István — 1304-ig. — Péter, de genere Rozwad — 1306—1331. — Miklós, Fülöp fia a Türje nemz. Szentgiróti ágából 1332—1349. — Bebek Domonkos, Domonkos fia az Ákos nemzetségből, csetneki ág — *bullás*, 1349. — Két évi széküresedés. — László, Jánoki Tamás fia, a Hunt-Páznán nemzetségből 1352—1357. — László, Jánosfia — 1358. *bullás.* — István, Treutel Miklós fia — 1358—9. — Coppenbachi Vilmos, Henrik fia — 1359—60. — Piacenzai János (de Surdis) — 1361—1363. — Demeter — 1363—1364. V. ö. Anjoukori okmt. I. 90. 82., 92. 83., 142. 132., 188. 172., 246. 227., 492. 444., II. 58. 49., 111. 110., 233. 212., III. 235. 161., 304. 207., V. 29. 12., 253. 128., 279. 147., VI. 6. 5., 217. 135., 485. 304. — Fejér VIII. 1. 552. — VIII. 2. 264., 308., 586., — VIII.3. 253., 316., 404., 513., 543., 652., 745. — VIII. 4. 255., 351., 399., 520., 524., 597. — IX. 1. 76., 786. — IX. 2. 425. — Zichy cs. oklt. I. 291. 310. — II. 538. 402. — Knauz Mon. Strig. II. 621. 686. — Suppl. I. az Index szerint. — Vilmos csak egy évig maradt meg egri prépostnak, 1360-ban már postulatus episcopus Quinqueeccl. — V. ö. Koller III. 69 köv. ll., ahol ezt tapogatózva és a valószinűségek egybevetésével állapítja meg, mert «egri prépostságának semmi nyoma». Ennek ellenében v. ö. pl. Zichy cs. oklt. III. 157. 106., 161 111. stb., de különben fenti suppl. és VI. Ince suppl. t. 28. fol. 112 v., a magyar egyh. javad. adom. lajstromában: Johanni de Surdis prepositura ecclesie Agariensis (sic) reservatur, conferenda, cum vacabit per munus consecrationis domini Guillelmi electi Quinqueecclesiensis. II. Nonas Februarii (anno nono) v. ö. CCLXXXVIII., CCCLVIII. — minden további kétséget kizár. — Az is bizonyos, hogy fenti kérvény tévesen mondja Vilmos atyjának *Pétert.* — A X., XCII., CXXXVIII., — különösen ez utóbbi kérvény kizárja, hogy más személyről volna szó, mint Henrikfia Vilmosról, aki Nagy Lajos káplánja, majd titkára és tanácsosa volt és 1358. április 6-án csázmai prépost lett. A vonatkozó kérvény szerint: Guillelmus Henrici de Berzabery (Bergzabern — itt plébános) alias de Coppenbach (Campbach) Spirensis diocesis, — tehát külföldi származású (bajor). V. ö. Bevezető részben is a pécsi püspökök között.

Stephanus Nicolai Treutel[1] per se ipsum Agriensis ecclesiarum prepposituras, quas obtinebant, desiderantes illas ex causis rationabilibus invicem permutare in manibus ... Guillelmi sancte Marie in Cosmedin diaconi Cardinalis, ex causa permutationis huiusmodi resignarint. Quas quidem resignationes idem cardinalis de mandato Sanctitatis Vestre super hoc sibi facto apud apostolicam sedem admisit. Dignetur Sanctitas Vestra Guillelmo de Agriensi et Stephano predictis de Chasmensi preposituris prefatis sic vacantibus providere. Non obstante, quod idem Stephanus in Agriensi, quorum nondum possessionem habet, et Strigoniensis ecclesiis canonicatus et prebendas obtinet ...

Fiat G.

Et sine lectione. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis II. Idus Julii anno septimo. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 136 v.

CCXLI.

1359. július 22. — Vilmos bibornok, esztergomi nagyprépost folyamodványa Istvánfia Imre veszprémi pap érdekében, akinek pécsi kanonoki stallumot kér.

Supplicat ... Guillelmus[2] sancte Marie in Cosmedin diaconus Cardinalis, quatinus Emerico Stephani,[3] presbitero Wesprimiensis diocesis, qui in partibus Ungarie longo tempore fideliter eidem Cardinali servivit, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Quinqueecclesiensis dignemini ... providere ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 112 v.

CCXLII.

1359. július 22. — Ugyanő Jánosfia Pétert zágrábi kanonokságra ajánlja.

Item supplicat idem Cardinalis, quatinus Petro Johannis, clerico Zagrabiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Zagrabiensis dignemini providere ...

[1] V. ö. CXXXVIII. — Györgyfia *Gergely* csázmai prépost 1345-ben csanádi püspök lett, utóda a csázmai prépostságban *Gilétfy László,* Miklós nádor fia (1345—1358.), aki 1358-ban veszprémi püspök lett. *Coppenbachi Vilmos* pedig 1358. április 8-án neveztetett ki.

[2] De Judicis, — v. ö. IX., LX. — Suppl. I. p. I. pag. 178—9.

[3] V. ö. CCCLXXXIV.

Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis XI. Kalendas Augusti anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 112 v.

CCXLIII.

1359. november 12. — Vilmos bibornok, esztergomi nagyprépostnak Darabos Tamás kalocsai lector, titeli kanonok és erdődi plebános érdekében írt kérvénye. Még egy csanádi kanonoki javadalmat kér részére.

Supplicat ... Guillelmus Sancte Marie in Cosmedin diaconus Cardinalis, quatinus sibi specialem gratiam facientes in personam magistri Thome Darabous,[1] presbiteri, dilecti vicarii sui in partibus Ungarie, de canonicatu et prebenda ecclesie Chanadiensis, vacante per obitum Johannis Petri,[2] extra Romanam Curiam defuncti, qui tanto tempore vacarunt, quod collatio est ad sedem apostolicam legitime devoluta, eidem Thome dignemini providere. Non obstante, quod in ecclesia Titulensi, Colocensis diocesis, canonicatum et prebendam cum lectoratu,[3] scolastria nuncupato, et parrochialem ecclesiam sancti Stephani Regis de Erdeud,[4] Quinqueecclesiensis diocesis, noscitur obtinere ...

[1] 1352. május 21-én De Judicis Vilmos bibornok kérvényében : ... magistro *Thome Dorvos* canonico Titulensi ... de canonicatu, prebenda et lectoratu Colocensi ... (dignem. provid.) — Suppl. I. p. II. 237. 493. — VI. Ince pápa suppl. tom. 28. fol 111 v., a magyar egyh. javadalm. adom. lajstromában szintén : *Thomas Darabous presbiter.* — Kétségtelen, hogy egy és ugyanazon személyről van szó, kétségtelen az is, hogy *titeli kanonok és kalocsai olvasókanonok* volt. VI. Kelemen pápa ugyanis oly föltétellel adományozta Vilmos bibornoknak az esztergomi nagyprépostságot, hogy több addig birt magyarországi javadalomról egyidejüleg lemondani tartozik. E javadalmak között találjuk a kalocsai lectoratust, — v. ö. Suppl. I. p. II. 215. 444. — és amikor a bibornok elfoglalván a prépostságot, az általa letett hivatalok és javadalmak betöltésére előterjesztést tesz a pápának, Tamást a kalocsai olvasókanonoki stallumra ajánlotta. — V. ö. CCCXLII.

[2] V. ö. CCCLXII.

[3] Helyesen Colocensis, v. ö. 1. jegyzet.

[4] A pécsi püspökség asszuágyi főesperesi kerületében és Valkó megyében volt Erdőd nevű plébánia. Előbbi a Dráva-Duna szögben, utóbbi a mai Erdőd vagy Erdut, Eszéktől keletre, Verőcze m., a Duna mellett. — V. ö., Csánki MTF. II. 282. — és Kőrösm. a XV. sz.-ban, 92. — *Ez utóbbiról van a kérvényben szó.* Ez az Erdőd vámjával és erősségével a titeli prépostságé volt

Fiat G.
Et sine alia lectione. Fiat G.
Datum Avinione II. Idus Novembris anno septimo.
Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 212.

CCXLIV.

1359. november 17. — Kérvény Miklósfia Sándor patai főesperes utólagos megerősitéséért.

Item collationem et provisionem per episcopum Agriensem de archidiaconatu de Patha[1] in ecclesia Agriensi, vacante per obitum ultimi archidiaconi eiusdem, factas Alexandro Nicolai, et omnia inde secuta dignemini confirmare vel sibi de novo providere. Non obstante, quod in Strigoniensi et Agriensi ecclesiis canonicatus et prebendas noscitur obtinere...
Fiat G. Et sine alia lectione. Fiat G.
Datum Avinione XV. Kalendas Decembris anno septimo.
Inter «*Comfirmationes communes*».
Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 224.

CCXLV.

1359. november 18. — Az egri székesegyház ker. szent János oltárának javadalma az egyik kanonoki stallumhoz volt kapcsolva. Az egri

plebániajavadalma valószinűleg együtt járt az egyik kanonoki stallummal. Fenti kérvény dátumát néhány nappal megelőzőleg, november 5-én VI. Ince pápa *az erdődi szent István plebániatemplomnak* búcsut engedélyezett. A bullát Koller, Historia Episcopatus Quinqueecclesiensis, III. 68—9. leközli, a jegyzetben azonban az 1332—7. pápai tizedjegyzékre támaszkodva az asszuágyi esperesi kerület Erdőd helységével téveszti össze. — Világos, hogy fenti kérvény és a búcsut engedélyező bulla összefüggnek.

[1] *Patai főesperesek: János* 1347-ig. — *László* (dictus (Katho) 1348—1352. —*Miklós*, Antal fia 1353—1355. —*Sándor*, Miklósfia 1356-tól. (1360-ban még élt.) — *Miklós* — 1364., 1365., 1367. — *János* — 1370. 1371 július-ban utolszor. — *György* 1371. dec.-ben először. 1378-ig. — *Márk* — 1378. — *Péter* — 1383. — V. ö. CCXCIV. — Theiner I. 813. 1245. — Anjoukori okmt. III. 235. 161., 375. 255. — V. 29. 12., 253. 128., 279. 147., — VI. 486. 304 — Fejér VIII. 3. 745., VIII. 4. 351., 399., 520., 524., 597. — IX. 1. 76. — IX. 2. 519., 716. — IX. 3. 512. — IX. 4. 535. — IX. 5. 177., 283., 302. — Károlyi cs. oklt. I. 285. 185., 438. 214. — Sztáray cs. oklt. I. 337. 190., 383. 229., 388. 234. — Zichy cs. oklt. III. 405. 290., IV. 258. 217.

püspök Gergelyfia Elek egri kanonokot nevezte ki ez oltár igazgatójává, — ehhez pápai megerősítés.

Item collationem et provisionem de magistratu altaris b. Johannis Baptiste, siti in ecclesia Agriensi, consueti canonicis ipsius ecclesie in perpetuum beneficium assignari, auctoritate ordinaria factas Alexio Gregorii,[1] quod pacifice tenet et possidet . . confirmare seu . . . de novo providere . . . Non obstante, quod canonicatum et prebendam in dicta ecclesia Agriensi noscitur obtinere . . .

Fiat G. Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione XIIII. Kalendas Decembris anno septimo.

Inter «*Confirmationes communes.*»

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 231 v.

CCXLVI.

1359. november 18. — Istvánfia Péter trencséni főesperes, e hivatalban és javadalomban pápai megerősítésért folyamodik.

Item collationem et provisionem de archidiaconatu Trinchiniensi in ecclesia Nitriensi, auctoritate ordinaria factas Petro Stephani,[2] vacante per obitum ultimi archidiaconi[3] eiusdem, qui extra curiam Romanam obiit, quem pacifice tenet et possidet . . . dignemini comfirmare seu de novo providere . . . Non obstante, quod in eadem ecclesia canonicatum et prebendam obtinet, et quod super officium b. Marie in ecclesia Strigoniensi in Palacio apostolico noscitur litigare . . .

Fiat G.

Datum Avinione XIIII. Kalendas Decembris anno septimo.

Inter «*Confirmationes communes.*»

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 233 v.

CCXLVII.

1359. november 18. — A pápa megerősíti Iváncsfi Jánosfia Imre

[1] Kinevezése 1358. június 4-én kelt. — v. ö. CLIII. — Pécsi klerikus: CXI. — pécsi kanonok: CIL. — V. ö. még: CCCXXIX., CCCXLIV.

[2] Lásd Suppl. I. p. I. pag. Pro domo: 220—1. — V. ö. e kötetben XXXIII., tehát már 1353-ban trencséni főesperes, — CCCXLV.

[3] Istvánfia János, lásd u. o.

egri kanonokot néhány egeregyházmegyei tizednegyednek haszonélvezetében.

Item collationem et provisionem de Quartis villarum[1] Belch,[2] Vadaz[3] inferioris, Kuzepnenti,[4] Nogida,[5] Zakal,[6] Nadasd,[7]

[1] 1347. szeptember 14-én kelt kérvényben: Vadas, Nagida, Kusapumuthi (sic), Satolla, Satollapuspatacha, Sumus, Nádasd, — v. ö. Suppl. I. p. II. 178. 362. — e kötetben: CCCXLVI.

[2] Belch = a zemplénmegyei Bölcs-csel (Külső-Bőcs, l. lejebb: Bulch) szemközt fekvő *Belső-Bőcs*, a XIV. században abaujmegyei község. — Kevesebb valószinűséggel gondolhatunk *Bölzse*-re: Sziget-, Sándor-, Kápolnás-Bölzse falvak és *Kánya-Bölzse* puszta, Nagyidától kd. — V. ö. Csánki MTF. I. 203.

[3] Vadaz inferior = Vadász, v. ö. Suppl. I. p. I. pag. 208.

[4] Kuzepnenti, — 1347-ben Kusapumuthinak írva, ez irás szerint az első kötetben nem tudtam az elferdített név után a helység valódi nevére rájönni. Igy azonban már kétségtelen, hogy az abaujmegyei *Közép-Németi*-ről van szó. — 1319. augusztus 12.: Márton egri püspök a középnémeti remeték szent László kápolnájának, melyben szent László király ereklyéjét őrzik, negyven napos búcsut engedélyez. —... ad reverentiam reliquiarum b. regis Ladislai... capelle eiusdem regis Ladislai in heremitario prope kuzepnemthy in solitudine constructe, ubi heremite sunt deo famulantes... OL. k. o. Paulin. Hernad. l. — Többet tudunk meg erről egy 1320. jan. 3-án kelt okmányból, melyben Tamás esztergomi érsek Márton egri püspök fenti búcsulevelét átírja:... vir religiosus frater Egidius heremita de ordine s. Augustini, in capella ad honorem b. regis Ladislai, in insula aque Harnad vocate, circa villam kuzepnemty in Comitatu Abawywar existentis, et per eundem fratrem Egidium heremitam, nomine eiusdem s. Regis Ladislay... de novo constructe, permanens, ad nostram accedens presentiam, exhibuit nobis litteras... in quibus... comperimus... privilegium... Martini... episcopi Agriensis super condonacione indulgenciarum... Et quia ipsa Capella... per eundem fratrem Egidium Heremitam, cum propria sua pecunia... de novo sit parata seu edificata, sed ipsam reliquiam eiusdem s. Regis Ladislai, Costam, seu articulum medium unius digiti sui, nobis per ipsum fratrem Egidium heremitam, in forma ostensam, a venerabili patre, domino Emerico quondam Episcopo Waradiensi... in villa Calide aque causaliter amissam, idem frater Egidius heremita... invenisset, et nunc, cum eadem, ipsam capellam perpetualiter donasset stb. — Ered. OL. kincst. o. Paulin. Hernad. l. — Mindkét okmányt leközli Anjouk. okmtár, I. 351. 477., 540. 489. — Knauz, im. II. 769. 879. — Középnémeti a XIV. sz. első felében is jelentékeny hely volt, 1324-ben a megye gyűlését is ott tartotta. A XV. sz. első felében 71 portát számlált, akkor a perényiek birtoka. — V. ö. még Csánki MTF. I. 213—4.

[5] Nogida = Nagyida. } V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 208. és p. II. 178. 362.

[6] Zakal = Szakál. }

[7] *Nádasd*, Abauj m., a Hernád m. — nem Nádaska, v. ö. Suppl. I. p. II. 178. 362.

Sumus,[1] Lagispatak,[2] Zakala,[3] et de Bulch,[4] in ecclesia Agriensi consuetis uni canonicorum ipsius ecclesie in perpetuum beneficium assignari, per episcopum Agriensem factas Emerico Johannis Ivache,[5] vacantibus per liberam resignationem de ipsis in manibus domini episcopi per Dominicum Nicolay,[6] in eadem ecclesia archidiaconi ... Non obstante, quod canonicatum et prebendam in eadem ecclesia obtinet ...

Fiat G.

Datum Avinione XIIII. Kalendas Decembris anno septimo.

Inter «*Confirmationes communes.*»
Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 236 v.

CCXLVIII.

1359. november 22. — A győri püspök Brünni Jodacus halála után a győregyházmegyei vasvári prépostságot Istvánfia János győri kanonoknak, komáromi főesperesnek adományozta. Pápai megerősítés.

Significat ... Johannes Stephani,[7] quod olim prepositura ecclesie collegiate sancti Michaelis Archangeli de Ferreo Castro,

[1] Sumus = Somos, Eperjestől délre, Lapispataktól északra, — v. ö. u. o.
[2] Lagispatak = Lapispatak. } V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 208. és p. II.
[3] Zakala = Szakalya. } 178. 362.
[4] Bulch = Bölcs, Zemplén m., a mai Külső-Bőcs, Ónodtól ék., a Hernád balpart. — Csánki, MTF. I. 344. — V. ö. pl. az ólnodi Czudaroknál, 1352: Simon dictus Zudor filius Dominici filius Dionysii de Bulch, — Petrus dictus Zudor, filius Dominici de Bulch. — Anjouk. okmtár V. 541. 333., 542. 334.
[5] Bár az adatok elégtelenek, hogy nemzetségét föltétlen határozottsággal meg lehessen állapitani, mégis valószinű, hogy a *Zovárd* nemzetség *Fugyi* ágának sarja. — Karácsonyi, MN. 3. 156. :

Iváncs
János
Miklós László — egy harmadik testvér lehetne *Imre egri kanonok. A család Abaujmegyében Ináncson birtokos volt.*

[6] Abaujvári főesperes. — E tizednegyedek élvezetében elődei : Vásári Miklós esztergomi érsek 1348-ig, 1348—1353. Pankotai András főesperes.
[7] Fr. Vitus nyitrai püspök unokaöccse, v. ö. Suppl. I. p. II. 47. 86. — 1377. április 27-én magister ecclarum s. Trin. de Cal. Aquis in Buda, Vespr. d., et s. Stephani regis prope Strig. — Reg. Avin. t. 202. fol. 384. — A bulla Mon. Eccl. Jaur. (sajtó alatt) leközölve. — Itt csak arról van szó, hogy győri kanonok. — V. ö. még CCCXLVII.

Jauriensis diocesis, per obitum quondam Jodoci,[1] qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, vacante et ad collationem Episcopi Jauriensis spectante, dictus episcopus prepossituram ipsam sic vacantem dicto Johanni, archidiacono Kamarunensi et canonico prebendato in ecclesia Jauriensi,[2] auctoritate ordinaria per suas litteras contulit et providit de illa, cuius collationis vigore dictus Johannes per canonicos eiusdem ecclesie in prepositum ipsius ecclesie concorditer est receptus, ipsamque pacifice extitit adeptus et quiete. Humiliter supplicat dictus Johannes, quatinus collationem et provisionem huiusmodi ... dignemini ... confirmare vel sibi de novo providere de eadem ...

Fiat nisi alteri fuerit ius quesitum G.

Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione X. Kalendas Decembris anno septimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 30. fol. 243.

CCIL.

1360. március 10. — A király orvosának és másoknak a szokásos gyóntatói kegyelem.

Supplicat ... Heydenricus dictus Lippia, magister in artibus, approbatus in medicina, phisicus illustrissimi principis domini Regis Ungarie, quatinus sibi et Johanni dicto de Lippia, fratri suo, presbitero, et sex aliis personis in cancellaria S. V. nominandis, dignemini concedere absolutionem plenarium omnium peccatorum semel tantum in articulo mortis. Fiat G.

Datum Avinione VI. Idus Marcii anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 48 v.

CCL.

1360. március 24. — A királyi pár és a fehérvári káptalan kérvénye Péter volt veszprémi, választott székesfehérvári prépost megerősítéséért.

Significant ... Lodovycus rex Ungarie, et Elizabet regina Ungarie, ac capitulum ecclesie beate Marie Alberegalis, Wespri-

[1] *Vasvári pépostok:* András 1352-ig. — Brünni Péter, Berthold fia, 1352—1357. — Brünni Jodacus, 1357—1359. — Istvánfia János, 1359-től. — 1397. július 1-én Zambó Mihály halálával üresedett meg a vasvári prépostság, akkor Lászlófia Tamás egri prépost neveztetett ki. V. ö. LXII., XCI., CXXIX., CCCX. — Suppl. I. p. II. 246., 519. — Mon. Vat. Hung. I. pag. 22.

[2] 1344. február 13. — Suppl. I. p. II. 47. 86.

miensis diocesis, Ecclesie Romane immediate subiecte, quod ipsa ecclesia sive prepositura ipsius ecclesie vacans per mortem Thactamerii, eiusdem ecclesie ultimi prepositi, qui in partibus diem clausit extremum, prefatum capitulum per viam compromissi ad electionem processerint, et commissarii eorum unanimiter et concorditer elegerunt Petrum prepositum Vesprimiensem[1] in prepositum dicte ecclesie Alberegalis, et post ipsam electionem publicatam totum capitulum ipsam electionem approbarunt et singulares ipsius persone eam propria manuum subscriptione et sigillorum ipsius capituli ac eorum sigillis propriis et specialibus roborarunt. Quare supplicant, quatinus dictam electionem confirmare dignemini, vel dictam preposituram sic vacantem, que ibidem dignitas curata et principalis existit, eidem, cum sit absens et in servicio continuo regis et regine predictorum, conferre et de eadem providere... Non obstante, quod idem Petrus canonicatum et prebendam ac preposituram Vesprimiensis predicte obtineat...[2]

Fiat nisi alteri fuerit ius quesitum. G.

Sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione IX. Kalendas Aprilis anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 68 v.

CCLI.

1360. április 20. — Erzsébet királyné folyamodványa búcsuért a visegrádi Mária-plébániatemplomban az Oltáriszentség tiszteletére állított oltárnak.

Significat... Elizabeth regina Ungarie, quod cum propter nimiam pestilentiam regni Ungarie in oppido Wyssegrad, in

[1] A Suppl. I. kötetében, p. I. pag. 242,. összetévesztettem a *veszprémi székesegyházi* és *a veszprém-vári Mindenszentekről nevezett prépostságot.* Itt alkalmam van az ott közölteket helyesbbíteni: *Veszprémi székesegyházi prépostok:* János, 1353-ig. — Suppl. XXII. — Lászlófia Péter, 1353-tól, — ő a fenti kérvényben említett és választott fehérvári prépost, — v. ö. Pl. Mon. Vespr. II. pag. 137. — Esztergomi kanonok, XXII., CCCXLVIII. — János, volt kői prépost — 1360-tól. — V. ö. 1360. május 20-án kelt kérvényét. *A veszprémi-vári Mindenszentekről nev. egyház prépostja:* Dorozsma nb. Dezsőfia Péter. — V. ö. Suppl. I. p. I. pag. 242., azzal a javítással, hogy 1360-ban nem ő, hanem Lászlófia Péter lett a fehérvári prépost. *Fehérvári prépostok:* Thatamerius — 1331—1360. — V. ö. CCCXLVIII. Suppl. I. p. I. pag. 249. Lászlófia Péter — 1360-tól. — CCCXLVIII.

[2] A kérvény csaknem szóról-szóra megismételve CCLXIII., ahol a király az új veszprémi prépost kinevezéséről gondoskodik.

loco habitationis ipsius, in ecclesia beate Marie,[1] Wesprimiensis diocesis, sit altare quoddam in honorem beatissimi corporis Jesu Christi constructum et dotatum, ut igitur a Christifidelibus idem altare congruis honoribus veneretur ... supplicat, quatinus omnibus et singulis dictum altare ... visitantibus unum annum et XL dies de indulgentia concedere dignemini ut in forma.

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 82.

CCLII.

1360. április 20. — Káplánja, Henrik részére egy pozsonyi kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus dilecto speciali nuncio suo, Henrico Herdegein, presbitero Nuemburgensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Posoniensis, Strigoniensis diocesis, dignemini providere cum clausulis oportunis.

Fiat G.

Datum Avinione XII. Kalendas Maii anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 82.

CCLIII.

1360. április 20. — Frankói Miklós érseknek unokaöccse, Lévai Lőkösfia Tamás érdekében írt és csonkán maradt kérvénye.

Supplicat ... N(icolaus)[2] archiepiscopus Strigoniensis, quatinus cum dilecto nepote suo, Thoma filio Leukus de

[1] Ecclesia parochialis BMV. in Wissegrado,— 1337. V. ö. Mon. Vespr. II. 90.

[2] Vásári Miklós utóda, 1350—1356. zágrábi püspök, 1356. augusztus 4-től 1358. október 8-ig kalocsai érsek. — Wertner Mór, Az esztergomi érsekek családi történetéhez (Turul, 1912. (XXX. 3. 115 köv. 11.) című értekezésében V. Miklós családi származásának kutatásában összegyűjtötte az addig napfényre került és Miklósra vonatkozó okmányokat. E kutatás eredményeképen megállapítja, hogy a *Frankoi* (Franklo) előnév nem illeti meg, a *Keszei* előnévben pedig szintén sem családi, sem valódi vezetéknevét nem fogadhatja el, — viszont a rendelkezésre állott *két* okmány alapján azt kívánja, hogy nagyobb *valószinüséggel* és *egyelőre Lévai*-nak nevezzük őt. — Ezzel szemben azt kell hangsulyoznom, hogy az ilyen — többé-kevésbbé önkényes — névváltoztatásokkal csak a zavart fokozzuk. Mert ennek eredményeképen minden új tud. munka vagy értekezés más és más néven fogja egy és ugyanazt

Lewa,[1] Strigoniensis diocesis, quintum decimum etatis sue annum vel circiter attingente etc.[2]

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 83 v.

CCLIV.

1360. április 20. — Ugyanő fölhatalmazást kér, hogy irregularitas alól föloldozhasson.

Item supplicat idem archiepiscopus, quatinus cum triginta personis sue ecclesie ac diocesis Strigoniensis, qui maculam irregularitatis iuxta canonem «Si quis suadente» incurrerunt, valeat dispensare, cum propter viarum discrimina grave sit sedem apostolicum visitare...

Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 83 v.

a személyt nevezni, anélkül, hogy a különböző elnevezéseknek valóban reális értékük volna. Wertner ezen megállapításaival — valamint más hasonló megállapításaival — csak közelebb jutunk egy történelmi személy családi viszonyainak megismeréséhez és új adatokat kapunk a továbbkutatáshoz, de a célt még nem értük el velük. Tudjuk, hogy egy és ugyanazon nemzetségnek különböző kiágazásai — még testvérek is — birtokaik után más és más vezetéknevet használnak. És helytelen volna — így tesz ez esetben Wertner — pl. az Aba nemzetségnél *györkei*-nek nevezni csupán valószinűséggel és egyelőre a szintén Aba nb. Borh I. Bodon unokáját Miklóst, csupán azért, mert néhány okmányban — a középkor nyelve szerint — neposának vagy proximusának nevezi a Györkeyek valamelyik vagy több tagját. Úgy hiszem, hogy az a helyes, ha ilyen kutatások eredményét egyelőre a keresztnév mellett zárójelben használjuk. Ez nem fog határozott és végleges elnevezésnek tetszeni, amit egy véletlenül mapfényre kerülő okmány alapján esetleg már másnap visszavonhatunk, — viszont ez elég határozott útmutatás lesz a továbbkutatónak. — A CCCXCVIII. suppl. után kétségtelen, hogy István nyitrai püspök és Miklós érsek vérrokonok voltak. István püspökről Wertner azonban megállapítja, hogy a *Frankói* előnév illeti meg. Fenti vérrokonság alapján és mert kétségtelen adataink egyáltalán nincsenek, hogy Miklós érseket nem illetné meg ugyanazon előnév, semhogy új előnévvel csak a zavart növeljük, azt hiszem, hogy a leghelyesebb, hogy Miklós érseknek is meghagyjuk régi, *Frankói* előnevét, míg a véglegest minden kétséget kizáróan nem sikerül megállapitani. — Életrajza *(Keszei Miklós)*, Pór Antaltól jelent meg, 1904.

[1] V. ö. Wertner fentidézett értekezését, — tovább: LXXII. és Suppl. I. p. II. 241. 502. 503.

[2] A kérvénynek nincsen folytatása, sem záradéka.

CCLV.

1360. április 20. — Kont Miklós nádor folyamodványa búcsuért visegrádi palotájának szent Magdolna-kápolnája részére.

Item supplicat ... Nicolaus Kont, regni Ungarie Palatinus et iudex Cumanorum, quatinus omnibus et singulis capellam beate Marie Magdalene, in ipsius comitis hospicio in Wyssegrad, Wesprimiensis dioceis ... visitantibus, unum annum et XL dies de indulgentia concedere dignemini ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 83 v.

CCLVI.

1360. április 20. — Kont Miklós nádor folyamodványa búcsuért egyik birtokán szent István király tiszteletére épített templom részére.

Item supplicat idem comes, quatinus consimilem ... indulgentiam facientes omnibus ... ecclesiam per dictum Nicolaum comitem in suo oppido Pestheu[1] nuncupato, noviter extructam ... et s. Stephani regis, cuius vocabulo insignita existit, concedere dignemini ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 83 v.

CCLVII.

1360. április 20. — Többeknek a szokott gyóntatói kegyelmet kéri.

Item dignetur ... concedere decem personis in cancellaria ... nominandis, absolutionem plenariam in mortis articulo ...

Fiat G.

Datum Avinione XII. Kalendas Maii anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 83 v.

CCLVIII.

1360. április 23. — Péter bosnya püspök folyamodványa káplánja, Mihályfia Bertalan bosnya őrkanonok érdekében. Egy pécsi kanonoki javadalmat kér részére.

Supplicat ... Petrus[2] episcopus Boznensis,[3] quatinus dilecto suo capellano Bartholomeo Michaelis, de canonicatu suo expecta-

[1] A bácsmegyei Pesth, az Ujlakiak birtoka, — v. ö. Csánki im. II. 138.
[2] Előbb bosnya őrkanonok volt, — 1356-ban ugyanott püspök.
[3] *Bosnya püspökök :* Péter, o. Praed. 1317—1333. — Lőrinc, Lóránd fia, bosnya kanonok, — 1336—1348 (?). — Boniohannes de Campello Firmanus,

tione prebende, nec non dignitatis etc. . . . in ecclesia Quinqueecclesiensi, dignemini misericorditer providere. Non obstante, quod canonicatum et prebendam ac officium custodie in ecclesia Boznensi obtinet . . .

Fiat G.

Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione IX. Kalendas Maii anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 81.

CCLIX.

1360. április 29. — Zsegrai Miklós hántai prépost csonka kérvénye.

Significat . . . Nicolaus[1] prepositus Hantensis, capellanus domini regis Ungarie, quod cum ipse etc.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 96.

CCLX.

1360. április 29. — Zsegrai Miklós hántai prépost rokona, Zsegrai Lászlófia Miklós esztergomegyházmegyei klerikus részére egri kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus dilecto consanguineo suo, Nicolao filio Ladislai de Sigra, clerico Strigoniensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Agriensis, dignemini providere . . .[2]

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 96.

CCLXI.

1360. április 29. — A szent Mihályról nevezett hántai prépostsági templomnak búcsu.

Item, quatinus omnibus et singulis visitantibus ecclesiam s. Michaelis Hantensis, Wesprimiensis diocesis . . . unum annum et unam quadragenam de indulgenciis concedere dignemini . . [3]

aradi főesperes 1348—1349. — Peregrinus de Saxonia o. Min. professor 1349—1356. — Péter bosnya éneklőkanonok 1356—1376. — Domonkos o. Praed., 1376-tól. — V. ö. Eubel I. Epi Bosn., Th. I. 608. 908., 768. 1161. — Suppl. I. p. I. 329—30.

[1] Nicolaus Nicolai de Zsegra. — V. ö. LVIII. CLXIX—CLXX.
[2] V. ö. CLXX. jegyzet. [3] A bulla Mon. Vespr. II. 188. 224.

Fiat G.
Sine alia lectione. Fiat G.
Datum Avinione III. Kalendas Maii anno octavo.
Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 96.

CCLXII.

1360. május 12. — Skultéti Konrád nyitrai főesperes Hermannfia Konrád naumburgegyházmegyei klerikus részére boroszlói, esetleg pécsi kanonoki javadalmat kér.

Supplicat ... Conradus,[1] archidiaconus Nitriensis, in ecclesia Strigoniensi, et capellanus ... regis Ungarie, quatinus in personam familiaris sui, Conradi quondam Hermanni de Plaw,[2] clerico Nuemburgensis[3] diocesis, gratiam specialem facientes, eidem de canonicatu sub expectatione prebende in ecclesia Wratislaviensi ... dignemini providere ... vel similem gratiam facientes eidem, ad collationem episcopi Quinqueecclesiensis.[4]
Fiat G.
Sine alia lectione. Fiat G.
Datum apud Villamnovam, Avinionensis diocesis, IIII. Idus Maii anno octavo.
Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 122.

CCLXIII.

1360. május 20. — A királyi pár a veszprémi préposti méltóságra János kői prépostot ajánlja.

Pater Sancte, cum nuper[5] pro parte ... Ludowici regis et Elizabet regine Ungarie et capituli ecclesie beate Marie Albeeregalis, Vesprimiensis diocesis, ecclesie Romane immediate subiecte exposito, quod, ipsa ecclesia sive prepositura ecclesie predicte, vacante per mortem Thactamerii eiusdem ecclesie ultimi prepositi, qui in partibus diem clausit extremum, prefatum capitulum per viam compromissi ad electionem procedentes, commissarii

[1] V. ö. LXI., CCLXV.
[2] CCCXCI: de Plawe.
[3] Naumburg, — v. ö. CCLII.
[4] 1365. szept. 24: rector hospit. s. Barthol., Quinqueeccl. dioec. — CCCXCI.
[5] L. a kérvényt március 24-i kelettel, — CCL., CCCXLVIII.

eorum unanimiter et concorditer elegerunt Petrum prepositum Vesprimiensem, in prepositum dicte ecclesie beate Marie Alberegalis, et post ipsam electionem publicatam, totum capitulum electionem eandem approbarunt, et singulares ipsius persone eam propria manuum subscriptione et sigillorum ipsius capituli et eorum sigillis propriis et specialibus roborarunt. Quam quidem electionem et alia inde secuta eadem Vestra Sanctitas etiam si ibidem principalis dignitas et curata existat, in forma solita, etiam si alias foret reservata, confirmavit vel providit de eadem. Ideoque prefate Vestre Sanctitati supplicant rex et regina predicti, quatinus preposituram ecclesie Vesprimiensis, cum vacabit ex eo, quod idem Petrus preposituram ecclesie beate Marie Alberegalis predicte, vigore huiusmodi gracie, possessionem pacificam fuerit adeptus, seu alias quovismodo, preter per mortem ipsius Petri vacaverit, Johanni, preposito de Kw,[1] etiam si dignitas principalis et curata ibidem existat, conferendam donationi apostolice dignemini reservare. Non obstante, quod idem Johannes canonicatum et prebendam ac preposituram ecclesie de Kw obtineat, et cum omnibus aliis non obstantibus ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 116 v.

CCLXIV.

1360. május 20. — A királyi pár a CCLXIII. kérvény alapján a kői prépostságra Bálintfia Gál bekcsini főesperest ajánlja.

Item supplicant rex et regina predicti, quatinus preposituram de Kw predictam, cum vacabit ex eo, quod idem Johannes[2] preposituse ecclesie Wesprimiensis predicte, vigore huiusmodi gratie, possessionem pacificam fuerit adeptus ... Gallo,[3] archidiacono de Bexin[4] in ecclesia Zagrabiensi, etiam si principalis

[1] Szerémi székeskáptalan, — v. ö. Szent István vért. két kői prépostsága, — Balics, A rk. egyház tört. II. 2. 283., 291. — Mártonfia János : CCCXXXIX.

[2] CCCXXXIX.

[3] Gallus Valentini, — CLXXXV., CCLXIX., CCCLXXXIX.

[4] 1352-ben *Pál* a bekcsini főesperes, ezt a javadalmat tehát 1352 után érte el és 1366-ig maradt meg benne. 1366-ban ugyanis még Gál a főesperes — neve mellett tévesen : praepositus Kukoliensis —, de még ugyanazon évben, 1366-ban egy másik okmány már *Jánost* jegyzi bekcsini főesperesnek. — V. ö. Matkovic, Recensio etc. ecclae Zagrab., XLII—III.

dignitas et curata ibidem existat, conferendam donationi apostolice dignemini reservare.[1] Non obstante, quod idem Gallus archidiaconatum predictum in dicta Zagrabiensi, et Colocensi ecclesiis canonicatus et prebendas obtinet ...

Fiat G.

Sine alia lectione. Fiat G.

Datum apud Villamnovam, Avinionensis diocesis, XIII. Kalendas Junii anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 117.

CCLXV.

1360. július 28. — Skultéti Konrád nyitrai főesperest, esztergomi, szepesi, bácsi és kölnegyházmegyei kanonokot a pápa de Judicis Vilmos bibornok, esztergomi nagyprépost ajánlására még egy pécsi kanonoki javadalomra is kinevezi.

Supplicat ... G(uillelmus)[2] sancte Marie in Cosmedin diaconus cardinalis, quatinus sibi in personam dilecti capellani sui Conradi Sculteti,[3] iurisperiti, archidiaconi Nitriensi, in ecclesia Strigoniensi, gratiam specialem facientes, canonicatum et prebendam, quos Dominicus Bebek,[4] prepositus ecclesie sancti Martini Scepusiensis, Strigoniensis diocesis, ad ecclesiam Chenadiensem assumptus et ... confirmatus, in ecclesia Quinqueecclesiensi obtinet, cum per munus consecrationis eidem impendendum seu per lapsum temporis de consecratione episcopi (sic) aut alias quovismodo, preterquam per ipsius Dominici obitum, vacaverint, eidem Conrado conferendas donationi apostolice dignemini reservare. Non obstante, quod idem Conradus archidiaconatum Nitriensem[5] in dicta Strigoniensi, nec non in ipsa Strigoniensi et in prefata Scepusiensi, ac in Bachiensi, unite Colocensis, et Bunnensi,[6] Coloniensis diocesis ecclesiis canonicatus obtinet et prebendas ...

Fiat G.

Et sine alia lectione. Fiat G.

[1] Tényleg kői prépost volt, l. fenti idézet és v. ö. CLXXXV., CCCL.
[2] V. ö. IX., XVI., LX., CCXL—III.
[3] V. ö. LXI., CCLXII.
[4] V. ö. LXXXI., CCXXXIII., CCXL., CCLXVI. sq.
[5] L. Suppl. I. p. II. 228. 477.
[6] L. Suppl. I. p. II. 219. 453.

Datum apud Villamnovam, Avinionensis diocesis, V. Kalendas Augusti, anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 189 v.

CCLXVI.

1360. július 29. — A király folyamodványa káplánja, Himfi Györgyfia Benedek veszprémi kanonok érdekében. A szepesi prépostságot kéri részére.

Supplicat... Ludovicus rex Ungarie, quatinus dilecto capellano suo, Benedicto Georgii,[1] presbitero, studenti Padue[2] in iure canonico, specialem gratiam facientes, prepositurам ecclesie sancti Martini Scepusiensis, Strigoniensis diocesis, quam dominus electus Chenadiensis,[3] tempore promotionis sue ad Chenadiensem ecclesiam obtinebat, sicut adhuc obtinet, cum illum per promotionem huiusmodi et munus consecrationis impendendum eidem vel per lapsum temporis de consecrandis episcopis, vel alias... preterquam per ipsius electi obitum, vacare contigerit, etiam si sit curata et ad eam quis per electionem assumi consueverit, conferendam eidem Benedicto dignemini reservare. Non obstante, quod in ecclesia Vesprimiensi canonicatum et prebendam obtinet, et in ipsa dignitatem etc.... expectat,[4] cui expectationi renuntiabit...

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 190 v.

CCLXVII.

1360. július 29. — Nagy Lajos király a Bebek Domonkos által birt egri kanonoki stallumot Vilmos bibornok magyarországi megbizottja, Péter roueni javadalmas részére kéri.

Dignetur... canonicatum et prebendam ecclesie Agriensis, vacaturos simili modo ut supra, conferendos Petro de Monasterio,[5] Lemonicensis diocesis, procuratori... cardinalis Guillelmi in regno Ungarie, reservare. Non obstante, quod beneficium ecclesiasti-

[1] V. ö. CCXIV., CCCLII.

[2] V. ö. Pór, Adatok a bolognai és padovai egyetemen a XIV. sz.-ban tanult magyarokról. Századok 1897. 783. l.

[3] Bebek Domonkos, l. a megelőző kérvényt.

[4] 1359. május 18-án kelt kinevezés alapján, — v. ö. CCXIV. — 1379-ben veszprémi püspök lett. [5] CCXCVII., CCCLIII.

cum ... ad collationem abbatis ... monasterii de Beccohelivin (?), ordinis sancti Benedicti, Rothomagensis[1] diocesis ... expectat...
Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 190 v.

CCLXVIII.

1360. július 29. — Lőcsei Jánosfia Miklós nyitrai éneklő- és szepesi kanonok részére a Bebek Domonkos által birt esztergomi kanonokságot kéri.

Item dignetur ... canonicatum et prebendam ecclesie Strigoniensis, vacaturos simili modo ut supra, conferendos Nicholao de Leucha,[2] cantori Nitriensis (sic). Non obstante, quod etiam in ipsa ecclesia Nitriensi et in prefata Scepusiensi, canonicatus et prebendas obtinet ...
Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 190 v.

CCLXIX.

1360. július 29. — A királyi pár kérvénye Péterfia Miklós győri kanonok érdekében azzal az ajánlással, hogy a pápa nevezze ki bekcsini főesperessé, miután ez a javadalom Bálintfia Gál ujonnan kinevezett kői prépost lemondása folytán meg fog üresedni.

Item supplicat idem rex et Elizabeth regina Ungarie, quatinus archidiaconatum de Bexin, in ecclesia Zagrabiensi, quem Gallus[3] prepositus de Kew, Colocensis diocesis obtinet, cum illum per assecutionem pacificam prepositure eiusdem ecclesie sibi de novo per dictam Sanctitatem collate ... vacare contigerit ... Nicholao Petri,[4] canonico Jauriensi, dignemini reservare. Non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie Jauriensis obtinet ...
Fiat de omnibus G.
Et sine alia lectione. Fiat G.

[1] Rouen in Gallia.
[2] 1349. március 22-én neveztetett ki szepesi kanonokká, a kérvényben Vilmos bibornok «clericus et servitor suus dilectus»-nak nevezi. 1352. május 3-án nyitrai éneklőkanonok lett. — V. ö. CCCLIV. és Suppl. I. p. II. 197. 502. és 237. 493.
[3] A rendelkezésre álló adatokat l. bővebben CLXXXV.
[4] V. ö. CCCLV.

Datum apud Villamnovam, Avinionensis diocesis IIII. Kalendas Augusti anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 190 v.

CCLXX.

1360. július 30. — Erzsébet királyné a budai Klarisszák részére jogvédőket kér.

Supplicat ... Elizabeth ... regina Ungarie, quatinus ... Abbatisse et conventui monasterii sancte Marie de Veteribuda, ordinis sancte Clare, Wesprimiensis diocesis, dignemini dare conservatores, Strigoniensem et Colocensem archiepiscopos ac Waciensis ecclesie episcopum ...

Fiat ad quinquennium in forma G.

Sine alia lectione. Fiat G.

Datum apud Villamnovam, Avinionensis diocesis, III. Kalendas Augusti anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 193.

CCLXXI.

1360. augusztus 14. — Pál freisingi püspök Arnoldfia Miklós szabolcsi főesperes, egri kanonok, kinevezett váradi őrkanonok részére a főesperesség és őrkanonokság ellenében egy Meissen-egyházmegyei plebániajavadalmat kér.

Supplicat ... Paulus episcopus Frisingensis, quatinus sibi in personam ... Nicolai Arnoldi, archidiaconi de Sabouch,[1] in ecclesia Agriensi, specialem gratiam facientes, ei de canonicatu et prebenda Misnensis, ac de parrochiali ecclesia in Dresden, Misnensis[2] diocesis, vacantibus apud sedem apostolicam per obitum Nicolai, ultimi plebani seu rectoris ecclesie prelibate, qui diem suum in Romana curia clausit extremum ... dignemini providere. Non obstantibus, quod in Possnanensi[3] et in dicta Agriensi ecclesiis canonicatus et prebendas ac archidiaconatum[4] noscitur obtinere, seu quod eidem de canonicatu et prebenda ac custodia

[1] V. ö. a CCXXXIII. kérvényhez írt jegyzeteket.
[2] Meissen (Germania), Magdeburg suffr.
[3] Posen (Polonia Pruss.), Gnesnen. suffr. — v. ö. CCIC.
[4] 1352—1361.

Waradiensis ecclesie[1] . . . dudum est provisum, sed possessionem custodie et prebende predictarum nondum habet, quam custodiam et archidiaconatum predictos paratus est dimittere . . .

Fiat G.

Sine alia lectione. Fiat G.

Datum apud Villamnovam, Avinionensis diocesis, XIX. Kalendas Septembris anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 195 v.

CCLXXII.

1360. augusztus 16. — Treutel Miklósfia István volt egri prépost kérvénye a csázmai prépostságban való megerősítésért.

Significat . . . Stephanus Nicolai Treutel, quod olim ipsa Sanctitas eidem Stephano de prepositura ecclesie Agriensis, tunc vacante et collationi vestre reservate, et Guillelmo Petri de prepositura ecclesie Chasmensis, Zagrabiensis diocesis, que tunc per promotionem factam de domino L(adislao), nunc episcopo Wesprimiensi, ad ecclesiam Wesprimiensem et munus consecrationis impendendum eidem vacare sperabatur, per diversas literas apostolicas provideri mandavit. Cum autem domino regi Ungarie plus redderetur acceptum, quod Stephanus Chasmensem et Guillelmus Agriensem prefatas preposituras haberent, idem Stephanus timens, ne ipsius regis indignationem incurreret, si eius in hac parte beneplacitum contrairet, dicte prepositure Agriensi vigore dictarum litterarum sibi collate possessionem occasione huiusmodi emittens, recipere Chasmensem de facto, quamvis de illa prefato Guillelmo vigore prefati mandati apostolici nulla collatio facta foret, et Guillelmus predicte Agriensis ecclesiarum preposituras predictas receperunt (sic), ipseque Stephanus dictam preposituram Chasmensem, nulla alia interveniente collatione legitima, pacifice possedit et possidet, fructus percipiens ex eadem. Quare humiliter supplicat idem Stephanus, quatinus eidem inhabilitatis et infamie maculam, si quam ex premissis seu eorum occasione contraxerit, dignemini totaliter abolere, et fructus per eum ex dicta prepositura perceptos sibi remittere . . . ac de dicta prepositura Chasmensi . . . que curata

[1] 1359. június 2-án Lajos király ajánlotta erre a stallumra, a pápa Fiat-tal jelölte a kérvényt, — a többiekben v. ö. CCXXXIII. 1. jegyzet.

et principalis in ipsa ecclesia dignitas esse dinoscitur, eidem Stephano providere de novo, presertim cum idem Stephanus adhuc paratus sit cedere omni iuri sibi competenti in prepositura Agriensi predicta, non obstante, quod in Strigoniensi et Agriensi ecclesiis canonicatus obtinet et prebendas[1]...

Fiat et restituat fructus perceptos. G.

Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum apud Villamnovam, Avinionensis diocesis, XVII. Kalendas Septembris anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 198.

CCLXXIII.

1360. augusztus 16. — Nagy Lajos király kérvénye házikáplánja, Straszburgi Miklósfia Vince érdekében egy szalzburgegyházmegyei javadalomért.

Supplicat ... Ludovicus rex Ungarie, quatinus sibi in personam dilecti capellani sui commensalis, Vincentii Nicolai de Strazzburga, Gurcensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie sancti Bartholomei in Frisaco, Salzeburgensis diocesis, dignemini providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 235 v.

CCLXXIV.

1360. augusztus 16. — Ugyanő Henrikfia Pál egri papot egri kanonoki javadalomra ajánlja.

Item supplicat, quatinus sibi in personam ... Pauli Henrici,[2] presbiteri Agriensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Agriensis dignemini providere ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 235 v.

[1] Az 1359. julius 14-én kelt kérvény megismétlése István részéről, érthetetlen okból, mivel fenti kelettel már a pápa a kambiumhoz hozzájárult. V. ö. CCXL. és jegyzetek, tovább X., XCII., CXXX., CXXXVIII—IX., CLIV. sq., CCLXXXVIII. — Valószinüleg az első bullák nem érkeztek kezéhez.

[2] V. ö. CCXCIV.

CCLXXV.

1360. augusztus 16. — Ugyanő Bodrogi Mihály kalocsa-egyházmegyei klerikus részére pécsi kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus sibi in personam ... Michaelis de Wodrug (sic), clerici Colocensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Quinqueecclesiensis, dignemini providere...

Fiat de omnibus non cancellatis. G.

Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum apud Villamnovam, Avinionensis diocesis, XVII. Kalendas Septembris anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 236.

CCLXXVI.

1360. augusztus 16. — Imre zágrábi klerikus a kalocsai érsek adományozási körzetében egyházi javadalomért folyamodik.

Supplicat ... Emericus Videch Iwanich, clericus Zagrabiensis diocesis, quatinus sibi specialem gratiam facientes, beneficium ecclesiasticum cum cura vel sine cura, vacans vel vacaturum, spectans ad collationem ... archiepiscopi Colocensis, eidem Emerico conferendum, collationi apostolice dignemini misericorditer reservare ...

Fiat G.

Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum apud Villamnovam Avinionensis diocesis, XVII. Kalendas Septembris anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 252.

CCLXXVII.

1360. augusztus 17. — Kázmér lengyel király házikáplánját Miklósfia Miklóst egy szepesi kanonoki javadalomra ajánlja kinevezésre.

Supplicat ... Kasimirus rex Polonie ...

Item, quatinus Nicholao Nicholai de Libenow, presbitero Wratislaviensis diocesis, capellano suo commensali, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie collegiate sancti Martini in Scepus, Strigoniensis diocesis, spectante ad collationem ... prepositi eiusdem ecclesie, dignemini providere ...

Fiat de omnibus non cancellatis. G.
Sine alia lectione. Fiat G.
Et quod examen absentium in partibus committatur. Fiat G.
Datum apud Villamnovam, Avinionensis diocesis, XVI. Kalendas Septembris anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 220 v.

CCLXXVIII.

1360. augusztus 26. — A szent János-lovagok nagymestere hites jegyzőket kér.

Sanctitati Vestre supplicat humiliter... Magister Hospitalis sancti Johannis Jerusolimitani,[1] quod cum in ultramarinis partibus frequenter tabellionibus apostolicis indigeat pro utilitate et re publica, quatinus committere dignemini... decano ecclesie Vestre Colocensis, ut quinque clericos ydoneos ad huiusmodi tabellionatus officium exercendum, quos idem magister presentare seu nominare faciet eidem decano, auctoritate apostolica decanus ipse recipiat et creet in notarios seu tabelliones simul vel separatim...
Fiat de tribus G.
Et quod transeat sine alia lectione. Fiat G.
Datum Avinione VII. Kalendas Septembris anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 246 v.

CCLXXIX.

1360. szeptember 1. — Erzsébet királyné csonka kérvénye káplánja, Márton baranyai főesperes érdekében.

Supplicat... Elizabeth, regina Ungarie, quatinus sibi in personam dilecti sui capellani, Martini archidiaconi de Barania,[2] in ecclesia Quinqueecclesiensi etc. (sic).

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 273 v.

CCLXXX.

1360. szeptember 1. — Erzsébet anyakirályné káplánja, Bekefia László veszprémi, győri és budai kanonok, szalánkeméni plébános

[1] fr. Rogerius de Pinis, — v. ö. CCLXXXVI.
[2] V. ö. CCLXXXII—IV.

részére a veszprémi egyházmegyében méltósággal egybekötött javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus dilecto suo capellano, Ladislao Becke,[1] canonico ecclesie Wesprimiensis, dignitatem etc....in dicta Wesprimiensi ecclesia... conferendum donationi apostolice... dignemini reservare. Non obstante, quod idem Ladislaus in ipsa Wesprimiensi ecclesia et in Veteri Buda, canonicatus et prebendas, ac in Jauriensi ecclesiis canonicatum sub expectatione prebende, et plebaniam de Salenkeman, Colocensis diocesis, obtinet...[2]
Fiat G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 273 v.

CCLXXXI.

1360. szeptember 1. — Ugyanő Szalánkeméni Bertalanfia Jakab kalocsai egyházmegyei klerikust kalocsai kanonoki javadalomra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat, quatinus dilecto suo clerico, Jacobo Bartholomei de Salenkeman, Colocensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Colocensis dignemini providere, ut supra.

Fiat G.

Sine alia lectione, et quod eorum committantur examina ad partes, propter pericula et viarum discrimina. Fiat G.

Datum Avinione Kalendis Septembris anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 273 v.

CCLXXXII.

1360. szeptember 1. — Márton baranyai főesperes Dánoczi (Győr nb. szekcsői Herczeg?) Jakabfia Mihály pécsi klerikust a pécsi püspök adományozási körzetébe eső egyházi javadalomra ajánlja.

Supplicat... Martinus[3] archidiaconus de Barania, in ecclesia Quinqueecclesiensi, Elizabeth regine nuncius, quatinus sibi in

[1] T. i. filius Beke, — v. ö. LVI.

[2] V. ö. a királyné 1355. május 2-án — LVI. — kelt kérvényét és Mon. Vespr. II. 191. 229.

[3] V. ö. CCLXXIX.

personam dilecti sui Michaelis Jacobi de Danoch,[1] clerici Quinqueecclesiensis diocesis, specialem gratiam facientes, beneficium ecclesiasticum cum cura vel sine cura, spectans ad collationem ... episcopi Quinqueecclesiensis ... eidem conferendum donationi apostolice reservare dignemini ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 273 v.

CCLXXXIII.

1360. szeptember 1. — A szokott gyóntatói kegyelemért folyamodik.

Item, quatinus sibi et decem personis per eum in cancellaria nominandis, plenam remissionem omnium peccatorum suorum ... elargiri dignetur ...

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 273 v.

CCLXXXIV.

1360. szeptember 1. — Ugyanő Antal veszprémi klerikust székesfehérvári kanonokságra ajánlja kinevezésre.

Item supplicat, quatinus Anthonio nato Gehan, clerico Vesprimiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie beate Marie Alberegalis, dicte diocesis, dignemini providere.

Fiat G.

Sine alia lectione, et quod eorum examina propter pericula et viarum discrimina committantur ad partes. Fiat G.

Datum Avinione Kalendis Septembris anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 273 v.

CCLXXXV.

1360. szeptember 1. — A szalzburgi érsek folyamodványa káplánja, Legnitzi Simon esztergomi kanonok érdekében.

Supplicat ... Ortolfus archiepiscopus Zalzeburgensis ...

Item supplicat, quatinus dilecto capellano suo Symoni de Legnetz,[2] de dignitate etc. ... spectante ad collationem episcopi

[1] Dano(l)cz, Baranya vm. — v. ö. Csánki MTF. II. 462. — Jakabfia Mihály esetleg a Győr nemz. szekcsői Herczeg ágának lehet sarja, — v. ö. Karácsonyi, MN. II. 97.

[2] Simon de Legnitz, capellanus regis Hung. et episcopi Gurcensis, —

Wratislaviensis ... dignemini providere. Non obstante, quod in Wratislaviensi et Posoniensi, Strigoniensis diocesis ecclesiis canonicatus et prebendas ... obtinet, cum canonicatum et prebendam ecclesie Posoniensis ... paratus sit dimittere ...

Fiat G.

Datum Avinione Kalendis Septembris anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 274.

CCLXXXVI.

1360. október 12. — A szent János-lovagrend nagymestere, Rogerius de Pinis, káplánja, Ferenc (de Chip) részére kalocsai kanonoki javadalmat kér.

Supplicat ... frater Rogerius de Pinis, magister[1] ordinis Hospitalis sancti Johannis Jerosolimitani, quatinus sibi in personam dilecti capellani sui Francisci de Chip, specialem gratiam facientes, eidem Francisco de canonicatu ecclesie Colocensis dignemini providere, prebendam vero et dignitatem etc. ... reservare ...

Fiat G.

Datum Avinione IIII. Idus Octobris anno octavo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 31. fol. 304.

CCLXXXVII.

Rotulus confirmationum.

1361. január 30. — Balogh nb. Széchy Salamonfia Miklós erdélyi és székesfehérvári kanonok pápai megerősítése az ozdi főesperességben.

Item collationem seu institutionem auctoritate ordinaria factas Nicolao Symonis alias Salamonis,[2] in iure canonico provecti, et procuratori ... Episcopi Transilvani, de archidiaconatu de Ozd in ecclesia Transilvana, vacante per obitum quondam

v. ö. 1352. július 8-án írt kérvényét, Suppl. I. p. II. 245. 517. — Ebben a kötetben : VII., ahol a király őt «capellanus suus multum sibi dilectus»-nak nevezi.

[1] V. ö. CCLXXVIII.

[2] Balogh nb. Széchy Domonkos püspök rokona, — v. ö. LXXXVIII., CXXXIV., CCC. és CDXXXIX.

Petri Bani,[1] ultimi archidiaconi eiusdem, qui in partibus decessit, quem tenuit, prout tenet et possidet pacifice et quiete, et omnia inde secuta, reservatione non obstante, dignemini confirmare vel sibi de ipso de novo providere. Non obstante, quod in ecclesia Transilvana, et in sancte Marie de Albaregali ecclesiis canonicatus et prebendas obtinet[2]...

Fiat dummodo non fuerit alteri ius quesitum. G.

Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione III. Kalendas Februarii anno nono.

Suppl. Innoc. VI. tom. 32. fol. 28 v.

CCLXXXVIII.

1361. február 4. — Nagy Lajos királynak — káplánja, Piacenzai (de Surdis) János, kalocsai nagyprépost érdekében írt kérvénye, melyben őt Coppenbachi Vilmos vál. pécsi püspök helyére, az egri nagyprépostí méltóságra ajánlja.

Supplicat ... Ludovicus rex Ungarie, quatinus sibi in personam ... capellani et servitoris sui, Johannis de Surdis,[3] prepositi ecclesie Colocensis, specialem gratiam facientes, prepossituram ecclesie Agriensis, quam Guillelmus[4] electus ecclesie Quinqueecclesiensis obtinet, cum eam per munus consecrationis eidem impendendum ... vacare contigerit, donationi apostolice dignemini reservare conferendam dicto Johanni ... Non obstante, quod dictam preposituram Colocensem obtineat, quam paratus est dimittere ... Suppl. Innoc. VI. tom. 32. fol. 24.

[1] V. ö. LXXXVI., CVII., CCCXII., CCCLVII. — 1357. május 18-án Széchy Domonkos kérvénye alapján neveztetett ki, itt: Petrus Dionysii, — ugyanő 1357. augusztus 14-én vérrokonának mondja Pétert. A családfa szerint rokonságuk így alakul:

Miklós 1292—1301.

Péter nógrádi főispán	Dénes szörényi bán
Domonkos erdélyi püspök	Péter főesperes.

[2] V. ö. LXXXVIII., CXXXIV.

[3] Johannes Dominici de Surdis de Placencia, — v. ö. CXXVI., CCCXVI., CCCLVIII., és Suppl. I. p. II. 204. 420., 214. 402. — E kötetben még: CXXVI. Kalocsai nagyprépostá 1351. május 29-én neveztetett ki, — 1362-ben váci püspök, 1376-ban esztergomi érsek.

[4] V. ö. X., XCII., CCXL., CCLXXII.

CCLXXXIX.

1361. február 4. — Ugyanő az ilykép megüresedő kalocsai nagy-préposti stallumot káplánja és orvosa, Albert (László?) váci lector, budai kanonok részére kéri.

Item supplicat, quatinus dilecto capellano et phisico suo, Alberto, lectori Wachiensi, de predicta prepositura Colocensi, cum per assecutionem antedicte prepositure Agriensi... vacabit, conferendam dicto Alberto... dignemini reservare. Non obstante, quod dictum lectoratum Waciensem et in eadem Waciensi ac Budensi ecclesiis, Vesprimiensis diocesis, canonicatus et prebendas noscitur obtinere, quem lectoratum paratus est dimittere[1]... Suppl. Innoc. VI. tom. 32. fol. 24.

CCXC.

1361. február 4. — Ugyanő a CCLXXXIX. kérvény szerint megüresedő váci olvasókanonokságra, Páduában jogi tanulmányainak élő káplánját, Mihály esztergomi kanonokot ajánlja.

Item supplicat, quatinus dilecto capellano suo, Michaeli, Padue in iure canonico studenti, de supradicto lectoratu Waciensi, cum per assecutionem predicte prepositure Colocensis... vacabit, conferendum... dignemini reservare. Non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie Strigoniensis obtinet[2]...

Fiat de omnibus G.

Et sine alia lectione. Fiat G.

Dat ım Avinione II. Nonas Februarii anno nono.

Suppl. Innoc. VI. tom. 32. fol. 24.

CCXCI.

Sub titulo : *Rotulus Johannis Ambassiatoris regis Ungarie.*

1361. február 4. — János királyi követ kérvénye, hogy otthonában vagy bármely tisztes helyen a maga számára miséztethessen és ott érvényesen misét hallgathasson.

Supplicat... Johannes legum doctor, ambassiator regis Ungarie, quatinus sibi specialem gratiam facientes, ut ipse in

[1] V. ö. CCCLIX., CDVII. — Olv. Bev. részben 225—6. oldal.
[2] V. ö CCCLX.

domo habitationis vel loco privato, alias tamen honesto, necessitatis tempore, propter infirmitates et alia impedimenta corporis, que ipsum solent invadere, missam audire valeat, et eam per quemlibet sacerdotem ydoneum facere celebrare, dignemini concedere et indulgere.

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 32. fol. 68.

CCXCII.

1361. február 4. — Ugyanő néhány budai polgár részére engedélyt kér, hogy a szentföldre zarándokolhassanak.

Item supplicat idem Johannes, quatinus discretis viris, Jacobo Sanfeleben et Petro de Donis, ac Henrico Tolinger, civibus Budensibus, nec non Marino de Ragusio concedere dignemini et indulgere, ut quilibet eorum cum quinque sociis . . . Sepulcrum Dominicum et alia loca sancta ultramarina visitare valeat . . .

Fiat G. Suppl. Innoc. VI. tom. 32. fol. 68.

CCXCIII.

1361. február 4. — Ugyannak folyamodványa Wolfarti Konrád királyi nemes katona nevében, aki fogadalmainak átváltoztatását kéri.

Item dignemini . . .nobili viro, Conrado de Wolfart[1] militi, concedere, ut confessor suus vota, videlicet peregrinationis ad sanctum Jacobum et abstinencie esu carnium bovinarum et porcorum, que emisit, donec predictum iter ad sanctum Jacobum adimpleret, sibi concedere possit in alia opera pietatis, presertim, quia lumen oculorum amisit, et alias debilitates in corpore patitur, in tantum, quod aliter de loco ad locum se movere non potest, et super hoc literas concedere ut in forma.

Fiat per penitenciarium maiorem, si sibi videatur. G.

Suppl. Innoc. VI. tom. 32. fol. 68.

CCXCIV.

1361. február 4. — Ugyanő Kassai Henrikfia Pál egri kanonok, karpini plébános részére még egy szepesi kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus Paulo Henrici de Cassa,[2] presbitero Agriensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende

[1] V. ö. LXVII. [2] V. ö. CCLXXIV.

ecclesie sancti Martini in Cyps, Strigoniensis diocesis, dignemini providere ... Non obstantibus, quod de canonicatu et prebenda ecclesie Agriensis noscitur expectare (sic), et quod parrochialem ecclesiam in Corpin, dicte Strigoniensis diocesis obtinet ...

Fiat G.

Sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione II. Nonas Februarii anno nono.

Suppl. Innoc. VI. tom. 32. fol. 68 v.

CCXCV.

1361. május 3. — Miklós egri püspök az Antalfia Miklós halálával megüresedett pathai főesperességet Miklósfia Sándor egri éneklőkanonoknak adományozta. Utólagosan pápai megerősítésért folyamodik.

Significat ... Nicholaus episcopus Agriensis, quod vacante archidiaconatu de Patha, in ecclesia Agriensi, per obitum Nicholai Anthonii,[1] ultimi archidiaconi eiusdem archidiaconatus, qui diem suum extremum extra Romanam curiam clausit, idem episcopus auctoritate ordinaria predictum archidiaconatum contulit Alexandro Nicolai, in etate legitima constituto, tunc cantori[2] dicte ecclesie Agriensis. Cum autem, Pater Sancte, idem episcopus dubitet, utrum prefatus archidiaconatus ... sit reservatus, supplicat, quatinus predictam collationem ... ratam habere dignemini et confirmare. Non obstante, quod idem Alexander in Strigoniensi et in eadem Agriensi ecclesiis canonicatus et prebendas noscitur obtinere ...

Fiat G.

Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione V. Nonas Maii anno nono.

Suppl. Innoc. VI. tom. 32. fol. 83 v.

[1] *Ladislaus dictus Katho*, 1348-tól patai főesperes. 1352. március 23-án bácsi prépost lett, a kinevező bulla szerint egri kanonoki stallumát és a patai főesperességet is megtarthatta, — v. ö. Suppl. I. p. I. 201. — 1356-tól már *Miklósfia Sándor* nevét találjuk a patai főesperesek között: Anjouk. okmt. VI. 486. 304. — Fejér, IX. 2. 716. — *Antalfia Miklós* tehát rövid ideig, 1353. és 1355. között lehetett a patai főesperes. — V. ö. CCCXLIII., CCCLXI.

[2] Az éneklőkanonokságban Sándor *Jakabnak* utóda, akit okmányaink 1348-ban említenek mint ilyent utoljára: Anjoukori okmt. V. 253. 129. — 1349-ben már *Sándor* a cantor: Anjouk. okmt. V. 279. 14., mint ilyent utolsszor 1355-ben találjuk: Zichy cs. okmt. II. 607. 456. — 1356-ban *György* az éneklőkanonok: Fejér IX. 2. 519.

CCXCVI.

1361. május 5. — Mihályfia Jakab pozsonyi kanonok, őrkanonokká történt kinevezéséhez a pápa megerősítését kéri.

Supplicat ... Jacobus Michaelis,[1] canonicatum et prebendam in ecclesia Posoniensi, Strigoniensis diocesis, obtinens, quatinus collationem et provisionem ac in corporalem possessionem inductionem de officio custodie ipsius ecclesie, per obitum Petri de Polonia, qui extra Romanam Curiam obiit, vacante, cuius fructus ... valorem XXV. marcharum monete currentis non excedunt, auctoritate ordinaria sibi facta, quod ex tunc tenuit ... dignemini confirmare vel ... de novo providere ...

Fiat G.

Sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione III. Nonas Maii anno nono.

Suppl. Innoc. VI. tom. 32. fol. 70 v.

CCXCVII.

1361. augusztus 24. — Vilmos bibornok, esztergomi nagyprépost kérvénye udvari káplánja, De Monasterio Péter kalocsai cantor, egri kanonok érdekében. A szabolcsi főesperességet kéri részére.

Supplicat ... Guillelmus s. Marie in Cosmedin diaconus cardinalis, quatinus de canonicatu et prebenda ac archidiaconatu de Zobouch, in ecclesia Agriensi, vacantibus per obitum Nicolai Arnoldi,[2] capellani et familiaris sui, qui hic in curia decessit, dignemini providere Petro de Monasterio,[3] capellano suo continuo commensali et procuratori in partibus Ungarie. Non obstantibus, quod canonicatum et prebendam in dicta ecclesia Agriensi, ac

[1] CCCLXII. — 1355. november 16-án lett pozsonyi kanonok, — v. ö. LXXI. — Rimely-Knauz, De capit. et praep. Poson. 252—3. : 1342 : *Petrus* custos. Vicarius et administr. praepositi Guill. a Pustella, occasione conventionis capituli 1348., — item in causa capellae s. Gotthardi. — 1355 : *Martinus* Custos, ei adiudicatur capella s. Gotthardi ... legitur adhuc 1359. — 1363 : *Jacobus,* custos. — 1366 : *Joannes,* custos.

[2] V. ö. CCXXXIII., CCXXXIV., CCLXXI. — 1360. augusztus 14-én még életben volt. A rávonatkozó adatok szerint nagyon valószinű, hogy a külföldről származott.

[3] CCLXVII., CCXCVII., CCCXXXIII., CCCXXXVIII., CCCLXIII. — A javadalmat tényleg el is foglalta, 1370 után is még ebben a hivatalban találjuk, — pl. Zichy cs. oklt. III. 405. 290.

canonicatum et prebendam Colocensis diocesis cum cantoria eiusdem ecclesie, que simplex officium existit, obtineat, seu quod beneficium ecclesiasticum ... ad collationem abbatis et conventus monasterii de Bethoeloym, Rothomagensis diocesis, expectet, cui expectationi ... renunciare, nec non canonicatum et prebendam predictos paratus est dimittere, cum ... canonicatus, prebende et archidiaconatus predictorum fuerit possessionem pacificam assecutus ...

Suppl. Innoc. VI. tom. 33. parte II. fol. 172.

CCXCVIII.

1361. augusztus 24. — Ugyanő Podvinnai Lászlófia Miklós pozsegai kanonokot, a királynő káplánját arra az egri kanonoki javadalomra kéri kinevezni, mely Arnoldfia Miklós halálával üresedett meg.

Item supplicat, quatinus Nicholao Ladislai de Podvinna,[1] capellano domine regine Ungarie, in hac curia presenti, de canonicatu et prebenda Agriensi predictis, cum predicto modo vacabunt, dignemini providere, non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie sancti Petri de Posega, Quinqueecclesiensis diocesis, noscitur obtinere[2] ...

Fiat de omnibus et sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione IX. Kalendas Septembris anno nono.

Suppl. Innoc. VI. tom. 33. fol. 172.

CCIC.

1361. december 31. — János, Kázmér lengyel király jegyzője és apostoli követe, azt a pozeni kanonoki javadalmat kéri, melyet életében Arnoldfia Miklós szabolcsi főesperes bírt.

Beatissime Pater, supplicat ... Johannes vicecancellarius et ambassiator ... Kazimiri ... regis Polonie ... quod cum nuper Nicolaus[3] archidiaconus Agriensis, qui in Poznaniensi,[4] et Jacobus procurator episcopi Wladislaviensis,[5] qui in Wladislaviensi ecclesiis

[1] V. ö. XL., XLVII., CCCLXIV., CCCLXXIV. — pozsegai kanonok, v. ö. CCCLXXII. is.

[2] Kineveztetett: 1354. január 26.

[3] V. ö. CCLXXI.

[4] Poznan, Pozen, Polonia Pruss., suffr. Gnesnen.

[5] alias Cujaviensis = Wloclawek = Leslau, in Cujovia, suffr. Gnesnen.

cathedralibus, in regno Polonie existentibus, canonicatus et prebendas habuerunt, in curia Romana diem sue vite clauserunt extremum, ... eidem Johanni consideratione suis ingentibus laboribus (sic), quos fecit in intrando curiam et stando in ea maxime isto tempore, de ipsis dignemini misericorditer providere[1] ...

Fiat G.

Sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione II. Kalendas Januarii anno decimo.

Suppl. Innoc. VI. tom. 33. parte II. fol. 309 v.

VI. Ince pápa kérvénykönyveinek 28-ik kötete: Egyházi kinevezések és birtokadományozások Magyarországban.

Titulus Rubicellarum hic est: Beneficia collata in Polonia et Ungaria per dominum Innocentem PP. VI.

CCC.

1357. április 21. — A pápa a szent Tamásról nev. esztergomhegyfoki prépostságot Balog nb. Simonfia Tamásnak adományozza.

De prepositura ecclesie sancti Thome de promontorio Strigoniensi facta provisio Thome Symonis.[2]

(Sub data) XI. Kalendas Maii (anno quinto). Fol. 109.

CCCI.

1357. április 27. — Gyulafehérvári préposttá Szentgyörgyi János neveztetett ki.

De canonicatu, prebenda et prepositura ecclesie Albensis, Transilvanensis, facta provisio Johanni dicto de sancto Georgio.[3]

V. Kalendas Maii (anno quinto). Fol. 109.

[1] CCCLXV.
[2] de Spinis, — v. ö. LXXXI., CCCLXXX.
[3] LXXXIII.

CCCII.

1357. április 30. — Illésfia Benedek erdélyegyházmegyei blakai főesperes lett.

Benedicto Helye facta provisio de archidiaconatu de Blaka in ecclesia Transilvana.[1]

II. Kalendas Maii (anno quinto). Fol. 109.

CCCIII.

1357. május 9. — A pápa az erdélyegyházmegyei krasznai főesperességet Simonfia Simonnak adományozza.

Symoni Symonis[2] facta provisio de archidiaconatu de Crasna, Transilvanensis diocesis.

VII. Idus Maii (anno quinto). Fol. 109.

CCCIV.

1357. május 18. — Andrásnak, Péter fiának erdélyi kanonoki javadalmat adományoz.

Andree Petri . . . de canonicatu et prebenda ecclesie Transilvane.[3]

XV. Kalendas Junii (anno quinto). Fol. 109.

CCCV.

1357. május 18. — Demeterfia Vince erdélyegyházmegyei dobokai főesperessé neveztetett ki.

Vincentio de Metri[4] (sic) provisio facta de archidiaconatu de Voka (!)[5] in ecclesia Transilvana.

XV. Kalendas Junii (anno quinto). Fol. 109.

[1] V. ö. Suppl. I. p. II. 43. 75., 121. 232., 133. 258. — Még 1345. okt. 11-e előtt kapott rezervációt.

[2] de Spinis, v. ö. LXXXII. és CCC.

[3] XCIII.

[4] Vincentius Demetrii, v. ö. LXXXVII.

[5] Doboka.

CCCVI.

1357. május 18. — Balog nb. Széchy Miklósnak, Simon fiának[1] *erdélyi kanonoki kinevezése.*

Nicolao Symonis ... de canonicatu et prebenda ecclesie Transilvane.
XV. Kalendas Junii (anno quinto). Fol. 109.

CCCVII.

1357. május 18. — János zágrábi kanonok kinevezése.

Johanni Stranley[2] (?) ... de canonicatu et prebenda ecclesie Zagrabiensis.
XV. Kalendas Junii (anno quinto). Fol. 109.

CCCVIII.

1357. május 18. — A pápa az esztergomi őrkanonokságot Andrásnak adományozza.

Andree Fortis[3] ... de custodia ecclesie Strigoniensis.
XV. Kelandas Junii (anno quinto). Fol. 109.

CCCIX.

1357. május 25. — Rátót nb. Lórándfia Olivérfia István budai préposttá neveztetett ki.

Stephano Lorandi de prepositura Veteris Bude Wesprimiensis diocesis.[4]
VIII. Kalendas Junii (anno quinto). Fol. 109.

CCCX.

1357. május 25. — Brünni Jodacus vasvári préposti kinevezése.

Joberto de Brunnia[5]... de prepositura ecclesie Castri ferrei, Jauriensis diocesis.
VIII. Kalendas Junii (anno quinto). Fol. 109.

[1] V. ö. LXXXVIII. CXXXIV. CCLXXXVII. [2] XCI: Stramloi. [3] XCVII. [4] XCIV. XCVII. [5] Jodacus de Brunna, — XCV. CXXIX. CCXLVIII.

CCCXI.

1357. május 25. — A pápa győri szent Adalberti préposttá Ekhartzaui Lénárdot nevezi ki.

Leonhardo de Ekhartzaw[1]... de prepositura ecclesie sancti Adalberti martiris, Jauriensis diocesis.

VIII. Kalendas Junii (anno quinto). Fol. 109.

CCCXII.

1357. május 25. — Az erdélyegyházmegyei ózdi főesperességet Balog nb. Széchy Dénes bán fia Péternek adományozza.

Petro Dyonisii[2]... de archidiaconatu de Ozd, in ecclesia Transilvana.

VIII. Kalendas Junii (anno quinto). Fol. 109.

CCCXIII.

1357. június 13. — Miklósfia Jánosnak dubiczai (Zágráb em.) főesperessé történt kinevezése.

Johanni Nicolai... de archidiaconatu Dubicensi in ecclesia Zagrabiensi.[3]

Idus Junii (anno quinto). Fol. 109.

CCCXIV.

1357. augusztus 31. — János kinevezése egy ungvári (?) javadalomra.

Johanni de sancto Quintino... de preceptoria sancti Anthonii de Ungvaria (?).

II. Kalendas Septembris (anno quinto). Fol. 109.

CCCXV.

1358. február 11. — Maróthi Dénes megerősítése a mosoni főesperességben.

Dyonisio Johannis de Moroth fuit confirmata collatio facta auctoritate ordinaria de archidiaconatu Musoniensi in ecclesia Jauriensi.[4]

III. Idus Februarii (anno sexto). Fol. 109 v.

[1] XCVI. [2] LXXXVI. CVII. CCLXXXVII. CCCLVII. [3] XCVIII. CXXVII [4] CXIV.

CCCXVI.

1358. február 11. — Dombrói Miklósfia Pál csázmai kanonokká történt kinevezése.

Paulo Nicolai de Dambio[1]... de decanatu[2] et prebenda ecclesie sancti Spiritus de Casma, Zagrabiensis diocesis, vacantibus per promotionem Johannis Surdis.[3]
III. Idus Februarii (anno sexto). Fol. 109 v.

CCCXVII.

1358. február 11. — Kamarczai András a szerdahelyi szent Erzsébet plebánia-javadalmat nyeri el.

Andree Miterflai[4]... de plebanatu sancte Marie Elizabet, Zagrabiensis diocesis, vacante per assecutionem archidiaconatus Dubicensis fiendum per Johannem Nicolai.
III. Idus Februarii (anno sexto). Fol. 109 v.

CCCXVIII.

1358. február 11. — A pápa Ruspachi Mátyásnak a nyitrai olvasókanonokságot adományozza.

Mathie Wolfhardi de Ruspach... de lectoratu ecclesie Nitriensis, vacante, quia Johannes Anthonii magistratum et rectoratum beati Bartholomei in Quinqueecclesiis est assecutus.[5]
III. Idus Februarii (anno sexto). Fol. 109 v.

CCCXIX.

1358. február 11. — Brünni Jodacus besztercei plébános vasvári prépostta neveztetvén ki, a megüresedett besztercei plebánia-javadalmat Vilmosfia Péter tordai plebános nyeri el.

Petri Guillelmi[6] de plebanatu ecclesie de Bistrichia, Transilvanensis diocesis, vacante, quia Judecus[7] (sic), nuper plebanus, prepposituram Castriferrrei, Jauriensis diocesis, est assecutus.[8]
III. Idus Februarii (anno sexto). Fol. 109 v.

[1] de Dombro: CXXVI. [2] de canonicatu, u. o. [3] CXXVI. CCLXXXVIII. [4] CXXVII. CXXXI. [5] CXXVIII. [6] CXXIX. [7] LXII. XCI. XCV. CCCX. [8] A kérvény alatt ez áll: Item de dicto plebanatu facta provisio Nicolao Malech. — V. ö. CXXXII.

CCCXX.

1358. február 20. — A Jánoki László halálával megüresedett egri prépostságot és kanonoki javadalmat Treutel Istvánnak adományozza a pápa.

Stephano Nicolai fuit provisum de canonicatu et prebenda ac prepositura ecclesie Agriensis, vacantibus per obitum Ladislai Thome.[1]

X. Kalendas Marcii (anno sexto). Fol. 109 v.

CCCXXI.

1358. március 1. — Jánosfia László megerősítése az egri prépostságban.

Ladislao Johannis[2] fuit confirmata collatio et provisio facta auctoritate ordinaria de dicta prepositura vacante per obitum Ladislai Thome.

Kalendis Marcii (anno sexto). Fol. 109 v.

CCCXXII.

1358. március 10. — Gilétfy László veszprémi püspök fölszentelése folytán megüresedő zágrábi kanonoki javadalmat a pápa Péternek tartja fönn.

Petro Henrici de Olsna ... de canonicatu et prebenda ecclesie Zagrabiensis, vacantibus propter munus consecrationis facte Ladislao.[3]

VI. Idus Marcii (anno sexto). Fol. 109 v.

CCCXXIII.

1358. március 24. — A pápa Olasz Mihály halálával megüresedett erdélyi kanonokságot Simonfia Miklósnak adományozza.

Nicolao Symonis ... de cantoria ecclesie Transilvane, vacante per obitum Michaelis dicti Olaz.[4]

IX. Kalendas Aprilis (anno sexto).

Fol. 110.

[1] CXV. CCXL. CCLXXII.
[2] CXXV. CCXL. — *Bullás.*
[3] CXXX.
[4] LXXXVIII. CXXXIV.

CCCXXIV.

1358. március 24. — A pápa Őr Tamás halálával megüresedett erdélyi, szolnoki főesperességet Györgyfia Miklósnak adományozza.

Nicolao Georgii ... de archidiaconatu de Zolnuk in ecclesia Transilvana, vacante per obitum Thome dicti Custodis.[1]
IX. Kalendas Aprilis (anno sexto). Fol. 110.

CCCXXV.

1358. április 6. — Coppenbachi Vilmosnak megerősítése a csázmai prépostságban, mely Gilétfy Lászlónak veszprémi püspökké történt kinevezése által üresedett meg.

Willhelmo de Czabery[2] de reservatione de Prepositura Chasmensi, Zagrabiensis diocesis, cum vacabit per consecrationem Ladislai[3] electi Wesprimiensis.
VIII. Idus Aprilis (anno sexto). Fol. 110 v.

CCCXXVI.

1358. április 8. — Dénesfia Sándor részére rezerváció egy megüresedő zágrábi kanonoki javadalomra.

Alexandro Dyonisii de canonicatu et prebenda ecclesie Zagrabiensis, reservatis, conferendis, cum vacaverint.[4]
VI. Idus Aprilis (anno sexto). Fol. 110 v.

CCCXXVII.

1358. május 5. — Miklós pécsi éneklőkanonok halálával megüresedett zágrábi kanonoki javadalmat a pápa Mártonfia Jakabnak adományozza.

Jacobo Martini de canonicatu et prebenda ecclesie Zagrabiensis, vacantibus per obitum Nicolai cantoris Quinqueecclesiensis.[5]
III. Nonas Maii (anno sexto).
Fol. 110 v.

[1] CXXXV. CLI.
[2] X., XCII., CCXL., CCLXXII., CCLXXXVIII., CCCLVIII.
[3] CXXX., CXXXVIII–IX., CLIV. sq., CCXL., CCCXXII.
[4] CXXXIX. [5] CXLVII.

CCCXXVIII.

1358. május 5. — Zágrábi Miklós halálával megüresedett pécsi kanonoki javadalmat a pápa Lőrincfia Jánosnak adományozza.

Johanni Laurencii ... de canonicatu et prebenda ecclesie Quinqueecclesiensis, vacantibus per obitum Nicolai de Sagrabia.[1]

III. Nonas Maii (anno sexto). Fol. 110 v.

CCCXXIX.

1358. május 26. — Gergelyfia Eleknek pécsi kanonokká történt kinevezése.

Alexio Gregorii[2] ... de dictis canonicatu et prebenda, vacantibus per obitum dicti Nicolai.[3]

VII. Kalendas Junii (anno sexto). Fol. 110 v.

CCCXXX.

1358. május 26. — Az erdélyegyházmegyei, szent Miklósról nevezett tordai plebániát, mely Mikefia János halálával üresedett meg, Istvánfia János nyeri el.

Johanni Stephani collatio et provisio facta auctoritate ordinaria de parochiali ecclesia sancti Nicolai de Torda, Transilvanensis diocesis, vacante per obitum Johannis Mike.[4]

VII. Kalendas Junii (anno sexto). Fol. 110 v.

CCCXXXI.

1358. május 29. — Gergelyfia Miklós megerősítése a szolnoki főesperességben.

Nicolao Georgii ... de archidiaconatu de Zolnuk, in ecclesia Transilvana, per obitum Thome dicti Custodis.[5]

IV. Kalendas Junii (anno sexto).

Fol. 110 v.

[1] CXLVIII.

[2] CXL., CIL., CLIII., CCXLV., CCCXXXIII.,

[3] V. ö. előbbi két kérvényt.

[4] CL. és CXXIX.

[5] CCCXXIV.

CCCXXXII.

1358. június 1. — Benedek halálával megüresedett zágrábi főesperességet és kanonoki javadalmat VI. Ince pápa Tamásfia Péternek adományozza.

Petro Thome collatio de archidiaconatu, canonicatu et prebenda ecclesie Zagrabiensis, vacantibus per obitum Benedicti ultimi possessoris.[1]

Kalendis Junii (anno sexto). Fol. 110 v.

CCCXXXIII.

1358. június 4. — Széchy Domonkos erdélyi püspök által püspökké történt fölszentelése előtt bírt egri kanonoki javadalmát VI. Ince pápa Gergelyfia Eleknek adományozza.

Alexio Gregorii[2]... de canonicatu et prebenda ecclesie Agriensis, vacantibus per promotionem et consecrationem episcopi Transilvani.[3]

II. Nonas Junii (anno sexto). Fol. 110 v.

CCCXXXIV.

1358. augusztus 14. — Mihály (Cynke) székesfehérvári főesperes veszprémi őrkanonokká neveztetvén ki, az ilykép megüresedett főesperesi hivatalban János (dictus Tonsus) erősíttetett meg.

Johanni Tonsi... de archidiaconatu Albensi in ecclesia Wesprimiensi, vacante per assecutionem custodie ecclesie Wesprimiensis, confirmata.[4]

XIX. Kalendas Septembris (anno sexto). Fol. 111.

CCCXXXV.

1358. augusztus 14. — Lászlófia Kelemen őrsi prépost megerősítése.

Clementi Ladislay... de prepositura Ursiensi, in ecclesia Wesprimiensi, vacante per assecutionem pacificam omnium beneficiorum de Castro Wesprimiensi.[5]

XIX. Kalendas Septembris (anno sexto). Fol. 111.

[1] CLII. [2] CCCXXIX. [3] Dominicus, LXXXI., LXXXIII., LXXXVI–XCI., CVII., CXXXIV–VII., CLIII. [4] CLXVIII. CCCXXXVI. [5] III.

CCCXXXVI.

1358. augusztus 14. — Mihály veszprémi őrkanonok megerősítése e hivatalában.

Michaeli Ginke (Cinke!) ... de custodia ecclesie Wesprimiensis, vacante per obitum Stephani ultimi rectoris.[1]

XIX. Kalendas Septembris (anno sexto). Fol. 111.

CCCXXXVII.

1359. június 2. — Gergely csanádi püspök fölszentelése után megüresedő váradi őrkanonoki javadalmat a pápa Arnoldfia Miklós szabolcsi főesperesnek tartja fönn.

Nicolao Arnaldi, archidiacono de Sabuch, reservati fuerunt[2] canonicatus et prebenda ac custodia ecclesie Waradiensis sibi conferendi, cum vacabunt per consecrationem Gregorii, electi Cenadiensis.

IV. Nonas Junii (anno septimo). Fol. 111.

CCCXXXVIII.

1359. június 2. — Miklós szabolcsi főesperes elnyervén a váradi őrkanonoki javadalmat, szabolcsi főesperessé a pápa Sándor Jánost nevezi ki.

Johanni dicto Alexandri, reservatus fuit sibi conferendus predictus archidiaconatus de Sabuch, curam animarum habens, dum vacabit per assecutionem dictorum canonicatus et prebende ac custodie Varadiensis.[3]

IV. Nonas Junii (anno septimo). Fol. 111.

CCCXXXIX.

1359. június 25. — Sándor kői prépost az egri egyházmegyei, tarcafői főesperességet nyervén el, a pápa a kői prépostságot Mártonfia Jánosnak adományozza.

Johanni Martini ... vicecomiti capelle ... regis Ungarie, de prepositura ecclesie Kw, que inibi principalis dignitas existit, tunc vacante ex eo, quod Alexander, eandem obtinens, archidia-

[1] CCCXXXIV. [2] CCXXXIII., CCCLXIII. [3] CCXXXIII—IV. Helyesen: Nicolaus Johannis dictus Alexander.

conatum de Tharchafeu, Agriensis diocesis fuerat pacifice assecutus, eidem Johanni auctoritate apostolica fuerunt confirmata et de novo provisa.[1]

VII. Kalendas Julii (anno septimo). Fol. 111.

CCCXL.

1359. július 14. — A pápa kambium útján Vilmosnak az egri, Istvánnak a csázmai prépostságot adományozza.

Guillelmo Petri[2] de prepositura Agriensis et Stephano Nicolai Treutel[3] de prepositura ecclesie Chasmensis, Zagrabiensis diocesis, ex causa permutationis, fuit provisum.

II. Idus Julii (anno septimo). Fol. 111.

CCCXLI.

1359. október 26. — Benedek, egri egyházmegyei pankotai főesperes a pálosok rendjébe lépett. Az így megüresedett pankotai főesperességet a pápa a 20 éves Bakó Miklósnak adományozza.

Nicolao dicto Bako ... de archidiaconatu de Pankata, in ecclesia Agriensi, qui dignitas curata est, vacante per ingressum religionis Benedicti Clementis, olim ipsum archidiaconatum obtinens, ad ordinem sancti Pauli Primi Eremite, facta fuit collatio auctoritate ordinaria, que confirmata fuit per sedem apostolicam cum dispensatione sue etatis, cum in vicesimo anno tantum existeret.

VII. Kalendas Novembris (anno septimo). Fol. 111 v.

CCCXLII.

1359. november 12. — A pápa Péterfia János által bírt csanádi kanonoki javadalmat Darabos Tamásnak adományozza.

De canonicatu et prebenda ecclesie Chanadiensis, vacantibus per obitum Johannis Petri, extra Romanam curiam defuncti, et quum tanto tempore vacaverint, eorum collatio est ad sedem apostolicam legitime devoluta, sunt provisi magistro Thome Darabous presbitero.[4]

II. Idus Novembris (anno septimo). Fol. 111 v.

[1] CCLXIII—IV.
[2] CCCXXV., CCCLVIII.
[3] CCCXX.
[4] CCXLIII.

CCCXLIII.

1359. november 17. — Az egri püspök intézkedését, mellyel Miklósfia Sándort pathai főesperessé nevezte ki, a pápa is jóváhagyja.

Alexandro Nicolai collatio et provisio, facta per episcopum Agriensem, de archidiaconatu de Puha (sic) in ecclesia Agriensi, vacante per obitum ultimi archidiaconi eiusdem, ... confirmata et de novo provisum.[1]

XV. Kalendas Decembris (anno septimo). Fol. 111 v.

CCCXLIV.

1359. november 18. — Az egri székesegyház szent János oltárának igazgatói javadalmát, mely egy kanonoki stallumhoz volt kötve, Gergelyfia Elek nyerte el.

Alexio Gregorii, collatio et provisio de magistratu altaris beati Johannis Baptiste in ecclesia Agriensi, consueto canonicis ipsius ecclesie in perpetuum beneficium assignari, auctoritate ordinaria facta, eidem Alexio ... confirmata et de novo provisum.[2]

XIIII. Kalendas Decembris (anno septimo).

Fol. 111 v.

CCCXLV.

1359. november 18. — A pápa Istvánfia Pétert megerősíti a trencséni főesperességben.

Petro Stephani collatio et provisio ... de archidiaconatu Trinchinensi in ecclesia Nitriensi, vacante per obitum ultimi archidiaconi eiusdem, eidem confirmata ... et de novo provisum.[3]

XIV. Kalendas Decembris (anno septimo). Fol. 111 v.

CCCXLVI.

1359. november 18. — Jánosfia Imre egri kanonok megerősítése a püspök által adományozott eger-egyházmegyei javadalmakban.

Emerico Johannis Inache, collatio et provisio de quartis villarum Belch, Vadaz, inferioris Kuzepnenti (sic), Nogida, Zakal, Nadazs Bumus, Lagispatak, Zakala et de Bulch, in ecclesia Agriensi, consuetis uni canonicorum ipsius ecclesie in perpetuum

[1] CCXCV. jegyzetek. [2] CCXLV. [3] XXXIII., CCXLVI.

beneficium assignari, per episcopum Agriensem facte, vacantibus per liberam resignationem de ipsis in manibus dicti episcopi factam per Dominicum Nicolai in eadem ecclesia archidiaconi, fuit eidem Emerico ... confirmata et de novo provisum.[1]
XIV. Kalendas Decembris (anno septimo). Fol. 111 v.

CCCXLVII.

1359. november 22. — A pápa Brünni Jodacus halálával megüresedett vasvári prépostságot János komáromi főesperesnek, győri kanonoknak adományozza.

Johanni Stephani, archidiacono Kamarimiensi et canonico prebendato in ecclesia Jauriensi, collatio et provisio de prepositura ecclesie collegiate sancti Michaelis archangeli de Ferreocastro Jauriensis diocesis, vacante per obitum quondam Jodoci, extra Romanam curiam defuncti, fuit ... confirmata et de novo provisum.[2]
X. Kalendas Decembris (anno septimo). Fol. 111 v.

CCCXLVIII.

1360. március 28. — Tatamérius halálával megüresedett székesfehérvári prépostságban a pápa megerősíti Pétert.

Petro preposito Wesprimiensi electio facta per capitulum ecclesie beate Marie Alberegalis, Wesprimiensis diocesis, de prepositura eiusdem ecclesie vacante per obitum Thattamerii, fuit confirmata et provisum de novo.[3]
V. Kalendas Aprilis (anno octavo). Fol. 112.[4]

CCCIL.

1360. május 20. — A veszprémi prépostságot János kői prépost számára tartja fönn a pápa.

Johanni preposito de Kw reservatur prepositura ecclesie Vesprimiensis sibi conferenda, cum vacabit per assecutionem prepositure ecclesie beate Marie Alberegalis.[5]
XIII. Kalendas Junii (anno octavo). Fol. 112.

[1] CCXLVII. [2] CCXLVIII. [3] CCL. [4] A kötet lapszámozása tévesen itt és a következőkben: 111. [5] CCLXIII.

CCCL.

1360. május 20. — A kői prépostságot a pápa Bálintfia Gál bekcsini főesperes részére tartja fönn.

Gallo archidiacono de Boxin,[1] in ecclesia Zagrabiensi, prepositura ecclesie de Kw, Colocensis diocesis, reservatur conferenda, cum vacaverit per assecutionem prepositure Vesprimiensis.[2]

XIII. Kalendas Junii (anno octavo). Fol. 112.

CCCLI.

1360. július 28. — Bebek Domonkos szepesi prépostnak csanádi püspökké leendő szentelése után megüresedő szepesi kanonoki javadalmat Skultéti Konrád nyitrai főesperes számára tartja fönn a pápa.

Conrado Sculteti[3] reservatur canonicatus et prebenda ecclesie sancti Martini Scepusiensis, Strigoniensis diocesis, cum vacabunt per munus consecrationis impensum domino Dominico Rodek[4] ad ecclesiam Chanadiensem vel per lapsum temporis, preterquam per mortem...

V. Kalendas Augusti (anno octavo). Fol. 112.

CCCLII.

1360. július 29. — Bebek Domonkos szepesi prépostnak csanádi püspökké leendő szentelése által megüresedő szepesi prépostságot a pápa Györgyfia Benedeknek tartja fönn.

Benedicto Georgii[5] conferenda reservatur prepositura ecclesie sancti Martini Scepusiensis, Strigoniensis diocesis, cum vacabit per promotionem dicti Dominici electi Chanadiensis.

IV. Kalendas Augusti (anno octavo). Fol. 112.

CCCLIII.

1360. július 29. — A pápa Bebek Domonkos csanádi püspök egri kanonoki javadalmát De Monasterio Péternek biztosítja.

Petro de Monasterio[6] reservatur conferendus canonicatus et prebenda ecclesie Agriensis, cum vacabunt per promotionem dicti domini Dominici.

IV. Kalendas Augusti (anno octavo). Fol. 112.

[1] Bekcsin. [2] CLXXXV. [3] CCLXV. [4] Bebek. [5] CCXIV, CCLXVI. [6] CCLXVII., CCXCVII.

CCCLIV.

1360. július 29. — A pápa Bebek Domonkos csanádi püspök esztergomi kanonoki javadalmát Lőcsei Miklós nyitrai éneklőkanonoknak tartja fönn.

Nicolao de Leucha, cantori Nitriensi, simili modo reservantur conferendi canonicatus et prebenda ecclesie Strigoniensis.[1]

IV. Kalendas Augusti (anno octavo). Fol. 112.

CCCLV.

1360. július 29. — Péterfia Miklós egri kanonoknak bekcsini főesperessé történt kinevezése.

Nicolao Petri[2] canonico Jauriensi reservatur conferendus archidiaconatus de Boxin in ecclesia Zagrabiensi, cum vacabit per assecutionem prepositure de Kw, Colocensis diocesis, quem obtinet Gallus.

IV. Kalendas Augusti (anno octavo). Fol. 112.

CCCLVI.

1360. aug. 16. — Ajka nb. Sixtus ungi főesperes halálával megüresedett ungi főesperességet a pápa Jánosfia Miklósnak adományozza.

Nicolao Johannis clerico Vladensis[3] diocesis... de canonicatu et prebenda ac archidiaconatu de Ung, in ecclesia Agriensi, vacante per obitum quondam Sixti.

XVII. Kalendas Septembris (anno octavo). Fol. 112.

CCCLVII.

1361. január 20. — Balog nb. Széchy Salamonfia Miklós pápai megerősítése az erdélyegyházmegyei ózdi főesperességben.

Nicolao Symonis alias Salomonis, de archidiaconatu de Ozd, in ecclesia Transilvana, vacante per obitum quondam Petri Bani, collatio et provisio ... confirmata et de novo provisum.[4]

III. Kalendas Februarii (anno nono). Fol. 112. v.

[1] CCLXVIII.
[2] CCLXIX.
[3] Valószinűleg a másoló hibája. A vonatkozó kérvény, sem a bulla nincs meg. Azonban 1363. augusztus 31-én újból pápai megerősítésért folyamodik: CCCLXXXI. — v. ö. L. [4] CCCXII., CDXXXIX.

CCCLVIII.

1361. február 4. — A pápa Vilmos egri prépostnak pécsi püspökké történt fölszentelése után megüresedő egri prépostságot Piacenzai Jánosnak adományozza.

Johanni de Surdis prepositura ecclesie Agariensis (sic) reservatur, conferenda, cum vacabit per munus consecrationis domini Guillelmi electi Quinqueecclesiensis.[1]

II. Nonas Februarii (anno nono). Fol. 112 v.

CCCLIX.

1361. február 4. — Piacenzai János kalocsai prépost kineveztetvén az egri prépostságra, a kalocsai prépostságot Albert váci olvasókanonok, a király udvari orvosa nyeri el.

Alberto[2] lectori Wachiensi prepositura ecclesie Colocensis reservatur conferenda cum vacabit per assecutionem dicte prepositure Agriensis.[3]

II. Nonas Februarii (anno nono). Fol. 112 v.

CCCLX.

1361. február 4. — Mihály váci olvasókanonok kinevezése.

Michaeli Padus[4] lectoratus ecclesie Wachiensis reservatur, conferendus, cum vacabit per assecutionem dicte prepositure Colocensis.

II. Nonas Februarii (anno nono). Fol. 112. v.

CCCLXI.

1361. május 3. — Miklósfia Sándor megerősítése a pathai főesperességben.

Alexandro Nicolai de archidiaconatu de Patha in ecclesia Agriensi, collatio et provisio per dominum Nicolaum episcopum Agriensem eidem Alexandro confirmata.[5]

V. Nonas Maii (anno nono). Fol. 112 v.

[1] Johannes de Surdis, prepositus ecclesie Colocensis, l. köv. sz. a. és CCXL., CCLXXXVIII., CCCXXV., CCCXL. [2] L. Bev. részben 225. old. [3] CCLXXXIX. [4] = Padue in iure can. stud., v. ö. CCXC. [5] CCCXLIII.

CCCLXII.

1361. május 5. — Mihályfia Jakabnak pozsonyi őrkanonokká történt kinevezéséhez pápai megerősítés.

Jacobo Michaelis de officio custodie Posoniensis, Strigoniensis diocesis, vacante per obitum Petri de Polonia, collatio et provisio ... confirmata et de novo provisum.[1]

III. Nonas Maii (anno nono). Fol. 112 v.

CCCLXIII.

1361. augusztus 24. — A pápa De Monasterio Pétert szabolcsi főesperessé nevezi ki.

Petro de Monasterio[2] de canonicatu, prebenda et archidiaconatu de Zobouch in ecclesia Agriensi, vacante per obitum Nicolai Arnoldi, fuit provisum.

IX. Kalendas Septembris (anno nono). Fol. 113.

CCCLXIV.

1361. augusztus 24. — Podvinnai Lászlófia Miklósnak a pápa egri kanonoki javadalmat adományoz.

Nicolao Ladislai de Podwinna de canonicatu et prebenda ecclesie Agriensis, vacante per obitum dicti Nicolai Arnoldi, fuit provisum.[3]

IX. Kalendas Septembris (anno nono). Fol. 113.

CCCLXV.

1361. december 31. — A pápa Jánost, a lengyel király alkancellárját és apostoli követét pozeni kanonokká nevezi ki.

Johanni vicecancellario et ambaxiatori regis Polonie de canonicatibus et prebendis ecclesiarum Poznaviensis, vacantibus per obitum Nicolai archidiaconi Agriensis, nec non de canonicatu et prebenda Wladislaviensis, vacantibus per obitum Jacobi ... in Romana curia defunctorum, fuit provisum.[4]

II. Kalendas Januarii (anno nono). Fol. 113.

[1] CCXCVI.
[2] CCXCVII., CCCXXXVII—VIII.
[3] CCXCVIII.
[4] CCIC.

V. ORBÁN PÁPA (1362—1370.) KÉRVÉNY-KÖNYVEINEK MAGYAR VONATKOZÁSÚ OKMÁNYTÁRA.

CCCLXVI.

1362. november 26. — Nagy Lajos király fölhatalmazást kér a bosnya püspök részére, hogy Boszniában a katolikus hit sikeres terjesztése érdekében káptalanában hat kanonoki stallumot olyanokkal tölthessen be, akik a nép nyelvét bírják.

Supplicat ... Ludovicus rex Ungarie, ... quod cum diocesis Bosnensis inter scismaticas et nationes sit hereticas constituta, et episcopus affectet habere personas ydoneas et sufficientes ac in ydiomate prefate nationis eruditas, que ipsis verbum divinum sciant exponere, et una secum contra eosdem viriliter dimicare, quatinus eidem Bosnensi episcopo indulgere dignemini, ut VI personis ad hoc ydoneis, quas idem episcopus duxerit eligendas, et eorum singulis de canonicatibus et prebendis in vestra Bosnensi ecclesia antedicta, auctoritate apostolica providere possit ...

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 34. fol. 38 v.

CCCLXVII.

1362. november 26. — Ugyanő a bosnya káptalanban méltósággal stb. egybekötött még egy javadalmat kér Spalatói Miklósfia Duxinius pécsi és bosnya kanonok részére, aki Bosznia nyelvviszonyaival különösen ismerős.

Item ... supplicat prefatus episcopus, quatinus dilecto suo Duxinio Nicolai de Spaleto, Quinqueecclesiensis et Bosnensis ecclesiarum canonico, in supradicte nacionis ydiomate plurimum erudito, ut idem quatinus prefatas naciones eo animosius valeat dimicare, quatinus sibi specialem gratiam facientes, dignitatem personatum vel officium, cum cura vel sine cura, si in dicta Bosnensi ecclesia ... vacaverit, conferendum eidem ... dignemini reservare ...

Fiat B.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione VI. Kalendas Decembris anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 34. fol. 38 v.

CCCLXVIII.

Rotulus confirmationum Alamanorum de tempore domini Innocentii.

1363. március 3. — Mátéfia Elek kinevezett pozsonyi kanonok e kinevezésével kapcsolatos kérvényébe becsúszott hiba javítását kéri. Mint pozsonyi kanonok Brigant Jánosnak utóda.

Item ... cum supplicationem Alexii, Mathei de canonicatu et prebenda ecclesie sancti Martini Posoniensis, Strigoniensis diocesis, vacante per mortem Johannis Brigant, in qua per errorem dicebatur, quod in curia decesserat, et revera ipse decesserat in Vallentia prope curiam infra duas dietas ad eadem recedendo, nuper duxeratis misericorditer assignandam. Supplicat ... dictus Alexius, quatinus errorem huiusmodi corrigere ... dignemini ...

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 36. fol. 93 v.

CCCLXIX.

1363. március 3. — Modrussy Albertfia György folyamodványa a tolnai főesperességért, melyet traui püspökké történt fölszentelése előtt Casocti Miklós bírt.

Item cum archidiaconatum Tolnensem in ecclesia Quinqueecclesiensi conferendum Georgio Alberti de Modrussyo presbitero, per consecrationem Nicolai[1] per eandem Sanctitatem electi ad ecclesiam Traguriensem[2] ... nuper duxerit reservandum, ipseque Georgius dubitet, ne dictus archidiaconatus tempore date reservationis huiusmodi vacaret, supplicat, quatinus de ipso archidiaconatu ... eidem Georgio dignemini misericorditer providere ...

Fiat B.

Datum Avinione V. Nonas Martii anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 36. fol. 109 v.

[1] Nicolaus Casocti, primicerius ipsius ecclesiae, diac., post mortem Bartholomaei episcopus Tragur., 1361. dec. 17. electus. — Innoc. VI. Av. tom. 27. fol. 242.

[2] Trau, Tragir, in Dalmacia, suffr. Spalat.

CCCLXX.

1363. április 23. — Nagy Lajos király búcsut kér a Zudar Péter és fivérei által épített esztergom-egyházmegyei, ónodi templomnak.

Supplicat ... Ludovicus Rex Ungarie illustris, quatinus omnibus vere penitentibus et confessis, qui parrochialem ecclesiam per nobiles viros Petrum Zudor militem et eius fratres in eorum possessione dicta Olnod,[1] Strigoniensis diocesis, ob reverentiam omnium sanctorum de novo fundatam ... devote visitaverint et manus porrexerint adiutrices, duos annos et duas quadragenas de iniunctis sibi penitenciis relaxare dignemini ...

Fiat de anno et quadragena. B.

Suppl. Urbani V. tom 36. fol. 90 v.

CCCLXXI.

1363. április 23. — Nagy Lajos király hasonló tartalmú kérvénye a veszprém-egyházmegyei szűz Máriáról nevezett nezdai templom érdekében.

Item supplicat idem rex, quatinus omnibus vere penitentibus et confessis parrochialem ecclesiam beate Marie in villa dicta Nezda,[2] Wesprimiensis diocesis ... devote visitantibus, consimiles gratias indulgere dignemini ...

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 36. fol. 90. v.

CCCLXXII.

1363. április 23. — Piacenzai János vál. váci püspök, királyi követ, káplánját, Péterfia Máté veszprémi és pozsonyi kanonokot, a veszprémi káptalanban még egy egyházi javadalomra ajánlja.

Item supplicat ... Johannes electus Wachiensis, eiusdem regis ambassiator, quatinus dilecto suo capellano, Mathie Petri,[3] canonico prebendato ecclesie Wesprimiensis, dignitatem etc. ... in ipsa ecclesia ... donationi apostolice dignemini reservare.

[1] Ónod, Borsod m., — v. ö. Csánki MTF. I. 164., 167.

[2] Ne(s)zd(e), Somogy m., — v. ö. Csánki im. II. 631.

[3] A pozsonyi káptalan éneklőkanonokja, — v. ö. CCXCVIII., CCCLXXV—VI. — L. az 1373—5. pp. tizedjegyzéket, Mon. Vespr. II. 233. — Mint cantor utóda Stephanus Ladislai, u. o.

Non obstante, quod canonicatum ecclesie sancti Petri de Posaga, Quinqueecclesiensis diocesis, obtinet, quem paratus est dimittere...

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 36. fol. 90 v.

CCCLXXIII.

1363. április 23 — Ugyanő Mladenfia György zágrábi klerikus részére zágrábi kanonoki javadalmat kér.

Item supplicat, quatinus Georgio Mladeni,[1] clerico Zagrabiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Zagrabiensis dignemini misericorditer providere...

Fiat B.

Et sine alia lectione, quod absentium examina committantur ad partes. Fiat B.

Datum Avinione IX. Kalendas Maii anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 36. fol. 90 v.

CCCLXXIV.

1363. május 24. — Erzsébet anyakirályné folyamodványa káplánja, Lászlófia Miklós egri és pozsegai kanonok érdekében magasabb méltóságért vagy hivatalért az egri egyházmegyében.

Supplicat ... Elizabeth, regina Ungarie, genitrix ... Ludovici Ungarie regis, quatinus sibi in personam dilecti capellani sui, Nicolai Ladislai, specialem gratiam facientes, de dignitate etc... in ecclesia Agriensi ... dignemini eidem Nicolao ... providere. Non obstante, quod in dicta ecclesia Agriensi et collegiata sancti Petri de Posega, Quinqueecclesiensis diocesis, ecclesiis canonicatus et prebendas noscitur obtinere[2] ...

Fiat, et dimittere (teneatur) omnia preter unum postquam etc. B.

Et sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione Nono Kalendas Junii anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 37. fol. 55 v.

[1] V. ö. CCCLXXXIII.
[2] V. ö. CCXCVIII.

CCCLXXV.

1363. május 24. — Ugyanő búcsut kér a pozsega-megyei podvinji Mária-templom részére.

Supplicat ... Elizabeth regina Hungarie, genitrix ... Ludovici Hungarie regis, quatinus ecclesie beate Marie in Podvinna,[1] Quinqueecclesiensis diocesis, in confinibus scismaticorum hereticorum constructe et fundate, ut in eadem maior devotio populi christiani augeatur ... septem annos et septem quadragenas indulgere ... dignemini ...

Fiat de uno anno et quadragena. B.

Et sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione nono Kalendas Junii anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 37. fol. 56 v.

CCCLXXVI.

1363. május 26. — Erzsébet királyné folyamodványa káplánja, Lászlófia István pozsegai kanonok érdekében, a pozsegai éneklőkanonoki stallumért.

Supplicat ... Elizabeth regina Ungarie, quatinus sibi in personam dilecti sui capellani Stephani Ladislai[2] canonici prebendati sancti Petri de Posega, Quinqueecclesiensis diocesis, specialem gratiam facientes, cantoriam ipsius ecclesie, que ibidem dignitas, personatus seu officium reputatur, cuius fructus ... XL florenorum auri in universim valorem annuum non excedunt, cum vacabit ex eo, quia Mathias Laud ... in ecclesia Wesprimiensi dignitatem ... assecutus ... eidem Stephano conferendam ... dignemini reservare ...

Fiat B.

Sine alia lectione, et quod eius examen propter viarum discrimina remittatur ad partes. Fiat B.

Datum Avinione VII. Kalendas Junii anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 37. fol. 158—9.

[1] Podvinn(y)a, — ma Podvinj, Bród m. — Csánki im. II. 422.
[2] CCCLXXII.

CCCLXXVII.

1363. július 2. — Karaszin Péter berényi plebános kérvénye budai kanonoki javadalomért. Rablók kezébe került, akik jobb kezének két ujját levágták, így lelkészi teendők ellátására alkalmatlan lett.

Significat ... Petrus Karaszin, presbiter rector ecclesie sancti Johannis baptiste de Beren,[1] Wesprimiensis diocesis, quod cum olim ipse cum alio presbitero de villa Segusdiensi[2] ad parrochiam propriam predictam pergeret, accidit, quod quidam latrones eundem obviantes, diabolo instigante multis verbis enormibus ipsum vituperaverunt, et omnia bona sua abstulerunt, tandem gladio evaginato, duobus digitis manus sue dextere privaverunt, et multis plagis et verberibus eundem affligendo, semivivum dimittentes, abierunt. Verum Sanctissime Pater, cum pro digitorum suorum perditione dictam suam ecclesiam deserviendo divinum officium celebrare non valet, supplicat ... idem Petrus, quatinus sibi gratiam facientes specialem, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie sancti Petri de Veteribuda, dicte Vesprimiensis diocesis, vacante vel vacaturo eidem dignemini misericorditer providere ... non obstante dicta parrochialis ecclesia sancti Johannis, quam presenti supplicatione signata, paratus est dimittere ...

Fiat B.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione VI. Nonas Julii anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 37. fol. 161.

CCCLXXVIII.

1363. július 6. — Skultéti Konrád nyitrai főesperes, királyi követ, Istvánfia Mihály esztergomi diaconus, avignoni követségében társa részére esztergomi kanonoki javadalmat kér.

Supplicat ... Conradus[3] archidiaconus Nitriensis in ecclesia Strigoniensi, ambassiator regis Ungarie, quatinus sibi in personam dilecti familiaris sui Michaelis Stephani, diaconi Strigoniensis diocesis, qui secum in itinere multa incommoda sustinuit pariter

[1] Berény, Somogy m. — v. ö. Csánki im. II. 592.
[2] Segesd, Somogy m., I. u. o. 581.
[3] V. ö. LXI., CCLXII., CCLXV., CCCLI.

et labores, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Strigoniensis dignemini providere cum omnibus non obstantibus . . .

Fiat B.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione II. Nonas Julii anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 37. fol. 168.

CCCLXXIX.

1363. július 11. — A CCCLXXVIII. kérvény megismételve.

Supplicat . . . Conradus archidiaconus Nitriensis . . . quatinus sibi in personam consocii sui Michaelis Stephani, in ordine diaconatus constituti, Strigoniensis diocesis, qui secum in itinere multa incommoda sustinuit . . . quique in hiis, que pertinent ad cultum divinum, est ydoneus et diucius in ipsa ecclesia Strigoniensi laudabiliter conversatus, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Strigoniensis dignemini providere . . .

Fiat ad collationem archiepiscopi Strigoniensis de beneficio cum cura vel sine cura etc. B.[1]

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione V. Idus Julii anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 37. fol. 168.

CCCLXXX.

1363. augusztus 31. — A pápa hozzájárul Balog nb. Simonfia Tamás és Simon cambiumához, melynek alapján Tamás esztergom-szenttamási prépost váci, Simon krasznai főesperes pedig erdélyi kanonoki stallumot foglal el.

Sub titulo «Rotulus permutationum».

Item, cum Thomas Symonis, Transilvane, et Symon Symonis, Wachiensis ecclesiarum canonicatus et prebendas, quas tunc temporis obtinebant, per procuratores amborum, causa permutationis, in manibus domini Prioris prefati[2] de mandato predicto[3] apud sedem apostolicam recipientes, resignaverunt, dignetur . . . Thome de Wachiensi et Symoni predictis de Transilvane eccclesia-

[1] A két kérvény elintézési záradéka nem megegyező.

[2] Petri de Bauhaco, prioris de Togeto, — mint egy másik kérvényben olvasható.

[3] T. i. domini Pape.

rum canonicatibus et prebendis providere. Non obstante, quod Thomas preposituram beati Thome martiris de Promontorio Strigoniensi et Symon archidiaconatum de Crasna in Transilvanensi ecclesiis obtinent....[1]

Fiat ut petitur. B.

Sine lectione alia. Fiat B.

Datum Avinione II. Kalendas Septembris anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 38. fol. 181 v.

CCCLXXXI.

1363. augusztus 31. — Jánosfia Miklós egri kanonok ungi főesperessé történt kinevezésének megerősítését kéri.

Sub titulo: «Rotulus confirmationum communium».

Item collationem et provisionem auctoritate apostolica factam Nicolao Johannis de archidiaconatu de Ung in ecclesia Agriensi, quem possidet pacifice et quiete, prout et fecit ultra annum ad diaconatus ordinem non promotus secundum quod tenebatur, dignemini premissis non obstantibus, cum sit paratus in proximis temporibus promoveri, ex certa sciencia confirmare vel sibi de eodem noviter providere. Non obstante, quod canonicatum et prebendam in dicta ecclesia noscitur obtinere, et ipsum, quantum indiget, dignemini habilitare[2]...

Componat cum camera. B.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione II. Kalendas Septembris anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 38. fol. 241.

CCCLXXXII.

1363. október 22. — Gergelyfia Miklós folyamodványa fölmentésért in defectu natalium.

Significat ... Nicolaus Gregorii, clericus Zagrabiensis diocesis, quod olim pater suus se ad partes alienas transtulit, et ibidem uxorem duxit legitime, quam viventem relinquit, et ad partes proprias remeavit ibique aliam uxorem desponsavit, dicens primam esse mortuam, de qua secunda uxore dictum Nicolaum pro-

[1] LII., LXXXI–II., CCC., CDXL.
[2] CCCLVI.

creavit. Quare dictus Nicolaus ... supplicat, quatinus defectu huiusmodi natalium non obstante, quem patitur de coniugato genitus et illa alia secunda desponsata licet non canonice, et quod tacite se fecit clericali caractere insigniri, valeat ad omnes ordines promoveri et beneficia ecclesiastica obtinere ... dignemini ... dispensare ...

Ignorancia matris te reddit legitimum, tamen ubi sciret vel propter scrupulum tuum Fiat B.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione XI. Kalendas Novembris anno primo.

Suppl. Urbani V. tom. 38. fol. 214.

CCCLXXXIII.

1364. február 22. — Piacenzai János váci püspök Mladenfia Miklós részére kanonoki stallumot kér a zágrábi káptalanban.

Supplicat ... Johannes episcopus Wachiensis, ambassiator regis Ungarie, quatinus sibi in personam dilecti sui Nicolai Mladini,[1] presbiteri Zagrabiensis diocesis, specialem gratiam facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Zagrabiensis dignemini providere ... Non obstante, quod magistratum eiusdem Zagrabiensis ecclesie noscitur obtinere, quem paratus est dimittere ...

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 39. fol. 236.

CCCLXXXIV.

1364. február 22. — Ugyanő előterjeszti Istvánfia Imre veszprémegyházmegyei pap folyamodását. Nevezett járványos betegség idején fogadalmat tett, hogy ha életben marad, a pálos-rendbe lép. E fogadalom alól szeretné magát fölmentetni.

Item supplicat, quod cum Emericus Stephani,[2] presbiter Wesprimiensis diocesis, tempore magne epidemie timore mortis voverit et disposuerit in corde suo dumtaxat, quod si a morte evaderet, ordinem fratrum sancti Pauli primi heremite intraret, et quia non sperat regulam posse observare nec in dicto ordine grate

[1] CCCLXXIII. [2] V. ö. CCXLI.

Deo famulari, supplicat, quatinus ut dictus Emericus non teneatur intrare, sed potius in seculo remanere ut est, ... dispensare dignemini ...

Dispensetur tecum ut in laxiori religione possis intrare (sic) B.

Suppl. Urbani V. tom. 39. fol. 236.

CCCLXXXV.

1364. február 22. — Ugyanő a tűzvésznek áldozatul esett és ujjáépülő zágrábi székesegyháznak búcsut kér.

Item supplicat, quatinus omnibus fidelibus christianis ecclesiam Zagrabiensem devote visitantibus et ad ipsius edificationem, que igne fuit consumpta, manus porrigentibus adiutrices ... unum annum et quadraginta dies de iniunctis eis penitenciis indulgenciam concedere dignemini[1] ...

Fiat de anno et XL in forma. B.

Suppl. Urbani V. tom. 39. fol. 236.

CCCLXXXVI.

1364. február 22. — A váci püspök folyamodványa joghatóságért, hogy 20 esetben engedélyt adhasson szentföldi zarándokútra.

Item supplicat, quatinus eidem Johanni episcopo Wachiensi concedere dignemini, ut viginti personis, volentibus transire ad sacrum Sepulcrum ultra mare, auctoritate apostolica valeat licentiam impertiri ...

Fiat B.

Et quod transeant sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione IX. Kalendas Marcii anno secundo.

Suppl. Urbani V. tom. 39. fol. 236.

CCCLXXXVII.

1365. május 9. — Erzsébet anyakirályné egri kanonoki javadalmat kér Héder nb. Miklósfia Dénes részére.

Supplicat ... Elizabeth regina senior Hungarie, quatinus sibi in personam dilecti familiaris sui Dionisii[2] nati nobilis viri

[1] V. ö. CDVIII.

[2] V. ö. pl. Héderváry cs. oklt. I. 77. 79. — 1379. febr. 17. : archidiaconus Jaurin.

Nicolai comitis de Heydrich,[1] ipsius curie reginalis magistri, gratiam specialem facientes, eidem de beneficio ecclesiastico cum cura vel sine cura, etiam si dignitas, personatus vel officium, et maior post episcopalem in cathedrali, vel collegiatis ecclesiis principalis existat, civitatis et diocesis Agriensis, etiam si ad illam, illum vel illud quis per electionem consueverit assumi, spectante... ad collationem... episcopi Agriensis, dignemini... providere.

Fiat ut petitur. (B.)

Suppl. Urbani V. tom. 41. fol. 45.

CCCLXXXVIII.

1365. május 9. — Ugyanő kancellárjának, Héder nb. Miklósnak unokaöccsét, Jánosfia Mátyást váci kanonokságra ajánlja kinevezésre.

Item, quatinus Mathie[2] filio Johannis, nepotis magistri Nicolai cancellarii et secretarii ipsius regine, gratiam facientes specialem, eidem de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Vaciensis, ac dignitatis, personatus vel officii... dignemini... providere.

Fiat B. dum tamen habeat annos XVI. B.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione VII. Idus Maii anno tertio.

Suppl. Urbani V. tom. 41. fol. 45.

CCCLXXXIX.

1365. május 11. — A király alkancellárja, Bálintfia Gál esztergomi éneklőkanonok részére az esztergomi káptalanban és egyházmegyében egyéb méltósággal vagy hivatallal egybekötött egyházi javadalmat kér.

Supplicat... Ludowicus Ungarie rex, quatinus sibi in personam... sui vicecancellarii magistri Galli[3] gratiam facientes specialem, eidem de beneficio ecclesiastico... etiam si dignitas,

[1] Héder nb. Miklósfia Miklós, a királyné főajtónálló mestere, mosoni főispán stb., — v. ö ih. pl. 66. 69.

[2] Kakas Miklós főlovászmester
János
Mátyás, — Karácsonyi, MN. II. 146.

[3] V. ö. CLXXXV., CCLXIV., CCLXIX., CCCL.

personatus vel officium maior post episcopalem in cathedrali,[1] vel collegiatis ecclesiis principalis existat, civitatis et diocesis Strigoniensis . . . dignemini . . . providere. Non obstante, quod in dicta Strigoniensi cantoriam cum canonicatu et prebenda, et in Quinqueecclesiensi ac Zagrabiensi ecclesiis canonicatus et prebendas, et rectoratum in hospitali sancti Bartholomei Quinqueecclesiensi obtineat, quos cantoriam et rectoratum predictos . . . . paratus est dimittere.

Fiat ut petitur, et dimittat etiam unum ex prebendis. B.

Datum Avinione V. Idus Maii anno tertio.

Suppl. Urbani V. tom. 41. fol. 109 v.

CCCXC.

1365. június 20. — Erzsébet anyakirályné folyamodványa Vasvári Miklósfia Mihály, a királynő kincstárának és kápolnájának klerikusa érdekében, megerősítésért abban az egri kanonoki stallumban, melyről Demeter szerémi püspök, volt egri prépost lemondott.

Supplicat . . . E(lizabeth) senior Regina Ungarie, quatinus in personam . . . Michaelis Martini de Castro Ferreo, canonici ecclesie Agriensis prebendati, sue capelle clerici ac thesaurarie registratoris, gratiam facientes specialem, collationem provisionem auctoritate ordinaria factam de canonicatu et prebenda eiusdem ecclesie Agriensis, cuius taxa summam XVIII marcharum argenti non excedit, tunc vacante per liberam resignationem . . . Demetrii[2] nunc episcopi Sirmiensis, olim vero prepositi dicte ecclesie Agriensis et canonici prebendati . . . antequam ad dictum episcopatum promoveretur . . . dignemini confirmare . . .

Fiat B.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione XII. Kalendas Julii anno tertio.

Suppl. Urbani V. tom. 41. fol. 100 v.

[1] A margón : post episcopalem in cathedrali ecclesia — cassatum in originali B.

[2] 1364. nov. 29. : electus et confirm. Sirm. — Zichy cs. Oklt. III. 274. 186. — Smitth, Archiep. Strig. 67 köv. ll. — Pór, az eszt. rég. és tört. társ. 11. évk. Eszt. 1898. 9. — összetéveszti Jánoki Demeterrel.

CCCXCI.

1365. szeptember 24.— Hermanfia Konrád, Naumburg-egyházmegyei diaconus, a pécsi szent Bertalan ispotály rectorátusáért folyamodik.

Supplicat ... Conradus Hermanni de Plawe,[1] diaconus scolaris in iure canonico, quatinus sibi gratiam specialem facientes, de rectoria hospitalis sancti Bartholomei Quinqueecclesiensi, cum ipsam vacare contigerit per dimissionem Galli[2] cantoris Strigoniensis, qui se ipsam obtulit dimissurus, postquam dignitatem etc. ... vigore gratie sibi facte ... pacifice fuerit assecutus ... dignemini ... reservare ... Quindecim marcharum argenti summam secundum communem extimationem annuatim non excedunt (sic). Non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie Quinqueecclesiensis, quorum redditus etc. (sic) octo marcharum argenti valorem annuum non excedunt, noscitur obtinere, quos paratus est dimittere ...

Fiat B.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione VIII. Kalendas Octobris anno tercio.

Suppl. Urbani V. tom. 41. fol. 221.

CCCXCII.

1365. november 22. — Gilétfy László veszprémi püspök prokurátora által az apostoli széknél jogorvoslást keres a székesfehérvári kiváltságos káptalan azon túlkapása ellenében, hogy önkényesen egy egyházmegye nélküli szerzetesrendi püspököt ismert el püspökének, aki minden püspöki ténykedést elvégez és az összes püspöki jogokat gyakorolja, a veszprémi püspök joghatóságának és tekintélyének legnagyobb sérelmére.

Exponit Sanctitati Vestre procurator reverendi patris domini Ladisl i, Wesprimiensis episcopi, quod ecclesia collegiata Albensis, per prepositum solita gubernari, fuit et est notorie sita infra limites diocesis Wesprimiensis, et quod prepositus, canonici et capitulum eiusdem ecclesie sumentes occasionem, quod exempti a potestate et iurisdictione ipsius domini Episcopi, quendam alienum vagum episcopum de ordine mendicantium ad se traxerunt, et secum illum tenentes, ea, que pertinent ad dignitatem et ordi-

[1] V. ö. CCLXII. [2] CCCLXXXIX.

nem Episcopalem, per illum de facto infra dictam diocesim exerceri fecerunt et faciunt, videlicet, crisma oleum sanctum conficere, ordinationes clericorum ad sacros ordines facere, consecrationes altarium seu basilicarum,et multa alia inhonesta et nephanda exercuerunt et exercent in diminutionem honoris dignitatis episcopalis et preiudicium episcopi et ecclesie Wesprimiensis et sua pretensa privilegia, si que habent, ad intellectum absurdum et illicitum trahentes, nonnullas capellas et ecclesias, quas dicunt ad se spectare, pretendunt exemptas, iura episcopalia dicto domino episcopo denegando, et ad synedos venire recusando iniuste, et nonnullas decimas et iurisdictiones et iura alia ad ipsum dominum episcopum pertinentes, indebite usurpando et occupando et impediendo tam in preiudicium ipsorum episcopi et ecclesie Wesprimiensis, quam in preiudicium aliarum ecclesiarum eidem episcopo subditarum, que omnia cedunt in malum exemplum et scandalum plurimorum. Quapropter supplicat idem procurator, quatinus omnes causas, quas super premissis seu eorum occasione eciam divisim movere intendit contra dictos prepositum, canonicos et capitulum aut singulares personas dicte ecclesie collegiate, eciam divisim committere dignemini alicui de auditoribus sacri Vestri Palatii audiendas et decidendas, cum incidenciis emergentibus, de penis et connexis, et cum potestate dictos adversarios et omnes, quorum interest, citandi, eciam extra Romanam Curiam et ad partes, tociens quociens opus erit. Non obstante, quod huiusmodi cause non sunt ad Romanam Curiam devolute, maxime, cum propter potentiam et favorem adversariorum idem exponens non speret posse in partibus consequi iusticie complementum.

Committatur in partibus eciam ultra unam dietam. B.

Datum Avinione X. Kalendas Decembris anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 42. fol. 10.

CCCXCIII.

1366. március 3. — Andrásfia László csanádi kanonok, seges(vár)i plebános kérvénye utólagos pápai fölmentésért, mivel plebániajavadalmát élvezte, bár a nagyobb egyházi rendeket nem vette föl.

Significat . . . Ladizlaus Andree, canonicus ecclesie Chanadiensis, quod olim ipse exponens in minoribus constitutus, parochialem ecclesiam de Seges, Transilvane diocesis, ad presenta-

tionem regis Ungarie per ordinarium collatam extitit pacifice assecutus, et eam per annum et amplius, non per maliciam, sed tamquam simplex et iuris ignarus tenuit, ad sacerdotium non promotus, fructus percipiendo ex ea, et deinde se fecit in subdiaconum et diaconum ordinari. Quare supplicat ... dictus Ladizlaus, quatinus collationem sibi factam de dicta parrochiali ecclesia premissis ... non obstantibus confirmare vel ... de novo providere et eum si indiget habilitare. Non obstante, quod canonicatum et prebendam dicte ecclesie Chanadiensis obtineat ...

Fiat B. — Exhibe te abbati Montis Maioris.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione V. Nonas Marcii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 42. fol. 101 v.

CCCXCIV.

1366. március 12. — Brassói Miklósnak tinnini püspökké leendő fölszentelése folytán megüresedő brassói plebániajavadalomra a király Miklós vidombáki plebánost ajánlja.

Supplicat ... Ludovicus rex Ungarie, quatinus sibi in personam ... Nicolai de Corona, plebani ecclesie in Wydenbach,[1] Strigoniensis diocesis, de plebania ecclesie in Brascho dicte diocesis, cum vacabit per munus consecrationis impendendum domino Nicolao de Brascho, electo et confirmato ad ecclesiam Tyniensem[2] ... vel alias quovis modo vacet, dignemini ... providere. Non obstante, quod plebaniam predictam in Wydenbach obtineat, quam ... paratus est dimittere ...

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 42. fol. 107.

CCCXCV.

1366. március 12. — A vidombáki plébániajavadalmat a király a CCCXCIV. kérvény alapján Brassói Péterfia Miklós részére kéri.

Item supplicat prefatus rex, quatinus sibi in personam ... Nicolai Petri de Brascho, clerici Strigoniensis diocesis, de plebania

[1] Vidombák, Brassó m., a brassói plébániával együtt az esztergomi egyházmegyéhez tartozott.

[2] *Tinnini püspökök: Miklós* — 1344. — *Laczkfy Dénes* — 1348. márc. 24. — A zágrábi püspökségbe helyeztetett át. — Cle. VI. Obl. t. 22. fol. 56. — Suppl. I. p. I. pag. 315. — *Balázs* — 1357-ig. — Anjoukori okmt. VI. 136. 87., 536.

in Wydenbach, cum vacabit per assecutionem pacificam possessionis plebanie predicte in Bracho, Nicolao de Corona supradicto collate ... dignemini ... providere.

Fiat B.

Et sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione IV. Idus Marcii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 42. fol. 107.

CCCXCVI.

1366. április 7. — Brassói Miklós tinnini püspök fölszentelésével megüresedett egy székesfehérvári kanonoki javadalom. A király ezt Gergelyfia Imre pozsegai kanonok részére kéri.

Beatissime Pater, supplicat ... Ludovicus rex Ungarie, quatinus sibi in personam ... Emerici nati quondam Gregorii de Wyczna,[1] de canonicatu et prebenda ac simplici officio magistratus nuncupati ecclesie Albensis, Vesprimiensis diocesis, quorum fructus etc.... CL florenorum auri summam non excedunt, cum vacabunt per munus consecrationis impendendum Nicolao electo et confirmato ad ecclesiam Tyniensem ... dignemini ... providere. Non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie de Posega, Quinqueecclesiensis diocesis obtinet, quorum fructus etc. ... XL florenorum auri valorem annuum non excedunt.

Fiat B.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione VII. Idus Aprilis anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 42. fol. 129.

CCCXCVII.

1366. június 12. — Frankói István nyitrai püspök, királyi követ, a theológia mestere azért folyamodik, hogy a pápa rendelje el Vere-

337. — *Scherffembergi János*, győri szent Adalberti prépost : 1357. ápr. 28., a gurki egyhm. élére helyeztetett át : 1364. márc. 12. — Inn. VI. Av. t. 17. fol. 221. — Theiner II. 60. 110. — Suppl. VI., XCVI. e kötetben. — *Brassói Miklós*, brassói plébános, budai, fehérv. kanonok : CCCXCVI., CDXXXV. — 1364-től, megerősítve : 1365. szept. 5. — Urb. V. Av. t. 10. fol. 120. — 1373. csanádi püspök. — *Pál* szebeni prépost : 1373. máj. 16. — Gre. XI. Av. t. 18. fol. 60.

[1] V. ö. Mon. Vespr. I. 229 : Emericus natus quondam Georgii de Vrezna.

bélyi Péter szent Ágoston-rendi szerzetesnek, a rend párisi lectorának, a szent tudományok mesterévé leendő fölavatását.

Supplicat ... fr. Stephanus episcopus Nitriensis, ambassiator domini regis Ungarie, quatinus nedum sibi, sed toti regno Ungarie, omni alio magistro in Theologie facultate carenti preter supplicantem,[1] licet indignum, cum tamen tam pro eruditione conversorum, quam pro conversione infidelium, plurimum indigere noscatur, gratiam specialem facientes ... Episcopo Forojuliensi confessori Vestre Sanctitatis, vel alteri ... committere, ut fratrem Petrum de Verebel,[2] Strigoniensis diocesis, provincie Ungarie ordinis heremitarum sancti Augustini, lectorem Parisiensem, dominorumque Regis et Regine Ungarie capellanum, virum utique vita et conversatione laudabilem, et scientia ad gradum magisterii competenter aptum, si suo et assistente sibi aliorum magistrorum ad hoc sufficientium iudicio ydoneum esse repererit, in theologie facultate, hic in Avinione, ad gradum magistri licentiare, docendi, legendi, decernendi, infra dictum ordinem et ubique, auctoritate apostolica eidem conferendo facultatem, omnes etiam gratias, exemptiones, libertates et privilegia, quibus magistri Parisienses dicti ordinis gaudent et utuntur, ac si et ipse dictus frater Petrus in Parisiensi studio dictum magisterium recepisset, ad utendum et gaudendum eidem quod concedere valeat clementi pietate dignemini, non obstantibus quibuscunque ... contrariis, ac mandare domino vicecancellario, ut absque alio dicte Sanctitatis mandato, litteras apostolicas super huiusmodi gratia vestra expediat, cum ceteris non obstantibus ...

Fiat ut petitur. Fiat B.

Item quod transeat sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione pridie Idus Junii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 195.

CCCXCVIII.

1366. június 13. — Frankói István nyitrai püspök unokaöccse, Albai Mihályfia Miklós nyitrai kanonok részére esztergomi kanonoki javadalmat kér.

Supplicat ... Stephanus episcopus Nitriensis ... Ludovici Ungarie regis ambassiator, quatinus sibi gratiam facientes specia-

[1] V. ö. XXXII. [2] U. o.: fr. Nicolaus.

lem in personam dilecti nepotis sui, Nicolai Michaelis de Alba,[1] Vesprimiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Wesprimiensis dignemini . . . providere . . . Non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie Nitriensis obtineat . . .

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 199.

CCCIC.

1366. június 13. — Ugyanő szolgálattevő káplánja, Benedekfia Brikciusz nyitrai és pozsonyi kanonok érdekében folyamodik, akit egy győri kanonoki javadalomra ajánl kinevezésre.

Item, quatinus sibi in personam dilecti sui servitoris specialissimi, Briccii Benedicti, gratiam facientes specialem, eidem de canonicatu sub expectatione prebende ac dignitatis etc. . . ecclesie Jauriensis dignemini ut supra providere. Non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie Nitriensis obtinet, et quod super canonicatum et prebendam ecclesie Posoniensis, Strigoniensis diocesis, litiget, quorum ius, quod in eis habet . . . paratus est dimittere.

Fiat ad collationem. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 199.

[1] V. ö. Suppl. I. p. II. 241. 503. : «Item Francisco Michaelis de Alba, nepoti dicti episcopi . . .» ez t. i. Miklós zágrábi püspök, később kalocsai, majd esztergomi érsek. — Ez a kérvényünk tehát kétségtelenné teszi Miklós érsek és István nyitrai püspök, majd kalocsai érsek vérrokonságát. — Wertner Mór sok fáradságot fordított e két főpap családi hovatartozandóságának megállapítására, végeredményben azonban csak kevéssel vihette előbbre a kérdést, mert csak kevés biztos adatot tudott összegyűjteni. — V. ö. Turul 1910. 33. l. és 1912. 115. l. — Fenti vérrokonság szintén ismeretlen volt eddig, határozott következtetést sajnos még sem lehet belőle levonni. Azonban bizonyosan téves Wertnernek az a megállapítása, hogy fenti és 1352. július 2-án keltezett suppl.-ban : *de Alba = Fehérvári* (Mihályfia Ferenc és Miklós, Miklós érsek és István püspök két unokaöccse), i. ért. 116. l. — *Alba* Bihar megyének egy községe volt, az Ákos nemz. Erne ágának birtoka, 1298-ban Ernefia István Anych nevű leányával pedig ennek férje, Barsa Beke, tehát a Barsa nemz. Kopasz nádor ágának kezére került. Ha a fent említett kérvényt elolvassuk, lehetetlen kételkednünk, hogy erről a *bihari Albáról és nem Székesfehérvárról van szó :* a király is Albai Mihályfia Ferenc részére *egri* kanonoki javadalmat kér. — Tehát egy új szempont állna előttünk : az Ákos és Barsa nemzetséggel való vérrokonság. — Kétségtelen azonban az is, hogy a Zólyomi család már 1360. óta a bihari Albáról Albensi-nek nevezi magát. — Azt hiszem, a további kutatásnak ebben az irányban kell

CD.

1366. június 13. — Ugyanő Jánosfia Miklós esztergom-szenttamási kanonok részére még egy esztergomi székeskáptalani kanonoki javadalmat is kér.

Item, quatinus sibi in personam ... Nicolai Johannis[1] similem gratiam facientes, eidem de dignitate etc. ... ecclesie Strigoniensis dignemini ut supra providere. Non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie beati Thome martiris de Promontorio prope muros Strigonii obtinet, quos ... paratus est dimittere.

Fiat ad collationem. B.

Et sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione Idus Junii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 199.

CDI.

1366. június 14. — Pozsegavári Istvánfia Miklós pécsegyházmegyei klerikus kérvénye egeregyházmegyei egyházi javadalomért.

Supplicat ... Nicolaus Stephani de Posegavar, clericus in artibus peritus, Quinqueecclesiensis diocesis, nullum beneficium ecclesiasticum assecutus, quatinus sibi specialem gratiam facientes, de beneficio ecclesiastico ... spectante ad collationem ... episcopi ecclesie Agriensis ... eidem Nicolao dignemini misericorditer providere ...

Fiat B.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione XVIII. Kalendas Julii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 199.

CDII.

1366. június 14. — Györgynek, a görög császár apostoli követének, káplánja, Mártonfia Péter kalocsa-egyházmegyei klerikus érdekében

haladnia és valószinűleg sikerülni fog a két főpapnak nemzetségét meghatározni. — Egyelőre azt tartom jogosultnak, ha — Wertner megállapítása után — István püspököt *Frankoi*-nak nevezzük, *de ugyanúgy nevezzük* — Wertner megállapítása ellenére — *Miklós érseket is.* — Albai Miklósra vonatkozólag v. ö. Mon. Vespr. II. 202. 236., és pag 229.

[1] Nicolaus comitis Johannis, — 1358. dec. 30. — CLXXXIV.

benyujtott kérvénye. A kalocsai érsek adományozási körzetébe eső egyházi javadalmat kér részére.

Supplicat ... Georgius ambassiator Imperatoris Constantinopolitani, miles, quatinus sibi in personam dilecti clerici sui specialissimi, Pauli Martini de Heztien[1] (sic), Colocensis diocesis, specialem gratiam facientes, de beneficio ecclesiastico ... spectante ad collationem ... archiepiscopi Colocensis, eidem Paulo dignemini misericorditer providere. Cum acceptatione ...

Fiat B.

Sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione XVIII. Kalendas Julii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 199.

CDIII.

1366. június 19. — Nagy Lajos király csonkán jegyzett kérvénye.

Supplicat ... Ludovicus Ungarie rex, quod licet olim f. r. dominus Innocentius PP. VI. Corbuniensis ecclesie, provincie Spalatensis, in Croacie partibus regni sui consistenti, cumque etc. (sic). Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 208.

CDIV.

1366. június 19. — A király előterjesztése utólagos pápai jóváhagyás iránt a zágrábi püspök és káptalan azon intézkedéséhez, hogy a csekély javadalmazású dubicai főesperesség mellé egy zágrábi székeskáptalani kanonoki javadalom csatoltassék.

Item Pater Sancte, cum ... episcopus Zagrabiensis ac prepositus et capitulum ecclesie Zagrabiensis, canonicatum et prebendam ipsius ecclesie, vacantes[2] per munus consecrationis olim impensum domino episcopo Vesprimiensi, qui eos tunc temporis obtinebat, archidiaconatui Dubicensi, in dicta ecclesia, propter suorum tenuitatem reddituum, annectendos incorporandosque duxerint ac etiam uniendos, dignetur ... annexionem, incorporationem ac eciam unionem huiusmodi ... confirmare ...

Fiat precendente informatione. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 208.

[1] Hethen? = Hetenolcz, Szerém m.? [2] CXXX.

CDV.

1366. június 19. — Nagy Lajos király Ivánfia Dénes zágrábi kanonok részére a zágrábi egyházmegyében még egy javadalmat kér.

Item . . . quatinus. . . Dionisio Iwani de Gersentha, presbitero Zagrabiensis diocesis de dignitate etc. . . . in ecclesia Zagrabiensi dignemini providere. Non obstante, quod in eadem ecclesia canonicatum et prebendam obtineat.

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 208.

CDVI.

1366. június 19. — A király Györgyfia Márton részére azt a pécsi kanonoki javadalmat kéri, melyet jogtalanul Siklósi Pál tart lefoglalva.

Item, quatinus sibi in personam . . . Martini Georgii, presbiteri Quinqueecclesiensis diocesis, de canonicatu et prebenda ecclesie Quinqueecclesiensis, qui per obitum quondam Ganselmi Rudensis, extra Romanam curiam defuncti, de iure vacant ad presens, et tanto tempore vacaverunt, quod eorum collatio est ad sedem apostolicam legitime devoluta, quamvis per Paulum de Soclos detineantur indebite occupati, dignemini providere . . . Non obstante, quod quondam (sic) altare sancte Marie in ecclesia sancti Petri de Posega, dicte diocesis, obtinet, quod paratus est dimittere . . .

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 208.

CDVII.

1366. június 19. — A király többek számára a szokott gyóntatói kegyelmet kéri.

Item supplicat . . . Ludovicus Ungarie rex, quatinus sibi in personam dilectorum suorum infrascriptorum gratiam faciendo specialem, dignemini eisdem concedere absolutiones generales in mortis articulo ut in forma. Persone vero predicte per ordinem subsecuntur : . . .P.[1] episcopus Boznensis, Symon comes de Megies,[2] nobilis vir Paulus vicecomes Trinchinensis et eius uxor,

[1] Petrus, v. ö. CCLVIII.
[2] Megyesi (Mórichidi) Simon, — l. Karácsonyi MN. II. 41., 89.

nobilis vir Ladislaus Tuteus[1] miles et eius uxor, Ladizlaus[2] prepositus Colocensis ipsius regis phisicus, Michael de Sru de Elephant miles et eius uxor, magister Jacobus armiger et prothonotarius comitis Palatini dicti regis, et magister Stephanus filius Thernek (Chernek?) armiger et prothonotarius Judicis curie dicti regis, ut confessor etc....

Fiat informatione precedente. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 208.

CDVIII.

1366. június 19. — Kanizsai István zágrábi püspök búcsut kér a győregyházmegyei szarvkő-váraljai templomnak és a zágrábi székesegyháznak.

Item ... episcopus Zagrabiensis,[3] quatinus visitantibus ex devotionis causa ecclesiam beate Anne, matris Virginis gloriose, de sub castro Sorwkw,[4] Jauriensis diocesis, multis preciosis reliquiis insignitam ... anni et quadraginta dierum indulgeri per vestrum B. solitum ... omnibus et singulis Zagrabiensem ecclesiam[5] ... visitaverint, annuatim VII. annos cum totidem quadragenis de iniunctis eis penitenciis dignemini misericorditer relaxare.

Fiat in festivitatibus consuetis de centum diebus. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 208.

CDIX.

1366. június 19. — Coppenbachi Vilmos pécsi püspök folyamodványa búcsuért a szent István király által alapított pécsi székesegyház számára.

Item significat ... G. episcopus Quinqueecclesiensis, quod Quinqueecclesiensis ecclesia, cuius sancte et inclite reverencie

[1] Suppl. I. p. II. 53. 100.

[2] V. ö. CCLXXXVIII—LXXXIX. — 1361-ig Piacenzai János, akkor, febr. 4-én Albert (László? olv. 225. 1.) váci lector neveztetett ki kalocsai préposttá.

[3] Kanizsai István, — v. ö. XVIII., LXXII., XCIV.

[4] Szarvkő, Sopron m. A várat Károly Róbert uralkodása idején Laczkfy István erdélyi vajda építette, — 1364-től a Kanizsaiaké volt, bár 1376-ban a király kezén találjuk. V. ö. Nagy, Sopron m. tört. I. 159. 129: datum in monte Saar in ereccione novi castri. — 1340—41, Laczkfy István Vas és Sopron vm. főispánja. [5] CCCLXXXV.

beatus Stephanus confessor Ungarie rex fundator, constructor et dotator existit, per regem eundem sint magnifica provisione temporalium predita (sic), sit ad supplicem eius, dum in humanis agebat, instantiam, vel ipsius intuitu per pie memorie predecessores vestros Romanos Pontifices amplis privilegiorum titulis inter alias ecclesias regni Ungarie fuit insignita (sic), decorata, sed quoniam super privilegiis huiusmodi apostolica munimenta per tartaros, barbaros et alios Christiane fidei emulos dictum regnum postmodum violenter ingressos, sacrilega et hostili servicia fuerint incendio concremata, et de ipsis propter antiquitatem fama tantummodo superextat, supplicatur ... pro parte ipsius episcopi ... qutinus ne cleri et populi erga predictam ecclesiam Quinqueecclesiensem devocio, quamvis adhuc ferventer vigeat, tractu forsan temporis refrigescat, si nullis apostolice liberalitatis adminisculis notabilibus (sic), dignemini de innate vobis benignitatis instinctu, universis et singulis Christifidelibus ex causa devotionis etiam visitantibus antedictam, VII annos et VII quadragenas de injunctis eis penitenciis relaxare ... et quod huiusmodi gratia sit perpetuo duratura.

Fiat ut in precedenti B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 208.

CDX.

1366. június 19. — Kont Miklós nádor és neje Klára, hordozható oltár használatára kérnek fölhatalmazást.

Item supplicat ... N.[1] Comes Palatinus regis et totius regni Ungarie, quatinus ei et Clare uxori sue concedere dignemini, ut liceat eis habere altare portatile, super quo possint etiam ante diem missas facere celebrara et in locis interdictis, nisi causam dederint interdicto ...

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 208 v.

CDXI.

1366. június 19. — Fentiek kérvénye, hogy Klára asszony a nagyszombati apácazárdát, melyben anyja mint szerzetesnő él, illő kísérettel látogathassa.

Item supplicat, quatinus concedere dignemini uxori sue prefate, quod monasterium religiosarum mulierum et specialiter

[1] Nicolaus Kont.

monasterii sanctimonialium de Ternavia, ubi mater ipsius est religionis ingressu perpetuo collocata, una cum sex mulieribus honestis possit intrare...

Fiat dum tamen habuerit quinquaginta annos, in forma. B.

Item quod transeant sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione XIII. Kalendas Julii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 208 v.

CDXII.

1366. június 23. — Erzsébet anyakirályné kérvénye búcsuért azon kápolna részére, melyet a királyi pár a b. Szűz tiszteletére a királyi palotában építeni szándékozik.

Supplicat... Elizabeth senior regina Ungarie, quatinus omnibus et singulis ex causa devotionis capellam, quam... Ludovicus Ungarie rex... et regina ad honorem et sub vocabulo beate Virginis duxerint in proprio palacio construendam, et ipsorum regis et regine vel alterius eorundem presentia ac eorum absentia visitantibus seu divina audientibus in eadem illas indulgentias ultra consuetum numerum concedere dignemini, que Virginis honori et dictorum constructorum statui vobis congrue videbuntur.

Fiat in forma de anno et XL. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 216.

CDXIII.

1366. június 23. — A királyi pár folyamodványa Jánosfia Miklós váradi főesperes, egri kanonok érdekében a váradi őrkanonoki stallumért.

Item... cum de canonicatu et prebenda ac custodia[1] ecclesie Waradiensis, vacantibus apud apostolicam sedem ex eo, quod quidam Gregorius, qui eos tunc obtinebat, per eandem Sanctitatem ad ecclesiam Chanadiensem fuit promotus et in episcopum Chanadiensem prefectus, fuit auctoritate apostolica provisum Nicolao Arnoldi, ipseque Nicolaus possessione dictorum canonicatus, prebende ac custodie non obtenta vel assecuta, diem suum clausit extremum. Supplicant igitur... Ludovicus rex et Eliza-

[1] V. ö. CCXXXIII. 2. jegyzet.

beth regina Hungarie, quatinus ... Nicolao Johannis Alexandri canonico prebendato in ecclesia Agriensi de dictis canonicatu, prebenda ac custodia Waradiensis predicte, que custodia dignitas existit, ... dignemini providere. Non obstante, quod ipse canonicatum et prebendam Agriensis ecclesie obtineat, et archidiaconatum ecclesie Waradiensis, quos paratus est dimittere ...

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 216.

CDXIV.

1366. június 23. — Ugyanők Miklósfia Jakab esztergomegyházmegyei klerikust egy pozsonyi kanonoki stallumra ajánlják kinevezésre.

Item, quatinus sibi in personam ... Jacobi Nicolai, clerici Strigoniensis diocesis, specialem gratiam facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Posoniensis dignemini ... providere.

Fiat ad collationem etc. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 216.

CDXV.

1366. június 23. — Hasonló tartalmú kérvényük Pozsegai Péterfia János érdekében zágrábi kanonoki javadalomért.

Item, quatinus sibi in personam ... Johannis Petri de Posega, presbiteri, gratiam facientes specialem, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Zagrabiensis dignemini ut supra providere. Non obstante, quod quandam capellaniam prebendariam nuncupatam ipsius ecclesie obtinet, quam ... paratus est dimittere.

Fiat B.

Item quod transeant sine alia lectione. Fiat B.

Datum Avinione IX. Kalendas Julii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 216.

CDXVI.

1366. június 23. — Erzsébet királyné folyamodványa búcsuért azon hivek részére, akik az ő jelenlétében misét hallgatnak.

Supplicat ... Elizabeth consors domini Regis Ungarie, ... quatinus omnibus fidelibus presentibus ubi et quando diebus fe-

stivis et sollempnibus coram ea divina celebrari contigerit, illas indulgentias dignemini liberaliter impertire, de quibus dicte videbitur Sanctitati.

Fiat in forma consueta dari Regibus et Reginis. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 216 v.

CDXVII.

1366. június 23. — Ugyanő káplánja, Pálfia István nyitrai kanonok részére még egy esztergomi kanonoki javadalmat kér.

Item, quatinus sibi in personam ... capellani sui Stephani Pauli, canonici Nitriensis, gratiam specialem facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Strigoniensis dignemini providere. Non obstante, quod canonicatum et prebendam Nitriensem obtineat.

Fiat ad collationem. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 216 v.

CDXVIII.

1366. június 23. — Hermán nb. Laczkfi Imre nádor fiát, Pétert, egy pécsi kanonoki javadalomra ajánlja kinevezésre.

Item, quatinus sibi in personam predilecti sui Petri Emerici de Lac,[1] subdiaconi Quinqueecclesiensis diocesis, gratiam specialem facientes, eidem de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Quinqueecclesiensis dignemini ut supra providere. Non obstante, quod canonicatum et prebendam ecclesie sancti Johannis Castri Quinqueecclesiensis obtineat, quos ... paratus est dimittere.

Fiat ad collationem. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 216 v.

CDXIX.

1366. június 23. — Ugyanő Istvánfia János győri klerikus részére vasvári kanonoki javadalmat kér.

Item, quatinus sibi in personam dilectissimi sui Johannis Stephani,[2] clerici Jauriensis diocesis, similem gratiam facientes,

[1] CCIII.

[2] Valószinűleg Héder nb., v. ö. Karácsonyi, M. N. II. 158.

de canonicatu sub expectatione prebende Castri Ferrei Jauriensis diocesis, dignemini ut supra providere.

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 216 v.

CDXX.

1366. június 23. — Többek számára a szokott gyóntatói kegyelmet kéri.

Item personis infra nominatis, videlicet Johanni Anthonii presbitero ipsius regine capellano, Gallo filio Benedicti de Monukad (sic), Johanni filio Nicolai de Harkath, Andree filio Petri de Frankow, Nicolao filio Mikocha de Vezeken, Briccio Michaelis de sancto Johanne, Strigoniensis, Quinqueecclesiensis et Jauriensis diocesum, eiusdem regine armigeris, ut confessor etc....

Fiat precedente informatione de bona conversatione. B.

Sine lectione. Fiat B.

Datum Avinione IX. Kalendas Julii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 216 v.

CDXXI.

1366. június 29. — György, a görög császár apostoli követe, Jakabfia Domonkos, a magyar királyi pár udvari káplánja, váradi kanonok részére még egy pécsi kanonoki javadalmat kér.

Supplicat... Georgius[1] cancellarius et ambaxiator Imperatoris Grecorum ac miles Constantinopolitanus dilecto suo Dominico Jacobi, capellano commensali regis et regine Ungarie, de canonicatu ecclesie Quinqueecclesiensis dignemini misericorditer providere, prebendam et dignitatem etc ... dignemini reservare. Non obstante, quod auctoritate litterarum eiusdem Sanctitatis canonicatum ecclesie Varadiensis et quandam capellam sancti Andree in eadem ecclesia obtinet et prebendam acceptaverit et per executorem sibi fecerit provideri, cuius prebende nondum possessionem corporalem est assecutus, quam capellaniam paratus est dimittere ...

Fiat ad collationem. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 224.

[1] V. ö. CDII.

CDXXII.

1366. június 29. — Sebestyén váradi polgár és neje részére a szokott gyóntatói kegyelem.

Item supplicat, quatinus ... Sebastiano Chompo, civi Waradiensi, et uxori sue, sexagenariis, omnium peccatorum suorum semel tantum in mortis articulo plenam remissionem ... concedere dignemini ...

Precedat informatio et Fiat. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 224.

CDXXIII.

1366. június 29. — Ugyanannak folyamodványa Pálfia László váradi pap érdekében váradi kanonoki javadalomért.

Item, quatinus ... Ladislao Pauli, presbitero Waradiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Waradiensis dignemini ... providere. Non obstante, quod in dicta Waradiensi ecclesia quoddam altare sancte Katherine obtinet, cui paratus est renunciare ...

Fiat ad collationem. B.

Sine lectione. Fiat. B.

Datum Avinione III. Kalendas Julii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 224.

CDXXIV.

1366. július 6. — Tamás kalocsai érsek folyamodványa jogvédőkért.

Supplicat ... Thomas[1] archiepiscopus Colocensis, quatinus eidem concedere dignemini pro eo et ecclesia sua conservatoriam in forma.

Fiat ad quinquennium. B.

Et sine lectione. Fiat. B.

Datum Avinione pridie nonas Julii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 225 v.

[1] Thomas Pancratii de Telegd de genere Csanád, — kinevezésének kelte: 1358. aug. 25. — V. ö. CCXXXIII. 2. j.

CDXXV.

1366. július 6. — Szigeti István nyitrai püspök magas korára hivatkozva a szokott gyóntatói kegyelmet kéri.

Supplicat ... Stephanus[1] episcopus Nitriensis, quatinus saluti anime sue pie compacientes, quia ratione senectutis diem ultimum proximo sperat sibi venturum, et ratione tante distantie non facile pateat ad consulendam sedem Vestre Sanctitatis recursus, ut confessor suus indulgentias plene remissionis in articulo mortis semel possit impertiri ... concedere dignemini.

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 232.

CDXXVI.

1366. július 6. — Demeter váradi püspök hasonló tartalmú kérvénye.

Pro simili gratia ... supplicat D.[2] episcopus Waradiensis continua podagre et ciragre (sic) laborans.

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 232.

CDXXVII.

1366. július 6. — A nyitrai püspök folyamodványa gyóntatója, Capi János szerzetes érdekében a szokott gyóntatói kegyelemért.

Item supplicat episcopus Nitriensis, qui supra, quatinus fratri Johanni Capi, confessori suo, iam septuagenario, indulgentiam plene remissionis ... concedere dignemini.

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 232.

CDXXVIII.

1366. július 6. — A nyitrai püspök Zomlini Mihály váradi klerikus részére a pozsonyi prépost adományozási körzetébe eső egyházi javadalmat kér.

Item supplicat idem episcopus, quatinus sibi in personam ... Michaelis Ramaz de Zolin,[3] clerici Waradiensis diocesis, gratiam

[1] XXXII., XXXIX—XL., CXXVIII., CCCXCVIII—IX.
[2] Futaki Demeter, LXXIV—LXXIX.— V. ö. Bunyitay, A vár. egyhm. tört. I. 193 l. — A Chartularium megjegyzése : «. . . confiteri et sacramentis corporis et sanguinis domini ac extreme unctionis muniri noluerit» — e supplicatio tanusága szerint tehát kevésbbé jóindulatú tévedés.
[3] Zomlin, Biharmegyei község, — a Zomliniak családfáját l Bunyitay

facientes specialem, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Posoniensis, Strigoniensis diocesis, spectante . . . ad collationem prepositi Posoniensis, dignemini . . . providere . . .

Fiat B.

Et transeat sine lectione. Fiat. B.

Datum Avinione pridie nonas Julii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 232.

CDXXIX.

1366. július 6. — A nyitrai püspök folyamodványa káplánja, Györgyfia Péter fehérvári kanonok érdekében egyházi javadalomért az esztergomi egyházmegyében.

Supplicat . . . Stephanus episcopus Nitriensis, quatinus sibi in personas dilectorum capellanorum suorum huc secum laborantium infrascriptorum gratiam facientes specialem, prout inferius continetur. Et primo . . . Petro Georgii presbitero Wesprimiensis diocesis, de beneficio ecclesiastico . . . spectante ad collationem . . . archiepiscopi Strigoniensis . . . dignemini . . . providere. Non obstante, quod super canonicatu et prebenda ecclesie beate Marie de Albaregali dicte diocesis, quos obtinet, idem P. noscitur in palacio apostolico litigare . . .

Fiat, et dimitte litigiosum beneficium. B.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 234. v.

CDXXX.

1366. július 6. — Ugyanő Simonfia Márton erdélyi papot, a fehérvári szent Miklósról nevezett káptalan kanonokját, a fehérvári szűz Máriáról nevezett káptalan kanonokjává ajánlja kinevezésre.

Item . . . Martino Symonis, presbitero Transilvane diocesis, de canonicatu sub expectatione prebenda ecclesie beate Marie Alberegalis, Wesprimiensis diocesis, dignemini . . . providere. Non obstante, quod in ecclesia sancti Nicolai Alberegalis canonicatum et prebendam obtinet, quos paratus est dimittere . . . quorum

im. III. 340. 2. j. A családfában találjuk Mihály kir. jegyzőt, aki azonos lehet a kérvényben említett klerikussal. Később valószinüleg elhagyta az egyházi pályát és megnősült.

canonicatus et prebende fructus ... trium marcarum argenti ... valorem annuum non excedunt ...
Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 234 v.

CDXXXI.

1366. július 6. — Ugyanő Istvánfia Imre zágrábi klerikus részére a zágrábi egyházmegyében kér javadalmat.

Item, quatinus sibi in personam ... Emerici Stephani, clerici Zagrabiensis diocesis, gratiam specialem facientes, de beneficio ecclesiastico ... ad collationem ... episcopi Zagrabiensis spectante ... dignemini providere ...
Fiat B.
Item quod transeant sine alia lectione. Fiat. B.
Datum Avinione pridie Nonas Julii anno quarto.
Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 234 v.

CDXXXII.

1366. július 6. — A görög császár apostoli követe, György, Simonfia Máté zágrábi pap érdekében írt folyamodványa. Zágrábi kanonoki javadalmat kér részére.

Supplicat ... Georgius[1] cancellarius et ambaxiator Imperatoris Grecorum ac miles Constantinopolitanus, quatinus sibi in personam ... Mathei Simonis,[2] presbiteri Zagrabiensis diocesis, specialem gratiam facientes, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Zagrabiensis ... dignemini ... providere. Non obstante, quod quoddam altare[3] in eadem ecclesia noscitur obtinere, quod paratus est dimittere ...
Fiat ad collationem. B.
Sine alia lectione. Fiat. B.
Datum Avinione pridie Nonas Julii anno quarto.
Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 234 v.

CDXXXIII.

1366. július 7. — A marseillei apát kérvénye győregyházmegyei nemes katonák nevében a szokott gyóntatói kegyelemért.

Supplicat ... S. abbas Massiliensis, quatinus sibi in personas ... nobilium virorum infrascriptorum . . . primo pro Coma (sic)

[1] CDII., CDXXI—III. [2] V. ö. CDXXXV. [3] S. Laurentii, u. o.

Johannis, Jauriensis diocesis, pro Stephano Johannis et Petro Johannis fratribus, dicte diocesis, qui in servicio iurium sancte matris ecclesie a multis retroactis temporibus in partibus Italie steterunt et nunc sunt, multas penas et labores sustinendo, quatinus facultatem absolutionis omnium peccatorum semel tantum in mortis articulo dignemini ... concedere ... maxime cum iidem nobiles sanctum sepulcrum dominicum in brevi visitare intendunt.

Fiat B. Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 237.

CDXXXIV.

1366. július 7. — Ugyanannak kérvénye Benedekfia Márton zágrábegyházmegyei pap, fentnevezett nemes katonák vérrokona érdekében, egyházi javadalomért az esztergomi egyházmegye területén.

Item supplicat idem abbas, quatinus sibi in personam ... Martini Benedicti, presbiteri supradictorum nobilium consanguinei, Zagrabiensis diocesis, qui eciam in multis ambasiatis (sic) inter legatum et dictum abbatem interfuit, quam plurimos labores sustinendo et adhuc sustinere non desinit, specialem gratiam facientes, de canonicatu sub expectatione prebende, dignitatis etc. ... in ecclesia Strigoniensi ... dignemini ... providere ... Non obstante, quod idem Martinus beneficium ecclesiasticum ad collationem ... prepositi de Veteri Buda in communi pauperum forma noscitur expectare, cui paratus est renunciare ...

Fiat in ecclesia Zagrabiensi. B.

Sine alia lectione. Fiat. B.

Datum Avinione Nonis Julii anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43. fol. 237.

CDXXXV.

1366. augusztus 17. — Simonfia Máté zágrábi kanonok azért a budai kanonoki stallumért folyamodik, melyről Brassói Miklós vál. és megerősített tinnini püspök lemondott.

Supplicat ... Matheus Symonis,[1] presbiter de Sanctacruce, Zagrabiensis diocesis, quatinus sibi specialem gratiam facientes, canonicatum et prebendam ecclesie sancti Petri de Veteri Buda,

[1] V. ö. CDXXXII.

Wesprimiensis diocesis, cuius fructus ... in loco C florenorum vel circa valorem annuum communiter non excedunt, conferendum eidem Matheo, cum vacabunt per munus consecrationis Nicolao[1] electo et confirmato Tyniensi impendendum ... reservare dignemini .. Non obstante, quod idem Matheus altare sancti Laurencii in ecclesia Zagrabiensi obtinet, et beneficium ecclesiasticum ... ad collationem ... episcopi Zagrabiensis ... expectet, que paratus est dimittere ...

Dic si es de eadem lingua, et quantum distat a diocesi originis.

Pater beatissime, diocesis Zagrabiensis, de qua sum oriundus, et diocesis Wesprimiensis, in qua est predicta prebenda, invicem confrontantur et sunt eiusdem provincie, et licet diversum habeant ydioma, scio tamen utrumque, quia pro maiori parte vite mee in diocesi Wesprimiensi et circumvicinis partibus extiti conversatus.

Fiat si sit ita. B.

Datum Avinione XVI. Kalendas Septembris anno quarto.

Suppl. Urbani V. tom. 43.[2] fol. 286 v.

[1] V. ö. CCCXCIV., CCCXCVI.

[2] V. Orbán pápa 1370. dec. 19.-ig uralkodott, a hozzá intézett supplicatiók azonban csak 1366-ig jegyeztettek (a következő évek kérvénykönyvei nem maradtak ránk) és a 43. kötettel befejeződnek. A folytatólagos supplicatiók, a 44—76. kötetig, a VII. Kelemen ellenpápához intézett kérvényeket tartalmazzák.

VII. KELEMEN ELLENPÁPA (1378—1394.) KÉRVÉNYKÖNYVEINEK MAGYAR VONATKOZÁSÚ OKMÁNYAI.

CDXXXVI.

1378. november 22. — Csóka Gergely királyi fegyverhordozónak fivére, Péterfia Mihály egri pap érdekében VII. Kelemen ellenpápához intézett kérvénye.

Supplicat ... Gregorius Choca armiger ... quatinus sibi in personam dilecti fratris sui Michaelis Petri, presbiteri Agriensis diocesis gratiam facientes specialem, de canonicatu sub expectatione prebende, dignitatis etc. ... dignemini misericorditer provideri ...

Fiat. G.

Sine alia lectione. Fiat. G.

Datum Fundis X. Kalendas Decembris anno primo.

Suppl. Clementis VII. AP. tom. 46.[1] fol. 167.

CDXXXVII.

1378. november 22. — János salernoi érseknek VII. Kelemen ellenpápához intézett kérvényei: Miklósfia János erdélyi pap, dévai plebános, Erzsébet ifj. királyné káplánja részére a tilegdi főesperességet kéri.

Supplicat ... Johannes, archiepiscopus Salernitanus, quatinus in personas dilectorum familiarium et servitorum suorum infrascriptorum, gratias facere dignemini speciales infrascriptas:

Et primo ... Johanni Nicolai, capellano regine iunioris Unga-

[1] Teljesen átnéztem a VII. Kelemen ellenpápa nevével jegyzett 32 kötetnyi anyagot, körülbelül 160.000 kérvényt, azonban mindössze egy alkalommal, 1378. nov. 22-én érkezett Magyarországból őhozzá követség és pedig Erzsébet királyné, Nagy Lajos király neje küldetésében. Bizonyos, hogy a magyar királyi udvar V. Orbán pápa halála után nem volt rögtön tisztában a helyzettel, de hamarosan értesült a pápaválasztás körülményeiről és — ismét Nagy Lajos király igaz vallásos érzülete és erős keze! — Magyarországból azontul senki sem fordult az ellenpápához. — Sajnos, XI. Gergely (1370—1378.), VI. Orbán (1378—1389.), IX. Bonifác (1389—1404.), és XII. Gergely (1406—1415.) pápáktól nincsenek kérvénykönyvek, így a magyar egyház személyeire vonatkozólag annak az időnek történetét csak a bulláriumokból stb. ismerhetjük meg. — A supplicatiók 77—99. kötete (Fiat L.) XII. Benedek ellenpápához intézett kérvényeket tartalmazzák.

rie, presbitero Transilvane diocesis, de canonicatu et prebenda ac archidiaconatu de Tilegd, in ecclesia Transilvana, vacante per obitum Johannis dicti de Salia, qui extra Romanam curiam diem suum clausit extremum, dignemini ... providere ...[1] Non obstante, quod parrochialem ecclesiam s. Martini de Deva obtinet, cui paratus est renunciare ...

Suppl. Clementis VII. ÁP. tom. 52. fol. 27.

CDXXXVIII.

1378. november 22. — Ugyanőt még egy erdélyi kanonoki javadalomra is ajánlja kinevezésre.

Item, quatinus ... Johanni Nicolai, capellano regine iunioris Ungarie, presbitero Transilvane diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende, dignitatis etc. ... in ecclesia Transilvana vel diocesi ... dignemini providere. Non obstante parrochiali ecclesia s. Martini de Deva, cui paratus est renunciare ...

Suppl. Clementis VII. AP. tom. 52. fol. 27.

CDXXXIX.

1378. november 22. — Ugyanőt az ózdi főesperességre ajánlja kinevezésre.

Item, quatinus ... Johanni Nicolai,[2] presbitero Transilvane diocesis, de archidiaconatu de Ozd, in ecclesia Transilvana, vacante per obitum Nicolai germani Salamonis,[3] qui extra Romanam curiam diem suum clausit extremum, et qui tanto tempore vacavit, quod eius collatio et provisio secundum statuta concilii Lateranensis ad sedem apostolicam legitime est devoluta, dignemini misericorditer providere. Non obstante, quod Ladizlaus dictus Veres se per symoniam in ipsius archidiaconatum intrudere curavit, et non obstante parrochiali ecclesia s. Nicolai de Deva, quam obtinet, et cui paratus est renunciare ...

Suppl. Clementis VII. AP. tom. 52. fol. 27.

[1] V. ö. CDXXXIX.
[2] V. ö. CDXXXVII.
[3] CCLXXXVII., CCCLVII.

CDXL.

1378. november 22. — István krasznai főesperes részére a dobokai főesperességet kéri.

Item, quatinus ... Stephano Cantoris, archidiacono de Crasna,[1] in ecclesia Transilvana, de canonicatu et prebenda et archidiaconatu de Doboka,[2] in ecclesia Transilvana, vacante pro eo, quod Thomas dictus Artista apostasim heresis de facto manifeste dicitur incurrisse, dignemini misericorditer providere ...

Suppl. Clementis VII. AP. tom. 52. fol. 27.

CDXLI.

1378. november 22. — Istvánfia János erdélyi papot erdélyi kanonoki kinevezésre ajánlja.

Item, quatinus ... Johanni Stephani, presbitero Transilvane diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ... in ecclesia Transilvana ... dignemini providere ...

Suppl. Clementis VII. AP. tom. 52. fol. 27.

CDXLII.

1378. november 22. — Lászlófia László egri klerikus részére váradi kanonoki javadalmat kér.

Item, quatinus ... Ladizlao Ladizlai, clerico Agerensis (sic) diocesis, nepoti Johannis Nicholai capellani regine Ungarie predicte, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Varadiensis ... dignemini misericorditer providere ...

Suppl. Clementis VII. AP. tom. 52. fol. 27.

CDXLIII.

1378. november 22. — Lászlófia István egri klerikus részére váradi kanonoki javadalmat kér.

Item, quatinus ... Stephano Ladizlai, clerico Agerensis (sic) diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Varadiensis ... dignemini providere ...

Suppl. Clementis VII. AP. tom. 52. fol. 27.

[1] LXXXII., CCCLXXX.
[2] LXXXVII., CCCV.

CDXLIV.

1378. november 22. — Jánosfia Pál esztergomi klerikus részére váradi kanonoki javadalmat kér.

Item, quatinus Paulo Johannis, clerico Strigoniensis diocesis... de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Varadiensis... dignemini providere...

Suppl. Clementis VII. AP. tom. 52. fol. 27.

CDXLV.

1378. november 22. — Jánosfia Brikcius váradi klerikus részére váradi kanonoki javadalmat kér.

Item, quatinus... Brixi (sic) Johannis, clerico Varadiensis diocesis, de canonicatu sub expectatione prebende ecclesie Varadiensis... dignemini providere...

Fiat etiam de vacantibus pro omnibus supradictis ut petitur G.

Sine alia lectione et cum commissione examinis ad partes. Fiat. G.

Datum Fundis X. Kalendas Decembris anno primo.

Suppl. Clementis VII. AP. tom. 52. fol. 27 v.

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ.

* * *

INDEX.

Emericus Johannis Ivache, Agrien., CCXLVII. — Emericus Pető, Vacien., CCXXV. — Emericus Stephani, Quinqueeccl., CCXLI., CCCLXXXIV. — Franciscus de Chip, Colocen., CCLXXXVI. — Gallus Valentini, Colocen., Quinqueeccl., (lector) Strigon., (lector) Varad., (archidiaconus de Bekcsin) Zagrab., CLXXXV., CCLXIV., CCCLXXXIX. — Ganselmus Rudensis, Quinqueeccl., CDVI. — Georgius, qui archidiaconus de Tarczafő, Agrien., CXXXIX. — Georgius Mladeni, Zagrab., CCCLXXIII. — Georgius Nicolai, Albaeregalis BMV. et s. Nic., Sirmien., Vesprim., XXXV., XXXVII. — Georgius Pauli, Albaeregalis, CXVII. — Georgius Pauli, Jaurinen., CIV. — Gregorius, (custos) Varad., CCXXXIII. — Gregorius Johannis, Strigon., CLIX. — Gregorius Nicolai, Varad., CLXXXII. — Guillelmus Gilberti Biterrensis, Agrien., Quinqueeccl., Strigon., Bacsien., Vesprim., CCXXIX., CCXXX., CCXXXI., CCXXXII. — Guillelmus Henrici de Coppenbach, alias de Bergzabern, qui episcopus Quinqueecl., Spiren., X. — Guillelmus de Judicis cardinalis, qui praepositus Strigon., (archidiaconus) Vratislav., LX., CCXLIII. — Henricus Herbordi de Portwein, Brixien., CCXXXVII. — Henricus Herdegein, Poson., CCLII. — Jacobus, Poznan., Vratislav., CCIC. — Jacobus Bartholomaei de Szalánkemén, Colocen., CCLXXXI. — Jacobus Crius (P.'sa), Vesprim., II. — Jacobus Martini, Zagrab., CXLVII., CCCXXVII. — Jacobus Michaelis, Poson., LXXI., CCXCVI. — Jacobus Nicolai, Poson., CDXIV. — Johannes, qui praepositus de Kő, Sirmien., Vesprim., CCL., CCLXIII. — Johannes, qui praepositus, Vesprim., XXII. — Johannes, Poznan., CCIC. — Johannes, Vladislav., CCIC. — Johannes Andreae, Strigon., Varad., XXI. — Johannes Anthonii de Franko, Nitrien., Quinqueeccl., XXXIX., CXXVIII—IX. — Johannes Bautonis, Zagrab., XXXVIII. — Johannes Brigant, Poson., CCCLXVIII. — Johannes Chatonis, Strigon., CXC. — Johannes Crispius, Zagrab., XLVI. — Johannes Dominici, Agrien., CCXXX. — Johannes Dominici de Surdis de Placencia, Csázmen., CXXVI. — Johannes Hamanny dictus Chnobloch, Scepus., CXL. — Johannes Henrici dictus Ehrenreich de Znaim, (lector) Bosnen., Poson., XLI., LVIII. — Johannes Henrici de Scherffemberg, qui praepositus s. Adalberti Jaurin., Csanád., Csázmen., Strigon., VI., LXXXV., XCVI. — Johannes Jacobi de Mencsel, Strigon., CCXXXIX. — Johannes Laurentii de s. Martino, Posega, Quinqueeccl., LXV., CXL., CXLVIII. — Johannes Martini de Olaszy, Buda., Strigon., Vacien., Varad., CCXXXII. — Johannes Michaelis de Szováth, Strigon., Várad., IL. — Johannes Nicolai, qui archidiaconus de Küküllő, Albaeregalis, Agrien., Transsilvan., Zagrab., LVII., — Johannes Nicolai, Bacsien., Quinqueccl., XLVIII. — Johannes Nicolai, Transsilvan., CDXXXVII—IX. — Johannes Pelvos, qui archidiaconus Arad., Csanád, Vratislav., Zagrab., XVI. — Johannes Petri, Albaeregalis, CXVII. — Johannes Petri, Csanád, CCXLIII. — Johannes Petri de Posega, Zagrab., CDXV. — Johannes Pouth, qui archidiaconus de Tarczafő, Agrien., CXXXIX. — Johannes dictus de Salia, Transsilvan., CDXXXVII. — Johannes Simonis, Varad., CCXXVIII. — Johannes Stephani, qui praepositus Castriferrei, Jaurinen., CCXLVIII., CDXIX — Johannes Stramloi, Csazmen., Zagrab., XCI., CCCVII. — Johannes dictus Tonsus, Vesprim., CLXVIII. — Johannes Zeka, qui archidiaconus de Ozd, Transsilvan., LXXXVI. — Johannes

CDXLIV. — Paulus Lucas Chestalz, Agrien., L. — Paulus Matthaei, Quinqueeccl., LXXIX. — Paulus Nicolai de Debrecen, Vasvár, CIC. — Paulus Nicolai de Dombro, Csazmen., CXXVI., CCCXVI. — Paulus Nicolai filii Laczk de Kerekegyház, Transsilvan., CCXXVI. — Paulus Pauli, Agrien., XIX. — Paulus de Soclos, Quinqueeccl., CDVI. — Petrus (episcopus, cantor) Bosnen., CCLVIII. — Petrus (cantor) Buden., Jaurinen., Varad., CLVIII. — Petrus, qui archidiaconus de Szabolcs, Agrien., CCXXXIII. — Petrus Andreae, Varad., CCXVI. — Petrus Begonis, Strigon., XXXVI. — Petrus Berchtoldi de Brunna, (qui episcopus Curien.) Jaurinen., Transsilvan,. Zagrab., LXII., XCI., XCV. — Petrus Demetrii, Agrien., Arad., XXXVI. — Petrus Deseu, Vesprim., XXII. — Petrus Dionysii, qui archidiaconus de Ozd, Transsilvan., LXXXVI. — Petrus Emerici de Simontornya de gen. Herman, Quinqueeccl., CCIII., CDXVIII. — Petrus Georgii, Albaeregalis, CDXXIX. — Petrus Henrici de Olsna, Zagrab., CXXX., CDIV. — Petrus Johannis (custos) Arad. Csanád., CXVI. — Petrus Johannis, Quinqueeccl., CXCV. — Petrus Johannis, Zagrab., CCXLII. — Petrus Karaszin, Buden., CCCLXXVII. — Petrus Ladislai, Strigon., Vesprim., XXII., CCL., CCLXIII. — Petrus de Monasterio, Agrien., Colocen., CCLXVII., CCXCVII., CCCLIII. — Petrus de Montilio, qui praepositus de Posega, (cantor) Dimisien., Quinqueeccl., Zagrab., I. — Petrus Pauli de Cenadino, Albaeregalis, CCXVIII. — Petrus Stephani, Nitrien., Strigon., Vesprim., Zagrab., XXXIII., CCXLVI. — Petrus Thomae, Zagrab., CLII. — Petrus Tylonis de Dobra, Quinqueeccl., LXIV. — Rudolfus de Tetinchoven, Constanc., LXVII. — Simon de Legnitz, Poson., Vratislav., VII., CCLXXXV. — Simon Simonis de Spinis, qui archidiaconus de Kraszna, Transsilvan., Vacien., LII., LXXXII., CCCLXXX. — Sixtus de genere Ajka, Agrien., L. — Stephanus (cantor) Vesprim., CLXVII—VIII. — Stephanus Cantoris, Transsilvan., CDXL. — Stephanus Chemlei, Jaurinen., Vesprim., CCXV. — Stephanus Dominici, Vesprim., CCXVII. — Stephanus Georgii, Albaeregalis, CXVII. — Stephanus Johannis, Strigon., CLXXXVII. — Stephanus Ladislai (cantor) Posega, CCCLXXII. — Stephanus Ladislai, Varad., CDXLIII. — Stephanus Laurentii de genere Osl, qui episcopus Zagrab., (praepositus) Buda., (lector) Bácsien., XVIII., XCIV. — Stephanus Mauritii, Strigon., XXIII. — Stephanus Nicolai Treutel, Agrien., Strigon., CXV. — Stephanus Oliverii de genere Rátót, (praepositus) Buden., (custos) Strigon., XCIV. — Stephanus Pauli, Nitrien., Strigon., CDXVII. — Stephanus Simonis, qui archidiaconus de Küküllő, Transsilvan., LVII. — Thatamerius, (qui praepositus) Albaeregalis, CCL., CCLXIII. — Thomas dictus Artista, Transsilvan., CDXL. — Thomas Benedicti de Ivánka-Szent-György, Bosnen., CXCVIII. Thomas dictus Custos, Transsilvan., CXXXV., CLI. — Thomas Darabos, Colocen., Csanád., Titel., CCXLIII. — Thomas Simonis de Spinis, Strigon., Transsilvan., Vacien., Varad., LII., LXXXI., CCCLXXX. — Ulricus dictus Schoff, Olomuc., Vratislav., XI — Valentinus Johannis, Quinqueeccl., (lector) Strigon., Vesprim., IV., LIX. — Vincentius Demetrii, qui archidiaconus de Doboka, Transsilvan., LXXXVII. — Wigandus Merchlini de Gurkfeld, Zagrab., CCXXXV.

CANTOR (canonicus) — Agrien.: Alexander Nicolai, CCXCV. — Georgius,

conus de Szabolcs, subin Varadien., custos canon. Varadien., CCXXXIII—IV., CCCXXXVIII., CDXIII.
NICOLAUS JOHANNIS FILII IVÁNCS DE GENERE ZOVÁRD lin. Fugyi, CCXLVII.
NICOLAUS JOHANNIS DE LEUCHA, canon. Scepus. et Strigon., cantor canon. Nitrien., CCLXVIII., CCCLIV.
NICOLAUS KARACHINI, presb. Colocen. dioec., plebanus ecclesiae s. Jacobi in civit. Kő, Sirmien. dioec., canon. Sirmien., CXII.
NICOLAUS KONTH regni palatinus et iudex cumanorum, — eius hospic. in Visegrád cum capella b. M. Magdal., — ecclesia exstructa in oppido Pesth, com. Bács, in hon. s. Stephani r., — indulg., CCLV—VII.
NICOLAUS FILIUS LACZK DE GENERE HERMAN, CCXXVI.
NICOLAUS LADISLAI DE PODVINNA, capellanus reginae, familiaris episcopi Nitrien., cler. Quinqueeccl. dioec., canon. eccl. s. Petri de Posega, XL., XLVII., CCCLXXIV. — canon. Agrien., CCXCVIII., CCCLXIV., CCCLXXIV.
NICOLAUS LADISLAI FILII NICOLAI FILII DIONYSII DE ZSEGRA, canon. Agrien., CLXX.
NICOLAUS LAURENTII SCLAVI DICTI TOTH ALIAS KONTH, magister pincern. reg., comes de Bars, Nyitra, Pozsony, Varasd, Vasvár, palatinus, — indulg., CXLI. — eius uxor : Clara, CDX—I. — altare portat., CDX. — eius prothonotarius, CDVIII.
NICOLAUS MALECH, presb., plebanus de Beszterce, Transsilvan. dioec., CXXXII., CCCXIX.
NICOLAUS MICHAELIS DE ALBA, nepos Stephani episcopi Nitrien., canon. Nitrien. et Vesprim., CCCXCVIII.
NICOLAUS FILIUS MIKOCHA DE VEZEKEN, armiger reginae, CDXX.
NICOLAUS MLADENI, canon. Zagrab., CCCLXXXIII.
NICOLAUS NICOLAI DE GENERE HÉDER, ianitorum reginae matris magister, comes de Moson, — eius filius : Dionysius, archidiaconus Jaurinen., canon. Agrien., CCCLXXXVII.
NICOLAUS NICOLAI DE LIBENOW, presb. Vratislav. dioec., capellanus commensalis regis Poloniae, canon. Scepus., CCLXXVII.
NICOLAUS NICOLAI DE ZAGRABIA, capellanus commensalis Andreae regis Siciliae, cantor Quinqueeccl., canon. Quinqueeccl. et Zagrab., CXLVIII., CCCXXVIII.
NICOLAUS NICOLAI FILII DIONYSII DE ZSEGRA, canon. Strigon., prepositus de Hanta, Vesprim. dioec., LVIII., CLXIX., CLXX., CCLIX — LXI.
NICOLAUS PAULI, miles Strigon. dioec., CXIII.
NICOLAUS PAULI FILII HEEM, CXC.
NICOLAUS PETRI, canon. Jaurinen., archidiaconus de Bekcsin, Zagrab. dioec., CCLXIX., CCCLV.
NICOLAUS PETRI DE BRASSO, plebanus de Vidombák (Wydenbach), Strigon. dioec., CCCXCV.
NICOLAUS PHILIPPI DE SZENTGIROT DE GENERE TÜRJE, praepositus Agrien., CCXL.
NICOLAUS SIMONIS (SALAMONIS) DE SZÉCH DE GENERE BALOGH,